

VE
RI
TAS

ARISTOPHANIS ACHARNENSES.

EDIDIT

ALBERTUS MUELLER.

HANNOVERAE.

SUMPTIBUS CAROLI RUEMPLER.

MDCCCLXIII.

Typis expresserunt fratres Jaenecke.

Praefatio.

§. 1. Quamquam per hujus saeculi novissimos quadraginta annos Virorum Doctorum industria omnes Aristophanis fabulae separatim editae sunt, tamen etiamnum Acharnensium desideramus editionem, quae satisfaciat et pulcherrima hac fabula delectari tantum cupientibus, et diligenter in locos corruptos inquirere volentibus. Itaque non inutile duxi Acharnensium, quae Aristophanis fabula propter ingenii ardorem juvenilem omnium maxime semper mihi placuit, editionem comparare commentario et adnotatione critica instructam, quam nunc lectoribus benevolis propono.

Codicum scripturas etsi Dindorfius in editione, quae anno 1828 Lipsiae prodiit, jam bene adnotavit, tamen quae de Brunckii libris (ABC), Parisinis 2712, 2715, 2717, quorum primus membranaceus bonae notae liber saepe cum Ravennate (R) consentit, duo posteriores chartacei minoris pretii sunt, editor ille attulit, diligenter cum Brunckii ipsius adnotationibus contuli. Ravennatis scripturas ex Bekkeri editione (Lond. 1829) sumsi, et ubicumque Invernizzii et Dindorfii notae a Bekkeri dissentiunt, singulorum editorum notas accurate exscripsi. Laurentianorum deinde librorum (ΓΔ) scripturas Dindorfius mihi praebuit. Praeterea Kusterus in edendo Aristophane Codice Vaticano - Palatino usus est, tum a Laurentio Alexandro Zacagnio, bibliothecario Vaticano, collato, quem in nostra fabula sexies tantum, in adnotationibus ad vv. 119, 322, 1022, 1053, 1064, 1150 commemoravit, quamquam sine dubio plura ex eo emendavit. Ex tam paucis locis quum cognosci nequiret, quale esset hujus libri pretium, meaque multum interesset, ut de ea re certior fierem, ab Alexandro Conze amico, qui ante hos duos annos Romae versabatur, facile impetravi, ut librum illum denuo exarandum curaret. Contulit eum cum editione Bergkiana I. Eugenius Peterssen V. d.

Ideo Romae adhuc asservari Cod. Vat. - Palatinum diserte addo, quod facile perperam intelligi possunt, quae Thierschius de eo dicit (Proleg. Pluti p. XXXVI): „Reservatur nunc in bibliotheca Leidensi". Numerus hujus libri est LXVII, forma quadrata; chartaceus est, saec. XV. scriptus; continet 234 foliis Plutum, Nubes, Equites, Acharnenses, Vespas, Aves, Pacem, Lysistratam. Liber mendosissimus est pessimae notae, atque quam male librarius sermonem Graecum calluerit, docent miserae scholiorum reliquiae, quas saepe ad explicandas singulas voces sic adscripsit, ut stultissime eas in contextum reciperet (vv. 157, 166, 217, 284, 300, 351, 360, 423, 526, 551, 615, 666). Itaque rectissime de hujus libri pretio judicavit Engerus (Praef. Lys. p. XII), qui eum deteriori familiae annumerans cum codd. Parisinis ex eodem fonte manasse censet. Persaepe consentit cum Aldina eis locis, quibus editionis primariae scriptura a reliquorum librorum manuscriptorum lectione recedit. Paucis vero locis etiam cum Ravennate consentit, ut v. 509, ubi uterque praebet μὲν τοὺς Λακεδαιμονίους, reliqui libri articulum omittunt; v. 664 eidem habent, καὶ καταπύγων, Ald. καὶ λαχοκαταπύγων, ABCΔ λαχαταπύγων; praeterea versum 1097 APR omittunt. Unde colligo, Vat. - Palatinum descriptum esse e libro, qui Ravennatis vestigia paucis locis servans, maximam partem errorum, quibus deterioris familiae libri depravati sunt, jam receperit, et sine dubio Aldinae editorem libro, Vat.-Palatino simili, usum esse.

Editiones deinde contuli viginti tres; praeter Aldinam et Juntinam II. Frobenianam (Basil. 1547), Frischlini (Francof. 1597), Raphelengii (L. B. 1600), Biseti (Gen. 1607), Mairii (L. B. 1624), Kusteri (Amstel. 1710), Burmanni (L. B. 1760), Brunckii (Argentor. 1781), Invernizzii (Lps. 1794), Schutzii (Lps. 1821), Dindorfii quattuor (Lps. 1825, 1828, 1830, Oxon. 1835), Elmsleji (Lps. 1830), Bekkeri (Lond. 1829), Bothii (Lps. 1838), Blaydesii (Lond. 1849), Bergkii duas (Lps. 1852, 1857), Meinekii (Lps. 1860).

§. 2. Jam ut melius intelligatur fabula nostra, breviter nonnullas res exponere liceat; ac primum quidem agamus de tempore, quo Acharnenses docti sint, qua in quaestione primum testimonia, quae apud poetam ipsum leguntur, recensenda sunt. Missis igitur Virorum doctorum sententiis, quae jam pridem explosae sunt, Scaligeri, Frischlini, Reiskii, quaeramus, certumne tempus ex comoedia ipsa constituere possimus, ante quod fabula nostra in scenam deferri non potuerit. Ac commode Theorus, quem legatum a rege Sitalce reducem finxit poeta, narrans, quomodo Atheniensium legati a rege Thracum recepti sint, v. 175 de filio regis, cui

Sadoco nomen fuisse aliunde constat (cfr. Thuc. II, 29. ἐλθών τε ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Νυμφόδωρος τήν τε τοῦ Σιτάλκου ξυμμαχίαν ἐποίησε καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον), dicit: „ὁ δ' υἱός, ὃν Ἀθηναῖον ἐπεποιήμεθα κτλ.“; unde colligi potest, Sadocum eo tempore, quo fabula nostra in scena acta sit, jam civitate ab Atheniensibus donatum fuisse. Quum vero ex Thucydide constet, id aestate anni 432. ante Chr. n. factum esse, Acharnenses post hunc annum doctos esse discimus. Deinde poeta v. 424 dicens: „ἀλλ' ἢ Φιλοκτήτου τὰ τοῦ πτωχοῦ λέγεις;“ inter παλαιὰ δράματα (v. 415) numerat fabulam Euripideam cognominem, quae secundum vetus monumentum didascalicum cum Euripidis Medea archonte Pythodoro (ante Chr. 4$\frac{3}{3}\frac{2}{1}$) docta est (cfr. arg. Med. ἐδιδάχθη ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ἑβδόμην ὀλυμπιάδα. πρῶτος Εὐφορίων, δεύτερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης, Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτυς, Θερισταὶ σάτυροι). Hinc apparet, comoediam nostram post ol. 87. annum primum in scenam delatam esse. Tum Megarensis v. 760 Dicaeopolidi interroganti: „ἅλας οὖν φέρεις;“ respondet: „οὐχ ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε;“ — quae verba ad insulam Minoam ab Atheniensibus occupatam spectant. Inducit enim Aristophanes Megarensem summam enarrantem patriae suae miseriam, in quam, nisi a mari interclusi et impediti, quominus merces exportarent frumentumque acciperent, incidere non potuerunt Megarenses. Postquam vero quinto belli Peloponnesiaci anno, ol. 88, 1 (ante Chr. 427) — cfr. Thuc. III, 51 — Nicias, Nicerati filius, insulam Minoam cepit, ad miserrimam fortunam detrusi sunt; unde discimus, ante annum 427 ante Chr. Acharnenses doctos non esse.

Jam vero duo loci in fabula nostra leguntur, qui luculente probant, eam post annum 424 ante Chr. in scenam deferri non potuisse. Primum enim v. 761 Megarensis dicit: „Ποῖα σκόροδ'; ὑμὲς τῶν ἀεί, ὅκχ' ἐσβάλητε, τὼς ἀρουραῖοι μύες, πάσσακι τὰς ἀγλῖθας ἐξορύσσετε“. Quae verba docent, ipso Acharnensium tempore Athenienses irruptiones in terram Megarensem fecisse; quae optime congruunt cum Thucydidis verbis, qui II, 31 (ἐγένοντο δὲ καὶ ἄλλαι ὕστερον ἐν τῷ πολέμῳ κατὰ ἔτος ἕκαστον ἐσβολαὶ Ἀθηναίων ἐς τὴν Μεγαρίδα, καὶ ἱππέων καὶ πανστρατιᾷ, μέχρι οὗ Νίσαια ἑάλω ὑπ' Ἀθηναίων) tradit, post primam in terram Megarensem irruptionem Pericle duce factam, quotannis Athenienses Megaridem invasisse usque ad expugnationem urbis Nisaeae; quae quum secundum Thucydidem IV, 69 anno ante Chr. 424, ol. 89, 1, archonte Isaeo capta sit, certo constat, fabulam nostram post hunc annum actam non esse. Idem colligimus ex v. 141 sqq., ubi a Theoro Sitalces, rex Thracum, vivus commemo-

ratur, quem anno 424 initio hiemis (ol. 89, 1) mortuum esse, Thucydides IV, 101 memoriae prodidit.

His expositis oritur quaestio, cuinam anno inter 427 et 424 ante Chr. fabulam nostram tribuamus, qua in re dijudicanda testimonio gravissimo e fabula ipsa petito uti nobis licet, quum Dicaeopolis, ex urbe in agros redux, Baccho pompam ducens, v. 266 dicat: „ἕκτῳ σ' ἔτει προσεῖπον ἐς τὸν δῆμον ἐλθὼν ἄσμενος κτλ.“ Finxit enim poëta, Dicaeopolin pace cum Lacedaemoniis facta gaudio exsultantem Dionysia rustica acturum (v. 202, 250) cum uxore, filia, servis in agros ex urbe emigrasse, quumque senex dicat, se sexto anno tandem aliquando in agros reverti posse, apparet, quinque annos eum hunc diem festum non egisse. Quaerendum igitur est, quonam anno Athenienses postremo Dionysia rustica, quae in mensem Posideonem incidunt, in agris egerint; neque id latet. Quum enim mense Thargelione anni 431 ante Chr. (ol. 87, 1) Pythodoro archonte Thebani Plataeas invasissent (Thuc. II, 2) et octoginta post diebus τοῦ θέρους ἀκμάζοντος, i. e. anno 431 (ol. 87, 2) archonte Euthydemo Lacedaemonii Archidamo duce primam in Atticam irruptionem fecissent, aperte Athenienses exeunte Pythodori anno (ol. 87, 1) agros reliquerant et cum uxoribus liberisque in urbem migraverant; anno igitur ol. 87 primo, antequam Thebani Plataeas invasissent, mense Posideone Dionysia rustica postremo in agris egerant. Quodsi quinque annos addis, per quos Dicaeopolis in urbe habitare cogebatur, incides in annum ol. 88 tertium, quo senex in agros revertatur. Unde sequitur, hoc anno Acharnensium fabulam in scenam delatam esse. Quae sententia altero comoediae nostrae confirmatur loco, v. 889, quo Dicaeopolis servos anguillam a Boeoto allatam admirari jubet his verbis: „σκέψασθε παῖδες τὴν ἀρίστην ἔγχελυν, ἥκουσαν ἕκτῳ μόλις ἔτει ποθουμένην.“ Omnia, quae modo disputavimus, in hunc locum quadrant, si spectas Thucydidis verba I, 146, qui tradit, vel post res apud Epidamnum et Corcyram gestas commercia populorum prohibita non fuisse (ἐπεμίγνυντο δὲ ὅμως ἐν αὐτοῖς καὶ παρ' ἀλλήλους ἐφοίτων ἀκηρύκτως μὲν, ἀνυπόπτως δὲ οὔ). Itaque priusquam Thebani Plataeenses aggressi essent, Athenienses anguillas Copaides accipere poterant, postea non item.

Plura ad firmandam sententiam a nobis cum Elmslejo, Rankio, aliis prolatam argumenta e fabula nostra depromsit Rankius (Vita Aristoph. p. CCCLI), quae nituntur in legationibus Theori et Morychi, quas tamen scriptores silentio praetereunt. Qua de caussa probandi vim eis tribuere non possum, praesertim quum ex iis, quae protulimus, tempus fabulae satis certo constitutum esse videatur.

Hoc unum monere volumus, nos cum Rankio multisque aliis in eo non consentire, quod Aristophanem sincerum rerum gestarum pronunciatorem habeant, cautissime potius agendum neque semper poetae comico fidem habendam esse, qui multa jocandi caussa finxerit, praesertim quum sciamus, eum Socratis et Cleonis imaginem plane aliam adumbrasse, atque ex scriptoribus rerum et philosophis eos viros fuisse constet.

Sed redeat oratio ad rem propositam et disputationi nostrae addamus, sententiam, quam supra probare studuerimus, egregie confirmari testimonio antiquissimo eoque gravissimo: Superest enim in fine Argumenti fabulae nostrae hoc fragmentum didascalicum: ἐδιδάχθη ἐπὶ Εὐθυδήμου (sic Dind. 30. Ox. Bgk. Mein. Εὐθυμένους R. vulgo. Εὐθύνου P. cfr. Clint. Fast. Hellen. ad ann. ol. 88, 3) ἄρχοντος ἐν Ληναίοις διὰ Καλλιστράτου. καὶ πρῶτος ἦν· δεύτερος Κρατῖνος Χειμαζομένοις· οὐ σώζονται. τρίτος Εὔπολις Νουμηνίαις. Sic dubium esse non potest, quin anno ol. 88 tertio (ante Chr. 425) archonte Euthydemo haec fabula acta sit.

§. 3. His expositis accedimus ad explicationem verborum, quae in fine didascaliae leguntur: ἐδιδάχθη διὰ Καλλιστράτου, qua opus est, ut recte dijudicetur, utrum ei fabulae nostrae loci, quibus auctor comoediae commemoratur, ad Aristophanem an ad Callistratum referendi sint. Quae quidem quaestio quum jam a multis VV. dd. C. F. Hermanno, Hanovio, Rankio, Bergkio, Kockio aliis et nuper ab eodem Rankio in Praefatione ad Meinekii Aristophanis editionem tam copiose tractata sit, ut taedeat eam totam repetere, hoc loco tractabitur, quatenus ad melius intelligendam comoediam nostram pertinet.

Constat inter omnes VV. dd. et ex poetae ipsius fabulis ejusque Scholiastis et ex grammaticis, qui vitam poëtae et „de Comoedia“ libellos scripserunt, Aristophanem primas fabulas non suo nomine docuisse, sed aliis viris comoedias ab ipso compositas tradidisse, ut chorum ab archonte poscerent docendarumque fabularum munus pro poeta subirent: quam rem apud veteres inauditam non fuisse docet tragicorum poetarum exemplum. Aeschylus enim filio Euphorioni, Sophocles Iophonti, Euripides Euripidi minori fabulas ab ipsis compositas tradiderunt, ut filii populo commendati praemia referrent, quae suis dramatis certe non reportassent. Ob hanc rem, ut ait anonymus Vitae scriptor (Bgk. XII, 2: διὸ καὶ ἔσκωπτον αὐτὸν Ἀριστώνυμός τε καὶ Ἀμειψίας, τετράδι λέγοντες αὐτὸν γεγονέναι κατὰ τὴν παροιμίαν, ὡς ἄλλοις πονοῦντα), Aristonymus et Amipsias Aristophanem riserunt eumque τετράδι γεγονέναι dixerunt,

quia operae ab ipso in fabulas componendas collatae praemium ipse accipere noluisset.

Cur vero poeta sic egerit, discimus ex eodem Vitae scriptore ibid. tradente: Εὐλαβὴς δὲ σφόδρα γενόμενος τὴν ἀρχὴν, ἄλλως δὲ εὐφυής, τὰ μὲν πρῶτα διὰ Καλλιστράτου καὶ Φιλωνίδου καθίει δράματα. Atque Aristophanes ipse compluribus locis ob eam causam se laudat et circumspectionem cautionemque suam praedicat. Dicit enim chorus Equit. v. 512 sqq.: Multos jam ex poeta quaesivisse, cur non dudum sibimet ipse chorum poposcisset, eisque chorum haec respondere jussum esse. Neque enim temere hoc fecisse Aristophanem, sed bene secum reputantem, artem comicam esse difficillimam rem et paucis tantum prospere cessisse, imprimis vero inconstantiam Atheniensium timuisse eum, qua summos poetas, quos antea laudibus extulissent, postea neglexissent et contempsissent; cujus rei exempla afferuntur, Magnes, Cratinus, Crates; quam ob rem Aristophanem chorum nondum poposcisse, sed aliorum opera usum esse, quum primum remigem fieri oportere censeret, deinde proram custodire et ventos observare, tum demum navem gubernare. Quare populum poetam summa laude efferre debere, ut hilari atque laeto vultu domum redire posset. Similiter Chorus in parabasi Nubium v. 528 dicit: Postquam prima fabula, Daetalenses, spectatoribus placuerit, poetam a populo in promovenda comoedia benevole adjutum esse, tamen ipsum fabulas docere nolentem, tamquam puellam, cui non liceret partum edere, foetum expósuisse, aliam vero puellam, i. e. alium poetam, fabulam recepisse, i. e. docuisse. Mirum est, ex hoc loco grammaticum quendam conjecisse, fuisse legem, quae poetas comicos et tragicos ante trigesimum vel quadragesimum aetatis annum fabulas docere vetaret, quem valde errasse docuit Bergkius ap. Mein. F. C. II, 906. Denique eandem rem tangit in parabasi Vesparum v. 1016 sqq., ubi dicit, se injuriam accepisse ab Atheniensibus, quos semper fabulis suis adjuvare studuisset, primum quidem: „οὐ φανερῶς, ἀλλ' ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς, μιμησάμενος τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν καὶ διάνοιαν, εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι.“ Discimus igitur ex poeta ipso, eum primo fabulas non ipsum docuisse, neque chorum ab archonte poposcisse, ut periculum subterfugeret, ne ab aliis poetis vinceretur et ipse quae populo placerent, quae displicerent tuto videret; quod quantum interfuerit Aristophanis, jam exponendum est. Constat enim, ante Aristophanem poetas comicos summo studio id secutos esse, ut spectatorum jocis ineptis petulantibusque risum moverent. Aristophanes vero hoc potissimum spectabat, ut mala, quibus respublica premeretur, civibus ante oculos

poneret neque comoediis suis delectaret solum, sed etiam prodesset. Itaque, quum nesciret, quomodo cives novum id genus comoediarum acciperent, optime rem instituit, fortasse etiam propterea, quod poetae juveni ab archonte chorum accipere difficile erat.

Quum vero Aristophanes nusquam viros, quorum auxilio adjutus sit, nominet, confugiendum nobis est ad grammaticorum libros et didascaliarum fragmenta, quae aetatem tulerunt. Ac primum quidem ex Photio (p. 369) et Suida in Σαμίων ὁ δῆμος discimus, Callistratum docuisse Babylonios; deinde e didascaliis Acharnensium, Avium, Lysistratae, eundem fabulas cognomines in scenam detulisse. Tum e didascaliis constat, Aristophanem ipsum docuisse Equites, Nubes, Pacem, Plutum; quumque Thesmophoriazusarum et Ecclesiazusarum didascaliae perierint, restant Vespae et Ranae, quas fabulas a Philonide doctas esse didascaliae narrant; cui praeterea poeta Proagonem (v. did. Vesp.) et Amphiaraum (v. did. Avium) docendos tradidit. Consentaneum igitur est, quandoquidem Aristophanes ipse rarissime docendae comoediae subiit laborem, etiam Callistratum pluries fabulas Aristophaneas docuisse.

Philonidis et Callistrati nomina etiam a grammaticis commemorantur. Tradit Anonymus de vita Aristophanis (Bgk. XII, 2): τὰ μὲν πρῶτα διὰ Καλλιστράτου καὶ Φιλωνίδου καθίει δράματα; quocum consentit §. 15: ὑποκριταὶ Ἀριστοφάνους Καλλίστρατος καὶ Φιλωνίδης, δι' ὧν ἐδίδασκε τὰ δράματα ἑαυτοῦ, διὰ μὲν Φιλωνίδου τὰ δημοτικά, διὰ δὲ Καλλιστράτου τὰ ἰδιωτικά. Similia fere leguntur apud grammaticum de Comoedia (Bgk. III, 12): ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἐπὶ ἄρχοντος Διοτίμου διὰ Καλλιστράτου · τὰς μὲν γὰρ πολιτικὰς τούτῳ φασὶν αὐτὸν διδόναι, τὰ δὲ κατ' Εὐριπίδου καὶ Σωκράτους Φιλωνίδῃ — quae quamquam ad argumentum quidem fabularum, quae Philonidi Callistratoque traditae sint, dissentiunt, tamen quaestionem, uter verius dicat, ut a proposito nostro alienam, omittimus.

Jam quaerentes, quis Daetalenses, primam Aristophanis fabulam, docuerit, VV. dd. in contrarias opiniones discedere videmus. Rankius enim in Mein. ed., sequens Anonymum de Arist. vita, dicentem: τὰ μὲν πρῶτα διὰ Καλλιστράτου καὶ Φιλωνίδου καθίει δράματα, censet, Daetalenses Philonidem docuisse, quum constet, Babylonios et Acharnenses a Callistrato actos esse; Bergkius contra sequens grammatici de Comoedia verba: ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἐπὶ ἄρχοντος Διοτίμου διὰ Καλλιστράτου sibi persuasit, Daetalenses Callistrato poetam tradidisse; qui, — quum grammaticus praeter nomen Callistrati etiam nomen archontis, cujus anno Aristophanis fabula prima docta sit, exhibens, vetere monumento didascalico niti videatur; anonymum

vero verba sua parum accurate ex majore libro exscripsisse et prima dramata cum posterioribus, quorum nonnulla a Philonide docta esse vidimus, commutavisse verisimile sit, — meo quidem judicio verum vidit.

Postquam sic probavimus, Aristophanem numquam ante Equitum fabulam ipsum chorum poposcisse, sed per Callistratum Daetalenses, Babylonios, Acharnenses docuisse, accuratius ea quaestio pertractanda esset, quales fuissent illi viri, quibus poeta fabularum docendarum munus commisit, nisi haec res ab hac disputatione arctioribus finibus circumscripta et id tantum spectante, ut nonnulli fabulae nostrae loci melius explicarentur, aliena esset; itaque lectores benevolos ad Bergkii disputationem apud Mein. F. C. II, 923 sqq. remitto, qui refellens Schol. Nub. 520 et 531 luculenter ostendit, histriones Philonidem et Callistratum non fuisse, sed poetas, qui alio tempore et alia in urbe nati fortasse magnam laudem tulissent, sed in tanta egregiorum poetarum comicorum copia, quanta Aristophanis aetate Athenis fuit, facile in oblivionem ire possent. Haec tantum moneo, Suidam in Φιλωνίδης tradere, poetam Philonidem fuisse ejusque tres comoedias recensere; de Callistrato altum esse silentium, nisi quod Schol. ad Ar. Vesp. 1018 (ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς) dicat: οὐκ ἐκ τοῦ φανεροῦ, φησὶν, ἐπικουρεῖ ὁ ποιητὴς τοῖς θεαταῖς ὑμῖν, ἀλλὰ δι' ἑτέρων ποιητῶν λάθρα, ἐπειδὴ διὰ Φιλωνίδου καὶ Καλλιστράτου καθίει τινὰ τῶν δραμάτων. πρῶτον γὰρ δρᾶμα καθῆκε δι' ἑαυτοῦ τοὺς Ἱππέας.

Ad fabulam vero nostram explicandam permagni momenti est quaestio de Babyloniorum fabula, de qua Photius et Suid. in Σαμίων ὁ δῆμος haec tradunt: τοὺς δὲ Βαβυλωνίους ἐδίδαξε διὰ Καλλιστράτου Ἀριστοφάνης ἔτεσι πρὸ τοῦ Εὐκλείδου κδ' (sic Clinton., vulgo καὶ) ἐπὶ Εὐκλέους. Apparet igitur, hanc fabulam actam esse anno ol. 88. secundo, quocum consentit poeta ipse, qui Ach. 377 dicit: αὐτός τ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅπαθον ἐπίσταμαι διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν, ubi vid. Schol. (cfr. Bgk. ap. Mein. l. l. II, 968). Praeterea magnis Dionysiis eam actam esse colligi potest ex Acharn. v. 502 sqq., ubi Schol.: διὰ τὸ ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις πολλῶν παρόντων ξένων κατὰ πολλῶν εἰρηκέναι Ἀριστοφάνην · διὸ καὶ κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ Κλέωνος.

Ac quaerentibus nobis, quodnam fuerit argumentum Babyloniorum fabulae, commode se offert testimonium poetae ipsius, quod legitur in Acharnensium parabasi v. 633: „φησίν δ' εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν ἄξιος ὑμῖν ὁ ποιητὴς, παύσας ὑμᾶς ξενικοῖσι λόγοις μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι, μηδ' ἥδεσθαι θωπευομένους μηδ' εἶναι Χαυνοπολίτας". Unde

apparet, Aristophanem in hac fabula ad rem publicam Atheniensium animum advertisse idque spectasse, ut a nimia credulitate cives suos revocaret moneretque, ut, antequam aliquid susciperent, bene viderent, num suadentibus fidem habere possent; quod illis temporibus aptissimum erat, quum paucis ante mensibus (ante Chr. 427) Athenienses, summa Gorgiae Leontini eloquentia, tum Athenis ignota, commoti, classem viginti navium Leontinis auxilio misissent (cfr. Diod. Sic. XIII, 33). At Acharnensium v. 642: „καὶ τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσιν δείξας ὡς δημοκρατοῦνται“ docet, Aristophanem Babyloniorum fabula etiam demonstrasse, quomodo socii, qui eam fabulam ipsi spectabant, quoniam magnis Dionysiis insularum tributa Athenas afferri solebant, ab Atheniensibus male haberentur. Crudelissime enim cives cum sociis agere solitos esse, inter omnes constat, sed tum potissimum poetae verba sociorum iram movere potuerant, quum paucis mensibus ante quam acti essent Babylonii, de Lesbi insulae incolis supplicium crudelissimum sumptum esset.

At non impune poetae comico talia de civitate dicere et Cleonis, qui tum reipublicae gubernacula tractabat et unus omnium maxime potentia florebat, imperium, quod in Athenienses sociosque tenebat, aggredi licuerat; nam statim post Babylonios doctos in jus vocatus est a Cleone, qui timebat, ne hac licentia comica cives dominationi suae infesti inimicique fierent. Quae lis quamquam soli Babyloniorum poetae intenta fuit, tamen totam poesim comicam spectavit, neque dubitamus, quin antiquae comoediae poetae, si prospere res Cleoni cessisset, timentes, ne aeque ac Babyloniorum auctor punirentur, mitiore loquendi genere usi essent. Quum vero Cleo nihil effecisset, quod argumento plurimarum Aristophanis comoediarum probari posse videtur, jam sequenti anno in Acharnensibus poeta tamquam victor se gessit et de accusatione illa tamquam gaudio triumphans loquutus est. Totam hanc rem testantur tres Acharnensium loci, v. 378 — 383, unde apparet, pessime habitum esse poetam a Cleone irato, deinde v. 496 — 500, denique v. 630 sqq., qui docent, ea potissimum de causa poetam accusatum fuisse, quod sociis Athenis praesentibus comoediamque spectantibus reipublicae maledixisset ejusque auctoritatem ad ridiculum detorsisset.

Jam accedimus ad illam quaestionem, propter quam totam hanc disputationem instituimus. Quaeritur enim, uter a Cleone accusatus sit, poeta ipse Aristophanes, an Callistratus, cujus nomine fabula docta est; qua re exposita etiam apparebit, utrum fabulae nostrae loci, quibus auctor comoediae commemoratur, ad Aristophanem an ad Callistratum referendi sint. Qua in re hoc praemo-

nendum esse censeo, sine dubio Callistratum omnibus eis locis spectari, si constaret, prorsus ignotum inter cives fuisse, revera eas comoedias composuisse Aristophanem. Primum igitur quaerendum est, nonne innotuerit, Callistratum fabulas ab alio compositas docuisse. Ac primum quidem per se patet, Aristophanis et Callistrati conjunctionem diu latere non potuisse. Tum vero habemus nonnulla testimonia, quibus evincere studebimus, rumorem de hac re cito ad Athenienses perlatum esse. Primum enim in Equitum parabasi v. 512 legitur: „ἃ δὲ θαυμάζειν ὑμῶν φησιν πολλοὺς αὐτῷ προσιόντας, καὶ βασανίζειν, ὡς οὐχὶ πάλαι χορὸν αἰτοίη καθ' ἑαυτόν, ἡμᾶς ὑμῖν ἐκέλευε φράσαι περὶ τούτου κτλ." Quae si accurate perspexeris, apparebit, verba οὐχὶ πάλαι omnino dici non potuisse, nisi jam tempore, quo Acharnenses docerentur, quin etiam Babyloniorum anno nonnulli sensissent, Aristophanem fabulas composuisse; quodsi inter Acharnenses et Equites doctos multi haec ex Aristophane quaerebant, sine dubio pauci jam Babyloniorum tempore suspicati erant, eum opera tantum Callistrati uti. Deinde in Acharnensium parabasi altera male precatur poeta Antimacho, de quo dicit v. 1155: „ὅς γ' ἐμὲ τὸν τλήμονα Λήναια χορηγῶν ἀπέκλεισ' ἄδειπνον." Haec verba aperte ad comoediam, quae prius docta erat, referenda sunt, quumque Babylonios magnis Dionysiis actos esse supra viderimus, quin Daetalenses respiciantur dubium esse non potest. Constat vero (v. adn. ad v. 1150), choregos choreutas ad coenam lautissimam invitasse, neque cogitari potest, Antimachum Callistratum, docendi munere laboriosissimo functum, praeterisse. Hoc ergo loco Aristophanes de se ipso loquitur, unde colligitur, quod verisimillimum est, tempore, quo Daetalenses docerentur, compertum habere potuisse choregum, fabulam ab Aristophane compositam esse. Denique Acharn. v. 300 chorus ex persona poetae loquens dicit: „ὡς μεμίσηκά σε Κλέωνος ἔτι μᾶλλον ὃν κατατεμῶ τοῖσιν ἱππεῦσι καττύματα," unde discimus, poetam jam in animo habuisse Cleonis injuriam ulcisci eumque Equitum comoedia acriter aggredi. Ac profecto haec verba in ore Callistrati ineptissima essent. Itaque etiam ex hoc loco colligi posse videtur, tempore Acharnensium jam innotuisse, fabulam ab Aristophane conscriptam esse. Jam redeat oratio eo, unde egressa est, et videamus, uter a Cleone in jus vocatus sit.

Qua in re video, complures VV. dd., proficiscentes ab ea sententia, omnino ignotum fuisse, Aristophanem Babyloniorum fabulam composuisse, contendere, Cleonem Callistratum in jus vocasse eumque solum accusare potuisse, quippe qui chorum ab archonte poposcisset et publice a magistratibus Atheniensium fabulae auctor

haberetur. Haec recte quidem, quae est eorum sententia, disputaverunt, sed nostro quidem judicio in errorem inciderunt, putantes, Aristophanem facile passum esse, Callistrato amico judicii molestiam aspergi. Nos contra, qui supra probare studuimus, multos ac sine dubio Cleonem ipsum, qui erat in summo reipublicae fastigio, conjunctionem illam Callistrati et Aristophanis latere non potuisse, facere non possumus, quin credamus, Cleonem Aristophanem ipsum statim aggressum esse, vel — haec concedere possumus — Aristophanem Callistrato in jus vocato nomen suum professum esse, ne tantum abesset, ut amicus, qui pro ipso fabularum docendarum munus magnum taediique plenum jam bis suscepisset, praemium et honorem acciperet, ut in judicii laqueos incideret. Quod eo evincere posse mihi videor, quod post Babylonios statim Callistratum Acharnenses pro Aristophane docere videmus, — quod certe non fecisset, si paucis ante mensibus ex judicio elapsus esset, praesertim quum nesciret, nonne ex Acharnensium fabula rursus eadem molestia sibi nasceretur.

Quum vero ex Acharnensium posteriorumque, quae rempublicam tractant, fabularum argumento colligi possit, Cleonem contra Aristophanem hac prima accusatione nihil effecisse, verisimile est, demagogum inultum se manere passum non esse; ac novis eum machinationibus poetam persecutum esse, luculenter ostendunt verba Acharn. 659 sqq.:

„πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάσθω καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω κτλ.“

Sed certa ac clara haec non sunt, et suspicari tantum possemus, Cleonem aut ipsum aut per alium Aristophanem lacessivisse, nisi haberemus locum, qui legitur apud anonymum vitae scriptorem (Bergk. XII, §. 4): „διήχθρευε δὲ αὐτῷ (scil. Κλέωνι) ὁ Ἀριστοφάνης, ἐπειδὴ ξενίας κατ' αὐτοῦ γραφὴν ἔθετο [καὶ del. Bgk.], ὅτι ἐν δράματι αὐτοῦ Βαβυλωνίοις διέβαλε τῶν Ἀθηναίων τὰς κληρωτὰς ἀρχὰς παρόντων ξένων.“ et paullo post §. 6: „δεύτερον δὲ καὶ τρίτον συκοφαντηθεὶς ἀπέφυγε, καὶ οὕτω φανερὸς καταστάθεὶς πολίτης κατεκράτησε τοῦ Κλέωνος· ὅθεν φησίν· „αὐτὸς δ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅττ' ἔπαθον ἐπίσταμαι δὴ καὶ τὰ ἑξῆς.“ Qui locus docet, ter Aristophanem in jus vocatum esse; sed quum ex eis Acharnensium locis, quos supra laudavimus, probari non possit, Cleonem poetae peregrinam originem exprobrasse, h. l. vitae scriptor rem confudisse et primam gravissimamque litem propter Babylonios poetae intentam, quod populo praesentibus peregrinis maledixisset, omisisse videtur. Jam restat, ut de originis peregrinae accusatione, quam secundo loco, postquam priore accu-

satione nihil effecerit, Cleonem in Aristophanem intendisse verisimile est, paucis agamus. Eam rem tangit Noster Ach. 653:

καὶ τὴν Αἴγιναν ἀπαιτοῦσιν· καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης
οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται,

ubi Schol: „τῆς νήσου, ἐν ᾗ τὰ χωρία 'Αριστοφάνους, λέγω δὲ τῆς Αἰγίνης", et haec quidem recte. Ex sequentibus: „ἐντεῦθεν τινὲς νομίζουσιν ἐν Αἰγίνῃ τὰς κωμῳδίας ποιεῖν τὸν 'Αριστοφάνην, διὰ τὸ ἐπενηνοχέναι αὐτόν · ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται τὴν Αἴγιναν, οὐχ ὑμᾶς. ταῖς ἀληθείαις εἷς ἦν τῶν ἐν τῇ νήσῳ κληρουχησάντων" colligere possumus, Aristophanem in insula Aegina praedia habuisse, cujus rei testis est Schol. Plat. p. 331 ed. Bekk. „κατεκλήρωσε δὲ καὶ (rectius κατεκληρούχησε) τὴν Αἴγιναν, ὡς Θεογένης ἐν τῷ περὶ Αἰγίνης." Errare videtur Schol. ad v. 653 dicens: „οὐδεὶς ἱστόρηκεν, ὡς ἐν Αἰγίνῃ κέκτηταί τε 'Αριστοφάνης, ἀλλ' ἔοικε ταῦτα περὶ Καλλιστράτου λέγειν, ὃς κεκληρούχηκεν ἐν Αἰγίνῃ μετὰ τὴν ἀνάστασιν Αἰγίνης ὑπὸ τῶν 'Αθηναίων", quamquam cum Boeckhio ei tribuere possumus, etiam Callistratum cleruchum Aegineticum fuisse. Denique de hac re tradit Vitae scriptor (ap. Bergk. XII, 5): „ὡς ξένον δὲ αὐτὸν ἔλεγε (scil. Κλέων), παρόσον οἱ μὲν αὐτόν φασι 'Ρόδιον ἀπὸ Λίνδου, οἱ δὲ Αἰγινήτην, στοχαζόμενοι ἐκ τοῦ πλεῖστον χρόνον τὰς διατριβρὰς ποιεῖσθαι αὐτόθι, ἢ καὶ ὅτι ἐκέκτητο ἐκεῖσε, κατὰ τινὰς δέ, ὡς ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Φίλιππος Αἰγινήτης · ἀπολυθῆναι δὲ αὐτὸν εἰπόντα ἀστείως ἐκ τοῦ 'Ομήρου ταῦτα·

Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι · αὐτὰρ ἔγωγε
οὐκ οἶδ' . οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω."

E quibus apparet, praedium Aristophanis in insula Aegina situm, causam fuisse, cur Cleo originem peregrinam ei exprobaret. Similiter Eupolis, poetae nostri aemulus, frgm. inc. I. (Mein. II, 546), Aristophanem spectat dicens:

'Αλλ' ἀκούετ' ὦ θεαταὶ τἀμὰ καὶ ξυνίετε
ῥήματ', εὐθὺ γὰρ πρὸς ὑμᾶς πρῶτον ἀπολογήσομαι,
ὅ τι παθόντες τοὺς ξένους μὲν λέγετε ποιητὰς σοφούς,
ἢν δέ τις τῶν ἐνθάδ' αὐτοῦ μηδὲ ἓν χεῖρον φρονῶν
ἐπιτιθῆται τῇ ποιήσει, πάνυ δοκεῖ κακῶς φρονεῖν,
μαίνεταί τε καὶ παραρρεῖ τῶν φρενῶν τῷ σῷ λόγῳ.

Quae de tertia accusatione traduntur, bene omittere possumus, quum dubium non sit, quin Aristophanes post Acharnensium demum tempus, propter Equitum fabulam, ut VV. dd. putant, tertium in jus vocatus sit.

Summa igitur disputationis nostrae haec est: Postquam Aristophanes initio per Callistratum docuit Daetalenses et Babylonios, nomen ejus non latuit, sed celeriter paucis, mox pluribus innotuit, Aristophanem fabulas composuisse; itaque Cleo poetam ipsum in jus vocavit, quod reipublicae Atheniensium praesentibus peregrinis maledixisset; quum vero nihil effecisset et poeta victor discessisset, ne inultus maneret, in eum γραφὴν ξενίας vel ipse vel per alium intendit. Sed Aristophanes civitatem suam probavit et Acharnenses per Callistratum docens jam consilium ceperat, ut Cleonem Equitum fabula acriter aggrederetur.

§. 4. Difficillimus praeterea locus legitur Ach. 516—539, ubi Dicaeopolis, senibus Acharnensibus non Lacedaemonios bellum illud detestabile commovisse, sed paucos Athenienses persuadere studens, sine dubio ad populiscitum in Megarenses latum respicit; qui ut melius intelligeretur, non inutile duxi, omnes res inter Athenienses et Megarenses inde ab anno 461 ante Chr. gestas breviter enarrare.

Postquam enim semper Megarensium respublica foedere cum Lacedaemoniis Peloponnesiisque arcte conjuncta fuit, accidit anno 461 ante Chr., quo Lacedaemonii bello Messenio tertio premebantur, ut Corinthii in fines Megarensium transirent eorumque, qui terram minimam, vix octo milia quadrata continentem, incolebant, nonnullos agros occuparent (cfr. Thuc. I, 103 ὅτι αὐτοὺς — Μεγαρέας scil. — Κορίνθιοι περὶ γῆς ὅρων πολέμῳ κατεῖχον). Itaque Megarenses, ira accensi, rati a Lacedaemoniis eo tempore auxilium contra Corinthios sperari non posse, defecerunt ad societatem Atheniensium. Quam imperii propagationem ut Athenienses summo gaudio acceperunt, quod terra Megaride ad foedus ascita Peloponnesios itinere per montes Geraneos intercludere poterant et liberum commeatum ad mare Crissaeum occupato urbis Pegarum portu habebant, ita Corinthii et Lacedaemonii aegerrime tulerunt. Sed noli putare Megarenses prorsus fuisse subactos ab Atheniensibus eisque tributum pependisse; ea fuit tantum utriusque civitatis conjunctio, ut eosdem amicos eosdem inimicos haberent. Athenienses vero terrae Megaridis possessionem plurimi aestimasse documento fuit, quod continuo urbem ipsam cum portu Nisaea longis muris conjungendam curaverunt. Mirum igitur esse non potest, Corinthios cum Epidauriis conjunctos paucis annis interjectis, anno 457 ante Chr., bello inter Athenienses et Aeginetas conflato et copiis Atheniensium in Aegyptum missis, fines Megarensium invasisse et urbem oppugnasse (cfr. Thuc. I, 105, 3. ἔπειτα Πελοποννήσιοι ἀμύνειν βουλόμενοι Αἰγινήταις ἐς

μὲν τὴν Αἴγιναν τριακοσίους ὁπλίτας, πρότερον Κορινθίων καὶ Ἐπιδαυρίων ἐπικούρους, διεβίβασαν, τὰ δὲ ἄκρα τῆς Γερανίας κατέλαβον καὶ ἐς τὴν Μεγαρίδα κατέβησαν Κορίνθιοι μετὰ τῶν ξυμμάχων, νομίζοντες ἀδυνάτους ἔσεσθαι Ἀθηναίους βοηθεῖν τοῖς Μεγαρεῦσιν ἔν τε Αἰγίνῃ ἀπούσης στρατιᾶς πολλῆς καὶ ἐν Αἰγύπτῳ· ἢν δὲ καὶ βοηθῶσιν, ἀπ' Αἰγίνης ἀναστήσεσθαι αὐτούς). Sed ea res Peloponnesios fefellit; Athenienses enim exercitu ab insula Aegina non revocato, Myronide duce senes eosque, qui per adolescentiam stipendia non merebantur, miserunt Corinthiosque bis ad urbem Megaram fugarunt (Thuc. I, 105, 4). Paucis vero annis post, quum Athenienses pugna apud Coroneam comissa fusi fugatique essent, Megarensium ei, qui Lacedaemoniorum rebus studebant, occasionem urbis odiosa dominatione Atheniensium liberandae oblatam rati, cum Boeotis, Phocensibus, Locrensibus, qui et ipsi in Atheniensium societate fuerant, ab Atheniensibus defecerunt (anno 445 ante Chr. cfr. Thuc. I, 114). Itaque urbe Megara a Corinthiis, Sicyoniis, Epidauriis expugnata, Atheniensium plurimis, qui urbem custodiebant, caesis, pauci tantum Nisaeam perfugerunt. Praeterea Lacedaemonii Plistonacte et Cleandride ducibus Atticam invaserunt quidem, sed paucis post diebus, urbem ipsam non aggressi, reverterunt. Sic Atheniensibus Nisaea et Pegae, quas amissa terra Megaride obtinuerant, magni momenti non erant, quum itinere, quod Pegas ferebat, interclusi essent et ex urbe Nisaea Megarae ipsi imminere tantum possent. His rebus gestis postquam tota Megaris ad Lacedaemoniorum societatem se applicuit, Athenienses, quoniam defectio Megarensium gravissima fuerat causa, ut reliqui, quos enumeravimus, socii aperte desciscerent, inde ab hoc tempore implacabile odium in eos susceperunt, quo postea populiscitum illud celeberrimum adversus Megarenses tulerunt, id potissimum agentes, ut omni ratione Megarenses vexarent; quin etiam jam tunc merces eorum a portubus Atticis prohibuisse videntur (cfr. Thuc. I, 67. Μεγαρῆς δηλοῦντες μὲν καὶ ἕτερα οὐκ ὀλίγα διάφορα μάλιστα δὲ κτλ.). Haec respicit Aristophanes Acharn. v. 517: ἀλλ' ἀνδράρια μοχθηρά, παρακεκομμένα, ἄτιμα καὶ παράσημα καὶ παράξενα, ἐσυκοφάντει Μεγαρέων τὰ χλανίσκια· κεἴ που σίκυον ἴδοιεν ἢ λαγῴδιον ἢ χοιρίδιον ἢ σκόροδον ἢ χονδροὺς ἅλας, ταῦτ' ἦν Μεγαρικὰ κἀπέπρατ' αὐθημερόν. Dolemus, de rebus per hos annos usque ad populiscitum in Megarenses latum inter Athenienses Megarensesque gestis nihil a scriptoribus traditum esse; id vero tenendum est, Thucydidem (I, 66) docere, indutias inter Graecos nondum ruptas esse (οὐ μέντοι ὅ γε πόλεμός πω ξυνερρώγει, ἀλλ' ἔτι

ἀναχωχὴ ἦν); tamen nihilominus Atheniensibus ulciscendi cupiditas in dies crescebat, donec populiscitum illud crudelissimum in Megarenses conjectum est.

Causa, qua odium illud in apertam inimicitiam erupit, haec fuit. Athenienses enim arguebant Megarenses agrum, Deae Eleusiniae sacrum, coluisse ex eoque fructum cepisse, deinde alium agrum, qui utrum Atheniensium an Megarensium esset diu disceptatum erat, occupasse, denique servos fugitivos urbe recepisse. Cfr. Thuc. I, 139, 2. οἱ δ' Ἀθηναῖοι οὔτε τἄλλα ὑπήκουον οὔτε τὸ ψήφισμα καθῄρουν, ἐπικαλοῦντες ἐπεργασίαν Μεγαρεῦσι τῆς γῆς τῆς ἱερᾶς καὶ τῆς ἀορίστου καὶ ἀνδραπόδων ὑποδοχὴν τῶν ἀφισταμένων. Plut. Pericl. 30. κοινὴν δὲ καὶ φανερὰν ποιησάμενος αἰτίαν κατ' αὐτῶν ἀποτέμνεσθαι τὴν ἱερὰν ὀργάδα. De qua re ut legatum mitterent ad Megarenses Lacedaemoniosque, Pericles Atheniensibus persuasit. Cfr. Plut. l. l. 30. γράφει (scil. ὁ Περικλῆς) ψήφισμα κήρυκα πεμφθῆναι πρὸς αὐτοὺς (scil. τοὺς Μεγαρεῖς) καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους τὸν αὐτὸν κατηγοροῦντα τῶν Μεγαρέων. Quae Periclis ratio sine dubio erat justissima et a Plutarcho l. l. laudatur (τοῦτο μὲν οὖν τὸ ψήφισμα Περικλέους ἐστὶν εὐγνώμονος καὶ φιλανθρώπου δικαιολογίας ἐχόμενον). Nomen legati ex eodem Plutarcho Anthemocritum fuisse discimus (l. l. ἐπεὶ δὲ ὁ πεμφθεὶς κῆρυξ Ἀνθεμόκριτος κτλ.), qui culpa Megarensium occidisse videtur (Plut. l. l. perg: — αἰτίᾳ τῶν Μεγαρέων ἀποθανεῖν ἔδοξε). Idem testatur Philipp. Ep. ap. Demosth. p. 159: Μεγαρέων γοῦν Ἀνθεμόκριτον ἀνελόντων εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν ὁ δῆμος ὥστε μυστηρίων μὲν εἴργειν αὐτούς. ὑπόμνημα δὲ τῆς ἀδικίας στῆσαι ἀνδρίαντα πρὸ τῶν πυλῶν. Paus. I, 36, 3. ἰοῦσι δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν, Ἀνθεμοκρίτου πεποίηται μνῆμα. ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον ἔγρον, οἳ κήρυκα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο, κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον. Bekk. Anecdot. I, 403, 29. Ἀνθεμόκριτος. Ἀθηναῖος μὲν ἦν κήρυξ, ἀπεσφάγη δὲ ὑπὸ Μεγαρέων, ἀπαγορεύων αὐτοῖς τὴν ἱερὰν ὀργάδα μὴ ἐργάζεσθαι. Harpocrat. in Ἀνθεμόκριτος, Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Καλυδῶνα· τό τε βαλανεῖον τὸ παρ' Ἀνθεμοκρίτου ἀνδρίαντα. τουτέστι πρὸς ταῖς Θριασίαις πύλαις. οὗτος ἦν Ἀθηναίων μὲν κήρυξ, ὑπὸ Μεγαρέων δ' ἀπεσφάγη, ἀπαγορεύων αὐτοῖς τὴν ἱερὰν ταῖν θεαῖν ὀργάδα μὴ ἐπεργάζεσθαι.

Postquam tot antiquitatis testes enumeravimus, facere non possumus, quin credamus hanc de Anthemocriti caede narrationem veram esse, praesertim quum pluries statua ejus viri commemoretur, quamquam Thucydides totam hanc rem silentio transit. Dolemus neminem accuratius de hac re egisse, tamen certe probare possumus, quae Plutarchus cautissime tradit: ἐπεὶ αἰτίᾳ τῶν Μεγ. ἀποθανεῖν ἔδοξε.

Tum vero nuntio hujus caedis allato Pericles ira accensus Charinum quendam populiscitum illud contra Megarenses ferre jussit; cfr. Plut. Pericl. 30: γράφει ψήφισμα κατ' αὐτῶν Χαρῖνος, ἄσπονδον μὲν εἶναι καὶ ἀκήρυκτον ἔχθραν, ὃς δ' ἂν ἐπιβῇ τῆς 'Αττικῆς Μεγαρέων θανάτῳ ζημιοῦσθαι; id. Reip. ger. praec. p. 258 ed. Ox.: Περικλῆς — διὰ δὲ Χαρίνου τὸ κατὰ Μεγαρέων ἐκύρωσε ψήφισμα. Cujus consciti sententiam bene expressisse videtur Arist. Acharn. 533 sqq., namque idem fere tradunt Thuc. I, 67, 3: καὶ ἄλλοι τε παριόντες ἐγκλήματα ἐποιοῦντο ὡς ἕκαστοι καὶ Μεγαρῆς, δηλοῦντες μὲν καὶ ἕτερα οὐκ ὀλίγα διάφορα, μάλιστα δὲ λιμένων τε εἴργεσθαι τῶν ἐν τῇ 'Αθηναίων ἀρχῇ καὶ τῆς 'Αττικῆς ἀγορᾶς παρὰ τὰς σπονδάς. ibid. 139, 2: ψήφισμα, ἐν ᾧ εἴρητο αὐτοὺς μὴ χρῆσθαι τοῖς λιμέσι τοῖς ἐν τῇ 'Αθηναίων ἀρχῇ μηδὲ τῇ 'Αττικῇ ἀγορᾷ. Diod. Sic. XII, 39: ὄντος δὲ ψηφίσματος παρὰ τοῖς 'Αθηναίοις Μεγαρέας εἴργεσθαι τῆς τε ἀγορᾶς καὶ τῶν λιμένων.

Quo facto Lacedaemonios ab Atheniensibus petisse, ut legem illam abrogarent, Athenienses vero noluisse notissimum est, ut accuratius haec exponere opus non sit; tamen pauca restant. Quod enim Plutarchus l. l. 30. dicit, eundem Charinum legem tulisse „τοὺς δὲ στρατηγούς, ὅταν ὀμνύωσι τὸν πάτριον ὅρκον, ἐπομνύειν, ὅτι καὶ δὶς ἀνὰ πᾶν ἔτος εἰς τὴν Μεγαρικὴν ἐμβαλοῦσι", verum id quidem videtur esse, comparato Thucydide IV, 66, 1: Μεγαρῆς οἱ ἐν τῇ πόλει πιεζόμενοι ὑπό τε 'Αθηναίων τῷ πολέμῳ, ἀεὶ κατὰ ἔτος ἕκαστον δὶς ἐσβαλλόντων πανστρατιᾷ ἐς τὴν χώραν — sed Plutarchum temporum rationem turbasse verisimile est, quum Thucyd. I, 146 tradat: ἐπεμίγνυντο δὲ ὅμως ἐν αὐταῖς καὶ παρ' ἀλλήλους ἐφοίτων ἀκηρύκτως μὲν ἀνυπόπτως δὲ οὔ. σπονδῶν γὰρ ξύγχυσις τὰ γιγνόμενα ἦν καὶ πρόφασις τοῦ πολεμεῖν, quod nullo modo dici potuit, si ante belli Peloponnesiaci exordium praetores Atheniensium populo tale jusjurandum dare debebant; Charinus potius hanc posteriorem legem post belli initium demum videtur tulisse.

In quaestione de populisciti tempore Passovio, qui (Jahn. Annal. 1826, II, 1, 155) anno 434 ante Chr. latum esse probare studet, astipulari non possumus; nostro quidem judicio perlatum est exeunte anno ante Chr. 432, vel ineunte 431. Sed haec hactenus.

Postremo paucis de fabulae nostrae vss. 524 sqq. agendum est, quibus causae nonnullae belli Peloponnesiaci afferuntur, quae sine dubio fictae sunt et fortasse Acharnensium tempore ab irrisoribus petulantibus Athenis circumferebantur. Aspasia, quae ante belli exordium Periclis socia fuit, tum quidem puellas, quas hominibus libidinosis locaret, aluisse non videtur, et quae Thucyd. I, 139 tradit: καὶ ἀνδραπόδων ὑποδοχὴν τῶν ἀφισταμένων omnino de servis

Atheniensium intelligenda sunt, quos postea Decelea a Lacedaemoniis obsessa plurimos transfugisse constat, quamquam negari non potest, unum alterumque fortasse e numero servorum Aspasiae fuisse. Hic locus aperte docet, quam bene Grotius iterum atque iterum moneat, ne poetae nostro comico in rebus ab eo traditis nimiam fidem habeamus.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΑΧΑΡΝΗΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.
ΚΗΡΥΞ[1].
ΑΜΦΙΘΕΟΣ.
ΠΡΕΣΒΕΙΣ Ἀθηναίων παρὰ βασιλέως ἥκοντες[2].
ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ[3].
ΘΕΩΡΟΣ[4].
ΧΟΡΟΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ[5].
ΘΥΓΑΤΗΡ Δικαιοπόλιδος[6].
ΘΕΡΑΠΩΝ Εὐριπίδου[7].
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ[8].
ΛΑΜΑΧΟΣ.
ΜΕΓΑΡΕΥΣ.
ΚΟΡΑ θυγατέρε τοῦ Μεγαρέως[9].
ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ[10].
ΒΟΙΩΤΟΣ[11].
ΝΙΚΑΡΧΟΣ[12].
ΘΕΡΑΠΩΝ Λαμάχου[13].
ΓΕΩΡΓΟΣ[14].
ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ[15].
ΑΓΓΕΛΟΙ[16].

---

1) post ΚΗΡΥΞ Blayd. inserit ΠΡΥΤΑΝΕΙΣ. — 2) sic Br. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — Πρέσβεις Ald. Junt. Kust. Elmsl. — om. R. — 3) sic Br. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — om. R. — Βασιλέως ὀφθαλμός Ald. Junt. Elmsl. — Ψευδ. ἢ βασ. ὀφθ. Kust. — 4) om. R. — 5) sequitur in R. ἡμιχ. — Inserunt hic Γύνη Δικαιοπόλιδος Br. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Μήτηρ Ald. Junt. Kust. omittunt hanc personam R. Elmsl. Mein. cfr. Beer Zahl d. Schausp. p. 54. — 6) sic Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — Θυγάτηρ Ald. Junt. Kust. om. R. — 7) sic Elmsl. Bl. Mein., qui inserit hanc personam infra post Θερ. Λαμ. cfr. Beer l. l. p. 147. — Κηφισοφῶν Ald. Junt. Br. Inv. Dind. Bekk. Bgk. — Κηφισ., θερ. Εὐριπ. Kust. — om. R. — 8) om. R. — 9) sic Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. — Κόραι Ald. Junt. Elmsl. Κόραι τοῦ Μεγ. Kust. Κόραι θυγατέρες τ. Μεγ. Br. Inv. Dind. 25, 28. Bekk. — om. R. — 10) om. R. — 11) om. R. — 12) sic Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — Νικ. συκοφάντης Ald. Junt. Kust. om. R. — 13) sic Br. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — Ἄγγελος Λαμάχου Ald. Junt. Kust. — Ἄγγελοι Elmsl. — om. R. — 14) sic Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — Γεωργὸς Δερκέτης φυλάσιος Ald. Junt. — Δερκέτης φυλάσιος γεωργός Kust. — om. R. — 15) sic Br. Inv. Elmsl. sqq. — Θεράπων ἢ παράνυμφος Ald. Junt. — Παράνυμφος ἢ θεράπων νυμφίου Kust. — om. R. — 16) sic Br. Inv. Dind. Bekk.

Bgk. Mein. — Ἄγγελος. Ἕτερος ἄγγελος Kust. — om. R. Ald. Junt. Elmsl. Bl.

Personas inter histriones Beerius l. l. p. 60 sic distribuit:

I. Dicaeopolis.

II. Amphitheus; Uxor Dicaeopolidis; Euripides; Lamachus; Megarensis; Boeotus; Agricola.

III. Legatus; Theorus; Filia Dic.; Servus Euripidis; Sycophanta; Servus Lamachi; Praeco alter; Servus Sponsi; Praeco tertius; Nuntii.

Parachoregemata: Praeco; Pseudartabas; Nicarchus; Puellae Megarensis.

ΑΧΑΡΝΗΣ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΚΗΡΥΞ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ, ΠΡΕΣΒΕΙΣ, ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ, ΘΕΩΡΟΣ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

Οσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν,
ἥσθην δὲ βαιά, πάνυ γε βαιά, τέτταρα·

Adnotatio critica. v. 1. Vss. 1—4 exhibet Gregorius Corinthius ad Hermogenem de methodo gravitatis, apud Walz. Rhet. Gr. VII, 2, p. 1345 (Reisk. Oratt. VIII, p. 968). δὴ om. Δ et Gregorii Cod. Vindob. Suid. in ὅσα. Philem. Lex. s. v. ὅσα p. 49.

δέδειγμα Gregorii Cod. Vindob.

v. 2. ἥσθην μὲν Γ deleto ab alia manu μὲν et superne adscripto δὲ.

πάνυ δὲ Libri. Editt. Gregor. Cor. l. l. Fritzschius Diss. Rost. 1831. p. 4. Scripsi cum Elmsl., Thierschio Aristophaneis p. 687 et Bgk. Ed. II, quum haec verba saepissime in responsionibus affirmativis inveniantur, et cum voce iterata conjuncta vim hujus vocabuli augeant. πάνυ τι conj. Dobr.

Acharnenses. v. 1. In scenae pariete domus Dicaeopolidis, Lamachi, Euripidis repraesentantur; quarum media est Dicaeopol., reliquarum utra Lamachi an Euripidis fuerit, pro certo affirmari nequit. — Dicaeopolis e domo sua egreditur et in subselliis, quibus proscenium exornatum est, ut pnycem repraesentaret, considens queritur de innumerabilibus belli malis, ita tamen, ut eis, quae singillatim enumerat, pauca opponat, quibus gavisus sit.

δέδ. τ. ἐμ. κ. Imitantur hanc locutionem Synesius Ep. 7 πῶς δοκεῖτε δέδηγμαι τὴν καρδίαν; idem in Encom. Calvit. p. 63 μέσην αὐτὴν δέδηγμαι τὴν καρδίαν. Julian. Or. VIII. p. 243 C. εἰκότως δάκνομαί τε καὶ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν. Praeterea cfr. Noster Vesp. 375 δακεῖν τὴν καρδίαν, Ran. 43 δάκνω γ' ἐμαυτόν. De accusativo ὅσα adverbii loco usurpato vide Krüg. Gr. §. 46, 3, 2. Kühn. Gr. §. 556. Adn. 2. Cfr. χαίρειν πολλά v. 200. 832. Est mirantis, ut docet Krüg. Gr. §. 51, 8, 1. Cfr. Eq. 1336.

v. 2. Similiter atque hoc loco usurpatur πάνυ γε Thesm. 749 ἐμπρήσομεν

ἃ δ' ὠδυνήθην, ψαμμακοσιογάργαρα.
φέρ' ἴδω, τί δ' ἥσθην ἄξιον χαιρηδόνος;
ἐγῷδ' ἐφ' ᾧ γε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδών,

v. 3. ὠδυνήδην Rav. ἀδρίαις δυνήθην Gregorii Cod. Vindob.

ψαμμοχοσ. Libri. Gregor. Cod. Vindob. Suid. s. voce, in γάργαιρε, καρκαίρω, κόσσια. Macrob. Saturn. V, 20. Ald. Junt. Frischl. Raphcl. Bis. Kust. Burm. Br. Inv. Bekk. Bgk. II. Fritzsch. 1831 p. 4. ψαμμοσιογ. Froben. ψαμμακοσιογ. Elmsl. Schutz. Both. Dindf. Bl. Bgk. I. Mein. Hesych. inter ψάμαθος et ψάμματα. Eustath. p. 986, 52.

v. 4. φέρε δ' ἴδω Gregorius, deinde recte exhibens τί δ' ἥσθην, quod diserte tuetur Fritzsch. 1831 p. 5, et ad Thesm. v. 630. τί δ' ἥσθην Ald. Junt. Frischl. Raph. τί ἥσθην Elmsl., qui mavult τί ἄρ' ἥσθην.

ἄξον Rav. χερηδόνος Γ.

v. 5. laudat hunc versum Suidas in κέαρ. ἐγὼ δ' Γ. ἀγ' ὦ 'δ' in margine ab alia manu.

ἐφ' ᾧγε Ald. Junt. — ηὐφράνθην lemma scholii. Scriptor vit. Arist. ap. Dübn. Schol. XI. Elmsl. Dind. Ox. Mein. improbante Fritzschio 1831. p. 5.

τοίνυν σε. Μνησ. πάνυ γ' ἐμπίμπρατε. Eccl. 806. τοὺς γείτονας ὁρῶ φέροντας. 'Αν. β. πάνυ γ' ἂν οὖν 'Αντισθένης αὔτ' εἰσενέγκοι. In responsionibus affirmativis Eq. 971. Vesp. 293, 521. Av. 56. Eccl. 760. Athenion. ap. Athen. XIV, p. 660 e. (Mein. Fr. C. Gr. 4, 557). — βαιά Attice dicitur pro Homerico ἠβαιόν Od. γ, 14. ι, 462. — τέτταρα significat numerum exiguum.

v. 3. Ad ὠδυνήθην cfr. Ran. 650. De accus. vid. Krüg. Gr. §. 46, 5, 9. — ψαμμακ. Finxit hoc vocabulum Comicus ad exprimendam innumerabilem multitudinem. Prior hujus compositi pars ad similitudinem numeralium πεντακόσιοι sqq. formata est, quae et ipsa literam α corripiunt (sed τριᾱκόσί Av. 607), et quum eodem modo adjectivo ὀκταπλάσιος respondeat πολλαπλάσιος (cfr. Lobeck ad Phrynichum p. 663), non dubitavi cum Elmslejo scribere. Sola hac priore parte utitur Eupolis ap. Schol. ad h. l. (Mein. C. Gr. 2, 543) ἀριθμεῖν θεατὰς ψαμμακοσίους; item Alexis ap. Athen. VI, 230 c. ὀνόμασι χρώμενον ψαμμακοσίοις, apud quem XIV, 671 A. legitur ὅτι δ' ἡμεῖς ψαμμακόσιοί ἐσμεν δῆλον. Ibid. XIII, 114 d. οὐκ ἐτὸς ἄρα ψαμμακοσίους ἔχει μαθητὰς Βλεψίας. De altera parte γάργαρα apud lexicographos silentium est, pauca tantum ex Nostro, Aristomene, Sophrone, Cratino vide apud Scholiastam, quibus Blaydesius addidit Alcaeum in Coelo: ὁρῶ δ' ἄνωθεν γάργαρ' ἀνθρώπων κύκλῳ. Apparet stirpem γαργαρ reduplicatione intensiva formatam esse et significare turbam, multitudinem. Totum hoc compositum explicant Hesych. s. v.: πολλά, ἀναρίθμητα, et Eustath. p. 986, 52 καὶ ὅτι Γάργαρα διὰ τοῦτο ἁπλῶς ποιητικώτερον τὰ πολλά, ὅθεν καὶ ψαμμακοσιογάργαρα ὁ κωμικὸς τὰ πάνυ πολλὰ ἔφη, δηλοῦσιν οἱ παλαιοί. Macrobius denique, qui Sat. V, 20. hujus vocabuli mentionem facit, narrat, Varronem saepe in Menippeis suis ψαμμακόσια pro multis posuisse.

v. 4. Quum ἥσθην antecedenti ὠδυνήθην opponatur, retinendum est τί δ', quamquam semel tantum apud Aristophanem (Av. 812) haec particula quaestioni, verba φέρ' ἴδω sequenti, inserta invenitur; praeterea conferatur Epich. ap. Diog. Laert. III, 14 φέρ' ἴδω, τί δ' αὐλητάς κτλ. In talibus quaestionibus usurpatur τί ἄρ' Eq. 119. τί γὰρ Vesp. 563; τίνος γὰρ Eq. 1002; τί οὖν Eq. 1214; τί μέντοι Thesm. 630. — χαιρηδ. formatum ad similitudinem vocis ἀλγηδών. Hesych. χαιρηδόνα: τὴν χαράν.

v. 5. εὐφρανθῆναι absolute dictum Lys. 591, 165; cum dativo conjungitur

τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν.
ταῦθ' ὡς ἐγανώθην, καὶ φιλῶ τοὺς ἱππέας
διὰ τοῦτο τοὔργον· ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.

v. 6. ἐξέμεσεν Δ. ἐξήμεσε Ald. Junt. rell. edd. ante Dindf. τάλαντοις Junt. I.

v. 7. τούτοις ἐγανώθην malit Elmsl. et Vesp. 612. καὶ φιλῶ — τοὔργον vid. Schol. ad v. 300.

v. 8. τοὔργον Ald. Junt. Frob. Frischl. Raph. Bis. Kust. Burm. Br. Inv. Schutz. Elmsl. Bekk.

Nub. 561; cum ἐπί τινι Xen. Hellen. 4, 1, 33. Secundum Platon. praeceptum (Protag. 337 C) dicitur εὐφραίνεσθαι de gaudio animi, ἥδεσθαι de gaudiis corporis, cui distinctioni ipse Noster repugnat Pac. 291 ὡς ἥδομαι καὶ χαίρομαι κεὐφραίνομαι. De augmento vide Lobeck. ad Phrynich. p. 140. Herod. Herm. p. 314. Ellendt. Lex. Soph. I, p. 710, 717.

v. 6. De hac re Scholiasta: ἐζημιώθη γὰρ ὁ Κλέων πέντε τάλαντα διὰ τὸ ὑβρίζειν τοὺς ἱππέας, quae narratio a Scholiasta ipso, ut videtur, conficta, a. C. F. Hermanno De Eqq. Att. Mrbg. 1835 p. 46 explosa est, qui allatis eis, quae Schol. ad Eq. 225 sq. de talibus discordiis inter Cleonem et equites commemorat, docet: „neque profecto alienum erat a Cleonis moribus, invidae plebis suspicione ad opulentissimorum calumniam abuti; hos tamen ipsos aeque decebat vel ultro hominem odisse, qui in tantis calamitatibus publicis propria commoda sectaretur, dumque onera belli atque damna optimus quisque ferret, ipse alienorum laborum praemia captaret.“ Tum scholiasta pergit, Theopompum auctorem laudans, παρὰ τῶν νησιωτῶν ἔλαβε πέντε τάλαντα ὁ Κλέων, ἵνα πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους κουφίσαι αὐτοὺς τῆς εἰσφορᾶς. αἰσθόμενοι δὲ οἱ ἱππεῖς ἀντέλεγον καὶ ἀπήτησαν αὐτόν. Quaeritur, utrum ordo equitum ipse accusatoris partes egerit, an potentia tantum alios accusatores adjuvarit. Priorem sententiam defendit Rankius, De Vit. Arist. p. 355, alteram Hermannus l. l., verisimillimum enim esse, equitum consensum accusatoribus ipsis quasi subsidio fuisse, itaque effecisse, ut judices, quamvis de plebe homines, Cleonem in re manifesta absolvere non auderent. Sine dubio Herm. verum vidit, quod probat Dindorfius in Ed. Ox. Rankius l. l. p. 356 e voce τῆτες (v. 15) colligit, hanc causam anno ante, quam Acharnensium fabula in scenam delata esset, dijudicatam esse. Numerum quinque talentorum cum Dindorfio ita accipio, ut numeri rotundi instar positus sit. Cfr. Pac. 171, Nub. 758. Ad ἐξεμεῖν cfr. Eq. 1148. De anapaesto inciso vide Eng. ad Lys. p. XXV.

v. 7. γανόομαι apud Comicum praeter hunc locum non invenitur; γάνυμαι, plerumque cum dativo conjunctum, praecipue apud Homerum legitur. Il. ξ, 504, υ, 405, Od. ω, 43; apud Nostrum Vesp. 612, (γάνος Ran. 1320 secundum Euripidem, cujus vide Bacch. 382, Cycl. 415, Aesch. Pers. 621) unde Elmsl. corrigendum esse censebat. At quum verba gaudendi saepius cum accusativo neutr. gen. pron. conjungantur (vid. Krüg. Gr. §. 46, 5, 9), atque particula ὡς in tali exclamationa male absit (cfr. Ach. 473, 590, Eq. 714, 998, Pac. 291), mutare nolui. φιλῶ benevolentiam captat, ut Ran. 579, Eq. 732, 1341 explicatur verbis ἐραστής εἰμι σός. Aliter usurpatur Ach. 357, Av. 1010.

v. 8. Verba ἄξιον - Ἑλλάδι ex Telepho Euripidis sumta vide ap. Nauckium Fragm. Trag. Eurip. 718; ubi cum Dobraeo legitur κακῶς ὄλοιατ'. ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι. (ὀλοίτην Elmsl. ὄλοιτ' ἂν Schol. ad h. l.) Sententia est: decet hoc opus Graeciam. Sic ἄξιος c. dat. saepius

ἀλλ' ὠδυνήθην ἕτερον αὖ τραγῳδικόν,
ὅτε δὴ 'κεχήνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον,
ὃ δ' ἀνεῖπεν, εἴσαγ' ὦ Θέογνι τὸν χορόν.

v. 10. κεχήνη ABCPΓΔ. Ald. Junt. Frob. Frischl. Raph. Bis. Kust. Burm. Dind. 1830. Ox. Bekk. Buttm. Gr. Gr. I, 432. κεχήνει R. ἐκεχήνη Etym. Magn. p. 386, 32. 'κεχήνη Bentl. Elmsl. Dind. 1825. 28. Both. Bl. Bgk. Mein. Reis. Conj. I, 229. Phot. Lex. s. v. κεχήνη Inv. 'κεχήνη Hotib. δῆτ' ἐκεχήνη Br. δῆτ' ἐκεχήνη Schutz. ἐκεχήνην Herodian. in Hortis Adonidis fol. 198. κεχήνῃ προσδοκῶ = cum oscitatione exspecto, Reiskius.

v. 11. ὅδ' Bis. ὁ ἀνεῖπον, sed manu post. ἀνεῖπεν P. ἀνεῖπ' Suid. in ἀνεῖπεν.

apud Comicum legitur Ach. 205, Nub. 475, Av. 548, Eq. 610. cfr. Krüg. Gr. §. 48, 6, 7. De ἄξιος cum genit. et dativo vid. ad 633. Adde Aristid. I, p. 803. ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι ἀνακαλέσαι. Suid. in παρῳδούμενος: ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι, παρ' Εὐριπίδῃ καὶ παρ' Ἀριστοφάνει εἰρημένον.

v. 9. Ad ἕτερον αὖ cfr. Nub. 757, 1445. τραγ. Neutrum pro adverbio usurpatum, ut Ach. 115, Lys. 276. Thesm. 1176. Schol.: ἀντὶ τοῦ ἐμπαθές. ἐπείπερ ἡ τραγῳδία ἐμπαθῶν πραγμάτων ἀπαγγελτική. ἢ ἐπεὶ περὶ τραγῳδιῶν μέλλει λέγειν. Sed utrumque significare vult poeta; itaque consulto posuit vocem ambiguam.

v. 10. ὅτε δὴ saepius apud Comicum, Ach. 16, 535, Eq. 632, 658, Pac. 1273, Ran. 771, 789, 1090, 1189, Eccl. 195, 315, 827. κέχηνα hianti ore sedere, de exspectantibus, ut hoc loco, Ach. 30; de attente intuentibus Equ. 1119, Av. 20, 51, 264, 308, 1671; de otiose prospicientibus Lys. 426; de astupentibus Ach. 133, Equ. 755, 804. 'κεχήνη vetus forma plusquamperfecti pro Ionica et Homerica 'κεχήνεα probatur Etym. Magn. p. 386, 32: ἰστέον δὲ ὅτι τὸ διαλυθὲν ἐκ τοῦ Ἰωνικοῦ συναιροῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ποιοῦσιν εἰς η, πεποιήκη λέγοντες· ὅθεν παρὰ Ἀριστοφάνει, — ἐκ. πρ. τ. Αἰσχ. — ἦν γὰρ ὁ ὑπερσυντελικὸς ἐκεχήνειν· καὶ διαλύσει, ἐκεχήνεα· καὶ κράσει, ἐκεχήνη. cfr. Phot. s. v. κεχήνη. Kühn. Gr. Schulgr. §. 116, 6.

τ. Αἰσχ. i. e. tragoediam aliquam Aeschyli; nam quamquam Aesch. jam Ol. 81, 1 (anno 456 ante Chr.) mortuus erat (cfr. Bode Gesch. d. hell. Dichtk. III, 1, p. 224), trigesimo anno ante actam nostram fabulam, tamen tragoediae ejus non in oblivione jacebant, quod ipse praesagiverat secundum Athen. VIII, 347 E. F. cfr. Ran. v. 867; sed Athenienses populiscito posterioribus poëtis ut fabulas summi illius poetae in certamen deferrent permiserunt (Vit. Aesch. Ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἠγάπησαν Αἰσχύλον, ὡς ψηφίσασθαι μετὰ θάνατον αὐτοῦ, τὸν βουλόμενον διδάσκειν τὰ Αἰσχύλου, χορὸν λαμβάνειν. Quintil. X, 1, 66. Schol. Ran. 886.) Sic Suid. s. v. Αἰσχύλος tradit, Euphorionem et Bionem fabulis Aeschyli vicisse; cfr. de Euphorionis victoria (Ol. 87, 2) Argum. Eurip. Medeae et Suid. s. v. Εὐφορίων. Etiam extra scenam carmina Aeschyli canebantur, quod docet Nub. v. 1364.

v. 11. ἀνεῖπεν scil. ὁ κῆρυξ. Bekk. Anecd. 396, 17: ἀνεῖπεν: ἀνεκήρυξεν, ἀνηγόρευσεν. cfr. Richt. ad Pac. 554; sequitur infinitivus Pac. 554, oratio recta ut h. l. Av. 1076. εἰσάγειν τ. χ. vox solemnis de choragis, vide Schneid. Attisch. Theaterw. Adn. 139. H. l. poeta ipse chorum duxisse videtur, quod bene fieri potuit, quoniam poetae χοροδιδασκάλου munere fungebantur. cfr. Bode l. l. III, 1, 182.

Theognis, malus poeta tragicus, apud Nostrum commemoratur Ach. 140, Thesm. 170; ubi frigida ejus poësis notatur, propter quam Χιὼν cognomen ei inditum erat. Fuisse unum ex triginta tyrannis perhibent Schol. Harpocrat. p. 84. Suid. s. v. ψυχροῦ βίου et Θέογνις. Xen. Hell. 2, 3, 2.

πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου δοκεῖς τὴν καρδίαν;
ἀλλ' ἕτερον ἥσθην, ἡνίκ' ἐπὶ Μόσχῳ ποτὲ
Δεξίθεος εἰσῆλθ' ᾀσόμενος Βοιώτιον.
τῆτες δ' ἀπέθανον καὶ διεστράφην ἰδών,
ὅτε δὴ παρέκυψε Χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον.

v. 12. Vulgatam exhibent Suid. in ἔσεισέ μου. Phrynich. in Bekk. Anecd. I, 41, 12. Wolf. Aus Arist. Ach. Berlin 1812. τοῦτο ἔσεισέ μου Rav. sec. Inv. τοῦτο σεῖσαί μου conj. Valcken. ad Hippol. 446. Br. Schutz. probante Elmsl. μοι conj. Br.

v. 13. ἡνίχ' P.

Μόσχῳ vulg. Thiersch. Aristoph. p. 688. Bernhard. Synt. p. 250. μόσχῳ Bentl. Br. Elmsl. Bekk. Both. Fritzsch. 1831. p. 6.

v. 14. ἐσόμενος P. ἀσόμενος Ald. Junt.

v. 12. De πῶς δοκεῖς vid. Thiersch. ad Ran. 54 et Plut. 738 (742). Cfr. Ach. 24. Equ. 399. Nub. 881. σείειν τὴν καρδίαν explicat Suid: ἐλύπησεν. Phryn. l. l. οἷον ἐκίνησε καὶ ἐτάραξε. Nub. 1276 τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.

v. 13. Alii interpretes, nixi auctoritate Scholiastae (ὅτι ὁ νικήσας ἆθλον ἐλάμβανε μόσχον) μόσχον pro vitulo, victoris praemio, accipiunt, sed nullum ex tota antiquitate testimonium proferre possunt; alii cum altero Scholiasta (ἀντὶ τοῦ μετὰ τὸν Μόσχον. ἦν δὲ οὗτος φαῦλος κιθαρῳδός, πολλὰ ἀπνευστὶ ᾄδων et ὁ Μόσχος κιθαρῳδὸς Ἀκραγαντῖνος) de malo citharoedo cogitant, ac recte, quum Scholiasta nullo modo patriam Moschi excogitare potuerit, et Gregor. Corinth. l. c. aeque ac Schol. explicationem μετὰ τὸν Μόσχον addat. Praeterea attendas velim chiasmum; nam optimum poëtam Aeschylum sequitur malus ac frigidus Theognis, malum citharoedum Moschum, Dexitheus, poëta lyricus gratissimus.

v. 14. Opponitur Moscho Dexitheus, de quo aliunde nihil constat; neque Gregorio Corinth. quicquam notum erat, qui explicat: ἡνίκα Δεξίθεός τις εἰσῆλθε. Βοιώτιον μέλος sec. Schol. a Terpandro inventum. Cfr. Bode l. l. II, 1, 198.

εἰσέρχεσθαι et de histrionibus usurpatur, qui in domos, in scena repraesentatas, abeunt, ut Nub. 498, 499, 304, Ran. 503, 507, 512, 520, et ut nostro loco de prodeuntibus (*auftreten*), cfr. Av. 1209; sic imprimis dicitur de omnibus, qui per orchestram intrant.

v. 15. τῆτες: schol. ἐπὶ ἔτος. Richt. ad Vesp. 400 vertit = *heuer*. De particula ἂν omissa, ut Ach. 348, vide Bäuml. Gr. Mod. p. 136. Eodem sensu, ac h. l. ἀποθνήσκειν invenitur ἐκθνήσκειν ap. Antiph. ap. Athen. VIII, p. 342 e. (Mein. C. Gr. III, 104), Menand. ap. Plut. De Adulat. p. 57 a. (Mein. C. Gr. IV, 153.)

διεστράφην = collum extorquere Av. 177; h. l. de oculis distorquendis, ut Equ. 175. Recte Blaydesius: oculos mihi distorsit spectaculum illud dirum.

v. 16. παρακύπτειν clam prodire et obliquis oculis circumspicere (Richt.). Sic saepius apud Comicum Vesp. 178, Pac. 982, 985, Thesm. 797, 799, Eccl. 202. 884. Cum ἐπὶ et accus. Demosth. Phil. I, 46 καὶ παρακύψαντα ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῖ μᾶλλον, οἴχεται πλέοντα, ὁ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ. Fritzschii explicatio: „irrepsit invocatus, invitis se obtrusit." quae nititur Pac. v. 950, vereor, ne sit acutior, quam verior. Cogitandum est de ridiculo modo prodeundi, quo Chaeris risum movebat spectatorum.

ὄρθιον, scil. νόμον. De hoc modo, invento a Terpandro, vide Eq. 1279 Kock. Müll. hist. Gr. lit. I, 278. Bergk. Com. Att. Rell. 230. Schol. et

ἀλλ' οὐδεπώποτ', ἐξ ὅτου 'γὼ ῥύπτομαι,
οὕτως ἐδήχθην ὑπὸ κονίας τὰς ὀφρῦς,
ὡς νῦν, ὁπότ' οὔσης κυρίας ἐκκλησίας
ἑωθινῆς ἔρημος ἡ πνὺξ αὑτηί,

v. 17. οὐδὲ πώποτ' Ald. Junt. Frischl. Raphel. Kust. Burm.

v. 18. κονίας τὰς R. P. schol. Elmsl. Dindf. Schutz. Both. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Porso in censura Arist. Brunckiani. Hanov. Ex. Crit. p. 109. Herm. El. doctr. m. p. 133. κονίας γε τὰς Γ, γε ab alia manu scripto. κονίας γε τὰς rell. libb. et edd. Suid. in ῥύπτομαι. Reisig. Conj. I, 93: „revocabo in locum suum, ut arbitror, hunc: οὕτω γ' ἐδήχθην; non probatus Fritzschio 1831 p. 7. ὑπό γε κονίας Thiersch. Arist. p. 688.

v. 19. ὁππότ' R.

v. 20. ἡ πνὶξ αὐτηί Γ. ἡ πνὺξ ἤδει Δ.

Gregor. Cor. l. c. ὁ δὲ ὄρθιος αὐλητικὸς νόμος οὕτω καλούμενος.

Chaeris tibicen commemoratur Pac. 941 (ubi vid. Richt.), Av. 858, Pherecr. ap. Schol. Av. 859 (Mein. C. Gr. II, 257), Suid. s. v. Χαιριδεῖς. Erat in proverbio: Χαῖρις ᾄδων ὄρθιον. Schol. et Greg. Cor. ἦν δὲ ὁ Χαῖρις κιθαρῳδὸς καὶ αὐλητὴς φαῦλος. Cfr. Ach. 866, ubi mali tibicines Boeotici ridicule appellantur Χαιριδῆς βομβαύλιοι.

v. 17. ῥύπτομαι. schol.: ἀντὶ τοῦ σμήχομαι, τουτέστι ζῶ. Suid. s. v. ῥύπτει = σμήχει, πλύνει. Phot. s. v. ῥύπτομαι = σμήχομαι. Cfr. Pierson ad Moerin p. 337. Antiphanes ap. Clem. Alex. Paed. III, 2, p. 218 Sylb. (Mein. Com. Gr. III, 81) de muliere ambitiosa: ἥκει, πάρεστι, ῥύπτεται, προσέρχεται.

v. 18. κονίας paenultima anceps est, corripitur Ran. 711. Aesch. Agam. 64, producitur praeter h. l. Lys. 470, et apud Homerum in fine hexam. cfr. Od. ϑ, 122 κονίοντες πεδίοιο.

Graeci lixivio utebantur ad lavandum, cfr. Eccl. 291 sq. Ran. 710, Lys. 470, schol. Plat. Rep. IV, p. 430 B. Pollus. 7, 40. Bekk. Charicl. II, p. 143 (ed. I) Versus significat idem, ac supra v. 1.

v. 19. κυρ. ἐκκλ. Prima uniuscujusque prytaniae concio κυρία ἐκκλησία vocabatur, in qua praecipue de injuriis magistratuum queri civibus licebat (Poll. VIII, 95); quum vero res, quae in sequenti nostrae fabulae scena tractantur, magis in tertiam prytaniae concionem quadrent, de qua idem Poll. l. l.: ἡ δὲ τρίτη κήρυξι καὶ πρεσβείαις ἀξιοῖ χρηματίζειν, non dubito, quin h. l. κυρ. ἐκκλ. eo sensu accipienda sit, quo tradit Phot. s. v. κυρ. ἐκκλ.: ἄλλοι δέ φασιν, καθ' ἕκαστον μῆνα ἐκκλησίας εἶναι τρεῖς, αἳ κύριαι πρὸς σύγκρισιν ἐλέγοντο τῶν συγκλήτων. Cfr. Schöm. Gr. Alth. p. 394, *„der Name* κυρ. ἐκκλ. *wurde späterhin auch auf die drei übrigen übertragen."* Praeterea Schol.: εἰσὶ δὲ νόμιμοι ἐκκλησίαι αἱ λεγόμεναι κύριαι τρεῖς τοῦ μηνὸς Ἀθήνησιν. — εἰσὶ δὲ καὶ πρόσκλητοι συναγόμεναι κατά τινα ἐπείγοντα πράγματα. Herm. Staatsalth. §. 128, 4. Schoem. de Comit. p. 29—32.

v. 20. ἑωθινῆς. Mane convenire solebant Athenienses, cfr. Eccl. 377. Thesm. 375; sed tamen hyperbolice dictum, ut μεσημβρινοί v. 40.

πνύξ. Proscenium repraesentare pnycem docet pronomen αὑτηί. Schol.: δεικτικῶς. De situ pnycis vid. Zestermann in libro *die antiken und christl. Basiliken Roms* p. 42 sq. Leake Topogr. v. Athen p. 157 sq. Bursian Philolg. IX, 4. Vischer *Erinner. u. Eindrücke aus Grchld.* Basel 1857 p. 108—116; qui tradunt pnycem quaerendam esse in colle, inter septentiones et occasum solis a Museo sito. De hac sententia dubitationem move-

οἳ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι κἄνω καὶ κάτω
τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμιλτωμένον.
οὐδ' οἱ πρυτάνεις ἥκουσιν, ἀλλ' ἀωρίαν
ἥκοντες, εἶτα δ' ὠστιοῦνται πῶς δοκεῖς

v. 21. οἵδ' Ald. Junt. Frob. Frischl. Raphel. Bis. οἱ δ' edd. sequ. „fortasse κράζουσι" Reisk. κᾆνω Ald. Junt. Frischl. Raph. Kust. Burm. Br. Inv.

v. 22. Suid. in σχοινίον.

v. 23. ἀωρίαν BCPRΓΔ Ald. Junt. edd. plurimae. Phrynichus Bekk. Anecd. I, 4, 22 secundum Fritzsch. Rost. 1831 p. 8. ὡρίαν A. ἀωρίᾳ Suid. in ἀωρία. Dindf. 1825, 28. Osann ad Philem. p. 291. Sallier ad Moerin p. 33. ἀωρί γε suspicatur Blayd. ex Eccl. 741. Quamquam ἀωρίαν rarissime, ἀωρίᾳ saepius apud Graecos scriptores reperitur, tamen probantibus omnibus libris terminationem αν, a codicum auctoritate recedendum esse non putavi.

v. 24. ἀστιοῦνται corr. m. p. P. διωστιοῦνται Dobr.

runt Göttling. Ueb. d. Pelasgikon in Athen Ges. Abhdlg. 1851, 1, p. 68 et das Pelasgikon u. d. Pnyx in Athen. 1853. Welcker. Felsaltar des höchsten Zeus in Abhdlg. d. Kgl. Akad. d. W. z. Berlin 1852; Pnyx u. Pelasgikon. Rh. Mus. 1854. Ueb. Bursians Athen. Pnyx Nov. Mus. Rhen. X. p. 592 — 610. Praeterea cfr. Herm. Staatsalth. §. 128, 9. Schoem. Gr. Alth. p. 394, adn. 2.

v. 21. De foro vide praeter Zesterm. l. l. Schoem. Gr. Alth. p. 394. *„Die Pnyx lag dem Markte ziemlich nahe, und unter den vom Markte auslaufenden Strassen war eine, die nur in die Pnyx mündete."*

κἄνω καὶ κάτω alibi non invenitur; ἄνω τε καὶ κάτω Equ. 866. Nub. 616. Pac. 1180. Thesm. 647. ἄνω κάτω Av. 3. Lys. 709, in Fragm. Com. Graec. passim, vid. Indicem ap. Mein.

v. 22. σχοιν. μεμιλτωμ. Schol.: ὑπὲρ τοῦ ἐξ ἀνάγκης αὐτοὺς εἰς τὰς ἐκκλησίας συνιέναι τοῦτο ἐμηχανῶντο καὶ πολλὰ ἄλλα. ἀνεπετάννυσαν γὰρ τὰ γέρρα καὶ ἀπέκλειον τὰς ὁδοὺς τὰς μὴ φερούσας εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ ὤνια ἀνῄρουν ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ὅπως μὴ περὶ ταῦτα διατρίβοιεν. ἔτι μὴν καὶ μεμιλτωμένῳ σχοινίῳ περιβάλλοντες αὐτοὺς συνήλαυνον εἰς τὴν ἐκκλησίαν. τοῦτο δὲ ἐποίουν ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδῦναι. ὅσοι γὰρ ἐχρίοντο ζημίαν ἐξέτινον. Cfr. Eccl. 378 cum Schol. Hesych. s. v. ἔρραινον ὑπὲρ τοῦ σοβῆσαι τὴν ἀγορὰν, ὁπότε (Dindf.) βραδύνοιεν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν. Suid. s. v. μεμιλτωμένον et σχοινίον. Poll. VIII. 104. Phot. s. v. Schoem. De Comit. p. 63 sq. Gr. Alth. p. 395. Schubert de Aedil. p. 117. Hinc Demosth. in Aristog. 28, 7 B. habet verbum ἀποσχοινίζω.

v. 23. De Prytanibus vide Richt. ad. Pac. 875. Poll. IX, 40. Herm. Gr. Staatsalterth. §. 127, 5. Schoem. Gr. Alterth. p. 390.

ἥκουσιν == adsunt.

ἀωρ. cfr. Phrynichi glossam a Fritzschio correctam ἀωρίαν ἥκειν: οἷον παρὰ τὴν δέουσαν ὥραν.. οὐκ ἐπὶ νοητῶν μόνον, ἀλλ' ἁπλῶς παρὰ δέον. Contrarium legitur ap. Luc. Gall. VII. ἥκειν ἐκέλευε τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Navig 22. ἥκειν κελεύσω τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, cfr. Herod. II, 2, 4. VIII, 19, 3. Matth. Gr. Gr. §. 425, 2 a. quos attulit Menkius ad Luc. locum priorem. Praeterea vid. Kühner. Gr. Gr. §. 55?.

v. 24. ὠστιοῦνται Schol.: διωθήσονται cfr. Plut. 330 (326 Thiersch.) εἰ τριωβόλου μὲν οὕνεκα ὠστιζόμεσθ' ἑκάστοτ' ἐν τἠκκλησίᾳ Adde infra v. 42 et Hesych. glossam ὠστιοῦνται ὠσθήσονται. πῶς δοκεῖς sententiae, in qua ind. fut. positus est, apud Nostrum alibi non inseritur.

εἶτα. Ubi participium appositive positum verbum finitum sequitur, saepissime apud Aristophanem huic additur adverbium εἶτα

ἐλθόντες ἀλλήλοισι περὶ πρώτου ξύλου,
ἄθροι καταρρέοντες· εἰρήνη δ' ὅπως
ἔσται προτιμῶσ' οὐδέν· ὦ πόλις, πόλις.
ἐγὼ δ' ἀεὶ πρώτιστος εἰς ἐκκλησίαν
νοστῶν κάθημαι· κᾆτ' ἐπειδὰν ὦ μόνος,
στένω, κέχηνα, σκορδινῶμαι, πέρδομαι,

v. 25. Schol. Vesp. v. 90. ἀλλήλοις περὶ τοῦ Mein.

v. 26. ἄθροοι Schol. Elmsl. Bl. ἄθροι Suid. in h. v. ἀθρόοι vulgo. Scripsi ἄθροι cum Mein.

v. 30. σκορδινῶμαι Erotianus in κορδίνημα p. 200. Phot. s. v.

κέχηνα Br. Inv.

cfr. Ach. 291, Eq. 281, Nub. 592, Vesp. 379, 1072, Av. 359, 1619, Lys. 1067, Ran. 1001; interdum etiam duobus participiis verbum finitum antecedentibus alteri additur, cfr. Nub. 149, 178, 377. Eccl. 1109. Denique Thesm. 564 post genit. absol. legitur.

v. 25. Dativus ἀλλήλοισι cum ὠστ. conjungendus est; vid. Ach. 844, Lys. 330. Kühn. Gr. Gr. §. 574, Adn. 2. Attendas discrimen, quod intercedit inter ὠστ. περὶ et ὠστ. εἰς v. 42.

πρώτ. ξύλ. Pro primo subselliorum ordine in comitio accipiendum. Cfr. Vesp. 90. Phot. πρῶτον ξύλον· πρῶτον βάθρον. ἡ προεδρία. Poll. IV, 121. πρῶτον δὲ ξύλον, ἡ προεδρία μάλιστα μὲν δικαστῶν. Groddeck. De proedria et aulaeo in Seebod. et Friedem. Miscell. Crit. p. 296. Richt. Proll. ad Vesp. p. 124 sq. Quaeritur, utrum subsellia pnycis lapidea, an lignea fuerint. Mihi cum Fritzschio ad h. l. (Rost. 1831, p. 9) et Richtero l. l. persuasum est, lapidea fuisse, sed solemne istud nomen, e tempore multo antiquiore petitum, etiam postea obtinuisse. Scholiastae utrumque tradunt.

v. 26. ἄθροι cum spiritu aspero scribendum esse docet Ellendt Lex. Soph. I, 30, ex Herod. ad Il. ξ, 38, et Lehrs. de Arist. stud. Hom. p. 346. Lenz. Pneumatologiae elementa Philolog. Suppl. 1860 p. 666. Cfr. Phryn. Bekk. Anecd. 350, 4. λέγεται δὲ καὶ ἄθρους καὶ ἀθρόους. De contractione vid. Eustath. 1387, 4 (Mein. Com. Gr. II, 1194) ἐκ τοῦ ἀθρόος γίνεται ἄθρους. Moeris: ἄθρους, Ἀττικῶς. ἀθρόους, Ἑλληνικῶς. Suid. ἀθρόους καὶ ἄθρους λέγουσι δισυλλάβως.

καταρρ. concurrentes. Schol. ἀντὶ τοῦ ἀθρόως ἐπερχόμενοι, collato Hom. Il. λ, 724. Pac. 71 et 146 significat decidere. Praepositioni κατὰ h. l. propria sua vis tribuenda non est.

v. 27. De προτιμᾶν vid. Thiersch. ad Ran. 654 (638), 655; Plut. 883; ubi cum οὐδὲν conjungitur, ut nostro loco; praeterea Pherecr. ap. Athen. III, 111b. (Mein. C. Gr. II, 274). Phrynich. Bekk. Anecd. 60, 2; Phot. s. v. explicant τὸ φροντίζειν. — ὅπως proprie relativum est, cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 53, 7, 7.

v. 28. ἀεὶ corripit syllabam priorem Ach. 28, Eq. 541. Vesp. 1458, Pac. 744, 760, Av. 750, Ran. 1086, 1250, Eccl. 444, 1160, 1162, producit Ach. 751, Eq. 568, Nub. 547, 552, 1011, 1288, 1279, Vesp. 390, 667, 699, Av. 1478, Lys. 819, 1230, Ran. 1027, 536. Plut. 1007, 1049.

πρώτιστος, hic superlativus saepe apud Comicum invenitur, Ach. 1002, Nub. 553, 1039. Cfr. αὐτότατος Plut. 83, μονώτατος Plut. 182.

De more hora matutina in concionem eundi vide Eccl. 289; de judiciis cfr. Vesp. 104.

v. 30. Similiter mores ebrii describuntur Vesp. 1305, ubi Richt. comparavit Pac. 335, Nub. 1133. — στένω explicandum est ex Eccl. v. 462. de di-

ἀπορῶ, γράφω, παρατίλλομαι, λογίζομαι,
ἀποβλέπων ἐς τὸν ἀγρὸν εἰρήνης ἐρῶν,
στυγῶν μὲν ἄστυ, τὸν δ' ἐμὸν δῆμον ποθῶν,
ὃς οὐδεπώποτ' εἶπεν, ἄνθρακας πρίω,

v. 31. hunc et sequentem versum exhibet Suid. sub ἀποροῦντι et γράφω. — λυγίζομαι propos. Bgk. Ed. II.

v. 32 — 36. vide ap. Stob. floril. LVI, 8.

v. 33. στυγῶ Stob. δήπου id. τόνδ' Frob. Bis. ποθῶ Stob.

v. 34. ἀνθράκεις corr. m. p. P. ἄνδρακας Bis. — οὐδὲ πώποτ' Ald. Junt. Frob. Frischl. Raph. Bis. Kust. Burm. — πριῶ Inv.

luculo suspirantibus. — κέχηνα de exspectantibus, vid. ad v. 10. Falso Scholiasta: προσδέχομαι ἢ δέομαι τῆς εἰρήνης, nondum enim de republica loquitur, exspectat solum initium concionis. — σκορδινῶμαι. Recte Elmsl. „pandiculari", cfr. Richt. ad Vesp. 642. Piers. ad Moer. p. 343. Hesych. σκορδινᾶσθαι. τὸ παρὰ φύσιν τὰ μέλη ἐκτείνειν καὶ στρέφεσθαι μετὰ χάσμης. γίγνεται δὲ τοῦτο περὶ τοὺς ἐγειρομένους ἐξ ὕπνου, ὅτε χασμώδεις ὄντες ἐκτείνουσι τὰς χεῖρας.

v. 31. ἀπορῶ dubius haesito, nescio quid agam; absolute dictum reperitur Eq. 679, Av. 474, Ran. 1007; cum accusativo conjunctum Nub. 743, Eccl. 664; cum infinitivo Vesp. 590. — γράφω. schol. ζωγραφῶ ἐπὶ τῆς γῆς. schol. Ald. ὅτε γὰρ αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν διατίθενται, ἀλύοντες ἐπὶ γῆς διαγράφουσιν. Bergl. ad Pac. 844 comparavit Aristaen. I, ep. 15. ἔστι δὲ ὅτε καὶ τοὔδαφος περιχαράττουσα τῷ ποδί. Praeterea cfr. Ev. Ioann. 8, 6. καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. — παρατίλλομαι obscoena significatione de mulierum genitalibus dicitur Lys. 89, 151, Ran. 516; de virorum pudendis Plut. 168, ubi vid. Thiersch. — H. l. explicat schol.: τὰς ἐκ τῶν μυκτήρων τίλλω τρίχας, ἢ τῶν μασχαλῶν, quod vereor ne falsum sit. Praefero etiam hoc loco turpem significationem, cum Fritzschio l. l. p. 9, collato Nub. 734. Vide etiam Lob. ad Phryn. p. 405. — λογίζομαι aes alienum computo, quod est aptissimum homini agresti, belli aerumnis presso.

v. 32. Quia miserrima conditione agricolae in urbe conferti vivebant; cfr. v. 71 et Thuc. II, 14. 17. ἀποβλ. de cupide aliquid spectantibus, ut βλέπειν v. 1112.

v. 33. Fragmentum tragicum ap. Nauck. Adesp. 25. p. 657. Hoc loco sine dubio pagus Acharnensium intelligendus est, qui erat tribus Oeneidis, quamquam v. 406 Dicaeop. diserte se Chollidam esse praedicat; quod docet carbonum commemoratio v. 34.

v. 34. Sententia haec est: Temporibus pacis pago meo nihil emendum erat, quin etiam ne verbum quidem „eme" norat; omnia ipse ferebat, neque omnino erat, qui emeret (χὠ πρίων). Simillimae sunt laudes pacis Pac. 582 sq., 592 sq. et schol. Pac. 594. — De carbonibus Acharnensium schol.: τοῦτο Ἀχαρνέων ἴδιον. οὗτοι δὲ πολυάνθρακες καὶ οὐ δεόμενοι παρ' ἄλλων πρίασθαι; v. 327 sq. Leak. Demen von Attika (übers. v. Westerm.) p. 29. „*Den benachbarten Wäldern des Parnes verdanken die Acharner ihren Kohlenhandel.*" Situs erat hic pagus 60 stad. ab urbe ad septentrionem versus, secundum Thuc. II, 21. Praeterea audi Leak. l. c. p. 34. „*Der Theil der Ebene von Athen, welcher zwischen dem Fusse der Höhen von Khassiá und einem von der nördlichen Spitze des Aigaleos nach Osten auslaufenden Vorsprung eingeschlossen ist, scheint der Bezirk des Demos Acharnai gewesen zu sein; wenigstens finden sich hier noch viele Ueberreste alter Gebäude.*"

οὐκ ὄξος, οὐκ ἔλαιον, οὐδ' ᾔδει πρίω,
ἀλλ' αὐτὸς ἔφερε πάντα χὼ πρίων ἀπῆν.
νῦν οὖν ἀτεχνῶς ἥκω παρεσκευασμένος
βοᾶν, ὑποκρούειν, λοιδορεῖν τοὺς ῥήτορας,

v. 35. ὄξος ὄψον Stob. — ᾔδ' εἰ R. ᾔδει ACPΓ Ald. Junt. Frischl. Raph. Kust. Burm. Inv. Schutz. Dindf. Ox. Bl. Bgk. Fritzsch. 1831. p. 11. ᾔδειν Suid. in πρίων. ᾔδη BΔ Br. Bekk. Mein. Stob. ed. Mein. ᾔδην Elmsl. Dindf. 25. 28. 30. Both. οὐχ ἡ δὴ Stob. libri. οὐχὶ δεῖ Stob. editt. Prima persona in antiquiore sermone fuit ᾔδη ex ᾔδεα contractum (cfr. Av. 511), tertia ᾔδει vel ᾔδειν ex ᾔδεε vel ᾔδεεν. Vesp. 558, 635, Pac. 1182. 'πεποίθειν Nub. 1347. Cfr. Pierson. ad Moerin p. 173 sq. Ellendt. Lex. Soph. II, 285.

πριῶ Inv. omitt. Stob. et Grot. in floril. p. 215. πρίω hab. ed. Trincav. et aliae veteres.

v. 36. χῴ Ald. Junt. Raph. Bis. Kust. Burm. Br. Inv. χὼ Frischl. Elmsl. Schutz. Bekk. „Suspicarer nostrum scripsisse ἀλλ' αὐτὸς ἔφερε πάντα μέν, τὸ πρίω δ' ἀπῆν, nisi receptae scripturae accederet Stobaei auctoritas" Elmsl.

v. 37. ἀσφαλῶς R. sec. Inv.

v. 38. βοᾷν. Edd. vett. Kust. Burm. Br. Bekk. Both. Schutz.

v. 35. ὄξος et ἔλ. conjunguntur Av. 534. Fortasse ὄξος accipiendum est pro vino pessimae notae, quod servis bibendum dabatur; cfr. Herm. Antt. priv. §. 26, 10. Alex. ap. Athen. II, 67 e. (Mein. 3, 514); sic ἔλ. et οἶνος conjunguntur Thesm. 420.

v. 36. αὐτὸς scil. ὁ τῶν 'Αχαρνέων δῆμος. — φέρειν de agro Anon. ap. Stob. Floril. 57, 7, 12 (Mein. 4, 691). — πρίων ab imperativo πρίω a Nostro comice fictum esse, recte statuit Dindorfius; commemorationem serrae (πρίων) nec metrum, nec sententia ferret. Cfr. Hesysch. πρίων· ἀγοράζων.

v. 37. Particula οὖν redit Dic. ad describendam suam conditionem, postquam v. 28 a proposito aberravit. Sic Eq. 71, Nub. 439. — ἀτεχνῶς significat ἁπλῶς, ut Nub. 438, 453, Vesp. 722, Pac. 199, 206, Chion. ap. Poll. X, 43 (Mein. II, 5); φανερῶς, Nub. 408, 1174, Ran. 106, Vesp. 810, Av. 824. Cum negatione positum est, „nullo pacto" ut Nub. 425, Av. 608, Pherecr. ap. Athen. III, p. 95 d. (Mein. II, 297). Harpocr. ἀτεχνῶς περισπωμένως μὲν ἀντὶ τοῦ σαφῶς ἢ ἀσφαλῶς ἢ φανερῶς· παροξυτόνως δὲ ἀντὶ τοῦ ἀμελῶς ἢ ἀλόγως; Ravennatis ergo lectio aperte glossema est. Ictus in prima syllaba ponitur Vesp. 810 (ubi vid. Richt.), Pac. 199, Av. 824, Plut. 312. Falso vertit Both. „plane paratus huc adveni"; conjungendum est cum ἥκω, ut sit „missis ambagibus huc adveni."

v. 38. βοᾶν clamare, si quid displicet. Schol.: ἀντιφθέγγεσθαι, ἀντιλέγειν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε. — ὑποκρ. cum Elmsl. ex Eccl. 256, 588, 596 explicandum, „interpellare", oratorem quaerendo interrumpere. Cfr. Phryn. Bekk. Anecd. 68, 10. ὑποκρούειν τοὺς ῥήτορας: τὸ μεταξὺ λεγόντων αὐτῶν ὑποφθεγγόμενον ἐμποδίζειν. — λοιδορεῖν (sec. Schol. etiam λοιδορεῖσθαι dicebatur; cfr. Aeschin. Timarch. §. 35) est „conviciis increpare". Haec omnia saepe in concionibus facta esse, docent Eccl. 254 sq. Eq. 1272, Lys. 1128, sed leges eis, qui tali modo actiones concionis turbabant, poenam minabantur, cfr. quae congessit Herm. Ant. publ. §. 129, 15. Id ipsum, quod Dic. non ignorabat, se impune haec facturum non esse, fulcit explicationem vocis ἀτεχνῶς supra allatam.

ἐάν τις ἄλλο πλὴν περὶ εἰρήνης λέγῃ.
ἀλλ' οἱ πρυτάνεις γὰρ οὑτοιὶ μεσημβρινοί.
οὐκ ἠγόρευον; τοῦτ' ἐκεῖν', οὐγὼ 'λεγον·
ἐς τὴν προεδρίαν πᾶς ἀνὴρ ὠστίζεται.

ΚΗΡΥΞ

πάριτ' ἐς τὸ πρόσθεν,
πάριθ', ὡς ἂν ἐντὸς ἦτε τοῦ καθάρματος.

v. 39. τις om. R. πρὶν Γ. λέγει P.

v. 41. λέγων R. ὁ 'γὼ "λεγον P. οὐ'γὼ "λεγον Ald. Junt. Kust. Burm. Br. Inv. Schutz. Bekk. οὔ'γώ 'λεγον Frischl. Raph. Elmsl. ὅὐγὼ 'λεγον Dindf. 25. οὑγὼ 'λεγον Dindf. 28. 30. Ox. Bl. Bgk.. Mein.

v. 42. Scripsi ἐς secundum Dindorfii ad hujus fabulae v. 242. adnotationem: „Discrimen inter duplicem praepositionis formam εἰς et ἐς apud comicos hoc intercedit, ut εἰς ante vocales, ἐς ante consonantes litteras scribatur. Ab hac lege tragicorum usus ita tantum recedit, ut ἐς etiam ante vocalem dicatur, ubi metri necessitas postulat." Porson. praef. Hecub. p. LV: „Rarissime omnino et vereor, ne in locis tantum mendosis, ἐς ante vocalem usurpant comici." Engerus ad Lys. v. 2 Porsoni assentitur, dubitationi vero obnoxium esse judicat, utrum ante consonantes litteras semper ἐς, an etiam εἰς posuerint veteres. Mein. Ed. Arist. Lips. 1860. p. V: „In scriptura praepositionum εἰς et ἐς constantiae caussa Dindorfii rationibus ad Ach. 242. expositis obtemperavi"..

v. 43. πάριθ' P. — εἰς Ald. Junt. Frob. Bis. Frischl. Raph. Kust. Burm. Elmsl. Bekk. Dindf. 28. 30. Bl. Bgk.

v. 44. πάριτ' P.

v. 39. πλὴν post ἄλλο positum invenitur Ach. 376, Pac. 505, Ran. 621, 1391, Plut. 106; post ἕτερον Ran. 5.

v. 40. ἀλλὰ-γάρ. At nunc brevi tempore consilium meum exsequar, nam prytanes adsunt. — οὑτοιί schol.: δεικτικῶς. — μεσημβρ. hyperbolice dictum. schol.: οὐκ ὀρθρίσαντες cfr. Vesp. 774. κἂν ἔγρῃ μεσημβρινός.

v. 41. οὐκ ἠγόρευον; spectat ad v. 24. cfr. Plut. 102. Arist. ap. Steph. Byz. v. Ἄργος (Mein. II, 1071). De sequentibus vide quae congessit Reis. Conj. I. p. 279; ad τοῦτ' ἐκεῖνο comparantur Ach. 820, Av. 353, Ran. 1341, Eur. Med. 97. τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο Ran. 318.

v. 42. De προεδρίαν vide ad v. 25. — πᾶς ἀνὴρ cfr. Ran. 1022, 1125. De ὠστίζεται expositum est ad v. 24 et 25. Dindorf. comparat Aristid. II, p. 127 οὐδὲ εἰς τὴν προεδρίαν ὠστίζονται.

v. 43. Prodeunt a proscenii parte spectatoribus dextera praeco, prytanes, cives Athenienses repraesentati a choreutis, qui postea inter v. 173 et 204 proscenio relicto veste mutata chori ipsius partes acturi orchestram intrant. — πάριτ' κτλ. cfr. Eccl. 129. „Formula solemnis non ad unum hominem pertinet, sed totam concionem complectitur" Fritzsch. 1831, p. 11.

v. 44. καθάρματος. Auspicabantur Athenienses concionem a sacrificio porcelli, vid. Herm. Ant. publ. §. 129, 1. Schöm. De Comit. p. 91. id. Ant. Gr. p. 396. Joci caussa mustela commemoratur Eccl. 128. Quae hostia secundum Schol. ad h. v. et Hesych. s. v. κάθαρμα vocabatur; at nunc pro loco sacrato, i. e. sanguine hostiae adsperso, accipiendum esse censeo. Plut. 454 κάθαρμα hominem detestabilem, βδέλυγμα, significat. — ὡς ἂν eodem modo ex imperativo suspen-

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἤδη τις εἶπε;

ΚΗΡΥΞ

τίς ἀγορεύειν βούλεται;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἐγώ.

ΚΗΡΥΞ

τίς ὤν;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

Ἀμφίθεος.

ΚΗΡΥΞ

οὐκ ἄνθρωπος;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

οὔ,

ἀλλ' ἀθάνατος. ὁ γὰρ Ἀμφίθεος Δήμητρος ἦν

v. 45. εἶπεν Γ. Bekk. τίς Ald. Junt. Raph. Bl. Bekk. τὶς Frischl. Bis. — σίγα. σιώπα. τίς ἀγ. κτλ. dubitanter proponit Hamakerus Mnemos. II, p. 2. Αἴαντίς εἶπε Bergk. in adn. crit. ed. II.

v. 46. οὔκ Bis. Kust. Burm. Br. Elmsl. Schutz. οὐχ Both. οὔ Dind. Bl.

v. 47. Vulgatam tuetur Hanov. Exerc. Crit. p. 93. ἀθάνατός γ'. Elmsl. ἀθάνατος. ὁ δ' Ἀμφ. Herm. ap. Reis. Conj. p. 13. ἀθάνατος· ὁ γ' Ἀμφ. Reis. l. c. ἀθάνατος γὰρ Ἀμφίθεος prop. Fritzch. ad Thesm. v. 730. vitium latere in Ἀμφίθεος censet Mein.

sum vid. Vesp. 425, Av. 1509, Eccl. 57, Plut. 112.

v. 45. Sero advenit Amphitheus et quaerit, num quis jam in concione dixerit; quae non agnoscens Hamakerus l. l. prima hujus versus verba in suspicionem vocavit, putans, tempestive venisse Amphitheum; at recte vulgatam saripturam tutatus est Mein. Philolog. XIV, 1, 1859. — τίς ἀγ. βούλ.; De hac solemni praeconis interrogatione vid. Aeschin. Tim. §. 23. Herm. Antt. publ. §. 129, 1. Fritzch. Quaest. Lucian. p. 75. Eccl. 130. Thesm. 379.

v. 46. Verba τίς ὤν; — οὐκ ἄνθρωπος; — v. 54. οἱ τοξόται; v. 59. κάθησο σῖγα a Brunckio secundum Cod. B. et Schol. ad v. 54. Prytani tribuuntur; Beerius Zahl d. Schauspieler bei Aristoph. p. 54. personam praeconis tuetur, quum prytanis re vera verba non tam clara voce pronunciasset, ut ab universa concione perciperentur, sed singula a praecone repetita essent. — Amphithei persona ab Aristophane ficta est, quamquam schol. dicit: ἱερεὺς Δήμητρος καὶ Τριπτολέμου ὁ Ἀμφίθεος. Ludit hoc nomine poëta; Amph. nomen suum profitetur, sed praeco intelligit „semideus".

v. 47. Metrum hujus versus caussa fuit, ut multae a viris doctis emendationes proponerentur; sed nihil mutandum est, quum lectio vulgo tradita sententiae optime conveniat, et tribrachum anapaestus bene sequi possit, ubi tribrachus priore, anapaestus posteriore dipodia continetur. Cfr. Rossb. et Westph. Gr. M. III, p. 191 sq. Enger. ad Lys. p. XV sq. Cfr. Ach. v. 928. Nub. 663, Av. 108, Eccl. 315. — Comicus, quum Amphitheum inducit originem suam exponentem, Euripidem carpere videtur, cujus prologi hujus loci simillimi sunt, cfr. init. Jonis, Herc. fur., Bacch., Hecubae et Phoenissarum. Nomina, quae sequuntur, propria deprompta sunt e fabulis Eleusiniis, tamen „Amphitheus, Phae-

καὶ Τριπτολέμου· τούτου δὲ Κελεὸς γίγνεται·
γαμεῖ δὲ Κελεὸς Φαιναρέτην τήθην ἐμήν,
ἐξ ἧς Λυκῖνος ἐγένετ᾽· ἐκ τούτου δ᾽ ἐγὼ
ἀθάνατός εἰμ᾽· ἐμοὶ δ᾽ ἐπέτρεψαν οἱ θεοὶ
σπονδὰς ποιῆσαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ.
ἀλλ᾽ ἀθάνατος ὤν, ὦνδρες, ἐφόδι᾽ οὐκ ἔχω·
οὐ γὰρ διδόασιν οἱ πρυτάνεις.

v. 48. γίνεται PR. Ald. Junt. Frischl. Raph. Kust. Burm. Cfr. Moer. p. 108. γίγνεται, Ἀττικῶς, γίνεται Ἑλληνικῶς. Eustath. p. 1064, 2. „Recte facere videntur, qui grammaticorum sequentes auctoritatem γίγνεσθαι et γιγνώσκειν Atticis veteribus ubique restituunt, alteram autem formam recentioris dialecti Atticae auctoribus relinquunt.“ Dindf. in Steph. Thes. II, 621.

v. 52. πρὸς τοὺς Λακ. P. ποιεῖσθαι Ald. Junt. Frob. Frischl. Raph. Bis. Kust. Burm. Br. Elmsl. Inv. Schutz. Dindf. Both. Bl. Bekk. Bgk. ποιῆσαι Mein. cum Elmsl. in adn. ad. v. 58.

v. 53. ὢν ἄνδρες R. ὢν ἄνδρες Bekk. Fritzsch. Jahn. Ann. 1829. p. 5. ὤνδρες P. ὦ ᾽νδρες Ald. Junt. Frob. Raph. Bis. Kust. Burm. Br. Inv. Schutz. ὦ ᾽νδρες Frischl. Elmsl. ὦνδρες Dindf. Bl. Mein. ἀλλ᾽ ὢν ἀθάνατος conj. Br. in adnot. — ἐφόδ᾽ οὐκ P. corr. man. post. Legendum cum Rav. ἄνδρες sec. Krüg. Gr. Gr. §. 45, 3, 1.

p. 54. „In B. personam scripserat primo librarius κῆρυξ, sed ipse postmodo correxit reposuitque πρύτανις, quod verum est“ Brunck., receperunt Schutz. Dindf. Ox. Bekk. Bl. assentiente Dobraeo.

narete, Lycinus“ alibi non inveniuntur. Cererem Celeum visitasse narrat Paus. I, 38 sq. De Celeo vid. Athenagor. suppl. pro Christ. c. 12. Ἀθηναῖοι μὲν Κελεὸν καὶ Μετάνειραν ἵδρυνται θεούς, et Schol. Eq. 698.-

v. 49. τήθην. Schol. τήθας ἐκάλουν τὰς μάμμας.

v. 51. Ad ἐπιτρέπειν c. infin. cfr. Eq. 1097.

v. 52. Appositio μόνῳ eodem modo multis verbis a pronomine separatur v. 131. — Activa forma σπονδὰς ποιῆσαι de eo dicitur, qui inter partes belligerantes bellum componit, media vero ποιεῖσθαι de eo, qui sibi ipsi pacem facit, ut postea ea fruatur. Sic activum scribendum est Ach. 58, 131, Pac. 212, medium Ach. 268, Av. 1599, Lys. 154, 951, 1006, Thesm. 1161.

v. 53. Ad verba ἐφόδ. οὐκ ἔχω explicanda Bothius falso cogitat de coena in prytaneo, quae publice legatis dabatur (cfr. v. 125), legatum enim deorum esse Amphitheum; „viaticum“ potius vertendum est, quod suadet etiam verbum διδόασιν. Cfr. Demosth. De falsa legat. 158, p. 390.

v. 54. Quamquam scholiasta monet: τοῦτό φησιν εἷς τῶν πρυτάνεων, κελεύων ἐκβαλεῖν Ἀμφίθεον ὡς ὑβριστήν, tamen, ut jam ad v. 46 exposuimus, persona praeconis retinenda est; locus Platonis (Protag. p. 223 B.), ab Elmslejo allatus, nihil probat. Fritzschius l. l. p. 12. eidem sententiae favet. — τοξόται. De sagittariis Scythicis vid. Schol.: εἰσὶ δὲ οἱ τοξόται δημόσιοι ὑπηρέται, φύλακες τοῦ ἄστεος, τὸν ἀριθμὸν χίλιοι. Cfr. Herm. Ant. publ. §. 129, 14. Bergk. De Com. Att. Rell. p. 98. — Nominativo saepius utuntur minantes, Ach. 824, ἀγορανόμοι. 864, οἱ σφῆκες οὐκ ἀπὸ τῶν θυρῶν; Krüg. Gr. Gr. §. 45, 2, 6. Tacere jubetur Amphitheus, quia de pace loquitur.

ΚΗΡΥΞ

οἱ τοξόται.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ὦ Τριπτόλεμε καὶ Κελεὲ, περιόψεσθέ με;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦνδρες πρυτάνεις, ἀδικεῖτε τὴν ἐκκλησίαν
τὸν ἄνδρ' ἀπάγοντες, ὅστις ἡμῖν ἤθελε
σπονδὰς ποιῆσαι καὶ κρεμάσαι τὰς ἀσπίδας.

ΚΗΡΥΞ

κάθησο σῖγα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μὰ τὸν Ἀπόλλω, 'γὼ μὲν οὔ,

v. 56. ὦ 'νδρες Ald. Junt. Kust. Burm. Br. Inv. Schutz. ὦ'νδρες Frischl. Raph. Elmsl.

v. 57. Hunc et sequ. versum attulit Phrynichus Bekk. Anecd. I, p. 45, 5; priorem exhibet Suidas in ἀπάγειν. — ὅς τις Ald. Junt. Frischl. Raph. — ἤθελεν Dind. 1825.

v. 58. ποεῖσθαι Rav. sec. Dindf., qui sic edidit 1825. ποιεῖσθαι Rav. sec. Bekk. Fritzsch. 1831. p. 12. ποιῆσαι Phryn. Bekk. Anecd. I, 45, 6. — τοὺς ἀσπίδας P. corr. m. p. τὴν ἀσπίδα Suid. in κρεμόω.

v. 59. κάθησο· σίγα. Bergl. in notis, qui in textu vulgatam dedit, Elmsl. Mein. malit Blaydes. Correctum sec. Ach. 123. et Vesp. 909. Quamquam plurimis locis σίγᾱ legendum est (Pac. 90, Av. 1505, Lys. 590, Thesm. 27, 45, 95, 99, 381), σῖγα semel tantum invenitur (Ach. 238), tamen nostro loco non est, cur a codicum scriptura recedamus, quum optime adverbium cum imperativo congruat.

οὔκ Br. Inv. Schutz. Both.

v. 55. Invocat Amph. majores suos, quorum in tutela est. — Ad περιορᾶν cfr. Ach. 167. Pac. 10. Vesp. 439. Eccl. 369. Ran. 1476. alia, quae laudavit Richt. ad Pac. v. 10.

v. 56. ἀδικ. τ. ἐκκλ. i. e.: Injuria afficitis concionem.

v. 57. Caesura ante quintam arsin praecedente syllaba brevi bene stare potest; praecedente vero syllaba producta iis tantum locis, quibus etiam haec a praecedenti arsi caesura separatur (cfr. Soph. Antig. v. 499). Hanc legem metricam, a tragicis rarissime violatam, comici non servant. Vid. Porson. Praef. Hecub. p. XXX. Herm. Elm. doctr. metr. p. 113. Rossb. et Westph. Metr. Gr. III, p. 187.

ἀπάγειν comprehendere. De hac agendi ratione, quam nostrates dicunt summarisch, vid. Herm. Ant. publ. §. 137, 3. Turbaverat enim Amphitheus concionis ordinem, quod legibus vetitum erat, cfr. Aeschin. Tim. §. 35. Herm. l. l. §. 129, 15. Hoc loco Dicaeop. deprecatione sua Amphitheum servare videtur.

v. 58. De σπονδὰς ποιῆσαι cfr. ad v. 52. — κρεμάσαι schol.: ἐν γὰρ τῇ εἰρήνῃ κρέμανται αἱ ἀσπίδες. Cfr. Ach. 279 ἡ δ' ἀσπὶς ἐν τῷ φεψάλῳ κρεμήσεται. Av. 435 sq. De gubernaculo idem legitur Av. 711.

v. 59. μὰ τ. Ἀπ. 'γὼ μ. οὔ. Formula jurandi usitatissima Ach. 101, Equ. 14, 1041, Nub. 732, Pac. 16, Av. 263, 439. Cum negatione μὴ Lys. 938. Simul audiendum est futurum, ut Av. 440, Thesm. 269.

ἢν μὴ περὶ εἰρήνης γε πρυτανεύσητέ μοι.
ΚΗΡΥΞ
οἱ πρέσβεις οἱ παρὰ βασιλέως.
ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ
ποίου βασιλέως; ἄχθομαι 'γὼ πρέσβεσιν
καὶ τοῖς ταῶσι τοῖς τ' ἀλαζονεύμασιν.

v. 60. γε om. Schol. εἰρήνης τι Dobr.; particula γε retinenda est, quae pacem, majore vi effert. — πρυτανεύητέ μοι Mein. non monito lectore. Aoristum scripsi, quum temporum rationem accuratius exprimat. Cfr. locos simillimos Av. 440, Thesm. 269.

v. 61. οἱ παρὰ βασιλέως πρέσβεις ABCPΔ Ald. Junt. Frob. Frischl. Bis. Kust. Burm. Br. Schutz.

v. 62. ἄχθομαι γὰρ πρ. BP. Br. ἄχθ. γὰρ ὡς πρ. ACΔ. ἄχθ 'γὼ R (fort. Γ) Ald. Junt. Frob. Frischl. Raph. Bis. Kust. Burm. Inv. Schutz. Bekk. Both. Dindf. Bgk. Mein. ἄχθ. τοῖς πρ. Elmsl. cum Br. in adn. Bl. — πρέσβεσι vulgo. πρέσβεσιν Dindf. 25. Bgk. II. Mein.

v. 63. Suid. in ἄχθομαι. — ταῶσι vulgo, ταῷσι Elmsl. ταῶσι Bl. Mein. secund. Tryph. apud. Athen. IX. p. 397 E. (Av. 102, 269, 885) cfr. Lehrs. Arist. p. 341 sq.— ἀλαζονεύμασι vulgo ante Dindf.

v. 60. πρυτανεύειν. Verba facere de pace. Nos *„von Seiten des Praesidiums zur Sprache bringen."* Schol.: ἀντὶ τοῦ χρηματίσητε. Cfr. Herm. Ant. publ. §. 129, 2. — περὶ εἰρ. Aliter Isocrat. Paneg. 121: οὐ καὶ τοῦ πολέμου κύριος ἐγένετο, καὶ τὴν εἰρήνην ἐπρυτάνευσε, ubi vid. Rauschenst.

v. 61. βασιλέως i. e. Rex Persarum. De omisso articulo vid. Krüg. Gr. Gr. §. 50, 3, 7. — Introducuntur legati. — Quod docet Blaydesius, Scholiastam (πρέσβεις δὲ οὗτοι εἰσὶν οἱ περὶ τὸν Μόρυχον ἐμπλησθέντες τρυφῆς) sequens, principem hujus legationis Morychum fuisse, errare mihi videtur, quum scriptores de hac legatione nihil tradant et Comici semper (Ach. 887, Vesp. 506, 1142, Pac. 1008, Plat. Com. ap. Schol. Nub. 109, Mein. II, 652) vitam tantum ejus otiosam et luxuriosam perstringant. Praeterea Schol. Vesp. 506, cujus verba Mein. Com. Gr. V, 30 feliciter restituit, scribens: „πρὸς τὸν τοὺς 'Αψευδεῖς ποιήσαντα (Teleclidi haec fabula vulgo tribuitur) ὅτι τὸν Μόρυχον τῶν πολιτικῶν πεποίηκε μετέχοντα πραγμάτων, ἀγνοήσας ὅτι τρυφερὸς καὶ ἡδύβιος κωμῳδεῖται" aperte poetam vituperat, quod Morychum rempublicam capessivisse finxerit. Deinde non magis verum vidisse interpres ille videtur, dicens hunc locum egregie illustrari eis, quae leguntur Vesp. 1133—1144, quae si accurate spectaveris nihil de legatione a Morycho suscepta continere videbis. Schol. Morychum h. l. commemoravit, quia in sequentibus vita luxuriosa Persarum describitur et Morychus hominum mollium et gulosorum notissimus fuit.

v. 62. Articulus, ex versu sequenti sumptus, sine dubio delendus est. Haec enim vult Noster: „bilem mihi commovent legati quiqui sunt, et pavones jactantiaque eorum," ubi in articulo τοῖς vis possessiva inest. Cfr. Krüg. Gr. Gr. 50, 2, 3. Cfr. Fritzsch. 1831, p. 13.

ποίου βασ. Talis interrogatio, cum contemtu dicta, saepissime apud Aristoph. invenitur; Ach. 109, 157, 761, Eq. 32, 164, Nub. 367, 1338, Av. 1346, 1235, Ran. 529, Lys. 730, 923, 1179, Thesm. 874, Plut. 1047. (Reis.) — ἄχθομαι varie construitur; cum dativo Ach. 1100, Pac. 119, Ran. 1481, Eccl. 1010; cum participio Lys. 867, Plut. 234; cum ὅτι Vesp. 852, Plut. 899; cum ὁτιή Lys. 10; absolute ponitur Eccl. 174.

v. 63. Pavones rarissime Athenis spectabantur; fortasse legati a barbaris

ΚΗΡΥΞ

σίγα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

βαβαιάξ. ὤχβάτανα τοῦ σχήματος.

ΠΡΕΣΒΥΣ

ἐπέμψαθ' ἡμᾶς ὡς βασιλέα τὸν μέγαν
μισθὸν φέροντας δύο δραχμὰς τῆς ἡμέρας
ἐπ' Εὐθυμένους ἄρχοντος.

v. 64. Theodosius περὶ γραμματικῆς p. 79, 12. Suid. in ἐποποῖ. ὦ 'κβάτανα Ald. Junt. Frischl. Bis. Raph. Kust. Burm. Br. Inv. Schutz. Bekk. Both. ὦ'βάτανα Frob. ὠ 'κβάτανα Elmsl. ὤκβάτανα Dind. Bl. Bgk. Mein. ὠ 'χβάτανα P. primas litteras in rasura exhibens. ὠὲ βάτανα Suid. ὤκ, βάτανα Theodos. — τοῦ φορήματος Suid. φρονήματος Theod.

v. 65 et 66 exhibent Suid. et Phot. s. v. φέρειν.

v. 65. μέγα R.

v. 66. φέροντας, in Γ littera ς ab alia manu est. — δύο] οὐ Phot. Suid. Cod. Ox.

v. 68. ἐτρυχόμεσθα ABCRΓ Ald. Junt. Frob. Frischl. Raph. Bis. Kust. Burm. Elmsl. Dindf. sq. ἐτρυχόμεθα P. Br. Inv. Schutz. Bekk. ἐπευχόμεθα Δ. — διὰ τῶν Καϋστρίων πεδίων ABCPΓΔ vulgo, omisso articulo Bgk. II. Καυστρίων trisyll. Dobr. παρὰ τῶν Καϋστρίων πεδίων R. Inv. omissa praepositione Elmsl. Both. παρὰ Καϋστρίων πεδίων Dindf. 25. Bgk. I. Fritzsch. 1831, p. 15. παρὰ Καΰστριον πεδίον Dindf. in Adn. ad ed. 1825, 28, 30. Ox. Bl. Mein. παρὰ Καΰστριον ποταμὸν conj. Blaydes.

nationibus reduces jactantiae causa eos secum retulerant. Uberrime de his avibus egit Voss. Epist. myth. II, p. 118sq. — ἀλαζ. Cfr. Ach. 87, et ἀλαζών v. 109.

v. 64. ' σίγα, vide adn. crit. ad v. 59. — βαβ. Suid. s. v. ἐποποῖ: σχετλιαστικὰ ἀντὶ τοῦ φεῦ. Haec interjectio et taedium significat Ach. 1141, Pac. 248, Lys. 312, et laetitiam Ran. 63. Dicaeopolin taedet miri legatorum vestitus. — ὤκβάτανα. Haec urbs, quae saepius apud Nostrum commemoratur, propterea quod remotissima ab Athenis erat, felicissima habebatur, cfr. Eq. 1089, Vesp. 1143, 1144. — τοῦ σχήματος. De genitivo vide Krüger. Gr. Gr. §. 47, 3, 1; exempla congessit Reis. Conj. I, p. 265, Ach. 87, 575, 1199, Eq. 144, Vesp. 161, Pac. 237, Av. 224, 61, 1131, Plut. 389. — σχῆμα h. l. habitus, Vesp. 1070, 1170, Equ. 1331, Ran. 463. Suidas: φορήματος; σχήματα sunt saltationis figurae Pac. 323, ubi vide Richt.

v. 65. De hac legatione nihil cognitum habemus. — ὡς c. acc. personae Plut. 32. — βασ. τ. μέγ. regem Persarum. Isocr. Paneg. 121: οὐ βασιλέα τὸν μέγαν αὐτὸν προσαγορεύομεν, ὥσπερ αἰχμάλωτοι γεγονότες; De articulo omisso vid. ad v. 61.

v. 66. δύο δραχμάς. Eandem pecuniam poscunt milites Odomanti v. 158, et mortuus, qui effertur Ran. 173, ut sarcinam Xanthiae ad Inferos ferat. De hac pecunia singulis diebus legatis solvenda vid. Schoem. Antt. Gr. p. 452; satis est magna, si comparas Demosth. de fals. leg. §. 158 (p. 390), ubi merces quotidiana unius drachmae et unius oboli commemoratur. — τῆς ἡμέρας, de genitivo vid. Krüg. §. 47, 2, 2.

v. 67. ἐπ' Εὐθυμένους ἄρχ. Ex scholiasta discimus, hunc fuisse archontem Ol. LXXXV, 4; undecim ergo annos afuerant legati.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἴμοι τῶν δραχμῶν.

ΠΡΕΣΒΥΣ

καὶ δῆτ' ἐτρυχόμεσθα παρὰ Καΰστριον
πεδίον ὁδοιπλανοῦντες ἐσκηνημένοι,
ἐφ' ἁρμαμαξῶν μαλθακῶς κατακείμενοι,
ἀπολλύμενοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

σφόδρα γ' ἄρ' ἐσωζόμην ἐγὼ
παρὰ τὴν ἔπαλξιν ἐν φορυτῷ κατακείμενος;

v. 69. ὁδοιπλανοῦντες CPRΔ vulgo. ὁδοιπλανῶντες ΑΓ. Br., qui in adn. ad vulgatum revertitur. ὁδοιπλανοῦντες B. (ω supra)

v. 70. ἀρμαξῶν R. „Sensus gratia non male scriberetur „οὐ μαλακῶς καταχ." Kust.

v. 71. γὰρ vulgo. Br. in supplemento, Fritzsch. 1831, p. 16. γ' ἄρ' Br. Inv. Elmsl. τ' ἄρ' v. Mehler Mnemos. I, 414. Bgk II. Mein.

v. 72. ἔπαρξιν Γ. (λ supra) Interrogationis signum exhibent Bekk. Bgk. I.

v. 68. καὶ δῆτα (Ach. 142, Av. 511) majore vi verbum ἐτρυχ. effert; δῆτα plerumque apud Nostrum in interrogationibus adhibetur; in sententiis affirmativis substantivum sequens invenitur Av. 269, 376, Lys. 848; post imperativum Lys. 96, 1245; post μή Lys. 36, Thesm. 540; post οὐ Lys. 905. — ἐτρυχ. contabescere otii molestia, aliter Pac. 989.

Καΰστριον πεδ. Forbig. Alte Geograph. II, p. 169. „*Man unterschied in Lydien mehre grosse Thäler und Gefilde, nämlich ..... 2) das Caystrische* (τὸ Καϋστριανὸν πεδίον Strab. 13, p. 629; τὸ Καΰστριον πεδίον Strab. 13, p. 620; 9, p. 440; 15, p. 691. Eustath. ad Dion. v. 837), *welches sich zu beiden Seiten des Fl. Cayster bis Ephesus ausbreitete und ebenfalls äusserst fruchtbar war* (Strab. 13, p. 629; 9, 440)". Non dubito, quin Aristoph. hanc vallem, quae in initio itineris legatorum sita erat, dicere voluerit. Recte enim Dind. lectionem constituit, praesertim quum talia numero singulari, non plurali dici soleant (cfr. Strab. p. 897, 984, laud. Dindf.) et optime quadret praepositio παρά. Praeterea noli commutare cum hac valle urbem, quam commemorat Xen. Anab. I. 2, 11.

v. 69. Scribendum ὁδοιπλανοῦντες, fictum ab ὁδοπλανής; a nominibus compositis, exceptis stirpibus in ιο-desinentibus, tantum verba in έω vel όω formantur. Cfr. Lob. ad Phrynich. p. 630. — ἐσκην. intelligendum est de carpentis insuper tecto opertis ad radios solis arcendos; cfr. Od. ζ, 70 ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν (Göbel Zschr. f. Gymnas. Wes. 1858, p. 801 sq.).

v. 70. De tali carpento Persico, quo imprimis mulieres utebantur, vid. Anab. I, 2, 16. — μαλθακ. καταχ. acerbe opponitur sequenti ἐν φορυτῷ καταχ.

v. 71. Quaerit ironice Dicaeop., nonne bene secum actum sit inter aerumnas belli. γ' inservit ad augendam adv. σφόδρα vim. Nos diceremus: „*Sehr gut kam ich also davon?*" — ἐσωζόμην opponitur praecedenti ἐτρυχόμεσθα.

v. 72. Ad hunc versum comparavit Bergl. Thucyd. II, 13. — Schol.: φορυτὸς ψιαθῶδές τι πλέγμα, ἐν ᾧ τοὺς στάχυας ἐμβάλλουσιν· ἢ φορυτῷ τῇ ἐκ φρυγάνων στρωμνῇ. Melius explicat Phryn. Bekk. Anecd. 71, 1. Φορυτός: ὁ κοπρώδης τόπος.

ΠΡΕΣΒΥΣ

ξενιζόμενοι δὲ πρὸς βίαν ἐπίνομεν
ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων καὶ χρυσίδων
ἄκρατον οἶνον ἡδύν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Κραναὰ πόλις,
ἆρ' αἰσθάνει τὸν κατάγελων τῶν πρέσβεων;

ΠΡΕΣΒΥΣ

οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας ἡγοῦνται μόνους
τοὺς πλεῖστα δυναμένους καταφαγεῖν τε καὶ πιεῖν.

v. 73. Sine persona P. — δὲ libri et R. sec. Bekk. vulgo. γὰρ R. sec. Inv. Elmsl. Dindf. 25, 28.

v. 74. Poll. VI, 100. X, 68. Grammat. in Montefalc. Bibl. Coislin. p. 476. ἐκπομάτων R. ποτηρίων Gramm. Coislin. Phot. s. v. ὕαλος.

v. 76. αἰσθάνηι R. αἰσθάνῃ P. ἐσθάνει Frischl. — τῶν κατάγελων Raph.

v. 78. δυναμένους καταφαγεῖν τε καὶ πιεῖν ACRΔ (καταφυγεῖν Γ). Ald. Junt. Frob. Frischl. Raph. Bis. Kust. Burm. Dindf. 25. Ox. Reis. Conj. I, p. 57. — δυναμένους φαγεῖν τε καὶ πιεῖν Morellus in. Libanium v. 317. Bentl. Br. in Adnot. Schutz. Dindf. 1828, 30.

v. 73. Retinendum δὲ, pergit enim legatus, nullo ad Dic. verba respectu habito. πρὸς βίαν. Exempla collegit Richt. ad Vesp. 443. Vesp. 1080, Lys. 163, Eccl. 467, 471. Adde auctore Fritzschio Alcaeum ap. Athen. X, 430 c. Νῦν χρὴ μεθύσθην καί τινα πρὸς βίαν πίνειν ἐπειδὴ κάτθανε Μυρσίλος.

v. 74. Ante hunc locum pocula vitrea a scriptoribus Graecis non commemorantur; eis temporibus rara erant, et documentum vitae luxuriosae. Vid. Beck. Charicl. II, 133 ed. I. (quam semper laudabo). — χρυσίδες vasa aurea, etiam Pac. 425. Attende triplex ων consulto positum.

v. 75. ἄκρατον. Repugnat hoc mori Graecorum, qui numquam in conviviis merum bibebant. Herm. Ant. priv. §. 26, 19. οἶνος significat semper vinum aqua mixtum, nisi ἄκρατος additur. Plut. Praec. conjug. 20. (I, p. 554) Beck. Charicl. I, p. 460. — ἄκρατος absolute dicitur Ach. 1229, Eq. 85, 87, 105 (Herm. Ant. priv. §. 28, 18), ut h. l. cum οἶνος conjungitur Eq. 354. — Tota haec narratio legati aptissima est ad iram Dic. irritandam.

Κραν. πόλ. Nomen vetustum urbis Athenarum, petitum, ut Graeci fabulabantur, a rege Cranao, re vera ab adjectivo κραναὸς, quod explicat Hesych. ὑψηλὸν, τραχύ; significans et nudam arduamque rupem, in qua arx sita erat, et solum macrum atque exile totius Atticae; itaque recte Schol.: λέγει δὲ Κραναὰς τὰς Ἀθήνας, ἤτοι τὰς τραχείας· λεπτόγεως γὰρ ἡ Ἀττική. Cfr. Herm. Ant. publ. §. 92, 2. Lepide quo major impudentia legatorum est, eo sollemniore exclamatione utitur Dicaeopolis.

v. 76. ἆρα plerumque responsionem negantem poscit, interdum ajentem, si magna confidentia interrogatur, ut Ach. 481, 806. — αἰσθάνεσθαι c. acc. Eq. 672, 1346, Pac. 234, Plut. 688, 1010. — καταγ. Ach. 1126, idem ac καταχήνη Vesp. 575.

v. 77. γὰρ referendum ad πρὸς βίαν ἐπίνομεν v. 73. — ἄνδρας Schol. ἀντὶ τοῦ ἀνδρείους καὶ γεννάδας, cfr. Eq. 179, 333, 392, 1255.

v. 78. Metricas difficultates, quae

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἡμεῖς δὲ λαικαστάς τε καὶ καταπύγονας.

ΠΡΕΣΒΥΣ

ἔτει τετάρτῳ δ' ἐς τὰ βασίλει' ἤλθομεν·
ἀλλ' εἰς ἀπόπατον ᾤχετο στρατιὰν λαβών,
κἄχεζεν ὀκτὼ μῆνας ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν.

Bl. Bgk. Mein. Fritzsch. 1831, p. 17, qui praeverbium κατὰ e v. 76, sive e v. 79 menda vetusta irrepsisse censet et notionem voracis in adj. πλεῖστα unice inclusam absurde repeti verbo composito contendit. — δυναμένους καταφαγεῖν καὶ πιεῖν BP. Br. (in contextu). Inv. Bekk. Both. — δυνατοὺς καταφαγεῖν τε καὶ πιεῖν Elmsl. Herm. El. doctr. metr. p. 129, Hanov. Ex. crit. p. 158, Dindf. in Adnot. ed. Ox. — πλεῖστ' ἐθέλοντας καταφαγεῖν τε κ. π. Bgk. in adn. ad ed. II.

ευ
v. 79. ὑμεῖς Γ. — λαικαστάς Γ λευκαστάς Δ. — λαικαστάς γε Elmsl. Bl. Bgk. II. non recipiendum propter versum antecedentem.

v. 80. δ' om. R. — εἰς vulgo. ἐς Dindf. Ox. Mein.

v. 81 — 85. Suid. in ἀποπάτημα.

v. 81. ἀπότατον, suprascr. ab al. man. γρ. ἀπόπατον P.

v. 82. κἄχεζεν Ald. Junt. Frischl. Raph. Kust. Burm. Br. Inv. ὄρρων R. ὄρων Suid. Schol. Kust. ὀρῶν A. ὅρων BC. Ald. Junt. Frischl. Raph. Burm. ὀρῶν Br. sq.

moverunt viros doctos, ut versui labanti conjiciendo consulerent, non ignoro, tamen cum Reisigio scripturam Ravennatis servandam esse censeo, quum καταφαγεῖν omnium librorum mscpt. sit lectio, quam etiam schol. testatur, tradens: ἐμφαντικῶς ἡ κατά ὥσπερ καὶ τὸ ἐμφαγεῖν; deinde ludere Aristophanem opinor verbis καταφαγεῖν et καταπύγονας v. 79, tum schol. Pac. v. 6 disertis verbis interesse inter φαγεῖν et καταφαγεῖν agnoscit: φαγεῖν μὲν γὰρ τὸ τάξει, καταφαγεῖν δὲ τὸ ἀθρόως, καταπιεῖν δὲ τὸ μηδὲ μασώμενον ἐσθίειν; praeterea cumulatis primae dipodiae syllabis correptis aptissime immensa hominum barbarorum edendi potandique libido deseribitur. Talis dipodia, etsi rarissime invenitur, tamen a Rossb. et Westph. III, p. 192 non prorsus damnatur, et in celerrimo hujus senarii cursu facile meo quidem judicio ferri poterat. Denique Theophil. Athen. X, 417 A. scripturam δυναμένους exhibet: ἀνδρῶν ἁπάντων πλεῖστα δυναμένους φαγεῖν.

v. 79. λαικαστής schol.: πόρνος, i. e. muliebria passus. Plut. 155. Alex. ap. Athen. XIII, p. 572 c. (Mein. C. Gr. III, 494). Anonym. ap. Aeschin. Timarch. p. 301 (Mein C. Gr. IV, 599). [Femininum λαικάστρια Ach. 529, verbum λαικάζειν Thesm. 57. — Eosdem significat καταπύγ. Eq. 639 (ubi Schol. εὐρύπρωκτος), Nub. 529, saepius.

v. 80. τὰ βασίλ. Utrum Susa, an Ecbatana, an Persepolis intelligenda sit, dici nequit.

v. 81. De lasanis Graecorum vide quae laudavit Herm. Ant. priv. §. 19, 28. cfr. Thesm. 485 ἐς τὸν κοπρῶν' οὖν ἔρχομαι. — Schol.: ἀντὶ τοῦ ἐπὶ πόλεμον ᾤχετο, ἔφη, εἰς ἀπόπατον ᾤχετο; ad priorem sententiam melius quadrarent verba στρατιὰν λαβών.

v. 82. Aurei montes Persarum commemorantur a Plauto Stich. 22. Neque ille mereat Persarum sibi montes, qui esse perhibentur aurei. Alludit Aristophanes ad divitias Persarum, sed haec verba non minus referenda sunt ad ingentem excrementorum vim, longissimo octo mensium tempore effectam; fortasse etiam cogitavit de ὄρρος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πόσου δὲ τὸν πρωκτὸν χρόνου ξυνήγαγε;
τῇ πανσελήνῳ;

ΠΡΕΣΒΥΣ

κᾆτ' ἀπῆλθεν οἴκαδε.
εἶτ' ἐξένιζε παρετίθει θ' ἡμῖν ὅλους
ἐκ κριβάνου βοῦς.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ τίς εἶδε πώποτε
βοῦς κριβανίτας; τῶν ἀλαζονευμάτων.

v. 83. Suid. in πανσελήνῳ. πόσ. δέ χρ. τ. πρ. ξ. P. χρούνου R. ξυνήγαγε Elmsl. ξυνήγαγεν vulgo.

v. 84. τῇ πανσελήνῳ; ab Elmsl. Dicaeop. tribuuntur; vulgo Legati sunt et colo interpungitur. Cfr. Fritzsch. 1831, p. 18.

v. 85 — 89. Athen. IV, p. 130 f.

v. 85. Suid. in κρίβανον. — ἐξένιζε καὶ R. παρετίθει θ' Athen. Codd. Laur. et Pal. Schutz. Dindf. Bl. Bgk. Mein. παρετίθει τ' R. sec. Inv. παρετίθετ' R. sec. Bekk. παρετίθει δ' rell. libri Ald. Junt. Frob. Frischl. Raph. Bis. Kust. Burm. Br. Elmsl. Bekk. Both. Suid. — καὶ παρετίθει θ' ἡμῖν ὀπτούς Inv. — ὀπτοὺς R. ὀπτοὺς (γρ. καὶ ὅλους) Γ. ὅλους etiam omnes Athenaei Codd. Fritzsch. 1831 p. 20. — ἡμῖν βοῦς καὶ κριβανίτας Suid. l. l.

v. 87. Poll. X, 110. καὶ κριβανίτας Δ cum Suida.

v. 83. πόσου χρόνου „Quanto tempore?“ Ach. 782, Vesp. 260, Pac. 151. Eupol. ap. Plut. Nic. 4 (Mein. C. Gr. II, 500). Krüg. Gr. Gr. §. 47, 2, 3. Falso Fritzsch. ad Thesm. 806 explicat „quando“. — τὸν πρωκτὸν παρὰ προσδοκίαν pro τὸν στρατόν.

v. 84. Elmslejus recte personarum notas posuit, quum in hac scena Dicaeopolidi interroganti et narrationem legati interrumpenti nunquam respondeatur, et verba κᾆτ' κτλ. optime cohaereant cum v. 82. — τῇ πανσελήνῳ scil. ὥρᾳ. Scholiasta in his verbis allusionem inesse putat ad Lacedaemonios, qui tempore pugnae Marathoniae plenilunium exspectantes sero Atheniensibus auxilia miserant. Acutius, quam verius. Nihil aliud significatur, quam longissimum tempus, quo joci causa fingitur ad utramque rem perficiendam Persarum regi opus fuisse. οἴκαδε Atticismus, vid. Gregor. Corinth. de dial. Att. §. 92; apud Arist. saepius invenitur.

v. 85. ὀπτοὺς aperte glossema est, quod genuinam lectionem ὅλους expulit; posterior vox nullo modo abesse potest.

v. 86. ἐκ κριβ. βοῦς. Suid. s. v. κρίβανον: οἱ Ἀττικοὶ λέγουσι κριθῶν βαῦνον. τουτέστι κάμινον. καὶ ἄρτος κριβανίτης, ὁ ἐν κριβάνῳ ὠπτημένος. Phot. et Etym. Gud. s. v. — ἄρτους κριβανίτας commemorant Noster Ach. 1123, Antiph. ap. Athen. III, p. 112 c, (Mein. C. Gr. III, 96). De Persis eadem, quae legatus noster, narrat Herod. I, 133. Antiph. ap. Athen. IV, p. 130 e. (Mein. C. Gr. III, 94). Praeterea vid. Ran. 506 βοῦν ἀπηνθράκιζ' ὅλον. Dorica forma erat κλίβανος cfr. Etym. Gud. et Magnum s. v. κρίβ. et κλίβ. De verbis, in quibus litterae ρ et λ commutantur, vide L. Meyer. Vgl. Gramm. I, 72.

v. 87. Poll. l. l. „καὶ βόες κριβανῖ-

ΠΡΕΣΒΥΣ

καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου
παρέθηκεν ἡμῖν· ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ταῦτ' ἄρ' ἐφενάκιζες σὺ δύο δραχμὰς φέρων.

ΠΡΕΣΒΥΣ

καὶ νῦν ἄγοντες ἥκομεν Ψευδαρτάβαν,
τὸν βασιλέως ὀφθαλμόν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐκκόψειέ γε
κόραξ πατάξας τόν τε σὸν τοῦ πρέσβεως.

v. 91. ἥκοντας ἄγομεν R. Inv. Hoepfn. Cfr. Reis. Conj. I, p. 141, qui plures ejusmodi errores affert. — Personam om. P.

v. 93. τόν γε σὸν libri, vulgo. Defendunt duplex γε in uno orationis membro

ται, ἐν 'Αριστοφάνους 'Αχαρνεῦσιν" huc respexit.

v. 88. ναὶ μὰ Δί' Plut. 187. Eq. 250, 338. Reis. Conj. I, p. 256. — τριπλ. c. genit. conjungitur Eq. 718. Krüg. Gr. Gr. §. 47, 27, 10. — Procera Cleonymi statura perstringitur Vesp. 592, Av. 1477. Ceterum saepissime apud Nostrum carpitur ut ῥίψασπις, gloriosus, vorax, luxuriosus, cinaedus et effeminatus, parasitus, perjurus etc. vid. Ind. in Duebn. Ed. Schol.

v. 89. De casu nominativo in hac locutione vid. Krüg. Gr. Gr. §. 48, 3, 6. φέναξ, ambigue dictum, significat hominem gloriosum et nomen propr. Φοῖνιξ in mentem revocat.

v. 90. Sententia haec est: „Jam video, cur tu nos derideas; comedisti enim avem, quae φέναξ appellatur"; cum Scholiasta igitur ταῦτα pro διὰ ταῦτα accipiendum est; cfr. Nub. 319, Pac. 414, 617, Krüg. Gr. Gr. §. 46, 3, 4. Klotzius vero (Jahn. Annal. 1849, p. 249) explicat: „*Das erlügst du also,*" et caussam mentiendi in participio δραχμὰς φέρων inesse putat. Falso; participium enim additur ad monstrandum exitum miserrimum legationis, quae tanta pecunia steterit. Praeterea in φενακίζειν inest notio „φένακα comedendi," ut in κιχλίζειν „κίχλας comedendi."

v. 91. καὶ νῦν Krüg. Gr. Gr. §. 69, 32, 8. — Ad ἄγοντες cfr. Eq. 743. Fritzsch. Thesm. p. 629 comparat Nostrum ap. Schol. Nub. 619, Pind. Pyth. II, 3, Eur. Andr. 60, Heracl 383. Pseudart. re vera fuit Persa; credas fuisse eum Atheniensem, a legato, ut falleret cives, Persico vestitu indutum, praesertim quum v. 118 et 122, Dicaeop. eunuchos agnoscat Clisthenem et Stratonem, juvenes Athenienses male audientes; at pessime profecto tum ille partes suas ageret, v. 184 diserte dicens, Athenienses nunquam pecuniam accepturos esse, quum legati esset, de contrario concioni persuadere. — Vocatur ille Ψευδαρτάβας, ut significetur, totam hanc legationem fictam esse. Ceterum nomina propria Persarum, ab 'Αρτ - vel 'Αρτα - incipientia ex Herodoto et Xenophonte plurima nota sunt.

v. 92. De βασιλ. ὀφθαλμ. cfr. Herod. I, 114. Xen. Cyrop. VIII, 2, 10. Phryn. Bekk. Anecd. 225, 22 (= ὁ ἐπίσκοπος ὑπὸ βασιλέως πεμπόμενος). Phot. Hesych. s. v. — ἐκκόψ. Av. 342, 583, 1613, Nub. 24. — γε optativo additum Plat. Com. ap. Athen. I, p. 5 b. (Mein. C. Gr. II, 673, v. 21); paullo aliter Ach. 966.

v. 93. πατάξας. Av. 1631 θένων. —

ΚΗΡΥΞ

ὁ βασιλέως ὀφθαλμός.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦναξ Ἡράκλεις.
πρὸς τῶν θεῶν, ἄνθρωπε, ναύφρακτον βλέπεις;
ἢ περὶ ἄκραν κάμπτων νεώσοικον σκοπεῖς;
ἄσκωμ' ἔχεις που περὶ τὸν ὀφθαλμὸν κάτω.

Valcken. ad Phoen. p. 557. Reis. Conj. I, 249. Klotz. Jahn. Annal. 1849, p. 234; sed quum pluribus eorum locorum, quos laudavit Klotzius, lectio nunc mutata sit, et facetissimae verborum argutiae illa lectione pessumdentur, correcturam Elmsleji τόν τε σὸν cum Dindf. 25, 28. Blayd. Halbertsm. Bgk. II. Mein. Fritzsch. 1831, p. 21 praetuli. — πατάξας om. R.

v. 94. in margine κη P. a m. p. — ὦ 'ναξ Ald. Junt. Frob. Frischl. Bis. Br. Inv. Schutz. ὦ 'ναξ Raph. Kust. Burm. ὦναξ Elmsl.

v. 95. Suid. in ναύφρακτον βλέπεις. — θῶν P. — ὤνθρωπε Elmsl. ὦνθρ. Bl. notatus a Klotz. l. l. p. 235. Cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 45, 3, 1. ναύφαρκτον βλέπεις Dind. Ox. Bl. Phot. p. 290, 11. ναύφρακτον καὶ ναύφαρκτον τὴν ναυτικὴν δύναμιν καλοῦσιν cfr. p. 639, 14.

v. 96. ἢ περὶ Hotib. — νεως οἶκον P. νεὼς οἶκον Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. νεὼς κάμπτων οἶκον R. Inv.

ἐκκ. Primo τὸν βασ. ὀφθ. sensu proprio acceptum supplendum est, deinde legato poenam imprecatur. — Vocis πρέσβυς numerus singularis apud poëtas tantum invenitur (Aesch. Suppl. 607), pedestris orationis scriptores utuntur vocabulo πρεσβευτής.

v. 94. Introducitur Pseudartabas, ridicule vestitus. — ὦναξ Ἡρ. Pac. 180, Av. 277, Lys. 296.

v. 95. Locus ab interpretibus varie explicatus. Ambigua vocabuli ὀφθαλμὸς vi, quod significat et oculum, et foramen navis, per quod remus exseritur (cfr. schol. ἐπειδὴ μεγάλοι ταῖς τριήρεσιν ὀφθαλμοὶ γίνονται, δι' ὧν τὰς κώπας ἐμβάλλοντες ἐκωπηλάτουν. Poll. I, 36.) factum est, ut Dic. repente verbis ad rem navalem spectantibus uteretur. Ut vero jocus penitus perspiciatur, putandum est cum Scholiasta (ἔξεισι — ὀφθαλμὸν ἔχοντα ἕνα ἐπὶ παντὸς τοῦ προσώπου), in larva Pseudartabae ingentis circuitus oculum depictum fuisse, sine dubio, ut nomen ejus speciosum acerbe carperetur. Jam dicit Dic. „Facie es navali exercitui simillima;" ναύφρακτος significat enim exercitum navalem. Cfr. Phot. loco supra laudato. Nost. Eq. 567. ἔν τε ναυφράκτῳ στρατῷ. Schol. ad h. l. ὁ ναυτικὸς στρατὸς ναύφρακτος καλεῖται. Eurip. Iph. Aul. 1259 ὁρᾶθ', ὅσον στράτευμα ναύφρακτον τόδε. Porro βλέπειν τι est „vultu referre aliquid," cfr. Ach. 234, 254, 566, Eq. 631, 855, Vesp. 455, 643, 847, 900, Pac. 1184, Av. 1169, 1671. Lys. 886, Ran. 562, 592, 602, 504, Eccl. 291, Plut, 328, 424 (Bl.). Jam si quaeris, quae sit similitudo inter exercitum navalem et Pseudartabam intrantem, respondeo classiarios acerrime circumspicere, Persam vero stolide superbeque spectatores et cives Athenienses in proscenio sedentes aspicere. Cfr. Phot. 290, 13 ναύφρακτον βλέπειν: φησὶν ἐπὶ τοῦ περιαθροῦντος καὶ σεμνῶς ἰόντος.

v. 96. Pseudartabas stolide prospiciens Dicaeopolidi in mentem vocat nautam, qui a prora portum prospicit (Eq. 543); σκοπεῖν eodem sensu invenitur Ran. 1153.

v. 97. ἄσκωμ'. Hesych.: δερμάτιον,

ΠΡΕΣΒΥΣ

ἄγε δὴ σύ, βασιλεὺς ἅττα σ' ἀπέπεμψεν φράσον
λέξοντ' Ἀθηναίοισιν, ὦ Ψευδαρτάβα.

ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ

ἰαρταμὰν ἔξαρξ' ἀναπισσόναι σάτρα.

ΠΡΕΣΒΥΣ

ξυνήκαθ' ὃ λέγει;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μὰ τὸν Ἀπόλλω, 'γὼ μὲν οὔ.

ΠΡΕΣΒΥΣ

πέμψειν βασιλέα φησὶν ὑμῖν χρυσίον.
λέγε δὴ σὺ μεῖζον καὶ σαφῶς τὸ χρυσίον.

v. 98. in margine κηρ. P. v. 98—103 Praeconis verba B legato tribuit; Praeconis sunt in Edd. ante Brunckium. — βασιλεῖ Γ. — ἅττ' ἂν σ' ἀπέπεμψεν R. sec. Inv. Inv. (σε R sec. Bekk.). ἅττα σ' ἐπέπεμψε Γ. ἅττα σ' ἔκπεμψε ΡΔ. ἅττα σ' ἀπέμψε Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. ἅττα σ' ἀπέπεμψε Bis.

v. 99. Ψευδαρσώβα Ald. Junt. Frob. Fri. Raph.

v. 100. Ψευδ. praefigit R; personam omittunt P. Ald. Junt. Raph. Βασ. ὀφθ. Frob. ἔξαρξας πισόνα σατρα R. Inv. ἐξαρξὰν ἀπίσσομαι σάτρα ΒΔ. ἐξάρξαν ἀπίσσονα σάτρα AC. ἐξαρξσαν (in rasura) ἀπισσον σατρα P. ἐξαρξὰν ἀπισσονασάτρα Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. Elmsl. ἔξαρξας ἀπισσόνα σάτρα Bgk. non probatus Engero Jahn. Annal. 1853. p. 262. Ἰάρτα τὰν Ἐξάρξ' ἀναπισσόναι σάτρα Fritzsch. ad Thesm. 1001, explicans Ἧ χάρτα τὸν Ἀρταξέρξην ἀναπεῖσαι σαθρά sive σαθρόν.

v. 101. Πρ. — Δικ. BR. Br. Inv. Schutz. Both. Elmsl. Dind. Bgk. Mein. K. — Δικ. P. Ald. Junt. Frob. Fri. Bis. Kust. Burm. — ξυνήκασθ' edd. ante Kust. ξυνεῖθ' ὅ τι v. d. Mnemos. I, 414. — λέξει Δ.

v. 102. Κηρ. praefig. P. edd. ante Brunckium. — ἡμῖν P. fortasse R. Junt. II. Frob. Raph. Kust. Burm. Bekk. — φησιν ὕμιν Hotib.

v. 103. χρησίον Junt. I.

ὃ ἐν ταῖς τριήρεσιν ἔχουσιν. Schol. ἄσκωμα δὲ ὁ ἱμὰς ὁ συνέχων τὴν κώπην πρὸς τῷ σκαλμῷ. ἄλλως. ὁ τῆς κώπης ὀφθαλμὸς ἔχει τὸ ἄσκωμα. Schol. ad Ran. 364. ἄσκωμα δὲ δερμάτιόν τι, ᾧ ἐν ταῖς τριήρεσι χρῶνται, καθ' ὃ ἡ κώπη βάλλεται. Barba Persae cum loro, quod sub foramine navis pendebat, comparatur. Causa hujus joci rursus est duplex significatio vocabuli ὀφθαλμός.

v. 98. Verba legati sunt, qui, quum iter una cum Pseudartaba fecerit, solus cum eo confabulari potest. — ἄγε δὴ σὺ plerumque sequente imperativo (v. 111, Eq. 155, al.), sequente sententia interrogativa Eq. 482.

v. 100. His vocibus barbaris Aristophanes sermonem Persicum libere imitatus est, et valde dubito, num ipse eas intellexerit; inutile igitur duxi, varias interpretum explicationes afferre. Scribenda sunt verba secundum optimorum librorum fidem, neve laboremus in interpretandis eis, quae explicationem non admittunt; fortasse in duobus prioribus verbis latet nomen regis Artaxerxis Longimani, qui tum regnabat.

v. 101. De personarum distributione vide ad v. 98. De formula jurandi ad v. 59.

v. 103. φώνει δὴ σὺ Ach. 777. λέγε δὴ Eq. 21. λαβὲ δὴ Eq. 106. ἴθι δὴ Eq. 152. ἄκουε δὴ Ach. 733, Eq. 1014. φέρε δὴ Ach. 1058. ἴτε δὴ Ach. 1143. — μεῖζον clariore voce, cfr. μεγάλα Eq. 115.

ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ

οὐ λῆψι χρῦσο, χαυνόπρωκτ' Ἰαοναῦ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἴμοι κακοδαίμων ὡς σαφῶς.

ΠΡΕΣΒΥΣ

τί δαὶ λέγει;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὅ τι; χαυνοπρώκτους τοὺς Ἰάονας λέγει,
εἰ προσδοκῶσι χρυσίον ἐκ τῶν βαρβάρων.

v. 104. οὐ λήψη χρυσοχαυνοπρῶκτ' Γ. οὐ ληψειχρυσο χαυνόπρωκτ' Λ. λήψει R. ληψιχρυσοχαυνοπρῶκτ' Ald. Junt. Fri. Raph. ληψιχρυσοχαυνόπρωκτ' Kust. Burm. λῆψι χρῦσο χαυνόπρωκτ' edd. plurimae. χρυσὸ Elmsl. χρῦσο χαυνοπρῶκτ' Bekk. — Ἰανaῦ P. Ἰαοναῦ R. vulgo. Ἰᾶον αὖ Bgk., non probatus Engero. — Ἰᾶον αὖ Schol. Mein. — Personae notam om. P. Ald. Junt.

v. 105. Κηρ. — Δικ. P. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. Δικ. — Κηρ. BR. Br. Inv. Bentl. Δικ. — Πρ. Br. in adn. Both. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — οἴμοι μοι Γ. — δ' αὖ libri, vulgo. Fritzsch. 1831, p. 23. Klotz. Jahn. Annal. 1849, p. 235. οὖν Br. conj. Schutz. δαὶ Elmsl. Dind. Both. Bl. Bgk. II. Mein.

v. 106. Κηρ. corr. a m. p. in Δικ. P. Κηρ. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. Δικ. B. R. Br. sqq. — ὅτι χαυνοπρ. edd. vett. ὅ τι; χαυν. Reisk. Br. sqq. Ἰᾶνας Δ.

v. 107. χρυσίον Elmsl. Bekk. χρυσὸν conj. Elmsl., recep. Dind. Ox. Bl.

v. 104. Ad λῆψι cfr. οἰμῶξι Thesm. 1001. ἱκετεῦσι 1002. λαλῆσι 1108. ὀρχῆσι καὶ μελετῆσι 1179. κλαῦσι 1187. καταβινῆσι 1215. τρέξι 1225. — Ad χρῦσο cfr. λάλο καὶ κατάρατο Tesm. 1097. 1109. κλέπτο καὶ πανοῦργο 1112, κύστο 1114, πρωκτὸ 1119, βόμβο et κῶμο 1176, ψύλλο et κώδιο 1180, γλυκερὸ 1192, γράδιο 1199, πρᾶο 1211, μιαρὸ 1222, ἰδό 1222. — Ad Ἰαοναῦ cfr. βασιλιναῦ Av. 1678. — Iones vocabantur Athenienses sec. Herod. VIII, 44. Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου στρατάρχεω γενομένου Ἀθηναίοισι ἐκλήθησαν ἀπὸ τούτου Ἴωνες; sed hoc nomen eis displicebat (Herod. 1, 143; 5, 69; Thuc. 7, 5). Universe Persae Graecos Iones vocabant, quia celeberrimae Asiae urbes ab Ionibus incolebantur. — De singulari pro plurali usurpato vid. Greg. Corinth. D. D. Att. §. 61. — χαυνοπρ. a rad. χαν, unde ductum est χάσκω, formatum, spectat ad vitam libidinosam Atheniensium.

v. 105. Respondet Dicaeop. legatus quaerens: Quidnam aliud dicit? Cfr. Kühn. Gr. Gr. §. 695. b; spectant haec verba ad v. 102.

v. 106. ὅτι in interrogationibus iteratis usurpatur saepissime. Ach. 959, Pac. 701, 1215, Plut. 462. Ran. 198, saepius, exceptis eis locis, quos attulit Kock. ad Nub. 214, Pac. 847, Av. 608, 1234, Ran. 1424, Eccl. 761. — Propter sequens verbum προσδοκῶσι exspectes potius χαυνοπολίτας, quod legitur v. 635, ubi vide adnot.

v. 107. προσδοκᾶν παρὰ Vesp. 56. — Scribendum est χρυσίον, quum eadem forma inveniatur v. 102, 103, 108, 113, et dactylus trochaei loco positus et integra voce comprehensus bene ferri possit. Cfr. Eng. Praef. ad Lys. p. XXVI.

ΠΡΕΣΒΥΣ

οὐχ, ἀλλ' ἀχάνας ὅδε γε χρυσίου λέγει.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ποίας ἀχάνας; σὺ μὲν ἀλαζὼν εἶ μέγας.
ἀλλ' ἄπιθ'· ἐγὼ δὲ βασανιῶ τοῦτον μόνος.
ἄγε δὴ σύ, φράσον ἐμοὶ σαφῶς πρὸς τουτουί,
ἵνα μή σε βάψω βάμμα Σαρδιανικόν·
βασιλεὺς ὁ μέγας ἡμῖν ἀποπέμψει χρυσίον;

v. 108. Δικ. corr. a m. p. in Κηρ. P. Ald. Junt. Δικ. edd. vett. Πρ. B. R. Br. Inv. seq. — οὔκ Ald. Junt. Frob. Bis. Br. Inv. Schutz. Both. Bgk. οὒχ Dind. οὐκ Fri. Raph. Kust. Burm. Mein. — ἀχάνας χρυσίου memorat Poll. X, 164. Hesych. s. v. Bekk. Anecd. 473, 22. — ὁδί γε libri, vulgo. ὅδε γε Bentl. Elmsl. Both. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 109. Κηρ. corr. in Δικ. P. Κηρ. edd. ante Brunckium. — σὺ μὴν Br. Inv. Schutz. σὺ μέν γ' Fritzsch. 1831, p. 24. qui ἀχάνας mediam syllabam corripere judicaverunt. — μόγας Ald. Junt. Fri. Raph.

v. 110. Praefigunt Dic. nomen edd. ante Br. — ἄπιθι P. ἄπιτ' Bekk.

v. 111. φράσων P. — πρὸς τουτονί libri. vulgo. τουτουί Reisk. Mein.

v. 112. σαρδιανικόν R. Suid. in βάμμα. vulgo. Ar. Pac. 1174. σαρδανιακόν ΑΒΓΡ. σανδανιακόν CΔ. σαρψεινιακόν Ald. Junt. Fri. σαρδωνικόν Suid. in Σαρδώ. σαρδινιακόν Frob. Bis. Suid. in ἵνα μή σε βάψω. σαρδανικόν Hesych. in βάμμα σαρδ.

v. 113. In fine versus addunt ἀνανεύει ABCRΓ. Elmsl. Inv. Dind. Ox. Bekk. ἀνανεύει ὁ Ψευδαρτάβας Br. Schutz. Both. ἀναμένει Δ. — ἡμῖν ὁ μέγας R. — χρυσίου corr. a m. p. in χρυσίον P.

v. 108. ἀχάνη, modus mensurae Persicus, continebat 45 modios Atticos. Cfr. Hultsch. Metrol. p. 275. Quum media hujus vocabuli syllaba producatur, quod vel ex praecedenti χαυνοπρ., quo respicit, concludere nobis licet, Bentleji emendatio verissima est.

v. 109. Ad ποίας ἀχ.; cfr. Reis. Conj. I, 75.

v. 110. ἄπιθ'. Loquitur Dic. ad legatum se convertens (cfr. Eccl. 997). βασανίζειν Ach. 647. Thesm. 626. — πρὸς τουτ. Editores scribentes πρ. τουτονὶ varie hunc locum explicaverunt; Kust. et Dind. tradunt, πρὸς τουτονὶ mutata constructione illatum esse pro dativo τουτῳί; Elmsl. et Schutz. vertunt „coram hoc legato, vel hoc eunucho." Fritzsch. l. l. p. 24 explicat „coram hac scutica." Haec omnia frigida sunt. Optime cum sequenti versu congruit Reiskii emendatio et explicatio „ego te adjuro per hanc scuticam," quam simul minitans ostendit.

v. 112. Ad βάψω βάμμα cfr. Eq. 487, Pac. 150, Av. 31, 42, 508, 849, Thesm. 793, Plut. 10, 419, 517. — Schol. ἵνα μή σε ἐρυθρὸν ποιήσω τῷ βάμματι μαστίξας. — Scribendum est Σαρδιανικόν; nomen enim urbis est Σάρδεις, Ionice Σάρδιες, incolarum Σαρδιανοί, Ionice Σαρδιηνοί (Herod. 1, 22); inde ductum est Σαρδιανικός. — Schol. ad h. l. et ad Pac. 1174, Plin. Nat. hist. VII, 56, Athen. II, 9, 48 B, Hesych. in βάμμα narrant, incolas Sardium purpurae tingendae artificio insignes fuisse.

v. 113. De βασ. ὁ μέγ. vid. Krüg. Gr. Gr. §. 50, 3, 7. — Parepigraphe ἀναν., jam a Bentl. uncis inclusa, delenda est.

ἄλλως ἄρ' ἐξαπατώμεθ' ὑπὸ τῶν πρέσβεων;
Ἑλληνικόν γ' ἐπένευσαν ἄνδρες οὑτοιί,
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἰσὶν ἐνθένδ' αὐτόθεν.
καὶ τοῖν μὲν εὐνούχοιν τὸν ἕτερον τουτονὶ
ἐγᾦδ' ὅς ἐστι· Κλεισθένης ὁ Σιβυρτίου.
ὦ θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε,

v. 114. Ante versum exhibent ἀνανεύει P. Ald. Junt. Frob. Bis. Fri. Raph. Kust. Burm. — ἠπατήμεθ' Et. M. p. 68, 37. ἄλλως ἄρα ἐξηπατούμεθα ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων Et. Gud. p. 38, 35. ἐξηπατώμεθα lemma Schol. — in fine addunt ἐπινεύει ABCKΓΔ Elmsl. Inv. Dind. Ox. Bekk. ἐπινεύει ὁ Ψευδ. Br. Schutz. Both.

v. 115. Ante versum ἐπινεύει P. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. γ' om. Suid. in Ἑλληνικόν. — ἄνδρα [ες] οὗτοσι [οι] Γ, emendationibus ab alia manu scriptis. — ἄνδρες ABCPRΔ, vulgo. ἅνδρες Elmsl. Bekk. ἅνδρες Dind. 28, 30, Ox. Bl. Bgk. Mein. Reis. Conj. p. 182.

v. 116. οὐκ ABCPΓΔ. Suid. in αὐτόθεν. edd. vett. κοὐκ R. Inv. Elmsl. sqq. Hanov. Ex. crit. p. 96. Fritzsch. 1831. p. 25. — ἐνθάδ' Suid.

v. 118. ὅς ἐστι, ABCΔ vulgo. Fritzsch. 1831, p. 26. ὅς ἐστιν Γ. ὡς ἐστιν P. ὅστις ἐστι R., ex quo Mein. dedit ἐγᾦδ' ὅτι ἐστί, deleta interpunctione. — ἐγ' ᾧδ' Ald. Junt. Fri. Raph. ἐγ' ᾧδ' Kust. Burm. — Scriptura, quam recepimus, optime sententiae respondet, praesertim quum Clisthenis nomen maxima vi efferatur; Ravennatis lectio facile ex recepta depravari potuit.

v. 119—122. Suid. in Κλεισθένην et Στράτων.

ἐξευρημένε ABCPRΓΔ Ald. Junt. Frob. Raph. Kust. Burm. Br. Inv. Schutz. Bekk. Fritzsch. l. l. p. 26. ἐξυρημένε Suid. Fri. Bis. Reisk. Wolf. Elmsl. Dind. Both. Bl. Bgk. Mein.

v. 114. ἄλλως = ματαίως vel ἠλιθίως cfr. Pac. 1113. Eq. 11. — Secundum h. v. plures legati in scena fuerunt. — Ad ἐξαπατώμεθα cfr. Pac. 217. — ἐπινεύει delendum est.

v. 115. Eunuchi simul cum legatis, quos comitantur, adnuunt. — Ad accusativum Ἑλλην. cfr. Lys. 276, Thesm. 1175. — Haec potissimum verba Dic. suspicionem fraudis movent; at quis credat, Graecos singularem plane annuendi morem habuisse? Nihil aliud voluit poeta, quam hac ipsa re Dic. depingere rusticitatem, quae spectatoribus risui esset. Praeterea pro Atheniensibus Eunuchi haberi nequeunt propter impudentem responsionem v. 104. Neque cogitari potest, Dic. eos minis (v. 112) suis adduxisse, ut verum dicerent, quum vera Regis sententia jam pridem cognita sit. Denique si Eunuchi pro Atheniensibus habendi essent, stultitia eorum, qua legatos aperte produnt, miranda esset.

v. 116. Ad κοὐκ cfr. Nub. 1307, Vesp. 260, Av. 52, Plut. 871. Ach. 230.

v. 117. Sequentes versus ea de causa adjecti sunt, ut Clisthenes et Strato propter mollitiem traducerentur.

v. 118. Clisthenes a Nostro saepissime ob mollitiem irridetur. Nub. 355, Vesp. 1188, Lys. 1092, Thesm. 236, 574, Ran. 48, 57, 422. Cum Stratone conjunctus invenitur Eq. 1374. Schol.: οὗτος δὲ ὁ Κλεισθένης ἀεὶ τὸ γένειον ἐξυρᾶτο πρὸς τὸ ἀεὶ φαίνεσθαι νέος. διὸ εὐνούχῳ αὐτὸν εἰκάζει. Cfr. Bergk. Com. Att. Rell. p. 206. Adde Pherecr. ap. Athen. IX, p. 395 C. Plut. Vit. Alc. cp. 3 memorat Sibyrtii palaestram, ex quo loco Elmsl. suspicatur, poëtam hominem mollem joci causa παιδοτρίβου filium vocasse.

v. 119. Schol. laudat ex Eurip.

τοιόνδε δ', ὦ πίθηκε, τὸν πώγων' ἔχων
εὐνοῦχος ἡμῖν ἦλθες ἐσκευασμένος;
ὁδὶ δὲ τίς ποτ' ἐστίν; οὐ δήπου Στράτων;

ΚΗΡΥΞ

σίγα, κάθιζε.
τὸν βασιλέως ὀφθαλμὸν ἡ βουλὴ καλεῖ
ἐς τὸ πρυτανεῖον.

v. 120. τοιόνδε δὴ omisso ὦ Suid. in Κλεισθ. Elmsl. Pors. τοιόνδε δ' ὦ Suid. in Στράτων in ed. Med. vulgo. τοιόνδ' ὦ Suid. ibid. in ed. Oxon. Schol. τοιόνδε δ' ὦ Γ. τοιόνδε γ' ὦ Bekk. ex Rav. ut videtur. τοιήνδε — τὴν πυγήν Bentl. Vulgatam retinendam esse censeo, quum particula δὲ propter versum 119 deesse non possit.

v. 121. ἐξυρημένος Suid. in Στράτων.

v. 122. οὐ δή που. Ald. Junt. Dind. 28. Interrogationis signum delet Elmsl.

v. 123. σῖγα R.

v. 125. τοῦτο Br. Inv. Schutz.

Medea verba ὦ θερμόβουλον σπλάγχνον, quae hodie ibi non leguntur; secundum Elmsl. fortasse legebantur in Peliasi (cfr. Nauck. Eur. frgm. inc. 852). Nisi fallor eis verbis additum erat ἐξευρημένε, et Arist. praeter exspectationem dixit ἐξυρημένε (cfr. Thesm. 191, 215, 1043) et πρωκτόν. Interpretationem verba θερμ. πρ., quae risum spectatorum movebant, locum illum Euripideum exspectantium, meo quidem judicio non admittunt; denuo vitam effeminatam Clisthenis cavillatur poeta. Ad ἐξυρ. cfr. Ran. 422. τὸν Κλεισθένη δ' ἀκούω ἐν ταῖς ταφαῖσι πρωκτὸν τίλλειν ἑαυτοῦ.

v. 120. Parodia versus Archilochi, ut Schol. tradit: τοιήνδε δ', ὦ πίθηκε, τὴν πυγὴν ἔχων, ubi Noster pro πυγὴν posuit πώγων'. Dicaeop. censet, barbam non decere Clisthenem, qui semper imberbis erat (Thesm. 235). Nos eunuchum re vera Persam fuisse existimamus, et monemus, probe discernendum esse inter eunuchos ante pubertatem castratos, et eos, qui provectiore aetate eunuchi facti sint. Illis ut barba necessario deest, ita ab his non aliena est. Videtur autem eo consilio poeta alterum aut ambos eunuchos barbatos introduxisse, ut eo magis ridiculi fierent. — πίθηκοι contumeliose dicebantur homines deformes. Heind. ad Hor. Sat. 1, 10, 18. Praeterea cfr. Artemid. Oneirocr. II, 12. πίθηκος ἄνδρα κακοῦργον καὶ γόητα σημαίνει Ach. 907, Pac. 1065.

v. 121. Ad ἐσκευασμένος cfr. Ach. 739.

v. 122. Dic. non dubitat, quin Stratonem agnoverit, Eandem interrogationem legimus Av. 269, Ran. 526, Eccl. 327. — De Stratone tradit Schol.: καὶ οὗτος κωμῳδεῖται ὡς λωβώμενος τὸ γένειον καὶ λειαίνων τὸ σῶμα, ὡς Κλεισθένης· ὥς φησιν αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Ὁλκάσιν „παῖδες ἀγένειοι Στράτων" (Mein. C. Gr. II, 1121 addit καὶ Κλεισθένης). Cfr. Eq. 1374.

v. 123. Vid. adn. crit. ad v. 59. Adde Vesp. 905.

v. 124. Demosth. De falsa leg. Argum. II, p. 338. ἔθος γὰρ ἦν τοὺς καλῶς πρεσβευσαμένους ἐς δημόσιον ἄριστον καλεῖσθαι. Herm. Ant. publ. §. 127, 16.

v. 125. Ad ταῦτα cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 44, 4, 3. Eurip. Bacch. 246. ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἐστ' ἄξια; — Legati, Pseudartabas, Eunuchi per parascenium dexterum abeunt.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ταῦτα δῆτ' οὐκ ἀγχόνη;
χἄπειτ' ἐγὼ δῆτ' ἐνθαδὶ στραγγεύομαι;
τοὺς δὲ ξενίζειν οὐδέποτέ γ' ἴσχει θύρα.
ἀλλ' ἐργάσομαί τι δεινὸν ἔργον καὶ μέγα.
ἀλλ' Ἀμφίθεός μοι ποῦ 'στιν;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

οὑτοσὶ πάρα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοὶ σὺ ταυτασὶ λαβὼν ὀκτὼ δραχμὰς

v. 126. χᾄπειτ' Ald. Junt. Fri. Raph. Kust. Burm. Br. Inv. χἄπειτ' Elmsl. sqq. στρατεύομαι ABCPΓΔ Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. στραγεύομαι R. sec. Inv. στραγεύγομαι R. sec. Bekk. στραγγεύομαι Kust. in adn. Br. Inv. sqq. Klotz. Jahn. Annal. 1849, p. 236 post στραγγ. commate, post θύρα interrogationis signo interpungit.

v. 127. τούσδε Br. — οὐδέποτέ γ' ἴσχ' ἡ θύρα AB. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. οὐδέποτ' ἴσχ' ἡ θύρα CP. οὐδέποτ' ἴσχει ἡ θύρα Schol. οὐδέποτ' ἴσχει γ' ἡ θύρα Suid. in ἴσχειν. Pors. Br. Inv. Schutz. Elmsl. Dind. 25. Bekk. οὐδέποτ' ἴσχει θύρα R. οὐδέποτέ γ' ἴσχει θύρα Elmsl. ex auct. Dind. 28, 30. Ox. Both. Bl. Bgk. Mein. Fritzsch. 1831, p. 29. Eupolis a Schol. ad h. l. laudatus (Mein. C. Gr. II, 535). Bl. conjecit: τοὺς δὲ (vel τούσδε) ξενίζει κοὐδέποτ' ἴσχει τῇ θύρᾳ (sc. ἡ βουλή).

v. 129. μοι om. Δ. — ποὖστιν Elmsl.

v. 126. „ἔπειτα vel εἶτα et δῆτα ita sibi sunt vi quadam ac significatione affines, ut etiam conjungantur interdum, velut Av. 1217, 911, Lys. 985, Eur. Alc. 818, Hec. 623 (ἔπειτα), Vesp. 441 (εἶτα).“ Reis. Conj. p. 263, Krüg. Gr. Gr. §. 69, 24, 2. — στραγγ. morari, cunctari, tergiversari. Nub. 131, ubi Schol. explicat πιέζομαι καὶ συνθλίβομαι. Hesych. in στρατεύομαι explicat διατρίβω.

v. 127. Schol.: παροιμία ἐπὶ τῶν πολλοὺς ξένους ἀποδεχομένων. — θύρα sc. τοῦ πρυτανείου. — τοὺς δὲ, quod opponitur praecedenti ἐγὼ, significat legatos; ἴσχει scil. τὴν βουλήν. Mutavit Elmsl., quum rarissime in hoc metro anapaestum inchoet ἂν, γὰρ, δὲ, μὲν, ἄρα aut ulla enclitica. Blaydesio constructio hujus loci dura et impedita visa est. Klotzius (Jahn. Annal. 1849, p. 236) sententiam esse dicit: *Wollen diese (die Buleuten) aber Gäste haben, so schliesst sich niemals die Thür.* Schutzius v. 126 et 127 transponendos esse censet, ut ἀλλὰ (v. 128) statim verbum στραγγεύομαι sequatur, laudans Nub. 131. Sed hoc necessarium non est, quum ordine nostro servato unusquisque versus et antecedenti et sequenti aptissime oppositus sit. Similiter Blayd. in Addendis: ταῦτα δῆτ' οὐκ ἀγχόνη.| τούσδε ξενίζειν; οὐδέποτέ γ' ἴσχει θύρᾳ.| χἄπειτ κτλ.

v. 129. ἀλλ', quod non habet contrarium, quo referatur, invenitur etiam Ach. 409. — Ad μοι cfr. Eur. Suppl. 127 τὸ δ' Ἄργος ὑμῖν ποῦ 'στιν, ἢ κόμποι μάτην; Amphith. ad Dicaeopolidem confugerat, qui solus v. 56 eum tutatus erat. — πάρα = πάρειμι; pro πάρεστι Vesp. 315, pro πάρεισι Ach. 1091, pro πάρεστε Ach. 862.

v. 130. Dic. Amphitheo viaticum dat, quod sufficiat in sex dies (cfr. ad v. 66); id eo magis risum movet, quod Amph.

σπονδὰς ποίησον πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ
καὶ τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇ πλάτιδι·
ὑμεῖς δὲ πρεσβεύεσθε καὶ κεχήνετε.

ΚΗΡΥΞ

προσίτω Θέωρος ὁ παρὰ Σιτάλκους.

ΘΕΩΡΟΣ

ὁδί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἕτερος ἀλαζὼν οὗτος ἐσκηρύττεται.

v. 131. ποίησαι vulgo. Klotz. Jahn. Annal. 1849, p. 232. ποίησον Elmsl. ad v. 58. Mein. dubitantur accedente Bgkio in Adnot. ed. II.

v. 133. κεχήνατε libri, Suid. in κεχήνατε. Schol. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. Bekk. Schutz. Bgk. Mein. Cobet. Var. lect. p. 83. κεχῄνατε Br. Inv. κεχήνετε Choerob. ap. Bekk. Anecd. p. 1287: λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ὅτι εὑρίσκεται χρῆσις τῆς διὰ τοῦ ε γραφῆς, ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Ὄρνισιν ἡ „ὑμεῖς δὲ πρεσβεύετε καὶ κεχήνετε" ἀντὶ τοῦ κέχηνατε. Elmsl. Dind. Both. Blayd. Fritzsch. l. l. p. 30. Eng. Jahn. Ann. 1853, p. 262.

v. 134. ὅδε. Κηρ. Θέωρ' P. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. ὁδί Γ, fortasse ABCR. Br. sqq. — Θέωρος om. Κηρ. Γ. delevit praeeunte Bentlejo Br. sqq. Recte, quum prima nominis Σιταλκ. syllaba producatur, cfr. Hermipp. ap. Athen. I, 27e. (Mein. C. Gr. II, 407).

v. 135. Sine persona P. Suid. in εἰσκηρ. — εἰσκηρύττεται vulgo. ἐσκηρ. Dind. Ox. Mein. εἰσκεκήρυκται R. οὑτοσὶ κηρύττεται conj. Elmsl.

jam v. 175 ex Lacedaemone redux est. — Ad articulum omissum vide adnot. ad v. 960.

v. 131. Scripsimus activum secundum ea, quae adnotavimus ad v. 52. — πρὸς Λακ. cfr. v. 52, Lys. 1006, Thesm. 1161.

v. 132. Schol.: τῇ πλάτιδι· τῇ γυναικί· παρὰ τὸ πελάζειν τῷ ἀνδρὶ κατὰ τὴν κοίτην; idem atque ἄ-λοχος et ἄκοιτις. Apud alium scriptorem legi non videtur; masculinum τὸν πελάταν legitur Soph. Phil. v. 673.

v. 133. πρεσβεύειν est legationis munere fungi, πρεσβεύεσθαι legatos mittere; prius invenitur Ach. 610, Vesp. 1271, Av. 1565, 1587, Lys. 1230; alterum Ach. 133. cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 52, 8, 7; 11, 1. — De κεχήν. vide ad v. 10.

v. 134. Theorus saepius apud Nostrum commemoratur; perstringitur ut perjurus Nub. 400, rapax et adulator Vesp. 42 sqq., 599, deorum osor Vesp. 418; h. l. ut jactator et mendax notatur. — ὁ παρ. Σιτ. scil. πρεσβευτής. — Ad ὁδὶ in responsione usurpatum cfr. Plut. 132. Sitalces, Teris filius, rex Odrysarum, per Nymphodorum Abderitam, levirum suum, aestate anni 431 ante Chr. n. foedus cum Atheniensibus fecit, qui eodem tempore Sadocum, filium ejus, civitate donaverunt (Thuc. II, 29). Anno 432 Sadocus legatos Corinthiorum et Lacedaemoniorum, qui ad Regem magnum proficiscentes Sitalci persuadere studebant, ut ab Atheniensibus deficeret, horum legatis, qui forte fortuna tum in Odrysarum regno versabantur, tradidit; postea Athenienses supplicium de eis sumpserunt (Thuc. II, 67). Theorus a Thuc. non commemoratur. Si prior legatio respiceretur, Theorus 5 annos afuisset.

v. 135. ἕτ. ἀλ. praedicati loco positum est cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 57, 3,7.

ΘΕΩΡΟΣ

χρόνον μὲν οὐκ ἀπῆν ἂν ἐν Θρᾴκῃ πολύν, —

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μὰ Δί' οὐκ ἄν, εἰ μισθόν γε μὴ 'φερες πολύν.

ΘΕΩΡΟΣ

εἰ μὴ κατένιψε χιόνι τὴν Θρᾴκην ὅλην
καὶ τοὺς ποταμοὺς ἔπηξ'.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον,
ὅτ' ἐνθαδὶ Θέογνις ἠγωνίζετο.

ΘΕΩΡΟΣ

τοῦτον μετὰ Σιτάλκους ἔπινον τὸν χρόνον·

v. 136. οὐκ ἂν ἦμεν vulgo. ἦ μὲν Raph. οὐκ ἔμειν' ἂν Elmsl. οὐκ ἀπῆν ἂν Blaydes. οὐκ ἔγωγ' ἂν ἦ 'ν prop. Mein. Fritzsch. l. l. p. 31 tuetur numerum pluralem. — θρᾴκῃ Ald. Junt. Fri.

v. 137. μὴ 'φερες Ald. Junt. Kust. Burm. Br. Inv. Schutz. Bekk.

v. 138. κατένιψε τῇ χιόνι Γ. κατένιψε τὴν Θρᾴκην χιόνι πολλῇ Suid. in εἰ μὴ κατένιψε et in ψυχροῦ βίου.

v. 139. Vulgo totus versus Theori est; recepimus cum Mein. Nauckii conjecturam (Philol. IV, 196). — ἔπηξεν ὑπ' Suid. in ψυχρ. βίου.!

v. 140. Θεόγνης Fri. — ἡνίκα Θ. ἠγ. Suid. utrobique. Vulgò hic versus Theoro continuatur.

Thesm. 597. Dic. diffidit Theoro, reduci ex terra remota et barbara. — ἐσκηρ. Schol.: καλεῖται ὑπὸ τοῦ κήρυκος. Soph. Electr. 690. = Praeconis ope aliquem citare, sive aliquid indicere (Fritzsch.).

v. 136. Quum ex v. 141 eluceat, Theorum solum fuisse legatum, poetae verba mutanda sunt. Meo quidem judicio haec legatio a poeta ficta est. Pro ἐν Θρᾴκῃ a Thuc. plerumque ἐπὶ Θρᾴκης usurpatur. cfr. Lys. 102. Ad constructionem vide Eq. 982. — πολ. χρ. Plut. 98, Nub. 199, saepius ap. Comicos; vid. Indic. ap. Mein.

v. 137. Ad structuram cfr. Pac. 907. — μισθ. φέρειν vid. ad v. 66.

v. 138. Nub. 965 κεἰ κριμνώδη κατανίφοι. Luc. V. Hist. II, 14. ὄρνεα κατανίφει αὐτοὺς μετ' ᾠδῆς; scil. ὁ θεός. Krüg. §. 61, 4, 4.

v. 139. Cfr. πηγνὺς τοὺς ἀνθρώπους Xen. Anab. 4, 5, 3. θεὸς πήγνυσι δὲ πᾶν ῥέεθρον Aesch. Pers. 488. — Nauckii emendatio commendatur voce ἐνθαδί et more Dic. oratores interpellandi. — Ad ὑπὸ c. acc. cfr. ὑπὸ τοὺς Χόας Ach. 1076; ὑπὸ τὸν σεισμόν Thuc. II, 27, 2.

v. 140. Malitiose carpit Dic. Theognidem, de quo vid. ad v. 11. — ἀγων. et de histrionibus et de musicis dicitur. Phryn. p. 163 Lob: σὺ μὲν ἔνθα μὲν κωμῳδοὶ καὶ τραγῳδοὶ ἀγωνίζονται. Thom. Mag. τόπου, ἐφ' ᾧ αὐληταὶ καὶ κιθαρῳδοὶ καὶ ἄλλοι τινὲς ἀγωνίζονται μουσικήν.

v. 141. Theorus narrare pergit. — τοῦτ. — ἔπ. τ. χρ. Alexid. ap. Athen. XI, 463 c. (Mein. C. Gr. III, 485.) ὃς δ' ἂν πλεῖστα γελάσῃ καὶ πίῃ — τὸν χρόνον τοῦτον. — Thraces erant ἀκρατοπόται Athen. X. p. 427. Cornel. Nep. Alcib. XI, 5. Plut. Alc. 23: ἀλλ' ἐν Σπάρτῃ γυμναστικός, εὐτελής, σκυθρωπός, ἐν Ἰωνίᾳ χλιδανός, ἐν Θρᾴκῃ μεθυστικός.

καὶ δῆτα φιλαθήναιος ἦν ὑπερφυῶς,
ὑμῶν τ' ἐραστὴς ἦν ἀληθῶς, ὥστε καὶ
ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφ'· Ἀθηναῖοι καλοί.
ὁ δ' υἱός, ὃν Ἀθηναῖον ἐπεποιήμεθα,
ἤρα φαγεῖν ἀλλᾶντας ἐξ Ἀπατουρίων,
καὶ τὸν πατέρ' ἠντεβόλει βοηθεῖν τῇ πάτρᾳ·

v. 142. γ' ἦν RΓ. Inv. metro repugnante. — φιλαθήναιος ὁ μὲν ὑπερφυῶς prop. Elmsl., at duplex ἦν consulto poeta scripsisse videtur, ut latior esset oratio Theori.

v. 143. ὑμῶν γ' P. — ἀληθὴς RPΔ Dobr. Inv. Dind. Bgk. Fritzsch. l. l. p. 32. ὡς ἀληθῶς Dobr. prob. Mein. in adn.

v. 144. ἔγραφον P. idem suprascriptis ἔγραφ' et ἔγραψεν B. Ald. Junt. Frob. Fri. Bis. Suid. in καλοί. ἔγραφεν Raph. ἔγραψ' Γ. ἔγραφ' ACR. Bentl. Br. Inv. Schutz. Elmsl. Both. Dind. Bekk. Blayd. Bgk. Mein. Dawes. Misc. Crit. ed. Kidd. p. 463 (Burgess. p. 250). Hanov. Ex. cr. p. 136.

v. 145. ὑὸς ὃν P. — πεποιήμεθα R. ἐπεποήμεθα Bekk.

v. 146. Suid. in ἀλλαντοπώλης et Ἀπατούρια. — φασὶν Δ. — ἀλλάντας R. ἀλλᾶντος A. Br. Bekk. prob. Elmsl.

v. 147. πατέρ' (suprascr. ρα) Γ. — ἠντιβόλει vulgo. ἠντεβόλει Cob. Mein. Cfr. Etym. M. p. 112, 52.

v. 142. καὶ δῆτα vid. ad v. 68; adde Ran. 52, Eccl. 385. „ac profecto." — φιλαθήναιος Vesp. 283. — ὑπερφ. Eccl. 386.

v. 143. ἐραστής. Pac. 191, Eq. 732, 1341. — Propter praecedens ὑπερφυῶς praetuli adverbium. Aliter Eur. Suppl. 891 φίλοις τ' ἀληθὴς ἦν φίλος κτλ.

v. 144. Schol: Ἴδιον ἐραστῶν ἦν τὰ τῶν ἐρωμένων ὀνόματα γράφειν ἐν τοῖς τοίχοις ἢ δένδροις ἢ φύλλοις. Cfr. Vesp. 97 sq. c. Schol. Beck. Char. II, 406.

v. 145. De Sadoco vid. supr. ad v. 134. — Athenienses homines alienigenas, qui bene meriti erant de republica, civitate donare solebant; tum benevolentiam patris Sitalcis captabant. Cfr. Herm. Ant. publ. §. 117, 9. 10. — Ἀθηναῖον ποιήσασθαι vox sollemnis, vide legem ap. Dem. adv. Neaer. §. 89.

v. 146. Ad ἤρα φαγεῖν cfr. Plut. 1009. = *Lust haben.* — De discrimine inter φαγ. cum genit. (cfr. Eq. 1181) et acc. vid. Krüg. §. 47, 15, 1.. Praefero vulgatam. — Apaturiorum festos dies tres agebant Athenienses mense Pyanepsione, ut liberos, superiore anno natos, in phratrias reciperent. Primo die, qui δορπεία vocabatur, conveniebant curiales ad epulas, et fortasse insiciis vescebantur. Cfr. Herm. Ant. sacr. §. 48, 12. §. 56, 28 sq. Nomen ductum est ab α copulativo et πατὴρ sive πάτρα = ὁμοπατούρια. Meier De gentil. Att. p. 11—14. Apaturia hoc loco commemorantur, quum Sadocus quasi Atheniensis modo natus sit; jocus in eo potissimum quaerendus est, quod Sadocus more puerorum maxime gaudet insiciis, de quibus ei narratum est. Nimia sagacitate Blayd. suspicatur, vocem ἀλλᾶντας spectare ad ἄλλος, quum Thraces fuerint ἀλλοπρόσαλλοι; alii interpretes putant, Aristophanem alludere ad ἀπάτην, ad significandam fraudem Sitalcis, vel ad ἀπάτωρ, quum Sadocus cupiat esse sine patre, ut ipse rex fieret. Haec omnia a legato dici non possunt, cui de firmitate foederis persuasum est.

v. 147. Attendas similitudinem sonitus vocum Ἀπατουρίων, πατέρ', πάτρᾳ. Sadocus tamquam puer eandem rem decantat. — πάτρᾳ = Athenis, novae patriae.

ὃ δ' ὤμοσε σπένδων βοηθήσειν ἔχων
στρατιὰν τοσαύτην, ὥστ' Ἀθηναίους ἐρεῖν·
ὅσον τὸ χρῆμα παρνόπων προσέρχεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τι τούτων πείθομαι
ὧν εἶπας ἐνταυθὶ σὺ πλὴν τῶν παρνόπων.

ΘΕΩΡΟΣ

καὶ νῦν ὅπερ μαχιμώτατον Θρᾳκῶν ἔθνος
ἔπεμψεν ὑμῖν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τοῦτο μέν γ' ἤδη σαφές.

v. 148. ὁ δ' vulgo. ὃ δ' Mein. — ὤμοσεν R.

v. 151. ἀπολούμην P. — εἴτι Elmsl.

v. 152. Hunc versum, quem omnes libri praebent, omittunt edd. ante Br. — ἐνταῦθα R. Inv. ἐνταυθοῖ ABCPΓΔ. Br. Schutz. Bekk. Bgk. ἐνταυθὶ Elmsl. Both. Dind. Bl. Mein.

v. 153. Sine persona P. — γένος edd. ante Br. ἔθνος APRΓΔ. Br. sqq.

v. 154. μέντ' ἤδη PR. Bekk. μέν γ' ᾔδη Pors. Elmsl. μέν γ' ἤδη Bl. Bgk. Mein.
ές
σαφές CPRΓΔ. vulgo. σαφῶς A. Pors. Elmsl. σαφῶς B.

v. 148. ὃ δ'. scil: Σιτάλκης. — De sacris in jurando factis vid. Herm. Ant. sacr. §. 9, 6. §. 22, 8.

v. 150. cfr. Thesm. 281. ὅσον τὸ χρῆμ' ἀνέρχεθ' ὑπὸ τῆς λιγνύος; praeterea Nub. 2, Ran. 1278. — πάρνοπες commemorantur Vesp. 1311, Av. 185, 588; significant innumerabilem multitudinem, qua re Athenienses gaudere jubet Theorus; at Dic. v. 152 cogitat de nimia voracitate locustarum, quae quocunque venerunt omnes fruges comedunt.

v. 151. κάκ. ἀπολ. Ach. 476, Ran. 588. Pac. 2, saepissime ap. Arist. — Ad constructionem cfr. Vesp. 630 ἐγὼ δ' ἀπολοίμην, εἴ σε δέδοικα. Ran. 579, Ach. 476. — De accusativo τι vid. Krüg. Gr. Gr. §. 46, 5, 9. Eq. 711. σοὶ μὲν οὐδὲν πείθεται. Neque in superiore scena, neque h. l. Dic. quicquam credit, nisi Athenienses pessumdatum iri.

v. 152. Attractionis exempla vid. Ach. 677, Eq. 1222. — εἶπας. Hic aoristus ap. Nostrum sic declinatur: εἶπον Pac. 1246, Eccl. 255. εἶπας h. l. εἶπε Nub. 159. εἴπομεν Lys. 251, Eccl. 75 (ubi Bgk. dedit εἴπαμεν). Praeterea εἰπὲ Nub. 500. εἰπάτω Pac. 660. εἴπατον Av. 107. εἴπατε Ach. 540. — πλὴν c. gen. Vesp. 761. — ἐνταυθοῖ formatum est ad similitudinem formarum οἴκοι, Πυθοῖ, Ἰσθμοῖ, Μεγαροῖ (Ach. 758), quae respondent interrogationi „ubi?“ et a substantivis ductae sunt. Adverbiis in οῖ desinentibus notio motionis potius tribuenda est. Itaque levi mutatione, quae vel Itacismo nititur, scripsit Elmsl. ἐνταυθί; cfr. Dind. et Teuff. ad Nub. 814. Loci, quibus ap. Nostrum ἐνταυθοῖ legebatur, quod nunc plerumque in ἐνταυθὶ mutatum est, sunt: Lys. 4, ubi vid. Eng., Thesm. 225. Nub. 814, 843. Vesp. 1442, ubi vid. Richt., Plut. 225, 608, ubi vid. Thiersch. Fritzsch. vero ad Thesm. 225, et 1831, p. 34 ἐνταυθοῖ tueri studet, laudans Stallb. ad Phileb. p. 23. Buttm. Gr. Gr. II, 228. Herm. ad Nub. 813.

v. 153. καὶ νῦν scil. προσίτω secundum v. 134.

v. 154. Hoc quidem jam per-

ΚΗΡΥΞ

οἱ Θρᾷκες ἴτε δεῦρ᾽, οὓς Θέωρος ἤγαγεν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν;

ΘΕΩΡΟΣ

᾽Οδομάντων στρατός.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ποίων ᾽Οδομάντων; εἰπέ μοι, τουτὶ τί ἦν;
τίς τῶν ᾽Οδομάντων τὸ πέος ἀποτεθρίακεν;

v. 155. ἤγαγον P. ἤγαγε vulgo. ἤγαγεν Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 156. ἐστιν R. — Verba ᾽Οδ. στρ., quae ante Brunckium Praeconis erant, ab hoc editore ex cod. B. Theoro tributa sunt.

v. 157. ῾Οδομάντων P. — εἴπ᾽ ἐμοὶ Br. Inv. Schutz.

v. 158. Vid. h. l. apud Zonaram I, 272. ἀποτέθρακεν AR. ἀποτέθρακεν ἂν BP. (in P. ἂν a m. p. deletum est) Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. ἀπο- ἂν τέθρωκεν Γ. ἀποτέθρακε; τίς; C. Br. Inv. Schutz. (Br. in adn. τίς; Theoro tribuit). ἀποτεθρίακεν Hesych. Suid. in ἀποτεθρίακεν, ᾽Οδόμαντες et πέος. Schol. ad Eq. 1007. Kusterus in adn. Pors. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. ἀποτεθρίακε Elmsl. Both. ἀποτεθράκικεν Herm. Fritzsch. l. l. p. 36.

spicuum est. Av. 1531. Theoro haec verba accipienda sunt, quasi dixerit Dic.: manifestum est, Thraces fortissimos esse; sed proprie Dic. significare vult, sibi persuasum esse, milites illos Athenienses vexaturos ac laceraturos esse. — Ad μέν γ᾽ cfr. Nub. 1172, 1382.

v. 155. οἱ Θρ. ἴτε cfr. Krüg. §. 45, 2, 6. Prodeunt pauci homines, qui phallum glande nudata gerebant. De eorum vestitu, sine dubio ridiculo, nihil aliud proferri potest.

v. 156. Eadem interrogatio invenitur Pac. 181, Av. 1036, 1207. cfr. Reis. Conj. I, p. 50. — κακὸν = foedissimum monstrum. Nub. 907. — Odomanti, quorum rex Polles commemoratur, nisi fallor, a Sitalce mercede conducti erant. Sitalces rex erat Odrysarum. Thuc. II, 29, 101. V, 6.

v. 157. Ad ποίων ᾽Οδ. vid. ad v. 109. — τουτὶ τί ἦν Av. 1030. vid. ad v. 767.

v. 158. ἀποτεθρίακεν. Schol: ἀπεφύλλισε συκᾶς. θρῖα γὰρ τὰ φύλλα τῆς συκῆς. Etym. Magn. in ἀποθριάζειν. κυρίως τὸ ἀφελεῖν φύλλα συκῆς. καταχρηστικῶς δὲ τὸ ὁτιοῦν ἀφαιρεῖν. Cfr. Bekk. Anecd. I, 437, 7. et ll. supra laud. Significat ergo „folia ficus destringere“ et h. l. metaphorice „veretrum destringere sive glandem ejus nudare“. Docuit enim Palmer. ad Eccl. 703, συκῆν dici interdum „penem“, τὸ θρῖον vero „cutem penis“. Atqui nudabatur glans eorum, qui muliebria patiebantur. Colligo ergo ex his verbis, Dicaeop. suspicari, Odomantos, de quorum phallo dixi ad v. 155, esse molles et effeminatos, neque Atheniensibus auxilium ferre posse. Redde sententiam: „Quis Odomantos paedicavit.“ Fortasse alludit ad nomen Θρᾷκες.

ΘΕΩΡΟΣ

τούτοις ἐάν τις δύο δραχμὰς μισθὸν διδῷ,
καταπελτάσονται τὴν Βοιωτίαν ὅλην.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τοισδὶ δύο δραχμὰς τοῖς ἀπεψωλημένοις;
ὑποστένοι μέντἂν ὁ θρανίτης λεώς,
ὁ σωσίπολις. οἴμοι τάλας, ἀπόλλυμαι,
ὑπὸ τῶν Ὀδομάντων τὰ σκόροδα πορθούμενος.
οὐ καταβαλεῖτε τὰ σκόροδ᾽;

v. 159. ἐὰν δραχμὰς δύο τις P. Ald. edd. ante Inv. ἐάν τις δύο δρ. R. Inv. sqq. ἐάν τις δραχμὰς δύο Γ. Codd. ABC, de quibus Br. nihil adnot., fortasse cum P. consentiunt.

v. 161. τοῖσδε Δ. ἀπεψωλημένους P. corr. a m. p.

v. 162. μέντ᾽ ἂν γ᾽ ΒΔ Br. Inv. Schutz. μέντ᾽ ἂν Ald. Junt. Frob. Bis. μέν τἂν Both. μέντἂν Kidd. ad Daw. Misc. Crit. p. 496.

v. 165. οὐκ ἀποβαλεῖτε ΑΓ. οὐ κατοβ. ut vulgo praebet Suid. in ἐσκοροδισ-

v. 159. τούτοις ἐάν. Ad collocationem verborum cfr. Ran. 173. — Merces satis magna est; militibus enim gravis armaturae singulis diebus bini oboli solvebantur, quibus alterum tantum ad cibum emendum addebatur, unde vita militum τετρωβόλου βίος vocabatur. cfr. Eustath. ad Odyss. p. 1405, ad Il. p. 951. Böckh. Staatsh. I, p. 378.

v. 160. καταπελτάσονται. Hes. καταδραμοῦνται · ἀπὸ τῶν πελταστῶν. Thraces erant peltastae. Thuc. II, 29. Lys. 563. Xen. Mem. III, 9, 2. — Tempore, quo haec fabula agebatur, Boeoti bellum gerebant cum Atheniensibus. cfr. Ach. 1077.

v. 161. ἀπεψωλ. respondet verbo ἀποτεθρίακεν v. 158. Vox saepius ab Aristoph. usurpatur de hominibus libidinosis. Cfr. Plut. 295, Lys. 1136, Ach. 592, Pac. 903.

v. 162 μέντἂν c. optat. cfr. Ach. 906. Krüg. Gr. Gr. §. 69, 36. — ὁ θραν. λεώς. Similiter Pac. 632 οὑργάτης λεώς. Schol: ἀντὶ τοῦ ὁ ναυτικός. ἐκ μέρους δὲ τὸ πᾶν εἶπε. τῶν γὰρ ἐρεττόντων οἱ μὲν ἄνω ἐρέττοντες θρανῖται λέγονται, οἱ δὲ μέσοι ζυγῖται, οἱ δὲ κάτω θαλάμιοι (Ran. 1074.). Secundum Boeckh. Staatsh. I, p. 382 remigibus singulis diebus quaterni oboli dabantur, Odomanti vero poscebant duodenos. Viri docti saepius contenderunt, singulis remigum ordinibus non eandem mercedem datam esse, laudantes Schol. ad Ran. 1074, Thuc. VI, 31, quam sententiam refellit Boeckh. l. l. I, 386.

v. 163. σωσίπολ. alludit poeta ad pugnam Salaminiam. Eq. 785. — οἴμ. τάλ. ἀπ. vid. Ach. 1192.

v. 164. πορθ. hoc tantum loco ap. Nostrum invenitur. Activum proprie significat delere, cfr. Menand. ap. Harpocr. p. 183, 3 (Mein. C. Gr. IV, 91) πολλοὶ τὰς κώμας ἐπόρθουν. Praeterea etiam furari Hom. hymn. Merc. 180. ἔνθεν ἅλις πορθήσω τρίποδας. Passivum inv. ap. Eupol. ap. Poll. IX, 90 (Mein. C. Gr. II, 495) τἀργύρια πορθεῖται. Aesch. Suppl. 438. Hoc loco cum dupl. acc. conjungitur ad similitudinem verborum spoliandi Krüg. §. 47, 13, 10. 11. — Dic. allium secum in concionem attulerat, quod saepius Athenis fiebat, cfr. Eccl. 306. — Aristoph. significare vult, Thraces esse homines rapaces, improbos ac nefarios. — Militibus allium cibum gratissimum fuisse, docet Pac. 502, ubi vid. Richt.

v. 165. Ad οὐ καταβ. cfr. Pac. 1124.

ΘΕΩΡΟΣ

ὦ μοχθηρὲ σύ,
οὐ μὴ πρόσει τούτοισιν ἐσκοροδισμένοις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ταυτὶ περιείδεθ' οἱ πρυτάνεις πάσχοντά με
ἐν τῇ πατρίδι καὶ ταῦθ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων;
ἀλλ' ἀπαγορεύω μὴ ποιεῖν ἐκκλησίαν
τοῖς Θρᾳξὶ περὶ μισθοῦ· λέγω δ' ὑμῖν, ὅτι
διοσημία 'στὶ καὶ ῥανὶς βέβληκέ με.

ΚΗΡΥΞ

τοὺς Θρᾷκας ἀπιέναι, παρεῖναι δ' εἰς ἕνην.

μένοις. — σκόροδα P. σκόροδ' ὦ vulgo. Versus „ab orationis intercapedine excusationem habet." Hanov. Ex. cr. p. 98. cfr. Eng. Lys. XXVI. Rossb. et Westph. III, p. 190. — Totum versum tribuunt Theoro edd. vett. ante Br., qui ex codd. suis rectum ordinem restituit.

v. 166. Dind. Bl. Bgk. in fine signum interrogationis posuerunt.

v. 167. περὶ ἴδεθ' R. — ταυτὶ περιόψεσθ', ὦ πρυτ. conj. Blayd., non probatus Klotzio Jahn. Annal. 1849, p. 237. Bl. conjectura nititur Ach. 55, Thesm. 698, ubi futurum optime se habet, at nostro loco prytanes re vera Dic. jam deseruerunt, qui allia vindicare studens (v. 165) nullo modo ab eis adjutus erat.

v. 169. ποεῖν Bekk.

v. 171—173. Suid. in διοσημία.

v. 171. διοσημί' ἐστὶ ABCRΔ vulgo. διοσηεῖ' ἐστὶ Γ. διοσημεῖ' ἐστὶ P. διοσημία ἐστὶ Suid. διοσημία 'στὶ Malthbyus, Elmsl. Both. Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 172. ἐνὴν vulgo. ἕνην Bgk. Burm. ἕννην Fri. Raph. Cfr. Benfej. Gr. Wur-

v. 166. De οὐ μὴ c. ind. fut., quod vetandi vim habet, vid. Krüg. Gr. Gr. §. 67, 11, 4. Apud Comicum cfr. Nub. 505. Ran. 202, 462, 504. — πρόσει loco futuri positum est. — ἐσκορ. respicit ad certamina gallorum, qui ante pugnam allio alebantur, ut alacrius pugnarent. Schol: ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλεκτρυόνων· τούτοις γὰρ ὅτε μέλλουσι μάχεσθαι, σκόροδα δίδοται ἐσθίειν, ἵνα θερμανθέντες ὀξύτεροι γένωνται. Hesych. in ἐσκοροδισμένος. Xen. Conviv. 4, 9. Inde ἐσκορ. usurpatur de hominibus ad iram irritatis. cfr. Eq. 494, 946. H. l. respicit ad v. 164. — De certaminibus gallorum vid. Aelian. Var. hist. II, 28 μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην 'Αθηναῖοι νόμον ἔθεντο, ἀλεκτρυόνας ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους. Plura dabit Beck. Caricl. I, p. 383.

v. 167. De aoristo vide Krüg. Gr. Gr. §. 53, 6, 3. — Ad appositionem οἱ πρυτ. cfr. Pac. 466.

v. 168. καὶ ταῦτα Ach. 349, 1025. Vesp. 718. Eccl. 137.

v. 169. ἀπαγορεύειν cum μὴ c. inf. alibi ap. Comicos non invenitur; ap. Plat. Protag. 334 C. οἱ ἰατροὶ ἀπαγορεύουσι τοῖς ἀσθενοῦσι μὴ χρῆσθαι ἐλαίῳ. — ποιεῖν ἐκκλ. Eq. 746, Thesm. 300, 375.

v. 171. Schol. παρεφυλάττοντο γὰρ οἱ 'Αθηναῖοι τὰς τοῦ Διὸς ἡμέρας, καὶ διέλυον τὰς ἐκκλησίας διοσημίας γενομένης, ἢ ἄλλο τι μέλλοντες ἀνύειν. διοσημία δέ ἐστιν ὁ παρὰ καιρὸν χειμών. Cfr. Schoem. De comit. p. 147. 148. ejusd. Antt. Gr. I. p. 400.

v. 172. ἀπιέναι scil. κελεύω seu ἀναγορεύω. Cfr. Pac. 552 τοὺς γεωργοὺς

οἱ γὰρ πρυτάνεις λύουσι τὴν ἐκκλησίαν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἴμοι τάλας μυττωτὸν ὅσον ἀπώλεσα.
ἀλλ' ἐκ Λακεδαίμονος γὰρ Ἀμφίθεος ὁδί.
χαῖρ' Ἀμφίθεε.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

μήπω, πρὶν ἄν γε στῶ τρέχων·
δεῖ γάρ με φεύγοντ' ἐκφυγεῖν Ἀχαρνέας.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δ' ἔστ';

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἐγὼ μὲν δεῦρό σοι σπονδὰς φέρων

zellex. I, p. 307. „ἔνη, attisch mit unorganischem spir. asper ἕνη." Idem docet Lentz. Philolog. 1860. Vol. suppl. I, p. 704.

v. 176. μήπω γε πρὶν ἂν στῶ libri, vulgo ante Br. Both. Dind. 28, 30, Ox. μήπω πρὶν ἄν γε στῶ Br. Inv. Schutz. Elmsl. Dind. 25. Bekk. Bl. Bgk. I. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 6. μήπω γε, πρίν γ' ἂν στῶ Bgk. II. μήπω γε, πρὶν ἂν ἑστῶ Mein. μήπω γε lemma scholii. Exempla congessit Reis. Conj. I, p. 66.

v. 178. τί (τοί P.) δ' ἐστὶ, BPΔ edd. ante Br. τί δ' ἐστίν; ACRΓ. Br. Inv.

ἀπιέναι. Av. 448 τοὺς ὁπλίτας ἀπιέναι. vid. Kidd. ad Dawes. Misc. Crit. p. 393. — εἰς ἕνην. Schol. et Hesych. explicant εἰς τρίτην; posterior in ἕνη = τὸ μετὰ τὴν αὔριον. Suid: ἕνης δὲ καὶ εἰς ἕνην τὸ εἰς τρίτην λέγουσιν. Benfej. l. supra laud. contra censet, idem significare atque ἕνη καὶ νέα; concionem ergo in ultimum mensis diem indictam esse. Petit. Legg. Att. III, 1. Herm. Antt. publ. §. 128, 3.

v. 173. Recte monuit Elmsl. λύεσθαι τὴν ἐκκλησίαν (cfr. Eustath. p. 108, 4. 1444, 13 ed. Rom.) ἀφίεσθαι δὲ τὴν βουλὴν (Eq. 674) καὶ τὰ δικαστήρια (Vesp. 595). — Post hunc versum omnes histriones, qui in proscenio versantur, praeter Dic. per parascenia dextera abeunt.

v. 174. Queritur Dic. de cibo perdito. μυττωτ. = alliatum. Erot. Lex. Hipp. μυττωτὸν οἱ Ἀττικοὶ ὑπότριμμά τι μετὰ σκορόδου γιγνόμενον λέγουσι. Eq. 771, Pac. 273; quibus ex partibus constiterit, docet Pac. 246 sq. — Ad ὅσον cfr. Plat. Com. ap. Athen. X, 424 a. (Mein. C. Gr. II, 657) κυάθους ὅσους ἐκλεπτέτην ἑκαστότε.

v. 175. ἀλλὰ-γάρ cfr. v. 40. Prodit Amphitheus per parascenium sinistrum.

v. 176. Sequor Brunckii emendationem, quum vulgata metro repugnet, et duplici γε, a Bergkio proposito, enunciatio nimium prematur (bene se habet repetita particula Eq. 960, ubi enunciationes primaria et secundaria pluribus verbis sejunctae sunt), denique Meinekii emendatio valde dubia sit, quia omnibus locis, ubi ap. Nostrum πρὶν ἂν cum conj. invenitur, praeter Pac. 1075, 1111, semper conj. aoristi positus est. Ad scripturam receptam cfr. Ach. 296, Vesp. 920. Eccl. 770, 857.

v. 177. φεύγοντ' ἐκφυγ. Similia sunt, quae leguntur Nub. 167, Vesp. 579. Eur. Phoen. 1231.

v. 178. σπονδαὶ repraesentantur utribus vinariis, quos secum affert Amphitheus; ludit Arist. vocibus σπονδή = libatio, et σπονδαί = indutiae.

ἔσπευδον· οἳ δ' ὤσφροντο πρεσβῦταί τινες
Ἀχαρνικοί, στιπτοὶ γέροντες, πρίνινοι,
ἀτεράμονες, Μαραθωνομάχαι, σφενδάμνινοι.

Schutz. Both. Dind. Bekk. Bgk. τί ἐστιν; Elmsl. τί δ' ἔστ' Bl. Mein. τί ἔστ'; Elmsl. in adn. — σοὶ μὲν δεῦρο 'γὼ σπονδὰς BP. edd. ante Br. σοὶ μὲν δεῦρ' ἐγὼ σπονδὰς Δ. ἐγὼ μέν σοι δεῦρο σπονδὰς ACΓ. ἐγὼ μὲν δεῦρό σοι σπονδὰς R. Br. Inv. Elmsl. Schutz. Both. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Quum incisionem anapaesti vitandam esse doceat Enger. Lys. XIX, scribendum est cum Mein.

v. 179. οἱ δ' vulgo. — ὠσφρῶντο Hesych. ex h. l., ut videtur. — πρεσβῦται τινές edd. ante Kusterum.

v. 180. στυπτοὶ ABΔ. στιπτοὶ Schol. Etym. M. p. 163, 11. 'Αριστοφάνης, 'Αχαρνικοὶ στιπτοὶ γέροντες ἀτεράμονες (ibid. 714, 3. σιπτοί) Hesych. in στιπτός· πυκνός, ἢ στερεὸς καὶ πεπιλημένος. Phryn. Bekk. Anecd. I, 8, 16. ἀτεράμων ἄνθρωπος καὶ πρίνινος καὶ στιπτὸς καὶ σφενδάμνινος. στεριφνοί. Erotian. p. 332. καὶ 'Αρ. ἐν 'Αχαρνεῦσι φησὶ „στεριφνοὶ γέροντες περίνινοι, ἀτέραμνοι, μαραθωνομάχαι καὶ σφενδάμνινοι.“ Elmslej. proponit στρυφνοὶ (ex Vesp. 877) vel στέριφοι. Sed a codd. lectione recedendum non est.

v. 181. μαραθωνομάχοι A. Suid. in ἀτεράμονες. Phryn. l. l. Eustath. p. 1398, 22. μαραθωνομάχαι BCPRΓΔ. Suid. in Μαραθών. Bekk. Anecd. I, 459, 6. Erotian. Et. M. ll. ll. Julian. Misopog. p. 350d, qui h. l. respicit, οἵ σε ἐπαιδοτρίβησαν καθ' ἡμῶν πρίνινον, σφενδάμνινον, οὐκέτι μέντοι καὶ Μαραθωνομάχην, ἀλλ' 'Αχαρνέα μὲν ἐξ ἡμισείας, ἀηδῆ δ' ἄνδρα παντάπασι καὶ ἄνθρωπον ἄχαριν. — σφενδάμνηνοι P. σφενδάμνινοι Poll. X, 35. Phot. 560, 1.

v. 179. Attende discrimen, quod in sequentibus versibus intercedit inter aoristum et imperfectum. — ὤσφροντο Vesp. 792. Thesm. 495, vid. Indic. ap. Mein. Com. Gr. — Est nostrum „*wittern*“, et respicit ad utres vinarios, quibus indutiae continentur.

v. 180. Forma 'Αχαρνικοί (Ach. 329. Thesm. 563), ut Λακωνικοί (Nub. 186, Pac. 211, Lys. 1226, Eccl. 356) et Μεγαρίκ' Ach. 830, sermonis vulgaris fuisse videtur; cfr. nostratium *die Katholischen* pro *die Katholiken*. Vid. Schol. Pac. 215. — E pago Acharnensium, maximo totius Atticae, 3000 milites gravis armaturae ad bellum exibant. Thuc. II, 19, 2. ἅμα δὲ καὶ οἱ 'Αχαρνῆς μέγα μέρος ὄντες τῆς πόλεως. 20, 3 οἵ τε 'Αχαρνῆς οἰόμενοι παρὰ σφίσιν αὐτοῖς οὐκ ἐλαχίστην μοῖραν εἶναι 'Αθηναίων — ἐνῆγον τὴν ἔξοδον μάλιστα. Pind. Nem. II, 16 'Αχάρναι δὲ παλαίφατον εὐάνορες. —

στιπτοί. Schol. et Suid. ἀντὶ τοῦ πυκνοί — ἢ ἀντὶ τοῦ στερεοί, d u r i. πρίνινοι = i l i g n i, ductum a πρῖνος = i l e x, aptissime dictum de carbonariis Acharnensibus, cfr. v. 666 ἐξ ἀνθράκων πρινίνων; sic Acharnensis quidam nominatur Πρινίδης v. 612. Praeterea vid. Vesp. 383, 877, Ran. 859. Hesiod. Opp. 427, Lucian. de hist. conscrib. p. 8. ἀθλητὴν τῶν καρτερῶν τούτων καὶ κομιδῇ πρινίνων.

v. 181. ἀτεράμων Schol. λίαν σκληροί, μὴ τειρόμενοι, ἀνένδοτοι = i n f l e x i b i l e s, i m m i t e s. cfr. Vesp. 730. Ex Suida discimus, etiam formas ἀτέρεμνος et ἀτέραμνος in usu fuisse. Contrarium est τεράμων, formatum ab eadem stirpe, ac τέρην.

Utrum scribatur Μαραθωνομάχοι an Μαραθωνομάχαι, ex codd. auctoritate dijudicandum est, quum utraque forma secundum sermonis Graeci leges bene formari possit. Formam receptam restituit Dind. Nub. 987, Dobr. Ach. 570. Vid.

ἔπειτ' ἀνέκραγον πάντες· ὦ μιαρώτατε,
σπονδὰς φέρεις τῶν ἀμπέλων τετμημένων;
κἀς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων·
ἐγὼ δ' ἔφευγον· οἳ δ' ἐδίωκον κἀβόων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἳ δ' οὖν βοώντων· ἀλλὰ τὰς σπονδὰς φέρεις;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἔγωγέ φημι, τρία γε ταυτὶ γεύματα.
αὗται μέν εἰσι πεντέτεις. γεῦσαι λαβών.

v. 184. κᾀς edd. vett. κεἰς Elmsl. κἀς libri, Bekk. Dind. Bl. Bgk. Mein. (sic libri Av. 949 κἀς τὴν πόλιν). — ξυνελλέγοντο Γ.

v. 185. οἱ δ' vulgo.

v. 186. οἱ δ' vulgo.

v. 187. In P. personae nota m. p. in margine ascripta est. — ἔγωγε φημὶ vulg. ἔγωγέ φημι Bekk. Dind. 30. Ox. sqq.

Valcken. ad Eur. Phoen. p. 42. Brunck. ad Aesch. Pers. 554. Nostrates hodie dicerent *Waterloomänner*. — σφενδάμνινοι = acerni, a σφένδαμνος = acer. Schol. ἰσχυροί, τοιοῦτον γὰρ τὸ τῆς σφενδάμνου ξύλον. Sensu proprio dicitur de mensis a Cratino ap. Ath. II, 49 A. (Mein. C. Gr. II, 177.)

v. 182. Eq. 670 οἳ δ' ἐξ ἑνὸς στόματος ἅπαντες ἀνέκραγον. νυνὶ περὶ σπονδῶν. — μιαρ. maledictum saepissime a Nostro usurpatum; cf. Pac. 182 sqq.

v. 183. Ambigue dictum. Sententia est: Indutias fers, quamquam adeo nos Lacedaemonii offenderunt, ut vites nostras exciderent, et: Vina pacis fers, quamquam vites excisae sunt. — τῶν ἀμπ. τετμ. Cfr. 232, 987. Thuc. II, 21, 2 de populatione pagi Acharnensium.

v. 184. τριβ. De hoc pauperum vestimento vid. Herm. Antt. priv. §. 21, 14. — τῶν λίθων. Schol. Pac. 772. τὸ δὲ σχῆμα Ἀττικόν, τὸ γενικὴν εἰπεῖν ἀντὶ αἰτιατικῆς, ὡς καὶ νῦν εἶπε τῶν τρωγαλίων ἀντὶ τοῦ τὰ τρωγάλια. Similia tradit Schol. ad h. l. Krüg. Gr. Gr. §. 47, 15, 3. Ach. 805, 870, 961. Pac. 772, 962, 1102, 1136.

v. 186. οἳ δ' οὖν βοώντων = Per me vociferentur licet. Krüg. Gr. Gr. §. 54, 4, 2. Soph. Aj. 961 οἳ δ' οὖν γελώντων. Oed. R. 669, ὁ δ' οὖν ἴτω. Aesch. Prom. 935. Eum. 226. Similia sunt Nub. 453, Vesp. 6, 765, Lys. 492.

v. 187. ἔγωγε in responsionibus est nostrum *Ja*. Eq. 33, 172, Nub. 328, 347, 769. Idem significat φημί Plut. 395. H. l. haec duo vocabula conjuncta majore vi affirmant. cfr. φήμ' ἐγώ Av. 1446. — ταυτί. De articulo omisso vid. ad v. 960. γεύματα = exempla, *Proben*. cfr. Eur. Cycl. 149. 150. Haec scena docet, quomodo Graeci vinum ementes censuram fecerint. Vid. Lucian. Hermotim. 58. p. 798. Beck. Charicl. I, 455.

v. 188. αὗται sc. σπονδαί. Eadem ambiguitate ludit Noster v. 1020 sq. — Vinum quinque annorum displicet Dic.; vina enim vetera jam apud Graecos plurimi aestimabantur. Pind. Ol. IX, 52. Athen. II, p. 36 f.; tamen vinum sedecim annorum vetustissimum habebatur Athen. XIII, p. 584 h. Cfr. Beck. Charicl. I, 458.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αἰβοῖ.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

τί ἔστιν;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἀρέσκουσίν μ', ὅτι
ὄζουσι πίττης καὶ παρασκευῆς νεῶν.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

σὺ δ' ἀλλὰ τασδὶ τὰς δεκέτεις γεῦσαι λαβών.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὄζουσι χαὖται πρέσβεων ἐς τὰς πόλεις
ὀξύτατον, ὥσπερ διατριβῆς τῶν ξυμμάχων.

v. 189. ἀρέσκουσι P. edd. ante Br. ἀρέσκουσίν BΔ. Br. sqq. — μ' om. R.

v. 190. πίπτης Junt. II.

v. 192. om. R. sine pers. exhib. P. — ὄζουσι γ' αὖται P. — εἰς Elmsl. Dind. 28.

v. 193. om. R. ὀξύτατα mavult Elmsl. ὀξύτατα χ' ὥσπερ Hotib. at ὄζειν c. acc. sing. neutr. adj. conjungitur, vid. Vesp. 38, Eq. 892, Ach. 852, Thesm. 254, Plut. 1020; praeterea vid. Indic. ap. Mein. C. Gr. in ὄζειν. Krüg. Gr. Gr. §. 46, 5, 6. ὀξύτατον ὥς τε prop. Both. vertens „et uti mora est sociorum." — συμμάχων vulgo ante Br.

v. 189. ἀρέσκειν cum accus. conjunctum apud poëtas scenicos tantum invenitur, apud Platonem et semel ap. Thuc. (I, 128, 5). Krüg. Gr. Gr. §. 48, 8, 2. Greg. Cor. D. D. Att. p. 67. Vesp. 776. 1339, Thesm. 406, Ran. 103, Plut. 353. Plat. Cratyl. p. 391 d. εἰ μὴ αὖ σε ταῦτα ἀρέσκει. Rep. VIII, p. 557 b. Legg. III, p. 702 c. Cum dat. Vesp. 818, Pac. 1143, Eccl. 710.

v. 190. πίττης. ὄζειν c. gen. v. 192, 852. Vesp. 38, Eq. 892. — Plut. Symp. V, 3, 1. p. 768. τῇ τε γὰρ πίττῃ πάντες ἐξαλείφουσι τὰ ἀγγεῖα· καὶ τῆς ῥητίνης ὑπομιγνύουσι πολλοὶ τῷ οἴνῳ, καθάπερ Εὐβοεῖς τῶν Ἑλλαδικῶν. — οὐ γὰρ μόνον εὐωδίαν τινὰ τὰ τοιαῦτα προσδίδωσιν, ἀλλὰ καὶ τὸν οἶνον εὐφυῆ παρίστησι ταχέως ἐξαίρων τῇ θερμότητι τοῦ οἴνου τὸ νεαρὸν καὶ ὑδατῶδες. Vinum ergo pacis picem olebat, et indutiae quinque annorum breviores erant, quam ut pax firma ac stabilita videretur. In comparandis navibus inprimis pice opus est.

v. 191. ἀλλὰ sic orationi interpositum significat tamen, certe. Ach. 1033, Nub. 1364, 1369, Pac. 660, Lys. 904. Antiph. ap. Athen. X, 446 B. (Mein C. Gr. III, 88). Offert Amph. Dic. alterum utrem, quo continentur indutiae decem annorum.

v. 192. Etiam hae indutiae displicent. Pergit Dic. ambigue loqui. Vinum pacis olet acerbissime, quod fieri solet, quum vinum mutatur in acetum; indutiae vero decem annorum displicent, quia actiones de bello in memoriam revocant.

v. 193. ὥσπερ = quasi, tanquam. Krüg. Gr. Gr. §. 69, 64, 3. Richt. ad Pac. v. 234. — διατρ. Legati insulas circueunt, ut auxilia exposcant, quae civitates mittere dubitant, cf. Herod. VII, 120. — πόλεις sunt civitates et insulae, foedere cum Atheniensibus conjunctae. Cfr. Ach. 506.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἀλλ' αὑταιί τοί σοι τριακοντούτιδες
κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Διονύσια,
αὗται μὲν ὄζουσ' ἀμβροσίας καὶ νέκταρος
καὶ μὴ 'πιτηρεῖν σιτί' ἡμερῶν τριῶν,
κἀν τῷ στόματι λέγουσι· βαῖν' ὅποι θέλεις.

v. 194. αὑταιὶ σπονδαὶ ABCP Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Elmsl. Schutz. Bgk. II. αὑταιὶ σπονδαί σοι Inv. Bekk. αὑταιί σοι σπονδαὶ R. Both. αὑταιὶ δή σοι conj. Elmsl. αὑταιὶ γάρ σοι id. Dind. 25, 28, 30. Adn. ed. Ox. Bgk. I. αὑταιί τοί σοι Dobr. Dind. Ox. Bl. Mein. Fritzsch. ad Thesm. 1203 et 1831, p. 39. αὑταιί σοί τοι Hotib. Both. in adn. αἵδε σοι σπονδαί Bgk. in adn. ed. I. αὑταιί σοι δή Eng. Jahn. Annal. 1853. p. 263.

v. 195. γῆν τε καὶ θάλ. Edd. omn. γῆν καὶ θάλ. P. γῆν τε καὶ κατὰ θαλ. R.

v. 196. Suid. in Διονύσια.

v. 197. 198. Hos duos versus transposuit Reiskius.

v. 197. ἐπιτηρεῖν P. corr. m. p. σπί' Δ. καὶ μὴ 'παγείρειν prop. Bgk. adn. ed. II. μηκέτι τηρεῖν Hamak. fortasse recte μηκέτι τηρεῖν Mein. in adn. crit.

v. 198. ὅποι ACΔ Br. Dind. 28, 30, Ox. Bl. Mein. ὅπη PR Ald. Junt. Kust. Inv. Bgk. ὅπῃ Elmsl. Bekk. Dind. 25. Fritzsch. ὅπου Schol. Sequor Brunckium, quum h. l. pronomen, quod respondet quaestioni „quo" aptissimum sit. Cfr. Nub. 891, Vesp. 1009.

v. 194. Offert Amphith. Dic. indutias triginta annorum. Ravennatis scripturam σπονδαὶ suspectam reddit haec ipsa vox antea (v. 188. 191) omissa; praeterea metrum non esset ferendum; σπονδαὶ glossemate in textum irrepsisse videtur; maxime mihi placet Dobraei conjectura τοί σοι, quae in σπονδαὶ facillime depravari potuit. Particula τοι hae indutiae Dicaeopolidi magis commendantur. Cfr. Ach. 655. ἀλλ' ὑμεῖς τοι μή ποτ' ἀφῆθ'. 752 ἀλλ' ἡδύ τοι. 788 ἀλλ' — ἅδε τοι χοῖρος καλά. Av. 356 ἀλλ' ἐγώ τοί σοι λέγω. 1229 φράσον δὲ τοί μοι. Ran. 1046 ἀλλ' ἐπὶ σοί τοι — πολλὴ πολλοῦ 'πικαθῆτο. Aesch. Agam. 947. μέλοι δέ τοι σοὶ τῶν περ ἂν μέλλῃς τελεῖν. Ut jam supra monui, hoc vinum vetustissimum erat.

v. 195. κ. γ. τ. κ. θ. Haec formula in titulis saepissime legitur; apud Nostrum Eq. 431. — ὦ Διον. Res tantum admiratione dignas aut jucundissimas Graeci in formulis jurandi vocabant. Intelligenda sunt Liberalia rustica, quos dies festos, agricolis gratissimos, Dic. per quinque annos non egerat (v. 266).

v. 196. Cfr. Od. IX, 359. ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.

v. 197. Hunc et sequentem versum transposuit Reisk., quem Schutz. sequitur. Falso; cohaerent enim arctissime vv. 196 et 197, quorum prior praestantiam vini pacis, posterior indutiarum praedicat. — ἐπιτηρεῖν: nos *für etwas sorgen*. Eubul. ap. Athen. X, p. 473 e. (Mein. C. Gr. III, 245) ἐνταῦθ' ἐπετήρουν τὴν τροφὸν τῆς παρθένου. — σιτί' ἡμ. τρ. Pac. 312. Vesp. 243. Pac. 151. 717. Ach. 1099 sqq. Schol. εἴ ποτε γὰρ ἔξοδος ἐπὶ στρατὸν ἐγένετο, εἰώθεσαν οἱ στρατηγοὶ προλέγειν τοῖς στρατιώταις, ὥστε τριῶν ἡμερῶν παρασκευάζεσθαι σιτία.

v. 198. κἀν τ. στ. λέγ. Vid. Il. α,

ταύτας δέχομαι καὶ σπένδομαι κἀκπίομαι,
χαίρειν κελεύων πολλὰ τοὺς Ἀχαρνέας.
ἐγὼ δὲ πολέμου καὶ κακῶν ἀπαλλαγεὶς
ἄξω τὰ κατ' ἀγροὺς εἰσιὼν Διονύσια.

v. 200—203. Versuum distributio in codd et edd. maxime varia est. v. 200—202 Dicaeopolidi continuant BP. Br. Inv. Elmsl. Schutz. Both. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein.; 203 Amphithei est. — In Ald. Junt. Frob. Fri. Bis. Kust. Burm. edd. v. 200 Amphithei est, reliqui versus ut supra distribuuntur, nisi quod in Ald. et Junt. aperto typothetae errore versui 203 denuo Dic. nomen praefigitur. — In C v. 200 Dic. continuatur, 201, 202 Amphithei sunt, 203 rursus Dicaeop. — In A. 200 Dic. continuatur, 201—203 Amph. sunt. — In Γ v. 199—200 Amph. tribuuntur, 201—202 Dic., 203 rursus Amph.

v. 200. κελεύων ABCPRΓΔ. cfr. Schol. vulgo. κελεύω Ald. Junt. Frob. Fri. Bis. Kust. — κλαίειν κελεύων Bentl. — Post hunc versum duo, qui erant Amphithei, excidisse videntur Bergkio Adn. ad ed. II.

v. 201. πολέμου τε καὶ R. Inv. — καλλῶν Γ. Dobr. proponit Ἀχαρνέας, ἐγώ· πολέμου δὲ καί, vel Ἀχαρνέας· ἤδη δὲ πολέμου, sed mavult v. 203 ante hunc versum transponere, vulgata intacta relicta; quod mihi verum videtur; sed mutare nolui. v. 201 et 202 ab Hamakero delentur, qui in eorum locum substituit v. 277—279, ubi pro ἐὰν scribit σὺ δ' ἤν.

v. 202. αὔξω ΡΓΔ. Ald. Junt. — ἑστιῶν van Gent. Mnemos. III, 254.

587 ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι. γ, 306 ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι. ω, 38 ἐν πυρὶ κήαιεν. Pind. Isthm. IV, 30 κλέονται ἐν φορμίγγεσσιν ἐν αὐλῶν τε παμφώνοις ὁμοκλαῖς. Kühn. Gr. Gr. §. 600, 3 a).

v. 199. δέχ. ambigue dictum et de vino pacis et de indutiis, σπένδομαι refertur ad indutias (quamquam ap. Eur. Alc. 1028 θεοῖς ἐσπεισάμην σπονδάς aliter usurpatum est), ut Ach. 974; κἀκπίομαι contra respicit ad vinum pacis. Hujus formae syllaba πι vulgo producitur; locos, ubi corripitur, congessit Bgk. Rell. Com. Att. p. 381 sqq.

v. 200. Rectissime Brunckius versus distribuit, quod docet κελεύων, unanima lectio omnium librorum. — χαίρειν κελ. πολλὰ vid. Pac. 718. Ran. 164. Ach. 832. valedicere, valere jubere, sed ita, ut in contrariam significationem pereundi transeat. Eodem sensu usurpatur χαίρειν ἐᾶν Thesm. 64, Plut. 1187, ubi vid. Thiersch. Nos: *Sie mögen sich zum Teufel scheeren!* Schol. κατ' εὐφημισμὸν τὸ χαίρειν κελεύων τὸν Ἀμφίθεον οἴονταί τινες· ἵνα γραφῇ τὸ κελεύω χωρὶς τοῦ ν. τὸ δὲ ἑξῆς, ἐγὼ δὲ πολέμου, τὸν Δικαιόπολιν.

v. 201. ἀπαλλ. Hic aoristus II. cum genitivo conjunctus saepenumero apud Nostrum invenitur, Ach. 269. Eq. 1100. Pac. 293, 303, 353, Plut. 263, 316, 271; habet significationem adjectivi. De Aor. I. vid. ad v. 251.

v. 202. De Liberalibus rusticis, quae mense Posideone $\left(=\frac{\text{Dec.}}{\text{Jan.}}\right)$ agebantur, vide Herm. Antt. sacr. §. 57, 21 sqq. Schol. falso haec et Lenaea commutasse, docet Böckh. *Ueber die Lenaeen Abhdlg. d. Berl. Akad. 1819.* Noli putare, nunc esse justum ac legitimum tempus Liberalium rusticorum, sed pace composita gaudio exsultans senex constituit in pagum suum migrare et statim jucundissimum illud festum agere. — εἰσιὼν scil. in domum. cfr. v. 970.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἐγὼ δὲ φεύξομαί γε τοὺς Ἀχαρνέας.

v. 203. φευξοῦμαι R. Elmsl. Dind. 25, 28, 30. Both. Bekk. Bgk.

v. 203. Dind. (ed. Ox.) docet, poetas Atticos futuris in οῦμαι nisi metri caussa usos non fuisse (ἀποφευξούμεθα Av. 932). Fortasse hic versus alludit ad fragm. adesp. ap. Athen. XIV, p. 658 F. (Nauck. 71) ἐγὼ δὲ φεύξομαί γ' ἐλεύθερος γεγώς. Dicaeopolin, qui post v. 202 domum suam, in pnyce repraesentatam, intraverat, sequitur Amphitheus, per parascenia spectatoribus sinistra abiens. Proscenium vacuum relictum est.

ΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΘΥΓΑΤΗΡ.

ΧΟΡΟΣ

Τῇδε πᾶς ἕπου δίωκε καὶ τὸν ἄνδρα πυνθάνου στρ. α.
τῶν ὁδοιπόρων ἁπάντων· τῇ πόλει γὰρ ἄξιον
ξυλλαβεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον. ἀλλά μοι μηνύσατε,
εἴ τις οἶδ', ὅποι τέτραπται γῆς ὁ τὰς σπονδὰς φέρων.

v. 204. τῇ (τῇδε cod. Oxon.) πᾶς ἕπου Suid. in τῇ.

v. 206. In margine δ a m. p. ferè erasum P. — τὸν om. P. — Ἡμιχ. ξυλλαβεῖν — Χο. οἴμοι τάλας Ald. Junt. — μηνύετε ΑΒCΡΓΔ, edd. vett. Br. Inv. Schutz. Elmsl. Dind. μηνύσατε R.

v. 207. ὅπη Γ.

v. 204. Chorus orchestram per aditum spectatoribus dexterum ea celeritate, quam senectus patitur, intrat, quod colligi potest et ex totius scenae contextu, et ex metro trochaico. Jam quaeritur, usque ad quem versum parodus Chori pertineat, neque, quum singulae sequentis scenae partes artissimo vinculo inter se cohaereant, dubito, quin parodus versu demum 346. finiatur. De hac re egit Richterus Proll. Pacis p. 46. Parodus artiore vocis notione pertinet usque ad v. 241. Respondent sibi vv. 204—217 = 219 — 232. Metra haec sunt: vv. 204 — 207 (= 219 — 222) tetram. troch. catal. 210 — 211 (= 225 — 226) terni dim. cretici, 215 (= 230) pentam. paeonicus (Rossb. et Westph. III, 545, aliter Eng. De Resp. p. 5), 216 — 217 (= 231 — 232) bini dim. paeon., 234 — 237 (= 238 — 241) tetram. troch. catal. et exclamatio Discaeop., extra versum posita.

τῇδε „hac via". cfr. Pac. 968, Av. 425, 1219, 1220, 1266, Thesm. 666. — πᾶς ἕπου cfr. Ran. 372 χώρει νυν πᾶς, et ad v. 282. — πυνθάνεσθαι cum gen. et acc. „sciscitari de aliquo ex aliquo". Alexid. ap. Athen. IV, p. 164 f. (Mein. III, 501). κἂν ἴδῃ μισθούμενον εἰς ἑστίασιν, τοῦ μαγείρου πυθόμενος τὸν ἑστιῶντα πρῶτος εἰσελήλυθεν.

v. 205. τῇ π. γ. ἄξ. cfr. ad v. 8.

v. 206. Ad imper. μηνύσατε cfr. 292, 305, 341 (Both.) His verbis chorus se ipsum alloquitur, non spectatores, ut docet Bothius, qui addit, hos nutu vel gestu significasse, aufugisse Amphitheum, tunc chorum serio quaerere: ἐκπέφ., οἴχ. φροῦδος; At si vera tradidit V. d., chorus necessario exclamare debet: „Heu me miserum, effugit", non: οἴμοι τάλας, τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν.

v. 207. ὅποι γῆς. cfr. ποῖ γῆς; Plut

ἐκπέφευγ', οἴχεται φροῦδος. οἴμοι τάλας, τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν·
οὐκ ἂν ἐπ' ἐμῆς γε νεότητος, ὅτ' ἐγὼ φέρων ἀνθράκων φορτίον
ἠκολούθουν Φαΰλλῳ τρέχων, ὧδε φαύλως ἂν ὁ

v. 210. χο. οἴμοι τάλας CP. Ald. Junt. ἡμιχ. οἴμ. τάλ. B, in A spatium personae notandae vacuum relictum est. ἡμιχ. ἐκπέφευγ' Kust. ἡμιχ. ἐκπέφ. — ἡμιχ. οἴμοι Br. Inv. Recte haec una serie choro tribuit Elmsl. — ἐκπέφευγεν Γ. τῶν ἐμῶν ἐτῶν Suid. in Φάϋλλος. τῶν ἐτῶν ἐμῶν Frob. τῶν τῶν τῶν ἐμῶν P.

v. 211. Deest ἐπ' ap. Suid. in Φάϋλλος (ἐμῆς γενναιότητος Oxon.). — φορτίον ἂν Hotib., nimium enim jactare senes Acharnenses, et dactylum (φορτίον) pro paeone offendere, at videsis v. 217, 225; praeterea ὅτ' — ἂν ἠκολούθουν Graecum non est.

v. 215. φαῦλῳ Ald. Junt. Frob. φαύλῳ Γ. — ὅδε φαύλως P. — ὢν ὁ Suid. l. l. — φαύλως cum Herm. (De metr. Gr. et Rom. p. 191) ejecit Both., quum idem significet atque ἐλαφρῶς. Versu strophico ita comparato, in antistr. v. 231 ὀδυνηρὸς ejiciendum est. Equidem φαύλως, quod omnes libri mscpti tuentur, retinendum esse censeo, quum inter utrumque adverbium hoc intercedat discrimen, ut φαύλως sit „facile“ (cfr. Schol.: εὐχερῶς, μετὰ ῥᾳστώνης; Eq. 509, Vesp. 656, Lys. 566. = ἁπλῶς. Schol. ad Plat. Rep. 4. φαῦλον τὸ ῥᾴδιον), ἐλαφρῶς contra significet „leviter.“ Phryn. Bekk. p. 38, 7. ἐλαφρὸν σημαίνει τὸ ῥᾴδιον καὶ κοῦφον. Antiatt. p. 96, 6. ἐλαφρός· ὁ τὰς φρένας κοῦφος. Praeterea senes copiose loqui solent, neque omittenda est allusio ad nomen Φάϋλλος.

605, Ran. 48, 85. Pac. 198. — ὁ τ. σπ. φέρων scil. Amphitheus.

v. 210. ἐκπ., οἴχ. φροῦδ. Cfr. Cic. Or. Cat. II, 1. Evasit, excessit, erupit. (Hotib.) — ἐκπέφευγας = absolutus es Vesp. 994; eodem sensu atque h. l. Ach. 217, 222. — φροῦδος cfr. Lys. 106 φρ. ἀμπτάμενος ἔβα. Nub. 722 φρ. γεγένημαι. — Ad τῶν ἐτ. τ. ἐμ. cfr. Ach. 1199. Plerumque οἴμοι τάλας sine genitivo legitur; nostro loco similis est Plut. v. 1125 sq. Krüg. Gr. Gr. §. 47, 3, 2.

v. 211. Schol.: τοιοῦτος ἡμῖν καὶ ὁ Νέστωρ δοκεῖ λέγων (Il. η, 133) „ἡβῷμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ.“ καὶ πάλιν (v. 157) „εἴθ' ὣς ἡβώοιμι· τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.“ ὁ μὲν οὖν Ὅμηρος ἡρωικὸς ὢν ἡρωικῶν πραγμάτων μέμνηται, Ἀριστοφάνης δὲ ὡς μετρίοις ἀνδράσι καὶ βαναύσοις περιέθηκεν ἄνθρακας καὶ φορτία βασταζόμενα. Senes, laudatores temporis acti, modum gloriando excedunt. — ἐπὶ c. gen. de aetate dicitur Eq. 524, Vesp. 1199. Krüg. Gr. Gr. §. 68, 40, 4. — ὅτ. ἐγ. φ. ἀνθρ. φ. cfr. Leake Demen von Attika p. 30. „*Die Acharner brannten Kohlen aus den Waldungen des Parnes. Noch heute bringen die Einwohner des Dorfes Menidhi, das an der Stelle von Acharnai wahrscheinlich liegt, ihre Kohlen nach Athen zum Kauf, freilich jetzt auf Eseln.*“

v. 215. Φάϋλλος. Schol.: ὁ Φάϋλλος δρομεὺς ἄριστος ὀλυμπιονίκης, ὁπλιτοδρόμος περιώνυμος, ὃν ἐκάλουν ὁδόμετρον. ἦν δὲ καὶ πένταθλος. ἐφ' οὗ καὶ ἐπίγραμμα τοίονδε, „πέντ' ἐπὶ πεντήκοντα πόδας πήδησε Φάϋλλος, δίσκευσεν δ' ἑκατὸν πέντ' ἀπολειπομένων“. ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερος ἀθλητὴς ὀγδοὴν ὀλυμπιάδα νικήσας, καὶ τρίτος λωποδύτης. Vesp. 1206, docente Richt., de fure loquitur Arist. Secundum Herod. VIII, 47 cursor pugna Salaminia navi praefuit Crotoniatarum, quam ipse ornaverat. Idem tradit, ter eum Pythia vicisse. Accuratius ea tractavit Pausan. X, 9, 2.

σπονδοφόρος οὗτος, ὑπ' ἐμοῦ τότε διωκόμενος,
ἐξέφυγεν οὐδ' ἂν ἐλαφρῶς ἂν ἀπεπλίξατο.
νῦν δ' ἐπειδὴ στερρὸν ἤδη τοὐμὸν ἀντικνήμιον, ἀντιστρ. α.
καὶ παλαιῷ Λακρατείδῃ τὸ σκέλος βαρύνεται,

v. 216. σπονδοφόρος, ὑπ' ἐμοῦ διωκόμενος Br. metri caussa; at lacuna in v. 231 exstat. σπονδοφόρος ὁ διωκόμενος Hirschig., non probatus Klotzio Jahn. Annal. 1849, p. 254.

v. 217. ἐξέφυγεν ἂν R. Inv. ἐξέφυγεν ΑΒCΓΔ. Suid. in Φαύλλῳ. ἐξέφευγεν P. ἐξέφυγεν om. a Bentl. Elmsl. Dind. 25. Hotib. Both., ut respondeat hic versus accurate v. 231. At Bentl. emendatione recepta particula ἂν ad verbum ἀπεπλίξατο quater posita esset, quod probare valde dubito. Rectius Dind. lacunam in v. 231 statuit. οὐκ ἂν ἐλαφρ. Hotib. Both. propter omissum ἐξέφυγεν Suid. in ἀπεπλίξατο. — ἂν ἀπεπλ. ΑΒCRΓΔ. Br. Inv. Schutz. Both. Bekk. Dind. Bl. Bgk. Mein. Alterum ἂν omittunt Suid. l. l. (attulit Eustath. p. 1564, 50). P. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. ὧδ' ἀπεπλ. Suid. in Φαῦλλος. ἀπεπλήξατο R. „Expunge ἐλαφρῶς" Pors.

v. 220. Λακρατίδῃ libri, Hesych. Suid. in Λακρατίδης; ne syllaba paenultima producatur, inserit Elmsl. γε, alii δή. Λακρατείδῃ Bentl. Both. Bgk. II. Mein.

v. 216. τότε repetit sententiam secundariam, quae incipit ab ὅτε.

v. 217. Duae priores particulae ἂν referendae sunt ad ἐξέφυγεν. Eandem collocationem verborum vid. Av. 1125, Lys. 573, Thesm. 440. Particula ἂν saepissime ad adverbia se applicat: ad ἡδέως Ran. 572, ἥδιστα Eq. 707, Av. 127, βαρέως Vesp. 158, ξυνεχῶς ib. 915. Sic hoc loco ad φαύλως et ἐλαφρῶς. Duae posteriores particulae pertinent ad ἀπεπλίξατο. Lys. 3, 361, Av. 127, 1147. — ἀπεπλίξατο. Schol.: ἀπεσείσατο, ἀπέφυγεν. πλὶξ γὰρ τὸ βῆμα, καὶ πλίγματα τὰ πηδήματα. Gregor. Corinth. De Dial. Ion. §. 157. Suid. s. v. Et. Magn. 395, 13 affert locum ex Soph. Triptol. Δράκοντα δ' αἶρον ;ἀμφιπλὶξ εἰληφότε. Koen. ad Gregor l. l. Apud Homer. Od. ζ, 318 αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν de incessu numeroso equorum usurpatur. Suspicor, verbum πλίσσεσθαι ab eadem radice ductum esse, atque πλήσσειν, $\sqrt{\text{πλαγ}}$ dico; cfr. rad. $\sqrt{\text{κραγ}}$, unde ducta sunt verba κράζω et κρίζω. Cfr. Bergk. ap. Mein. C. Gr. II, p. 1035. L. Meyer mecum communicavit, suo judicio πλίσσεσθαι arcte cohaerere cum nostratium verbo *„springen."*

v. 218. στερρός = **rigidus**; translata significatione Nub. 420. Lobeck. restituit Xenarcho ap. Athen. II, p. 63 (Mein. C. Gr. III, 614) στερροσώματον κύτος; formatum est ab eadem radice ac στερεός et στεριφός.

v. 220. Scribendum Λακρατείδῃ, formatum a Λακράτης, quod quidem apud vett. non invenitur, sed idem est, ac Λεωκράτης; Λα dial. Dor. proprium est. Cfr. Lob. Parall. I, p. 5. Mein. C. Gr. III, p. 186. Etym. Magn. p. 166, 3. Av. 790. Πατροκλείδης. Quis fuerit Lacratides, incertum manet. Hujus nominis aliquis fuit archon anno 487. ante Chr. Schol. Λακρατίδης ἀρχαῖος ἄρχων Ἀθήνησιν, ὡς καὶ Φιλόχορος, ἦρξε δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων Δαρείου, ἐφ' οὗ πλείστη χιὼν ἐγένετο καὶ ἀπέπηξε πάντα, ὡς μὴ δύνασθαί τινα προϊέναι. διόπερ τὰ ψυχρὰ πάντα Λακρατίδου ἐκάλουν. Hesych.: Ἀριστοφάνης φησί, Παλαιὸν Λακρατίδην, τὰ ψυχρὰ βουλόμενος δηλοῦν. ψυχροὶ γὰρ οἱ γέροντες. Fortasse nugas tradit Schol. Lacratides quidam memoratur ab Isaeo p. 64, 18; Lacratidas Plut. Pericl. 35, Lysand. 30.

οἴχεται. διωκτέος δέ· μὴ γὰρ ἐγχάνοι ποτὲ
μηδέ περ γέροντας ὄντας ἐκφυγὼν Ἀχαρνέας.
ὅστις, ὦ Ζεῦ πάτερ καὶ θεοί, τοῖσιν ἐχθροῖσιν ἐσπείσατο,
οἷσι παρ' ἐμοῦ πόλεμος ἐχθοδοπὸς αὔξεται τῶν ἐμῶν χωρίων·
κοὐκ ἀνήσω, πρὶν ἂν σχοῖνος αὐτοῖσιν ἀντεμπαγῶ
ὀξὺς ὀδυνηρὸς . . . . ἐπίχωπος, ἵνα

v. 221. ἐγχάνῃ libri, edd. ante Br. Dind. 28, 30, Ox. Bekk. Klotz. Jahn. Annal. 1849, p. 249. ἐγχάνοι Br. Inv. Elmsl. Schutz. Dind. 25. Both. Bl. Bgk. Mein. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 6. — οἴχεται. ἡμιχ. διωκτέος Br. Inv.

v. 222. ὄντας om. ACRΓ, habent PΔ, linea subductum B. γέροντας ἄνδρας conj. Fritzsch. ad Thesm. 683. — μηδέπερ Elmsl. — ἐκφύγῃ Δ. — Non male comma posuit post Ἀχαρνέας Bl.

v. 225. ἐσπείσατ', οἷσίν γε παρ' ἐμοῦ ut metro consuleret Hotib.

v. 230. Suid. in σκόλοψ et σχοῖνος. — οὐκ ἀνήσω Scalig. — ἅτ' ἐμπαγῶ ABCPΓΔ. edd. ante Br. ἀντεμπαγῶ R. cum Suida. Br. Elmsl. Inv. Schutz. Both. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. ἀντεμπαγῶ γ' ὀξύς Hotib., at hiatus legitimus est.

v. 231. Lacunam post ὀδυνηρὸς indicavit Dind. 28 (non probatus Engero De Resp. p. 5 propter hiatum ἀντεμπαγῶ — ὀξὺς, at v. 230 est pentameter paeonicus (Rossb. et Westph. III, p. 545), cujus in fine hiatus legitimus est) 30. Ox. Bgk. Bl. Mein. ὀδυνηρὸς ejec. Both. vid. ad v. 215. ἀνιαρὸς conj. Bl. ἐπίω τ' ἂν vel ἐπίω θ' ἅμ' Bgk. — Klotz. (Jahn. N. Annal. IV, p. 392 et ibid. 1849, p. 238) cum Herm. (Elem. doctr. metr. p. 203) lacunam statuit ante ὀξύς et infert καὶ σκόλοψ. — ἐπίχωμος = importune irruens grassator, Reisk.

v. 221. ἐγχάνοι scribendum; cfr. Ach. 893 μηδὲ γὰρ θανών ποτε σοῦ χωρὶς εἴην ἐντετευτλανωμένης. — Absolute dictum Nub. 1436, Lys. 271; cum dativo conjungitur Ach. 1197, Eq. 1313, Vesp. 721, 1007, 1349.

v. 222. Ad γέροντας ὄντας cfr. Vesp. 277.

v. 225. Cfr. Plut. v. 1. ὦ Ζεῦ καὶ θεοί, ib. 898. —

v. 226. Verba πόλεμος αὔξεται opponuntur praecedenti ἐσπείσατο. Aliter atque h. l. αὔξεσθαι significat „crescere“ ap. Menand. Stob. floril. 43, 30 (Mein. C. Gr. IV, 237). Soph. Oed. R. v. 172. — Genitivus τῶν ἐμῶν χωρίων pendet ex nominativo πόλεμος. cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 47, 7, 6. — παρὰ c. gen. ap. verb. pass. vid. Pac. 386. Krüg. l. l. §. 52. 5, 1.

v. 230. σχοῖνος, attende appositionis usum, de quo expos. Dobr. ad Plut. 314 et Hanov. Ex. crit. p. 140. Lys. 694; unde apparet, ἅτ' ἐμπαγῶ, quod vel metro repugnat (cfr. v. 215 φαύλως ἂν ὁ), falsum esse. Haec planta (juncus acutus, Linn.) a Poll. X, 131 inter eas enumeratur, quibus utebantur Graeci ad sepiendos agros. — Ubi πρὶν ἂν c. conj. ap. Aristoph. invenitur, semper sententia negativa praecedit, cfr. Av. 1409, Lys. 704, Eccl. 770, Plut. 24. — ἀντεμπ. de aculeo vesparum Vesp. 437, de hasta Ach. 1226. — Chorus dicit, se non prius bellum compositurum esse, quam Lacedaemoniis dolorem acerbissimum attulerit.

v. 231. Continet hic versus adjectiva, quae ad σχοῖνος referenda sunt. ὀξύς dicitur de omnibus, quae sensus nostros offendunt; de colore Pac. 1166; de vini odore Ach. 193, de rebus acutis praeter h. l. Vesp. 226; de grunnitu suis Ach. 804; de gustatu aceti Diph. ap. Athen. IV, 133 F. (Mein. C. Gr. IV, 383);

μήποτε πατῶσιν ἔτι τὰς ἐμὰς ἀμπέλους
ἀλλὰ δεῖ ζητεῖν τὸν ἄνδρα καὶ βλέπειν βαλλήναδε στρ. β.
καὶ διώκειν γῆν πρὸ γῆς, ἕως ἂν εὑρεθῇ ποτέ·

v. 232. μηκέτι Schol. et Suid. — πατῶσιν libri. πατῶσ' ἔτι Br. ἔτι om. R. Schol. Suid. Inv. ἐπὶ ΡΔ.

v. 233. βαλλήναδε B (corr. a m. 'p.; primum habuerat ut AC) RΓ vulgo. βαλληνάδε Mein. Παλλήναδε ACPR (sec. Bekk.) Schol. Suid. in Παλληνικὸν βλέπειν. Bis. Kust. Burm. Both.

de gustatu vini Alex. ap. Athen. III, 123 F. (Mein. C. Gr. III, 447).

Rectissime Dind. post ὀδυνηρὸς indicavit lacunam quattuor syllabarum (◡◡—◡); sic optime omnes emendationes priorum editorum, quos ad vv. 215. 216 enumeravimus, abjiciuntur. Tres vv. dd. lacunam explere tentaverunt, quorum primus Klotzius ll. ll., lacunam ante ὀξύς statuens, ex schol. verbis ad v. 232 remedium invenire sibi visus est. Dicit enim scholiasta: εἰώθασι γὰρ σκόλοπάς τινας ἐγκρύπτειν ἐν ταῖς ἀμπέλοις, ἵνα μηδεὶς ἐξ ἐπιδρομῆς καὶ εὐχερῶς κακουργῇ. ἐπειδὴ οὖν προεῖπε, σκόλοψ καὶ σχοῖνος αὐτοῖς ἅτ' ἐμπαγῶ κτλ. Similia tradit Suid. in σκόλοψ. At quum statuendum sit, syllabas excidisse propter similitudinem cum verbis praecedentibus vel sequentibus, et σκόλοψ glossema tantum voc. σχοῖνος esse videatur, denique creticus καὶ σκόλοψ male respondeat paeoni σπονδοφόρος, Klotzii conjecturam probare non possum. Bergk. contendens, ἐπίκωπος nullo modo ad substantivum σχοῖνος referri posse, proposuit ἐπίω τ' ἂν vel ἐπίω θ' ἅμ', respiciens ductum litterarum voc. ἐπίκωπος. Dicit enim schol.: ἀντὶ τοῦ, διὰ νεὼς καὶ ναυτικὸς ὢν ἐπίω αὐτοῖς. — ἡ δὲ ὁμώνυμος λέξις ἐστὶ καὶ παρ' Ὁμήρῳ (Od. δ, 559) „οὐ γάρ μοι νέες εἰσὶν ἐπήρετμοι.“ ἐπίκωπος οὖν ἤτοι ὅπερ ἔφην ναυτικὸς ἢ ξιφήρης. κώπη γὰρ τοῦ ξίφους ἡ λαβή, ἡ κόπτειν δυναμένη, ἤγουν κωπήεις. Cfr. Hesych. ἐπήρετμοι = ἐπίκωποι. Bekk. Anecd. p. 254, 14 = οἱ πρὸς ταῖς κώπαις, οἱ ἐρέσσειν εἰωθότες. Et. Magn. p. 360, 43. ἐπίκωπος, ὁ παρὰ τῇ κώπῃ καθήμενος. Eustath. Od. p. 1451, 45, p. 1447, 45. Contra hanc sagacissimam conjecturam dici potest, sententiarum ordinem repentino transitu ad bellum navale turbari et orationem repetita particula ἂν flaccescere, quod jam vidit Engerus. Blaydesius, sequens ductum litterarum vocis ὀδυνηρὸς, lacunam explevit scribens ἀνιαρός (Schol. Nub. 1162 = βλαβερός, cfr. Plut. v. 561). Quamquam haec conjectura mihi placet, tamen in tam dubia re nihil pro certo affirmare ausim. ἐπίκωπος, si significatione, quam supra pluribus grammaticorum locis probavi, dicitur, cum σχοῖνος conjungi non potest; at scholiasta jam de capulo gladii locutus est, neque dubito, quin explicari possit „usque ad capulum“ = *durch und durch*“; ut sit ἐπὶ τὴν κώπην.

v. 232. μήποτε — ἔτι. cfr. Plut. 1000 μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι. — Ad πατεῖν cfr. v. 183; 987; tralato sensu dicitur Vesp. 377 πατεῖν τὰ ταῖν θεαῖν ψηφίσματα. Pac. 320 πατείτω πάντα. — Cret. τὰς ἐμὰς respondet paeoni I. - φρῶς ἂν ἀπε - (v. 217) cfr. Rossb. et Westph. III, 547. — Inde a v. 230 alludit Chorus ad morem vineas acutis plantis saepiendi ac tuendi.

v. 233. Redit oratio ad sententiam v. 204. — Παλλήνη fuit pagus tribus Antiochidis, situs media via inter Athenas et Marathonem. Leake Demen p. 40. Ludit poeta hoc nomine et verbo βάλλειν (verte „*Steiningen*“). βλέπειν dictum ut ἀποβλέπειν v. 32, ubi vid. adn. Chorum lapides in Amphitheum conjicere velle, docet v. 184. cfr. v. 236, 341. — Similiter nomine pagorum ludit Noster Eq. 79. Eccl. 362.

v. 235. γῆν πρὸ γῆς. Aesch. Prom. 685. μάστιγι θείᾳ γῆν πρὸ γῆς ἐλαύνομαι.

ὡς ἐγὼ βάλλων ἐκεῖνον οὐκ ἂν ἐμπλήμην λίθοις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.

ΧΟΡΟΣ

σῖγα πᾶς. ἠκούσατ' ἄνδρες ἆρα τῆς εὐφημίας; ἀντιστρ. β.
οὗτος αὐτός ἐστιν, ὃν ζητοῦμεν. ἀλλὰ δεῦρο πᾶς
ἐκποδών· θύσων γὰρ ἁνὴρ ὡς ἔοικ' ἐξέρχεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.
πρόιθ' ἐς τὸ πρόσθεν ὀλίγον ἡ κανηφόρος·

v. 236. ἐμπλείμην P. Schol. Suid. s. v. edd. ante Br. ἐμπλήμην R. Dawes. Misc. p. 579. ed. Kidd. (p. 330 Burg.) Br. sqq.

v. 237. ἐφημεῖτε P.

v. 238. σίγα et ἄρα edd. ante Br. σῖγα et ἆρα Br. sqq. — ὦνδρες Bl. — ἄρτι τῆς εὐφ. Halbertsma Prosopogr. Arist. I, p. 113.

v. 239. Suid. in ἐκποδών om. αὐτός, exhibet cod. Oxon. — οὗτος οὗτος susp. Dobr.

v. 240. ἀνὴρ libri, Ald. Junt. Frob. Fri. Bis. Kust. Inv. ὡ'νὴρ Br. Schutz ἁ'νήρ. Elmsl. Both. Dind. 25. ἀνὴρ Dind. 28, 30, Ox. Bl. Bgk. Mein. ἁνήρ Bekk.

v. 242. πρόϊθ' ὡς libri. Ald. Junt. Fri. Raph. Kust. Burm. Inv. Dind. 25. Mein. πρόϊθ' ἐς Br. Schutz. Both. Bgk. Bekk. προϊθ' εἰς Elmsl. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829,

ἕως ἂν c. conj. aor. Nub. 1460. Vesp. 562.

v. 236. Ad ὡς οὐκ ἂν ἐμπλήμην cfr. Ach. 1055 ὡς οὐκ ἂν ἐγχέαιμι. Eccl. 160 ὡς ἐγὼ ἐκκλησιάσουσ' οὐκ ἂν προβαίην. — λίθοις conjunge cum βάλλων. Cfr. Vesp. 603 ἔμπλησο λέγων. — ἐμπλήμην formatum, ut κεκλήμην, κεκτήμην vel κεκτῴμην, μεμνήμην vel μεμνῴμην. Engerus Lys. 235 cum Buttmanno Gr. Gr. II, p. 274 scripsit ἐμπλεῖθ'.

v. 237. Dic. cum filia et duobus servis e domo egreditur. Inde ab hoc versu usque ad 625 fabula in pago Dicaepolidis agitur. Parietes versatiles circumacti sunt et repraesentant loca domus rusticae vicina. — εὐφ. formula sollemnis in initio sacrificiorum necessaria. Nub. 263 εὐφημεῖν χρή. Il. υ, 171 εὐφημῆσαι δὲ κέλεσθε. Cfr. Richt. ad Vesp. 868. Herm. Ant. sacr. §. 28, 9. Latine: „Favete linguis“ Hor. Carm. III, 1, 2 ubi vid. Mitscherl.

v. 238. σῖγα Ach. 59. Soph. El. 1227, 1391, Trach. 810. Aj. 75. — ἄνδρες legendum est, vid. adn. crit. ad v. 53. — De ἆρα vid. Krüg. Gr. Gr. §. 69, 9. — εὐφημία = exclamatio, qua filia et servi εὐφημεῖν jubentur.

v. 239. Ad οὗτος αὐτός, cfr. v. 280. Ach. 116 ἐνθένδ' αὐτόθεν. — δεῦρο πᾶς respondet praecedenti σῖγα πᾶς. — Chorus se recipit ad parietem, qui proscenium ab orchestra dividit, ne ab histrionibus conspiciatur. Ibi manet usque ad v. 280.

v. 240. ἐξέρχεται = e domo egreditur.

v. 241. Tales exclamationes, quae extra versum positae sunt, apud Nostrum saepius inveniuntur. ἰοὺ ἰού Eq. 1096, Nub. 1, Pac. 1191. αἰβοῖ Pac. 1291. σπονδὴ σπονδή Pac. 533, 1104. ὦ ὦ Pac. 692. τί φῄς; Eq. 1345, Nub. 235. φεῦ Ach. 456, Nub. 41, Ran. 141. εἶεν Eq. 1077, 1257. αἰαῖ Ach. 1083.

v. 242. Praefero 2. sing. Imp. cfr.

ὁ Ξανθίας τὸν φαλλὸν ὀρθὸν στησάτω.
κατάθου τὸ κανοῦν, ὦ θύγατερ, ἵν' ἀπαρξώμεθα.

p. 6. προΐτω εἰς Dind. 28. προΐτω 'ς Wolf. Dind. 30, Ox. Bl. Dind. in adn. ad ed. 1830; cui scripturae refragatur Reis. Synt. Crit. p. 25.

v. 243. ψάλλον P. φαλὸν Δ.

v. 244. κατὰ νοῦν P. — ἀρξώμεθα A. — Hunc versum matri tribuunt Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Dind. 28, 30. Γυνή praefigunt Br. Inv. Schutz. Dind. 25. Ox. Bl. Bekk. Dicaeopol. continuant ABC. Elmsl. Both. Bgk. Mein.

v. 244 — 252 post 276. transponit Hamaker.

Pac. 301, 458, 510, 512. Ran. 372, 1125; vide ad v. 155. — ἐς τὸ πρόσθεν cfr. Ach. 42. 43. — Schol. κατὰ τὴν τῶν Διονυσίων ἑορτὴν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις αἱ εὐγενεῖς παρθένοι ἐκανηφόρουν. ἦν δὲ ἐκ χρυσοῦ πεποιημένα τὰ κανᾶ, ἐφ' ὧν τὰς ἀπαρχὰς ἁπάντων ἐτίθεσαν. Cfr. Herm. Antt. sacr. §. 54, 28.

v. 243. Xanthias fert membrum virile, ad longurium alligatum. Hoc membro inde ab antiquissimis temporibus vis naturae significatur, qua omnia gignit et procreat; sec. Herod. II, 51 jam apud Pelasgos hujus rei signum fuit; at saepissime eo utebantur Graeci, Mercurium et Bacchum colentes; vid. Herm. Antt. sacr. §. 18, 15, §. 29, 18, §. 57, 19. Sequenti scena Aristophanes phallophoriam repraesentat, simplicissimam omnium pomparum, ex qua comoedia nata est (Herm. Antt. sacr. §. 57, 17). Membrum enim virile circumferebant homines rustici laeti, carmina lasciva canentes et cavillantes (Bode, Gesch. d. hellen. Dichtk. III, 2, 5). Qui mos quum tempore Periclis evanuerit et Athenienses pompis luxuriosis et sumptuosis gaudere coeperint (Bode l. l. p. 6), Aristophanes h. l. veterem ac simplicem Phalli cultum in memoriam revocat. Liberalia ruralia vindemia finita agebantur, unde illa laetitia exsultans ac lascivia joci bene explicantur. Praeterea Aristophanes vetera illa carmina phallica eo imitatus est, quod Lamachum, principem eorum, qui bellandi cupiditate flagrabant, acerbe traducit. (Cfr. Müll. Hist. litt. II, p. 196 sq. Richt. Proll. Vesp. p. 51. Bgk. Com. Att. Rell. p. 270.)

— στησάτω, praecedente subjecto 3. Sing. Imp. optime locum suum tenet. — Ξανθίας nomen servorum usitatissimum; in Vespis inducuntur Sosias et Xanthias, in Ranis Xanthias, in Pluto Cario.

v. 244. Beerius (Zahl d. Schausp. b. Arist. p. 54, 55) docet, cum Elmslejo personam matris ex indice personarum removendam esse, quamquam Schol. verba ad v. 1228 huic sententiae refragari videantur; ac profecto pompam constituere Dicaeopolidis est, et verba obscoena (v. 254 seqq.) minime decent matrem. Cfr. Hamaker. Mnemos. II, p. 8 seqq. — Hoc versu puella, quam servi sequuntur, ad aram pervenit in proscenio positam talem, qualem vide apud Wiesel. Denkmäler d. Bühnenwesens p. 111. — κατάθου cfr. Eq. 1227. κατάθου τὸν στέφανον. Antea puella canistrum in capite gestaverat. De canephoris vide Herm. Antt. sacr. §. 36, 3. §. 54, 28. — κανοῦν significat canistrum, in quo, quicquid ad sacrificium pertinebat, condebatur; fuit nexum, ut h. l., vel ligneum, vel aheneum, vel aureum. De forma vide Müll. Archäol. §. 300, 1. Doctissime de hac re egit Richt. Proll. Pacis p. 62 seqq. Cfr. Pherecr. ap. Bekk. Anecd. p. 358, 4 (Mein. C. Gr. II, 323), Philem. ap. Phot. et Suid. in τηνάλλως (Mein. C. Gr. IV, 16), Platon. ap. Zenob. Cent. II, 31 (Mein. C. Gr. II, 618), Nostrum Av. 850, 864. H. l. canistrum placentam continet. —

ΘΥΓΑΤΗΡ

ὦ μῆτερ, ἀνάδος δεῦρο τὴν ἐτνήρυσιν,
ἵν' ἔτνος καταχέω τοὐλατῆρος τουτουί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ μὴν καλόν γ' ἔστ'· ὦ Διόνυσε δέσποτα,
κεχαρισμένως σοι τήνδε τὴν πομπὴν ἐμὲ
πέμψαντα καὶ θύσαντα μετὰ τῶν οἰκετῶν
ἀγαγεῖν τυχηρῶς τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια,
στρατιᾶς ἀπαλλαχθέντα· τὰς σπονδὰς δέ μοι

v. 245. Et. Magn. p. 387, 4. ἐτνήρυσιν Hesych. ex hoc loco.

v. 247. In A puellae pergitur. Plene interpungunt post ἔστ' Brunck. Elmsl. Inv. Schutz. Both., colon posuit Bgk. II; vulgo interpunctio omittitur.

v. 250. τυχηρῶς τὰ om. Δ.

v. 251. δ' ἐμοὶ Br.

ἀπαρξώμεθα cfr. Pac. 1056 ἄγε νυν ἀπάρχου = τὰς ἀπαρχὰς vel τὰ ἀπάργματα τέμνε (vid. Richt. ad l. l.); h. l. significat simpliciter auspicari.

v. 245. Placenta pulte, quam olla secum attulerat Dicaeop. (v. 284), infusa ad sacrificium paratur. — ἀνάδος. Mater trullam filiae e domo porrigit. Pind. Isthm. V, 39 ἄνδωκε δ'αὐτῷ φέρτατος οἰνοδόκον φιάλαν χρυσῷ πεφρικυῖαν Τελαμών. — ἐτνήρυσις ductum ab ἔτνος et ἀρύειν; οἰνήρυσις v. 1067. ζωμήρυσις saepius ap. Comicos, vid. Indicem ap. Mein.

v. 246. καταχέω c. gen. et accus. v. 1040. — ἔτνος. Schol. ἔτνος δὲ ἔλεγον τὴν ἀθάραν καὶ τὸ πίσινον ἀφέψημα. Eq. 1170 ἐγὼ δὲ ἔτνος πίσινον εὔχρων καὶ καλόν. Lys. 1060. Ran. 62, 63, 65, 505. Av. 78. Eccl. 845. — ἐλατήρ. Schol. ἔστι δὲ ἄρτος πλατύς, ἐν ᾧ τὸ ἔτνος ἐτίθεσαν καὶ προσῆγον τῷ βωμῷ. Eq. 1182. Callias ap. Athen. II, 57 a. (Mein. C. Gr. II, 740). Talia panificia diis sacrificata esse, docet Herm. Antt. sacr. §. 25, 13. Cfr. Enger. ad Thesm. v. 285.

v. 247. Post ἔστ' colo interpungendum est; haec enim verba Dic. finito sacrificio loquitur. Si καὶ μὴν κ. γ. ἔ. cum ἀγαγεῖν conjungerentur, haberemus preces, grati in Bacchum animi testes, quales docente Herm. Antt. sacr. §. 24, 4, rarissime apud Graecos inveniuntur. — ὦ Διόν. δέσπ. cfr. Lys. 940, Vesp. 389, Pac. 385. Aliis locis verba ὦ δέσπ. apud Nostrum de hominibus tantum usurpantur.

v. 248. Falso plerumque grammatici verba ἐμὲ — ἀγαγεῖν ab εὔχομαι vel δός suspendunt; at vide Krüg. §. 55, 1, 4. cfr. Ach. 816, Ran. 169. Eur. Suppl. 2. — κεχαρισμένος i. e.: gratus et acceptus. cfr. Pac. 386. εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεδηδοκώς. — πομπὴν πέμπειν. Av. 849, Eccl. 757.

v. 249. μετὰ τῶν οἰκετῶν. Haec verba docent, duos servos in proscenio fuisse, nisi forte οἰκέται accipis pro eis, qui in eadem domo cum Dic. habitant.

v. 251. στρατιᾶς. Vid. Phot. p. 542, 11. στρατιάν, συστέλλοντες τὴν δευτέραν συλλαβήν, οὐ μόνον τὸ στράτευμα λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν στράτευσιν. οὕτως Ἀριστοφάνης. h. l. valet militia. Ach. 1143, Eq. 587, Vesp. 354, 557. Lys. 100, 592, Thesm. 828, 1169; exercitum significat Ach. 81, 149, Pac. 747, Lys. 1141 (Bl.) — ἀπαλλαχθ. = liberatus; de aoristo II. vide ad v. 201.

καλῶς ξυνενεγκεῖν τὰς τριακοντούτιδας.
ἄγ᾽, ὦ θύγατερ, ὅπως τὸ κανοῦν καλὴ καλῶς
οἴσεις βλέπουσα θυμβροφάγον. ὡς μακάριος,
ὅστις σ᾽ ὀπύσει κἀκποιήσεται γαλᾶς
σοῦ μηδὲν ἧττους βδεῖν, ἐπειδὰν ὄρθρος ᾖ.

v. 253. κατὰ νοῦν P. — vv. 253—258. Dic. continuant Elmsl. Both. Bgk. II. Mein. Praefigunt Μήτ. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Burm. Dind. 28, 30. Bgk. I. Γυνή. Br. Inv. Schutz. Dind. 25. Ox. Bekk. Bl.

v. 254. θυμβροφ.|βλέπειν sine nomine auctoris memoravit Phryn. Bekk. I, 43, 5. — οἴσει ABCPΓ. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Kust. Burm. Schutz. οἴσῃ Δ. οἴσεις R. Inv. Elmsl. sqq.

v. 255. σ᾽ om. Δ. — κἀκποήσεται Γ. — γαλῆς σὲ Schutz. ex conjectura Br. (in app.).

v. 256. ἧττον vulgo. ἧττους Elmsl. Bl. Mein. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 6. dubitanter probat Bgk. adn. ed. II. — ἐπειδ᾽ ἂν Γ.

v. 252. καλῶς ξυνενεγκεῖν. cfr. Soph. Phil. 623 σφῷν δ᾽ ὅπως ἄριστα συμφέροι θεός.

v. 253. Dic. pompam constituit; puellam sequuntur servi, postremus est Dic. ipse, phallicum carmen canens (v. 259—261). — De persona, cui hic versus et seqq. tribuendi sint, diximus ad v. 244. — ἄγ᾽ ὅπως οἴσεις. Nub. 489, Eq. 1011, Eccl. 82, 149. Krüg. Gr. Gr. §. 54, 8, 7 (Teuf. ad Nub. 257). Adde Ach. 955. χὤπως κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβούμενος. — Praeterea attende tria vocabula, quorum prima littera est κ. cfr. Pac. 731, 1330. — Ad καλὴ καλῶς vid. Pac. 1330, Eccl. 730. Eq. 189, κακὰ κακῶς. Nub. 554, κακὸς κακῶς.

v. 254. βλέπ. θυμβρ. Puella vultu serio incedere jubetur. De hoc usu verbi βλέπειν vid. ad v. 95; nostro loco simillima sunt νᾶπυ (= σίναπι) βλέπειν Eq. 631, κάρδαμα βλ. Vesp. 455, δριμὺ βλ. Ran. 562, ὀρίγανον βλ. Ran. 602. — θύμβρα est satureja, herba amara; θυμβροφάγος = qui saturejam comedit; puella ergo os vultumque ejus referre jubetur, qui saturejam comedit. Cfr. Bekk. Anecd. l. supra l. δριμὺ βλέπουσα, ὅτι ἡ θύμβρα δριμυτάτη ἐστίν. Phot. p. 96, 25 θυμβροφάγον = δριμύ. — μακάριος, ὅστις cfr. Menand. ap. Mein. IV, p. 350, v. 357. ibid. p. 357, v. 614, p. 350, v. 350. Id. ap. Stob. Flor. 103, 7. (Mein. C. Gr. IV, p. 103).

v. 255. ὀπύειν = in matrimonium ducere, apud Comicos alibi non invenitur; Homerica forma est ὀπυίω, Il. σ, 429; vide Piers. ad Moerin p. 278. — ἐκποιεῖσθαι verbum sollemne de liberis procreandis. Pac. 707 κἆτ᾽ ἐν τοῖς ἀγροῖς ταύτῃ (scil.: τῇ. Ὀπώρᾳ) ξυνοικῶν ἐκποιοῦ σκότῳ βότρυς, ubi βότρυς παρὰ προσδοκίαν pro τέκνα dictum est. — γαλᾶς praeter exspectationem dictum pro liberos sive puellas, quum corporis habitus et nitor filiae Dicaeopolidi in mentem vocet alacres et pulchras illas bestiolas. Schol.: ἡ γὰρ γαλῆ δριμύτατον ἀφίησι τὸ πνεῦμα, et πάνυ γὰρ δύσοσμός ἐστιν ἡ τῆς γαλῆς πορδή. Plut. 693. ὑπὸ τοῦ δέους βδέουσα δριμύτερον γαλῆς.

v. 256. Sine dubio ἧττους legendum est; Dindorfii enim explicatio, qui inversionem in hoc loco inesse statuit, ut sit sententia = γαλῶν σὲ μηδὲν ἧττον βδεῖν (cfr. Eur. Androm. 707), poscit activam formam, ut ἐγώ σε ποιήσω τριηραρχεῖν Eq. 912. Postquam Dic. mustelas commemoravit, meminit has bestiolas prae ceteris animalibus visire solere. Cur autem filia Dicaeopolidis sub lucis exortum visiet? Mustelae praecipue visire solent,

πρόβαινε, κἀν τὤχλῳ φυλάττεσθαι σφόδρα,
μή τις λαθών σου περιτράγῃ τὰ χρυσία.
ὦ Ξανθία, σφῷν δ' ἐστὶν ὀρθὸς ἑκτέος
ὁ φαλλὸς ἐξόπισθε τῆς κανηφόρου·
ἐγὼ δ' ἀκολουθῶν ᾄσομαι τὸ φαλλικόν·
σὺ δ', ὦ γύναι, θεῶ μ' ἀπὸ τοῦ τέγους. πρόβα.
Φαλῆς, ἑταῖρε Βακχίου,
ξύγκωμε, νυκτοπεριπλάνη-
τε, μοιχέ, παιδεραστά,

v. 257 et 258 affert Suidas in περιτράγῃ. — πρόβαινε Suid. πρόσβαινε lemma scholii. — τὤχλῳ vulgo. τω ὤχλω P. τ' ὄχλωι R. τ' ὄχλῳ Inv.

v. 258. μαθὼν Suid.

v. 259. σφῶϊν vulgo. σφῷν Br. sqq.

v. 263. Βακχείου R. edd. ante Br. Βακχίου Scalig. Br. sqq.

v. 264. ξύγκωμε libri, vulgo. σύγκωμε Frob. Fri. Bis. Kust. Burm. — Suid. νυκτιλόχοι: λῃσταί. καὶ νυκτὶ περιπλανῆς (νυκτιπεριπλάνητος cod. Oxon.) παρὰ Ἀριστοφάνει.

quum perterrentur (vid. Plut. 693), filia vero Dic. perterrebitur sub lucis exortum, quum id tempus aphrodisium sit, cfr. Lys. 966, καὶ μὴ βινῶν τοὺς ὄρθρους. Itaque sententia totius loci haec est: Quam beatus erit, qui te in matrimonium ducet et mustelas ex te procreabit, quae non minus quam tu visient sub lucis exortum, i. e. inter coitum! Ad ἥττους cfr. Thuc. II, 60.

v. 257. Alloquitur Dic. filiam. — φυλάττεσθαι infin. pro imperat. Pac. 1153 ἓν δὲ δοῦναι τῷ πατρί. — ὄχλος ridicule memoratur, spectatores enim h. l. in proscenio omnino non aderant.

v. 258. περιτρώγειν = arrodere Vesp. 672; h. l. valet furari, similis est locus Vesp. 596. Cfr. Thesm. 893 οὗτος πανουργῶν δεῦρ' ἀνῆλθεν, ὦ ξένε, ὡς τὰς γυναῖκας ἐπὶ κλοπῇ τοῦ χρυσίου. — τὰ χρυσία, Mulieres et virgines, inprimis canephori, aurea ornamenta gerere solebant. Vid. Pors. ad Eur. Hecub. 150, qui laudat Il. β, 872, Av. 671, Lycophr. ap. Athen. XIII, p. 564 b.; adde Lys. 408 seqq. Poll. V, 99. 100. Beck. Charicl. II, 402.

v. 259. Duorum servorum Dic. unum tantum nominatim alloquitur. cfr. Lys. 209 λάζυσθε πᾶσαι τῆς κύλικος, ὦ Λαμπιτοῖ.

v. 262. Uxor propter spectatorum turbam, quam Dic. adesse comice fingit, in tectum jubetur ascendere. Hinc elucet, domum Dicaeopolidis in scenae pariete non pictam, sed ligno exstructam fuisse, quod saepius in Comici fabulis invenitur; vid. Nub. 1488, 1502. Vesp. 139. Richter. Prolegg. Vesp. p. 40. Talis apparatus scenicus vocabatur διστεγία, de qua Poll. IV, 129. ἡ δὲ διστεγία ποτὲ μὲν ἐν οἴκῳ βασιλείῳ διῆρες δωμάτιον, οἷον ἀφ' οὗ ἐν Φοινίσσαις Ἀντιγόνη βλέπει τὸν στρατὸν, ποτὲ δὲ κέραμος, ἀφ' οὗ καὶ βάλλουσι τῷ κεραμίῳ· ἐν δὲ κωμῳδίᾳ ἀπὸ τῆς διστεγίας πορνόβοσκοί τινες κατοπτεύουσιν, ἢ γραΐδια ἢ γύναια καταβλέπει. Cfr. Schneid. Att. Theaterw. p. 85. Eccl. 877, 962, et Wiesel. Denkm. d. Bühnenwesens Tab. IX, 11. 12. p. 59. — πρόβα filiae dicitur.

v. 263. Pompa per proscenium incedit, dum v. 280 filia et servi celerrime domum intrant. Φαλῆς est phallus, cui dignitas divina tributa est. Müll. Ar-

ἕκτῳ σ' ἔτει προσεῖπον ἐς
τὸν δῆμον ἐλθὼν ἄσμενος,
σπονδὰς ποιησάμενος ἐμαυ-
τῷ, πραγμάτων τε καὶ μαχῶν
καὶ Λαμάχων ἀπαλλαγείς.
πολλῷ γάρ ἐσθ' ἥδιον, ὦ Φαλῆς Φαλῆς,
κλέπτουσαν εὑρόνθ' ὡρικὴν ὑληφόρον
τὴν Στρυμοδώρου Θρᾷτταν ἐκ τοῦ Φελλέως

v. 266 et 267 Suid. in δῆμος. — παιδεράστ' ἐν Burgess. „ne sit hiatus." — ἔτι Γ. ab alia manu correctum. — ἐς Elmsl. Dind. 28. Mein.

v. 268—271. Suid. in Λαμάχων.

v. 271. πολλῶν edd. ante Br. πολλῷ libri, Suid. Bentl. Dawes. Misc. Crit. ed. Burg. p. 251 (cfr. ibid. nota p. 469) ed. Kidd. p. 467. — ἐστὶν P. ἐστὶν suprascr. ἐσθ' B. ἐστὶν edd. ante Br.

v. 272, 274, 275. Suid. in καταγιγαρτίσαι et ὡρικῶς.

v. 272. ὑλοφόρον R. Inv. Suidae edd. ὑληφόρον rell. libri, Suid. cod. Oxon. in καταγιγαρτίσαι. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 6. Lobeck. Phryn. p. 636.

v. 273. Στρυμνοδώρου Suid. in Θρᾷττα; recte Suid. in φελλά.

chäol. §. 67; §. 345, 2, §. 383, 3. Paus. X, 19, 2 tradit, Bacchum Φάλλην appellatum esse. Praeterea docent grammatici, Phaletem fuisse Polysymnum illum, quem Bacchus, matrem Semelam quaerens, in mari amiserit, deumque, ne memoria ejus excideret, comites phallum gestare jussisse. Vid. Bod. Gesch. d. hell. Dichtk. III, 2, 6, Not. 5.

v. 266. ἕκτῳ σ' ἔτει. Archonte Pythodoro (432 ante Chr.) Athenienses postremo Liberalia ruralia egerant, quinque deinde annos a Lacedaemoniis impediebantur, quominus rus migrarent, jam anno 426, quo fabula nostra acta est, anno sexto Dicaeop. pace composita in pagum rediit. Eodem modo computat Arist. Ach. 889. Aliam rationem iniit Noster Eq. 792 seqq. (quae fabula anno 425 ante Chr. in scenam delata est), ubi initium cepit ab archonte Pythodoro (432 a. Chr.). cfr. Rank. Vit. Arist. p. CCCV. — προσεῖπον v. 882, 891, Pac. 557, 581, 520, 522, Ran. 1145.

v. 267. ἐλθὼν. Haec scena in pago Dicaeopolidis agitur. — ἄσμενος pertinet ad rad. √svad (L. Meyer, vgl. Gr. I, p. 384). Pac. 557 ἀσμενός σ' ἰδών, 582, ὡς ἦλθες ἡμῖν ἀσμένοις, ibid. 600.

v. 269. De cavillatione Lamachi vid. ad v. 243. — Ad verborum argutias cfr. v. 1071 ἰὼ πόνοι τε καὶ μάχαι καὶ Λάμαχοι; praeterea Pac. 293 ἀπαλλαγεῖσι πραγμάτων τε καὶ μαχῶν. Similia leguntur Nub. 13 τῆς δαπάνης καὶ τῆς φάτνης· Ran. 463 τὸ σχῆμα καὶ τὸ λῆμ' ἔχων. — πράγματα = res, quae negotium nobis facessunt. Ach. 757 αὐτίκ' ἄρ' ἀπαλλάξεσθε πραγμάτων. 939, Pac. 353, 1344.

v. 270. De ἀπαλλαγείς vid. ad v. 201. — De numero plurali Λαμάχων Krüg. Gr. Gr. §. 45, 3, 7.

v. 271. ἥδιον syllabam paenultimam producit. Anaxil. ap. Athen. X, p. 426 c. (Mein. C. Gr. III, 351). — De dativo πολλῷ vid. Krüg. §. 48, 15, 10. — De collocatione verborum ibid. §. 49, 7, 7.

v. 272. κλέπτουσαν conjunge cum ὑληφόρον. — ὡρικὴν Schol. ἀντὶ τοῦ ὡραίαν καὶ ἀκμαίαν. cfr. ὡρικῶς Plut. 963, ubi ambigue dictum est pro κατὰ καιρόν et pro νεωτερικῶς. Fragm. Aristoph. ap. Mein. C. Gr. II, 1047.

v. 273. De Phelleo silvestri, monte

μέσην λαβόντ', ἄραντα, κατα-
βαλόντα καταγιγαρτίσαι.
Φαλῆς Φαλῆς,
ἐὰν μεθ' ἡμῶν ξυμπίῃς, ἐκ κραιπάλης
ἕωθεν εἰρήνης ῥοφήσει τρύβλιον·
ἡ δ' ἀσπὶς ἐν τῷ φεψάλῳ κρεμήσεται.

v. 274. μέσην λαβέντ' Inv. — καταλαβόντα Suid. in ὡρικῶς. καταβαλόντα id. in καταγιγαρτίσαι. — ἄιραντα R.

v. 275. καταγιγαρτίσ' (καταγιγαρσίσ' Δ) ὦ PB, edd. ante Br. καταγιγαρτίσαι ὦ ΑCΓ. καταγιγαρτᾶν Suid. in ὡρικῶς. καταγιγαρτῆσαι ὦ Φ. R. sec. Bekk. καταγιγαρτίσαι Φ. R. sec. Dind. Suid. in h. v. lemma Schol. Br. edd. rec.

v. 277. κρεπάλης P. v. 277—279. Hamaker. transposuit post v. 200.

v. 278. ῥοφήσεις libri, vulgo. ῥοφήσει Elmsl. Dind. 30. Ox. Bl. Mein. Cobet. Var. lectt. II, 252. — τρυβλίον vulgo. τρύβλιον R. Mein., quem vid. C. Gr. III, 535; „τρύβλιον non est deminutivum. Vid. Arcadium p. 119, 19, ubi ex cod. Havn. τρύβλιον scribendum."

v. 279. κρεμασθήσεται R.

Atticae, qui Parnethi continuatur Marathonem versus, vide. Leake l. l. p. 7. Nub. 71. Cratin. ap. Polluc. X, 105 (Mein. C. Gr. II, 69). — Θρᾷτταν valet servam Thraciam. Vesp. 828, Pac. 1138. Thesm. 279 sqq. Σύρα legitur Pac. 1146. De Strymodoro, qui commemoratur Vesp. 233, Lys. 259, nihil constat. — Verba ἐκ τοῦ Φ. noli cum Blaydesio conjungere cum κλέπτουσαν, sed cum τὴν Στρ. Θρ. cfr. Φιλόξενος ἐκ Διομείων Eupol. ap. Schol. Vesp. 84. (Mein. II, 514). τὴν ἐκ Κορίνθου Λαΐδ' οἶσθα Anaxandr. ap. Athen. XIII, p. 570 d. (Mein. III, 174).

v. 274. μέσην λαβόντ'. Nub. 1047, Eq. 388, Ran. 469, Eccl. 260, Ach. 571.

v. 275. καταγιγαρτίσαι Schol. ἀντὶ τοῦ συνουσιάσαι; γίγαρτα enim sunt acini vinacei, itaque καταγ. valet enucleare, h. l. vero metaphorice devirginare.

v. 277. ξυμπίῃς tempore vespertino scil. — ἐκ κραιπ. hora matutina scil. Nostrates dicunt „*im Jammer*". Vesp. 1255. v. Alexid. ap. Athen. X, 431 d. (Mein. C. Gr. III, 386). 'προνοούμενοι τοῦ τὰς κεφαλὰς ὑγιεῖς ἔχειν ἐκ κραιπάλης. Id. Athen. II, 34 d. (Mein. III, 515) ἐχθὲς ὑπέπινες, εἶτα νυνὶ κραιπαλᾷς.

v. 278. εἰρήνη ut supra σπονδαὶ vinum esse fingitur (cfr. infra v. 1053). Eq. 905 μισθοῦ τρύβλιον ῥοφῆσαι. — τρύβλιον de variis vasorum generibus usurpatur Plut. 1107, Vesp. 937. — Ran. 983, Av. 361. — Eq. 905. — Av. 77. — Eccl. 1176. — ῥοφήσει scribendum est, quum futurum ῥοφήσομαι legatur Vesp. 814. (Pac. 716 restituendam est ῥοφήσει.) — ῥοφεῖν valet „avide devorare." Saepissime cum φακῇ conjungitur Vesp. 813, et vid. Indic. ap. Mein. C. Gr. frgm.

v. 279. „Pacem habebimus", arma enim in fumo suspendebant veteres, ne rubiginem traherent. Av. 435. ἄγε δὴ σὺ καὶ σὺ τὴν πανοπλίαν μὲν πάλιν ταύτην λαβόντε κρεμάσατον εἰς τὸν ἰπνὸν εἴσω. cfr. Hom. Od. π, 288. — φέψαλος proprie significat scintillam emicantem. Ach. 666. Vesp. 227. Hesych. φεψάλυξ, φέψελος, σπινθήρ, ἄνθραξ; h. l. fumum. — κρεμήσεται = pendebit. Vesp. 508.

ΧΟΡΟΣ

οὗτος αὐτός ἐστιν, οὗτος.
βάλλε βάλλε βάλλε βάλλε,
παῖε πᾶς τὸν μιαρόν.
οὐ βαλεῖς; οὐ βαλεῖς;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἐστι; τὴν χύτραν συντρίψετε. στρ.

ΧΟΡΟΣ

σὲ μὲν οὖν καταλεύσομεν, ὦ μιαρὰ κεφαλή.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀντὶ ποίας αἰτίας, ὦχαρνέων γεραίτατοι;

ΧΟΡΟΣ

τοῦτ' ἐρωτᾷς; ἀναίσχυντος εἶ καὶ βδελυρὸς,

v. 282. παῖε παῖε libri, vulgo. παῖε παῖ Burgess. Dind. 30. Ox. παῖε πᾶς Bgk. conj. ex Eurip. Rhes. v. 685. Blaydes. Mein.

v. 283. οὐ βαλεῖς ἂν οὐ βαλεῖς ΒΡΔ. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Kust. οὐ βαλεῖς αὖ Bis. οὐ βαλεῖς οὐ βαλεῖς ACRΓ. Br. sqq.

v. 284. συνετρίψετε Γ. συντρίψεται Raph. ξυντρίψετε Br. Schutz. Elmsl. Both. Reis. Conj. I, p. 302.

v. 286. ὦ 'χαρνέων Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Schutz. Both. Bekk. ὠ'χαρνέων Elmsl.

v. 280. Puella et servi celerrime domum aufugiunt; chorus a pariete (cfr. ad v. 239) ad thymelam se recipit, lapides in Dicaeop. conjiciens.

v. 282. Eodem modo a trochaeis ad creticos transit poeta Lys. 1044, 1045. παῖε παῖε, quod libri praebent, metro repugnát; ap. Nostrum tamen invenitur Eq. 247, Vesp. 406, Pac. 1119. Ad παῖε πᾶς cfr. ὑπότεινε δὴ πᾶς Pac. 458, ἄγε νῦν, ἄγε πᾶς ibid. 512, praeterea Ran. 372, 1125.

v. 283. Particulam ἂν librarii intulerunt, ut trochaeos efficerent. Ad scripturam receptam cfr. οὐ μενεῖς; Av. 354. οὐ μενεῖτον; Plut. 417.

v. 284. 'Ηράκλεις. Schol. ὡς ἀλεξίκακον τὸν Ἡρακλέα καλεῖ. πάνυ δὲ κινεῖ γέλωτα, τῆς μὲν κεφαλῆς αὐτοῦ ἀφροντιστῶν, τῆς δὲ χύτρας προνοούμενος, ἐν ᾗ τὸ ἔτνος ἦν. Cfr. Teuf. ad Nub. 1372. Thiersch. ad Plut. 298. Ach. 1018. Nub. 184. Av. 93, 814, 859. Plut. 374. Vesp. 419. Absolute positum est Av. 1129, Plut. 417. — Olla, in qua puls erat, utebantur Graeci in sacrificiis incruentis. Pac. 923, 924. Av. 43. Praeterea olla pultem continet Plut. 673, 683, Ran. 505, Av. 78, Eccl. 845. Olla nunc fortasse in ara posita erat. —

Reisigius Conj. I, 210. 211. sequentem scenam usque ad v. 346, postquam vv. 291 et 301 in trochaicos mutavit, hoc modo constituit: stroph. α = 284—286, str. β = 287—292, str. γ = 293—295, antistr. β = 299—302. mesod. 303—334, antistr. α = 335—337, str. δ = 338—340, antistr. γ = 341—343, antistr. δ = 344—346. — Veram rationem in margine supra indicavi.

v. 285. μὲν οὖν valet „immo“, *vielmehr*. Plut. 914, ubi vid. Thiersch. Eq. 13, 475, Eccl. 1102, Nub. 71, 1454. Pentameter anapaesticus optime significat furorem senum Acharnensium; eodem metro utitur Noster Av. 456.

v. 287. Tres sequentes versus constant e binis dimetris paeonicis; aliter

ὦ προδότα τῆς πατρίδος, ὅστις ἡμῶν μόνος
σπεισάμενος εἶτα δύνασαι πρὸς ἔμ' ἀποβλέπειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀντὶ δ' ὧν ἐσπεισάμην ἀκούσατ', ἀλλ' ἀκούσατε.

ΧΟΡΟΣ

σοῦ γ' ἀκούσωμεν; ἀπολεῖ· κατά σε χώσομεν τοῖς λίθοις.

v. 291. ἔπειτα ACRΓ. Br. Inv. Dind. 25. Bekk. Reis. Conj. 211. εἶτα B. (suprascripto ἔπειτα) P. — δύνασαι νῦν ACR. Inv. Dind. 25. Reis. l. l. δύνασαι BP. Schol. ad 300: ὡς οὖν ἄνω τὸ νῦν περιττεύει, οὕτως ἐνταῦθα τὸ ποτέ. — πρὸς ἐμέγ' Dind. 25. Reis. l. l. — Pro δύνασαι, ut metro consuleret, conjecit Hirschig. τολμᾷς, non probatus Klotzio Jahn. Annal. 1849, p. 254, quum saepius in hoc carmine versus antistrophici non accurate responderent.

v. 292. οὐχ ἴστε γ'· ἀλλ' ABCPΔ. vulgo. οὐχ ἴστετ'· ἀλλ' Γ, unde Elmsl. οὐχ ἴστ' ἔτ'· — οὐχ οἶδατ'· ἀλλ' Dind. 28. 30. Ox. Phryn. Bekk. 1, 53, 15. οἴδατε: ἄμεινον τὸ ἴστε. „οἴδατε nusquam credo legitur apud Comicos" Blayd. οὐχ ἴστε μ'. ἀλλ' Dobr. οὐχ ἴστε. μἀλλ' Mein. οὐχ ἴστε πω, ἀλλ' Dind. in adn. ad ed. 1825. οὐχ ἴσατ'· ἀλλ' R. Inv., unde optime Hamakerus ἀκούσατ', ἀλλ' Bgk.

v. 295. ἀκούσομ' ABC., ut videtur, Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. ἀκούσομεν PRΓ. Inv. ἀκούσομαι Δ. ἀκούσωμεν Elmsl. Dind. Bgk. Bl. Bekk. Mein. Reis. Conj. I, p. 210. — σοῦ γ'; ἀπολεῖ! κᾆτά σε χώσω τοῖσι λίθοις. Hotib. κᾆτά σ' αὖ BPΔ. Br. κᾆτά σε ACR. Inv. κατά σε Γ, vulgo. σοῦ γ' ἀκούσω; 'πολεῖ καὶ κατά σε Enger. De Resp. p. 6, natum ex falsa de metro sententia.

Engerus De Respons. p. 5 haec constituit: „creticus trimeter, tres dimetri, unus trimeter."

v. 291. Metrum hujus versus cognoscimus ex v. 340. Menda librorum vetustissima esse videntur, librarii enim studebant versum trochaicum efficere. — De εἶτα vide ad v. 24. — ἀπōβλέπειν, ante βλ saepissime vocalis producitur. ἀπōβλέπουσ' Demetr. ap. Stob. Flor. II, 1 (Mein. C. Gr. II, 878); ἀπōβλέπει Philem. Stob. 108, 1 (Mein. IV, 23); ἀπōβλέπωσι Menand. Gell. N. Att. II, 23 (Mein. IV, 189); ἀπόβλεπε Nub. 91, Ran. 1171; ἀπōβλέπων Ach. 32; ἀπōβλέπωμαι Eccl. 726; παρᾱβλέψας Ran. 409; ἔβλεπον Eq. 420; τί βλάπτουσ' Ran. 1049; ἔβλαψα ibid. 1064; ἔβλαστεν Av. 696; contra στρĕβλοῖσι Ran. 878. ἀποβλέπειν εἴς τινα valet aliquem suspicere, πρός τινα aliquem adspicere cfr. Plat. Phaedr. 234 d.

v. 292. In vulgata scriptura offendit particula γ'; Elmsleji conjectura sententiae parum convenit, exspectes οὐχ ἴστε πω; Meinekii μἀλλὰ non placet, quod apud Nostrum post interrogationem positum tantum invenitur (Ran. 104, 751). Optima est conjectura Hamakeri, quae servat ductum litterarum Ravennatis et optime convenit Dicaeopolidi Acharnenses oranti obsecrantique. Ad ἀλλ' ἀκούσατε cfr. Eup. ap. Athen. VI, 236 e. (Mein. C. Gr. II, 484).

v. 295. Rectissime conjunctivus dubitativus h. l. se habet. Versus est pentameter paeonicus; Rossb. et Westph. III, 545; sec. Eng. l. l. constat ex dim. et trim. cret., quapropter emendavit. — De tmesi cfr. Ran. 1047 σε κατ' οὖν ἔβαλεν. Lys. 262 κατὰ μὲν ἅγιον ἔχειν βρέτας. — ἀνὰ Vesp. 785. — ἀπὸ Plut. 65, Nub. 792, 1440, Av. 1506. — ἐξ Av. 1070. — πρὸς Eq. 578. — ἐν Vesp. 437. —

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μηδαμῶς, πρὶν ἄν γ' ἀκούσητ'· ἀλλ' ἀνάσχεσθ', ὦγαθοί.

ΧΟΡΟΣ

οὐκ ἀνασχήσομαι· μηδὲ λέγε μοι σὺ λόγον·
ὡς μεμίσηκά σε Κλέωνος ἔτι μᾶλλον, ὃν
κατατεμῶ τοῖσιν ἱππεῦσι καττύματα.

v. 296. πρὶν ἂν ἀκούσητέ γ' BP. edd. ante Br. γε πρὶν ἂν ἀκούσητ' Br. „Br. male correxit" Reis. Conj. I, p. 93. πρὶν ἂν ἀκούσητε CΓ. πρὶν ἂν ἀκούσητ' Dind. 28. πρίν γ' ἀκούσητ' R. sec. Inv. Inv. πρίν γ' ἀκούσητε lemma scholii. πρίν γ' ἂν ἀκούσητ' R. sec. Bekk. Dind. 30. πρίν γ' ἂν ἀκούσητε A. πρὶν ἄν γ' ἀκούσητ' Bentl. Dobr. Elmsl. Dind. 25. Ox. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Reis. Conj. I, p. 66. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 7. — ἀνάσχοισθ' vulgo. ἀνάσχεσθ' PRΔ. Elmsl. Inv. sqq.

v. 297. λέγε δὴ σὺ λ. ABCPΔ. λέγε σὺ λόγον Γ. Ald. Junt. Kust. Br. λέγε σύ μοι λ. R. Inv. λέγε μοι σὺ λ. Herm. De metris p. 191. Elmsl. sqq. Enger. de Resp. p. 6. correxit μηδὲ νῦν μοι σὺ λόγον propter ὁρᾷς v. 344. et aliam versuum distributionem.

v. 300. ἔτι omittit P. — ὃν ἐ- libri Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. Inv. Mein. ἐ- omittunt Dind. 28, 30. Ox. Bekk. Bl. Bgk.

v. 301. (ἐ)γὼ κατατεμῶ libri Ald. Junt. Kust. Elmsl. Suid. in κάττυμα. (ἔ)γωγε κατατεμῶ Br. Inv. κατατεμῶ 'γώ Dind. 25. Bekk. Reis. Conj. I, 129. (ἐ)γὼ τεμῶ Mein. κατατεμῶ omisso ἐγώ Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. — τοῖσιν vulgo. τοῖς PΔ. Suid. in κατατεμῶ (:κατατεμῶ σε τοῖς ἱππεῦσιν ἐς καττύματα); id. in κάττυμα (:ὃν ἐγὼ κατατεμῶ τοῖς ἱππεῦσιν εἰς καττύματα) omittit articulum Enger. De Resp. p. 6. — ἱππεῦσί ποτε PΔB (in quo praepositio ἐς ab alia manu minio superne adscripta est) Elmsl. ἱππεῦσί ποτ' ἐς AC. ἱππεῦσί ποτε ἐς Ald. Junt. Kust. ἱππεῦσίν ποτ' ἐς RΓ. Br. Inv. Dind. 25. Bekk. Reis. Conj. I, p. 129. ἱππεῦσιν ἐς Suid. in κατατεμῶ, ἱππεῦσιν εἰς Suid. in κάττυμα, utrobique omisso ποτε. ἱππεῦσι omissis ποτε et ἐς Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. ποθ' ἱππεῦσι om. ἐς Eng. De Resp. p. 6. — κατύμματα Ald. Junt.

v. 296. πρὶν ἄν γ' ἀκ. Post particulas negantes haec locutio invenitur Eq. 961, Nub. 267, Av. 585, Ran. 1281. ἀλλ' ἀν. cfr. Lys. 765, Eq. 1102, Vesp. 1336, quibus locis valet sustinere, h. l. vero temperate irae.

v. 299. Metri causa versus cum Hermanno scribendus est. — λέγε λόγον v. 302. cfr. Eccl. 411. — Vss. 299—301 respondent vss. 287—291.

v. 300. μεμίσηκα habet significationem temporis praesentis; sic τί λέλακας; Ach. 410. λέληθεν Thesm. 600. Cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 53, 3, 3. — ἔτι μᾶλλον Eq. 617. ὦ καλὰ λέγων, πολὺ δ' ἀμείνον' ἔτι τῶν λόγων ἐργασάμεν'. —

v. 301. Locus corruptus est a librariis, qui studuerunt tetram. troch. constituere; at v. 346 docet, hunc versum constare ex duobus dim. creticis. Ceterum mendum vetustissimum est. Pronomen ἐγὼ inseruerunt librarii, ut μᾶλλον ὃν ἐ- accuratissime responderet fini versus 345; deinde scripserunt ἱππεῦσίν et intulerunt ποτε et ἐς. Cfr. Schol.: ἐνταῦθα πάλιν περιττεύει τὸ ποτέ διὰ τὴν μετροποιίαν, καὶ ἔτι πρὸς τὴν ἐξήγησιν, οὐ ποτὲ τέμνει τὸν Κλέωνα 'Αριστοφάνης, ἀλλ' ἀεί. Praepositionem ἐς h. l. supervacaneam esse docet ἀσκὸν δαίρειν Nub. 442. Krüg. Gr. Gr. §. 46, 14. Euphron. ap. Athen. 7, E. (Mein. IV, 494.) Ephipp. ap. Athen. p. 286, E. (Mein. III, 338).

σοῦ δ' ἐγὼ λόγους λέγοντος οὐκ ἀκούσομαι μακρούς, μεσ.
ὅστις ἐσπείσω Λάκωσιν· ἀλλὰ τιμωρήσομαι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὠγαθοί, τοὺς μὲν Λάκωνας ἐκποδὼν ἐάσατε,
τῶν δ' ἐμῶν σπονδῶν ἀκούσατ', εἰ καλῶς ἐσπεισάμην.

ΧΟΡΟΣ

πῶς δ' ἔτ' ἂν καλῶς λέγοις ἄν, εἴπερ ἐσπείσω γ' ἅπαξ,

v. 302. Suid. in μακρούς. οὐκ ἂν ἀκούσαιμι Γ.

v. 305. ἐκ ποδῶν R.

v. 307. πῶς δέ γ' ἂν libri. Ald. Junt. Kust. Br. Dind. 1825. Bekk. Bgk. Reis. Conj. I, p. 187. πῶς δ' ἔτ' ἂν Elmsl. Dind. 28, 30. Ox. Mein. Bl. — λέγοις om. Δ. — alterum ἂν om. R. Inv. — πῶς δὲ καὶ καλῶς Dind. in Adnot. ad ed. 1825. — Pro λέγοις ἂν proponunt Bgk. (adn. ad ed. II.) Λάκωσιν; δοκοίης Hamak., λέγοι' ἂν Mein.

Alexid. ap. Athen. VII, 324 b. (Mein. III, 471.) τὸ δ' ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους. — Meo quidem judicio pronomen ἐγὼ totius corruptelae causa est. — καττύματα Schol.: καττύματα δέ ἐστι δέρματά τινα ἰσχυρὰ καὶ σκληρά, ἅπερ τοῖς σανδαλίοις καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδήμασιν ὑποβάλλεται. — κατατεμῶ, quod Mein. in τεμῶ mutavit, servandum esse duco propter sequens καττύματα (cfr. Eq. 768. κατατμηθείην τε λέπαδνα), quamquam non probabor Engero, quem vide de Resp. p. 6. — Chorus h. l. personam suam male tuetur verba loquens, quae potius poetam ipsum decent. Hinc colligere possumus, spectatores jam suspicatos esse, Aristophanem hanc Acharnensium fabulam scripsisse, quamquam publice comoedia facetissima Callistrato tributa sit. Aristophanes enim propter fabulam, quae Babylonii inscribitur, et anno superiore in scenam delata erat, injurias a Cleone acceperat et tum in animo habebat Cleonem fabula, cui nomen Ἱππῆς impositurus erat, acriter aggredi. Cfr. Herm. De injuriis, quas etc. p. 6. Bergk. ap. Mein. Com. Gr. frgm. II, p. 931. Inepte Reisk. et Burg. scripserunt κατέταμον vel κατέτεμον, contendentes Equitum fabulam anno superiore actam esse. Malitiose dictum est καττύματα, constat enim, Cleonem coriarium fuisse.

v. 303. τιμωρήσομαι valet poenas a te petam, cum accusativo positum Eccl. 1044 ἀλλ' ἐγώ σε τιμωρήσομαι. Absolute dictum, sed respondere significans Menand. apud Zenob. VI, 51 (Mein. IV, 177) ὡς οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος.

v. 305. ἐκποδὼν ap. Comicos alibi semper cum verbis eundi conjungitur.

v. 306. cfr. v. 292. — εἰ cum ind. praes. in interrogatione indirecta Eq. 381 σκεψόμεσθα τὸν πρωκτόν, εἰ χαλαζᾷ. Krüg. Gr. Gr. §. 65, 1, 10. Exspectes accus. σπονδάς, at vid. Krüg. l. l. §. 47, 10, 12.

v. 307. Offendit particula γ', quae in hac interrogandi formula, apud Aristophanem frequentissima, numquam invenitur. Elmsl. δ' ἔτ' praeferendum mihi videtur; ἔτι enim, cum opt. et ἂν conjunctum, optativo significationem futuri praebet; at plerumque cum opt. aoristi sic conjungitur. cfr. Av. 829, Lys. 912. Thesm. 554, Nub. 783. — πῶς δ' ἂν c. opt. Ach. 940, Eq. 88. — Ad repetitum ἂν cfr. Eq. 17, Pac. 68, Ran. 1450. — καλῶς scil. σπείσασθαι. — De εἴπερ et γε in eodem enuntiato positis cfr. Reis. Conj. p. 239. Ach. 1228. Pors. ad Eur. Med. v. 819. Simil. Vesp. 1153, 1263, Ran. 1368.

οἷσιν οὔτε βωμὸς, οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος μένει;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἶδ' ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας, οἷς ἄγαν ἐγκείμεθα,
οὐχ ἁπάντων ὄντας ἡμῖν αἰτίους τῶν πραγμάτων.

ΧΟΡΟΣ

οὐχ ἁπάντων, ὦ πανοῦργε; ταῦτα δὴ τολμᾷς λέγειν
ἐμφανῶς ἤδη πρὸς ἡμᾶς; εἶτ' ἐγώ σου φείσομαι;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐχ ἁπάντων, οὐχ ἁπάντων· ἀλλ' ἐγὼ λέγων ὁδὶ
πόλλ' ἂν ἀποφήναιμ' ἐκείνους ἔσθ' ἃ κἀδικουμένους.

ΧΟΡΟΣ

τοῦτο τοὔπος δεινὸν ἤδη καὶ ταραξικάρδιον,

v. 308. οἷσιν οὐδὲ Δ.
v. 309, 310. Grammaticus Bekkeri Anecd. I, p. 335, 1.
v. 309. ἐκκείμεθα (γ) Γ. — λάκωνες R. sec. Bekk.
v. 311. οὐκ ἁπάντω P.
v. 312. „malim ἐμφανῶς οὕτω“ Dobr. — ἐγὼ σοῦ Dind. 25, 28, 30. Bl.
v. 313. ἐγῷ = ἐγὼ ὁ Hamak.
v. 314. ἂν om. RΓ. μεγάλ' ἂν — κἠδικημένους Hamak.
v. 315. τοὖπος Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Bekk.

v. 308. Simillimus est locus Eurip. Med. 21. Μήδεια — βοᾷ μὲν ὅρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται. — βωμὸς significat jusjurandum hostiis immolatis firmatum, πίστις dextram datam et acceptam, ὅρκος jusjurandum per deos datum. Herm. Antt. sacr. §. 22. Beck. Charicl. I, 388. — De perfidia Lacedaemoniorum notissima cfr. Lys. v. 629. Eur. Androm. 446 seqq., Thuc. V, 105. Schoem. Ant. Gr. I, p. 301.

v. 309. Ad οἶδα c. partic. cfr. Eq. 438. Ach. 370. — ἐγκείμεθα valet odio persequimur (Bl.). Thuc. I, 69., aliter Eccl. 956.

v. 311. τολμᾷς λέγειν. Ach. 558, 578, Thesm. 524 seqq. — Particulae δὴ et ἤδη, uno enunciato comprehensae, notandae sunt; δὴ cum ταῦτα, ἤδη cum ἐμφανῶς conjungendum est. vid. Lys. 523. Xen. Oec. 9, 6. Reis. Conj. I, p. 232.

v. 312. ἐμφανῶς palam. Nub. 611, Lys. 261. — Scribendum ἐγώ σου, ut ἐγὼ majore vi efferatur.

v. 313. ἐγὼ — ὁδί, cfr. Ach. 911. ἐγὼ τοίνυν ὁδὶ φαίνω πολέμια ταῦτα; alias semper ὁδί cum tertia persona apud Nostrum conjungitur.

v. 314. ἀποφαίνω argumentis demonstrare. Plut. 468, 547. — ἔσθ' ἃ accusativi loco positum est, valet nonnulla in re. vid. Kühner. Gr. Gr. §. 782, 5. Krüg. l. l. §. 61, 5, 3. — De duplici accusativo ap. ἀδικ. Krüg. l. l. §. 47, 12. — πόλλ' pertinet ad ἀποφήν. — ἀδικουμένους habet significationem perfecti, vid. ad v. 914.

v. 315. δεινόν, εἰ. cfr. Vesp. 426, τοῦτο μέντοι δεινὸν ἤδη, εἰ μαχούμεθα. Plut. 329; plerumque sequitur acc. c. inf. Ach. 352, 1079. — Ad sententiam vid. Eq. 810. — δεινὸν saepius cum alio adjectivo conjungitur, ut Eq. 1305 δεινὸν κοὐκ ἀνάσχετον.

εἰ σὺ τολμήσεις ὑπὲρ τῶν πολεμίων ἡμῖν λέγειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κἂν γε μὴ λέξω δίκαια μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ —
ὑπὲρ ἐπιξήνου θελήσω τήν γε κεφαλὴν σχὼν λέγειν.

v. 316. ab Hamakero deletur.

v. 317. λέγω ABCPΓΔ, lemma scholii, vulgo. λέξω R. Inv. Bekk. Bgk. — μήτε R. Inv.

v. 318. ab Hamakero deletur. τὴν κεφαλὴν ἔχων λέγειν libri, vulgo. Suid. in ἐπίξηνος et ὑπὲρ ἐπιξήνου. τὴν δέρην Br. Schutz. τὸν Κέφαλον Pors. Elmsl. ad v. 584. Both. τὴν κεβλὴν Ahrens. Mus. Rhen. 1843, p. 465. τὴν ἐμὴν Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 8. τὴν σφαγὴν Geel. τὸν φαλῆτ' O. Schneider. τήνδ' ἔχων ἐγὼ λέγειν Dind. conj. τήνδ' ἔχων οὕτω λέγειν Blayd. τήνδ' ἔχων ὑμῖν λέγειν Bgk. in adn. ed. II. πάνθ' ὅσ' ἂν λέγω λέγειν ex v. 356 petitum Mein. (C. Gr. III, p. 584). θέλω τὸν ἐγκέφαλον ἔχων λέγειν Bgk. Mus. Rhen. 1841, p. 89. θέλω λέγειν ἔχων τὸν αὐχένα cfr. v. 492. Elmsl. susp. Dedi ex Hansingii conjectura θελήσω τήν γε κεφαλὴν σχὼν λέγειν.

v. 316. ὑπὲρ cum gen. = pro. Ach. 356, 369, 482, Eq. 1018, Vesp. 1037, 1419. Krüg. Gr. Gr. §. 68, 28, 2.

v. 317. Metrum permittit λέγω vel λέξω, sed ut sententia accuratius exprimeretur, praetuli aoristum: nisi dixero, quae justa sunt, neque (talia dixisse) populo videbor etc. Simillimus est locus Plut. 494 ἢν γὰρ ὁ Πλοῦτος νυνὶ βλέψῃ καὶ μὴ τυφλὸς ὢν περινοστῇ, ὡς τοὺς ἀγαθοὺς βαδιεῖται.'

v. 318. Dactylus τὴν κεφα(λὴν) pro trochaeo positus nullo modo ferri potest; omnium emendationum, quibus VV. dd. hunc locum sanare studuerunt, longe optima Hansingii est, quae proxime accedit ad librorum scripturam. Versus ad eandem normam formati leguntur Vesp. 1108, Av. 1078, 1086. Aoristus verbi ἔχειν invenitur Ach. 487. Particula γε inter articulum et nomen inseritur Thesm. 267 τό γ' εἶδος, 540 τόν γε χοῖρον, 755 τό γ' αἷμα. Ran. 1053 τόν γε ποιητήν. Lys. 559 τό γε πρᾶγμα. Plut. 153 τούς γε παῖδας. Pac. 483 τοῦ γε λιμοῦ. Nub. 1510 τό γε τήμερον. Rossb. l. l. III, 150 nostrum versum intactum relinquit, at exempla desunt, quum Thesm. 706, Eccl. 1156 synecphonesi, quae vocatur, difficultas tollatur.

Hunc versum cum Hamakero expungere non possumus, quoniam v. 355 Dic. ipse, v. 364 seqq. Chorus ad eum respiciunt. Tamen vv. 317 et 318, si commate interpungitur post δοκῶ, planum ac perspicuum sensum non praebent. Sententia esset: „Si oratio mea, qua probaturus sum, nonnulla in re etiam Lacedaemonios injuriam accepisse, vobis displicebit, tum capite in trunco lanionio posito verba faciam." Aperta de duplici oratione sic loquitur Dic., quarum altera statu erecto haberetur, altera in trunco lanionio. At vv. 364, 365, 486, 492, 495 docent, unam tantum orationem habere Dicaeopolidem, eumque inde a primis verbis statu illo novo et inaudito loqui. Haec difficultas meo quidem judicio facile tolli potest. Loci enim laudati, quibus adde v. 417, probant, capitis periculum Dic. aditurum esse; sed ea lege eum orationem habiturum esse, h. l. non dicitur. Itaque post δοκῶ reticentiam statuendam duco, ac suspicor, Dic. gestu aliquo significare, quod aperte dicere dubitat; deinde ἀσυνδέτως magna vi addit: ὑπὲρ ἐπιξ. κτλ. Asyndetum excusatur maxima animi commotione. Quae h. l. Dic. reticet, profitetur Philo-

ΧΟΡΟΣ

εἰπέ μοι, τί φειδόμεσθα τῶν λίθων, ὦ δημόται,
μὴ οὐ καταξαίνειν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐς φοινικίδα;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἷον αὖ μέλας τις ὑμῖν θυμάλωψ ἐπέζεσεν.
οὐκ ἀκούσεσθ'; οὐκ ἀκούσεσθ' ἐτεόν, ὦχαρνηίδαι;

vv. 319—321. Suid. in καταξαίνειν et φοινικίδα.

v. 319. φειδόμεθα P. — οἱ δημόται Suid. in καταξαίνειν.

v. 320. εἰς Elmsl. Dind. 28. — τουτονὶ φοινικίδα Halberstma Prosopogr. Arist. p. 113.

v. 321. οἷος ABCΡΓΔ, Ald. Junt. Kust. Br. Dind. 28. Ox. Bgk. οἷον R. οἷς Suid. utrobique. — μέλας ἐφ' ὑμῖν R. Elmsl. Inv. Bekk. οἷον αὖ τις μέλας ἐφ' ὑμῖν Hotib. — θαυμάλωψ Junt. I. Suid. in φοινικίδα. — ἐπέξεσεν ΓΔ, ἐπέζησεν P.

v. 322. οὐδ' — οὐκ ABCΓΔ. οὐδ' — οὐδ' P. Br. Schutz. Elmsl. οὐκ — οὐκ R. sec. Inv. Dind. Bekk. Both. Bl. Bgk. Mein. οὐδ' ἀκούσεσθ' ἀκούσεσθ' edd. ante Br. οὐκ ἀκούσασθ' οὐκ ἀκούσεθ' R. sec. Bekk.

cleo Vesp. 523 ἢν γὰρ ἡττηθῶ λέγων σου, περιπεσοῦμαι τῷ ξίφει. — Nisi forte praefers lacunam unius vel plurium versuum statuere.

— ἐπιξήνου: Schol.: ἐπίξηνος καλεῖται ὁ μαγειρικὸς κορμός, ἐφ' οὗ τὰ κρέα συγκόπτουσιν. Cfr. Hesych. s. v. Poll. VI, 90. X, 101.

v. 319. Ad εἰπέ μοι, sequente numero plurali, cfr. v. 328, Av. 366, Vesp. 403, Pac. 383. Reis. Conj. I, 35. — Ad φείδεσθαι, de rebus dictum, cfr. Av. 987, Pac. 254.

v. 320. καταξ. Schol. ὡς ἐπὶ ἐρίων ἔθηκε. Id.: ξαίνει, διαξέει, νήθει, σωρεύει, ἐργάζεται ἔρια κτλ. Phot. 22, 22. αἱματόρρυτον ποιῆσαι. Proprie valet lanam carminare; h. l. vero lapides conjicere, atque ut lana carpendo aspera fit, sic corpus hominis lapidibus conjectis vulneratur. Ut nostro loco, usurpatur hoc verbum Eur. Phoen. 1152, Suppl. 503, Soph. Ajac. 735. — φοινικίς. Schol. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, χρῆσθαι Λακεδαιμονίους φοινικίδι πρὸς τοὺς πολέμους. Xen. Resp. Lac. XI, 3. Plut. Lyc. 28. Lys. 1140. Pac. 1173, 1175. Malitiose dicit Chorus, se in pacis amatorem tot lapides conjecturum esse, ut similis fiat sago Lacedaemoniorum inimicissimorum. — De μὴ οὐ vid. Krüg. Gr. Gr. §. 67, 12, 6; φειδόμεσθα sensu neganti accipiendum est.

v. 321. Propter μέλας τις θυμάλωψ scribendum est οἷον. cfr. Vesp. 1488 οἷον μυκτὴρ μυκᾶται. — θυμάλωψ, Schol.: ὁ διακεκαυμένος ἀναβάτης. vid. Suid. s. v. Hesych. Poll. VII, 110 (Thesm. 729); quum dicturus sit θυμὸς ἐπέζεσεν, — ut Thesm. 468 οὐδ' ἐπιζεῖν τὴν χολήν. Herod. VII, 113 ἡ νεότης ἐπέζεσε, Eur. Iphig. Taur. 987 δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσε, Soph. Oed. Col. 426 ὁπηνίκ' ἔζει θυμός, — aptissime de carbonariis Acharnensibus dicit θυμάλωψ; adjectivum μέλας quadrat in utrumque nomen.

v. 322. Ad duplex οὐκ cfr. v. 313. — ἐτεόν „usitatissimum interrogationis verbum, quum dubitanter quaeritur. Ach. 609, Nub. 35, 93, 820, 1502, Eq. 32, 733, 1246, 1392, Vesp. 8, 836, Av. 393, Eccl. 376.“ Richt. ad Vesp. 184; redde: *„denn in Wirklichkeit.“* — ὦχαρνηῖδαι. Böckh. C. Inscr. 165 Ἐρεχθηῖδος, 171 Οἰνηῖδος.

ΧΟΡΟΣ

οὐκ ἀκουσόμεσθα. δῆτα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

δεινὰ τἆρα πείσομαι.

ΧΟΡΟΣ

ἐξολοίμην, ἢν ἀκούσω.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μηδαμῶς, ὦχαρνικοί.

ΧΟΡΟΣ

ὡς τεθνήξων ἴσθι νυνί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

δήξομἆρ' ὑμᾶς ἐγώ.

v. 323. ἀκουσόμεθα P. — γ' ἄρα ABCRΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Schutz. Bekk. I. Reis. Conj. I, 198. γ' ἄρα PΓ. τἄρα Elmsl. τἆρα Dind. Both. Bl. Bgk. Mein.

v. 324. ἐξελοίμην P. ἀχαρνικοί. P. — Hamakerus hos versus usque ad 327 non male sic ordinavit: 324. X. ἐξ., ἢν ἀκ. Δ. δήξ. ὑμ. ἐγώ, 325. ἀνταποκτ. γ. ὑμ. τ. φ. τ. φ. 326. X. ὡς τεθν. ἴ. ν. Δ. μηδ., ὦχ. 327. ὡς ἐχ. γ' ὑμ. ὁμ., οὓς ἀπ. λ. vel numeris Hamakeri servatis v. 324. 327. 326. 325. cfr. v. 590. Λαμ. οἴμ' ὡς τεθνήξει. Δικ. μηδαμῶς, ὦ Λάμαχε.

v. 325. νυνὶ AR. Br. Inv. Both. Elmsl. Dind. Bgk. Bl. Bekk. Mein. Dawes. νῦν CΓ. νῦν γε BPΔ. edd. ante Br. — δείξομ' R. sec. Bekk. 'δήξομ' ὑμᾶς ἄρ' ἐγώ R. Inv. Both. Dind. 28. δήξομαι γὰρ ὑμᾶς ἐγώ AC. δήξομαι γ' ἆρ ὑμᾶς ἐγώ BPΓΔ. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. δήξομ' ἆρ Br. Elmsl. Bekk. Bgk. Dawes. δήξομἆρ' Dind. 30. Ox. Bl. Mein. δήξομ' ὑμᾶς τἄρ' ἐγώ Dind. 25. Herm. Praef. ad Oed. Col. p. XXV. δήξομαί γ' ὑμᾶς Porson.

v. 326. ὑμῖν Bgk. Reisk. Fritzsch. Jahnii Ann. 1829, p. 8.

v. 323. οὐ — δῆτα Av. 1391. Plut. 1070. — τοι in hac formula saepe apud Nostrum usurpatur. Av. 1225 δεινότατα γάρ τοι πεισόμεσθ', Eccl. 650 δεινὸν μέντἂν ἐπεπόνθειν. Metuit Dic., ne lapides in se conjiciantur.

v. 324. ἐξολ. ἢν ἀκ. cfr. Ran. 586. — ὦχαρνικοί vid. ad v. 180.

v. 325. οἶδα c. part. cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 56, 7, 5. — Particula ὡς futuro indicativi saepe additur (Lys. 499 ὡς σωθήσει. Ach. 590 ὡς τεθνήξει), h. l. servata particula participium futuri appositionis loco cum imperativo conjungitur. Hujus usus rarissimi exempla apud Nostrum non inveni. Krüg. §. 69, 63, 3. Kühn. §. 661, adn. 2 similia tantum afferunt. — Futura a stirpe perfecti ducta (= ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων, Francke Progr. Lingens. 1861. p. 17) praeter hoc apud Arist. leguntur ἑστήξω Lys. 634, πεπλήξεται Eq. 271, κεκράξεται Eq. 487, κεκράξομαι Eq. 285, Ran. 264. κεκραξόμεσθα Ran. 258. καταχεκράξομαι Eq. 287. κεκλάγξομαι Vesp. 930. —

v. 326. ἀνταπ. cfr. 230 ἀντεμπαγῶ = *zur Vergeltung*. — τοὺς φιλτάτους, scil: carbones, cfr. v. 332. — Senes cum Dic. altercantes tam prope ad proscenium accesserunt, ut Dic., qui v. 322 scalas, quae ex proscenio ad orchestram ferebant, descenderat, corbem, quam senes carbonarii secum attulerant, arripuerit.

ἀνταποκτενῶ γὰρ ὑμῶν τῶν φίλων τοὺς φιλτάτους·
ὡς ἔχω γ' ὑμῶν ὁμήρους, οὓς ἀποσφάξω λαβών.

ΧΟΡΟΣ

εἰπέ μοι, τί τοῦτ' ἀπειλεῖ τοὔπος, ἄνδρες δημόται,
τοῖς Ἀχαρνικοῖσιν ἡμῖν; μῶν ἔχει του παιδίον
τῶν παρόντων ἔνδον εἵρξας; ἢ 'πὶ τῷ θρασύνεται;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

βάλλετ', εἰ βούλεσθ'. ἐγὼ γὰρ τουτονὶ διαφθερῶ.
εἴσομαι δ' ὑμῶν τάχ' ὅστις ἀνθράκων τι κήδεται.

ΧΟΡΟΣ

ὡς ἀπωλόμεσθ'. ὁ λάρχος δημότης ὅδ' ἔστ' ἐμός.
ἀλλὰ μὴ δράσῃς, ὃ μέλλεις· μηδαμῶς ὦ μηδαμῶς.

v. 328. εἴπ' ἐμοί Br. Inv. — ὦνδρες Bl.

v. 329. ὑμῶν ABC, Ald. Junt. Kust. Br. Dind. 25. ἡμῖν RΓΔP. — μῶν ὑμῶν Bentl. Elmsl. — τοῦ edd. ante Br. που παιδίον Scal. — πεδίον P.

v. 330. εἱρήξας P.

v. 331. βούλεσθε R.

v. 333. Harpocr. et Suid. in λάρχος. — ἀπολόμεθ' R. — ὅδ' om. R. „dele articulum. Λάρχος fictum nomen viri, ut Ἔγχελυν Lys. 703 puellae" Dobr.

v. 334. μέλλεις· ὦ μηδ. R. μηδ. ὦ μηδ. Suid. μηδ. μὴ μηδ. conj. Elmsl. coll. Pac. v. 385.

v. 327. Ad ὡς ἔχω γ' cfr. Lys. 865. = ὁμήρους scil. carbones.

v. 328. De εἰπέ μοι vid. ad v. 319. — τί praedicative usurpatum est. Thesm. 498, Lys. 494. — ἀπειλεῖν c. acc. Eq. 927. Lys. 339. — ἄνδρες sec. Krüg. §. 45, 3, 1.

v. 329. μῶν particula utuntur, qui responsionem negantem exspectant. Eq. 185.

v. 330. ἔνδον. Falso Blayd. „intus inclusum, scil. in corbem." Immo valet „intus, in domo sua" v. 395 seqq. Corbis enim v. 331 demum choro monstratur. — θρασύνεται = alacri animo loquitur; cum dativo ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται Nub. 1349.

v. 331. Hoc versu incipit Aristoph. Telephum Euripideum traducere. Nota est fabula. Hygin. 101. „responsum ei (Telepho) est, neminem mederi posse, nisi eandem hastam, qua vulneratus erat. Hoc Telephus ubi audivit, ad regem Agamemnonem venit et monitu Clytaemnestrae Orestem infantem de cunabulis rapuit, minitans se eum occisurum, nisi sibi Achivi mederentur." Telephi partes agit Dic., Orestis corbis carbonaria, Achivorum Chorus. Similis est locus Thesm. v. 690 seqq. In Schol. verbis pro Αἰσχύλον scribe Εὐριπίδην sec. Vater. de Soph. Alead. p. 9.

v. 332. εἴσομαι — τάχ'. cfr. Soph. Antig. 627. Oed. R. 84. Nub. 1144. Lys. 1115. — Ad collocationem verborum cfr. 117, Eq. 111 sqq., 264. — τι Vesp. 1409. Krüg. §. 51, 16, 13.

v. 333. λάρχος. Schol. πλέγμα τι κοφινῶδες ἢ ψιαθῶδες, ἐν ᾧ φέρουσι τοὺς ἄνθρακας. Hesych. ἀνθράκων φορμός. — v. 675 Chorus se vocat popularem Musae Acharnensis; sensu proprio v. 328. Nub. 1219.

v. 334. μηδαμῶς semel positum Pac. 322, ter Pac. 385 (ubi fortasse μηδ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡς ἀποκτενῶ, κέκραχθ᾽· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀκούσομαι ἀντιστρ.

ΧΟΡΟΣ

ἀπολεῖς ἄρ᾽ ὁμήλικα τόνδε φιλανθρακέα;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐδ᾽ ἐμοῦ λέγοντος ὑμεῖς ἀρτίως ἠκούσατε.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλὰ νυνὶ λέγ᾽, εἴ σοι δοκεῖ, τόν τε Λακε-

v. 335. κέκραθ᾽ R.

v. 336. ἄρα τὸν ἥλικα ABCPRΓ, lemma Scholii, vulgo. ἄρα θ᾽ ἥλικα Δ. ἄρ᾽ ὁμήλικα Reis. Conj. I, p. 210. Dind. 25, 28. Bgk. Bl. Mein. ῥα τὸν ἥλικα Dind. 30. Ox. σὺ τὸν ἥλικα Bentl. δὲ τὸν ἥλ. Elmsl. conj. ἄρ᾽ ἀφήλικα „veterem hunc carbonarium“ Mein. in adn. crit. cum Bgk. Com. Att. Rell. p. 258.

v. 337. ὑμεῖς om. AΔ. edd. ante Br.

v. 338. ἀλλὰ νῦν λέγ᾽ ABCRΓ. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Inv. Gregor. Cor. de dial. p. 129. ed. Schaef. ἀλλὰ γὰρ νῦν λέγ᾽ PΔ. ἀλλὰ νῦν γὰρ λέγ᾽ Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 8. ἀλλὰ νῦν τοι λέγ᾽ Reis. Conj. I, 211. Dind. 25, 28. ἀλλὰ νῦν om. λέγ᾽ Hotib. ἀλλὰ νυνὶ λέγ᾽ Elmsl. Dind. 30. Ox. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Eng. Jahn. Ann. 1853, 263. — εἴ σοι δοκεῖ ABCPΓΔ. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Dind. Greg. Corinth. l. l. Reisig. Fritzsch. l. l. Eng. l. l., εἴ τοι σοὶ δοκεῖ R. Inv. εἴ τοι δοκεῖ σοι Bgk. εἴ τί σοι δοκεῖ Bekk. εἴ τί σοί τοι δοκεῖ Hotib. ὅτι σοι δοκεῖ Elmsl. Bl. τόν τε Λακε - ABCPΓΔ. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Elmsl. Dind. Bl. Bekk. Hotib. Eng. τὸν Λακε - R. Inv. Dind. Ox. („ubi syllaba κε mirum in modum producitur.“ Eng. Lys. 277. De Resp. p. 5) Gregor. Corinth. l. c. τὸ Λακε - Bgk. τόν γε Λακε - Reis. Fritzsch.'

ὦ μηδ. legendum est, cui responderet antea τουτῳὶ τῷ πράγματι).

v. 335. κέκραχθ᾽ Vesp. 198. Thesm. 692. Falso Blayd. contractam formam pro κεκράγετε esse contendit. Singularis numerus h. l. offendere nullo modo potest; cfr. v. 319, 366.

v. 336. Pentap. anap., quae respondet v. 285. In codicum lectione syllaba abundat, et sine dubio particula ἄρα servanda est, ut sit sententia: „*Nach deinen Worten zu schliessen, willst Du vernichten.*“ Optima est conjectura Reisigii, quamquam articulum desiderare possis; at vide ad v. 960. ὁμῆλιξ ap. Comicos non legitur, sed cfr. Eurip. Hippol. 1101 ἴτ᾽ ὦ νέοι μοι τῆσδε γῆς ὁμήλικες. Significatur hac voce, nisi fallor, cophinus senibus Acharn. amicissimus. De verbis similibus ἀφῆλιξ, εὐῆλιξ, συνομῆλιξ cfr. Lob. Paral. I, p. 288 seqq. Contra Dind. conj. ῥα docet Bgk. Com. Att. Rell. p. 397 „ῥα ab Atticorum consuetudine prorsus abhorret.“ Attende, v. 348 de carbonibus, tamquam de hominibus, dici ἀπέθανον; sic h. l. de cophino tamquam de amico loquitur Chorus.

v. 337. ἀρτίως *eben erst.* Ach. 1170.

v. 338. Optime initium hujus versus sanavit Elmsl. scribens ἀλλὰ νυνί. Ceterum omnium interpretum Engerus solus h. l. recte perspexisse mihi videtur, qui l. l. vulgatam scripturam defendit, particulam τε servans, quum Schol. dicat ἀντὶ τοῦ εἰπὲ καὶ ὅτῳ τρόπῳ ὁ Λακεδαιμόνιος ἐστί τοι φίλος, et φίλος ex Rav. libro scribens. Praeterea interpretatur: „*Sprich von dem Lacedämonier und sage auch, dass er Dir in gewisser Beziehung lieb ist.*“ — τίνι τρόπῳ Soph. Oed. R. 10, Ar. Plut. 335. τῷ τρόπῳ Electr. 669. Ran. 1404. Av. 1621. ποίῳ τρόπῳ Oed.

δαιμόνιον αὐτὸν ὅτι τῳ τρόπῳ σοὐστὶ φίλος·
ὡς τόδε τὸ λαρκίδιον οὐ προδώσω ποτέ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τοὺς λίθους νύν μοι χαμᾶζε πρῶτον ἐξεράσατε.

ΧΟΡΟΣ

οὑτοιί σοι χαμαί, καὶ σὺ κατάθου πάλιν τὸ ξίφος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ὅπως μὴ 'ν τοῖς τρίβωσιν ἐγκάθωνταί που λίθοι.

ΧΟΡΟΣ

ἐκσέσεισται χαμᾶζ'· οὐχ ὁρᾷς σειόμενον;

v. 339. δαιμόνιον αὐτὸν ABCPRΓΔ vulgo. δαιμόνιον αὖθ' Bgk. — ὅ, τι τῷ τρόπῳ Ald. Junt. Br. Inv. Dind. 25, 28. Hotib. ὅτι τῳ τρόπῳ Frob. Bis. Kust. Elmsl. Dind. 30. Ox. Bl. Bekk. Mein. ὅτῳ τῷ τρόπῳ Bgk. ὅτῳ τρόπῳ Scal. ὅττῳ τρόπῳ Bentl. ὅτι τῳ τρόπῳ Eng. l. l. ὁποίῳ τρόπῳ conj. Bl. correpta paenultima. — σοῦ 'στι (vel σοὐστὶ) φίλον ABCPΓΔ. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28. Hotib. Bgk. σοὐστὶ φίλος R. Dind. 30. Ox. Bl. Bekk. Mein. Eng. l. l.

v. 340. Poll. X, 111. — λαρνακίδιον προδώσ' οὐδέποτε ΡΔ. ὡς τοδὶ τὸ λαρκίδιον ἐγὼ οὐ προδώσω ζῶν ποτέ vel ὡς τόδε τὸ λαρκίδιον ζῶν οὐ προδώσω 'γώ ποτε Fritzsch. ad Thesm. 926.

v. 341. τοὺς νῦν μοι λίθους ABCPRΓΔ Ald. Junt. Kust. Br. Inv. metro repugnante. τοὺς λίθους νύν μοι Br. conj. Bl. Mein. νῦν μοι Dind. 28, 30. Ox. Bekk. Bgk. τοὺς μὲν οὖν λίθους Elmsl. ἀλλὰ τοὺς λίθους Dind. 25. — χάμαζε Ald. Junt. — πρῶτον χαμάζ' Γ.

v. 342. σου Δ. — κατάθου τὸ βέλος ΒΡΔ ex versu 345; in B πάλιν et ξίφος superne adscripta sunt.

v. 343. μὴ τοῖς Suid. in ἐγκάθετος Elmsl. — ἐγκάθηνταί vulgo.

v. 344. χαμάζ' Ald. Junt. — σειομένου P.

Col. 475, Ant. 1298. ὅτῳ τρόπῳ Eccl. 263. — Ad collocationem verborum vid. v. 332, 117. — Versus fracti leguntur Vesp. 752 (anap.), Eq. 974, 982, 985, 989, 993, Vesp. 320 (glycon.)

v. 341. ἐξερ. Schol. ἀντὶ τοῦ ἐκκενώσατε, ἐκβάλετε, ἀπορρίψατε. πεποίηται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῆς ἔρας, τουτέστι τῆς γῆς. Vesp. 993. cfr. ἔραζε Od. χ, 185.

v. 342. κατάθου v. 244. Eq. 1227. — χαμαὶ Thesm. 214 οὑτοιὶ δὴ χαμαί. — ξίφος, in sacrificio eo usus non erat Dic.; Pac. 938 commemoratur μάχαιρα, id. Plat. Com. ap. Schol. Pac. l. l. (Mein. C. Gr. II, 647). φάσγανον ap. Eur. Iph. Aul. 1566. ξίφος et μάχαιρα diserte distinguuntur Il. γ, 272, τ, 253.

v. 343. Quum ὅπως μὴ cum ind. futuri aut cum conjunctivo conjungatur, scripsi ἐγκάθωνται. Blayd. laudat Pl. Phaed. p. 58 ἀλλ' ἔτι ἐνέστηκεν . . . ὅπως μὴ . . . . διασκεδάννυται ἡ ψυχή, ubi dubium est, utrum sit indic., an conjunctivus. — Cfr. v. 184. ἐγκαθ. c. dat. Vesp. 1114; absolute dictum Thesm. 600, 687.

v. 344. ἐκσεσ. sc. pallia. — σειόμενον scil. τρίβωνα. Pac. 360.

ἀλλὰ μή μοι πρόφασιν, ἀλλὰ κατάθου τὸ βέλος.
ὡς ὅδε γε σειστὸς ἅμα τῇ στροφῇ γίγνεται.

v. 346. σειθεστὸς P. — γίνεται PΓ. Ald. Junt. Kust. — στροφίγγι BΓ. Schol. Hesych. στροφίγγη ab Elmsl. emendatus. ὡς ὅδε γέ σοι σειστὸς ἅμα τῇ στρόφιγγι γίγνεται Elmsl. στροφῇ Schol. ad v. 336.

v. 345. μή μοι πρόφ. Chorus timet, ne Dic. gladium retineat. Alex ap. Athen. IV, 170 B. (Mein. III, 437) καὶ μὴ προφάσεις ἐνταῦθά μοι. Accusativum suspende a πάρεχε. Av. 581. ἀλλ' ὄψει προφάσεις αὐτὴν παρέχουσαν. Similia sunt μή μοι φακούς Pherecr. ap. Ath. IV, 159 E. (Mein. II, 280); μή μοι βρέφη Ephipp. ap. Ath. VIII, 358 F. (Mein. III, 339). — βέλος tragoediam sapit. Eur. El. 1159; apud Nostrum Av. 1714 de fulmine; Vesp. 615, ubi Homerum poeta imitatur.

v. 346. στροφῇ. Redit Chorus ad thymelam. — ὅδε sc. τρίβων. — ὅδε γε cfr. v. 976. — Schol. χορεύουσι ἅμα καὶ κόρδακα ἐνδείκνυνται; praeterea docet metrum paeonicum (Rossbach et Westph. III, 546), Chorum saltasse.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΛΑΜΑΧΟΣ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

Ἐμέλλετ' ἆρ' ἅπαντες ἀνήσειν τὴν βοήν,
ὀλίγου τ' ἀπέθανον ἄνθρακες Παρνήσιοι,

v. 347. ἄρα πάντες ΑΒΡΓΔ edd. ante Br. ἄρ' ἅπαντες CR. Br. Inv. ἀρ' ἅπαντες Elmsl. Dind. Bgk. ἄρα πάντως Dobr. Mein. ἆρα πάντες Bekk. Bgk. adn. ed. II. ἄρ' ἀπαντῶντες Herm. Praef. Oed. Col. XXVI. — ἀνασείειν vulgo. ἀνήσειν Dobr. Elmsl. Mein. Bgk. l. l. Bl. — βοὴν R. Inv. Dind. Bgk. τὴν βοὴν Bgk. l. l. βοῆς ΑΒCΡΓΔ Ald. Junt. Kust. Elmsl. Bekk. μετὰ βοῆς Scal. Br. ex schol. τῆς βοῆς Dobr. Mein. Elmsl. conj. ex Pac. 318. ἐμέλλετ' ἄρ' ἀνήσειν ἅπαντες τῆς βοῆς vel ἐμέλλετ' ἄρ' ἀνήσειν ποθ' ὑμεῖς τῆς βοῆς Bl. ex Ran. 268.

v. 348. ὀλίγου γ' Elmsl. Bl. ὀλίγου δ' Mein. — ἀπεθάνετ' Tyrwhitt. — ἄνθρακες vel ὤνθρακες Dawes. Hotib. — παρνάσιοι ΑΒCΔ. Br. Suid. s. v. παρνάσιον P. παρ νάσσιοι R. Ald. Junt. Kust. Inv. Bekk. Παρνήθιοι Bentl. Παρνήσιοι Elmsl. Hotib. Dind. Bgk. Bl. Mein.

v. 347. Locus difficillimus est neque emendationibus virorum doctorum ad liquidum perductus. ἀνασείειν, quod non satis perspicuum est, a Fritzschio Jahn. Annal. 1829, p. 9 defenditur, qui vertit: *„Ihr solltet also alle (aus euern Mänteln) Geschrei aufschütteln"*; at frigidum hoc esse, nemo negabit. Fallitur Elmslejus, scribens ἀνήσειν, et sententiam esse: ἐμέλλετε ἄρα παύσεσθαι τῆς βοῆς dicens. Idem cadit in Blaydesium, qui vertit: I thought, I should put a stop to your clamour. Res haec est. Dic. furorem senum vituperat; dicendum igitur ei est: In eo eratis, ut clamare pergeretis, et paene carbones interierunt. Hanc sententiam reddit emendatio Bergkii, quam recepi; suspicari etiam possis ἀνασχήσειν βοήν, cfr. Soph. ap. Stob. Floril. 26, 1 (Nauck. p. 129, 146) ἁ δὲ μνᾶστις εὐποτμότατος θνατοῖς μελέου ἀνέχουσα βίου βραχὺν ἰσθμόν, vel ἀναχέειν βοήν. — Exspectes ἄρ', sed haec particula metro obtemperat; cfr. Teuff. ad Nub. 1301. Vesp. 839. Herm. Praef. ad Oed. Col. XXIII seqq.

v. 348. Scribendum Παρνήσιοι a Παρνηθ-. Sic Τρικορύσιος a Τρικορυθ- Lys. 1032. Praeterea cfr. ἀκούσιος, ἑκούσιος (κεντ-), ἀμβρόσιος (βροτ-), ἀφροδίσιος (διτ-), ἐνιαύσιος (αυτ-). — De carbonibus vid. ad v. 34. — Carbones commemorantur, quia corbe perfracta etiam carbones intereunt. — ὀλίγου Nub. 722,

καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀτοπίαν τῶν δημοτῶν.
ὑπὸ τοῦ δέους δὲ τῆς μαρίλης μοι συχνὴν
ὁ λάρκος ἐνετίλησεν ὥσπερ σηπία.
δεινὸν γὰρ οὕτως ὀμφακίαν πεφυκέναι
τὸν θυμὸν ἀνδρῶν, ὥστε βάλλειν καὶ βοᾶν
ἐθέλειν τ' ἀκοῦσαι μηδὲν ἴσον ἴσῳ φέρον,
ἐμοῦ θέλοντος ὑπὲρ ἐπιξήνου λέγειν

v. 349. δημωτῶν P.

v. 350. 351. Suid. in ἐπετίλησεν, λάρκος et μαρίλη. Erotianus in μαριλῆνοι p. 254, qui pro μοι συχνὴν legit ἀλοσύχνην, quod a Bentl. in ἀλὸς ἄχνην vel ἀλοσύδνην correctum est.

v. 351. ἐνετίλλησεν P. ἐπετίλησεν Γ. Suid. tribus in locis. Kust.

v. 352 — 354. Suid. in δεινὸν et ὀμφακίαν.

v. 352. μὲν γὰρ Suid. in δεινὸν (γὰρ om. Cod. Oxon.). δεινόν γ' ἄρ' Elmsl. δεινὸν μὲν Mein. in adn. crit. δεινόν γ' ἀγροίκοις Hamak. Mnemos. II, 15. δεινὸς Junt. I. — πεπονθέναι Suid. cod. Ox. in ὀμφακίαν.

v. 353. θυμὸν ὑμῶν prop. Mein. θυμὸν οὕτως Hamak.

v. 354. δ' Suid. edd. in ὀμφακίαν. τ' Cod. Oxon. — οὐ θέλειν ἀκοῦσαι Inv. — φέρων (σ supra) Γ. φέρειν R. φέρων Suid. l. l.

Ach. 381. Vesp. 829. Thesm. 935. Kidd. ad Daw. Misc. Crit. p. 592. — De omisso ἂν vid. Baeuml. Gr. Mod. p. 136.

v. 349. De vi possessiva articuli vid. ad v. 62.

v. 350. ὑπὸ τοῦ δέους. Ach. 581, Eq. 231, Av. 87, Plut. 693, Eccl. 1060. — μαρίλη Schol.: ἡ ἐξ ἀνθράκων τέφρα. — μαρίλης μοι συχνήν ad hunc atticismum cfr. Pac. 167, 225, 1196. Vesp. 199. Plut. 694.

v. 351. Ad constructionem vid. Vesp. 913. ἔμοιγέ τοι τυροῦ κάκιστον ἀρτίως ἐνήρυγεν. — σηπία. Schol. θηρώμεναι γὰρ αἱ σηπίαι ἐπαφιᾶσιν ἐκ τοῦ προσόντος αὐταῖς μέλανος, ταράττειν βουλόμεναι τὸν παρ' αὐταῖς τόπον, ἵνα μὴ καταφανεῖς ὦσι τοῖς θηρῶσιν. Idem fere tradit Lenz. Gemeinnütz. Naturg. III, 444. Sepiam vocabant Boeoti ὀπισθοτίλαν. Strattis ap. Athen. XIV, 621 F. (Mein. II, 781).

v. 352. ὀμφακίαν. Suid. ὄμφακες· πάντα τὰ αὐστηρὰ καὶ ὀξέα, ἤγουν ὄξινα. id. ὀμφακίας · παρόξους. Schol. οὕτως (ὄμφακες) δὲ αἱ σταφυλαὶ δριμεῖαι οὖσαι καὶ οὔπω πέπειροι καλοῦνται. Ergo h. l. de animo iracundo dictum. Vesp. 1082. θυμὸν ὀξίνην πεπωκότες. Eq. 1304 ὀξίνην Ὑπέρβολον.

v. 354. ἴσον ἴσῳ φέρον; translatio a vino petita est, cui aequa portio aquae admiscetur. (Cratin. ap. Athen. X, 426. Mein. II, 118. vid. Ind. ap. Mein. in ἴσος.) cfr. ὀμφακίας v. 352. Sententia haec est: Vinum, quod ἴσον ἴσῳ φέρει, aequum est, Acharnenses contra iniquissimi fuerant. Schol.: λέγει δὲ κατ' ἴσον εἰπεῖν τε καὶ ἀκοῦσαι. — φέρειν. Cratin. ap. Athen. I, 29 d. (Mein. II, 117). ἄρ' οἴσει τρία; Poll. VI, 18 οἶνον τρία φέροντα. Ar. Eq. 1188 ὡς ἡδὺς — καὶ τὰ τρία φέρων καλῶς. — τε — μηδὲν. Nub. 944 καὶ μὴ — σκαιουργεῖν, ἄλλο τε μηδὲν αἰσχρὸν ποιεῖν.

ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅπανθ', ὅσ' ἂν λέγω·
καίτοι φιλῶ γε τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγώ.

ΧΟΡΟΣ

τί οὖν οὐ λέγεις, ἐπίξηνον ἐξενεγκὼν θύραζ', σύστ.
ὅ τι ποτ', ὦ σχέτλιε, τὸ μέγα τοῦτ' ἔχεις;
πάνυ γὰρ ἔμεγε πόθος, ὅ τι φρονεῖς, ἔχει.
ἀλλ' ᾗπερ αὐτὸς τὴν δίκην διωρίσω,
θεὶς δεῦρο τοὐπίξηνον ἐγχείρει λέγειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἰδοὺ θέασαι, τὸ μὲν ἐπίξηνον τοδί,
ὁ δ' ἀνὴρ ὁ λέξων οὑτοσὶ τυννουτοσί.

v. 356. περὶ Mein. ὑπὲρ vulgo. Schol. ad 355.

v. 357. καί τοι Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25, 28.

v. 358. omittunt οὐ R. sec. Bekk. Γ, lemma Scholii. — τοὐπίξηνον ΑΒCΔ Ald. Junt. Kust. Br. τὸν πίξηνον P. — θύραζε RΓ. Inv.

v. 361. πόθος γὰρ πάνυ ἐμέ γε C. πόθος γὰρ πάνυ με BP, edd. ante Br. πάνυ γὰρ ἐμέ πόθος Γ. πάνυ γὰρ ἐμέ γε πόθος AR. margo B. Br. Inv. Elmsl. Dind. Ox. Bl. Bekk. ἔμεγε Dind. 25, 28, 30. Bgk. Mein. πόθος ἄρα γε πάνυ με Bentl. — φονεῖς Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. φωνεῖς Bis. Kust. Burm. — ὅττι Bentl.

v. 362. 365. Suid. in ᾗπερ. — ᾗ περ Elmsl.

v. 365. θὲς Suid.

v. 366. θεᾶσθε ABCPΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. θέασαι R.

v. 367. οὑτοσσί Γ. — τυνουτοσί BC. Fri. Bis. Kust. Burm. τηνουτοσί Δ.

v. 356. cfr. Nub. 807.

v. 357. Hoc versu denuo vituperat Acharnenses, dicens: Equidem conditione periculosissima orationem habiturus eram, quamquam animam meam amo, vos vero nihil permittebatis. cfr. 370. Nub. 1257.

v. 358. Systemati dochmiaco, cui duo trim. iamb. additi sunt, respondent vv. 385—392. Enger. De Resp. p. 2 constituit unum monom., tres dim. dochm., at vide Rossb. et Westph. III, p. 559. — Acharnenses animos collegerunt et vehementer invehuntur in Dicaeop. — Ad τί οὖν οὐ cfr. Eq. 172. Pac. 472.

v. 360. ὅ τι praedicative dictum. — τὸ μέγα = novum et inauditum.

v. 361. πόθος ἔχει ap. Nostrum alio loco non invenitur; πόθ. δαρδάπτει με Ran. 66. π. ἐπάταξε τὴν καρδίαν Ran. 54. ἔγκειταί μοί τις π. Eccl. 956. — Falso ad πόθος subaudiendum esse censuerunt interprett. μαθεῖν vel εἰδέναι; recte Klotz. Jahn. Annal. 1849, p. 250: πόθος (τοῦ). — Dum Chorus tres versus dochm. canit, Dic. domum intrat, ut efferat truncum lanionium; v. 362 egreditur.

v. 362. ᾗπερ = ὥσπερ, καθάπερ. — διορίζ. aliter Alex. ap. Athen. II, p. 40c. οὐδὲ μεθύω τὴν φρόνησιν, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον μόνον τὸ διορίζεσθ' οὐ βεβαίως τῷ στόματι τὰ γράμματα.

v. 365. Ad ἐγχ. cfr. Plut. 717, Nub. 475.

v. 366. ἰδ. θέ. cfr. Eq. 997. — τοδί Francogalli: voiçi!

v. 367. τυνν. tantillus. Thesm. 745. Eq. 1219 sqq. Schol. τὸ δὲ τυννουτοσὶ δεικνύς τὸν δάκτυλον τὸν μικρὸν

ἀμέλει μὰ τὸν Δί᾽, οὐκ ἐνασπιδώσομαι,
λέξω δ᾽ ὑπὲρ Λακεδαιμονίων, ἅ μοι δοκεῖ.
καίτοι δέδοικα πολλά· τούς τε γὰρ τρόπους
τοὺς τῶν ἀγροίκων οἶδα χαίροντας σφόδρα,
ἐάν τις αὐτοὺς εὐλογῇ καὶ τὴν πόλιν
ἀνὴρ ἀλαζὼν καὶ δίκαια κἄδικα·
κἀνταῦθα λανθάνουσ᾽ ἀπεμπολώμενοι·
τῶν τ᾽ αὖ γερόντων οἶδα τὰς ψυχάς, ὅτι
οὐδὲν βλέπουσιν ἄλλο πλὴν ψήφῳ δακεῖν.
αὐτός τ᾽ ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅπαθον

v. 368. ἀμέλλει P.

v. 369. λακεδαιμωνίων P.

v. 370. καί τοι Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28.

v. 371. χαίροντας οἶδα Γ. χαιρόντων mavult Both.

v. 374. λανθάνωσ᾽ R. sec. Bekk. λανθάνουσιν Γ. — ἀπεμπολλώμενοι Δ. ἀπεμπωλώμενοι Ald. Junt. Frob. Bis.

v. 376. ψηφοδακεῖν ACR. sec. Bekk. ψηφηδακεῖν BPΔ „vera videtur haec scriptura (plane κωμικῶς, quum exspectes ψηφηφορεῖν)“ Schutz. cfr. jubens Eq. 41. ψήφῳ δάκνειν pro genuina lectione habet Br. ψῆφον δικεῖν Burg. ad Eur. Troad. p. XXVIII. ψῆφον δακεῖν Bgk. adn. ad ed. I.

v. 377. ἅττ᾽ ἔπαθον. Script. Vit. Arist. ap. Dubn. Schol. Ed. XI.

λέγει. — Summam modestiam simulat Dic.

v. 368. ἀμέλει adverbialiter dictum. Ran. 532. Lys. 172. — Hesych. explicat: πάντως, δηλαδή. — οὐκ ἐνασπιδ. significatione propria accipiendum est: clypeo me non muniam. Alii interpretati sunt: „grandem apparatum non faciam verborum in defensionem meam“, sed haec falsa esse, docent sequentia.

v. 370. καίτοι vid. ad 357. — πολλὰ est objectum. Men. ap. Stob. Flor. VIII, 8 (Mein. IV, 71.) τί πολλὰ τηρεῖν πολλὰ δεῖ δεδοικότα.

v. 371. vid. ad v. 309.

v. 372. Ad sententiam cfr. Ach. 635, 636, 640. Eq. 1116.

v. 373. δίκ. κἄδ. conjunge cum εὐλογῇ. Eq. 256, Nub. 99. Plut. 232.

v. 374. ἀπεμπολ. „*verrathen und verkauft*“. cfr. Pac. 633, ubi τῶν πωλούντων a Schol. explicatur τῶν προδιδόντων.

v. 375. γέροντες opponuntur ἀγροίκοις v. 371. Loquitur de judicibus, quos postea Vesparum fabula traduxit. — τ᾽ αὖ rursus. cfr. Eq. 207 ὁ δράκων γάρ ἐστι μακρόν, ὅ τ᾽ ἀλλᾶς αὖ μακρόν. — δ᾽ αὖ vid. Ach. 443, 975. — De constructione vid. 338, 378.

v. 376. Ad sententiam cfr. Pac. 505. — De ἄλλο πλὴν vid. ad v. 39. — βλέπειν cum inf. Alex. ap. Athen. IV, 134 c. (Mein. III, 425.) ὀρχεῖσθαι μόνον βλέποντες, ἄλλο δ᾽ οὐδέν. Vesp. 847 ὡς ἐγὼ τιμᾶν βλέπω. — De ψήφοις, quarum alterae τετρυπημέναι damnabant reum, alterae πλήρεις absolvebant, vid. Richt. Proleg. ad Vesp. p. 154 sqq. H. l. prius genus intelligendum est.

v. 377. De re vide Praefat. §. 3. — Loquitur Dic. e persona Aristophanis.

ἐπίσταμαι διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.
εἰσελκύσας γάρ μ᾿ ἐς τὸ βουλευτήριον
διέβαλλε καὶ ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου
κἀκυκλοβόρει κἄπλυνεν, ὥστ᾿ ὀλίγου πάνυ
ἀπωλόμην μολυνοπραγμονούμενος.
νῦν οὖν με πρῶτον, πρὶν λέγειν, ἐάσατε
ἐνσκευάσασθαί μ᾿ οἷον ἀθλιώτατον.

v. 379. omittit μ᾿ Γ. — εἰς vulgo. ἐς Dind. Ox. Mein.
v. 381. κἀπέπλουνεν Δ. κἀπέπλυνεν P.
v. 383. pro με πρῶτον conj. Bl. πρότερόν γε.
v. 384. ejecit hunc versum Valcken. ad Eurip. Hippol. 1029; uncis inclusit Elmsl. — ἐνσκευάσασθαί γ᾿ conj. Elmsl. recepit Blayd.

v. 378. τ. πέρυσι κωμ. = comoediam anno praeterito editam. cfr. Vesp. 1044, ubi Nubes spectat, quae anno superiore in scenam commissae erant; Thesm. 808, de re, quae Ol. 91, 4 acciderat, Thesmophoriazusae vero Ol. 92, 1 editae sunt; vid. Eng. ad l. l.

v. 379. εἰσελκύσας. Si proprio sensu dictum esset, statuendum esset, Cleonem poëtam deprehendisse et directo in judicium adduxisse, qui accusationis modus ἀπαγωγή vocabatur (cfr. Herm. Antt. publ. §. 137, 3); quum vero haec causa sic nullo modo agi potuerit, credo, de εἰσαγγελίᾳ potius cogitandum esse, quae ad senatum deferri poterat (cfr. Herm. l. l. §. 133, 10), cui licebat reum pecunia multare usque ad quingentas drachmas. cfr. Harpocrat. p. 94. Poll. VIII, 51, 52.

v. 380. κατεγλώττιζέ μου. Hesych. in κατεγλώττ. — διέβαλλε, κατηγόρει. Idem in καταγλωττίζειν = βλασφημεῖν καὶ τὰ ἐρωτικὰ καὶ περίεργα φιλήματα (Nub. 51, Thesm. 131), aliter Eq. 352 κατεγλωττισμένη = garrulitate turbata. Propter ambiguitatem significationis acerbissime dictum est.

v. 381. κἀκυκλοβόρει respicit flumen orationis, quo Cleon excellebat. Schol.: Κυκλόβορος δὲ ποταμὸς ἐν Ἀθήναις χείμαρρος ἄγαν ἠχῶν. Cfr. Eq. 137 de Cleone Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων. Vesp. 35. φάλαινα — ἔχουσα φωνὴν ἐμπεπρησμένης ὑός. ibid. 1034. φωνὴν δ᾿ εἶχεν χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας. — κἄπλυνεν; nostrates „*wusch mir den Kopf*". Plut. 1062. Poll. VII, 38. καὶ πλυνέας τοὺς πλυντὰς ἐρεῖς, καὶ τὸν τόπον, πλυνούς· ἀφ᾿ οὗ καὶ τὸ λοιδορεῖν πλύνειν, καὶ πλυνόν με ποιεῖς, ἡ κωμῳδία. Suid. in πλύνεται. Menand. ap. Artemid. Oneirocr. II, 5 (Mein. IV, 254). Diocl. ap. Phot. p. 124, 17 (Mein. II, 838). Hesych. in πλῦνον. — ὀλίγου vid. ad v. 348.

v. 382. De omisso ἂν vid. ad v. 348. — μολυνοπραγμ., formatum ut πολυπραγμονέω, valet: spurcissimis jurgiis implicitus.

v. 383. νῦν οὖν. Redit Dic. ad rem propositam; vide ad v. 37.

v. 384. Quum idem versus legatur infra v. 436, et repetatur pronomen με, Valcken. h. v. delet; sed nullum habemus testimonium, quo probemus, h. l. eum librariorum culpa irrepsisse, praesertim quum eo expuncto aposiopesis oreretur, quae nullo modo ferri posset. Praeterea Klotzius (Jahn. Annal. 1849 p. 240) ad tuendum pronomen dupliciter positum exempla congessit. Demosth. c. Euerg. et Mnes. §. 74 Bekk. Eur. Phoen. 498. Fritzsch. Quaest. Luc. p. 14. Matthiaei Gr. Gr. II, 1312. — ἐνσκευάσ. Ran. 524. — οἷον vim superlativi auget. Kühn. Gr. Gr. §. 590 e., exempla apud

ΧΟΡΟΣ

τί ταῦτα στρέφει τεχνάζεις τε καὶ πορίζεις τριβάς; ἀντισύστ.
λαβὲ δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα παρ' Ἱερωνύμου
σκοτοδασυπυκνότριχά τιν' Ἄιδος κυνῆν·
ἀλλ' ἐξάνοιγε μηχανὰς τὰς Σισύφου,

v. 385. Elmsl. mavult τί δῆτα. cfr. Plat. Phaedr. 1215 D. τί δῆτα ἔχων στρέφει; — στρέφεις P. — τεχνάζει P. Ald. Junt. Frob. Fri. Bis. Kust.

v. 386. 390. Suid. in Ἄϊδος κυνῆ.

v. 386. εἵνεκα ΡΔ. Ald. Junt.

v. 390. σκοτοδασυπνότριχα R. sec. Bekk. σκοτοδασυπυκνότερα Δ. — τιν' R. τὴν ABCP. Ald. Junt. Kust. Bekk. „verius omnino τινά, sed ferri per metrum quidem et τὴν poterat“ Hotib.

v. 391—393. Suid. in Σίσυφος.

v. 391. εἶτ' vulgo. ἀλλ' Suid. Elmsl. Mein. εἶ' Dobr. „si quid mutandum, malim κᾆτ'“ Bl. — μοιχανὰς Γ.

Comicos non leguntur. Plat. Apol. p. 23 A. ἀπέχθειαί μοι γεγόνασι καὶ οἷαι χαλεπώταται καὶ βαρύταται.

v. 385. ταῦτα spectat v. 383 seqq. — Cfr. Eur. Hec. 750 τί στρέφω τάδε; De accus. vid. Krüg. §. 46, 5, 9. στρ. valet tergiversari. Thesm. 230, 610. — τεχνάζ. Thesm. 94. Ran. 955, quibus locis activa forma probatur; valet dolose moliri. Sic τεχνάσματα legitur Thesm. 198.

v. 386. ἐμοῦ γ' ἕνεκα. Ach. 958 συκοφαντῶν γ' οὕνεκα. Alex. ap. Athen. III, 107 a. (Mein. III, 429.) θαρρεῖν κελεύσας ἕνεκ' ἐμοῦ ταῦτ': valet sumas per me licet. — Ἱερωνύμου. Schol. οὗτος ὁ Ἱερώνυμος μελῶν ἐστι ποιητὴς καὶ τραγῳδοποιὸς ἀνώμαλος καὶ ἀνοικονόμητος, διὰ τὸ ἄγαν ἐμπαθεῖς γράφειν ὑποθέσεις καὶ φοβεροῖς προσωπείοις χρῆσθαι. ἐκωμῳδεῖτο δὲ ὡς πάνυ κομῶν. διόπερ Ἄϊδος κυνῆν ἔφη αὐτόν, παίξας κωμῳδικῶς ὡς κουριῶντα. Commemoratur praeterea Nub. 348, ubi Schol: Ἱερώνυμον λέγει τὸν διθυραμβοποιόν, ὃς Ξενοφάντου μὲν ἦν παῖς, περὶ παῖδας δὲ ἄγαν ἐπτόητο, λάσιον δὲ εἶχε τὸ σῶμα. Cfr. Bergk. Com. Att. Rell. p. 63.

v. 390. Orci gelea commemoratur Il. ε, 845, ubi vid. Hein. αὐτὰρ Ἀθήνη δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης. Hesiod. Scut. Herc. 226 de Perseo: δεινὴ δὲ περὶ κροτάφοισιν ἄνακτος κεῖτ' Ἄϊδος κυνέη νυκτὸς ζόφον αἰνὸν ἔχουσα, unde elucet, hanc galeam eum, qui fert, invisibilem reddere. Cyclopes, e Tartaris liberati, eam Plutoni donaverunt (Apollod. I, 2, 3); Mercurius eam accepit a Plutone (Apollod. I, 6, 2, 5), Perseus a Nymphis (Id. II, 4, 2, 5). Fabula de hujus galeae vi sine dubio nititur significatione adjectivi ἀΐδης. Deinde Plutoni tribuitur, quia homines in Tartara aufert. Serioris aetatis scriptores de nube cogitabant; Hesych. Ἄϊδος κυνέη· ἀπὸ τῆς ὀρθῆς Ἄϊς. ἀόρατόν τι νέφος. Hoc loco acerbissime alludit ad hirsutiam Hieronymi; adjectivum vero novavit Aristoph. ad imitandum ejus sermonem; similiter fictum est Nub. 332 σφραγιδονυχαργοκομήτας. Sententia haec est: Per me licet ita te involvas pannis, ut nec videri possis, ut Hieronymi facies prae pilis videri non potest (Bergl.).

v. 391. Quum εἶτ' frigeat, et supra v. 362 in transitu ad trim. iamb. poëta particula ἀλλ' usus sit, scribendum censeo ἀλλ'. — Σισύφου. Schol. laudat Hom. Il. ζ, 153 ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν. Apud poëtas tragicos imprimis Ulixes Sisyphus vocatur.

ὡς σκῆψιν ἀγὼν οὗτος οὐκ ἐσδέξεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὥρα 'στὶν ἄρα μοι καρτερὰν ψυχὴν λαβεῖν,
καί μοι βαδιστέ' ἐστὶν ὡς Εὐριπίδην.
παῖ παῖ.

ΘΕΡΑΠΩΝ

τίς οὗτος;

v. 392. σκῆψιν ἂν ἀγὼν ABC (ut vid.) PRΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. σκῆψιν Γ. Suid. Elmsl. Dind. Bgk. Mein. σκῆψιν ἂν ἀγὼν Hotib. ἀγὼν Pors. Elmsl. sqq. — οὐκ ἐσδέξεται libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Ox. οὐκ εἰσδ. Elmsl. Dind. 25, 28, 30. Bekk. Bl. Bgk. οὐ προσδέξεται Suid. οὐχὶ δέξεται Cob. Mein. cfr. Arist. frgm. ap. Mein. II, 1087.

v. 393. ὥρα τίν Suid. cod. Ox. — ἤδη καρτ. ABCP. vulgo. Suid. in Σίσ. ἄρα μοι καρτ. R. Inv. Elmsl. sqq. ἆρα καρτ. Elmsl. Mus. Cantabr. VI, p. 303.

v. 394. h. v. non agnoscit P.

v. 395. h. l. et in sequentibus vulgo Κηφισοφῶν scribitur; Elmsl., quocum facit Mein., mutavit in Θεράπων. — τί Rav. sec. Bekk.

v. 396—400. Suid. in οὐκ ἔνδον.

v. 396. sine persona P. — κοὐκ Inv. Elmsl. Dind. 25. — ἔνδον τ' ἐστὶν Dind. 25. cum Reisigio. οὐκ ἔνδον ὢν ἔστ' ἔνδον Cob.

Soph. Philoct. 417. Syndeipn. fragm. 143 (Nauck). Aesch. Hopl. Cris. fragm. 169 (Nauck.).

v. 392. σκῆψιν. Schol. ἤγουν πρόφασιν. Soph. El. 574. — Sic σκήπτομαι a Schol. Plut. 904 explicatur: προφασίζεσθαι. Hesych. Ἴμβριος, . οἱ τὰς διαίτας ἀποφεύγοντες ἐσκήπτοντο ἐν Λήμνῳ ἢ ἐν Ἴμβρῳ εἶναι. Eccl. 1027. — ἐσδέξ. Vulgatam tuetur Plato p. 421 D. οὔ μοι δοκεῖ προφάσεις ἀγὼν εἰσδέχεσθαι. —

v. 393. In hac locutione fere semper dativus invenitur. Av. 639. Eccl. 285, 1352. Vulgatam scripturam tueri possis locis Thesm. 1189. Soph. Aj. 245. Dic. simulat, se Euripidem valde timere.

v. 394. βαδιστέ' ἐστίν. Eccl. 875. Greg. Corinth. De Dial. Att. §. 63. Ἀττικῶν καὶ τὸ λέγειν βαδιστέα καὶ ἀνυστέα κτλ. Krüg. Gr. Gr. §. 44, 4, 2. Ach. 480. Nub. 727. Lys. 411, 450. Plut. 1085.

v. 395. Domus Euripidis in scenae pariete simul cum Lamachi et Dicaeopolidis repraesentata erat; hujus, qui primas partes agebat, media erat, reliquarum utra fuerit dextra vel sinistra, certo dici non potest.] — παῖ παῖ. Simul κόπτει θύραν, quod quamvis non clausis clave foribus nemo omittebat. Cfr. Beck. Charicl. I, p. 230 seqq. — Servi partes vulgo Cephisophonti tribuuntur, sed rectissime Elmslejus docuit, vel ex nomine ejus satis constare, eum servum Euripidis non fuisse. Malitiose hoc nomen jam antiquitus in textum illatum esse videtur; Scholiasta enim tradit: τοῦ Δικαιοπόλιδος κρούσαντος τὴν θύραν Κηφισοφῶν ὑπακούει. Rem eum habuisse cum uxore Euripidis, tradit Noster Ran. 1404, 1043—1046. Quae narratio (sec. Leutsch. G. G. Anz. 1861, p. 1791) a Comico quodam profecta est, qui Tragoediam Euripidi nuptam inducens Cephisophontem moechum ejus vocaverat. Thom. Mag. in Vit. Eurip. φωράσας δὲ τὸν αὐτοῦ ὑποκριτὴν Κηφισοφῶντα ἐπὶ τῇ γυναικὶ καὶ τὴν ἐντεῦθεν μὴ φέρων αἰσχύνην σκωπτόμενος ὑπὸ τῶν κωμῳδοποιῶν ἀφεὶς τὴν Ἀθήνησι διατριβὴν εἰς Μακεδονίαν ἀπῆρε παρὰ τὸν βασιλέα Ἀρχέλαον. Ran. 1452—1453, 944 significant, Cephisophontem Euripidem in scribendo adjutasse. —

v. 396. Incipit Dic. Euripidem ridere, qui saepius hac figura utitur, ut

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἔνδον ἔστ' Εὐριπίδης;

ΘΕΡΑΠΩΝ

οὐκ ἔνδον, ἔνδον ἐστίν, εἰ γνώμην ἔχεις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πῶς ἔνδον εἶτ' οὐκ ἔνδον;

ΘΕΡΑΠΩΝ

ὀρθῶς, ὦ γέρον.
ὁ νοῦς μὲν ἔξω ξυλλέγων ἐπύλλια
οὐκ ἔνδον, αὐτὸς δ' ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ
τραγῳδίαν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ τρισμακάρι' Εὐριπίδη,
ὅθ' ὁ δοῦλος οὑτωσὶ σοφῶς ὑποκρίνεται.
ἐκκάλεσον αὐτόν.

v. 397—400. Suid. in ἀναβάδην.

v. 397. εἶγ' οὐκ ἔνδον Dobr.

v. 398—400. Suid. in αὐτὸς, ubi omisit verba ξυλλέγων ἐπύλλια.

v. 398. συλλέγων P. edd. ante Br. Suid. in ἀναβάδην et οὐκ ἔνδον. ξυλλέγων Br. cum Suid. in ἐπύλλια. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 399. ποεῖ Γ.

v. 400. τρυγῳδίαν Schol. edd. ante Br. Bentlej. ad Phalarid. p. 297. τραγῳδίας Suid. in αὐτός. — τρὶς μακάρι' Elmsl.

v. 401. σαφῶς P. Ald. Junt. Kust. σοφῶς R. Bentl. Markl. ad Eurip. Suppl. 639. Br. sqq. — οὑτοσί R. sec. Bekk. — ἀπεκρίνατο P. Ald. Junt. Kust. Br. ὑποκρίνεται R. Inv. sqq.

Alc. 521. ἔστιν τε κοὐκ ἔτ' ἔστιν. Hippol. 1034. Phoen. 297 (Bergl.). Domini consuetudinem loquendi ascivit servus. — εἰ γν. ἔχ. Schol. ἀντὶ τοῦ εἰ φρόνιμος εἶ καὶ συνετός. cfr. Soph. El. 214. οὐ γνώμαν ἴσχεις;

v. 397. πῶς; cum contemtu dictum, ut supra ποῖος vid. ad v. 62. cfr. Eccl. 124 sqq. εἶτα positum est, quasi praecederet participium, cfr. ad v. 24.

v. 398. Ut ap. Homerum Il. α, 3, 4. homo dividitur in ψυχὴ et αὐτὸς, sic h. l. in νοῦς et αὐτὸς, ac malitiose, quum αὐτὸς sine mente tragoediam scribat. Eodem modo ridet poëtas Thesm. 67, ubi poëta hieme solis calore strophas emollit. — Similiter animi poëtarum in aëre volant Pac. 827—830. — ἐπύλλια. cfr. Pac. 532. Ran. 942. Schol. ἐπύλλια δὲ ἰαμβεῖα. — ξυλλ. Ran. 849. ξυλλέγων μονῳδίας; nos diceremus *zusammenstoppeln*.

v. 399. ἀναβάδην valere in superiore parte aedium, sequitur ex v. 409 καταβαίνειν δ' οὐ σχολή, et ex v. 411, ubi Dic. ait, mirum non esse, si χωλοὶ sint heroes Euripidis, quum e sublimi machina decidant (Br.). Errat Blayd., qui vertit „with the legs up."

v. 400. τρισμ. Vesp. 1293. τρισκακοδαίμων Ach. 1024. τρισόλβιε Eccl. 1129. τρισάθλιαι Pac. 242.

ΘΕΡΑΠΩΝ

ἀλλ' ἀδύνατον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ὅμως·
οὐ γὰρ ἂν ἀπέλθοιμ', ἀλλὰ κόψω τὴν θύραν.
Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον,
ὑπάκουσον, εἴπερ πώποτ' ἀνθρώπων τινί·
Δικαιόπολις καλῶ σ', ὁ Χολλείδης ἐγώ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀλλ' οὐ σχολή.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ἐκκυκλήθητ'.

v. 402. ἀλλ' ἐκκάλεσον R. sec. Bekk.

v. 403. ἐπέλθοιμ' Γ.

v. 404. Burgesii nugas hic et in sequentibus versibus sicco pede transeo. — „fortasse addendum ὦ Εὐριπίδη" Mein.

v. 405. εἴπερ δή ποτ' ABCPΔ. Ald. Junt. Kust. Br. εἴπερ πώποτ' RΓ. Inv. sqq. εἴπερ πότ' Suid. in εἴπερ. — ἀνθρώπῳ τινί P.

v. 406. Χολλίδης libri, vulgo. Χολλείδης Elmsl. Bgk. Bl. Mein. Harpocr. — καλεῖ σε vulgo. καλεῖ σ' ὁ Br. in Append. καλῶ σ' ὁ Mein. sec. Cob.

v. 407. Hunc et sequentem versum in suspicionem vocavit Dobr. astipulante Mein.

v. 401. οὑτ. σοφ. Plut. 1101 'οὑτωσὶ σφόδρα. — Ran. 949 gloriatur Euripides, se servos scite loquentes induxisse. — ὑποκρίν. valet respondere. Sic Arist. ap. Eustath. p. 1419, 52 (Mein. II, 1194) ἄκων κτενῶ σ', ὦ τέκνον, ὁ δ' οὖν ὑπεκρίνετο, ἐπὶ Παλλαδίῳ τἄρ', ὦ πάτερ, δώσεις δίκην. Aliter Vesp. 53, ubi significat explicare.

v. 403. οὐ γὰρ ἂν ἀπ. futuri loco dictum est, quum sequatur κόψω; Nub. 1416, 1417 futurum praecedit. — κόψω cfr. Schol. Plut. 1097. κόπτειν μὲν γὰρ λέγεται, ὅταν εἰσιέναι τις μέλλῃ, καὶ τὴν θύραν ἔξωθεν πλήττῃ, ψοφεῖν δὲ, ὅταν ἐξερχόμενός τις αὐτὴν ὑπανοίγοι καὶ ἦχόν τινα ἀποτελῇ· ὁ τοιοῦτος γὰρ ἦχος ψόφος καλεῖται. cfr. Ran. 604.

v. 404. Vertas: *Euripides, lieber Euripides.* De deminutivis ὑποκοριστικῶς adhibitis doctissime egit Schwabe de Deminutivis Gissae, 1859. p. 8 sqq. Cfr. Nubb. 80. 222.

v. 405. ὑπακ. c. dat. Nub. 361. Vesp. 273. Lys. 878, valet respondere; cum gen. Vesp. 318, Nub. 263 et absol. positum Pac. 785 est audire. — Ad εἴπ. πώπ. cfr. Pac. 302.

v. 406. Eadem scripturae discrepantia inveniuntur Τυρμεῖδαι et Τυρμίδαι, Κυρτεῖδαι et Κυρτιάδαι (Hesych.). Inscriptiones apud Leake l. l. p. 235 praebent Χολλεῖδαι. Pagus erat sec. Schol. tribus Aegeidis, sec. Harpocr. Leontidis; situs sub monte Hymetto ad meridiem versus. Quum vero Dic. secundum v. 34 sit Acharnensis, et Chollidarum pagus carbones non habeat, statuendum est, eum h. l. ad misericordiam Euripidis movendam, comice alludentem ad χωλὸς, se Chollidam vocare.

v. 407. Hunc monometrum, quocum cfr. Nub. 1233, consulto posuit poëta, ut Euripides breviter atque aspere Dicaeopolidem abire juberet.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀλλ' ἀδύνατον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ὅμως.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀλλ' ἐκκυκλήσομαι· καταβαίνειν δ' οὐ σχολή.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

Εὐριπίδη,

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τί λέλακας;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀναβάδην ποιεῖς,
ἐξὸν καταβάδην· οὐκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς.
ἀτὰρ τί; τὰ ῥάκι' ἐκ τραγῳδίας ἔχεις,

v. 408. ἐκκυκλήσει τι Γ. ἐκκυκλήθητ' Suid. in h. v. ἐγκυκλήθητ' Suid. in h. v. ἐκκυκλήθητι R. sec. Bekk.

v. 410—414 hoc ordine exhibet Γ, omisso 411: 410. 414. 412. 413.

v. 410. ποεῖς Γ. „ποεῖς R. et alii codd. saepissime. Eam veteribus quoque Graecis non ignotam fuisse, inscriptionum exempla docent" Dind.

v. 411. om. ΑΓ, in margine habet C. — πτωχοὺς R. sec. Dind. πτοχοὺς R. sec. Bekk. χωλοὺς ΒCΓΔ, vulgo, — κατάβηνι οὐκ ἐτὼς R. sec. Bekk.

v. 412. ἀτάρ τι ῥάκιον Reisk. ἀτὰρ τάδε ῥάκι' ἐκ τραγ. ἔχεις; Thiersch. Arist.

v. 408. ἐκκυκλ. Poll. IV, 128, τὸ μὲν ἐκκύκλημα ἐπὶ ξύλων ὑψηλῶν βάθρον, ᾧ ἐπίκειται θρόνος· δείκνυσι δὲ τὰ ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀπόρρητα πραχθέντα. καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ ἔργου καλεῖται ἐκκυκλεῖν. ἐφ' οὗ δὲ εἰσάγεται τὸ ἐκκύκλημα, εἰσκύκλημα ὀνομάζεται, καὶ χρὴ τοῦτο νοεῖσθαι καθ' ἑκάστην θύραν, οἱονεὶ καθ' ἑκάστην οἰκίαν. Similia tradunt scholiasta ad h. l. et Eustath. ad Il. p. 976, 15 (cfr. Schneider Att. Theaterwes. p. 92 seqq.) Adhibetur eadem machina Thesm. 96, 265. Dicaeopolis, omni ludibrio aurium oculorumque deleto, directorem machinae alloquitur, ut Trygaeus Pac. v. 174; cfr. Pac. 1022, et Arist. ap. Erotian. p. 50. (Mein. II, 1019.)

v. 409. Attende futurum formae medialis, sed significationis passivae. De καταβαίνειν vid. ad v. 399.

v. 410. τί λέλακας tragoediam sapit. Apud Soph. aoristus λακεῖν tantum invenitur. Ant. 1081, Trach. 821. Aesch. Prom. 407. Eurip. Iph. Taur. 461, Androm. 671, Hippol. 55, Ion. 776. Apud Aristoph. Plut. 39, Ran. 97. — De perfecto significatione praesentis usurpato vid. ad v. 300. — ἀναβάδην vid. ad v. 399.

v. 411. ἐξὸν. Pac. 1082, Eccl. 1003. — Ex hoc loco colligi potest, Graecos plerumque in inferiore parte aedium degisse; superior domus pauca tantum conclavia habebat, servis vel hospitibus dicta. Cfr. Beck. Chaticl. I, p. 195 sqq. — οὐκ ἐτὸς valet non temere; Thesm. 921. Eccl. 245, Plut. 404, 1166; sequ. ἀτάρ Av. 915. — χωλοὺς vid. ad v. 399. — Euripidis Philoctetes, Bellerophontes, Telephus fracto crure incedebant; cfr. Pac. 146. Ran. 840. — ποιεῖς = *dichten*.

v. 412. Sententia haec est: At quid hoc rei est? Pannos induisti ex tragoedia, vestitum miserabilem? Non temere est, quod mendicos fingis; sedet enim Euripides, vestitus

ἐσθῆτ' ἐλεεινήν; οὐκ ἐτὸς πτωχοὺς ποιεῖς.
ἀλλ' ἀντιβολῶ πρὸς τῶν γονάτων σ', Εὐριπίδη,
δός μοι ῥάκιόν τί του παλαιοῦ δράματος.
δεῖ γάρ με λέξαι τῷ χορῷ ῥῆσιν μακράν·
αὕτη δὲ θάνατον, ἢν κακῶς λέξω, φέρει.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τὰ ποῖα τρύχη; μῶν ἐν οἷς Οἰνεὺς ὁδὶ

p. 688. ἀτὰρ τί τὰ ῥάκι'; ἢ 'κ τρ. ἔχ. ἐσθ. ἐλ. Bgk. in Adn. edd. I. et II. Correxit Reisk. ignorans syllabam brevem in arsi positam ante ῥάκιον produci, ut Ran. 406, 1066. Pac. 740. Plut. 1065. (Bl. in Append. ad v. 1146). Interpunxi cum Schutzio.

v. 413. ἐλεεινήν libri, Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. Bgk. ἐλεινήν Elmsl. Dind. Bl. Mein. Porson. Praef. Hecub. VI. — χωλοὺς ΑΒCΡΓΔ edd. ante Br. πτωχοὺς R. corr. Br. Inv. sqq. Bentl. Tyrwhitt. — ποεῖς Γ. In A hic versus sic scriptus est:

ἐσθῆτ' ἐλεεινήν   χωλοὺς ποιεῖς.

v. 415. τοῦ vulgo. „Atqui in eo quoque usu versatur articulus, ut rem contemnendam, quae innotuit, aperte significet". Reisig. Conj. I, 175. τί του sine dubio recte Bgk. in adn. edd. I. et II. Mein.

v. 416. χωρῷ P. χωρῷ (ο supra) Γ. — λελέξαι Ald. Junt. II. Frob. Fri. Raph. Bis.
v. 417. φέρῃ Γ.
v. 418. ἐν om. Γ.

pannis heroum tragicorum. Similiter dicit Agatho Thesm. 148. ἐγὼ δὲ τὴν ἐσθῆθ' ἅμα γνώμῃ φορῶ. χρὴ γὰρ ποιητὴν ἄνδρα πρὸς τὰ δράματα, ἃ δὴ ποιεῖ (sic Madv.), πρὸς ταῦτα τοὺς τρόπους ἔχειν κτλ. — Cfr. Ran. 842, ubi Aeschylus Euripidem sic compellat: καὶ πτωχοποιὲ, καὶ ῥακιοσυρραπτάδη, ibid. v. 1063. πρῶτον μὲν τοὺς βασιλεύοντας ῥάκι' ἀμπισχὼν, ἵν' ἐλεινοὶ τοῖς ἀνθρώποις φαίνοντ' εἶναι.

v. 413. Nequeo adstipulari Porsoni, l. l. docenti, semper ἐλεινὸς scribendum esse, ut δεινὸς a δέος, κλεινὸς a κλέος; quamquam haec forma certa est Ran. 1063.

v. 415. του. cfr. Eq. 31. Plut. 1135. Bgk. (Com. Att. Rell. p. 136) vulgatam scripturam explicat: „antiquam enim tragoediam Telephum dicit." — παλαιοῦ δραμ. significatur fabula, quae multis annis ante Acharnenses in scenam delata erat. Plerumque tragoediae semel tantum agebantur. Simulat Dic., se nunc nomen Telephi nescire, sed indolem atque naturam ejus aperte significat v. 420, 422, 425, 428 seqq.

v. 416. ῥῆσιν μακρὰν cfr. v. 302 λόγους μακρούς. Euripides, qui saepissime heroes longissimas orationes habentes inducebat, discrimen periculi Dic. recte judicare poterat. — Vid. Nub. 1371 ὁ δ' εὐθὺς ᾖσ' Εὐριπίδου ῥῆσίν τιν' κτλ. Ran. 151. ἢ Μορσίμου τις ῥῆσιν ἐξεγράψατο. Vesp. 578 οὐκ ἀποφεύγει πρὶν ἂν ἡμῖν ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν τὴν καλλίστην ἀπολέξας.

v. 417. Vid. v. 317.

v. 418. τὰ π. τρύχ. cfr. Ach. 963. Nub. 1270. Eccl. 646. Alex. ap. Athen. X, 431 d. (Mein. III, 386.) Timocl. ap. Athen. VI, 224 a. (Mein. III, 598.) — ὁδὶ. Euripides digito monstrat volumen, quod continet partes Oenei. Fabula cognominis Euripidea quo anno docta sit, incertum est; h. l. docet, eam ante Olymp. 88, 3 actam esse. De argumento vid. Schol. Apollod. 1, 8, 6. Hygin. fab. 175: „Agrius, Parthaonis filius, ut vidit Oeneum fra-

ὁ δύσποτμος γεραιὸς ἠγωνίζετο;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐχ Οἰνέως ἦν, ἀλλ' ἔτ' ἀθλιωτέρου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐ Φοίνικος, οὔ·
ἀλλ' ἕτερος ἦν Φοίνικος ἀθλιώτερος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ποίας ποθ' ἀνὴρ λακίδας αἰτεῖται πέπλων;
ἀλλ' ἢ Φιλοκτήτου τὰ τοῦ πτωχοῦ λέγεις;

v. 419. καὶ δυσπ. Γ. — γηραιὸς Γ.

v. 420. ἀλλ' οὐχ Οἰν. Δ. οὐχ Οἰνέως· ἀλλ' ἦν ἔτ' ἀθλιώτερα conj. Seager in Class. Journ. IV, p. 716.

o
v. 421. τὰ τυφλοῦ φοίνικας. οὐ φοίνικος οὔ Γ. τὰ τυφλοῦ φοίνικος, οὐ φοίνικος. οὐ grammat. in appendice ad Etym. Gud. p. 638, 16. οὐ Φοίνικος, οὐχ conj. Br. Inv. Elmsl.

v. 423. ποτ' ἀνὴρ, libri, vulgo. ποθ' ἀνὴρ Inv. ποθ' ἀνὴρ Elmsl. Dind. sqq. ποθ' ὡ'νὴρ Br. — λακίδας ABCR. Suid. s. v. vulgo. λακείδας ΡΓΔ. — πέπλων ABCRΔ, vulgo. πέπλον Γ. γέρων πέπλων Ρ. πεπλωμάτων Suid.

v. 424. ἀλλ' ἢ P. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Elmsl. ἀλλ' οὐ Δ.

trem orbum liberis factum, egentem regno expulit atque ipse regnum possedit. Interim Diomedes, Tydei filius et Deipyles, Ilio devicto ut audivit avum suum regno pulsum, pervenit in Aetoliam cum Sthenelo Capanei filio, et armis contendit cum Lycopeo, Agrii filio. Quo interfecto Agrium (egentem) e regno expulit atque Oeneo avo suo regnum restituit, postque Agrius regno expulsus ipse se interfecit." Fortasse etiam Sophocles fabulam ejusdem nominis scripsit. cfr. Nauck frgm. trag. p. 159. Etiam Chaeremonis fragmentum servavit Athen. XIII, 608 B., et Philocli Suidas Oeneum tribuit.

v. 419. δύσποτμος, e regno expulsus scil. — γεραιός, fuit enim avus Diomedis. — ἠγωνίζετο i. e. partes suas egit. Vesp. 1479; de poetis Ach. 140; valet pugnare Ach. 481. Eq. 614, 687, Vesp. 993. — Cfr. Timocl. ap. Athen. VI, 223 b. (Mein. III, 593.) γέρων τις ἀτυχεῖ, κατέμαθεν τὸν Οἰνέα.

v. 421. Etiam de hac fabula nihil aliud certo proferri licet, quam eam ante Acharnenses, i. e. ante olymp. 88, 3 in scenam delatam esse; praeterea Dem. de falsa leg. §. 245 docet, qui histriones Phoenicem egerint. De argumento fabulae vide Apollod. 3, 13, 8. Φοῖνιξ ὁ 'Αμύντορος — ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτυφλώθη καταψευσαμένης φθορὰν Φθίας τῆς τοῦ πατρὸς παλλακίδος. Πηλεὺς δὲ αὐτὸν πρὸς Χείρωνα κομίσας ὑπ' ἐκείνου θεραπευθέντα τὰς ὄψεις βασιλέα κατέστησε Δολόπων. Plura dabit Nauck. Frgm. Trag. p. 488. Fabula cognominis Astydamanti minori, filio majoris, a Suida, Sophocli ab Athenaeo (II, 70 A.) tribuitur.

v. 423. λακίδας. Schol. τὰ διερρωγότα ἱμάτια; vox tragica, apud Comicos non invenitur. Aesch. Choëph. 25. λινοφθόροι θ' ὑφασμάτων λακίδες. Pers. 821. λακίδες ποικίλων ἐσθημάτων. Eurip. Troad. 485 habet λακίσματα: τρυχηρὰ πέπλων λακίσματα.

v. 424. Haec fabula, quae Ol. 87, 1 una cum Medea acta est (vid. Medeae

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὔκ, ἀλλὰ τούτου πολὺ πολὺ πτωχιστέρου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀλλ' ἦ τὰ δυσπινῆ θέλεις πεπλώματα,
ἃ Βελλεροφόντης εἶχ' ὁ χωλὸς οὑτοσί;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐ Βελλεροφόντης· ἀλλὰ κἀκεῖνος μὲν ἦν

v. 425. alterum πολὺ om. ΑΓΔ. — πτωχισθέρου P. πτωχεστέρου Δ. — οὔκ vulgo. οὐκ Dind. 25, 30, Ox. Bl. οὐκ Dind. 28. Mein.

v. 426. ἀλλ' ἤδη Suid. in δυσπινῆ. ἀλλ' ἢ Ald. Junt. Frob. Bis, Kust. Elmsl.

ϑ

v. 427. χωλὸς (sic) Γ. πτωχὸς Δ — βελλορηφόντης P.

v. 428. βελλοφορόν≡της P. — ἀλλ' ἐκεῖνος Γ. ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνος ἦν Bgk. in adn. ed. I. et II.

arg.), tertio ornata est praemio. Argumentum adumbrat Hygin. fab. 102: „Philoctetes, Poeantis et Demonassae filius, cum in insula Lemno esset, coluber ejus pedem percussit, quem serpentem Juno miserat irata ei ob id, quia solus praeter ceteros ausus fuit Herculis pyram construere, cum humanum corpus est exustum et ad immortalitatem traditum. Ob id beneficium Hercules suas sagittas divinas ei donavit, sed cum Achivi ex vulnere tetrum odorem ferre non possent, jussu Agamemnonis regis in Lemno expositus est cum sagittis divinis. Quem expositum pastor regis Actoris, nomine Iphimachus, Dolopionis filius, nutrivit. Quibus postea responsum est, sine Herculis sagittis Trojam capi non posse. Tunc Agamemnon Ulyssem et Diomedem exploratores ad eum misit. Qui persuaserunt, ut in gratiam rediret et ad expugnandam Trojam auxilio esset eumque secum sustulerunt." Aeschyli, Sophoclis, Euripidis fabulas cognomines inter se comparat Dio Chrysost. Orat. 52, praeterea vid. ejusdem Or. 59 (Nauck. l. l. p. 481 seqq.). Eandem fabulam tractaverunt Achaeus, Antipho, Philocles, Theodectes. — Cfr. Timocl. ap. Athen. VI, 223 b. (Mein. III, 593) χωλός τίς ἐστι, τὸν Φιλοκτήτην ὁρᾷ.

v. 425. πολὺ comparativo additur Plut. 128, et saepius; bis positum apud Comicos alibi non invenitur. — πτωχιστέρου solum h. l. ap. Nostrum legitur. Timocl. ap. Athen. VI, 223 b. (Mein. III, 593) habet πτωχότερος: ὁ μὲν ὢν γὰρ πένης πτωχότερον αὑτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον γενόμενον ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει. Menand. ap. Phot. et Suid. (Mein. IV, 132) πτωχότερος κίγκλου.

v. 426. δυσπινῆ. Schol. τὰ ἐρρυπωμένα, τὰ ῥυπαρά, πίνος γὰρ ὁ ῥύπος. „Verba δυσπινῆ πεπλ. tragoediam sapiunt; utrum ex hac fabula, an aliunde repetita sint, nescimus." Nauck. l. l. p. 352.

v. 427. Βελλ. Hanc fabulam Euripides ante Ol. 88, 3 in scenam commiserat. De argumento tradit Asclepiades in Schol. Il. ζ, 155. λέγεται δὲ αὐτὸν (Bellerophontem) ἐπαρθέντα ἐφ' οἷς ἔπραξε θελῆσαι μετὰ τοῦ Πηγάσου τὸν οὔρανον κατοπτεῦσαι — τὸν δὲ Δία μηνίσαντα οἶστρον ἐμβαλεῖν τῷ Πηγάσῳ ὥστε ἐκπεσεῖν μὲν τὸν Βελλεροφόντην καὶ κατενεχθῆναι εἰς τὸ τῆς Λυκίας πεδίον τὸ ἀπ' αὐτοῦ καλούμενον 'Αλήιον πεδίον, ἀλᾶσθαι δὲ κατὰ τοῦτο πηρωθέντα. Alludit ad Bellerophontem Arist. Pac. 135, 146, ubi vide Schol. Verba Ran. 1049 referenda sunt ad Stheneboeam, tragoediam Euripideam. Suid. etiam Astydamanti minori Bellerophontem tribuit. — Sordida est vestis et claudus ipse, quia ex equo decidit. — οὑτοσί, Euripides rursus volumen digito monstrat.

χωλός· προσαιτῶν, στωμύλος, δεινὸς λέγειν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

οἶδ' ἄνδρα, Μυσὸν Τήλεφον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ναὶ Τήλεφον·
τούτου δὸς, ἀντιβολῶ σέ, μοι τὰ σπάργανα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ὦ παῖ, δὸς αὐτῷ Τηλέφου ῥακώματα.
κεῖται δ' ἄνωθεν τῶν Θυεστείων ῥακῶν

v. 429. δεινὸς λέγειν om. R.

v. 430. „Conjiciebam olim scribendum esse: οἶδ' οἶδα, Μυσὸς Τήλεφος. Ναὶ Τήλεφος cfr. Ran. 584. Plut. 1080.“ Bl.

v. 431. τοῦτον Γ. — σ' ἐμοὶ Br.

v. 433. κεῖνται ΑΓ.

v. 429. προσαιτῶν. Praepos. πρὸς vis verbi αἰτεῖν augetur. cfr. Lys. 1141.

v. 430. Tragoedia Euripidea cognominis in scenam commissa erat Ol. 85, 2 una cum Alcmaeone, Cressis et Alcestide. Telephus omnium Euripidis heroum longe miserrimus erat, et in hac tragoedia omnia, quae in poësi Eurip. vituperantur, maxime ante oculos posita erant. Bgk. Com. Att. Rell. p. 136. Cfr. locum Timoclis supra ad v. 425 exscriptum. De argumento vide Schol. Nub. 921. Hygin. fab. 101 „Telephus, Herculis et Auges filius, ab Achille in pugna Chironis hasta percussus dicitur. Ex quo vulnere cum in dies tetro cruciatu angeretur, petit sortem ab Apolline, quod esset remedium. Responsum est ei neminem mederi posse, nisi eandem hastam, qua vulneratus erat. Hoc Telephus ubi audivit, ad regem Agamemnonem, venit et monitu Clytaemnestrae Orestem infantem de cunabulis rapuit, minitans se eum occisurum, nisi sibi Achivi mederentur. Achivis autem quod responsum erat, sine Telephi ductu Trojam capi non posse, facile cum eo in gratiam redierunt et ab Achille petierunt, ut eum sanaret. Quibus Achilles respondit, se artem medicam non nosse. Tunc Ulixes ait: non te dicit Apollo, sed auctorem vulneris hastam nominat. Quam quum rasissent, remediatus est. A quo quum peterent, ut secum ad Trojam expugnandam iret, non impetrarunt, quod is Laodicen Priami filiam uxorem haberet. Sed ob beneficium, quod eum sanarunt, eos deduxit, locos autem et itinera demonstravit; inde in Moesiam est profectus.“ Saepius haec tragoedia apud Comicos ridetur. Arist. Nub. 921 seqq. Ran. 853 seqq. 863. Alex. ap. Athen. X, 421 d. (Mein. III, 467.) Amph. ap. Athen. VI, 224 d. (Mein. III, 313.) Timocl. vid. ad v. 425. — Verba οἶδ' — Τήλεφον Nauck. Euripidi tribuit, fortasse fuerunt Ulixis.

v. 431. ἀντιβ. cfr. v. 414. „Formae pronominum personalium encliticae satis frequenter aut orationem, sive vocativo sive alio quodam vocabulo interruptam, continuant, velut Lys. 79, aut enuntiati ex prioribus nexi initium faciunt, Ach. 1079, Av. 1550.“ Hanov. Ex. crit. p. 129. Dobr. affert Eq. 461. Pac. 77. Av. 95. 418. Thesm. 1134. Plut. 46. 1171. — σπάργανα proprie valet incunabula, h. l. idem est atque ῥάκια (412), λακίδες πέπλων (423), ῥακώματα (432), ῥάκη (433).

v. 432. Verisimile non est, servum, quem h. l. Eurip. alloquitur, eundem esse, ac janitorem, supra locutum.

μεταξὺ τῶν Ἰνοῦς. ἰδοὺ ταυτί, λαβέ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Ζεῦ διόπτα καὶ κατόπτα πανταχῇ·
[ἐνσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον.]

v. 434. ἰδοὺ ταυτὶ λαβὲ Cephisoph. tribuunt Frob. Fri. Kust. Burm. Br. Inv. Both. Dind. Schutz. Bekk. θεράπων praefigunt P. Ald. Junt. Bis.. Raph. Elmsl. Bl. Euripidi continuant Bgk. Mein. ἰδοὺ ταυτὶ Dic., λαβέ Euripidi tribuit Beer. Zahl d. Schausp. p. 147. — „non male scriberes μεταξὺ τῶν Ἰνοῦς τ', ut ἄνωθεν adverbium sit" Blayd.

v. 435. ὦ διόπτα P. χακόπτα Suid. in διόπτης.

v. 436. μεῖον P. Uncinis includunt h. v. Dind. 30. Ox. Bl. Valken. ad Eurip. Hippol. 1029. Eodem modo idem versus repetitur Eq. 96, 113.— In A glossa suprascripta est: δός.

v. 433. ῥακῶν. cfr. verba Euripidis, ex Telepho repetita, quae affert Diog. Ep. 5 (Nauck. l. l. p. 457) πτώχ' ἀμφίβλητα σώματος λαβὼν ῥάκη ἀρκτήρια τύχης. — Θυεστείων. Valkenaerii judicio, quod nititur Schol. verbis „ἤτοι τὰ τῶν Κρησσῶν ἢ αὐτοῦ τοῦ Θυέστου" cogitandum non est de tragoedia Euripidis, quae inscribitur Thyestes, sed de Cressis (Ol. 85, 2), cujus fabulae initio Thyestes pannis indutus Argos revertens inducitur. Quae sententia eo verisimilior fit, quod Telephi panni juxta Cressarum jacent, quibuscum Telephi fabula una in scenam commissa erat.

v. 434. μεταξύ. Sententia est: „jacent supra Thyesteos pannos, medii inter Thyestae et Inus", simili ellipsi, atque Av. 187 ἐν μέσῳ δήπουθεν ἀήρ ἐστι γῆς (sc. καὶ οὐρανοῦ). H. l. facile genitivus Θυέστου ex praecedenti adjectivo repeti potest. Alibi μεταξύ sic non usurpatur. — Ἰνοῦς. Argumentum hujus fabulae tradit Hygin. fab. 4. „Athamas in Thessalia rex quum Inonem uxorem, ex qua duos filios . . . . ., perisse putaret, duxit Hypsei filiam Themistonem uxorem: ex ea geminos filios procreavit. Postea resciit Inonem in Parnaso esse, quam bacchationis causa eo pervenisse. Misit qui eam adducerent, quam adductam celavit. Resciit Themisto eam inventam esse, sed quae esset nesciebat. Coepit velle filios ejus necare. Rei consciam, quam captivam esse credebat, ipsam Inonem sumpsit et ei dixit, ut filios suos candidis vestimentis operiret, Inonis filios nigris. Ino suos candidis, Themistonis pullis operuit. Tunc Themisto decepta suos filios occidit. Id ubi resciit, ipsa se necavit. Athamas autem in venatione per insaniam Learchum majorem filium suum interfecit, Ino autem cum minore filio Melicerte in mare se dejecit et dea est facta." Laceris vestibus indutam induxit eam Euripides. Cfr. Vesp. 1413, ubi vid. Richt. Horat. Ep. ad Pis. 123 „flebilis Ino". — ἰδ. τ. λ. Quum servus sine dubio κωφὸν πρόσωπον, et Beerii distributio nimis artificiosa sit, sequutus sum Bergkium.

v. 435. διόπτ. et κατ. ap. Arist. non inveniuntur. κατόπτης Hom. hymn. Merc. 372. Aesch. Sept. 41. διοπτήρ Il. κ, 562. διόπτης Eur. Rhes. 234. κατοπτεύω Soph. Phil. 124. Aj. 816. διοπτεύω Aj. 300. Hic versus tragoediam sapit, fortasse Euripidis est. Extollit pannos Dic., et miratur, se per fissuras eorum coelum adspicere posse. Bene tenendum est, hunc versum non esse precantis. Cfr. Nub. 1, Ran. 750.

v. 436. Hic versus, qui supra (384) optime locum suum tenet, h. l. male illatus est, quum antecedens non sit pre-

Εὐριπίδη, 'πειδήπερ ἐχαρίσω ταδί,
κἀκεῖνά μοι δὸς τἀκόλουθα τῶν ῥακῶν,
τὸ πιλίδιον περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ Μύσιον.
δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,
εἶναι μὲν, ὅσπερ εἰμί, φαίνεσθαι δὲ μή·
τοὺς μὲν θεατὰς εἰδέναι μ', ὃς εἴμ' ἐγώ,
τοὺς δ' αὖ χορευτὰς ἠλιθίους παρεστάναι,
ὅπως ἂν αὐτοὺς ῥηματίοις σκιμαλίσω.

v. 437. ἐπειδήπερ PR sec. Bekk. Δ. edd. ante Br. ἐπειδὴ περιχαρίσω Γ. γ' ἐχαρίσω ΔB. 'πειδήπερ ABCR. Br. Inv. Elmsl. sqq. — μοι libri, vulgo Reis. Conj. I, p. 55. omittunt Bentl. Reisk. Pors. Herm. El. doctr. metr. p. 129. Hanov. Ex. crit. p. 158. Br. Elmsl. Dind. 28. 30. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 439. καφαλὴν Junt. I.

v. 441. ὥσπερ libri. Suid. Cod. Ox. in φαινόμενα Ald. Junt. Kust. Bgk. Eng. Jahn. Annal. 1853, p. 263. ὅσπερ Suid. in φαινόμενα et εἶναι. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Both. Bl. Mein. Reisk.

v. 442. ὃς PΔ. vulgo. ὅστις ABCRΓ. Inv. εἰδέν' ὅστις εἴμ' ἐγώ conj. Bl. „displicet pron. bis repetitum".

v. 444. αὐτοῖς R. Inv. — σκιμαλλίσω Δ.

cantis. Eadem sententia est Dobraei. Klotzius contra (Jahn. N. Annal. 1849, p. 242) eum tutatus est; Euripidem enim hoc versu, qui ex tragoedia aliqua ipsius repetitus sit, acerbissime perstringi.

v. 437. Quamquam scriptura vulgata a Reisigio defensa est et secundum praecepta Rossbachii (III, 194) bene se habet, tamen delevi μοι, quod moleste v. 438 repetitur. — χαρίζ. Eq. 776. Thesm. 756, 938, 939; obscoene de virgine Eq. 517.

v. 438. Ridet Euripidem Dic., demonstrans, quomodo misericordiam movere studuerit. Poscit Dic. instrumenta Telephi: πιλίδιον Μύσιον, πτωχικὸν βακτήριον, σπυρίδιον διακεκαυμένον λύχνῳ, κυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκρουμένον, χυτρίδιον, ἰσχνὰ φυλλεῖα, σκάνδιξ.

v. 439. πιλ. deminutivum, ut sequentia, ἐπὶ καταφρονήσεως adhibitum, ergo = miserum pileum. Vid. Schwabe De dem. p. 17 seqq. — Pileo (*Filzhut*) etiam Athenienses utebantur. Herm. Antt. priv. §. 21, 28. — Μύσιον, quia Telephus Mysus erat; v. 430.

v. 440. Schol. οἱ δύο στίχοι οὗτοι ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. Nauck. frgm. Nro. 699.

v. 441. Scripsi ὅσπερ, quum sententia sit „oportet me esse eundem, qui sum. Singulae hujus loci partes eleganter more Euripideo sibi opponuntur. Praeterea attendas ἀσύνδετον ἐπεξηγητικόν.

v. 442. Ut supra v. 416 h. l. Dic. personam suam male tuetur. Blaydesii emendatio mihi non probatur, quum οἶδα sic conjunctum saepius ap. Nostrum inveniatur; vid. v. 117, 375, et ἐπίσταμαι v. 377 seqq. Omnino h. l. pulchra dictione opus non est, stilum enim Euripideum poëta traducere vult.

v. 444. σκιμαλίσω. Schol. ἐξουθενίσω ἢ χλευάσω; nos: „*ein Schnippchen schlagen*". Pac. 548, ubi Schol. τῷ μέσῳ δακτύλῳ συναρμόσας τὸν μέγαν καὶ πλήξας ἐφυβρίζει. Hesych. in h. v. καταδακτυλίσαι. Obscoena significatio in hoc vocabulo non inest. Cfr. Piers. ad Moerin p. 360.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

δώσω· πυκνῇ γὰρ λεπτὰ μηχανᾷ φρενί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εὖ σοι γένοιτο, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ φρονῶ.
εὖ γ', οἷον ἤδη ῥηματίων ἐμπίπλαμαι.
ἀτὰρ δέομαί γε πτωχικοῦ βακτηρίου.

v. 445. μηχανεῖ P. — λεπτᾶι R. sec. Bekk.

v. 446. εὐδαιμονοίης libri. vulgo. εὖ σοι γένοιτο Br. Mein. cfr. Antiph. ap. Athen. v. 186 C. (Mein. III, 90.) εὖ σοι γένοιτο, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ νοῶ. — φρονῶ vulgo. νοῶ Br. Inv. Τηλέφου γ', ἅ'γὼ νοῶ Hotib. Cfr. Nauck. l. l. n. 702, p. 408.

v. 447. ἐμπίμπλαμαι BPΔ. Br. Elmsl. Dind. 25. 28. 30. Bekk. Bgk. Mein. ἐμπίπλαμαι ACR. Ald. Junt. Bis. Kust. Inv. Dind. Ox. Bl. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, 10: „*Die Reduplicationssilbe kann als von Natur lang betrachtet werden, wie öfters* ῑημι, πῑφαύσκω, κῑχάνω.“

v. 448. αὐτὰρ R. Inv. — καὶ τοῦ πτωχ. βακτυρίου P. καὶ πτωχ. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Elmsl. γε πτωχ. RΓ. (ABC ut videtur) Br. Inv. Dind. Bgk. Bl. Bekk. Mein. Poll. X, 173 verba πτωχ. βακτ. fabulae Γήρᾳ tribuit.

v. 445. μηχ. Vesp. 870. 1106. — λεπτὰ subtilia. Nub. 1404. — πυκν. φρεν. prudenti animo. Av. 430. Thesm. 438 eadem significatione usurpatur; cfr. etiam Eccl. 571 πυκνὴν φρένα. Amphid. ap. Athen. X, 448 a. (Mein. III, 316) λεπτῶς καὶ πυκνῶς. Respicit Eurip. h. l. suos ipsius versus v. 440 seqq., qui aperte auctori maxime placuerunt.

v. 446. Schol.: παρὰ τὰ ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου „καλῶς ἔχοιμι, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ φρονῶ.“ Scripsi εὖ σοι γένοιτο ex Antiph. l. l., εὐδαιμονοίης enim ex v. 457 negligentia quadam librariorum jam antiquitus huc irrepsisse videtur, praesertim quum ductus litterarum duorum vocabulorum simillimus sit. Ex scriptura recepta facile optativus γένοιτο ad Τηλέφῳ repeti potest. Ergo gratias agens Dic. dicit: „Bene tibi sit, o Euripides“, deinde pergit: „Telephus autem male pereat“. Quorum verborum qualis fuerit sententia in tragoedia, omnino dici non potest; h. l. aperte intellectu carent. Si accipiuntur pro „Telephus ipse pereat“, inepta est sententia, quum Dic. ipse Telephum agat. Si explicantur: „Tua fabula, quae Telephus inscribitur, pereat,“ vel „ejus me taedet“, stultissime haec dicta sunt; offendere enim Euripidem tum demum incipit Dic., postquam omnia accepit, quae poposcit. Hoc igitur loco priora tantum verba „εὖ σοι γένοιτο“ respicienda sunt, quae gratiarum actionem continent. Quae postquam senex dixit, meminit reliquorum verborum, eaque addit, ut versu Euripideo utatur, non ut aliquam sententiam, huic loco aptam, exprimat. Firmantur ea, quae protuli, versu sequenti.

v. 447. Scribendum est ἐμπίπλαμαι, ut Av. 1310 ἐμπίπλη, quamquam Schol. Nub. 633 praebet ἐμπίμπλη. Similiter fluctuat scriptura in ἐμπιπράναι Lys. 311, Thesm. 749. Nub. 1484. cfr. Lob. ad Phryn. p. 95, 96. Producitur vocalis ut o in ἀπōβλέπειν, de quo vide ad v. 291. — εὖ γ' Nub. 1201. — ἤδη i. e. postquam indui pannos et pileum Telephi. — ῥημάτια = sententiolae; v. 444.

v. 448. βακτήριον non est deminutivum, quod Bl. voluit; tum enim littera ι produceretur. Cfr. στῖον pro στΐον. Schwab. De demin. p. 53. Alibi Arist. voce βακτηρία utitur. Ach. 682. Nub.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τουτὶ λαβὼν ἄπελθε λαΐνων σταθμῶν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ θύμ᾽, ὁρᾷς γάρ, ὡς ἀπωθοῦμαι δόμων,
πολλῶν δεόμενος σκευαρίων· νῦν δὴ γενοῦ
γλίσχρος, προσαιτῶν λιπαρῶν τ᾽. Εὐριπίδη,
δός μοι σπυρίδιον διακεκαυμένον λύχνῳ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τί δ᾽, ὦ τάλας, σε τοῦδ᾽ ἔχει πλέκους χρέος;

v. 450. ἀποθοῦμαι PR.

v. 452. Εὐριπίδη BCPRΔ. Suid. in γλίσχρος. Reisk. Br. Inv. Elmsl. sqq. Εὐριπίδης Suid. in λιπαρεῖ. Εὐριπίδην R. sec. Bekk. Ald. Junt. Kust. Thiersch. Aristoph. p. 689. λιπαρῶν. Εὐριπίδη (sic etiam Bgk. in adnot. ed. II.) sive ὦ Εὐριπίδη Bentl.

v. 453 — 455. Suid. in διακεκαυμένον.

v. 453. Poll. X, 92. Suid. in σπυρίδιον. — διεκεκαυμένον Junt. II. Frob. διακεκαυμένῳ λύχνῳ Suid. in σπυρίδιον. — λύχνον Suid.

v. 454. Suid. in πλέκος et χρέος. Versum ex Eurip. Telepho repetitum sic affert Schol.: τί δ᾽ ὦ τάλας σὺ τῷδε πείθεσθαι μέλλεις; — αὖ τάλ. Suid. in πλέκος — τάλας γε ABCPRΓ. Suid. in πλέκος. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Inv. τάλας σε Δ. Bentl. Reis. Conj. I, p. 183. Elmsl. Dind. Bgk. Bl. Bekk. Mein. Dobr. τάλας τοῦδ᾽ Suid. in χρέος — ἔχῃ Suid. in διακεκ. et πλέκος ἔχεις conj. Scalig. Kust. Br. Inv. τάλας σὺ — ἔχεις Thiersch. Aristoph. p. 689. — τοῦ πλέκους Suid. tribus in locis.

541. Vesp. 33, 1296. Eccl. saepius, Plut. 272.

v. 449. Nauck. l. l. p. 675 cum VV. dd. suspicatur, etiam hunc et sequentem versum parodiam esse loci Euripidei. Vid. Herc. fur. 1036 τάδε λαΐνοις ἀνημμέν᾽ ἀμφὶ κίοσιν οἴκων. Troad. 5 ἐξ οὗ γὰρ — Φοῖβός τε κἀγὼ λαΐνους πύργους — ἔθεμεν. Electr. 1150. ἰάκχησε δὲ στέγα, λάϊνοί τε θριγκοὶ δόμων. Ach. 1072 χαλκοφάλαρα δώματα.

v. 450. ὦ θύμ᾽. Sic se ipsum Dic. compellat v. 480, 483. Eq. 1194. Cfr. Eur. Med. 1057 μὴ δῆτα, θυμέ, μὴ σύ γ᾽ ἐργάσῃ τάδε. Praeterea Ach. 485 ὦ τάλαινα καρδία. — δόμων saepissime ap. Euripidem.

v. 451. De formatione deminutivorum in αριον exeuntibus consulendus est Schwab. l. l. p. 69.

v. 452. γλίσχρος Schol. ἀντὶ τοῦ ταπεινὸς κόλαξ. Pac. 482. Nub. 1004. γλίσχρων legitur Pac. 193, ubi vid. Richt. — λιπαρῶν obnixe petens. Telecl. ap. Athen. II, 56 d. (Mein. II, 374) ξυγγενέσθαι διὰ χρόνου μ᾽ ἐλιπάρει δρυπεπέσι μάζαις καὶ διασκανδικίσαι. Soph. Oed. Col. 776. Thiersch., cui particula τ᾽ in fine trium adjectivorum posita non probatur, cum Εὐριπίδην conjungendum esse censet.

v. 453. σπυρίδ. διακ. λύχν. Schol. ὅτι οἱ πρεσβῦται διὰ τὸ μόλις βαδίζειν ἐν σπυρίδι κρύπτουσι τὸν λύχνον ὥστε σώζειν τὸ πῦρ. Tamen cave, ne putes, Dicaeop. sportellam ad usum a Schol. significatum petivisse; vid. infr. v. 469. Verba διακ. λύχν. significant tantum, pessimum ac longo usu depravatum esse hoc instrumentum. Vid. Diog. Laert. VI, 87, ubi Antisthenes narrat, Cratetem cynicae philosophiae se addixisse θεασάμενον ἔν τινι τραγῳδίᾳ Τήλεφον σπυρίδιον ἔχοντα καὶ τἄλλα λυπρόν.

v. 454. Priora verba ex Telepho

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

χρέος μὲν οὐδέν, βούλομαι δ' ὅμως λαβεῖν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

λυπηρὸς ἴσθ' ὢν κἀποχώρησον δόμων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

φεῦ·
εὐδαιμονοίης, ὥσπερ ἡ μήτηρ ποτέ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἄπελθέ νῦν μοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μἀλλά μοι δὸς ἓν μόνον,
κοτυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκρουμένον.

v. 456. ἴσθ' ὢ P.

v. 458. prius μοι om. Δ. — μὴ ἀλλὰ libri, vulgo. μἀλλὰ Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. — εὖ μόνον P.

v. 459. κυλίσκιον ABCRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Frob. Bis. Inv. Bgk. I. κύλισκον P. κυλίκιον Suid. in ἀποκεκρουσμένον et κύλιξ. Gramm. Bekk. Anecd. I, 429, 9. Schol.: γράφεται δὲ κυλίκειον. κυλίχνιον Toup. in Suid. II, 109. κοτυλίσκιον Athen. XI, 479b. Eustath. p. 1282, 59. Casaub. ad Theophr. Charact. XI, 145. Br. Elmsl. Dind. Bl. Bekk. Bgk. II. Mein. ἀποκεκρουσμένον libri. Suid. Eustath. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28. ἀποκεκρουμένον Athen. Codd. Ald. Grammat. Bekk. Dind. 30. Ox. Bgk. Bl. Bekk. Mein. Buttm. Gr. Gr. II, 173. ἀποκεκομμένον deteriores Athenaei Codd. (ubi ἀποκ. ex glossemate in versum irrepsit).

sumpta sunt, vid. adn. criticam. Finem correxerunt VV. dd.; Valkenaer: θέλεις; Nauck: με λῇς; Bl: σὲ τῷδε πείθεσθαι χρέος; Both: σοὶ τῷδε πείθεσθαι μέλει. — De σὲ vid. ad 431. — De articulo omisso vid. ad v. 960. — πλέκος = πλέγμα cfr. Richt. ad Pac. 532 (528). Poll. X, 92 ἐν δὲ 'Αχαρνεῦσι σπυρίδιον, ὃ καὶ πλέκος εἴρηκε παρατραγῳδῶν. — χρέος ἔχει locutio tragica.

v. 455. Denuo perstringit Euripidem, non quod aliena a proposito saepe fabulis suis immiscet (Bl. et Both.), sed propter sententias eleganter sibi oppositas, sed intellectu carentes.

v. 456. λυπ. ἴσθ' ὤν. Cfr. Eurip. Hel. 452 ὀχληρὸς ἴσθ' ὤν· καὶ τάχ' ὠσθήσει βίᾳ δόμων. (ibid. 459 τοῦ δὲ βασίλειοι δόμοι;). — φεῦ, extra versum positum (vid. ad v. 241) referendum est ad κἀποχώρησον, at statim accipit Dic., quae petierat.

v. 457. εὐδ. est gratiarum actio. Ran. 1417. — μήτηρ. Vitae Eurip. init. Εὐριπίδης ὁ ποιητὴς υἱὸς ἐγένετο Μνησάρχου καπήλου καὶ Κλειτοῦς λαχανοπώλιδος. H. l. ironice mater commemoratur; incipit Dic. Euripidem offendere, atque quo plura accipit, eo contumeliosius loquitur; cfr. 461, 469, 478, ubi vid. adn.

v. 458. μἀλλά. Hujus crasis exempla sunt Ran. 103, 750, 745 cum Schol. Thesm. 288. Explica μή με ἀπελθεῖν κέλευε, ἀλλὰ κτλ. — ἓν μόνον cfr. v. 477.

v. 459. κοτυλίσκιον formatum est suffixo ισκ-ιο-ν, quod ex ισκο- et ιο- compositum est, et quum deminutiva suffixo ισκο formata numquam neutr. gen. sint, illud hujus generis vice fungitur; κυλίσκιον contra regulam formatum esset et rectius scriberetur κυλικίσκιον, itaque praetuli κοτυλίσκιον. — χεῖλος labrum caliculi, sed etiam de extrema ora navis

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

φθείρου λαβὼν τόδ᾽· ἴσθ᾽ ὀχληρὸς ὢν δόμοις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὔπω μὰ Δί᾽ οἶσθ᾽, οἷ᾽ αὐτὸς ἐργάζει κακά.
ἀλλ᾽ ὦ γλυκύτατ᾽ Εὐριπίδη, τουτὶ μόνον,
δός μοι χυτρίδιον σφογγίῳ βεβυσμένον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἄνθρωπ᾽, ἀφαιρήσει με τὴν τραγῳδίαν·

v. 460. φέρου ABCPΓΔ. Ald. Junt. II. Frob. Bis. Kust. Br. φθείρου R. Inv. Elmsl. Dind. Bl. Bekk. Bgk. Mein. φέρε Junt. I. ἔρρ᾽ οὖν Thiersch. Aristoph. p. 689. — ταῦτ᾽ P. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. τόδ᾽ R. Inv. Elmsl. sqq. — ἴσθι δ᾽ ὀχλ. R. Bgk. („ubi crediderim librarium voluisse ἴθι" Elmsl.), non probatus Engero. Jahn. Annal. 1853. p. 263. ἴσθ᾽ ὀχλ. ABCPΓΔ. vulgo.

v. 461. „Plenius distinguendum post μὰ Δί᾽. In οὔπω intell. ἀπέρχομαι" Hotib. Mein. οὔτοι prop. Bl. comp. Ran. 42, 668. Pl. 364. οὔτοι et versum continuans Euripidi Thiersch. Aristoph. p. 690.

v. 462. Post μόνον colon posuit Reis. Conj. I, 178. — μόνον τουτί R. sec. Bekk.

v. 463. σφογγίῳ ABCPΓΔ. Ald. Junt. Frob. Bis. Br. Elmsl. Dind. Bl. Mein. Piers. ad Moerin p. 361. Greg. Corinth. De dial. Att. p. 148. Eng. ad Thesm. 247. σπογγίῳ R. Suid. in βεβυσμένα Kust. Inv. Bekk. Bgk. Fritzsch. ad Thesm. p. 611. σπογγιᾷ Suid. in σπογγιά. σπογγίᾳ Bgk. in adn. ad ed. II.

v. 464. ὤνθρωπ. Elmsl. ὦνθρωπ᾽ Bl. Mein. — ἀφαιρήσεις A.

usurpatur; cfr. Eupol. ap. Poll. II, 89 (Mein. II, 559) ἀνερροθίαζε περὶ τὰ χείλη τῆς νεώς. — ἀποκεχρουμένον sine littera σ scribendum, quamquam invenitur κροῦσμα apud Athen. IV, 183 e.; sed saepius altera forma legitur, sic χροῦμα, χρουματικός, χρουμάτιον, χρουματογραφία, χρουματοποιός Lobeck. ad Ajac. p. 324. Caliculo Telephus usus erat ad aquam hauriendam.

v. 460. φθείρου. Plut. 598, 610. Eur. Hecub. 284. φθείρου, τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοιχ᾽ ἐγώ. — ἴσθ᾽. vid. adn. ad v. 456. — ὀχλ. vid. v. 472.

v. 461. Fortasse etiam hic versus ex Telepho Eurip. huc translatus est. Credas, te Aristophanem ipsum audire; regerit enim convicium Dicaeopolis, dicens: „Quum ipse nondum scias, quam sis molestus spectatoribus, tibi demonstrabo, poscens plura tuorum miserrimorum instrumentorum." At ambigua haec verba sunt, eaque Euripides sic intelligere potest: „Nondum scis, quae mala ipse facias, me jam nunc a domo tua propellens."

v. 463. Ad σφογγ. βεβ. cfr. Thesm. 506. παιδίον κηρίῳ βεβυσμένον. Omnis supellex, quam Dic. ab Euripide accipit, laesa est (v. 453, 459). Cur haec ollula spongia obturata sit, docet Schol.: ὅτι πένητες τὰ τρήματα τῆς χύτρας σφηνοῦσι τοῖς σπόγγοις. — Ad χυτρίδιον vid. adn. ad v. 1175.

v. 464. Scribendum est ἄνθρωπ᾽ sec. Krüg. Gr. Gr. §. 45, 3, 1. — ἀφαιρεῖσθαι c. dupl. acc. Thesm. 935. Ran. 600. — Malitiose Euripides inducitur putans, ex ollulis et pannis laceris tragoediam ipsam constare, quam quidem v. 400 sine mente ac ratione componit.

ἄπελθε ταυτηνὶ λαβών.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀπέρχομαι.
καίτοι τί δράσω; δεῖ γὰρ ἑνός, οὗ μὴ τυχὼν
ἀπόλωλ᾿. ἄκουσον, ὦ γλυκύτατ᾿ Εὐριπίδη·
τουτὶ λαβὼν ἄπειμι κοὐ πρόσειμ᾿ ἔτι·
ἐς τὸ σπυρίδιον ἰσχνά μοι φυλλεῖα δός.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀπολεῖς μ᾿. ἰδού σοι. φροῦδά μοι τὰ δράματα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ᾿ οὐκέτ᾿, ἀλλ᾿ ἄπειμι. καὶ γάρ εἰμ᾿ ἄγαν
ὀχληρός, οὐ δοκῶν με κοιράνους στυγεῖν.

v. 465. Idem versus legitur Av. 948, nisi quod ibi est τουτονί.

v. 466. καί τοι Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25. 28. καίτοι Elmsl. Dind. 30. Ox. Bl. Bekk. Bgk. Mein.

v. 468. ταυτί Br. errore typoth. Bekk. — κοὐκ P.

v. 469. εἰς PRΓΔ. Suid. in φυλλεῖα (ubi Cod. Ox. om. μοι) Inv. Elmsl. Dind. 25, 28, 30. Bekk. Bl. Bgk. ἐς vulgo.

v. 470. sine persona P. — ἰδοὺ σοι P. — μοι om. R.

v. 472. με ABCPΓΔR. (sec. Bekk.) Inv. Dind. 28. 30. Ox. Bekk. Bl. Bgk. Mein. γε R. sec. Dind., id. 25. Both., qui commate interpungit post γε. μὲν Schol. — τυράννους R. Inv. — ὀχληρὸς οὖν δοκῶν γε conj. Elmsl.

v. 465. ταυτηνί · τὴν χύτραν δηλονότι; at praecedit χυτρίδιον. Cfr. Lys. 200 seqq. Ach. 777. 778.

v. 466. καίτοι. v. 357. 370. — τί δράσω cfr. v. 490.

v. 468. Quo miseriorem supellectilem poscit Dic., eo majores fiunt ambages.

v. 469. φυλλεῖα. Hesych. φυλλεῖα τὰ τῶν λαχάνων ἃ προστιθέασι τοῖς ὠνουμένοις αἴολα ἢ φαῦλα. Schol. τὰ ἀπολεπίσματα τῶν λαχάνων. ἰσχνὰ δὲ οἷον μεμαραμμένα καὶ εὐτελῆ τῶν λαχάνων φύλλα . τοιαῦτα γὰρ οἱ πτωχοὶ ἐσθίουσι. — σκώπτει δὲ αὐτὸν ὡς λαχανοπώλιδος υἱόν. Cfr. Herm. Antt. priv. §. 24, 28. — Plut. 544 φυλλεῖ᾿ ἰσχνῶν ῥαφανίδων.

v. 470. ἀπολεῖς μ᾿ Vesp. 1202. Pac. 166. Thesm. 1073. — ἰδού σοι = ecce tibi. „Factum esse significat, quod fieri postulabatur“ Herm. Cfr. Nub. 82, 255, 635. Eq. 121, 157 sed omisso pron. μοι. Praeterea saepissime usurpatur, si cum cavillatione quae res monstratur. Eq. 87, 344, 703. Pac. 198. Nub. 872, 818, 1469. Thesm. 206. Ran. 1205. Eccl. 133. — φροῦδα cfr. Nub. 718, 719, sententia v. 464 repetitur.

v. 471. οὐκέτ᾿ scil. αἰτήσομαι.

v. 472. Schol. τοῦτο πεπαρῴδηται ἀσήμως ἐξ Οἰνέως Εὐριπίδου· ὁ δὲ Σύμμαχος καὶ ἐκ Τηλέφου φησὶν αὐτό. In memoriam revocat hic versus eam Telephi Euripidei scenam, in qua coram principibus Graecorum ea oratio habetur, quam infra Dic. ridicule imitatur. — κοιράνους, i. e. Euripidem. Denuo maximam modestiam simulat Dic. — Sententia haec est: „Etenim nimis molestus sum, non reputans, invisum me fieri regibus.“

οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ'. ἐπελαθόμην,
ἐν ᾧπέρ ἐστι πάντα μοι τὰ πράγματα.
Εὐριπίδιον ὢ γλυκύτατον καὶ φίλτατον,
κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τί σ' αἰτήσαιμ' ἔτι,
πλὴν ἓν μόνον, τουτὶ μόνον, τουτὶ μόνον·
σκάνδικά μοι δὸς μητρόθεν δεδεγμένος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀνὴρ ὑβρίζει· κλεῖε πηκτὰ δωμάτων.

v. 473. Verba ἐπελ. — πράγματα Euripidi tribuunt P. Ald. Junt. Fri. Dicaeopolidi pergunt Kust. Br. sqq.

v. 475. Praefigunt nomen Dicaeopolidis P. Ald. Junt. Fri. — Εὐριπίδιον γλυκ. libri, vulgo. Εὐρ. ὦ γλυκ. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. ὦ Εὐρ. γλυκ. Suid. in φιλτάτιον Bentl. — ὦ φιλτάτιον vulgo. Suid., cujus cod. Oxon. om. ὦ. καὶ φιλτάτιον R. Inv. καὶ φίλτατον Elmsl. Dind. Bl. Bekk. Bgk. Mein. φιλαίτατον Bentl. ὦ καὶ φίλτατον Both.

v. 476. εἴτι Elmsl.

v. 477. ἓν μονονί P. — post alterum μόνον colon posuit Reisig. Conj. 178; plene interpunxit Bekk.

v. 478. Suid. in διασκανδικίσῃς.

v. 479. sine persona P. — ἀνὴρ libri, vulgo. ὡνὴρ Br. ἁνὴρ Elmsl. sqq. — Suid. in κλεῖε Poll. X, 27. affert ex Euripide λῦε πακτὰ δωμάτων, inde πακτὰ h. l. scripserunt Scal. Br. Valken. ad Hippol. 808. — κλῇε Mein.

v. 473. ὡς ἀπ. cfr. v. 333. Thesm. 209, 1212. — ἐπελ. eodem modo cum enuntiato relativo conjunctum Nub. 854.

v. 474. „in quo res omnes meae sitae sunt." Jam alludit ad scandicem.

v. 475. Cfr. Thesm. 209 Εὐριπίδη, ὦ φίλτατ' ὦ κηδεστά. Eq. 726. Eccl. 1129. Vesp. 1512. Pac. 1198. — Ad omissam interjectionem ὦ ante Εὐριπίδιον cfr. v. 404. — ὦ γλυκ. cfr. Lys. 889 ὦ γλυκύτατον σὺ τεκνίδιον.

v. 476. κάκιστ' ἀπολ. cfr. Pac. 2. — Ad constructionem vid. Pac. 1072. Eq. 694. Eur. Or. 1086 μήθ' αἷμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον, εἴ σ' ἐγὼ ἀπολίποιμί σε. — Addita particula ἔτι optativus aoristi significationem futuri accipit.

v. 477. ἓν μόνον cfr. v. 458.

v. 478. σκάνδιξ. Schol. ἔστι δὲ λάχανον ἄγριον εὐτελές. Linné: scandix pecten Veneris. — De Euripidis matre vid. Leutsch. ad Diogen. Provv. VIII, 20. „σκάνδιξ. Olera ejusmodi hortorum possessores pauperibus carpere et gratis secum auferre solebant permittere. Euripidis vero mater utpote μικρολόγος si non σκάνδικας, similia tamen venditavit, ut vel e re minimi pretii divitias augeret: talis res, opinor, Aristophanis animo, quum scriberet Acharn. 478, obversata est". Saepius ob eam Euripides a Nostro ridetur. Thesm. 387, 456. Ran. 840, 942. Schol. ad h. l. Hesych. in σκάνδιξ. Plin. Nat. hist. XXII, 22, 38. Enger. Mus. Rhen. II, 236, 237. — μητρ. δεδ. Aesch. Choëph. 750 (Ὀρέστην) ὃν ἐξέθρεψα μητρόθεν δεδεγμένη. (Bgl.)

v. 470. ἀνὴρ ὑβρ. v. 1117 οἴμ' ὡς ὑβρίζεις. Euripides a Dic. nimis offensus finem colloquio imponit; eccyclemate retro tracto scenae paries clauditur. Thesm. 265, ubi Agatho: εἴσω τις ὡς τάχιστά μ' εἰσκυκλησάτω. — πηκτὰ δωμ. Nihil mutandum est; cum Nauckio (l. l. p. 530) potius in loco Euripideo supra laudato Attica forma πηκτὰ restituenda est. Cfr. Eur. Cycl. 190 πηκτοῦ γάλακτος. Phoen. 489 πηκτῶν κλιμάκων προσαμβάσεις. — Schol. πηκτὰ = τὰς θύρας. Hesych. πακτὰ · ἡρμοσμένα, πεπορπημένα. —

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ θύμ', ἄνευ σκάνδικος ἐμπορευτέα.
ἆρ' οἶσθ', ὅσον τὸν ἀγῶν' ἀγωνιεῖ τάχα,
μέλλων ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἀνδρῶν λέγειν;
πρόβαινε νῦν, ὦ θυμέ· γραμμὴ δ' αὑτηί.
ἕστηκας; οὐκ εἶ καταπιὼν Εὐριπίδην;
ἐπῄνεσ'· ἄγε νυν, ὦ τάλαινα καρδία,
ἄπελθ' ἐκεῖσε, κᾆτα τὴν κεφαλὴν ἐκεῖ
παράσχες εἰποῦσ', ἅττ' ἂν αὐτῇ σοι δοκῇ.

v. 480. εὐπορευτέα A. ἐκπορευτέα a Bentl. propos. placuit Dawesio.

v. 483. Suid. in γραμμή. — αὐτηί P. — πρόβαινέ νυν Elmsl. probante Mein. in adnot. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 10.

v. 484. ἑστηκας P.

v. 485. ἐπῄνεσα γε ACΔ.

v. 486. κατὰ ACΓ. — pro ἄπελθ' proponit Hamak. πάρελθ'.

v. 487. „Quum partic. εἰποῦσα non nisi sensu praeterito usurpetur, qui ab hoc loco alienus est, scribendum opinor λέξον παρασχοῦσ'. Possis etiam, sed minus eleganter, παράσχες εἰπέθ', vel παράσχες εἰπεῖν." Bl. εἰπέθ' Hamak. — δοκεῖ Ald. Junt. Frob. Fri. Bis. Kust. δοκῇ P. Dawes. Br.! Inv. Dind. sqq. δοκοῖ BΔ. εἰποῦσ' ἅττα χαὐτῇ σοὶ δοκεῖ mavult Elmsl.

v. 480. ὦ θύμ' vide ad v. 450. — ἐμπορευτέα vide ad v. 394.

v. 481. ἆρ' οἶσθ' sollemniter dictum. Soph. Ant. v. 2. Nub. 1329. Vesp. 4. Pac. 371, 479. Av. 668, 1221, 1246. — ὅσον praedicatum est. — ἀγωνιεῖ absolute positum Eq. 687. Ad hanc constructionem cfr. Ephipp. ap. Athen. X, 442 d. (Mein. III, 322) μεθύοντες ἀεὶ τὰς μάχας πάσας μάχονται.

v. 483. πρόβ. ad truncum lanionium scil. — ὦ θυμὲ vid. ad v. 450. — γραμμή, Schol. ἀρχή, ἀφετηρία, ἡ λεγομένη βαλβίς. ἐκ μεταφορᾶς τῶν δρομέων. Hesych. γραμμή· ἡ ἐπὶ τοῦ δρόμου, ἧς ἐπέβαινον οἱ δρομεῖς. Bekk. Anecd. p. 426. ἀπὸ γραμμῆς = ἀπ' ἀρχῆς. Schol. Pind. Pyth. 9, 122 ἐχάρασσον δὲ γραμμήν τινα, ἣν ἀρχὴν καὶ τέλος εἶχον οἱ ἀγωνιζόμενοι, ὅθεν καὶ παροιμία · μὴ κίνει γραμμήν. Eur. Electr. 955 πρὶν ἂν πέλας γραμμῆς ἵκηται καὶ τέλος κάμψῃ βίου. Arist. ap. Galen. ad Hippocr. περὶ ἀγμῶν XII, p. 161. (Mein. II, 1190) χωρεῖ 'πὶ γραμμὴν λόρδος ὡς εἰς ἐμβολήν.

v. 484. Dic. eo utitur solatio, quod Euripidis artificia penitus didicerit. — εἶ καταπιών. cfr. Plut. 687 ἐστὶν ἐξολωλεκώς. Ach. 670 ὦσι παρακείμεναι. Eq. 854. ἐστὶ συγκεκυφός. Krüg. Gr. Gr. §. 53, 3, 1. Falso Bothius: οὐκ εἶ = non ibis? — Praeterea vid. Anonym. ap. Dion. Chrys. Or. 32, p. 664 Reisk. (Mein. IV, 616) τὸν πολίτην κατέπιεν.

v. 485. ἐπῄνεσ' = „laudo te, bene Euripidem memoria tenes." Aliter Ran. 508, κάλλιστ', ἐπαινῶ, ubi valet „gratiam facio", nostratium lingua: *Ich danke schönstens.* — De aoristo pro praesenti tempore usurpato vid. Krüg. l. l. §. 53, 6, 3. Exempla congessit Teufel ad Nub. 174. — Ad τάλαινα καρδία Bgl. comp. Med. 1242, Iph. Taur. 344.

v. 486. ἐκεῖσε = ἐπὶ τὴν γραμμήν. ἐκεῖ significat truncum lanionium.

v. 487. παράσχες cfr. v. 318. — Blaydesii emendationi repugnant loci Nub. 1062 καί μ' ἐξέλεγξον εἰπών. Thesm. 842. Praeterea ad scripturam receptam cfr. Nub. 345. ἀπόκριναί νυν ἅττ' ἂν ἐρω-

τόλμησον, ἴθι, χώρησον, ἄγαμαι καρδίας.

ΧΟΡΟΣ

τί δράσεις; τί φήσεις; ἀλλ᾽ ἴσθι νυν
ἀναίσχυντος ὢν σιδηροῦς τ᾽ ἀνήρ,
ὅστις παρασχὼν τῇ πόλει τὸν αὐχένα
ἅπασι μέλλεις εἷς λέγειν τἀναντία.
ἀνὴρ οὐ τρέμει τὸ πρᾶγμ᾽. εἶά νυν,
ἐπειδήπερ αὐτὸς αἱρεῖ, λέγε.

v. 488. ἄγαμαι καρδίας libri. Suid. vulgo. ἄγαμαι, καρδία Pors. Dobr. ἄγ᾽ ἐμὴ καρδία Dawes. Br.

v. 490. ἀλλ᾽ om. ab omnibus libris, Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Inv. Bekk. addidit Herm. de metris p. 245. — νῦν libri, Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk.

v. 491. τ᾽ ἀνὴρ vulgo. δ᾽ ἀνήρ Bgk.

v. 493. ἅπασιν R. sec. Bekk. — τὰ ᾿νατία Ald. τὰ ᾿ναντία Junt. I. II.

v. 494. 495. Semichorio tribuunt Ald. Junt. Fri. Raph. Br. Inv. Elmsl. (qui etiam v. 490. praefigit ῾Ημ.). Choro continuant Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 494. ἀνὴρ vulgo. ἀνήρ Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. — τρεῖ conj. Br. — πρᾶγμα libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. πρᾶγμ᾽ Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — νῦν libri. Ald. Junt. Kust. Br. (in adn.) Elmsl. Inv. εἶά νυν Br. (in contextu) Dind. sqq.

v. 495. λέγειν ABCPΓΔ. edd. ante Inv. — λέγε R. Inv. Elmsl. sqq. — ἐπείπερ αὐτὸς αἱρῇ λέγειν Suid. in αἱρῇ — εἶά νυν ante h. v. repetitur ab Inv.

μαι. Plut. 471 ποιεῖτον - ὅτι ἂν ὑμῖν δοκῇ. Aves 450. σκοπεῖν (pro imperat.) δ᾽ ὅτι ἂν προγράφωμεν ἐν τοῖς πινακίοις. — ἅττ᾽ - δοκῇ significat, Dicaeop. non semper Acharnensium et propositi ratione habita, sibi indulgere velle more Euripidis, qui saepe aliena a proposito fabulis suis inserit.

v. 488. ἄγαμ. καρδίας. Cfr. Eur. Rhes. 245 ἄγαμαι λήματος. Ar. Av. 1744 ἄγαμαι δὲ λόγων. Cephis. apud Athen. XII, 533 a. (Mein. II, 883) ἄγαμαι Ξανθίπ. Gramm. Bekk. Anecd. p. 335, 32 (Mein. II, 573) Εὔπολις· ἄγαμαι κεραμέως. Moeris: Ἄγαμαι ῾Υπερβόλου. ᾿Αττικῶς. ἄγαμαι ῾Υπέρβολον. ῾Ελληνικῶς, ibid. Piers. Kidd. Dawes. Misc. Crit. p. 470. Articulus omissus h. l. suspectum reddere non potest, vid. Nub. 1240. Pac. 1066. Av. 570, 880 (ᾔσθην), Av. 1743 (ἐχάρην).

— Ad asyndetum cfr. Ran. 857, 861. Eccl. 129, 507, 737. Thesm. 221.

v. 491. ἀναίσχ. Ach. 289. Thesm. 611. Apud tragicos poetas occurrit saepissime ἀναιδής. Soph. El. 612. Oed. Col. 867. — σιδηροῦς Il. χ, 357. ἦ γὰρ σοί γε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός. Eur. Med. 1279. τάλαινα ὡς ἄρ᾽ ἦσθα πέτρος ἢ σίδαρος.

v. 494. Eq. 265. καὶ τρέμων τὰ πράγματα. — εἶα c. imperat. Vesp. 430. εἶά νυν — εἰσπέτεσθ᾽. Eur. Med. ἀλλ᾽ εἶ᾽ ὁπλίζου καρδία.

v. 495. Vis conjunctionis ἐπειδήπερ augetur particula ἅπαξ Vesp. 1129. — λέγε sic in fine versus positum saepius invenitur ap. Nostrum. Ran. 1442. Vesp. 944, all. — Ad sententiam cfr. v. 364.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μή μοι φθονήσητ', ἄνδρες οἱ θεώμενοι,
εἰ πτωχὸς ὢν ἔπειτ' ἐν Ἀθηναίοις λέγειν
μέλλω περὶ τῆς πόλεως, τρυγῳδίαν ποιῶν.
τὸ γὰρ δίκαιον οἶδε καὶ τρυγῳδία.
ἐγὼ δὲ λέξω δεινὰ μέν, δίκαια δέ.
οὐ γάρ με νῦν γε διαβαλεῖ Κλέων, ὅτι
ξένων παρόντων τὴν πόλιν κακῶς λέγω.

v. 496. οἱ θεώμενοι ΑΒCΡΓΔ, vulgo. Reis. Conj. Praef. p. XXIV. ὦ θεώμενοι R. Inv. Dind. 25. 28.

v. 497. ἀθυναίοις Junt. I.

v. 498. τραγῳδίαν Α. — ποῶν Γ.

v. 500. τραγῳδία Α. — οἶδε χ'η τρυγ. Br.

v. 502. καὶ νῦν ΑΒCΡΔ. Schol. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. Both. νῦν γε RΓ. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 503. Plut. Morall. p. 71 d.

v. 496. Hoc loco (= ῥῆσις v. 416) imitatur Dic. orationem Telephi Euripidei, cujus initium et finem simpliciter transscripsit poeta. Exponit Dic. his verbis causas belli Peloponnesiaci, demonstrans principes Atheniensium levibus de causis bellum movisse; sed quum Acharnenses, ut maxima civium Atheniensium pars, putent, se ipsos innocentes esse injuriasque semper a Lacedaemoniis accepisse, haec Dic. sententia eis non probatur. Deinde monendum est, Aristophanem jocando suam ipsius sententiam dicere.

— Ex Telepho afferuntur versus: μή μοι φθονήσητ' ἄνδρες Ἑλλήνων ἄκροι, εἰ πτωχὸς ὢν τέτληκ' ἐν ἐσθλοῖσιν λέγειν. Cfr. Alex. ap. Athen. XV, 691 f. (Mein. III, 410). — θεώμενοι. Spectatores alloquens Dic. partes suas male tuetur, cfr. Ran. 2, 132. Nub. 518. — Eccl. 165. ὦ γυναῖκες αἱ καθήμεναι. — φθονήσητ' - εἰ. Lys. 649. τοῦτο μή φθονεῖτέ μοι, ἢν ἀμείνω γ' εἰσενέγκω. Eupol. ap. Stob. Floril. IV, 33 (Mein. II, 546) μὴ φθονεῖθ', ὅταν τις ἡμῶν μουσικῇ χαίρῃ νέων.

v. 497. ἔπειτα = tamen; similiter post participium usurpatur, ut εἶτα, (de quo vid. ad v. 24), cfr. Av. 29. Thesm. 883. — ἐν Ἀθηναίοις. Incisio anapaesti probari potest, si cadit inter praepositionem vel articulum et nomen substantivum; vid. Rossb. et Westph. l. l. III, 191. Eng. Praef. ad Lys. p. XVIII sqq. Eccl. 104 πράττειν τὰ μέγιστ' ἐν τῇ πόλει. — πτωχὸς ὢν 558. 578. 593.

v. 498. τρυγῳδία idem valet, ac κωμῳδία, v. 886. Vesp. 650. 1537. Arist. ap. Athen. III, 117 C. (Mein. II, 1085). Plura dabit Schneid. Theaterw. Not. 12 fin. Not. 47. — τρυγ. ποιῶν, nos diceremus: *Komoedie spielend.*

v. 500. Sententia haec est: Comoedia non solum jocis petulantibus gaudet, sed etiam vera ac justa praedicat in rebus seriis et gravibus. cfr. v. 655 ὡς κωμῳδήσει τὰ δίκαια. Articulus recte abest; vid. Pors. ad Hecub. 782. Krüg. l. l. §. 50, 3, 6.

v. 502. Dic. denuo personae obliviscitur (ut v. 301, 378, 416, 443, 496) et tangit injurias, quas Aristophanes a Cleone acceperat. Vid. Praef. §. 3. — Hunc locum usque ad v. 508. tractavit Boeckhius De Lenaeis (Comment. Acad. Berol. 1819. p. 87 sqq.) — Scribendum est νῦν γε, ut infra v. 507.

v. 503. ξένοι i. e. ξύμμαχοι. Cfr. Nubb. 608 πρῶτα μὲν χαίρειν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖς ξυμμάχοις. Nubium ac Ba-

αὐτοὶ γάρ ἐσμεν οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών,
χοὔπω ξένοι πάρεισιν· οὔτε γὰρ φόροι
ἥκουσιν, οὔτ' ἐκ τῶν πόλεων οἱ ξύμμαχοι·
ἀλλ' ἐσμὲν αὐτοὶ νῦν γε περιεπτισμένοι·
τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγω.

v. 504. Hesych. Suid. in ἐπὶ Ληναίῳ. — γὰρ ἐσμέν Br. Inv. — οὐ 'πὶ P. — λυναίῳ Junt. I.

v. 505. οὔπω γὰρ P. καὶ οὔπω R. sec. Bekk.

v. 507. Poll. VII, 24.

v. 508. Suid. in μέτοικοι. Ejecit h. v. cum Valken. et Dobr. Meineckius. — pro ἀστῶν exhibet κριθῶν Suid. Cod. Oxon.

byloniorum fabulae Liberalibus magnis agebantur. His diebus festis socii Athenas tributa ferebant et ludos spectare solebant. Herm. Antt. publ. §. 157, 10. Antt. sacr. §. 59, 10. — τὴν πόλ. κακ. λέγω. Vid. Xen. Rep. Ath. 2, 18. κωμῳδεῖν δ' αὖ καὶ κακῶς λέγειν τὸν μὲν δῆμον οὐκ ἐῶσιν, ἵνα μὴ αὐτοὶ ἀκούωσι κακῶς, ἰδίᾳ δὲ κελεύουσιν, εἴ τίς τινα βούλεται, εὖ εἰδότες, ὅτι οὐχὶ τοῦ δήμου ἐστὶν, οὐδὲ τοῦ πλήθους ὁ κωμῳδούμενος ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἀλλ' ἢ πλούσιος, ἢ γενναῖος, ἢ δυνάμενος. Sed non semper hanc legem servabant poëtae. Cfr. Dion. Chrys. Or. 32, 655. τοῖς ποιηταῖς ἐπέτρεπον μὴ μόνον τοὺς κατ' ἄνδρα ἐλέγχειν, ἀλλὰ καὶ κοινῇ τὴν πόλιν ἐς ὅτι μὴ καλῶς ἔπραττον, ὥστε σὺν πολλοῖς ἑτέροις καὶ τοιαῦτα ἐν ταῖς κωμῳδίαις λέγεσθαι (Ar. Eq. 42.) δῆμος πυκνίτης, δύσκολον γερόντιον ὑπόκωφον, καί · τί δ' ἔστ' 'Αθηναῖος; τὸ πρᾶγμ' ἀνώμοτον . καὶ ταῦτα ἤκουον ἑορτάζοντες καὶ δημοκρατούμενοι. Schneid. l. l. p. 21, 126, 127.

v. 504. αὐτὸς = μόνος Od. ξ, 8. Il. θ, 99. Thesm. 472. — οὑπὶ Λην. τ' ἀγ. Böckh. l. l. p. 90 vertit: *Dieses Schauspiel ist ja das Schauspiel der Lenaeen;* opp. Babylonii, qui Liberalibus magnis acti erant. Lenaea mense Gamelione (Herm. Antt. sacr. §. 58, 1, 5. Schol. ad h. l.) agebantur in ea Urbis parte, quae ἐν Λίμναις apellabatur (Herm. l. l. §. 58, 4.) Hesych. l. l. ἔστιν ἐν τῷ ἄστει Λήναιον, περίβολον ἔχων μέγαν, καὶ ἐν αὐτῷ Ληναίου Διονύσου ἱερὸν, ἐν ᾧ ἐπετελοῦντο οἱ ἀγῶνες 'Αθηναίων, πρὶν τὸ θέατρον οἰκοδομηθῆναι.

v. 505. χοὔπω. „*Noch sind die Fremden nicht da, da die grossen oder städtischen Dionysien noch nicht gefeiert werden.*“ Böckh. l. l. p. 89. — ξένοι = ξύμμαχοι Schol. ad Ach. 634. Lys. 580. Ran. 458. Eq. 1198. Av. 1431. 1454. 1458.

v. 506. πόλεις, vid. ad v. 192. cfr. 636. 643. Vesp. 657, 670, 707.

v. 507. αὐτοί, vid. ad v. 504. — περιεπτισμένοι. Schol. οἷον ξένων ἀπηλλαγμένων καὶ καθαροὶ ἀστοί. κυρίως πτίσσειν (sic scrib., non πτίττειν docet Lob. Par. I, 31) ἐστὶ τὸ κριθὰς ἢ ἄλλο τι λεπίζειν καὶ καθαροποιεῖν. Hesych. περιεπτισμένη . περιεξεσμένη, περικεκαθαρμένη. Pherecr. ap. Eustath. p. 801, 56 (Mein. II, 345) νῦν δ' ἐπιχεῖσθαι τὰς κριθὰς δεῖ, πτίσσειν, φρύγειν, ἀναβράττειν κτλ., ubi Eustath. explicat: τὸ μὲν γὰρ πτίσσειν γίνεται, ἵνα τὸ πτισσόμενον ἀπολίποι τὸ πιτυρῶδες ἄχυρον. Arist. ap. Poll. VII, 24 (Mein. II, 1057.)

v. 508. De inquilinis Atheniensium vid. Herm. Antt. publ. §. 115. Schoem. Antt. Gr. p. 365 seqq. — Valkenaerius h. v. ejecit, quia ex v. 507. eluceret, inquilinos nunc non adesse. Fallitur; versus optime locum habet. Sententia haec est: Soli sumus tamquam frumentum gluma purgatum; hospites

ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν Λακεδαιμονίους σφόδρα,
καὐτοῖς ὁ Ποσειδῶν, οὑπὶ Ταινάρῳ θεός,
σείσας ἅπασιν ἐμβάλοι τὰς οἰκίας·
κἀμοὶ γάρ ἐστι τἀμπέλια κεκομμένα.
ἀτὰρ — φίλοι γὰρ οἱ παρόντες ἐν λόγῳ —
τί ταῦτα τοὺς Λάκωνας αἰτιώμεθα;

v. 509. μὲν τοὺς Λακεδ. PR. — ἔγωγε Br. — πάνυ Γ. (γρ. σφόδρα) —

v. 510. 511. Suid. in Ταίναρον.

v. 510. καὐτὸς ABCPΔ. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. καὐτοῖς RΓ. Suid. Inv. sqq. — Ποσ. om. articulo Both. — Ταινάρου Suid. — θεός suprascripto ιν ab al. manu Γ.

v. 511. ἐμβάλλοι Suid. ed. Mediol. ἐμβάλει Suid. cod. Oxon.

v. 512. ἐστι τἀμπέλια Mein. in adn. ἐστιν ἀμπέλια vulgo. — διακεκομμένα R. παρακεκομμένα Suid. in παρακεκομμένος, qui Schol. adnot. de v. 517. huc retulit. — ἐστ᾽ ἀμπέλια διακεκομμένα Bgk. in adn. ad ed. I. — παρακεκομμένα Bentl.

v. 514. Aristid. II. 241, 7.

quidem adsunt, inquilinos dico; at eorum rationem non habeo, quum quasi gluma civium sint; atque ut semper eo loco, ubi frumentum detritum est, gluma in area jacet, ita fieri non potest, quin nunc inquilini adsint; at hi multo arctiore vinculo cum civibus conjuncti sunt, quam socii, coram quibus reipublicae Atheniensium maledicere non debemus.

v. 509. Benevolentiam Acharnensium captat Dic. Similiter Mnesiloch. Thesm. 470. cfr. Eur. Or. 517. Elucet ex versibus sequentibus, Aristophanem aeque ac Cratinum (vid. Bergk. Com. Att. Rell. p. 201) Lacedaemoniis adeo amicum fuisse, ut ab injusto Atheniensium odio eos defenderet, et omnium malorum principia ab improbis reipubl. principibus duceret.

v. 510. οὑπὶ Τ. θ. cfr. 504 οὑπὶ Ληναίῳ τ᾽ἀγών. — De Neptuno in promontorio Taenaro, ubi templum et specus subterraneus ejus fuerunt, a Lacedaemoniis culto vide Paus. III, 25, 4. ἐπὶ δὲ τῇ ἄκρᾳ ναὸς εἰκασμένος σπηλαίῳ καὶ πρὸ αὐτοῦ Ποσειδῶνος ἄγαλμα, plura dabit Prell. Myth. Gr. I, 448, 2.

v. 511. Neptunum auctorem habitum esse motuum terrarum, docent ejus cognomina σεισίχθων, γαίης κινητήρ (Hom. Hymn. XXII, 2. Arist. Nub. 566. Pind. Isthm. III, 37 ὁ κινητὴρ δὲ γᾶς. Soph. Trach. 502 τινάκτωρ γαίας). In memoriam revocat hic locus celeberrimum illum motum terrarum, qui causa fuit belli Messenii tertii (Ol. 78, 3, a. Chr. 466, vid. Krüg. hist. philolg. Stud. p. 149 seqq.), de quo narrat Thuc. I, 101, 128. Paus. VII, 25 (ὥστε οἰκίαν μηδεμίαν τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀντίσχειν) Lys. 1142. — Frequentissimos fuisse terrae motus in Graecia docet Thuc. I, 23, 70. V, 45, 4. 50, 4. VI, 95, 1; et ipso Acharnensium anno Thuc. III, 87, 2. 89, 1. — ἅπ. ἐμβ. τ. οἰκ. Nub. 1489. ἕως ἂν αὐτοῖς ἐμβάλῃς τὴν οἰκίαν. Plut. 180. ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος - ΧΡΕΜ. ἐμπέσοι γέ σοι.

v. 512. κἀμοὶ mihi aeque, ac Choro, v. 232, 183. — ἀμπέλια Pac. 596.

v. 513. ἀτὰρ vid. Krüg. §. 69, 10. cfr. v. 411. Av. 915. Verba φίλοι - λόγῳ orationi interposita sunt. — παρόντες ἐν λόγῳ Av. 30. Eur. Rhes. 147.

v. 514. αἰτιᾶσθαι. Thesm. 729 τοῦ θανάτου μόνην γυναικῶν αἰτιῶ τὴν μητέρα.

ἡμῶν γὰρ ἄνδρες, οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
μέμνησθε τοῦθ', ὅτι οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
ἀλλ' ἀνδράρια μοχθηρά, παρακεκομμένα,
ἄτιμα καὶ παράσημα καὶ παράξενα,

v. 515. κοὐχί Bekk.

v. 516. τοῦθ' ὅτ' B. edd. ante Br. τοῦθ' ὅτι CR. Br. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. τοῦτο omisso ὅτι A, ex quo edidit Elmsl. τοῦτό γ', οὐχί, coll. Nub. 887, — ubi pro τοῦτό γ' οὖν nunc legitur τοῦτο νῦν.

v. 517. 518. Suid. in παρακεκομμένος.

v. 517. Suid. ed. Kust. ἀνδράσια, at substantiva in ασιον exeuntia α producunt.

v. 518. ἄσημα pro ἄτιμα Hamak. ex Poll. III, 86.

Ran. 310. τίν' αἰτιάσομαι θεῶν μ' ἀπολλύναι. — Ad sententiam cfr. v. 309 seqq.

v. 515. Diserte dicit Dic., se nunc de singulis personis, non de republica loqui; vid. adn. ad v. 503.

v. 516. Lys. 611. μῶν ἐγκαλεῖς, ὅτι οὐχὶ προὐθέμεσθά σε.

v. 517. ἀνδράρια cum contemtu dictum; compara rhotacismi causa μητράριον, Ἑρμάριον, δρυάριον, καρυάριον (Schwab. de dem. p. 69.). Haec deminutiva abhorrere a cultiore Atticorum sermone, sed cum vulgi ore maxime frequentarentur, a poetis mediae et recentis comoediae, omnino vero a serioris aevi scriptoribus usurpata esse, docet Bergkius Com. Att. Rell. p. 410. — μοχθηρὸς scelestus. Plut. 1003 τοὺς τρόπους μοχθηρός. Sequens comparatio demagogorum cum nummis malae notae (cfr. Plut. 957, 862) eo acerbior est, quo magis Athenienses studebant nummos probe ac juste signare et falsae monetae reis leges supplicium minabantur. Demosth. in Lept. p. 508, 13 et in Timocr. p. 765 νόμος ἐστὶν ἁπάσαις, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ταῖς πόλεσιν, ἐάν τις τὸ νόμισμα διαφθείρῃ θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι. Cfr. Böckh. Staatsh. d. Ath. I, 769. — παρακεκομμ. explicandum est ex Ran. 718 seqq., qui versus respiciunt nummos aureos, olymp. 93, 2 ex aureis signis Deae Victoriae procusos, quibus multum aeris admixtum erat. Inde l. l. v. 725 vocantur πονηρὰ χαλκία (Böckh. l. l. I, 33, 770), 726 κοπεῖσι τῷ κακίστῳ κόμματι. H. l. ergo de hominibus se jactantibus dictum est.

v. 518. ἄτιμος valet infamis, sed h. l. ad nummos referendum est, quos dare et accipere cives vetantur, nos diceremus *„devalvirt"*. Sic factum est de nummis aereis, qui ol. 93, 3 signati erant, Eccl. 810 seqq. 821. ἀνέκραγ' ὁ κήρυξ, μὴ δέχεσθαι μηδένα χαλκὸν τὸ λοιπόν. ἀργύρῳ γὰρ χρώμεθα. Böckh. l. l. I, 770. — παράσημα = pravae notae. Perstat Dic. in eadem metaphora. Hesych. παράσημον. ἀδόκιμον, κίβδηλον, ἀπὸ τούτου καὶ τῶν νομισμάτων τὰ κίβδηλα παράσημα λέγεται. Significantur nummi, qui, ab alia civitate nota urbis Athenarum percussi, adulterini sunt (cfr. παράσημος ῥήτωρ). — παράξενα, ambigue dictum. Nummi exterarum civitatium Atheniensibus odiosi erant, qui suam ipsorum pecuniam permutantes semper collybum accipiebant. Böckh. l. l. I, p. 782. Simul alludit ad homines in civitate potentes, quibus ξενία exprobrabatur. Cfr. Ran. 730 τοῖς δὲ χαλκοῖς καὶ ξένοις -- χρώμεθα ὑστάτοις ἀφιγμένοισιν. Ach. 704 (Cephisodemus), Av. 11, 764, 1527 (Execestides); 31 (Acestor); 752 (Spintharus); 1296 (Lycurgus); Ran. 418 (Archedemus); 681, 1533 (Cleopho) all. (Elmsl.)

ἐσυκοφάντει Μεγαρέων τὰ χλανίσκια·
κεἴ που σίκυον ἴδοιεν ἢ λαγῴδιον
ἢ χοιρίδιον ἢ σκόροδον ἢ χόνδρους ἅλας,
ταῦτ' ἦν Μεγαρικὰ κἀπέπρατ' αὐθημερόν.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ σμικρὰ κἀπιχώρια,

v. 519. χανίσκια Hamak.

v. 520. εἶδεν B, in quo εἴδειεν suprascriptum est, P. edd. ante Br. ἴδοιεν ARΓ. Suid. in σίκυον Dawes. Misc. Crit. p. 256. ed. Burg. p. 472. ed. Kidd. Pors. Br. sqq. γε σίκυον εἶδεν vel σίκυον ἂν εἶδεν Bentl.

v. 521. ἁλὸς ABCΓΔ. Ald. Junt. sqq. Br. Inv. ἅλας R. Schol. χόνδρους ἅλας· οὕτως οἱ Ἀττικοί. Choerob. ap. Bekk. Anecd. III, 1316. χόνδρος ἅλς, χόνδρου ἁλός. χόνδροι ἅλες. Phoen. ap. Athen. VIII, 359 f. χάλα λήψεται χόνδρον. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — χονδρὰς R. sec. Bekk.

v. 522. καὶ πέπρατ' Δ. — pro Μεγαρικὰ conj. ἱερά τε Hamak. referens ad frumentum, quod a Megarensibus in fundis Deae Eleusiniae sacris exarabatur et Athenis venibat.

v. 523. μέντοι P.

v. 519. Μεγ. τὰ χλ. vid. Pac. 1002. De eis negotiis, quae Megarenses quaestus causa tractabant, vid. Reinganum, Das alte Megaris Berol. 1825. p. 42. Xen. Memor. II, 7, 6. Μεγαρέων δὲ οἱ πλεῖστοι, ἔφη, ἀπὸ ἐξωμιδοποιίας διατρέφονται. — Poll. VII, 48. χλανὶς δὲ ἱμάτιον λεπτόν. χλανίδα δ' αὐτὸ καὶ χλανίσκια ἐκάλουν. Hesych. χλανίδες. λεπτὰ ἱμάτια. Herm. Antt. priv. §. 21, 19. — συκοφαντεῖν (v. 828) alias dicitur φαίνειν (819, 912, 914.) Profitetur Dic., dissidium inter Athenienses et Megarenses initium cepisse a sycophantis, infra v. 821.

v. 520. Plerumque post εἰ c. opt. aor., ubi vertendum est „quoties“, sequitur ind. tempp. praeteritt. c. particula ἄν, cfr. Ach. 640. Pac. 213, 217. Plut. 978, 1011. Eq. 572. Nub. 1382; rarius ἄν omittitur. Av. 510. Soph. Trach. 908 εἴ του φίλων βλέψειεν οἰκετῶν δέμας, ἔκλαιεν ἡ δύστηνος. — σίκ. melopepones terra Megarensium gignebat. cfr. Pac. 1001. Schol. ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ σίκυος. Hesych. s. v. σπερματίας, ὃν ἡμεῖς μηλοπέπονα. Cratin. ap. Athen. II, 68 c. (Mein. II, 97) ubi vid. Mein. — Pluralem ἴδοιεν explicat Krüg. l. l. §. 63, 2, 1.

v. 521. Ad χοιρίδια cfr. Ach. v. 768. — Allio abundabat Megaris, Pac. 1000. Ach. 761. 762. Schol. Pac. 246. — χονδρ. ἅλ. Hesych. χόνδροι ἁλῶν · παχεῖς ἅλες, opp. λεπτοὶ ἅλες. Arist. ap. Poll. VI, 65 (Mein. II, 1009) εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λεπτοὺς ἅλας. Alex. ap. Athen. VII, 324 b. (Mein. III, 471) σμήσας τε λεπτοῖς ἁλσί. cfr. Herodot. IV, 181, 185. Antiph. ap. Athen. III, 127 b. (Mein. III, 18) ἐν ταῖς τρισὶν (σπυρίσι scil.) μὲν χόνδρος ἀγαθὸς Μεγαρικός. De salinis Megarensium vid. Plin. Nat. hist. XXXI, 7, 41. — Ex toto hoc loco odium, quod habebant Athenienses in Megarenses, cognoscitur; cum contemptu enim loquitur Dic. de eis, quae terra eorum gignit. Cfr. Isocr. De pace §. 117. Μεγαρεῖς δὲ μικρῶν αὐτοῖς καὶ φαύλων τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρξάντων, καὶ γῆν μὲν οὐκ ἔχοντες οὐδὲ λιμένας οὐδ' ἀργυρεῖα, πέτρας δὲ γεωργοῦντες, μεγίστους οἴκους τῶν Ἑλλήνων κέκτηνται. Strab. IX, 600.

v. 523. κἀπιχ. = haec Athenis fiebant.

πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες Μεγαράδε
νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι·
κᾆθ' οἱ Μεγαρῆς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
ἀντεξέκλεψαν 'Ασπασίας πόρνα δύο·
κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη

v. 524 — 529. Athen. XIII, 570a. 524 — 527. Plut. Pericl. 30.

v. 524. σημαίθαν P. Μεγάραδε Dind. Μέγαράδε. Bekk. Bl. Bgk. Μεγαράδε Mein. scribendum est c. Bgkio, vid. Curt. Gr. Gr. §. 178.

v. 525. μεθυσσοκ. Rav. sec. Bekk.

v. 526. 527. Suid. in πεφυσιγγώμενοι.

v. 526. Μεγαρεῖς P. Plut. Suid. edd. ante Br. Μεγαρῆς R. Athen. Cod. Ven. Br. sqq.

v. 527. 'Ασπασίας Harpocr. in 'Ασπασία Suid. in h. v. Schol. Pac. 502. 'Ασπασίᾳ Plut. l. l. (ubi 'Ασπασίας Sinten.) — πόρνα ABCPΓΔ. vulgo. πόρνας R. Athen. l. l. Inv. — δύω Athen. l. l.

v. 528. κἀκεῖθεν Athen. l. l. probante Mein. — ἀρχὴ vulgo. ἀρχῇ Dobr. Mein. — πτολέμου P.

v. 524. Hesych. Σιμαίθα . ἑταίρας Μεγαρικῆς ὄνομα. De scortis Megarensibus Hesych. Μεγαρικαὶ σφίγγες· Καλλίας πόρνας τινὰς οὕτως εἴρηκεν. Cfr. Praef. §. 4. fin.

v. 525. μεθυσοκ. valet ebrii e cottabo. Similiter formatum est μεθυσοχάρυβδις ap. Phryn. in Bekk. Anecd. I, 51 ἐπὶ γυναικὸς μεθύσου, οὐκ ἐπ' ἄρρενος. — Cottabus, de quo lusu sententiis maxime variatur (cfr. Beck. Charicl. II, 476 seqq.), h. l. aptissime memoratur, quia oraculum amoris habebatur, cfr. Schol. Pac. 343. εἰ μὲν χυθῇ τοῦ οἴνου, ἐνίκα καὶ ᾔδει, ὅτι φιλεῖται ὑπὸ τῆς ἐρωμένης, εἰ δὲ μὴ ἡττᾶτο.

v. 526. πεφυσ. Schol. φῦσιγξ λέγεται τὸ ἐκτὸς λέπισμα τῶν σκορόδων, ἡ φυσίγγη. Erotianus σκορόδου φύσιγγα· τὸ ἔξωθεν λέμμα. Hoc loco participium idem valet atque ἐσκοροδισμένοι v. 166, ubi vid. adnot. — De allio Megarensium vid. ad v. 521. Pac. 502.

v. 527. Schol. falso 'Ασπασίας accusativum esse putat, et Aspasiam Megarensem fuisse contendit; at genitivum, ex ἀντεξέκλεψαν pendentem, esse, docent Eq. 1149 ἅττ' ἂν κεκλόφωσι μου. Vesp. 1369 τὴν αὐλητρίδα τῶν ξυμποτῶν κλέψαντα; tamen etiam dativus invenitur. Plut. Pericl. 25. ἐκκλέψαντος αὐτοῖς τοὺς ὁμήρους Πισσούθνου. — Ad explicandum h. v. juvant: Thuc. I, 139, 2. ἐπικαλοῦντες Μεγαρεῦσι καὶ ἀνδραπόδων ὑποδοχὴν τῶν ἀφισταμένων, ubi Krüg. adnotat *„der Aspasia“*. Plut. Pericl. 24. καὶ τὰς γυναῖκας ἀκροασομένας οἱ συνήθεις ἦγον εἰς αὐτήν (τὴν 'Ασπασίαν scil.), καίπερ οὐ κοσμίου προεστῶσαν ἐργασίας οὐδὲ σεμνῆς, ἀλλὰ παιδίσκας ἑταιρούσας τρέφουσαν. Athen. XIII, 569. καὶ 'Ασπασία ἡ Σωκρατικὴ ἐνεπορεύετο πλήθη γυναικῶν, καὶ ἐπλήθυνεν ἀπὸ τῶν ταύτης ἑταιρίδων ἡ 'Ελλάς. Ceterum Aspasia sec. Plutarchum fuit Milesia, Axiochi filia; de amore Periclis erga eam tradit idem: φαίνεται μέντοι μᾶλλον ἐρωτική τις ἡ τοῦ Περικλέους ἀγάπησις γενομένη πρὸς 'Ασπασίαν. Post Periclis mortem vivebat cum Lysicle, qui oves venditabat.

v. 528. ἀρχὴ - κατερρ. Eq. 644 ὁ πόλεμος κατερράγη. Nub. 357 ῥήξατε - φωνήν; de rebus, quae magna vi prorumpunt, h. verbum usurpatur. Vid. Valken. ad Eur. Hippol. v. 338.

Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.
ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης οὑλύμπιος
ἤστραπτ᾽, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα,
ἐτίθει νόμους ὥσπερ σκόλια γεγραμμένους,

v. 530. ὀλύμπιος A.

v. 531, 532. Aristid. II, p. 137, 6.

v. 531. ἤστραπτεν vulgo. ἤστραπτ᾽ Plin. Ep. I, 20. Eng. Lys. p. XIX. Bl. Mein. Bentl. Hotib. lect. Ar. p. 93. Postea praetulit Elmsl. — συνεκύκα Aristid.

v. 532. σκολιὰ Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25.

v. 529. λαικ. - masculinum legitur v. 79 λαικαστάς. Cfr. Horat. Sat. I, 3, 107. Nam fuit ante Helenam cunnus taeterrima belli causa. Hanc ludicram belli causam postea Megarenses decantabant, sec. Plut. Pericl. 30. Μεγαρεῖς δὲ τὸν Ἀνθεμοκρίτου φόνον ἀπαρνούμενοι τὰς αἰτίας εἰς Ἀσπασίαν καὶ Περικλέα τρέπουσι, χρώμενοι τοῖς περιβοήτοις καὶ δημώδεσι τούτοις ἐκ τῶν Ἀχαρνέων στιχιδίοις· Πόρνην δὲ κτλ. — Poeta h. l. significare videtur, privatas Pericli fuisse inimicitias cum Megarensibus, cfr. Plut. l. l. ὑπῆν μὲν οὖν τις, ὡς ἔοικεν, αὐτῷ καὶ ἰδία πρὸς τοὺς Μεγαρεῖς ἀπέχθεια.

v. 530. De causa populisciti Megarensis vid. Praef. §. 4. — Περικλέης Pac. 606. Eq. 283. Nub. 859. vid. Indicem ap. Mein. „Vulgo Athenienses in talibus nominibus forma contracta usi sunt, verum in nominibus non Atticis pleniore forma; poetae vero pro metri necessitate modo hanc, modo illam formam admiserunt". Bgk. Com. Att. Rell. p. 328 seqq. — οὑλύμπιος. Id cognomen accepit Pericles sec. Plut. l. l. 8 propterea, quod urbem regia magnificentia ornaverat et propter summam in civitate potentiam; causas praeterea afferunt sapientiam Plut. Cons. Apoll. p. 118 e, eloquentiae vim Diod. Sic. XII, 40, animi robur Val. Max. V, 10. Comici, in metaphora perstantes, ei tribuebant βροντᾶν καὶ ἀστράπτειν, vel δεινὸν κεραυνὸν ἐν γλώττῃ φέρει. Plut. l. l. vid. Mein. Fragm. Com. IV, 677. Praeterea Plut. l. l. 3, 13. Aspasiam vero Junonem vocabant. Cratin. ap. Plut. l. l. 24. Ἥραν τε οἱ Ἀσπασίαν τίκτει καταπυγοσύνη παλλακὴν κυνώπιδα.

v. 531. Ad hunc versum respexerunt Cic. Or. ad M. Brutum c. 29. Plin. Ep. I, 20. Lucian. Encom. Demosth. III, p. 506. Quintil. Inst. Or. XII, 10. Julian. Ep. 374 a. (Dind.) Suid. in Σαλμωνεύς· οὗτος Αἰόλου μὲν υἱός, βασιλεὺς δὲ Θετταλῶν, ὃς ἀσεβὴς γεγονὼς διὰ μηχανῆς ἤστραπτεν, ἐβρόντα συνεκύκα τὰς τῶν ὑπηκόων ψυχάς. — Scribendum est ἤστραπτ᾽. Apte monet Hotibius, magnam vim inesse in eo, quod verba crescant. — ξυνεκύκα cfr. v. 688 ταράττων καὶ κυκῶν. Pac. 654 de Cleone καὶ κυκηθρὸν καὶ τάρακτρον. Eq. 251 καὶ τάραττε καὶ κύκα. Pac. 270 ὁ βυρσοπώλης, ὃς ἐκύκα τὴν Ἑλλάδα.

v. 532. Verba populisciti Megarensis Aristophani in mentem vocant Scolium Timocreontis Rhodii (Schol. ad h. l. et ad Ran. 1337), quod Schneidew. Del. p. 430, 5 sic exhibet Ὤφελέν σ᾽, ὦ τυφλὲ Πλοῦτε, μήτε γῇ μήτ᾽ ἐν θαλάσσῃ, μήτ᾽ ἐν ἠπείρῳ φανῆναι, ἀλλὰ Τάρταρόν τε ναίειν κἀχέροντα · διὰ σὲ γὰρ πάντ᾽ ἔστ᾽ ἐν ἀνθρώποις κακά. — Attendas asyndetum ἐπεξηγητικόν.

ὡς χρὴ Μεγαρέας, μήτε γῇ, μήτ' ἐν ἀγορᾷ,
μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἠπείρῳ μένειν.
ἐντεῦθεν οἱ Μεγαρῆς, ὅτε δὴ 'πείνων βάδην,
Λακεδαιμονίων ἐδέοντο, τὸ ψήφισμ' ὅπως
μεταστραφείη τὸ διὰ τὰς λαικαστρίας·
οὐκ ἠθέλομεν δ' ἡμεῖς, δεομένων πολλάκις.
κἀντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων.
ἐρεῖ τις, οὐ χρῆν· ἀλλὰ τί ἐχρῆν εἴπατε.

v. 533. μήτ' ἐν γῇ ABCRΓΔ. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Inv. μήτ' ἐργῇ P. μήτε γῇ Bentl. Pors. Reisig. Conj. I, 241 (cfr. Eq. 610) Br. Elmsl. Dind. Bl. Bekk. Bgk. Mein.

v. 534. ἠπείρῳ vulgo. οὐρανῷ Schneidew. Mein.

v. 535. 536. Suid. in βάδην.

v. 535. Μεγαρεῖς ACP. a prima manu B. Suid. Μεγαρῆς RΓΔ. Μεγαρῇς B. a man. post. — δὴ om. Suid. — ἅδην Tyrwhitt.

v. 536. τὸ om. PΔ. edd. ante Kust.

v. 538. κοὐκ ἠθέλομεν ἡμεῖς ABCR. sec. Inv. vulgo. κοὐκ ἠθέλομεν δ' R. sec. Bekk. οὐκ ἠθέλομεν δ' Bgk. Mein. cum Fritzsch. ad Ran. p. 213.

v. 540. τί 'χρῆν PΔ. τί χρῆν ABC. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Inv. Dind. 25. Bekk. „Excusationem ab interrogandi vi habet" Reis. Conj. I, 101. Kidd. ad

v. 533. ὡς χρή. Post νόμος saepius sequitur accus. c. infin. Alexid. ap. Athen. VI, 326 a. (Mein. III, 438) τίθησι νόμον — εἰς τὸ δεσμωτήριον εὐθὺς ἀπάγεσθαι τοῦτον. Av. 1160 νόμον· Νόθῳ δὲ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν.

v. 534. Emendatio Schneidewini repetita ex Vesp. 22 (ὅτι ταὐτὸν ἐν γῇ τ' ἀπέβαλεν κἀν οὐρανῷ κἀν τῇ θαλάττῃ θηρίον τὴν ἀσπίδα), probari non potest, quum Megarenses populiscito illo vetiti sint versari in foro et in portubus Atheniensium, et utrumque Aristophanes binis verbis exprimat; prius h. l. est γῆ et ἀγορά, posterius θάλαττα et ἤπειρος. (Cfr. Eq. 609.)

v. 535. ὅτε δή cfr. ad v. 10. — 'πείνων. De fame et annona Megarensium vid. v. 734, 751, 759, 810. Pac. 483 cum Schol. — βάδην Hesych. ἠρέμα. σχολῇ κατὰ βῆμα. Latine redde sensim pedetentimque. Lys. 254 ἡγοῦ βάδην. Etym. Magn. p. 184, 48. βάδην ἐπιόντος, ἠρέμα παραγινομένου. Schol. βάδην δὲ ἀντὶ τοῦ κατὰ βραχὺ αὐξανομένου τοῦ λιμοῦ καὶ ἐπίδοσιν λαμβάνοντος.

v. 536. Vid. Thuc. I, 67. Jussu Lacedaemoniorum civitates legatos Spartam miserunt, qui conquesti sunt de injuriis ab Atheniensibus illatis.

v. 537. μεταστρ. valet: immutari. Sic Philem. ap. Compar. Men. et Philem. p. 357 (Mein. IV, 39) ἅπαντα νικᾷ καὶ μεταστρέφει τύχη. Men. ap. Stob. Flor. 44, 3 (Mein. IV, 70) εἰ δὲ μὴ τἄνω κάτω ἡμῶν ὁ βίος λήσει μεταστραφεὶς ὅλος. Aliter usurpatur (significatione avertendi) Lys. 125, 986, Ran. 538.

v. 538. Vid. Thuc. I, 139. οἱ δ' Ἀθηναῖοι οὐδὲ τἆλλα ὑπήκουον οὔτε τὸ ψήφισμα καθῄρουν. ibid. 145. cfr. Grotii Hist. Gr. III, 395 seqq. Ed Germ. — De δεομένων (scil. αὐτῶν) cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 47, 4, 3.

v. 540. Schol. καὶ τοῦτο ἀπὸ Τηλέφου Εὐριπίδου, sed incertum est, utrum

φέρ', εἰ Λακεδαιμονίων τις ἐκπλεύσας σκάφει
ἀπέδοτο κλέψας κυνίδιον Σεριφίων,
καθῆσθ' ἂν ἐν δόμοισιν; ἦ πολλοῦ γε δεῖ·
καὶ κάρτα μέντἂν εὐθέως καθείλκετε

Dawes. Misc. Crit. p. 358. Matth. Eurip. frgm. p. 341. τί ἐχρῆν RΓ. Elmsl. Dind. 28. 30. Ox. Bgk. Mein. ἀλλὰ τί οὐ χρῆν; εἴπατε Conj. Tyrwhitt. ap. Kidd. Add. ad Dawes. Misc. p. 618. τί γὰρ χρῆν; εἴπατε Hanov. Exerc. p. 115. πῶς χρῆν; εἴπατε, Conj. Erfurdt. ad Soph. Ajac. p. 630. „Versus corruptus" Nauck. Eur. frgm. 707.

v. 541. εἰ καὶ Λακεδ. R. sec. Bekk. lemma Scholii.

v. 542. ἀπέδοτο φήνας vulgo. ἀφεῖλετ' Ἀθήνας κυνίδιον Σερίφιον Reisk. ἀπ. δήσας Κύθνιον ἢ Σερίφιον Hamak. ἀπ. ἀφήνας i. e. ἀποδείρας Bgk. adn. ed. II.

v. 543. ἐκάθησθ' ed. Br., sed in adn. retinuit vulg. scripturam. — ἢ Ald. Junt. edd. ante Kust. Bekk.

v. 544. μέν τ'ἂν edd. ante Dind. μέντἂν Kidd. ad Dawes. Misc. Crit. p. 496.

totus versus, an prior pars. — De ἐρεῖ τις vid. Bergk. Com. Att. Rell. p. 283: „quod genus dicendi ibi potissimum usitatum est, ubi alacritas quaedam animi sermonisque requiritur". — Ad sententiam recte Schol: ἐρεῖ τις ὅτι οὐκ ἐχρῆν πόλεμον κινῆσαι τοὺς Λακεδαιμονίους. τί οὖν ἐχρῆν αὐτοὺς ποιεῖν, εἴπατε. — Scripturam receptam tuentur etiam Scholiastae verba. cfr. Pac. 1080 ἀλλὰ τί χρῆν ἡμᾶς in hexam. heroico. — De declinatione imperativi εἰπὲ vid. ad v. 152.

v. 541. Exemplo demonstrat Dic., Athenienses, injuria vel minima a Lacedaemoniis accepta multo majore apparatu bellum eis illaturos fuisse. — φέρ' ante interrogationem positum legitur Ach. 898, Nub. 769. Thesm. 768. 788. Plut. 94.

v. 542. Seriphus erat vilissima insula Cycladum a Paro ad occidentem versus sita; erat in ditione Atheniensium. Schol. ad h. l. Strabo II, 5. Tac. Annal. IV, 21. Ovid. Metam. V, 242. Plat. Rep. I, 329 e. — ἀπέδ. κλέψας. Vulgata scriptura φήνας difficillima explicatu est. Schol. tradit: συκοφαντήσας, φεναχίσας, sic usurpatur v. 519, 819, 824, 912, 914. At quaeritur, ubi canem Seriphium detulerit Lacedaemonius; non potuit in insula Seripho, non potuit Athenis, non potuit denique in patria sua. Itaque explicavit Bothius: „φήνας monstrans canem, h. e. nisi fallor, palam eum vendens, non clam, quippe non furto ablatum, sed emptum a Seriphio; verum sycophantae alicui dicenti, eum furto ablatum esse ex insula sociorum, temere auscultaturi finguntur Athenienses, magnumque propterea bellum excitaturi". At haec explicatio nimis artificiosa est. Sine dubio participium φήνας corruptum est; ideoque scripsi κλέψας, ex quo suspensus est praeter accusativum κυνίδιον etiam genitivus Σεριφίων (vid. ad v. 527.) Respondet sic hic versus optime praecedentibus vv. 524—527, ubi de furtis Atheniensium et Megarensium narratum est.

v. 543. Secundum Schol. ex Telepho Euripidis. Vid. Nauck. l. l. p. 460 (710), qui addit: „Verba Ulixis opinor". — καθῆσθ'ἄν. Augmentum omittitur Eccl. 302 καθῆντο. Av. 495. Thesm. 479 καθεῦδεν. — Cfr. Eur. Andr. 668. εἰ σὺ παῖδα σὴν δοὺς τῳ πολιτῶν, εἶτ' ἔπασχε τοιάδε, σιγῇ κάθησ' ἄν; οὐ δοκῶ.

v. 544. Lys. 197 ναῦς δεῖ καθέλκειν.

τριακοσίας ναῦς, ἦν δ' ἂν ἡ πόλις πλέα
θορύβου στρατιωτῶν, περιτριηράρχου βοῆς,
μισθοῦ διδομένου, παλλαδίων χρυσουμένων,
στοᾶς στεναχούσης, σιτίων μετρουμένων,
ἀσκῶν, τροπωτήρων, κάδους ὠνουμένων,
σκορόδων, ἐλαῶν, κρομμύων ἐν δικτύοις,

v. 546. περιτριηράρχου conjunctim prop. Bgk. adn. ad ed. I. et II. περὶ τριηρ. vulgo.

v. 547. μισθοῦ διδομένων ΡΓ. edd. ante Kust.

v. 548. στοᾶς vulgo. Dind. 28. Bgk. Mein. in adn. crit.: „στοιὰ dixit poeta in anapaestis, non in iambicis versibus.“ στοιᾶς Elmsl. Dind. 25. 30. Ox. Bl. Mein. — ἀτίων pro σιτίων P.

v. 549. τροπ.] ποτηρίων Hamak. cum Kappeyn. Obs. crit. I, 5. — κάδων ὠνουμένων Bgk. adn. ed. I. κάδων δονουμένων id. adn. ed. II. κάδων φνωμένων Hamak., qui praeterea hunc versum et sequentem transponit.

v. 550. ἐλαιῶν Elmsl.

v. 545. τριακ. ναῦς. Tantam fuisse classem Atheniensium initio belli Peloponnesiaci, exposuit Pericles Thuc. II, 13 ἀπέφαινε — τριήρεις τὰς πλωΐμους τριακοσίας. Böckh. Staatshaush. I, 363. — πλέα. Hesych. πλέα· πλείη. πλέαι· πλεῖαι, πλήρεις. πλ. c. gen. Eq. 305, 630, 1218. absol. 1000. — ἡ πόλις opp. τὸ νεώριον v. 552.

v. 546. Schol. θορύβου βοώντων περὶ τοῦ δεῖν τριηράρχους εἶναι. Recte, si triremium praefecti initio demum belli electi essent, sed illis temporibus praefecti ineunte anno eligebantur (Thuc. II, 24; Böckh. l. l. I, p. 700), significant haec verba potius clamorem circa praefectos sublatum, qui stipendia, a praetoribus accepta, solvebant. Böckh. l. l. I, 706. Aptissime sequitur μισθοῦ διδομένου.

v. 547. Hoc versu duo praefectorum munera commemorantur; de altero vide ad v. 546; de altero (παλλ. χρυσ.) docet Böckh. l. l. I, 712 seqq., publice data esse navem et malum, reliquum ornatum (καθέλκειν) fuisse praefecti. Minervae ergo simulacra sumptibus praefecti deaurabantur. Schol. παλλάδια δὲ ἐν ταῖς πρῴραις τῶν τριήρων ἦν ἀγάλματά τινα ξύλινα τῆς Ἀθηνᾶς καθιδρυμένα, ὧν ἐπεμελοῦντο μέλλοντες πλεῖν. Cfr. Eurip. Iph. Aul. 240. χρυσέαις δ' εἰκόσιν κατ' ἄκρα Νηρῇδες ἕστασαν θεαί, πρύμναις σῆμ' Ἀχιλλείου στρατοῦ. Haec signa in puppibus, non in proris navium defixa fuisse, docet Beck. Char. II, 63 seqq.

v. 548. στοᾶς. Phot. in h. v. στοάν καὶ σὺν τῷ ι στοιάν, ἑκάτερον λέγουσι. Scripsi στοᾶς ad similitudinem vocabulorum ἐλάα, κλάω all. Hesych. στοαί . τὰ ταμιεῖα. Schol. ad Eccl. 14. — Intelligenda est στοὰ ἀλφιτόπωλις, quam commemorat Noster Eccl. 686. Constat, eam a Pericle exstructam et in Piraeeo sitam fuisse. — στεναχούσης. Schol. διὰ τὸ πλῆθος τῶν συναγομένων ἐπισιτισμῶν. *„Gewöhnlich bildete sich ein grosser Markt, wo Heere standen oder erwartet wurden“.* Böckh. l. l. I, 394. — σιτία semper primam syllabam producit. Richt. ad Pac. 163.

v. 549. ἀσκῶν. Hesych. ἀσκός· ὑδρία (vulgo ὑδρεία). — τροπωτ. Hesych. τροποί· οἱ ἱμάντες τῶν κωπῶν, ἢ οἱ κατέχοντες τὰς κώπας δεσμοὶ δερμάτινοι, ὅταν ἐλαύνωσιν. οἱ τροπωτῆρες. Schol. ad h. l. Suid. Apud Homerum τροπός. Od. δ, 782, θ, 53. Böckh. l. l. I, 155.

v. 550. Sequitur enumeratio ciborum, quibus remiges et milites classiarii

στεφάνων, τριχίδων, αὐλητρίδων, ὑπωπίων·
τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων,
τύλων ψοφούντων, θαλαμιῶν τροπουμένων,
αὐλῶν κελευστῶν, νιγλάρων, συριγμάτων.
ταῦτ' οἶδ' ὅτι ἂν ἔδρατε· τὸν δὲ Τήλεφον

v. 552. κωπίων Reisk. — πλαγιουμένων Valken. ad Herod. V, 23.

v. 553. ψοφοαύτῶν P. — θαλαμίων C. Ald. Junt. Frob. Bis. Fri. Raph. Kust. Burm. Elmsl. θαλαμιῶν A, B a man. sec. Br. Inv. Schutz. Both. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — τροπωμένων Bis.

v. 554. νιγλάρων] γεράνων A. νιγλαμίων C. — αὐλῶν, κελευστῶν sic interpungens Bgk. in adn. ed. I.

v. 555. οἶσθ' Δ. — Inepte Reisk. τοῦ δὲ Τηλέφου εἰ ἀκουόμεσθα.

vesci solebant. Vid. Eq. 600 πριάμενοι κώθωνας, οἱ δὲ καὶ σκόροδα καὶ κρόμμυα. Ach. 1099. Böckh. l. l. I, p. 396. — κρόμμυα vid. Plut. De gloria Athen. 6. καὶ οἱ τριήραρχοι τοῖς ἐλαύνουσιν ἄλφιτα παρασκευάσαντες, ὄψον καὶ κρόμμυα, τυρὸν, ἐνεβίβαζον εἰς τὰς τριήρεις. — ἐν δικτύοις referendum est ad tria nomina praecendentia. Suid. in σκοροδίοις fin. καὶ παροιμία· σκόροδον ἐν δικτύοις. οἱ Ἀθηναῖοι μέλλοντες πλεῖν καὶ ἐξιέναι, ταῦτα ὠνοῦντο καὶ ἐν λίνοις ἔβαλλον.

v. 551. Schol. ταῦτα μὲν πάντα ὡς εὐωχουμένων τῶν μελλόντων ἐμβαίνειν εἰς τὰς ναῦς. — ὑπωπίων. Schol. λέγεται δὲ ὑπώπια καὶ τὰ ἀφ' οἱασδηποτοῦν πληγῆς τραύματα. Schol. Vesp. 1386. ὑπώπια τὰ εἰς τὴν ὄψιν πλήγματα ἐνταῦθα. Pac. 541 ὑπωπιασμέναι, ubi Schol. σφοδρῶς πληγεῖσαι ὑπὸ τοῦ πολέμου περὶ τὰ ὑπώπια, ἅ ἐστιν ὑπὸ τῶν ὄψεων τὰ ὀγκώματα καὶ κρούσματα ἅπερ κορδύλας φασίν.

v. 552. Describuntur ea, quae in portu et navalibus geruntur. — κωπέων a nomin. κωπεύς. Schol. τῶν εἰς κώπην ξύλων ἐπιτηδείων; fere idem tradit Phot. p. 698 in κωπέας. Hesych. κωπεῖς. τὰ εἰς κώπας εὔθετα ξύλα. Herod. V, 23. Theophr. I, 176. Ar. Lys. 422. Böckh. l. l. I, 77, 154. — πλατουμ. i. e.: securi inferiorem partem remi (πλάτην) edolare.

v. 553. τύλων. Schol. τῶν ξυλίνων ἥλων. Hes. τύλον· τὸ αἰδοῖον, οἱ δὲ ξύλον. Clavi lignei crepitant, dum malleo adiguntur (Schutz.) — θαλ. τροπ. dictum est de minimo genere remorum, qui loro ad scalmum alligantur. Hesych. θαλάμιαι κῶπαι αἱ κατωτάτω, καὶ οἱ ταύτην ἔχοντες χώραν θαλάμιοι λέγονται. Tamen Arcadius 40, 13 docet θαλαμιός scribendum esse; ideoque dedi θαλαμιῶν. — τροπ. Hesych. τροπώσασθαι τὸ τὴν κώπην πρὸς τὸν σκαλμὸν δῆσαι τῷ τροπωτῆρι; h. l. sensu passivo usurpatum. Aesch. Pers. 375. ναυβάτης τ' ἀνὴρ τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον.

v. 554. Ornatis navibus denique classis e portu educitur. — αὐλῶν et κελ. conjungenda sunt; in triremibus remiges numerum servabant, tibiae cantu moniti. — κελ. = τριηραύλης. Cfr. Dem. De Coron. p. 270. ἀλλ' ὡς ὁ τριηραύλης Φορμίων κτλ. αὐλὸς τριηρικὸς memoratur a Maxim. Tyr. Dissert. III, 47. Reisk. — νιγλάρων. Schol. κροῦμά ἐστι καὶ μέλος μουσικὸν παρακελευστικόν. Pherecr. ap. Plut. De Mus. p. 1146 (Mein. II, 334) ᾄδων ἐκτραπέλους μυρμηκιὰς ἐξαρμονίους ὑπερβολαίους τ' ἀνοσίους καὶ νιγλάρους. Poll. II, 82 μέλη δὲ αὐλημάτων κρούματα, συρίγματα, τερετίσματα, τερετισμοί, νίγλαροι. Phot. in νιγλάρους, νίγλαροι, νιγλαρεύων. Bgk. Com. Att. Rell. p. 376.

v. 555. ὅτι ἂν ἔδρατε. Cfr. Pac. 1200 ὡς πρὸ τοῦ οὐδεὶς ἐπρίατ' ἂν δρέπανον. — τὸν δὲ Τήλ. ex Telepho Euripideo

οὐκ οἰόμεσθα; νοῦς γὰρ ἡμῖν οὐκ ἔνι;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

ἄληθες, ὦπίτριπτε καὶ μιαρώτατε;
ταυτὶ σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν ἡμᾶς λέγειν;
καὶ συκοφάντης εἴ τις ἦν, ὠνείδισας.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ λέγει γ', ἅπερ λέγει,
δίκαια πάντα κοὐδὲν αὐτῶν ψεύδεται.

v. 556. οἰόμεθα Δ. — ἄρ' vulgo. — ὑμῖν ABCPRΔ. Reisig. Conj. I, 249 vulgo. ἡμῖν Γ. Dobr. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. ἧμιν Nauck. l. l. p. 460. — Signum interrogationis posui post ἔνι.

vv. 557 — 559. Choro tribuunt R. Inv. personae notam om. P. —

v. 557. μιαρότατε Junt. I.

v. 559. ὠνίδεισας P. ὀνειδίσας Δ. Both. ὀνειδίσαι mavult Bl. Vulgo in fine v. 558. commate, post ὠνείδισας signo interrogationis interpungitur.

Aristid. II, p. 19. τὸν δὲ Τήλεφον οὐκ οἴει τὰ αὐτὰ ταῦτα; Sententia haec est: Scio, haec vos facturos fuisse; Telephum autem non idem putamus facere? Nomine Telephi h. l. significat Lacedaemonios.

v. 556. Ex prima persona οἰόμεσθα colligitur, legendum esse ἡμῖν. Vulgatae scripturae sententia est: vobis itaque mens non inest. Sed tam graviter Dic. senes, quibus de sua sententia persuadere cupiebat, offendere non poterat, priusquam certo sciret, Acharnenses adhuc in priore sententia perstare. Itaque signum interrogationis posui, cum Bergkio ἡμῖν scripsi et ἄρ' in γὰρ mutavi, ut sit sententia: Annon mens nobis inest? Nos diceremus: „*Haben wir denn keinen Verstand?*" cfr. v. 827. οὐ γὰρ φανῶ τοὺς πολεμίους; 576 sqq.; Ran. 25. οὐ γὰρ φέρω 'γώ; Eq. 1392. Vesp. 936, 1299. — Ad ἡμῖν νοῦς ἔνι Eccl. 856, Lys. 1124; plura congessit Reisig. Conj. I, 249.

v. 557. Chorus v. 626 verbis ἀνὴρ νικᾷ docet, sibi a Dicaeop. persuasum esse; h. l. haec conversio animorum incipit, quum alterum Semichorium a partibus Dic. stet; qua de causa Chorus in duo Semichoria dividitur. — ἄληθες = itane? Schol. Plut. v. 429. τὸ μὲν προπαροξύτονον ἄληθες ἀντὶ ἐπιρρήματος λαμβάνεται, ὡς κἀνταῦθα· τὸ δὲ ὀξύτονον τὸ ἀληθές — ὄνομά ἐστιν. Thom. Mag. p. 34. ἄληθες κατ' εἰρωνείαν ἀντὶ τοῦ ὄντως λαμβάνεται. Plut. 123. Eq. 89. Nub. 841. Vesp. 1412 all. — ὦπίτριπτε. cfr. Pac. 1236, (1229. Richt., qui de crasi in hac voce usurpata agit.)

v. 558. Cfr. v. 578, 593. — ταυτὶ referendum est ad totam Dic. orationem, qua Lacedaemonios defendens Athenienses accusat. — De λέγειν cum dupl. acc. vid. Krüg. §. 46, 12.

v. 559. Mirus quidem est usus indicativi aoristi post infinitivum; sed nihil mutandum esse censeo, modo secundum verba Scholiastae interpungas; signum enim interrogationis ponendum est in fine v. 558, et plene interpungendum est post v. 559; prius commendatur versibus 578 et 593; posterius verbis Schol: καὶ εἰ ἐτύγχανέν τις ἡμῶν συκοφάντης ὤν, τοῦτον ἔσκωψας καὶ οὐκ ἀπεκρύψω. Serioris aetatis Scholiasta demum addit: τοῦτο οὖν μετὰ ἠθικῆς ἐρωτήσεως. — Spectant verba poëtae ad v. 517—522.

v. 560. λέγει γ'. Cfr. Ran. 183. Thesm. 86 (Bl.) Praeterea Eq. 213. ταῦτ' ἅπερ ποιεῖς ποίει. Lys. 210. λεγέτω δ' ὑπὲρ ὑμῶν μί', ἅπερ ἂν κἀγὼ λέγω.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

εἶτ' εἰ δίκαια, τοῦτον εἰπεῖν αὔτ' ἐχρῆν;
ἀλλ' οὔτι χαίρων ταῦτα τολμήσει λέγειν.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

οὗτος σύ, ποῖ θεῖς; οὐ μενεῖς; ὡς εἰ θενεῖς
τὸν ἄνδρα τοῦτον, αὐτὸς ἀρθήσει τάχα.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

ἰὼ Λάμαχ', ὦ βλέπων ἀστραπάς,
βοήθησον, ὦ γοργολόφα φανείς,

v. 562. αὔτ' vulgo. ταῦτ' R. Inv. Dind. 25. Errare videtur Reisig. Conj. I, 98: „probabilius est Ravennatis ταῦτ'", nam indignatur Semichorium, hunc (Dicaeopolidem) ea dixisse, non talia dicta esse.

v. 563. οὐδὲ χαίρων ABCPRΔ. Ald. Junt. vulgo. Elmsl. Dind. Bekk. Klotz. Jahn. Annal. 1849, p. 250. οὐδὲν χ. Γ. οὔτι χ. Bentl. Bgk. Bl. Mein. Reis. Conj. I, p. 297.

v. 564. θένεις BCP. Ald. Junt. Frob. Bis. Bgk. I. θενεῖς A. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. II. Mein.

v. 565. ἀρθήσῃ ΓΔ.

v. 566. λάμμαχ' P. — ἰὼ βλ. libri, vulgo. ὦ βλ. Herm. De metris p. 255. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. ὁ βλ. Hotib.

v. 562. εἰ δίκαια scil. λέγει. — τοῦτον, τὸν πτωχὸν scil.

v. 563. Scribendum οὔτι secundum Comici usum. Vesp. 186 οὔτι χαιρήσων γέ σου. Ran. 843 ἀλλ' οὔτι χαίρων αὔτ' ἐρεῖς. Soph. Phil. 1299 ἀλλ' οὔτι χαίρων, ἣν τόδ' ὀρθωθῇ βέλος. Soph. Oed. R. 363 ἀλλ' οὔτι χαίρων δίς γε πημονὰς ἐρεῖς. — Ad χαίρων cfr. Eupol. ap. Longin. De sublim. XVI, 3 (Mein. II, 457) οὐ γὰρ — χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ, eademque verba ap. Eur. Med. 394, 399. Latine = non impune. His verbis dictis, Semichorium Dicaeopolidi inimicum ad scalas procurrit, quae ex orchestra ad proscenium ferunt. cfr. ad v. 326.

v. 564. Ad priora verba cfr. Thesm. 689. Plut. 439, 440, 417. Eq. 240. — θενεῖς futurum esse, docet Schol. ἀντὶ τοῦ τύψεις. — Ad θένω, cujus tempus futurum alibi ap. Nostrum non legitur, cfr. Av. 54, 1613. Lys. 821, 364. Ran. 855. Eq. 640. Vesp. 1384. — οὐ μενεῖς; scil: in thymela.

v. 565. ἀρθήσει valet: sublimis rapiere, qua significatione hoc verbum apud Nostrum nisi h. l. non invenitur.

v. 566. Sequitur systema dochmiacum, quod nullo modo cum Hotibio inter duo semichoria dividi potest, quum ea tantum Chori pars, quae Dicaeopolidi inimica est, opem atque auxilium a Lamacho vel alio praetore petat. Metrum animo irritato Chori aptissimum est. — βλέπων ἀστραπάς vid. ad v. 254. Plut. 328 βλέπειν Ἄρη.

v. 567. γοργολόφα. cfr. Eur. Andr. 459 γοργὸς ὁπλίτης. Suid. γοργὸς· φοβερός. Etym. Magn. p. 236, 47. γοργὸν· δεινόν. Schol. ὦ φοβερώτατε. Bekk. Anecd. p. 86, 26. ἐπὶ τοῦ ταχέος ἢ ἀνδρείου. Eur. 322 γοργὸν ὡς ἀναβλέπει σὴ πατρίς. Pac. 564. Eq. 1181. Spectat haec vox maximam cristam, quam in casside gerit Lamachus, quam saepissime ridet Arist. Ach. 575, 586, 965, 1074, 1109. Pac. 1172.

ἰὼ Λάμαχ', ὦ φίλ', ὦ φυλέτα·
εἴτε τις ἔστι ταξίαρχός τις ἢ
τειχομάχας ἀνήρ, βοηθησάτω
τις ἀνύσας. ἐγὼ γὰρ ἔχομαι μέσος.

ΛΑΜΑΧΟΣ

πόθεν βοῆς ἤκουσα πολεμιστηρίας;

v. 568. λάμεχ' Ald. — φίλε ACR. Ald. Junt. Kust. — φιλέτα P.

v. 569. εἴτ' ἔστι τις ταξίαρχος PB. Ald. Junt. Kust. εἴτε τις ἔστι ταξίαρχος ACRΓ. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Mein. εἴτ' ἔστι ταξίαρχος Fritzsch. ad Thesm. 833. Bl. Bgk. probatus Eng. Jahn. Annal. 1853, p. 263. — ἢ στρατηγὸς ἢ ABCPRΓΔ Ald. Junt. Br. Inv. Bl. Bekk. Bgk. ἢ στρατηγὸς εἰ Bis. Kust. ταξ. τις ἢ (deletis στρατηγὸς ἢ) Elmsl. Dind. Mein. — εἴτ' ἢ ταξίαρχος ἢ τειχομάχος ἀνὴρ ἐστί τις Hotib., qui inde a v. 566. ad v. 571. stropham et antistropham ternorum versuum inter se respondentium constituit. Reisig. Conj. I, p. 234 repraesentat scripturam Ravennatis. Burgesii nugas (Classical Journal. Nro. XXXVII, p. 127) afferre supersedemus.

v. 570. τειχομάχος libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. Hotib. τειχομάχος γ' Elmsl. τειχομάχος τ' Herm. de Metris p. 255. τειχομάχας Dobr. ad Eq. 1328. Dind. Bl. Bgk. Mein. πεζομάχας Hamak.

v. 571. ἴσχομαι BP. Ald. Junt. Kust. ἔχομαι ACR. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — τι ἀνύσας scribi jubet Elmsl.

v. 568. ὦ φυλέτα. Sic revera Acharnenses Lamachum vocare non poterant. Acharnensium enim pagus erat tribus Oeneidis, Lamachus vero e pago Κεφαλή, qui erat tribus Acamantidis, oriundus erat. Vid. titulum ap. Böckh. l. l. II, p. 32, b, 28. ἐπὶ τῆς Αἰαντίδος . . . . ς πρυτανευούσης . . . . τῆς πρυτανείας, στρατηγοῖς Λαμάχῳ Κεφαλῆθεν. Senes autem hac voce utuntur, quia partes sequuntur Lamachi et bellum componere nolunt. φυλέτης legitur Av. 368.

v. 569. Versus sine dubio dochmiacus est. Blaydesius enim, qui systemata dochmiaca affert, quibus trimetri iambici admixti sunt, nihil aliud probat, quam systematis dochmiacis versus iambicos adsmiceri solitos esse; praeterea nullum exemplum affert, ubi singularis trim. iamb. inter versus dochm. inveniatur. V. 359—365, 490—495 bini trim. iamb. leguntur; Vesp. 729—736 varia metra exhibent; Vesp. 869—873 versus dochmiaci ipsi inserti sunt. Deinde in vulgata scriptura contra omnium librorum auctoritatem pronomen τις omissum est, quod necessarium videtur, cfr. v. 559. Tum Lamachus ipse στρατηγός est, (vid. v. 598), itaque ταξίαρχος bene locum suum tenet, στρατηγός non item. Denique compluribus locis textus Aristophanis glossematis depravatus est, ut v. 1150, et Vesp. 496. Pac. 530, de quibus nuperrime egit Helbig. Jahn. Annal. 1861 p. 537. Sine dubio ergo h. l. verba στρατηγὸς ἤ, quae glossemate in textum irrepserunt, ejicienda sunt, post εἴτε restituendum τις et cum Elmslejo post ταξίαρχος alterum τις metri causa inserendum est; ut Eur. Or. 1218 φύλασσε δ', ἤν τις, πρὶν τελευτηθῇ φόνος, ἢ ξύμμαχός τις ἢ κασίγνητος πατρὸς ἐλθὼν ἐς οἶκον φθῇ.

v. 570. Quamquam τειχομάχος et τειχομάχας aeque bona sunt, h. l. tamen metri caussa posterius praeferendum est. cfr. Pind. Ol. XII, 14 ἐνδομάχας ἅτ' ἀλέκτωρ vid. ad v. 181.

v. 571. De ἀνύσας cum imperativo omisso τι vide Teufel ad Nub. 181. (Vesp.

ποῖ χρὴ βοηθεῖν; ποῖ κυδοιμὸν ἐμβαλεῖν;
τίς Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

ὦ Λάμαχ' ἥρως, τῶν λόφων καὶ τῶν λόχων.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

ὦ Λάμαχ', οὐ γὰρ οὗτος ἄνθρωπος πάλαι

v. 573. χρὴ om. Δ.

v. 574. Poll. VII, 157.

v. 575. λάμμαχ' P. et postea. — λόφων] φίλων R. τῶν πτίλων καὶ τῶν λόφων Thiersch. Aristoph. p. 692, fortasse recte. cfr. 585. 1182. — Dic. trib. ABCP. Ald. Junt. Kust. Dind. Both. Bl. Thiersch. Arist. p. 691. Semichorio Br. Elmsl. Bekk. Bgk. Choro R. Inv. H. v. ejecerunt Hamak. et Mein., quum Lamachus milites secum non adducat et versus aperte concinnatus sit e v. 578 et 1074.

v. 576. ἄνθρωπος libri, vulgo. ἅνθρ. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. — Choro tribuunt h. v. P. Ald. Junt. Kust. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Mein. Semichorio R. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. Bekk. Bgk.

398, 843, 1210. Lys. 438. Thesm. 255. Eccl. 1058. Plut. 229, 974. Teuf.) — Ad βοηθησάτω τις cfr. Nub. 1490. Ach. 805. — ἔχομαι μέσος vid. ad 274.

v. 572. Lamachus, bene armatus, maximam cristam in casside, Gorgonis imaginem in clypeo gerens, e domo sua, quae in scenae pariete repraesentata est, prodit. Totam ejus armaturam ridiculam fuisse cogitandum est. — βοῆς ἤκ. πολ. cfr. Pac. 234. καὶ γὰρ ὥσπερ ᾐσθόμην χαὐτὸς θυείας φθέγμα πολεμιστηρίας.

v. 573. Servus Belli Pac. 255 Κυδοιμὸς vocatur: παῖ παῖ Κυδοιμέ.

v. 574. σάγμα = theca scuti. Schol. ἐκ τῆς θήκης τοῦ ὅπλου, ὃ καλεῖται σάγμα. Hesych. in h. v. τὸ ἔλυτρον τῆς ἀσπίδος. Eurip. Andr. 617. κάλλιστα τεύχη ἐν καλοῖσι σάγμασιν, ubi Schol. θήκαις τῶν ἀσπίδων. Xen. Anab. I, 2, 16. εἶχον δὲ πάντες κράνη χαλκᾶ καὶ χιτῶνας φοινικοῦς, καὶ κνημῖδας καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαλυμμένας. — Γοργόν'. Hoc clypei insigne Lamacho tribuitur etiam v. 964, 1095. De clypeo Agamemnonis Il. λ, 36. τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο δεινὸν δερκομένη. De Minerva Ovid. Metam. IV, 802. cfr. Fuchs De ratione, quam vett. artifices in clipeis imaginibus exornandis adhibuerint Gott. 1852 p. 20 seqq. De articulo omisso vid. ad v. 964. — ἐξήγειρεν, cfr. 1181. Nos diceremus: *Wer hat den Schlaf der Gorgone im Futterale gestört?*

v. 575. Versus est Semichorii, quod Dic. favet et Lamacho conspecto perterretur. Dic., qui, modestiam simulans, exspectat, dum Lamachus ipsum alloquatur, eisdem verbis ironice utitur v. 579. — ὦ Λάμ. ἥρ. Ran. 1039. ὧν ἦν καὶ Λάμαχος ἥρως. — τῶν λόφ. κ. τ. λόχ. De genit. vide ad v. 64. Hujus parechesis exempla sunt Ran. 463 τὸ σχῆμα καὶ τὸ λῆμα. 740 πίνειν καὶ βινεῖν. Ach. 688 σπαράττων καὶ ταράττων. Vesp. 466 πόνῳ πονηρέ. Lys. 350 πόνῳ πονηροί. — Meo quidem judicio ex h. v., quem genuinum habeo, colligendum est, Lamachum nonnullos armatos comitatos esse, quod praeter Mein. et Hamak. etiam Thiersch. negavit.

v. 576. Ad οὐ γάρ; cfr. exempla, quae attuli ad v. 556. Respondetur hac interrogatione vv. 572 seqq.

απασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακορροθεῖ;

ΛΑΜΑΧΟΣ

οὗτος σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν λέγειν τάδε;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Λάμαχ᾽ ἥρως, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
εἰ πτωχὸς ὢν εἶπόν τι κἀστωμυλάμην.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τί δ᾽ εἶπας ἡμᾶς; οὐκ ἐρεῖς;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ οἶδα.

ΛΑΜΑΧΟΣ

πῶς·

v. 577. κακορρθεῖ Ald. κακορθεῖ Junt. I. κακοθροεῖ Bentl.

v. 577a. Ejecerunt h. v. Valken. Br. Hamak. Mein. sine numero exhibent Bl. Bgk. λέγει suprascripto ν a m. p. P.

v. 578. 579. Suid. in ἐστωμυλάμην.

v. 578. ἀλά P.

v. 580. Δικ. οὐκ οἶδά πω. Libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Mein. Δικ. οὐκ οἶδα. Λαμ. πῶς. Δικ. ὑπὸ τοῦ κτλ. Bgk. cui assentitur Mein. in adnot. Bl. corrigendum censet οὐκ οἶδ᾽ ἔτι. — τί δ᾽ εἶπες ἡμᾶς mavult Br. in App. at vid. adn. ad v. 152.

v. 577. κακορροθεῖ. Schol. κακῶς ἀγορεύει. Hesych. in h. v. κακολογεῖ, λοιδορεῖ, ὑβρίζει. Thesm. 896 τίς ἡ γραῦς ἡ κακορροθοῦσά σε; vox tragica, cfr. Eur. Hippol. 340. συγγόνους κακορροθεῖς. — Ex Telepho h. v. huc translatus est, vid. Nauck. l. l. v. 460 n. 713.

v. 577 a. Brunckius h. v. delet, quod Lamachus v. 580 quaerat τί δ᾽ εἶπας ἡμᾶς; neque ea scire possit, quae Dic. dixerit. Optime vero Elmslejus verba λέγειν τάδε, quae negotium Brunckio fecerant, explicavit, dicens respicere ea ad κακορροθεῖ v. 577.

v. 578. συγγν. ἔχε absol. dictum invenitur Pac. 668. Alex. ap. Athen. XIII, 558 e. (Mein. III, 450); cum genit. conjungitur Nub. 1479, Vesp. 368, Soph. El. 400 πατὴρ δὲ τούτων, οἶδα, συγγνώμην ἔχει.

v. 579. κἀστωμυλ. saepe apud Nostrum. Thesm. 1073. Pac. 995. Eq. 1376. Poetae garruli Ran. 90. vocantur στωμύλματα. Schol. ἐφλυάρησα, περισσόν τι τοῦ δέοντος ἐλάλησα. Hesych. στωμύλλεσθαι. τρανῶς λαλῆσαι.

v. 580. Recte Bergkius h. v. emendavit.

v. 581. De ὑπὸ τοῦ δέους vid. ad v. 350. — εἰλιγγ. Schol. φασὶ δ᾽ ὅτι τὸ μὲν ῥῆμα διφθογγογραφεῖται, τὸ δ᾽ ὄνομα διὰ τοῦ ἰῶτα· ἴλιγγος. Hesychius duplicem scripturam exhibet, in εἰλιγγιᾶν· σκοτοῦσθαι, συστρέφεσθαι, in εἰλιγγιῶν. σκοτοδινιῶν, in ἰλιγγιᾶν· τὸ ἐσκοτῶσθαι καὶ δοκεῖν περιφέρεσθαι, κύκλῳ συστρέφεσθαι, et ἰλιγγιᾶν· συστροφᾶσθαι, σκοτοῦσθαι. Pierson. ad Moer. p. 196 docet, utramque scripturam apud quosvis scriptores occurrere. Cfr. Steph. Thes. III, 243. Pac. 175 ἤδη στροφεῖ τι πνεῦμα περὶ τὸν ὄμφαλον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ τῶν ὅπλων εἰλιγγιῶ.
ἀλλ' ἀντιβολῶ σ', ἀπένεγκέ μου τὴν μορμόνα.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἰδού.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

παράθες νυν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί.

ΛΑΜΑΧΟΣ

κεῖται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

φέρε νυν ἀπὸ τοῦ κράνους μοι τὸ πτερόν.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τουτὶ πτίλον σοι.

v. 581. Suid. in εἰλιγγιῶ. — γὰρ ὢν τῶν Δ. Ald. Junt. edd. ante Kust. — εἰλιγγιῶ cum Suida Dind. Bl. Mein. ἰλιγγιῶ vulgo. ἠλιγγιῶ B.

v. 582. Suid. in μορμώ. — ἀπένεγκαί μου Δ. Suid. ἀπένεγκέ μοι Γ. ἀπένεγκ' ἐμοῦ Br. Elmsl. mavult ἀλλ' ἀντιβολῶ, προσένεγκέ μοι τὴν μορμόνα.

v. 583. νῦν libri. Ald. Junt. II. Kust. Br. Inv. Bekk. Bl. νυν Junt. I. Elmsl. Dind. Bgk. Mein. — κατάθες mavult Dobr. — αὐτήν. Λάμ. ἰδοὺ κεῖται mavult Mein.

v. 584. Suid. in φέρε νυν. — νῦν libri, vulgo. νυν Elmsl. Dind. Bgk. Mein. — „Fortasse μοί τι πτερόν“ Schutz. — μοι δὸς πτερόν dubitanter correxit Mein.

v. 585. νῦν μου libri, vulgo. νύν μου Elmsl. Dind. Bgk. Mein.

v. 582. De forma imperativi ἀπένεγκε cfr. Richt. ad Pac. 1100 (Bgk. 1109 ἀπένεγκον). — μορμόνα significat imaginem Gorgonis, quam auferre Dic. Lamachum jubet, metuens, ne aspiciens lapidescat, quam vim caput Gorgoneum habere Homero nondum notum est· (Il. ϑ, 349, ε, 741. Od. λ, 633). Ad μορμόνα cfr. Pac. 473 ὦ Λάμαχ', ἀδικεῖς ἐμποδὼν καθήμενος, οὐδὲν δεόμεθ', ὤνθρωπε, τῆς σῆς μορμόνος; ubi Schol. οὕτω δὲ ἔλεγον τὸ ἐκφόβητρον καὶ τὰ προσωπεῖα τὰ αἰσχρὰ μορμολυκεῖα, ἀφ' οὗ καὶ τὰ τραγικὰ καὶ τὰ κωμικά. Eustath. ad Od. XIII, 240 τὸ ἀναμορμύρειν, ἐξ οὗ καὶ ἡ μυθικὴ Μορμὼ πλάττεται, δαιμόνιόν τι φοβερόν. Parentes hac voce infantes perterrere solebant. Theocr. XV, 40. οὐκ ἄξω τὺ, τέκνον. Μορμὼ, δάκνει ἵππος. δάκρυε, ὅσσα θέλεις. χωλὸν δ' οὐ δεῖ σε γενέσθαι.

v. 583. De ἰδού vid. ad v. 470. — „Clypeum supinum sibi apponi jubet Dic.; ita enim nec Gorgonem conspicit et clypeus pelvis instar est, in quam vomere liceat.“ Dind.

v. 584. πτερόν, Schol. εἰώθασι γὰρ οἱ δυσεμεῖς πτερῷ χρῆσθαι. Cratin. ap. Poll. X, 76 (Mein. II, 165) μῶν βδελυγμία σ' ἔχει; πτερὸν ταχέως τις καὶ λεκάνην ἐνεγκάτω. Plat. Com. ap. Athen. XIII, p. 485 b. σπόγγος, λεκάνη, πτερὸν, λεπαστὴ πάνυ συχνή. Nicand. Alex. 361. εἰς δ' ἔμετον βιάοιο καὶ οὐ χατέοντά περ ἐμπης χειρὶ βιαζόμενος ἢ καὶ πτερῷ. Plut. De rep. ger. p. 801. Ar. Nub. 907 δότε μοι λεκάνην. — Quomodo πτερὸν in casside defixum sit, explicabo ad v. 1103.

v. 585. Unam tantum pennam Dicaeopolidi dat Lamachus. — De articulo omisso vid. ad v. 960. — λαμβάνεσθαι c. dupl. gen. cfr. Ach. 1216 ἐμοῦ δέ γε σφὼ τοῦ πέους ἄμφω μέσου προσλάβεσθ', ὦ φίλαι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τῆς κεφαλῆς νύν μου λαβοῦ,
ἵν' ἐξεμέσω· βδελύττομαι γὰρ τοὺς λόφους.

ΛΑΜΑΧΟΣ

οὗτος τί δράσεις; τῷ πτίλῳ μέλλεις ἐμεῖν;
πτίλον γάρ ἐστιν —

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εἰπέ μοι, τίνος ποτὲ
ὄρνιθός ἐστιν; ἆρα κομπολακύθου;

ΛΑΜΑΧΟΣ

οἴμ' ὡς τεθνήξει.

v. 587. „malim τί ποιεῖς;“ Blayd.

v. 588. totum h. v. interrogationis signo in fine posito trib. Dicaeop. ABCPRΓΔ, Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Δικ. πτίλ. γ. ἐστιν; εἰπ. μ., τ. ποτὲ Elmsl. Bekk. Dind. πτίλον γάρ ἐστιν — Δικ. εἰπέ μ. — ποτὲ Both. Bl. Bgk. Mein.

v. 589. Λαμ. ὄρν. ἐστιν; Δικ. ἆρα κ.; ABCPRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. totum v. Dic. pergunt Elmsl. Both. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 590. οἴμ'. Schol.: τὸ τέλειόν ἐστιν οἴμαι edd. ante Br. — τεθνήσει CPR. Ald. Junt. Kust. Inv. Bekk. „τεθνήξει vel τεθνήξῃ AB“ Br. τεθνήξει Δ Br. τεθνήσῃ Γ. τεθνήξεις Elmsl. sec. Dawesium. Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 586. βδελ. = nauseam mihi movent cristae. cfr. Pac. 395. Ach. 599.

v. 587. Tandem Lamachus intelligit, quid sibi velit Dic.

v. 588. Quia penna struthiocameli (v. 1105. καλόν γε καὶ λευκὸν τὸ τῆς στρουθοῦ πτερόν) et maximi pretii est, Lamachus Dicaeopolidem ea uti vetiturus est, at Dic. ejus orationem interrumpit.

v. 589. κομπολ. Schol. ματαιοκόμπου καὶ κομπώδους ἐν τῷ καυχᾶσθαι. παρεποίησε δὲ καὶ παρέπλασεν ὀνόματα ὄρνιθος, διὰ τὸ κομπαστὴν εἶναι τὸν Λάμαχον. Et. Magn. p. 526, 41. ὄνομα ὀρνέου παρ' Ἀριστοφάνει ἀπὸ τοῦ κόμπος καὶ λάκω. τουτέστιν μετὰ κόμπου λακών. Falso. Derivatum est a κομπολακέω, quod legitur Ran. 961 (ἐκομπολάκουν). Alluditur ad λήκυθος = ampulla. Cfr. Cic. ad Attic. I, 14: nosti illos ληκύθους. Plin. Ep. I, 2, 1. Non tamen omnino Marci nostri ληκύθους fugimus, quotiens paulum itinere decedere non intempestivis amoenitatibus admonebamur: acres enim esse, non tristes volebamus.

v. 590. οἴμ' ὡς Ach. 1117. Eq. 998. Nub. 773. Vesp. 1449. Pac. 173. 425. 1210. Av. 1501. Lys. 462. Thesm. 920. 1185. 1212. Plut. 899. Kidd. ad Daw. Misc. Crit. p. 497 (Richt.) — Scribendum duco τεθνήξει, quod librorum mscrpt. consensu commendatur; cfr. Nub. 1436 et Vesp. 654, ubi eidem praebent τεθνήξῃ vel τεθνήξει vel τεθνήσει. Etiam activam formam in usu fuisse docent formae τεθνήξων (v. 325) ut ἑστήξω Lys. 634, et τεθνήξομεν Aesch. Agam. v. 1279. Recte meo quidem judicio Teufelius ad Nub. 1436 docuit, utramque formam Aristophanis aetate in usu fuisse, ita ut postea vinceret media.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μηδαμῶς, ὦ Λάμαχε·
οὐ γὰρ κατ' ἰσχύν σοὔστιν, εἰ δ' ἰσχυρὸς εἶ,
τί μ' οὐκ ἀπεψώλησας; εὔοπλος γὰρ εἶ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ταυτὶ λέγεις σὺ τὸν στρατηγὸν πτωχὸς ὤν;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός;

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἀλλὰ τίς γὰρ εἶ;

v. 591. οὐ κατ' Ald. Junt. Frob. Fri. Bis. Raph. Both. οὐ γὰρ κατ' tacite sic scrips. Kust. Br. PR. Inv. Dind. 28, 30. Ox. Bekk. Bl. Bgk. I. Mein. οὔ σου κατ' Scal. Elmsl. Dind. 25. οὐδὲν κατ' mavult Both. nec sprevit ὅτι οὐ κατ'. οὐ σὴν κατ' Bgk. II. οὐ γὰρ κατ' ἰσχύν σοὔστιν tent. Mein.

v. 592. ἐψώλησας Γ. „ἀπεψίλωσας vel si malis ἀπεπτίλωσας" Bgk. in adn. ed. II. οὐ κατεψώλησας Mein. in adn. κατεσπόδησας Hamaker., quod ambigue dictum esset, significans 1) cur me non occidisti? cfr. Thesm. 560. 2) cur me non paedicasti?

v. 594. nomen Λαμ. om. P.

v. 591. Quum plurimarum editionum lectio οὐ γὰρ κατ' ἰσχύν ἐστιν, quae auctoritate codd. P R nititur, nihil aliud significare possit, quam „Non enim vi res haec agitur", cfr. Aesch. Prom. 212 ὡς οὐ κατ' ἰσχὺν οὐδὲ πρὸς τὸ κάρτερον χρείη, δόλῳ δὲ τοὺς ὑπερσχόντας κρατεῖν, sequentia vero verba sententiam poscere videantur: „Non enim hoc est in potestate tua, levi mutatione cum Meinekio σοὔστιν scribendum esse censeo; sic enim particula γὰρ servata asyndetum vitamus. Occidere vero Dicaeopolidem Lamachus non potest, quia homo gloriosus est et altera pars Chori Dicaeopolidi auxiliatur. — ἰσχυρὸς spectat ad ἰσχὺς et ambigue dictum est; valet enim: Si autem viribus polles et Si non imbecillus es sensu obscoeno.

v. 592. ἀπεψ. genuina scriptura esse videtur. Sententia est: Cur me non paedicasti? cfr. ad v. 158. — Ad usum aoristi cfr. Arist. ap. Athen. IV, 380 d. (Mein. II, 1139) τί οὐκ ἐκέλευσας παραφέρειν τὰ ποτήρια; — εὔοπλος obscoene dictum est. Hesych. ὅπλον . ἔνδυμα πολεμικόν . καὶ τὸ αἰδοῖον. Significat Dic. ingentem phallum, quem Lam. gerit, ut Odomanti v. 158, 161. Recte Schutzius vertit „bene enim mutoniatus es". Nos diceremus: *Du bist ja gut beschlagen.*

v. 593. cfr. v. 558, 578.

v. 594. Incipit altera pars orationis, qua Dic. semichorio, quod ei inimicum fuerat, de sententia sua persuadet.

v. 595. Vincit Dic. animos senum Acharnensium eo, quod conditionem hominum plebejorum comparat cum licentia juvenum nobilium. (cfr. supra v. 71 sqq.) — χρηστὸς = *brav.* Eccl. 177, 178. κἂν τις ἡμέραν μίαν χρηστὸς γένηται, δέκα πονηρὸς γίγνεται. — σπουδαρχίδης formatum est ad similitudinem nominum patronymicorum, ut Μνησαρχίδης. Schol. οὐ σπουδάζων περὶ ἀρχῆς. Bekk. Anecd. I, 63, 18. Σπουδαρχίδης· σημαίνει τὸν σπουδάζοντα ἐπὶ τὰς ἀρχάς. Schoem. De comit. p. 326. Eurip. Iphig. Aul. 337 οἶσθ' ὅτ' ἐσπούδαζες ἄρχειν Δαναΐδαις πρὸς Ἴλιον. De talibus nominibus egit Bgk. Com. Att. Rell. p. 8 seqq.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὅστις; πολίτης χρηστός, οὐ σπουδαρχίδης,
ἀλλ' ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος, στρατωνίδης,
σὺ δ', ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος, μισθαρχίδης.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἐχειροτόνησαν γάρ με —

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κόκκυγές γε τρεῖς.
ταῦτ' οὖν ἐγὼ βδελυττόμενος ἐσπεισάμην,
ὁρῶν πολιοὺς μὲν ἄνδρας ἐν ταῖς τάξεσιν,

v. 596. στρατωνίδῃ P.

v. 597. μισθαρνίδης conj. Mein.

v. 598. τε τρεῖς P. Ald. Junt. Kust. γε τρεῖς Reisk. Br. Inv. sqq. γε om R.

v. 600. τάξεσι vulgo. τάξεσιν Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 596. στρατωνίδης. Schol. ἀντὶ τοῦ στρατευόμενος, στρατιώτης. Hoc nomen legitur Böckh. C. I. 199.

v. 597. Quum v. 595 vox σπουδαρχ. in easdem syllabas exiret, non male Mein. conjecit μισθαρνίδης; cfr. Od. κ, 84 ἔνθα κ' ἄυπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς κτλ. Dic. mercedem praetorum, qui quater tanto amplius, quam quantum milites gregarii, accipiebant (cfr. ad v. 159; Böckh. Staatsh. I, 377, 379), aeque miratur, atque antea legatorum v. 66.

v. 598. Lamachus erat praetor, cfr. v. 593; Athenis quotannis deni χειροτονίᾳ creabantur cfr. Schoem. Antt. Gr. I, p. 435, et quum juvenes, qui στρατηγίαν petebant, populum maxime ambirent (Schöm. l. c. 349; id. de Comit. p. 327. Pac. 450, Plut. 192), respondet Dic.: „Non populus te creavit, sed pauci stulti, qui reliquis persuaserunt, ut te crearent". Schol. κόκκυγες = ἀντὶ τοῦ ἄτακτοι καὶ ἀπαίδευτοι. καὶ γὰρ ὁ κόκκυξ τὸ ζῷον ἄμουσόν τι φθέγγεται. Phryn. Bekk. p. 27, 4. κόκκυγα λέγουσι τὸν κενὸν καὶ κοῦφον. Plat. Com. ap. Athen. II, 68 c. (Mein. II, 636) οὐχ ὁρᾷς ὅτι ὁ μὲν Λέαγρος, Γλαύκωνος ὢν μεγάλου γένος, ἀβελτεροκόκκυξ ἠλίθιος περιέρχεται. Saepius queruntur Comici, homines stultos ac non idoneos praetores creari. Eupol. ap. Stob. 43, 9. ἀλλ' ἦσαν ἡμῖν τῇ πόλει πρῶτον μὲν οἱ στρατηγοὶ ἐκ τῶν μεγίστων οἰκιῶν, πλούτῳ γένει τε πρῶτοι, οἷς ὥσπερεὶ θεοῖσιν ηὐχόμεσθα. — νυνὶ δ' ὅποι τύχοιμεν στρατευόμεσθ' αἱρούμενοι καθάρματα στρατηγούς. Id. ap. Athen. X, p. 425 a. (Mein. II, 510) οὓς δ' οὐκ ἂν εἵλεσθ' οὐδ' ἂν οἰνόπτας πρὸ τοῦ, νυνὶ στρατηγοὺς ἔχομεν. Simile quid Aristophanem in Babyloniis tractasse, docet Schol. Ach. 502 ἐκωμῴδησε γὰρ τάς τε κληρωτὰς καὶ χειροτονητὰς ἀρχάς.

v. 599. ταῦτ'. v. 595—598 scil.

v. 600. Andoc. 32, 3 τοιγάρτοι τῶν νέων αἱ διατριβαὶ οὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἀλλ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις εἰσί, καὶ στρατεύονται μὲν οἱ πρεσβύτεροι, δημηγοροῦσι δὲ οἱ νεώτεροι. — De aliis injuriis, quas adolescentes senibus inferunt, vid. v. 676 sqq. — His et sequentibus gratiam senum vel maxime sibi conciliat Dicaeopolis.

νεανίας δ' οἵους σὺ διαδεδρακότας,
τοὺς μὲν ἐπὶ Θρᾴκης μισθοφοροῦντας τρεῖς δραχμάς,
Τισαμενοφαινίππους, Πανουργιππαρχίδας,
ἑτέρους δὲ παρὰ Χάρητι, τοὺς δ' ἐν Χαόσιν,
Γερητοθεοδώρους, Διομειαλαζόνας,

v. 601. οἵους σὺ ABCPR. (ΓΔ ut vid.). Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. Bekk. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 11. οἷος σὺ Dind. 28, 30. Ox. Bgk. Bl. Mein.

v. 603. πανουργιππαρχίδας Elmsl. Both. Bl. Bgk. Com. Att. Rell. 9: „posterius enim verbum ad prius explanandum adjectum est."

v. 604. Χαόσι vulgo. Χαόσιν Dind. 25, 28. Mein.

v. 605. γοητοθεοδώρους Reisk. — διομειαλ. Bgk. Com. Att. Rell. p. 9. cfr. ad v. 603.

v. 601. διαδεδρ. Hesych. complur. loc. διαφεύγειν, nos „*durchbrennen*". Non dictum est de desertoribus, quos praetores accusare debebant (vide Schoem. Antt. Gr. I, 436 Poll. VIII, 40 de γραφὴ ἀστρατείας, γρ. δειλίας, γρ. λιποταξίου), sed de eis adolescentibus nobilibus ac divitibus, qui legationes ad exteras gentes suscipiebant, ut militiae labores effugerent, quos Noster Ran. 1014 διαδρασιπολίτας vocat. — Scribendum est οἵους σὺ. cfr. Krüg. §. 51, 10, 6. — Lamachus tempore expeditionis in Siciliam factae juvenis admodum erat. Plut. Alcib. 18 καὶ γὰρ ὁ τρίτος στρατηγὸς Λάμαχος ἡλικίᾳ προήκων. Ceterum Lamachus neque nobilis neque dives erat. Plut. Alc. 21. Grot. Hist. Gr. IV, 149. Ed. Germ.

v. 602. ἐπὶ Θρᾴκης. Post Plataeas captas (anno 431) legatos ab Atheniensibus ad Thraces missos esse, docet Schol. Thuc. II, 7. οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι πρὸς τοὺς Πέρσας, οἱ δ' Ἀθηναῖοι πρὸς τοὺς Θρᾷκας. cfr. ad v. 134. — τρεῖς δραχμάς, merces satis magna, cfr. ad v. 66. Vid. Arist. ap. Athen. XII, 551 (Mein. II, 1005) εἰσὶ γάρ τινες ἄνδρες παρ' ὑμῖν ᾁδοφοῖται; B. Νὴ Δία γ'. A. ὥσπερ Θρᾳκοφοῖται; B. πάντ' ἔχεις.

v. 603. Errat Scholiasta, qui his nominibus certas personas significari dicit. Nomina potius comice ficta sunt et syllaba ιππ ad ordinem equestrem spectant, ut Φειδιππίδης in Nubium fabula. Τισαμενοφ. praeterea in memoriam revocat regem mythicum Achaeorum Tisamenum, de quo vid. Apollod. II, 8, 2. Paus. II, 18, 5. Quo vetustior gens est, eo nobilior. — Πανουργ. non est adjectivum, sed nomen proprium. Duae priores ejus syllabae πανουργ- referendae sunt ad διαδεδρακότας v. 601.

v. 604. De Charete nihil constat. Χάονες natio Epiri. Eq. 78 ὁ πρωκτός ἐστιν αὐτοχρῆμ' ἐν Χαόσιν. Alludit ad verbum χαίνειν vel χάσκειν et ad impudicitiam adolescentium nobilium.

v. 605. Carpere videtur ob impudicitiam Geretem quendam, de quo nihil constat. Cfr. Eccl. 932. Hesych. in Θεόδωρος. Θεοδώρου: ἔλεγον οἱ κωμικοὶ τοὺς πρωκτοὺς ἀπὸ Θεοδώρου τινὸς οὐκ εὖ τῇ ἑαυτοῦ ὥρᾳ χρησαμένου; sic legit Mein. IV, 637, qui addit: „Similiter comici ad posticam viri partem significandam usi sunt nominibus Timesianactis, Battali, Execesti, Aristodemi, Timarchi, quemadmodum iidem pudenda muliebria nominabant a Phormisio, Lachare, Sarabo, Basilide, Sacta, Hippoclide aliis." Cfr. Hesych. Ἐξήκεστος· ἡταιρηκώς, ὅθεν καὶ τοὺς πρωκτοὺς ὁμωνύμως Ἐξηκέστους ἔλεγον. — Διόμεια pagus tribus Aegeidis, in suburbio ad septentrionem versus situs (Leake Demen p. 23). = Jactatores

τοὺς δ' ἐν Καμαρίνῃ κἀν Γέλᾳ κἀν Καταγέλᾳ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἐχειροτονήθησαν γάρ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αἴτιον δὲ τί,
ὑμᾶς μὲν ἀεὶ μισθοφορεῖν ἁμηγέπῃ,
τωνδὶ δὲ μηδέν; ἐτεόν, ὦ Μαριλάδη,
ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιὸς ὤν; ἐνή;

v. 606. κανταγέλα om. κἀν Δ. καταγέλᾳ Elmsl.

v. 608. Suid. in ἀμηγέπη. — Lamacho trib. h. v. P. — ἡμᾶς ΡΔ. — ἤδη P. vulgo om. Γ. ἀεί R. Suid. Inv. Elmsl. sqq. — μισθοφοροῦντας R. — ἀμηγέπου CPR. Ald. Junt. Kust. Inv. lemma Scholii. ἀμηγέπου (η) ΒΓ. ἀμηγέπη A. Br. Dind. 28, 30. Ox. ἀμηγέπου Suid. ἀμῃγέπῃ Elmsl. Dind. 25. ἁμηγέπη Bl. Bgk. ἁμῃγέπῃ Bekk. Mein. Spiritu aspero sec. vett. gramm. praecepta scribendum esse docet Lenz. Philolog. Vol. suppl. I, p. 714.

v. 609. Versum inter Lamachum et Dic. sic distribuit P., ut a verbo ἐτέον (sic P.) Dic. incipiat. — μηδέν' ἐτεόν; ὦ Elmsl. μηδέν'. ἐτεὸν ὦ Reisk.

v. 610. ἓν ἤ APC. Ald. Junt. ἓν; ἤ B. ἓν. ἤ ΓΔ. ἓν; ἤ οὐκ; Br. ἕν; ἤ; Both. „semel? num?" ενη R. sec. Bekk. idque a rec. manu. ἕνη Frob. Bis. Kust. Bl. ὤν; ἐνή Suid. Elmsl. ὢν ἕνῃ; Dobr. Dind. 25. ὢν ἕνῃ; Herm. ad Vig. p. 840. „Jamne legati munere functus tu, qui perendie canus eris? ἕνῃ e Diomeis oriundi. Cfr. Eupol. ap. Schol. Vesp. 84 (Mein. II, 514) Φιλόξενος ἐκ Διομείων. Quo spectet hoc nomen, in certum relinquimus.

v. 606. Tres Siciliae urbes nominat Dic., Καταγέλα enim παρὰ προσδοκίαν pro Κατάνᾳ dictum est. Quid sibi velint argutiae verborum, docet v. 76 ἆρ' αἰσθάνει τὸν κατάγελων τῶν πρεσβέων. Praeterea cfr. Athen. VII, 314 f. ὡς ὁ ἐκ Γέλας, μᾶλλον δὲ Καταγέλας οὗτος ποιητής. Arist. ap. Plut. Comp. Arist. et Men. c. 1 (Mein. II, 1189) ὑπὸ τοῦ γέλωτος εἰς Γέλαν ἀφίξονται. — H. l. significatur Laches, qui sec. Thuc. III, 86. 88. 90. 99. 103. 115 annis 427. 426 ante Chr. expeditioni in Siciliam praefuit.

v. 608. ἀμηγ. Schol. ἁπανταχοῦ, ὅπως ἂν τύχῃ, καθ' οἱονδήποτε τρόπον. Moeris. p. 51. ἀμηγέπῃ Ἀττικῶς. ἀμωσγέπως Ἑλληνικῶς, ubi vid. Pierson. Cfr. Lucian. Praec. rhet. 16. ἔπειτα δὲ πεντεκαίδεκά που ἢ οὐ πλείω γε τῶν εἴκοσιν Ἀττικὰ ὀνόματα ἐκλέξας ποθέν, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐκμελετήσας, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τῆς γλώττης ἔχε, τὸ ἄττα καὶ κᾆτα καὶ μῶν καὶ ἀμηγέπη (sic Jacob.) καὶ λῷστε καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἐν ἅπαντι λόγῳ καθάπερ τι ἥδυσμα ἐπίπαττε αὐτῶν.

v. 609. τωνδί, digito monstrat senes Acharnenses. — ἐτεόν vid. ad v. 322. — Μαριλ. Alloquitur Dic. ex Choreutis unum, cujus nomen, a voce μαρίλη derivatum, aptissimum est carbonario. Cfr. v. 350.

v. 610. Editores novissimi Bgk. et Mein. sequuntur explicationem Hermanni, quae aperte falsa est, quia participium ὤν cum perfecto conjunctum numquam pro futuro dici potest. πολ. ὤν potius vertendum est „quamquam jam canus es". De ἕνη Elmslejus verum vidit; conjecturae enim locus est, quum

ἀνένευσε· καίτοι γ' ἐστὶ σώφρων κἀργάτης.
τί δ' Ἀνθράκυλλος κ' Εὐφορίδης ἢ Πρινίδης;
εἶδέν τις ὑμῶν τἀκβάταν' ἢ τούς Χαόνας;
οὔ φασιν. ἀλλ' ὁ Κοισύρας καὶ Λάμαχος,

legendum, i. e. perendie." Bgk. Mein. ἐνὶ Dind. 28, 30, Ox. ἔτι Inv. Höpfn. Blayd. suspicatur „sub istó ενη latere parephigraphen ἀνανεύει (v. 113) et textu exturbatum esse vel ποτὲ vel ἰδού. Fortasse et ἰδού librarius per ἠνὶ explicaverat, quod in ενη propter metrum mutatum in textum irrepserit." Praeterea tentat idem λέγε (v. 812) et ἀνήρ (v. 692, 679, 707). — πολιὸς ὢν γέ νυν Bgk. in adn. ad ed. I.

v. 611. καί τοὐστίν γε Elmsl., cui καίτοι γε nulla voce interposita cum Porsono ad Hecub. 403, 1214. vitiosum videtur. Bl.

v. 612. ἔαὶ Δράκυλλος vulgo. δ' Ἀνθράκυλλος Reisk. δ' Αἰθράκυλλος Ahrens. — καὶ Εὐφορίδης RP, ΓΔ, ut videtur Dindorfio. Ald. Junt. Kust. κ' Εὐφορίδης Br., qui de codicibus suis nihil monuit, Inv. Dind. Bekk. Bgk. ἢ Εὐφ. Elmsl. Bl. Mein.

v. 613. οἶδέν vulgo. εἶδέν Δ. Bgk. ap. Mein. Fragm. Com. II, 991. Bl. Bgk. Mein. — οἶδέ P. — τἀκβάτανα P.

v. 614. hic λάμαχος P.

grammatici de hac voce nihil tradant. Dicit vir d.: „Fortasse pro ἰδοὺ dictum est, ut ἤν vel ἠνὶ in Eq. 26. Pac. 327. Ran. 1390. Plul. 75"; vel interrogationi additum est ut Nostratium *Gelt? Hm?* Schol. Ἀττικοὶ δὲ τὸ ἔνη περιττὸν ἐτίθεσαν, ὡς τὸ ἔχων, „ληρεῖς ἔχων"· — Cfr. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829 p. 11.

v. 611. Porsoni praeceptum plurimis quidem nititur exemplis, tamen καίτοι γε sanum esse docent Reis. Conj. I, 296. Teuf. Nubb. 876. Krüg. Gr. Gr. §. 69, 15, 3. Kühn. Gr. Gr. II, §. 704, II, 2; ibid. adnot. 2. — κἀργάτης, cfr. Plut. 533. τοῦ δὲ πένητος ζῆν φειδόμενον καὶ τοῖς ἔργοις προσέχοντα.

v. 612. Optima est emendatio Reiskii, quia hujus loci nomina rem carbonariam spectant. Scite suspicatus est Ahrensius Αἰθράκυλλος ex Eustathio p. 1571, 21 πολλῶν δὲ παραγομένων ἐκ τοῦ αἴθειν, παραδέδοται ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἡ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ αἴθραχος. ἡ καὶ ἀνδράχλη ὡς ἐκεῖνος λέγει. δηλοῖ δὲ τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον ποδαρούλιον (*Kohlenbecken*). — Nomina in υλλος exeuntia deminutiva esse, docet Schwabe l. l. p. 35; 74. Ἀνθράκυλλος dicitur pro Ἀνθρακοκλῆς, ut Ἀρίστυλλος pro Ἀριστοκλῆς. — Εὐφορίδης cfr. v. 211. ὅτ' ἐγὼ φέρων ἀνθράκων φορτίον ἠκολούθουν Φαΰλλῳ τρέχων, ubi vid. adnot. — Πρινίδης vid. ad v. 180. — De nominativis vid. Krüg. l. l. §. 45, 2, 5.

v. 613. De metro vid. Eng. Lys. Praef. XXVI. — Cfr. Arist. ap. Suid. in Εὐρύβατος (Mein. II, 1015) εἰ δή τις ὑμῶν εἶδεν Εὐρύβατον Δία. — Sententia est: Vosne carbonarii unquam legatione tam quaestuosa functi estis?

v. 614. οὔ φασιν = negant. Plut. 509. Nub. 1058, 1139. — ὁ Κοισύρας. Recte Blaydesius: „Crediderim ὁ Κοισύρας generali significatione pro quovis viro nobili accipiendum. Cfr. Nub. 46. ἔπειτ' ἔγημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους ἀδελφιδῆν — σεμνὴν τρυφῶσαν ἐγκεκοισυρωμένην, i. e. Coesyrae moribus imbutam. Nobilissima enim Athenis erat Alcmaeonidarum gens". Aliter Scholiasta: ὁ Κοισύρας . ὁ Μεγακλῆς. Κοισύρα δὲ ἐγένετο Ἀθήνησιν εὐγενὴς γυνὴ καὶ πλουσία, μήτηρ τοῦ Μεγακλέους, ὃς καταβεβρωκὼς τὴν οὐσίαν καὶ ὕστερον πεπλουτηκὼς ἐκ τοῦ τὰ κοινὰ πράσσειν λέγεται. Videtur quidem eis temporibus Megacles

οἷς ὑπ' ἐράνου τε καὶ χρεῶν πρῴην ποτέ,
ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες ἑσπέρας,
ἅπαντες ἐξίστω παρῄνουν οἱ φίλοι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ὦ δημοκρατία, ταῦτα δῆτ' ἀνασχετά;

v. 615. ὑπὲρ libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. ὑπ', quod fortasse legit Schol. (ad v. 617) Bentl. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Erfurdt. Reis. Conj. I, p. 24. — οἷσιν ὑπὲρ ἐράνου καὶ χρεῶν Herm. de Metris p. 153. — ἐράνων Reis. l. c. „lusus sonorum causa" probantibus Schol. ad v. 617 et Hanovio Ex. crit. p. 147. — χρειῶν pro χρεῶν Thiersch. Aristoph. p. 684. — „non displiceret γε pro τε" Elmsl.

v. 616. Athen. IX, 409f. Suid. in ἀπόνιπτρον. Poll. VII, 40. Eustath. p. 1867. 25. — ἀπονίπτων P. ἐγχέοντες Athen.

v. 617. ἐξίστων Ald. Junt. Frob.

v. 618. sine personâ P.

quidam Athenis vixisse, cfr. Leucon. ap. Hesych. in Παάπης (Mein. II, 749) ἀτάρ, ὦ Μεγάκλεες, οἶσθ' ἃ τοῦ Παάπιδος Ὑπέρβολος τἀκπώματα κατεδήδοκεν; Stratt. ap. Athen. XIII, p. 589 a. (Mein. II, 774) νυνὶ μὲν ἥκουσιν Μεγαρόθεν, εἰσὶ δὲ Κορίνθιαι· Λαΐς μὲν ἡδὶ Μεγακλέους (scil. serva). Arist. ap. Suid. in Ἀτρέα (Mein. II, 991) Λάχητας, Μεγακλέας καὶ Λαμάχους — sed quae de eo ex ll. ll. discimus, non satis perspicua sunt, ut Bergkio assentiri nolimus, qui ap. Mein. l. l. II, 971 suspicatur, Megaclem illum cum Morycho ab Atheniensibus ad Regem Persarum missum esse, eamque legationem a poëta initio hujus fabulae tangi.

v. 615. ἐράνου. Mos erat Atheniensium, ut si quis repente in angustias rei numariae adductus esset, amici stipe collata eum sublevarent. Haec pecunia, quam quisque pro facultatibus dabat, ἔρανος vocabatur. Cfr. Böckh. Staatsh. I, p. 346. Herm. Antt. publ. §. 146, 9. Beck. Charicl. I, p. 145. Schoem. Antt. Gr. I, 375. Per se intelligitur, eum, qui acceperat, re familiari aucta, hanc pecuniam reddere debuisse. Dicit ergo Dicaeopolis, Lamachum et Coesyrae filium tanto aere alieno pressos esse, ut ἔρανον acceptum reddere non possent, ideoque cedere bonis jussos esse. Sententia igitur est: „Legationes tam quaestuosas affectant juvenes nobiles, sed aere alieno pressi." Sagacior, quam verior est Thierschius, qui l. l. statuit, Lamachum et Megaclem ad commissationem amicorum venisse, ad quam stipes non solvissent, ideoque ab eranistis, qui mensam suam et carnes, a sacrificio domum ablatas, a famelicis istis et miseris hominibus defendere studerent, abscedere jussos esse. — Lamachum pauperem fuisse docet Plut. Alcib. XXI. ὁ γὰρ Λάμαχος ἦν μὲν πολεμικὸς καὶ ἀνδρώδης, ἀξίωμα δ' οὐ προσῆν οὐδ' ὄγκος αὐτῷ διὰ πενίαν. Plut. Nic. p. 533. A.

v. 616. De versu vid. Eng. Lys. XXVII. — Schol. εἰώθεσαν εἴ ποτε ἐκχέοιτο ἀπονίπτρον ἀπὸ τῶν θυρίδων, ἵνα μήτις βραχῇ τῶν παριόντων „ἐξίστω" λέγειν. Arist. ap. Poll. VII, 167 (Mein. II, 1071) μήτε ποδάνιπτρον θύραζ' ἐκχεῖτε μήτε λούτριον. Juven. III, 274 seqq. „Adeo tot fata, quot illa nocte patent vigiles, te praetereunte, fenestrae. Ergo optes votumque feras miserabile tecum, ut sint contentae patulas defundere pelves." Plateas urbium Graecarum lutosissimas fuisse docet Thuc. II, 4, 1.

v. 617. ἐξίστω ambigue dictum est, significat enim decede et cede bonis.

v. 618. Av. 1570. ὦ δημοκρατία, ποῖ προβιβᾷς ἡμᾶς ποτέ; Luc. Tim. 57.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐ δῆτ', ἐὰν μὴ μισθοφορῇ γε Λάμαχος.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν πᾶσι Πελοποννησίοις
ἀεὶ πολεμήσω καὶ ταράξω πανταχῇ
καὶ ναυσὶ καὶ πεζοῖσι κατὰ τὸ καρτερόν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐγὼ δὲ κηρύττω γε Πελοποννησίοις
ἅπασι καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Βοιωτίοις
πωλεῖν ἀγοράζειν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.

v. 619. Lamacho tribuit P. — μὴ om. P.

v. 620. πᾶσι μὲν P.

v. 621. καὶ καταράξω P. καὶ κατάρξω Ald. Junt. Kust. καὶ κατάξω „confringam“ Reisk.

v. 622. Suid. in κατὰ τὸ καρτερόν. — κρατερόν R. sec. Bekk.

v. 623. sine pers. P. — γε Πελ. BΔ Br. Inv. Elmsl. Dind. Bl. Bekk. Bgk. Mein. Bentl. Reisk. γε καὶ Πελ. ACΡΓR. καὶ Πελ. om. γε Ald. Junt. Kust.

v. 625. πλεῖν κἀγοράζειν propter v. 622 „ναυσὶ καὶ πεζοῖσι.“ Hamak.

ὦ δημοκρατία καὶ νόμοι, παιόμεθα ὑπὸ τοῦ καταράτου ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει. — ἀνασχετά. Plut. 898. Pac. 1179.

v. 619. Carpit Lamachi avaritiam.

v. 620. De particula οὖν vid. Krüg. l. l. §. 69, 52, 3.

v. 622. πεζοῖσι scil.: στρατοῖς. — κατὰ τὸ καρτερόν. Plut. Symp. 217 c. ἔδοξέ μοι ἐπιθετέον εἶναι τἀνδρὶ κατὰ τὸ καρτερόν. Herod. IX, 2 κατὰ τὸ ἰσχυρόν.

v. 623. κηρύττω. Consulto poeta praesenti tempore usus est, quia nunc Dic. revera rem pronuntiat.

v. 624. cfr. v. 721.

v. 625. πωλῶ. Suid. πιπράσκω. — ἀγοράζειν Hesych. ἐν ἀγορᾷ διατρίβεσθαι. Moeris p. 70 ἀγοράζειν, ἐκτείνοντες τὸ β' ᾱ, οἱ Ἀττικοί. ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν, Ἕλληνες, ubi vid. Piers. Herm. ad Luc. De hist. conscrib. p. 146. Ammon. p. 150. ὠνήσασθαι μέν ἐστι τὸ πρίασθαί τι τῶν πωλουμένων, ἀγοράσαι δὲ καὶ τὸ ἐν ἀγορᾷ διατρίψαι. Phryn. Bekk. 20, 6 ἀγοράζειν καὶ τὸ ὠνεῖσθαι καὶ τὸ ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν. Duobus his verbis Arist. reddit id, quod nos dicimus „*Marktverkehr treiben*“. — Lamachus et Dicaeopolis domos suas intrant, proscenium vacuum relinquitur.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΧΟΡΟΥ.

Ἀνὴρ νικᾷ τοῖσι λόγοισιν, καὶ τὸν δῆμον μεταπείθει
περὶ τῶν σπονδῶν. ἀλλ' ἀποδύντες τοῖς ἀναπαίστοις ἐπίωμεν.

v. 626. sqq. Parabasi nostrae deest commatium, cujus locum obtinent duo tetram. anap. v. 626. 627. Sequuntur ἀνάπαιστοι v. 628 — 658, deinde μακρὸν sive πνῖγος v. 659 — 664, quod clauditur versu paroemiaco. Stropha (v. 665 — 675) constat ex tribus dim. paeonicis (v. 665), quatuor dim. paeon. (v. 666), binis dim. paeon. (v. 670, 671), tribus dim. creticis (v. 672), uno trim. paeon. (v. 675). Cfr. Rossb. et Westph. III, 545, 548. Aliter Engerus de Respons. p. 6 metra strophae disposuit. α' cret. monom., duo dimetr., unus monom. β' cret. trim., dim. trim., γ' duo paeon. tetram. δ' tres cret. dim., unus trim. Sequitur ἐπίρρημα, continens sedecim tetram. troch. catal. (v. 676 — 691). Strophae et epirrhemati accuratissime respondent antistropha (v. 692 — 702) et antepirrhema (v. 703, 718).

v. 626. sine persona P. — ἀνὴρ libri. Ald. Junt. Kust. Inv. ἁνὴρ Elmsl. sqq. ὡνὴρ Br. — λόγοισι Γ. — μεταπείθειν. Ald. Junt. II.

v. 627. τοὺς ἀναπαίστους ABCPΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Porson. ad Toup. IV, 498. τοῖς ἀναπαίστοις RΓ. Suid. in ἀποδύντες Inv. Elmsl. sqq. — ἐπίωμεν om. P.

v. 626. Chorus ad spectatores se convertit. Singulae hujus parabasis partes praeter commatium, quod supra monuimus, absolutae et perfectae sunt. Solum in Equitibus, Vespis, Avibus parabases inveniuntur, quibus nulla pars deest. Vide Richterum, qui nuperrime de hac re egit, Proleg. ad Vesp. p. 83—90. — Chorus, jam a Dicaeopolide argumentis victus, usque ad finem fabulae ei favet et pacem cum Peloponnesiis et Boeotis a sene compositam probat. Eodem modo Chorus a protagonista se victum esse fatetur in Vespis et Avibus. Cfr. Rötscher. Arist. und s. Zeitalter p. 55. Richt. l. l. p. 85. — νικᾷ, μεταπείθει metaphora a concione ducta.

v. 627. ἀποδύντες. Schol. ἀποδύονται τὴν ἔξωθεν στολήν, ἵνα εὐτόνως χορεύωσι καὶ εὐστροφώτεροι ὦσιν. cfr. Lys. 615. 662. 686. 1173. Nub. 1102. Vesp. 408. Thesm. 656. Pac. 336. (Bl.) Archipp. ap. Athen. XV, 678 e. (Mein. II, 726) Ἀθῷος ἀποδὺς θοἰμάτιον ἀπέρχεται. Timoth. ap. Athen. VI, 243 c. (Mein. III, 589) πειρώμεθ' ἀποδύντ' ἐς τὸ δεῖπνον ἀπιέναι. — ἀναπ. Eq. 504. Av. 684. Pac. 735.

Ἐξ οὗ γε χοροῖσιν ἐφέστηκεν τρυγικοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν,
οὔπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων, ὡς δεξιός ἐστιν·
διαβαλλόμενος δ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις ταχυβούλοις,
ὡς κωμῳδεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει
ἀποκρίνεσθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβούλους.
φησὶν δ' εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν ἄξιος ὑμῖν ὁ ποιητής,

v. 628. ἐφέστηκε PR. Ald. Junt. Kust. ἐφέστηκεν Br. sqq. — τρυγικοῖς BCR. vulgo. τραγικοῖς A. Junt. I. τρυγεικοῖς P. De caesura post primam dipodiam neglecta vid. Reis. Conj. I, p. 169.

v. 629. οὕτω P. — λέξον R. — ἐστι Br. Elmsl.

v. 630. δ' om. Γ.

v. 631. ὑμῶν Fritzsch. De Babyloniis Lps. 1830, cui accedit Mein. in adnot.

v. 632. ἀποκρίνασθαι ΡΓΔ. Bekk. — pro νυνὶ exhibet καὶ Δ.

v. 633. φασὶ δ' εἶναι P. φασὶν Mein. typoth. err. φησὶ Scalig. — ἡμῖν ΡΓΔ. Ald. Junt. — ἄξιος libri, vulgo. Pors. ad Hecub. 309. αἴτιος Bentl. Dawes. Misc. Crit. p. 254 (Burg.) 472 (Kidd.) Br. Bekk. Mein.

v. 628. ἐξ οὗ. cfr. Eq. 4. ἐξ οὗ γὰρ εἰσήρρησεν ἐς τὴν οἰκίαν. — ἐφέστ. praeesse. Vesp. 955 οἷός τε πολλοῖς προβατίοις ἐφεστάναι. Thesm. 1027. Pac. 429. Sensu proprio usurpatur Eq. 930 τὸ μὲν τάγηνου τευθίδων ἐφεστάναι σίζον. — ὁ διδ. ἡμ. Cfr. Plut. 797. Pac. 738. Richt. Prol. Vesp. p. 2. — Quamquam Callistratus hanc fabulam docuit, tamen sine dubio de Aristophane cogitandum est. Vid. Praef. §. 3.

v. 629. παρέβ. πρ. τ. θ. Eq. 508. ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι. Pac. 735 αὐτὸν ἐπῄνει πρὸς τὸ θέατρον παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις. Hi loci ut res ipsa docent, Elmslejum errare, conjungentem πρὸς τὸ θ. cum λέξων. — θέατρον significat caveam, ubi spectatores sedebant, et spectatores ipsos. Eq. 233. τὸ γὰρ θέατρον δεξιόν. 1318. χρὴ ἐπὶ καιναῖσιν δ' εὐτυχίαισιν παιωνίζειν τὸ θέατρον. Vid. Schneid. Attisch. Theaterw. p. 67. n. 85. — Colligimus ex hoc versu, Aristophanem in Daetalensium et Babyloniorum parabasibus nondum de se locutum esse. — δεξιός de facilitate ingenii dicitur Nub. 428, Eq. 228. Vesp. 1265, Ran. 1370; de homine quid deceat sentiente Vesp. 1315, valet probus Pac. 190.

v. 630. διαβαλλ. vid. ad v. 377, 502. — ταχύβουλος = pronus ad consilium capiendum; opponitur v. 632 μετάβουλος = pronus ad consilium mutandum. Dicit ergo Chorus: insimulatus est poeta noster ab inimicis apud Athenienses, quorum animus inclinat, ut male de eo existiment. Illis duobus adjectivis alludere mihi videtur Chorus ad consilia, quae anno superiore Athenienses ceperant de Mitylenaeis, de quibus vid. Thuc. III, 36—50. Ad sententiam cfr. Nub. 587 seqq. Eccl. 474. Eq. 1055. Eupol. ap. Schol. Nub. 583 (Mein. II, 510) ὦ πόλις, πόλις, ὡς εὐτυχὴς εἶ μᾶλλον ἢ καλῶς φρονεῖς.

v. 632. ἀποκρίνεσθαι i. q. ἀπολογεῖσθαι. Ves. 951. Thesm. 186. Harpocr. ἀπόκρισις, ἡ ἀπολογία. Εὔπολις Πόλεσιν. (Mein. II, 510) ὡς ὑμῖν πάντως ἐγὼ ἀποκρινοῦμαι πρὸς τὰ κατηγορούμενα. — μεταβ. cfr. ad 630.

v. 633. Sic saepius Arist. se laudat et populo commendat. Pac. 738. Vesp. 1051. Eq. 509. Bgk. Com. Att. Rell. p. 416 seqq. — ἄξιος c. gen. et dat. vid. Eur. Hec. 309, Alc. 433. Arist. Pac. 918. Plut. 877. Kidd. ad Daw. Misc. Crit. p. 472. Men. ap. Orion. Gnomol. I,

παύσας ὑμᾶς ξενικοῖσι λόγοις μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι,
μήθ' ἥδεσθαι θωπευομένους, μήτ' εἶναι χαυνοπολίτας.
πρότερον δ' ὑμᾶς ἀπὸ τῶν πόλεων οἱ πρέσβεις ἐξαπατῶντες
πρῶτον μὲν ἰοστεφάνους ἐκάλουν· κἀπειδὴ τοῦτό τις εἴποι,

v. 634. Suid. in ξενικοῖς — πείσας conj. Reisk. — ἡμᾶς ΡΔ. ἡμῖν Suid. — λόγοισι μὴ ΡΒΓ.

v. 635. μηδ' ἥδ. Ρ. μηδ' — μηδ' prop. Mein. — inverso ordine vv. 635 et 636 exhibet Γ.

v. 636. πρότερον γὰρ δὲ Ρ. — οἱ πρέσβεις ἀπὸ τῶν πόλεων ἐξαπατῶντες libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. ἀπὸ τῶν πόλεων ὑμᾶς οἱ πρέσβεις ἐξαπ. correxit Kust. in adn. ὑμᾶς ἀπὸ τ. πόλ. οἱ πρέσβ. ἐξ. Bentl. Pors. ad Hecub. praef. p. L. LII. Reis. Conj. I, p. 149. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 637. εἴπῃ ΒΡΔ. Ald. Junt. Kust. Br. De caesura post primam dipodiam neglecta vide Reis. Conj. I, p. 170. — κἀπειδὰν ΒΔ. Br. Reisk. Falso, quia apud Nostrum post ἡνίκα ἄν, πρὶν ἄν, ἕως ἄν, ὅταν, ὁπόταν, ἐπειδὰν cum conjunctivo in enunciatis primariis nunquam indicativus imperfecti legatur.

15 et Stob. III, 7 (Mein. IV, 198) ἐστὶν ἀγαθῶν πᾶσι πλείστων ἀξία ἡ σύνεσις, sic Mein. in Indice, in contextu αἰτία ex Stobaeo.

v. 634. Ad sententiam cfr. v. 370 sqq. — ξενικοῖσι λόγοις. Schol: τοῖς ἀπὸ τῶν ξένων πρέσβεων λεγομένοις. Bergkius (ap. Mein. II, 968) sagacissime suspicatus est, haec verba spectare ad legationem Gorgiae, quem Leontini Athenas miserant, ut auxilium ab Atheniensibus peteret (Diod. Sic. XII, 53.) Eloquentia ejus populus multum movebatur, et propositum suum celeberrimus ille orator assequutus est. Cfr. Plat. Hipp. maj. p. 282 b. Γοργίας δεῦρο ἀφίκετο καὶ ἔν τε τῷ δήμῳ ἔδοξεν ἄριστα εἰπεῖν καὶ ἰδίᾳ ἐπιδείξεις ποιούμενος καὶ συνὼν τοῖς νέοις χρήματα πολλὰ εἰργάσατο καὶ ἔλαβεν ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως. Diod. Sic. l. l. Thuc. III, 86, 2 nominibus legatorum omissis tantum legationem memorat. Cfr. Grotii Hist. Gr. IV, 102. Curtii Hist. Gr. II, 466 sqq. Rankii Vit. Arist. p. CCCXXXIX.

v. 635. θωπευομ. Eq. 1115 ἀλλ' εὐπαράγωγος εἶ θωπευόμενός τε χαίρεις κἀξαπατώμενος (de Demo dictum). Pac. 389 οὐκ ἀκούεις οἷα θωπεύουσί σ', ὦναξ δέσποτα; — χαυνοπολίτας (cfr. Ran. 1014 διαδρασιπολίτας, Eq. 817 μικροπολίτας). Hesych. χαυνῶσαι = φυσῆσαι. Recte Schol. explicat: κεχαυνωμένους περὶ τὴν πολίτειαν ἢ τὴν πόλιν. Athenienses, superbi atque elati opibus reipublicae, rerum publicarum judicium intelligens perdiderant.

v. 637. Adjectiva ἰοστεφ. et λιπαρὰς (v. 639) huc translata sunt ex fragmento dithyramb. Pindari (Schneid. n. 4) ὦ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀοίδιμοι, Ἑλλάδος ἔρεισμα, κλειναὶ Ἀθῆναι, δαιμόνιον πτολίεθρον, cujus priorem versum Arist. attulit Eq. 1329 (ἰοστέφανοι legitur etiam Eq. 1323.) Aristophanem h. l. recte judicare de Atheniensibus, docet Isocr. περὶ ἀντιδόσεως 166. Πίνδαρον μὲν τὸν ποιητὴν οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες ὑπὲρ ἑνὸς μόνον ῥήματος, ὅτι τὴν πόλιν ἔρεισμα τῆς Ἑλλάδος ὠνόμασεν, οὕτως ἐτίμησαν, ὥστε καὶ πρόξενον ποιήσασθαι καὶ δωρεὰν μυρίας αὐτῷ δοῦναι δραχμάς. Quid vero Thebani de hac re senserint, disces ex Eustath. Vit. Pind. 28, p. 20 κατὰ δέ τινας, ἐπεὶ ἔρεισμα Ἑλλάδος ἔφη τὰς Ἀθήνας ἐζημίωσαν αὐτὸν Θηβαῖοι χιλίαις δραχμαῖς. Cfr. Aeschin. Ep. IV, 165. Bergk. Com. Att. Rell. p. 406. Schneidewini Pind. Ed. p. XC. Schmidt. Pindars Leben und Dichtung p. 23. — Praeterea vid. Aristoph. ap. Athen. IX, 372 b.

εὐθὺς διὰ τοὺς στεφάνους ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων ἐκάθησθε.
εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας λιπαρὰς καλέσειεν 'Αθήνας,
εὕρετο πᾶν ἂν διὰ τὰς λιπαράς, ἀφύων τιμὴν περιάψας.
ταῦτα ποιήσας πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ὑμῖν γεγένηται,

v. 638. Suid. in πυγιδίων. Phrynich. Bekk. Anecd. I, 39, 32. — τῶν[οὺς] στεφάνων[ους] Γ.

vv. 639. 640. Suid. in θωπεύει et in λιπαρά.

v. 639. ὑποθωπεύσας τι R

v. 640. Suid. in ἀφύα. — εὗρε τὸ πᾶν edd. ante Br. Suid. in θωπεύει et λιπαρά. ὧρε τὸ πᾶν P. εὕρετο πᾶν R. Suid. in ἀφύα. Br. ex emendatione Dawesii. Misc. Crit. p. 255 (Burg.) p. 474 (Kidd.) Pors. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. ηὕρετο Elmsl. Mein. — ἀφυῶν Elmsl., at vid. Ioann. Alex. p. 17, 3 et Append. ad Etym. Gud. p. 662, 59. — ἀφύων τιμή Hesych. ex h. l.

v. 641. ὑμῖν αἴτιος P. — ἄξιος Bl.

(Mein. II, 1171); ubi „ἐπαινῶν τὰς καλὰς 'Αθήνας" commemorat στεφάνους ἴων. — Post κἀπειδή — εἴποι exspectes ἄν. Sic Ran. 924 seqq. Vid. ad v. 520.

v. 638. ἐπ' ἀκρ. τ. πυγ. ἐκ. cfr. Soph. Aj. 1209 ὑψήλ' ἐκόμπεις κἀπ' ἄκρων ὡδοιπόρεις, ubi Libanius I, p. 326 addit ἐπ' ἄκρων πορεύεσθαι δακτύλων. Schol. ad nostrum locum affert proverbium: ἐπ' ἄκρων τῶν ὀνύχων; praeterea Mitchel. congessit Eur. Electr. 840 ὄνυχας ἐπ' ἄκρους στάς. Ion. 1166 ἐν δ' ἄκροισι βὰς ποσί. Cycl. 159. ὥστ' εἰς ἄκρους γε τοὺς ὄνυχας ἀφίκετο. Aperte igitur Aristoph. h. l. illud proverbium respexit; ceterum rectissime Schol. addit: οἱ ἐπαίνων εἰς ἑαυτοὺς γινομένων ἀκούοντες τὴν πυγὴν τῆς καθέδρας ἐξαίρειν (scil. εἰώθασιν).

v. 639. ὑποθωπεύω = suppalpor, cfr. Vesp. 610. — λιπαρὰς cfr. ad v. 637. Praeterea sollemne urbis Athenarum epitheton; Nub. 300, ubi Schol. διὰ τὸ δόξαι πλουτεῖν τὴν πόλιν. Pind. Nem. IV, 18. Isthm. II, 20. Eur. Iph. Taur. 1130, Alc. 452. Troad. 800.

v. 640. εὑρ. πᾶν ἄν = quidvis a vobis impetrare solebat. — ἀφύων τιμή Hes. τὸ ἔλαιον. ἐπεὶ ἐν τούτῳ ἕψονται. Apuae Athenis vilissimae erant, cfr. Eq. 645 et saepius. Chrysipp. ap. Athen. VII, 285 d. τὴν ἀφύην τὴν μὲν ἐν 'Αθήναις διὰ τὴν δαψίλειαν ὑπερορῶσι καὶ πτωχικὸν εἶναί φασιν ὄψον. Beck. Charicl. I, 437. Herm. Antt. priv. §. 25, 20. Multo oleo eas coctas esse, docet praeter Hesych. Noster ap. Athen. III, 96 c. (Mein. II, 1151) Ἅλις ἀφύης μοι· παρατέταμαι γὰρ τὰ λιπαρὰ κάπτων. — Hujus joci causa est ambigua vis adjectivi λιπαρός, quod significat splendidus et pinguis. — περιάπτειν = aliquem aliqua re afficere. Cfr. Plut. 590. Xen. Memor. II, 6, 13. ἀνάπτειν Od. β, 86 (μῶμον), Plut. Apol. 35 a (αἰσχύνην) Euthyd. 272 a (ὄνειδος).

v. 641. Falso contra omnium librorum auctoritatem scripsit Bl. ἄξιος. Dicit Aristophanes: Non ea solum beneficia, quae modo enumeravi, a me in vos collata sunt, sed etiam de sociis bene meritus sum. Pergit ergo de meritis suis exponere. Si Blaydesii emendatio recta esset, post γεγένηται plene interpungendum esset, et sequens versus non haberet, quo referretur. — Ad αἴτιος cfr. Dawes. Misc. Crit. p. 473, ibique Kidd.

καὶ τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσιν δείξας ὡς δημοκρατοῦνται.
τοιγάρτοι νῦν ἐκ τῶν πόλεων τὸν φόρον ὑμῖν ἀπάγοντες
ἥξουσιν, ἰδεῖν ἐπιθυμοῦντες τὸν ποιητὴν τὸν ἄριστον,
ὅστις παρεκινδύνευσ' εἰπεῖν ἐν Ἀθηναίοις τὰ δίκαια.
οὕτω δ' αὐτοῦ περὶ τῆς τόλμης ἤδη πόρρω κλέος ἥκει,
ὅτε καὶ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων τὴν πρεσβείαν βασανίζων
ἠρώτησεν πρῶτα μὲν αὐτούς, πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν,

v. 642. πόλεσι R. edd. ante Br.

v. 645. παρεκινδύνευσεν Ἀθηναίοις εἰπεῖν libri. Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. Br. Inv. Bekk. ὅστις γ' εἰπεῖν παρεκινδύνευσ' ἐν Ἀθ. Elmsl. cum Porsono Praef. Hec. p. XLIX, propter caesuram post alteram dipodiam neglectam. ὅστις παρεκινδύνευσε λέγειν ἐν Ἀθ. Br. conj. ὅστις παρεκινδύνευσ' εἰπεῖν ἐν Ἀθ. Herm. Elem. doctr. metr. p. 400. Reis. Conj. I, p. 150. Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 646. οὕτω δ' αὐτοῦ vulgo. οὕτως αὐτοῦ Elmsl. Bl. Mein. Post ἥκει plene interpunxit Elmsl., cui assentitur Fritzschius Jahn. Annal. 1829 p. 11.

v. 647. ὅτε vulgo. ὅτι Kust. — τὴν om. PΔ. Ald. Junt. edd. ante Kust.

v. 648. ἠρώτησε PR. edd. ante Br. — κρατοῦσι P.

v. 642. δημοκρατοῦνται i. e. quomodo res eorum ab Atheniensibus administrentur. In quibusdam verbis, quae a substantivis compositis derivantur, interdum vis prioris substantivi plane evanescit. Apud Nostrum haec exempla inveniuntur: Nub. 999 ἐξ ἧς ἐνεοττοτροφήθης. Av. 614 νεὼς οἰκοδομεῖν. 995 γεωμετρεῖν τὸν ἀέρα. 1481 ἀσπίδας φυλλορροεῖ. 1552 τὸν δίφρον γε, διφροφόρει τονδὶ λαβών. Lys. 956 πῶς ταύτην παιδοτροφήσω; 1033 ὡς πάλαι γέ μ' ἐφρεωρύχει. Ran. 1369 ἀνδρῶν ποιητῶν τυροπωλῆσαι τέχνην. Eccl. 651 τὴν γῆν δὲ τίς ἔσθ' ὁ γεωργήσων; Plut. 819 ὁ δεσπότης βουθυτεῖ ὗν καὶ τράγον. Manifestum est, Aristophanem interdum jocum in hac re quaesivisse. (Similia leguntur Eq. 289, 295, 313, 1099. Pac. 74, 747. Lys. 196, 281.) — Hoc versu Aristophanes respicit Babylonios, qua fabula demonstraverat, quam male haberentur socii. Cfr. Bergk. ap. Mein. l. l. II, 971.

v. 643. Attendas, id potissimum spectaturos esse socios, ut Aristophanem videant; tributum rem minoris momenti fore.

v. 645. παρακινδ. i. e. rem summi periculi audere. cfr. Vesp. 6. Eq. 1054. — εἰπ. τ. δ. Eq. 510 τολμᾷ τε λέγειν τὰ δίκαια.

v. 646. In initio belli Peloponnesiaci Lacedaemonii legatos ad regem Persarum misisse videntur. Thuc. II, 7, 1 οἱ Ἀθηναῖοι παρεσκευάζοντο ὡς πολεμήσοντες, παρεσκευάζοντο δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν, πρεσβείας τε μέλλοντες πέμπειν παρὰ βασιλέα καὶ ἄλλοσε ἐς τοὺς βαρβάρους, ubi Schol.: οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι πρὸς τοὺς Πέρσας, οἱ δ' Ἀθηναῖοι πρὸς τοὺς Θρᾷκας. Cfr. Grotii Hist. Gr. III, 410. Ceterum sequens narratio sine dubio a poeta ficta est. — Elmsl. emendavit οὕτως omissa particula δ', quum vulgata scriptura in sequenti versu posceret ὥστε, comparans Av. 488. At asyndetum durissimum esset. Itaque vulgatam retinui, sed lectores veto οὕτω cum πόρρω conjungere; sic sententia nascitur: Eodem modo, quo gloria ejus in insulas est perlata, jam late pervagata est. — τόλμη. Thesm. 702. — περὶ τῆς τόλμης cfr. Krüg. l. l. §. 68, 31, 1.

v. 647. ὅτε καὶ redde: *da sogar.* Krüg. l. l. §. 54, 16, 3. cfr. Nub. 34, 1474. — βασανίζων = Schol. ἀκριβῶς ἐξετάζων.

εἶτα δὲ τοῦτον τὸν ποιητὴν ποτέρους εἴποι κακὰ πολλά·
τούτους γὰρ ἔφη τοὺς ἀνθρώπους πολὺ βελτίους τε γενέσθ' ἂν
κἂν τῷ πολέμῳ πολὺ νικήσειν, τοῦτον ξύμβουλον ἔχοντας.
διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι τὴν εἰρήνην προκαλοῦνται
καὶ τὴν Αἴγιναν ἀπαιτοῦσιν· καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης
οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται.

v. 650. ποτὲ βελτίους C. πολὺ om. Junt. II. Frob. — γεγενῆσθαι vulgo. γενήσεσθαι ΒΔ. „praestat fortasse scribi levi mutatione τε γενέσθαι" Bl. probatus Hamak. Mnemos. II, p. 154. Mein. in adn.

v. 651. καὶ τῷ πολέμῳ libri. vulgo. κἂν τῷ π. Bl. Bgk. Mein.

v. 652. τοῦθ' Ald. Junt. Kust. Br. ταῦθ' R. Inv. Elmsl. sqq.

v. 653. ἀπαιτοῦσι R. Ald. Junt. Kust. — De caesura post primam dipodiam neglecta vid. Reisig. Conj. I. p. 169.

v. 649. πρῶτα μὲν — εἶτα δὲ Av. 709, 712. Attende h. l. hunc rariorem loquendi usum. πρῶτον = εἶτα legitur Av. 809. πρῶτον — εἶτα δ' Eq. 25. πρῶτα μὲν — εἶτα Nub. 610, 973, 1119. Ach. 996. Vesp. 1106. Pac. 606. Lys. 574, 579.

v. 650. Quum sententia sit: Hos enim homines inquiebat multo meliores futuros esse, aperte infinitivus perfecti γεγενῆσθαι corruptus est; quumque infinitivus duorum codicum γενήσεσθαι, qui glossemate in textum irrepsit, doceat, genuinam scripturam sensum futuri praebuisse, scripsi τε γενέσθ' ἄν. Sic φημὶ cum infin. aoristi et ἂν sensu futuri legitur Plut. 509; δοκῶ eodem modo conjunctum Vesp. 1198. Pac. 306, 710. Lys. 115. Ad collocationem verborum γενέσθ' ἂν cfr. Eq. 1175 οἰκεῖσθ' ἄν. Deinde attende gradationem, quae in hoc loco inest, quum poëta v. 650 infin. aoristi cum ἄν, v. 651 infin. futuri posuerit.

v. 651. κἂν τῷ π. Plut. 184. Eccl. 679. — Alludit Aristoph. ad orationem, qua Dicaeop. ex poëtae ipsius mente Lacedaemonios defenderat et Athenienses nimium belli cupidos vituperaverat.

v. 652. Ad διὰ ταῦθ', quod antecedentia comprehendit, cfr. Vesp. 284. Schol: διὰ τὸ ἔχειν ὑμᾶς 'Αριστοφάνην ποιητὴν τὸν ἄριστον. — προκαλ. i. e. invitare aliquem ad aliquid. cfr. Eq. 796 αἳ τὰς σπονδὰς προκαλοῦνται. Paullo aliter Ach. 984. De re vid. ad v. 538.

v. 653. Insula Aegina, ab Atheniensibus capta Ol. 80, 4. ante Chr. 457. cfr. Thuc. I, 105, 2. 108, 3, a Lacedaemoniis initio belli repetita est. Thuc. I, 139, 1. ὕστερον δὲ φοιτῶντες παρ' 'Αθηναίους Ποτιδαίας τε ἀπανίστασθαι ἐκέλευον καὶ Αἴγιναν αὐτόνομον ἀφιέναι, ibid. 140, 4. Grot. l. l.

v. 654. ποιητήν. De Aristophane cogitandum est; vid. ad v. 628. Schol., qui errare videtur, narrat, Callistratum cleruchum Aegineticum fuisse; idem tradit de Aristophane Vita Arist. ap. Dübn. Prol. ad Schol. p. XXIX, n. XIII. (ex Schol. Clark. ad Plat. Apol. p. 19 c.) κατεκλήρωσε (κατεκληρούχησε Bergk. ap. Mein. II, 935) δὲ καὶ τὴν Αἴγιναν, ὡς Θεογένης φησὶν ἐν τῷ περὶ Αἰγίνης; praeterea Vita Arist. ibid. p. XXVII, n. XI. οἱ δὲ Αἰγινήτην στοχαζόμενοι ἐκ τοῦ πλεῖστον χρόνον τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι αὐτόθι, ἢ καὶ ὅτι ἐκέκτητο ἐκεῖσε. Böckhio Staatsh. I, 561 not. verisimile videtur, etiam Callistratum in insula Aegina cleruchiam possedisse. Cfr. Müll. Aeginet. p. 184.

ἀλλ' ὑμεῖς τοι μή ποτ' ἀφῆθ'· ὡς κωμῳδήσει τὰ δίκαια·
φησὶν δ' ὑμᾶς πολλὰ διδάξειν ἀγάθ', ὥστ' εὐδαίμονας εἶναι,
οὐ θωπεύων, οὐδ' ὑποτείνων μισθοὺς, οὐδ' ἐξαπατύλλων,
οὐδὲ πανουργῶν, οὐδὲ κατάρδων, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα διδάσκων.
πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάσθω

v. 655. ἡμεῖς CΔ. — τοι om. Kust. Br. Inv. — μήποτ' ἀφήσεθ' R. sec. Inv. μ. ἀφήσετ' P. μ. ἀφήσετε R. sec. Bekk. μ. ἀφήσηθ' AB. vulgo. μήποτε δείσηθ' C. Br. μήποθ' ἀφήσητ' Ald. Junt. μήποθ' ἀφήσηθ' Kust. μή ποτ' ἀφῆθ' Tyrwhitt. Pors. Elmsl. Dobr. sqq. — pro κωμῳδήσει conj. Scalig. et Bentl. κωμῳδεῖ. — ὡς vulgo. ὅς Reisk. — ὑμεῖς μήποτ' ἀφῆσθ', ὡς οὐ κωμῳδήσει τὰ δίκαια Herm. Elem. doctr. metr. p. 402. — ὑμεῖς τοι μήποτε φῆθ', ὡς κ. τ. δ. Both.

v. 656. φησὶ ΡΓ. — πόλλ' ἔτι δράσειν Hamak. propter sequens participium τὰ βέλτιστα διδάσκων. — ὡς Br.

v. 657. οὔθ' — οὔτ' libri. Ald. Junt. I. Kust. Br. Inv. Elmsl. οὔθ' — οὔθ' Junt. II. οὐδ' — οὐδ' Suid. in ὑποτείνων Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — ὑποτίνων RΓΔ. Schol. Ald. Junt.

v. 658. οὔτε — οὔτε P. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl.

v. 659. παλαμάθω P.

v. 655. Scripturam priorum verborum sine dubio recte restituit Tyrwhittus. Sententia est: Nolite eum dimittere, ut vincatis (cfr. v. 650, 651.) — Verba ὡς κωμ. τ. δ. varie vv. dd. interpretati sunt. Hotibius vertit τὰ δίκαια = digna derisionibus. Falso. Errat etiam Seager. Class. Journ. IV, p. 717, qui explicat ὡς i. e. γάρ, τὰ δίκαια i. e. δικαίως. Elmslejus haec eodem sensu dicta esse credit, quo εἰπεῖν (v. 645) et λέγειν (Eq. v. 510) τὰ δίκαια. Paullo aliter verto = jus fasque in comoedia tractare. Similis est locus Ran. 686 τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιόν ἐστι χρηστὰ τῇ πόλει ξυμπαραινεῖν καὶ διδάσκειν. cfr. Ach. 500 τὸ γὰρ δίκαιον οἶδε καὶ τρυγῳδία.

v. 656. Recte Bothius „φησίν = promittit".

v. 657. ὑποτείνων. Schol. οὐδέ τισι μισθὸν διδοὺς, ἵν' αὐτὸν ἐπαινέσωσιν. cfr. Isocr. De Pace 2, 6. οἱ δ' οὐδὲν τοιοῦτον ὑποτείνουσιν κτλ. Thuc. VIII, 48, 1. καὶ ὑποτείνοντος αὐτοῦ Τισσαφέρνην μὲν πρῶτον κτλ., ubi Schol. explicat ὑπισχνουμένου. Jacobs ad Achill. Tat. p. 989 (Krüg.) Herod. VII, 158. — ἐξαπ. Rarissime Graeci verba deminuerunt, exempla sunt βδύλλω, ἠβυλλιάω, μοιμύλλω, σαπύλλω alia, quae congessit Schwabe de Deminut. p. 27.

v. 658. κατάρδων. Schol. οὐ καταβρέχων ὑμᾶς τοῖς ἐπαίνοις ὡς φυτά.

v. 659. Incipit τὸ μακρὸν sive πνῖγος. Poll. IV, 112 μακρὸν ἐπὶ τῇ παραβάσει βραχὺ μελύδριόν ἐστι, ἀπνευστὶ ᾀδόμενον (hinc πνῖγος). Τὸ μακρὸν, ubicunque adest, arctissimo semper cum parabasi vinculo cohaeret. Cfr. praeter nostrum locum Vesp. 1051. Pac. 765. Av. 725. Thesm. 814. In Eq. 547 parabasis ne fine quidem enuntiati a τῷ μακρῷ sejuncta est. — Ceterum verba usque ad v. 662 finem ex Euripide desumpta sunt, nisi quod scripsit „πρὸς ταῦθ' ὅτι χρή (Nauck. l. l. p. 515, frgm. inc. 910), docente Suida in ἀλωτόν: καὶ Εὐριπίδης „οὐ μὴ ποθ' ἁλῶ κακὰ πράσσων". Saepe haec verba a scriptoribus laudata sunt. Clem. Alex. Strom. VI, p. 797 habet v. 659, 661, 662 additis verbis κακὰ πράσσων. Cic. ad Att. VIII, 8, 2 v. 659, 660, 661 usque ad ἐμοῦ. Eadem attulit Suid. in παλαμᾶσθαι. Cic. ad Att. VI,

καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω.
τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον
ξύμμαχον ἔσται, κοὐ μή ποθ' ἁλῶ
περὶ τὴν πόλιν ὤν, ὥσπερ ἐκεῖνος,
δειλὸς καὶ λακαταπύγων.
δεῦρο Μοῦσ' ἐλθὲ φλεγυρά, πυρὸς ἔχουσα μένος, ἔντονος
'Αχαρνική, στρ.

v. 662. κἂν μὴ Δ.

v. 664. καταπύγων PR. Inv. λακαταπύγων ABCΔ. Br. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. λακκοκαταπύγων Γ. Bis. λακοκαταπύγων Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Kust. λακκαταπύγων Bentl. Elmsl. — δειλὸς, μαλακὸς, καταπύγων conj. Kust.

v. 665. φλεγυρὰ ABCRΓΔ. Suid. in φλέγουσα. Hesych. in φλεγυρά Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Toup. in Curis noviss. in Suid. p. 149. βδελύρα P. φλεγυρὸν Ald. Junt. II. Frob. Bis. Kust. Br. φλογερὸν Junt. I. — πῦρ ἔχουσα P. προσέχουσα om. πυρὸς Suid. in ed. Mediol., emendate script. in Cod. Oxon.

1, 8 laud. v. 661 usque ad ἐμοῦ, Marc. Anton. VII, 42 eundem versum integrum.

— πρὸς ταῦτα. Eisdem verbis incipit πνῖγος Pac.765. Sententia haec est: Ea, quae modo protuli, Cleo impugnet, tamen nihil efficiet. Both. vertit Proinde. Cfr. Soph. Aj. 971 πρὸς ταῦτ' 'Οδυσσεὺς ἐν κενοῖς ὑβριζέτω (Bgl.) — παλαμάσθω. cfr. Pac. 94 τόλμημα νέον παλαμησάμενος. Nub. 176. Hesych. παλαμήσασθαι · τεχνώσασθαι. Phot. s. v.

v. 660. τεκταινέσθω, sensu proprio Plut. 163 ἕτερος δὲ χαλκεύει τις, ὁ δὲ τεκταίνεται, tralato ut h. l. Eq. 462 μ' οὐκ ἐλάνθανεν τεκταινόμενα τὰ πράγματα. — ἐμοί, transit poëta ad personam primam ut Pac. 754 ἀλλ' ἐπεχείρει, -καὶ πρῶτον δὴ 'μαχόμην.

v. 661. τὸ γὰρ εὖ = τὸ εὖ ἔχον. Cfr. Aesch. Agam. 159 αἴλινον αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω. 349 τὸ δ' εὖ κρατοίη. Soph. Phil. 1149 ἀνδρός τοι τὸ μὲν εὖ δίκαιον εἰπεῖν. Eur. Herc. fur. 644 τὸ γὰρ εὖ τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει. Ergo tragoediam sapit haec locutio, apud Comicos non legitur.

v. 662. ἁλῶ cum partic. Ran. 594. Thesm. 790. — κοὐ μή ποθ' Lys. 363. Av. 461. Pac. 1302. Lys. 492. 704. (Bl.).

v. 663. περὶ τὴν πόλιν. Ach. 696 ἀγαθὸν ὄντα περὶ τὴν πόλιν. Plut. 568 περὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν πόλιν εἰσὶ δίκαιοι. Ran. 456. — ἐκεῖνος i. e. Κλέων.

v. 664. Scribendum λακαταπύγων. Cfr. Phot. 203, 5. λακατάρατοι (quod Lys. 588 dicitur παγκατάρατε) · οἱ ἄγαν κατάρατοι καὶ λακαταπύγων ἄγαν καταπύγων. Hesych. λᾶ · ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ λίαν ἐτάσσετο. ὅθεν καὶ λακάνη· ἡ μεγαλῶς κεχηνυῖα. Mein. Frgm. Com. II, 328. Praeterea Philolg. XVIII, 1, p. 201. „Miller, Révue archéologique 1861, 1, p. 59, 63. Explication du nom d'artiste Lasimos = λα-σιμος . λα = λίαν, *also „der mit sehr krummer Nase"*, ubi adhibentur λαικάζειν = λα-κάζειν, λάβραξ, λάβρος, λάγνος, λάρος."

v. 665. De metro strophae vid. ad v. 626. — Chorus senum robustorum Acharnensium propriam invocat suam Musam. Tralata in hoc cantico repetuntur ab igni, qui rei carbonariae maximi momenti est. — δεῦρο. Dei a Choro advocantur Nub. 564, 595. Eq. 559, 586. Musae Pac. 775, 816. Av. 737. Ran. 675. — φλεγυρὰ Schol. λαμπρά, φλέγουσα,

οἷον ἐξ ἀνθράκων πρινίνων φέψαλος ἀνήλατ', ἐρεθιζόμενος οὐρίᾳ ῥιπίδι,
ἡνίκ' ἂν ἐπανθρακίδες ὦσι παρακείμεναι,
οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκῶσι λιπαράμπυκα,
οἱ δὲ μάττωσιν, οὕτω σοβαρὸν ἐλθὲ μέλος εὔτονον ἀγροικότονον
ὡς ἐμὲ λαβοῦσα τὸν δημότην.

v. 666. οἵων R. — πρινίων P. — ἐνήλατο R. — ἐρεθυξόμενος Δ.

v. 670. ἂν om. edd. ante Br.

v. 671. ἀνακυκλῶσι ABCP. edd. ante Br. ἀνακυκῶσι Suid. in Θασίαν Bergl. Reisk. Br. Inv. sqq.

v. 672. μάττουσιν BCP. edd. ante Br. μάττωσιν ARΓ. Br. sqq. κάπτωσιν Mein. in adnot. βάπτωσιν Hamak. ex Schol. et Athen. VII, 329. μυττωτόν prop. Bgk. in adnot. ed. II. — ἐλθὲ om. P. — ἔντονον Bl. at dubito, num μέλος ἔντονον dici possit. — ἀγροικότερον A. Br. Elmsl. Dind. ἀγροικότορον Hamak. ἀγροικότονον BCPR. vulgo.

v. 675. δραμοῦσα prop. Reisk.

λάμπουσα ἡ θερμὴ διὰ τοὺς ἄνθρακας. — ἔντονος · ἀντὶ τοῦ ἰσχυρά Schol.

v. 666. Explicat hic versus verba πυρὸς ἔχουσα μένος. — πρινίνων Schol. ἡ γὰρ πρῖνος ξύλον στερεόν. vid. ad v. 180. — φέψ. ἀνήλ. Vesp. 227 πηδῶσι καὶ βάλλουσιν ὥσπερ φέψαλοι. — De aoristo vid. Krüg. §. 53, 10, 2. — ῥιπίς, Germanice: *Püster*. cfr. v. 888. Eccl. 841. — οὐρίᾳ, derivatum ab οὖρος, quod saepissime legitur apud Homerum. „flabello laeto“ Blayd. — Ad ἐρεθιζόμενος cfr. Vesp. 1104.

v. 670. Ad ἡνίκ' ἂν cfr. Pac. 120. Av. 1095. Plut. 248. — ὦσι παραχ. vid. v. 484. — ἐπανθρακίδες. Schol. λεπτοὶ ἰχθύες ὀπτοί . πάντα δὲ τὰ ἐπὶ ἀνθράκων ὀπτώμενα ἀνθρακίδας ἐκάλουν. Vesp. 1127. Aristoph. ap. Athen. VII, 329 b. (Mein. II, 1123 seqq.).

v. 671. Θασίαν scil. ἅλμην. Hesych. Θασία ἅλμη · εἰς ἣν ὄψα ὀπτώμενα ἔβαπτον. Arist. ap. Athen. VII, 329 (Mein. II, 1123) ὢ κακόδαιμον, ὅστις ἐν ἅλμῃ πρῶτον τριχίδων ἀπεβάφθη, ubi Athen. addit: τοὺς γὰρ εἰς τὸ ἀπανθρακίζειν ἐπιτηδείους ἰχθῦς εἰς ἅλμην ἀπέβαπτον, ἣν καὶ Θασίαν ἐκάλουν ἅλμην. Cratin. ap. Athen. IV, 164 e. (Mein. II, 17) εἶδες τὴν Θασίαν ἅλμην οἷ' ἄττα βαΰζει. Praeterea vid. Eustath. Il. p. 479, 2 ὡς δὲ καὶ ἡ Θάσος ἅλα ἦγεν ἡδὺν εἰς βοράν, δηλοῖ ὁ γράψας περιᾴδεσθαι Θασίαν ἅλμην, χρηστὴν ὡς ἔοικε τοῖς ὀψοφαγοῦσιν. Phot. p. 80, 15 Θασίαν καὶ ῥάφανον καὶ ἅλμην λέγουσιν. — λιπαράμπυκα i. e. λιπαράν. Pind. Nem. 7, 22 μναμοσύνας λιπαράμπυκος. — ἀνακυκῶσι. Cfr. Vesp. 1515 ἅλμην κύκα τούτοισιν, ἣν ἐγὼ κρατῶ, ubi Schol. ἐπειδὴ παρασκευάζουσιν ἐπὶ τὸ φαγεῖν ἰχθύδια ἢ καρκίνους. ὀξάλμη memoratur Vesp. 331. σκοροδάλμη Eccl. 292. Eq. 199, 1095.

v. 672. Conjunge: ἐλθὲ ὡς ἐμέ, τὸν δημότην. — Non male Mein. proposuit κάπτωσιν, quum de uno tantum cibo sermo esse videretur. — σοβαρόν. Cfr. Schol. Pac. 943: εὐκίνητος. Suid. in σοβαρὰ αὔρα. Nub. 406. Plut. 872. Respondet haec vox v. 666, dicta est enim de vehementi impetu carminis Musae Acharnensis. Phot. in σοβαρός: χρῶνται δὲ τῇ λέξει ταύτῃ συνήθως οἱ κωμικοί (γρ. κυνικοί).

οἱ γέροντες οἱ παλαιοὶ μεμφόμεσθα τῇ πόλει.
οὐ γὰρ ἀξίως ἐκείνων ὧν ἐναυμαχήσαμεν
γηροβοσκούμεσθ' ὑφ' ὑμῶν, ἀλλὰ δεινὰ πάσχομεν,
οἵτινες γέροντας ἄνδρας ἐμβαλόντες ἐς γραφὰς
ὑπὸ νεανίσκων ἐᾶτε καταγελᾶσθαι ῥητόρων,
οὐδὲν ὄντας, ἀλλὰ κωφοὺς καὶ παρεξηυλημένους,

v. 676. μεμφόμεθα P. Junt. II. Frob. — delet h. v. **Hamak.** Mnemos. II, 159.
v. 677. ὧν om. P.
v. 678. γηροβοσκούμεθ' P. edd. ante Kust. — ἡμῶν R.
v. 679. hunc versum ante v. 678. exhibet Δ. — ἐμβάλλοντας Γ. —
v. 681. ἀλλὰ om. Γ. — παρεξηβλημένους P. — Phot. in παρεξηυλημένον.

v. 676. Incipit τὸ ἐπίρρημα, de cujus metro vid. ad v. 626. Hoc carmine poeta causam dicit senum de patria optime meritorum, qui ab adolescentibus novo eloquentiae studio imbutis gloriamque sectantibus, in judicium vocantur et quum ab hominibus loquacibus se defendere non possint, gravibus multis damnantur. Similia jam supra v. 600 seqq. tractaverat. — παλαιοὶ cfr. Nub. 1422. — μεμφόμ. τ. πόλ. Nub. 576. Vesp. 1016. Plut. 10.

v. 677. ἐναυμαχ. spectat ad pugnam Salaminiam. cfr. Eq. 785 ἵνα μὴ τρίβῃς τὴν ἐν Σαλαμῖνι. Idem verbum Ran. 33, 694 respicit pugnam apud Arginusas commissam. — ἀξίως ἐκ. ὧν ἐναυμαχ. Similiter Eq. 1332 τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις καὶ τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου.

v. 678. γηροβοσκούμεσθ'. Plut. Sol. 31 narrat, Pisistratum legem tulisse ad sublevandam inopiam eorum, qui in pugnis pro patria commissis vulnerati victum quotidianum corporis labore quaerere non possent. Populiscito eis, qui minus tribus minis possidebant, singulis diebus singuli vel bini oboli publice dabantur; itaque ante bellum Peloponnesiacum nemo vitam in egestate degisse videtur; tempore vero illius belli res plane alia facta est. Vid. Böckh. Staatsh. I, 342 sqq. — δεινὰ πάσχ. Saepissime ap. Comicum legitur, cfr. v. 323. Ran. 253.

v. 679. οἵτινες hyperbato ad ὑμῶν referendum est. — γέρ. ἄνδρ. Plut. 258, 628. — ἐμβαλ. ἐς γρ. Nub. 1460. ἕως ἂν αὐτὸν ἐμβάλωμεν ἐς κακόν. — ἐς γραφὰς Schol. ἀντὶ τοῦ εἰς δικαστήρια καὶ κατηγορίας.

v. 680. καταγελ. vid. ad v. 606. — Fortasse respiciuntur h. l. discipuli Gorgiae Leontini, de quo vid. ad v. 634. Sua sponte in mentem nobis venit persona Phidippidis sophistarumque ars τὸν ἥττονα λόγον κρείττω ποιεῖν. Cfr. Rötsch. Arist. u. s. Zeitalter p. 139 seqq.

v. 681. οὐδὲν ὄντας i. e. imbecilli. cfr. Eccl. 144 οὐδὲν γὰρ εἶ nullius pretii es. Eq. 1243 οὐδὲν εἴμ' ἐγώ perii, id. Vesp. 997. Eupol. ap. Suid. in ἀνήρρησεν (Mein. II, 517.) Dionys. ap. Stob. 38, 2 τοῖς οὐδὲν οὖσιν οὐδὲ εἷς ὅλως φθονεῖ. — κωφὸς h. l. lingua captus Schol. οἷον ἄφωνος; valet surdus Cratin. ap. Athen. IV, 164 e. (Mein. II, 17) οὐ μέντοι παρὰ κωφὸν ὁ τυφλὸς ἔοικε λαλῆσαι. — παρεξηυλ. Similiter nos dicimus: *Auf das letzte Loch pfeifen.* Schol. ἐκ μεταφορᾶς τῶν παλαιῶν αὐλῶν καὶ ἀχρειῶν. κυρίως γὰρ παρεξηυλῆσθαι λέγονται αὐλοὶ οἱ τὰς γλωσσίδας διερρηγμένοι. Hesych. ὑπὸ γήρως τὸν νοῦν ἀμυδρὸν ἔχων. μετενήνεκται δὲ ἀπὸ τῶν γλωσσίδων, τῶν ἐν τοῖς αὐλοῖς· αἱ γὰρ κατατετριμμέναι ἐξηυλῆσθαι λέγονται. Cfr. Phot. in παρεξηυλημένον.

οἷς Ποσειδῶν ἀσφάλειός ἐστιν ἡ βακτηρία·
τονθορύζοντες δὲ γήρᾳ τῷ λίθῳ προσέσταμεν,
οὐχ ὁρῶντες οὐδὲν, εἰ μὴ τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.
ὁ δὲ νεανίας ἑταίρῳ σπουδάσας ξυνηγορεῖν

v. 682. ὁ Ποσ. RΓ. — ἀσφάλιος Γ. ἀσφαλεῖος Elmsl. Dind. 25. 28.

v. 683. τονθορίζοντες Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. τονθορύζοντες libri. Schol. Suid. in λίθῳ Br. sqq. — γήραι Mein.

v. 684. οὐδὲν ὁρῶντες. Ex Schol. Suid. in ἠλύγη. οὐδὲν ἄλλ' ἢ et τιν' ἠλύγην suspicatur Dobr.

v. 685. νεανίας libri, vulgo. Suid. in παίειν. νεανίαν conj. Elmsl., qui vulgatam edidit, Mein. Dind. Ox. Dobr. — ἑαυτῷ libri, vulgo. ἑσάττει Hamak. — συνηγορεῖν Γ. (ξ)

Significantur ergo h. v. senes decrepiti.

v. 682. Schol. Ἀσφάλειος Ποσειδῶν παρὰ Ἀθηναίοις τιμᾶται. — τιμᾶται δὲ Ποσειδῶν ἀσφάλειος παρ' αὐτοῖς, ἵνα ἀσφαλῶς πλέωσι. Plut. Thes. 36 τοῦ θεοῦ (Ποσειδῶνος), ὃν ἀσφάλειον καὶ γαιήοχον προσονομάζομεν. Paus. VII, 21, 7. Oppian. Hal. V, 680. Colebatur praecipue a populis, qui saepe terrae motibus perterrebantur, sic Spartae (Xen. Hell. IV, 7, 4. Paus. III, 11, 8). Praeterea ubi insulae, montes, rupes repente e mari emerserant, ut Rhodi (Strab. I, 57); denique ab eo precabantur tranquillitatem maris et felicem navigationem. (Appian. B. C. V, 98.) Cfr. Prell. Myth. Gr. I, 454 seqq. Bergleri sententia alludit poeta ad ποσὶ et ἀσφάλεια, quasi dicat ὧν τοῖς ποσὶν ἀσφάλεια βακτηρία, quorum pedibus firmamentum est baculus.

v. 683. τονθορ. Schol. λάθρα φθεγγόμενοι, ἢ ὑπότρομοι, τὰ χείλη κινοῦντες. Ran. 746. Vesp. 614. Pherecr. ap. Athen. VI, 268 e. (Mein. II, 301) habet τονθολυγοῦντες, ubi Cod. B. praebet πομφολυγοῦντες. Poll. VI, 58 vero τονθορυγοῦντες. Cfr. Bgk. Com. Att. Rell. p. 292. — λίθῳ Errat Schol. λίθῳ δὲ τῷ βήματι (τῷ ἐν τῇ πυκνὶ δικαστηρίῳ). Docet Richt. Prol. ad Vesp. p. 127, hunc lapidem eundem fuisse, quem Philocleo fieri se cupiat Vesp. p. 332 ἢ δῆτα λίθον με ποίησον, ἐφ' οὗ τὰς χοιρίνας ἀριθμοῦσιν. Inserviebat hic lapis, causa absoluta, numerandis calculis et fuit fortasse pars illius lapidis, qui τὸ βῆμα vocatur, unde oratores verba faciebant.

v. 684. τὴν ἠλύγην. Schol. τὴν σκιὰν τῆς δίκης. Hesych. ἠλύγη · σκιὰ καὶ ἐπηλυγισμὸς, σκότος. Senibus perterritis ac perturbatis tenebrae oboriuntur. Malitiose addit Arist. verba τῆς δίκης, ut obscuras et tortuosas ambages judiciorum Atheniensium significet. — Contraria attulit Mitch.: Eurip. Suppl. 574. τῆς δίκης σῴζων φάος. Stob. Exc. p. 127 δίκης γὰρ ἐξέλαμψε νῦν ὅσιον φάος.

v. 685. Hic versus nondum satis explicatus est, quod interpretes in explicando infinitivo ξυνηγορεῖν cogitabant de accusatoribus publice constitutis, de quibus vid. Herm. Antt. publ. §. 133, 1. Elmslejus credit, verba νεανίας ξυνηγορεῖν esse accus. c. infinitivo et singularem numerum νεανίαν praefert, ut sententia sit: „Ille autem (accusator), cupiens, ut orator juvenis se adjuvet.“ At non intelligitur, quomodo accusator vehementer in senem invehens propositum suum assequi possit. Blaydesius, νεανίας nominativum esse censens, vertit: „Ille autem juvenis orator, opera data, ut ipse publicus advocatus constituatur“, quae meliorem praebent intellectum, quia pu-

ἐς τάχος παίει ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς ῥήμασιν·

v. 686. κἀς Hamak. — παίειν Suid. ed. Med. — συνάπτων Suidae Cod. Oxon. in στρογγύλοις, in παίειν Suid. hanc vocem omisit. — στρογγ. συνάπτων Suid. mscpt. — τοῖς om. Suid. edd. — στρογγύλοισι ῥήμασι prop. Blaydes.

blicis accusatoribus merces dabatur. Tum ξυνηγορεῖν valeret „publicum accusatorem fieri", et speraret juvenis, se hanc dignitatem illa oratione adepturum esse. Praeterea Blaydesio vox ἑαυτῷ corrupta esse videtur, in cujus locum substituere tentat ἀναιδὴς sive βίαιος, aut γέροντα, quod penderet ex παίει, aut ἔτ' ὤν καὶ vel ἐπ' αὐτόν. Sed displicet mihi interpretatio verbi ξυνηγορεῖν, quod nihil aliud significat, quam „adjuvare". (cfr. Soph. Trach. 813 οὐ κάτοισθ' ὁθούνεκα ξυνηγορεῖς σιγῶσα τῷ κατηγόρῳ;). Jam oritur quaestio, quis sit, qui adjuvet? Respondeo: ὁ νεανίας, et significari judico illum advocatum, quem et accusator et reus in judicium secum adducere poterant; h. l. cogitandum est de advocato accusatoris (cfr. de re Schoem. Antt. Gr. I, p. 504, de articuli usu Krüg. l. l. §. 50, 3, 6.) Deinde quaerenti, quis sit, quem adjuvet juvenis orator, respondeo, intelligendum esse accusatorem; qui quidem h. l. diserte non nominatur, sed v. 680 significatur. Ad accusatorem vero nullo modo dativus ἑαυτῷ spectare potest, ideoque Blaydesio assentior, qui corruptum hoc verbum esse judicat. Equidem repono ἑταίρῳ, ut sententia sit „Juvenis vero orator (i. e. advocatus) amicum adjuvare cupiens". Toto enim hoc loco Aristophanes more poetarum libere describit actionem forensem, ubi et accusatori et reo duplex oratio concessa erat. Cfr. Schoem. l. l. Herm. Antt. publ. §. 142, 2. Schol. August. Demosth. Androt. arg. p. 131. ἐπὶ μὲν τῶν ἰδιωτικῶν (ἀγώνων scil.) ὁ εἷς κατηγορεῖ τῶν διωκόντων, εἶτα ὁ φεύγων ἀπολογεῖται, εἶτα πάλιν ὁ ἕτερος κατήγορος κατηγορεῖ, εἶτα ὁ φεύγων πάλιν ἀπολογεῖται πρὸς τοῦτον. Prior accusatoris oratio significatur v. 680, prior rei defensio v. 683 (τονθορύζοντες); altera accusatio v. 685 seqq., altera defensio v. 689 (μασταρύζει), tum sententia dicitur (v. 689 ὀφλὼν ἀπέρχεται). Miserrimam senum conditionem esse eo demonstratur, quod senex imbecillus a duobus imberbibus causidicis exagitatur.

v. 686. ἐς τάχος i. q. ταχέως, ut Av. 805. εἰς εὐτέλειαν = εὐτελῶς. — ξυνάπτων scil.: μάχην (παίει conjung. cum στρογγ. τ. ῥ.) Herod. VI, 108 μελλόντων δὲ συνάπτειν μάχην Κορίνθιοι οὐ περιεῖδον. IV, 80. μελλόντων δὲ αὐτῶν συνάπτειν ἔπεμψε Σιτάλκης κτλ. H. l. valet: aggrediens senem". — στρογγύλ. τ. ῥ. Cfr. Schneiderum ad Theophrast. Vol. III, p. 63. „Metaphorice Dionys. Halic. V, 470, 9. Lysiae in argumentandi ratione esse ait στρογγύλην λέξιν καὶ πυκνήν. Ibid. p. 464, 12. ἡ συστρέφουσα τὸ νόημα καὶ στρογγύλως ἐκφέρουσα λέξις: quocum Stephanus comparat Juvenalis curtum sermone rotato torquet enthymema. Usus metaphorici hujus exemplum antiquissimum habet Aristophanes, ubi de oratore ait: ἐς τάχος παίει ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς ῥήμασι. quorum verborum vim scholii auctor vetusti non est assecutus reddens his: πιθανοῖς, πανούργοις. Convenit plane nostrum *gedrungen*. Post Aristophanem Arist. Rhet. II, 21. προστιθέντα τὸ διότι στρογγυλώτατα. Demetrius Phaler. συνθεῖναι στρογγύλως καὶ δεινῶς junxit. Dion. Halic. similiter συστρέφειν τε καὶ στρογγυλίζειν τὰ νοήματα Lysiam ait p. 482, 4: contra de Isocrate: στρογγύλη δὲ οὐκ ἔστιν ἡ τούτου λέξις καὶ συγκεκροτημένη, ἀλλ' ὑπτία καὶ κεχυμένη. Cicero eodem fere sensu oratorem ipsum, verba et orationem pressam dixit de Orat. II, 23, 13. Bruti 55. Or. 5". Respicit poeta studium eloquentiae, quod tum Athenis florebat. — Blaydesius, quem offendit articulus τοῖς, pro-

κᾆτ' ἀνελκύσας ἐρωτᾷ σκανδάληθρ' ἱστὰς ἐπῶν
ἄνδρα Τιθωνὸν σπαράττων καὶ ταράττων καὶ κυκῶν.
ὁ δ' ὑπὸ γήρως μασταρύζει, κᾆτ' ὀφλὼν ἀπέρχεται,
εἶτα λύζει καὶ δακρύει καὶ λέγει πρὸς τοὺς φίλους·
οὗ μ' ἐχρῆν σορὸν πρίασθαι, τοῦτ' ὀφλὼν ἀπέρχομαι.
ταῦτα πῶς εἰκότα, γέροντ' ἀπολέσαι πολιὸν ἄνδρα περὶ
κλεψύδραν, ἀντιστρ.

v. 687. σκανδαλιθρίστας R. σκανδαληθριστάς Schol. pro varia lectione.

v. 688. Suid. in ἄνδρα Τιθωνόν.

v. 689. Suid. in μασταρύζει. — Hamak. delet h. v. tamquam concinnatum ex v. 683. et 691. — γήρας Γ. — μασταρύξει Δ. μασταρίζει A. — ὄφλων Edd. ante Elmsl. Bekk.

v. 690. Suid. in λύζει. εἶτα λύζει vulgo. Bentl. suspicatur olim fuisse εἶτ' ἀλύζει. Mein. e Schol. edidit εἶτ' ἀλύει.

v. 691. Suid. in ὄφλων — ὄφλων edd. ante Elmsl. Bekk.

v. 692. παρὰ κλεψύδραν mavult Dobr.

posuit aut στρογγύλοισι ῥήμασι, aut στρογγύλως, quod cum ξυνάπτων conjungit; utrumque falsum est; articuli usum explicat Krüg. §. 50, 11, 1, et locus Platonis, quem laudat, ἐὰν νέος νέον τύπτῃ, ἀμυνέσθω ψιλαῖς ταῖς χερσίν.

v. 687. Cfr. ad sententiam Eq. 270. εἶδες, οἶ' ὑπέρχεται ὡσπερεὶ γέροντας ἡμᾶς καὶ κοβαλικεύεται. — ἀνελκύσας. Suid. ἀνελκυσθῆναι· ἀναχθῆναι εἰς ὕψος. Accusator enim reum ad lapidem protrahit, ut dolose eum interroget. Errat Scholiasta dicens: ἀνελκύσας ἀπὸ τοῦ βήματος συνηγόρους ἑαυτῷ καὶ θηρευτὰς τῶν λόγων, ἐρωτᾷ ἡμᾶς. — σκανδάληθρ' ἱστάς. Hesych., sine dubio corruptus, habet σκανδαλοθρίστας καὶ σκάνδαλον τὸ ἐν ταῖς μυάγραις. Phot. p. 516, 1 σκανδάληθρα καὶ σκάνδαλα λέγουσιν. Σκανδάληθρ' ἱστὰς ἐπῶν, Κρατῖνος (sic ex correctura Porsoni). Schol. σκανδάληθρα λέγεται τὰ ἐν ταῖς παγίσιν ἐπικαμπῆ ξύλα, εἰς ἃ ἐρείδει. ἐνταῦθα οὖν λέγει ἐρείσματα λόγων καὶ βάρη. — Ad verbum ἱστάναι cfr. Av. 527 ἵστησι βρόχους, παγίδας, ῥάβδους, ἕρκη, νεφέλας, δίκτυα, πηκτάς.

v. 688. ἄνδρα Τιθωνόν. Fabula de Tithoni senectute notissima est. Hor. Carm. II, 16, 30 „Longa Tithonum minuit senectus". Mimnerm. ap. Stob. Flor. 116, 33. Τιθωνῷ μὲν ἔδωκεν ἔχειν κακὸν ἄφθιτον ὁ Ζεὺς γῆρας, ὃ καὶ θανάτου ῥίγιον ἀθανάτου. Haec verba docent, quid veteres de senectute senserint. In proverbium abiit Τιθωνοῦ γῆρας Zenob. VI, 18. — σπαράττων. Cfr. Pac. 641 τοῦτον ὥσπερ κυνίδι' ἐσπαράττετε. De parechesi σπαρ. καὶ ταρ. vid. ad v. 575. — ταράττων καὶ κυκῶν vid. Pac. 320. 654. Eq. 251. 692.

v. 689. μασταρύζει Schol. συνέλκει καὶ συνάγει τὰ χείλη, quod est senum decrepitorum. Phot. explicat τρέμειν καὶ ἀγωνιᾶν. Hesych. μασταρίζειν· μαστιχᾶσθαι καὶ τρέμειν. — ὀφλὼν multa damnatus.

v. 690. λύζει Schol. ἐὰν διὰ τοῦ ζ, ὀλολύζει. ἐὰν δὲ χωρὶς τοῦ ζ, ἀλύει τουτέστιν ἀδημονεῖ. λύζει, ποιὰν φωνὴν τραχεῖαν ἀφίησιν, ᾗ λυγμῷ συνέχεται. Meinekii ἀλύει est vox nimis ampla parumque definita, praeterea displicet homoeoteleuton. Ad receptam scripturam λύζει cfr. Soph. Oed. C. 1621 λύγδην (cum singultu) ἔκλαιον πάντες.

v. 691. Cfr. Lys. v. 600 verba ad senem directa σορὸν ὠνήσει.

v. 692. Incipit antistropha, quae

πολλὰ δὴ ξυμπονήσαντα καὶ θερμὸν ἀπομορξάμενον ἀνδρικὸν ἱδρῶτα δὴ καὶ πολύν,
ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι περὶ τὴν πόλιν;
εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν ἐδιώκομεν,
νῦν δ' ὑπ' ἀνδρῶν πονηρῶν σφόδρα διωκόμεθα, κᾆτα πρὸς ἁλισκόμεθα.
πρὸς τάδε τί ἀντερεῖ Μαρψίας;

v. 695. πολλὰ δὲ Bothius. — Alterum δὴ in suspicionem vocavit Fritzschius Jahn. Annal. 1829, p. 11.

v. 700. διωκόμεσθα R. — προσαλισκόμεθα vulgo. πρὸς ἁλισκόμεθα Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. „Receptae proprius accederet κᾆτα πρὸς ἁλ., si ea scriptura exemplis confirmaretur“ Elmsl. καὶ προσέθ' ἁλισκ. conj. idem.

v. 702. Suid. in Μαρψίας — τίς libri, Suid. vulgo. τί Elmsl. (qui tamen edidit τίς, quod revocandum censet Mein. in adnot.) Dind. Ox. Bl. Mein.

accuratissime strophae respondet. De metro vid. ad v. 626. εἰκότα i. e. aequum. cfr. Vesp. 1321, οὐδὲν εἰκότας τῷ πράγματι, ubi Schol. ἁρμόζοντας, συμφέροντας, πρέποντας. — ἀπολέσαι conjungendum est cum verbis περὶ κλεψύδραν. Sententia est: judiciis injustis perdere. — De clepsydra uberrime exposuit Richt. Prol. Vesp. p. 134 seqq. Cfr. Appuleji Metam. III, 3. „Vasculum quoddam in vicem coli graciliter fistulatum, per quod infusa aqua guttatim defluit.“ Ad ejus normam tempus oratoribus in judiciis concessum metiebantur.

v. 695. Ad sententiam cfr. v. 600 ὁρῶν μὲν πολιοὺς ἄνδρας ἐν ταῖς τάξεσιν. Attende particulam δὴ magna cum vi dupliciter positam.

v. 696. Μαραθῶνι. De dativo vid. Krüg. l. l. §. 46. 1, 3. Vesp. 711 τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου. Praeterea vide ad v. 181. — περὶ τὴν πόλιν cfr. ad 663.

v. 697. ὅτ' ἦμεν, recte Brunckius: „cum vigebamus“, nos diceremus: *„als wir in voller Kraft standen“*. Lys. 665. Ad sententiam cfr. Vesp. 1060 ὦ πάλαι ποτ' ὄντες ἡμεῖς ἄλκιμοι μὲν ἐν χοροῖς, ἄλκιμοι δ' ἐν μάχαις, καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο δὴ μόνον ἄνδρες ἀλκιμώτατοι, πρίν ποτ' ἦν, πρὶν ταῦτα κτλ. — ἐδιώκομεν scil. τοὺς πολεμίους, h. l. proprio sensu.

v. 700. σφόδρα, cfr. v. 71, 1059. — διωκόμεθα h. l. de eis dictum, quos judicio persequimur. cfr. Eq. 969, ubi eadem ambiguitate sententiae ludit poeta; praeterea vid. Vesp. 902. Eccl. 452. — πρὸς ἁλισκ. Schol. ἀντὶ τοῦ, πρὸς τούτοις καταδικαζόμεθα καὶ ζημιούμεθα. Exempla hujus scripturae congesserunt Dind. et Blayd. Ach. 1229 καὶ πρός γ' ἄκρατον ἐγχέας. Plut. 1001 καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις εἶπεν. Pac. 19 καὶ σαυτόν γε πρός. Ran. 415 κἄγωγε πρός. Eq. 578 καὶ πρὸς οὐκ αἰτοῦμεν οὐδέν. Lys. 1238 καὶ πρὸς ἐπιωρκήσαμεν (vulgo conjunctim scriptum). Eurip. Helen. 956 ἀπόδος τε καὶ πρὸς σῶσον. Aristid. I. p. 505, 7 πρὸς ἔχειν χάριν. II, 195, 6 πρὸς ᾔδει χάριν. Herod. I, 156 πρὸς ἐξανδραποδίσασθαι. — ἁλισκ. Cfr. Schol. Plat. Bekk. p. 458 εἰ ἑάλωσαν ἤτοι πάντες οἱ μάρτυρες ψευδομαρτυριῶν κτλ.

v. 702. πρὸς τάδε-ἀντερεῖ; Cfr. Eccl. 249. Nub. 1079 (Bl.) Menand. Monost. 464 (Mein. IV, 353) πρὸς εὖ λέγοντας οὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω. — τί praeferendum esse censeo, quia opponitur antece-

τῷ γὰρ εἰκὸς, ἄνδρα κυφὸν ἥλικον Θουκυδίδην,
ἐξολέσθαι συμπλακέντα τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ,
τῷδε τῷ Κηφισοδήμῳ, τῷ λάλῳ ξυνηγόρῳ;
ὥστ᾽ ἐγὼ μὲν ἠλέησα κἀπεμορξάμην ἰδὼν

v. 703. θουκυδίδου Γ.

v. 704. ἐξελόσθαι P. — συμπλ. vulgo. ξυμπλ. P. Br. Elmsl.

v. 705. Interrogationis signum Berglerus posuit. — Κηφισοδήμου Hamak. = scil. Euathlo.

v. 706. 707. Suid. in ἀπεμορξάμην et ὥστ᾽ ἐγώ.

v. 706. κἀπομορξάμην ABCPR. Suid. in ὥστ᾽ ἐγώ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv.

denti πρὸς τάδε. — Μαρψίας Schol. οὗτος ὁ Μαρψίας φιλόνεικος καὶ φλύαρος καὶ θορυβώδης ῥήτωρ κωμῳδεῖται. Hunc inter Calliae adulatores commemorat Aelian. ap. Suid. in βομβοῦσι, vid. Mein. Hist. crit. Com. p. 137, et II, 490. — Sententia est: Quid contra haec dicet aliquis rabula?

v. 703. τῷ γὰρ εἰκός Thesm. 839; praeterea vid. Nub. 385, Plut. 48. Subaudiendum est τεκμηρίῳ, ut Soph. Oed. Col. 1510 legitur ἐν τῷ δὲ κεῖσαι τοῦ μόρου τεκμηρίῳ; — κυφὸς cfr. Plut. 266. — ἥλικον Θουκυδίδην, ad constructionem vid. Krüg. l. l. §. 51, 10, 7. — Thucydides, Melesiae filius, post Cimonis mortem princeps ejus factionis, quae Pericli infesta erat (vid. Grotii hist. Gr. III, 265), plus valebat in senatu et concione, quam in bello, et eloquentia a solo Pericle superabatur (Plut. Pericl. 8. Grot. l. l. 326 seqq.). Duae potissimum erant res, de quibus dissidebant Thucydides et Pericles; illi enim persuasum erat, perseverandum esse in bello contra Persas suscepto, neque Pericli opes ad ornandas Athenas praebendas esse. Postremo Pericles eum superavit, et fere duobus annis post indutias triginta annorum (a. 445 ante Chr.) e civitate ejecit. Bergk. Com. Att. Rell. p. 60 docet, Thuc. anno 444 expulsum esse. (Plut. Pericl. 16.) Commemoratur Thuc. a Nostro Vesp. 947. Ex nostro loco colligimus, Thucydidem, Athenas reversum, senem rursus in judicium vocatum esse.

v. 704. συμπλ. Plut. Pericl. 11 de eodem Thucyd.: περὶ τὸ βῆμα τῷ Περικλεῖ συμπλεκόμενος. Aliter Menand. Monost. 54 (Mein. IV, 341) ἀδίκοις φίλοισιν ἢ κακοῖς μὴ συμπλέκου. Eubul. ap. Athen. VIII, 340 d. (Mein. III, 207) ἕτεροι δὲ θεοῖσι συμπεπλεγμένοι. De concubitu Soph. frgm. 556 (Nauck p. 212) τῇ παντομόρφῳ Θέτιδι συμπλακείς ποτε. — τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ Schol. συμπλακέντα ἀγριότητι et mox ἐπεὶ θηριώδεις αἱ ἐρημίαι τῶν Σκυθῶν. Proverbium sec. Hesych. Σκυθῶν ἐρημία· παροιμία ἀπὸ τῶν φυγόντων ἐξ Ἐφέσου Σκυθῶν διαδοθεῖσα. φοβηθέντες γὰρ καὶ ταραχθέντες κατὰ γνώμην ἀπῆλθον. τίθεται τοίνυν ἐπὶ τῶν ἐρημουμένων ὑπό τινων. Cfr. Lucian. Amor. 36. ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγου καὶ γελᾶν ἔναγχος ἐπῄει, Χαρικλέους ἄλογα ζῶα καὶ τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν ἐπαινοῦντος. Rectissime Elmslejus vidit, Cephisodemum h. l. sic vocari; comparantur asperitas Scythicorum desertorum et aspera Cephisodemi dicendi consuetudo. Praeterea Scytham eum fuisse significare videtur poeta v. 707, 712. Fortasse aliquis e majoribus ejus Scythicam uxorem duxerat (Elmsl.), vel pater ejus originem Scythicam habuerat.

v. 705. Κηφισοδ. Schol. οὗτος θρασὺς καὶ δεινὸς πρὸς τὰς δίκας. Ἀθηναῖος δὲ καὶ οὗτος. Solum h. l. ap. Comicos commemoratur.

v. 706. κἀπεμορξ. Schol. ἔκλαυσα· ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος. Blayd. comparat

ανδρα πρεσβύτην ὑπ' ἀνδρὸς τοξότου κυκώμενον,
ὅς, μὰ τὴν Δήμητρ', ἐκεῖνος ἡνίκ' ἦν Θουκυδίδης,
οὐδ' ἂν αὐτὴν τὴν Ἀχαίαν ῥᾳδίως ἠνέσχετ' ἄν,
ἀλλὰ κατεπάλαισε μέντἂν πρῶτον Εὐάθλους δέκα,

κἀπεμορξάμην Γ. Schol. Suid. in ἀπεμορξ. Hesych. Etym. Magn. s. v. Scal. Pors. Praef. Hec. p. XXVI. Elmsl. Dind. sqq. — ὃν γ' ἐγὼ mavult Elmsl.

v. 707. ἐπ' ἀνδρὸς lemma scholii. — κοιμώμενον Suid. in ἀπεμ., recte in Cod. Oxon.

v. 708. ᾧ Hamak.

v. 709. Ἀχαιὰν Etym. M. 180, 34. Gramm. Paris. in Append. ad Orion. p. 185. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25. Bekk. Ἀχαίαν Hes. Suid. in Ἀχαία Bekk. Anecd. I, p. 473, 28, 31. Elmsl. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. Pro αὐτὴν τὴν Ἀχαίαν substituit Hamak.: Αὐτοκλῆς παλαίων, qui nomen luctatoris, qui juvenili Thucydidi vix restitisset, restituere volebat. — ἠνέσχετο ABCPR, Gramm. Bekk. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Ox. Bekk. Hamak. ἠνέσχετ' ἂν Etym. Magn. l. l. Elmsl. Both. Dind. 25, 28, 30. Bl. Bgk. Mein.

v. 710. κατεπάλαισε μὲν ἂν ABCPΓΔ. Ald. Junt. Kust. om. ἂν R. κατεπάλ. μέν τἂν Elmsl. μέντἂν Pors. Mein. μέν γ' ἂν Bentl. Dobr. Bl. μὲν τὸ πρῶτον Bentl. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 12. μέν τ' ἂν Reisk. κατεπάλαισεν ἂν μὲν Kust. in notis. Br. Inv. Dind. Bekk. Bgk.

ἐγκεχόδασι pro φοβοῦνται Vesp. 627 βδύλλει pro φοβεῖται Eq. 224.

v. 707. κυκώμενον vid. ad v. 688. — ἀνδρὸς τοξότου vid. ad v. 54. cum contemtu dictum.

v. 708. De omisso articulo vide Reisig. Conj. I, 184, qui comparat Eccl. 167, Nub. 534. Optime Bgk. Com. Att. Rell. p. 61 vertit: „illo tempore, quo Thucydides vere erat Thucydides“.

v. 709. Ἀχαίαν. Sic Attici Gephyraei Cererem vocabant, exagitatam summo dolore filiam raptam quaerentem; quam eandem Eleusinii Δηώ appellabant. Vid. Schol. Hesych. Et. Magn. Suid. s. v. Didym. fragm. p. 80 ed. Schmidt. Plut. Is. et Osir. 69. Prelleri Myth. Graec. I, 596. Sententia est: „Tum ne Cererem ipsam dolore incensam metuisset, nedum rabulam Scythicum.“ Derivant VV. dd. cognomen ab ἄχος vel ἦχος. — Attende hoc ipso loco verba μὰ τὴν Δήμητρα. — Ad particulam ἂν dupliciter positam cfr. Vesp. 508 ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἄν, ὀρνίθων γάλα ἀντὶ τοῦ βίου λάβοιμ' ἄν. Pac. 321. σὺ γὰρ ἂν χαίροντες ἡμεῖς τήμερον παυσαίμεθ' ἄν. Lys. 253. ἄλλως γὰρ ἂν ἄμαχοι γυναῖκες καὶ μιαραὶ κεκλῄμεθ' ἄν.

v. 710. Scribendum μέντἂν, cfr. Ach. 544, Ran. 743, Eccl. 650, ubi eodem modo cum ind. tempp. praett. conjungitur. — Εὐάθλους, fuit pessimus calumniator. Schol. οὗτος ὁ Εὔαθλος ῥήτωρ πονηρός. Cfr. Bgk. Com. Att. Rell. p. 97 sqq., qui docet, eum discipulum Protagorae fuisse. Praeterea commemoratur Vesp. 592 εἶτ' Εὔαθλος χὠ μέγας οὗτος κολακώνυμος ἀσπιδαποβλής; ubi vid. Schol. et Richt. Arist. ap. Schol. Vesp. 592 (Mein. II, 121) ἔστι τις πονηρὸς ἡμῖν τοξότης συνήγορος εὐρύπρωκτος ὥσπερ Εὔαθλος παρ' ὑμῖν τοῖς νέοις. Plat. Com. ap. Mein. II, 651 et Cratin. ap. Mein. II, 67.) — κατεπάλαισεν Schol. κατηγωνίσατο, κατεπολέμησε.

κατεβόησε δ' ἂν κεκραγὼς τοξότας τρισχιλίους,
ὑπερετόξευσεν δ' ἂν αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τοὺς ξυγγενεῖς.
ἀλλ' ἐπειδὴ τοὺς γέροντας οὐκ ἐᾶθ' ὕπνου τυχεῖν,
ψηφίσασθε χωρὶς εἶναι τὰς γραφάς, ὅπως ἂν ᾖ
τῷ γέροντι μὲν γέρων καὶ νωδὸς ὁ ξυνήγορος,
τοῖς νέοισι δ' εὐρύπρωκτος καὶ λάλος χὠ Κλεινίου.

v. 711. τρὶς χιλίους Elmsl.

v. 712. περιετόξευσε δ' ἂν PR. edd. ante Br. περιετόξευσεν δ' ἂν Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bgk. ὑπερετόξευσεν δ' ἂν Bl. Mein.

v. 713. ὑπέρου Δ.

v. 714. ψηφίσασθαι Δ.

v. 715. τῷ γέροντι γέρων omisso μὲν P. — γέρον R. — συνήγορος Γ.

v. 716. χ' ὁ P. χὠ Bekk.

v. 711. κατεβόησε. Eq. 286. καταβοήσομαι βοῶν σε. 'Αλλ. κατακεκράξομαί σε κράζων. Similiter κατακρώζω Eq. 1020. — τοξότας τρισχιλ. Intelligendi sunt oratores, quos Noster loco ad v. 710 laudato eodem nomine appellat. Fortasse alludit ad barbaram Euathli originem, quum τοξόται in mentem revocent milites illos Scythicos, quos supra commemoravit poeta v. 54. Οἱ τοξόται levi erant macula aspersi. Vid. Soph. Ajac. 1120 ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὸν φρονεῖν. Eur. Herc. fur. 159 (de Hercule) ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερὶ οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγύς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων κάκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν. Uberrime, ut solet, de sagittariis illis disputavit Bergk. Com. Att. Rell. p. 97.

v. 712. Blayd. correxit ὑπερετόξευσεν, laudans Aesch. Suppl. 468 ὑπερτοξεύσιμον, Eq. 659. Av. 363. Plut. 666 ὑπερακοντίζειν. Eccl. 1119 ὑπερπαίειν. Eq. 890 ὑπερβάλλειν. Eq. 584 ὑπερφέρειν. Sententia secundum eundem est: tum sagittando superasset paternos ipsius cognatos. — αὐτοῦ, falso Scholiasta addit τοῦ Εὐάθλου, qui supra in universum pro calumniatore memoratus est. H. l. de Cephisodemo cogitandum est, cui barbara origo exprobratur vid. ad v. 704. — τοὺς ξυγγ. i. e. sagittarios Scythicos. — Ad particulam ἂν saepius repetitam cfr. Ach. 214—217.

v. 713. Senes fortunam, quae eis obvenit, patienter ferunt, sed in sequentibus versibus unum tantum pronunciant, quod maxime cupiunt. ὕπνου τυχεῖν cfr. Anonym. ap. Plut. De aud. poet. p. 18 a. (Mein. IV, 668) τεύξομαι δ' ὕπνου προέμενος; Menand. Monost. 520 (Mein. IV, 354) ὕπνος πέφυκε σωμάτων σωτηρία.

v. 714. χωρίς. Thesm. 11. χωρὶς γὰρ αὐτοῖν ἑκατέρου 'στὶν ἡ φύσις. — τὰς γραφὰς i. e. causarum cognitiones. (Br.). — ὅπως ἂν ᾖ post imperativum Nub. 938. Lys. 419. Eccl. 732.

v. 715. νωδός, cfr. Plut. 266; spectat ad μασταρύζειν v. 689, quod est senum, qui dentibus carent. Hesych. νωδὸς · ὁ ὀδόντας οὐκ ἔχων . καὶ ἐννεος, κωφός, μὴ λαλῶν. Poll. II, 96 ὁ δὲ μὴ ἔχων ὀδόντα νωδός, ὡς Εὔβουλος (Mein. III, 272) λέγει καὶ Φρύνιχος (Mein. II, 608) ὁ κωμικός. — ξυνήγορος i. q. κατήγορος vid. Herm. Antt. publ. §. 133, 1.

v. 716. εὐρυπρ. Cfr. Nub. 1089 συνηγοροῦσιν ἐκ τίνων; ΑΔ. ἐξ εὐρυπρώκτων. — χὠ Κλεινίου i. e. Alcibiades, de cujus patre Clinia vid. loci, quos congessit Hertzberg Alkib. p. 52. n. 3. De eloquentia Alcibiadis loquitur Noster ap.

κἀξελαύνειν χρὴ τὸ λοιπόν, κἂν φύγῃ τις ζημιοῦν,
τὸν γέροντα τῷ γέροντι, τὸν νέον δὲ τῷ νέῳ.

v. 717. κἢν libri, edd. ante Elmsl. Dind. 25. Bekk. κἂν Elmsl. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. — τολοιπὸν vulgo. τὸ λοιπὸν Δ. Elmsl. Dind. Bl. Bekk. Bgk. Mein. — κἀξομοιοῦν conj. Seager. Cl. Journ. IV, 717. κἀπελαύνειν χρ. τ. λ. ἢν φύγῃ τις ζημίαν Schütz. Hunc et sequentem versum additamentum recentioris alicujus esse censet Bl.; delevit Hamak., ut paraphrasin ineptam vv. 714—717.

v. 718. τ. γ. μὲν γέροντι, τ. ν. δέ γ' αὖ νέῳ prop. Bl. In talibus enim formulis accusativo articulum addi posse, dativo non item, statuit Porson. Cfr. Antiphanes ap. Athen. p. 44. A. τ. γ. μὲν γέροντι, τ. ν. δ' ἔστω νέῳ Pors. Dobr. coll. Eccl. 1019.

Galen. Praef. Lex. Hippocr. V, 706 ed. Bas. (Mein. II, 1033) A. ἀποβύσεταί σοι ταὐτά πῃ τὰ ῥήματα. B. Παρ' Ἀλκιβιάδου τοῦτο τἀποβύσεται. Praeterea de impudicitia Alcibiadis vid. Hertzbg. l. l. p. 64, adn. 35, 36.

v. 717, 718. Conjunge κἀξελαύνειν cum τὸν γέροντα τῷ γέροντι; κἂν φύγῃ τις ζημιοῦν (scil. αὐτόν) in parenthesi posita sunt. — Ad ἐξελαύνειν = expellere cfr. Antiph. ap. Athen. II, 44 a. (Mein. III, 139) οἴνῳ (δὲ δεῖ ab Elmsl. adj.) τὸν οἶνον ἐξελαύνειν, σάλπιγγι τὴν σάλπιγγα, τῷ κήρυκι τὸν βοῶντα. ἐξελαύνειν vero h. l. significat: in jus vocare. φύγῃ i. e. ἢν μὴ πίθηται, si hanc legem negliget. Cfr. Dem. Leptin. p. 498 εἰ δὲ τοῦτο φεύξονται, καὶ μὴ ἐθελήσουσι ποιεῖν.

v. 719. Postquam Choreutae ad proscenium rursus se converterunt, e domo sua egreditur Dicaeopolis, nonnulla lora manu gerens, et limites fori constituit. Fabula ab hoc versu usque ad finem rursus in urbe agitur.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ. ΜΕΓΑΡΕΥΣ. ΚΟΡΑ. ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.
ΧΟΡΟΣ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

Ὅροι μὲν ἀγορᾶς εἰσιν οἵδε τῆς ἐμῆς.
ἐνταῦθ' ἀγοράζειν πᾶσι Πελοποννησίοις
ἔξεστι καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Βοιωτίοις,
ἐφ' ᾧτε πωλεῖν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.
ἀγορανόμους δὲ τῆς ἀγορᾶς καθίσταμαι

v. 719. sine persona P. — εἰσὶν Bekk.

v. 720. τοῖσι P. (ABC. ut vid.) edd. ante Inv. om Γ. πᾶσι R. cfr. 620, 624. Inv. Elmsl. sqq.

v. 722. φ' P. — ᾧ Δ. — ᾧ τε Elmsl. Bekk. — πωλεῖν Γ. — λαμμάχῳ P. — Ejecit h. v. Mein. ut male conflatum ex v. 625. Idem senserunt Dobr. Hamak.

v. 723. 724. Suid. in ἀγορανομίας.

v. 720. ἀγοράζειν v. ad v. 625.

v. 722. ἐφ' ᾧτε c. infin. Plut. 1000, 1141. Thesm. 1162. Cratin. ap. Zonar. I, 929 (Mein. II, 231) ἐφ' ᾧτ' ἐμαυτὴν συγκαθεύδειν τῷ πατρί. Menand. ap. Plut. Consol. Apoll. p. 103 d. (Mein. IV, 227) ὅτ' ἔτικτεν ἡ μήτηρ σ' ἐφ' ᾧτε διατελεῖν πράττων ἃ βούλει καὶ διευτυχεῖν ἀεί, cum ind. fut. Thuc. IV, 30 εἰ βούλοιντο — σφᾶς αὐτοὺς κελεύειν παραδοῦναι, ἐφ' ᾧ φυλακῇ τῇ μετρίᾳ τηρήσονται. Krüg. §. 55, 3, 6. — Inusitata quidem est constructio πωλεῖν πρὸς ἐμέ, sed non est causa, cur hunc versum ejiciamus.

v. 723. Agoranomi erant quinque in Piraeeo quinque in urbe ipsa constituti; quorum erat pondus omnium rerum venalium explorare, et munere praefectorum annonae fungi; ipsi aut ministri eorum, qui loris armati erant, ut venditores severa disciplina coërcerent, ab omnibus, qui ad mercatum Athenas proficiscebantur, vectigal exigebant. Scholiasta tradit, serioribus temporibus λογιστὰς eos appellatos esse. Cfr. Schol. τὸ γὰρ παλαιὸν φραγγελίοις (sic ex Suida legendum) ἔτυπτον οἱ λογισταὶ τοὺς τῆς ἀγορᾶς. Commemorantur hi magistratus Vesp. 1407, προσκαλοῦμαί σ', ὅστις εἶ, πρὸς τοὺς ἀγορανόμους βλάβης τῶν φορτίων, ubi Schol. τοὺς ἐπισκοποῦντας τὰ τῆς πόλεως ὤνια καὶ διοικοῦντας αὐτά. Vid. Beck. Charicl. I, 280. Wachsm. Hell. Alterth. II, 1, 65. Herm. Antt.

τρεῖς τοὺς λαχόντας τούσδ' ἱμάντας ἐκ Λεπρῶν.
ἐνταῦθα μήτε συκοφάντης εἰσίτω,
μήτ' ἄλλος, ὅστις Φασιανός ἐστ' ἀνήρ.
ἐγὼ δὲ τὴν στήλην, καθ' ἣν ἐσπεισάμην,
μέτειμ', ἵνα στήσω φανερὰν ἐν τἀγορᾷ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἀγορὰ 'ν 'Αθάναις, χαῖρε Μεγαρεῦσιν φίλα.
ἐπόθουν τυ, ναὶ τὸν φίλιον, ᾇπερ ματέρα.

v. 724. τοὺς δ' Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25. τούσδ' Elmsl. Dind. 28, 30, Ox. Hotib. Bl. Bgk. Mein. ἱμᾶντας Br. Inv. Dind. 25, 28. Hotib. Bekk. Lob. in Wolfii Analect. III, 59. Ioann. Grammat. p. 8. ἱμάντας vulgo Etym. M. p. 101, 42. Herod. περὶ μον. λέξ. p. 34, 14. σημειῶδες ἄρα τὸ ἀνδράς ὀξυνόμενον. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι 'Ηλιόδωρος ἐβούλετο αὐτὸ περισπᾶν· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἱμάς. τὸ δ' αὐτὸ ἠξίου καὶ Δράκων ὁ Στρατονίκου, ἔτι δὲ καὶ Τυραννίων. — λεπρῶν Elmsl.

v. 726. φασιανός Mein.

v. 727. pro ἐγὼ conj. ἤδη Hamak.

v. 728. φανερῶς R. — τῇ ἀγορᾷ R. Ald. Junt. Kust. Inv. τῇ 'γορᾷ Br. τ' ἀγορᾳ ΒCΓ. τἀγορᾷ R. Elmsl. sqq.

v. 729. sine persona P. — ἀγορ' ἂν Inv. — ἀθήναις Δ. — μεγαρεῦσι ΡΓ. μεγαρεῦσις Junt. I.

v. 730. ἐπόθευν Bl. cum Bentl. Rectius: ἐπόθουν cfr. ἐστρατάγουν C. I. 1052. Rang. 693, 694. Ahrens. p. 216. — τοι R. Inv. τε Elmsl. Dind. 25. — ναὶ (Ahr. publ. p. 324 seqq. Böckh. Staatsh. I, 70, 117, 438. Bergk. Com. Att. Rell. p. 17.

v. 724. ἐν Λεπρῶν. Alludit poeta ad verbum λέπειν, quod valet ἐκδέρειν μαστιγοῦντα sec. Bekk. Anecd. 61, 5. Schol. λέπειν, ὅ ἐστι τύπτειν. Antiatticista p. 106 (Mein. II, 617) λέπει ἀντὶ τοῦ τύπτει. Πλάτων 'Αφιεροῦντι· λέπει τραχεῖαν ἔχων (fortasse addendum est μάστιγα). Apollod. Caryst. ap. Athen. VII, 280 d. (Mein. IV, 442). Vesp. 231. Praeterea quum lora humana specie induat poëta, patriam eorum nominans alludit ad urbem Λέπρεον, in Elide sitam. Strabo VIII, 3, 344. Thuc. 5, 31. Av. 149 seqq. Denique spectat adjectivum λεπρὸς, quod valet scabiosus, ut significet, cutem sycophantarum ab agoranomis sauciatum iri.

v. 726. Φασιανός, alluditur ad συκοφάντης et φαίνειν. Sycophantae comice ex Phaside oriundi esse dicuntur. Strab. XI, 2 (ed. Tauchn. 2, 408). Steph. Byz. Φᾶσις. πόλις τῆς Αἴας — τὸ ἐθνικὸν Φασιάτης καὶ Φασιατικὸς καὶ Φασιανός, ὡς 'Αριστοφάνης ἐν 'Ολκάσι.

v. 727. Foedera in columnis describi solebant; Lys. 513. Av. 1050. Hunc versum et sequentem loquitur Dicaeopolis, ut causam habeat abeundi.

v. 728. μέτειμι Pac. 274. 279. Eq. 605. Nub. 801. valet arcessam. Haec verba locutus Dic., rursus domum intrat.

v. 729. Prodit Megarensis quidam cum duabus filiabus, quas fame coactus Dicaeopolidi vendituros est. Utitur dialecto Megarensi, quae sec. Ahrensium D. D. II, 403 mitioris est Doridis, quod omittentes permulti editores saepissime formas severioris Doridis restituerunt. Fontes dialecti Megarensis sunt titulus ap. Böckh. C. I. 1052, et Rangabé Antiquités Helléniques n. 693—702.

v. 730. Megarenses plurimas merce. Athenas ferre solebant, de quibus vid.

ἀλλ', ὦ πονηρὰ κόρια κἀθλίου πατρός,
ἄμβατε ποττὰν μᾶδδαν, αἴ χ' εὕρητέ πᾳ.
ἀκούετε δή, ποτέχετ' ἐμὶν τὰν γαστέρα·

II, 383) sive μὰ pro Attico νὴ cfr. v. 742. 767. 774. 798. — φίλον P. — ἄπερ Ald. Junt. ᾗπερ vulgo. Ahrens II, 370.

v. 731. πόνηρα vulgo. πονηρὰ Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. — κόρί' Γ. κόριχ' R. κόριά γ' P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. κώρί' Elmsl. Dind. Bgk. κώριχ' Bekk. κορίδι' Bentl. Bl., quam formam damnat Poll. II, 17. χοιρί' vel χοιρίδι' prop. Bl., „nam puellas sic dictas esse apud Graecos notum est." Titulus ap. Böckh. C. I. 1064 exhibet κούρην, sed Ahrens II, 161 ex tit. Hermionensibus 1197, 1199, 1200 docet, in mitiore Doride valuisse κόρα; itaque rectissime scripsit (II, 171 et Mus. Rhen. 1843, 467) κόρια κἀθλίου, quod recepit Mein., nisi quod κἀθλίω scripsit, quae forma repugnat legibus mitioris Doridis (Ahr. 403).

v. 732. ἀμβᾶτε P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Ox. Bekk. — μάδδαν vulgo. Bekk. Bgk. De accentu vid. Drac. p. 72, 100. Schol. οἱ Μεγαρεῖς δὲ τρέπουσι τὸ ζ εἰς δύο δδ. Suid. in μάζα. Etym. Magn. 573, 21. μάδδα ἀντὶ τοῦ μάζα Δωρικῶς. Ahrens II, 97 suspicatur, Aristophanem rudiorem plebis elocutionem imitatum esse. — αἴ χ' εὕροιτέ conj. Br. — παι Rav. πα vulgo, πᾳ Elmsl. Dind. 25. Bekk. Mein. Ahrens II, 369.

v. 733. ἀκούετον vulgo. Reis. Conj. I, 34 (comp. jubens Plut. 76) ἄκουε Bgk. adnot. ad ed. II. Mein. ex Cobeti emendatione. ἀκούετε Bl. Sic scribendum est, quia Megarensis filias suas alloquens nunquam duali utitur numero; neque caesura ante δὴ offendere potest, quum duae voces arcto vinculo inter se cohaereant et simul pronuncientur. Olim voluit Bentl. ποτέχετον omisso ἐμὶν, postea ἀκούετε δὴ cum Hermanno. ἀκούετ' ὦν Fritzsch. ad Thesm. 730. — ποτέχετ' vulgo. ποτ' ἔχετε Γ. πότεχ' Reis. Conj. I, 34. Dind. 25, 28. ποτεχέμεν deleto pronomine Dobr. πότεχέ τ' Mein. ex Cob. emend. Uberrime h. l. tractat Enger. Praef. Lys. XVI. sqq. cfr. Rossb. et Westph. III, 192 sqq. — τὴν Δ.

ad v. 519 et Pac. 999 seqq. — ναὶ τὸν φίλιον scil. Δία. Pherecr. ap. Suid. in φίλιος et ap. Poll. II, 127 (Mein. II, 293) νὴ τὸν φίλιον. Menand. ap. Phot. et Suid. in Φίλιος Ζεύς (Mein. IV, 85) μαρτύρομαι τὸν φίλιον — Δία. Dio Chrys. Or. I, p. 9. φίλιος δὲ καὶ ἑταιρεῖος ὅτι πάντας ἀνθρώπους ξυνάγει καὶ βούλεται εἶναι ἀλλήλοις φίλους κτλ. Aptissime ergo h. l. Ζεὺς φίλιος commemoratur. Cfr. Prell. Myth. Gr. I, 45.

v. 732. Megarensis jam in orchestra, per quam intrat, loqui coepit. H. l. filias suas ad proscenium adscendere jubens, comice pro τὸ λογεῖον dicit ποττὰν μᾶδδαν, alludens ad famem, qua puellae enecabantur. Ne Pausaniae quidem tempore hujus miseriae memoria exciderat; qui I, 40, 3: τὸ δὲ ἄγαλμα οὐκ ἐξειργάσθη τοῦ Διὸς ἐπιλαβόντος τοῦ Πελοποννησίων πολέμου πρὸς Ἀθηναίους, ἐν ᾧ — Ἀθηναῖοι τήν χώραν τά τε κοινὰ ἐκάκωσαν καὶ ἰδίᾳ τοὺς οἴκους ἤγαγον ἐς τὸ ἔσχατον ἀσθενείας. Ad ἀναβαίνειν cfr. Eq. 149. Vesp. 1341. Poll. IV, 127. — μᾶδδα. Hic cibus Graecis, ut puls Romanis, in deliciis erat. cfr. v. 835. Eq. 1104, 1165. Vesp. 610. Poll. VI, 76. Beck. Charicl. I, 434. Hesych. μάζα· ἄλφιτα πεφυρμένα ὕδατι καὶ ἐλαίῳ. — Ante αἴ κα simul audiendum est πειρώμεναι, ut Ach. 1031. Vesp. 217. Ran. 175, 339. Krüg. Gr. Gr. §. 65, 1, 10.

v. 733. cfr. Eq. 1014. ἄκουε δή

πότερα πεπρᾶσθαι χρῄδδετ', ἢ πεινῆν κακῶς;
ΚΟΡΑ
πεπρᾶσθαι πεπρᾶσθαι.
ΜΕΓΑΡΕΥΣ
ἐγώνγα καὐτός φαμι. τίς δ' οὕτως ἄνους,
ὃς ὑμέ κα πρίαιτο φανερὰν ζαμίαν;
ἀλλ' ἔστι γάρ μοι Μεγαρικά τις μαχανά.

v. 734. Ad χρῄδδετ' cfr. Ahrens II, 97.

v. 735. sine persona P.

v. 736. sine persona P. — ἔγωνγ' αὐτὸς P. ἔγων γα Elmsl. ἐγώνγα καὐτὸς vulgo. De accentu vid. Apollon. 64 b. Eustath. 695, 26. Et. Magn. 315, 17. Ahr. II, 248. — φημι ΡΔ. Ald. Junt. — οὕτως vulgo. οὑτῶς Ahr. II, 32. — τίς δ' αὖ τὼς prop. Mein.

v. 737. ὑμέ κα πρίαιτο vulgo. De productione ante mutam cum liquida vid. Reis. I, 102; at Ahrens II, 382. docet, κα apud poetas semper fere vocalem producere cfr. 799, 835. ὑμέ γα Bentl. ὑμέων ΡΔ. — πρίατο R. ἐπρίατο ΡΔ. — ζημίαν P.

v. 738. Suid. in ἀλλ' ἔστιν et Μεγαρικαὶ σφίγγες. — ἔστι γάρ μοι libri, vulgo. ἐστὶν ἡμῖν Suid. „fieri potuit, ut in antiquissimis libris ἀλλ' ἔστιν ἅμιν in vulgatum modum corrumperentur.“ Reis. Conj. I, 154. Ex Suidae priore loco conjecit Elmsl., Suidam legisse ἀλλά 'στιν ἡμῖν. ἀλλ' ἔντι γ' ἁμὶν vel γὰρ ἐμὶν Bentl. „conjicias ἀλλ' ἔστι γ' ἁμὶν“ Bl. At formam encliticam μοι probat Ahrens II, 251. — μεγαρικά Mein. — μηχανά RΓ.

νυν καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ἐμοί. Vesp. 894 ἀκούετ' ἤδη τῆς γραφῆς. — Ad ποτέχετε cfr. Nub. 575. δεῦρο τὸν νοῦν προσέχετε. Vesp. 1015 προσέχετε τὸν νοῦν. Av. 688 προσέχετε τὸν νοῦν τοῖς ἀθανάτοις ἡμῖν. Eupol. ap. Heph. p. 99 (Mein. II, 438) δευρὶ τὴν γνώμην προσίσχετε. Bgk. Com. Att. Rell. p. 339. Pro τὸν νοῦν, denuo ad famem alludens, dicit Megarensis τὰν γαστέρα.

v. 734. Nub. 359 φράζε πρὸς ἡμᾶς ὅ τι 'χρῄζεις. Thesm. 751. ἀλλ' ἔμ' ὅτι χρῄζεις ποίει. Aesch. Prom. 283. τοὺς σοὺς δὲ πόνους χρῄζω διὰ παντὸς ἀκοῦσαι.

v. 735. πεπρᾶσθαι legitur Pac. 1011. πεπράσει Vesp. 179.

v. 736. ἐγώνγα i. q. ἔγωγε.

v. 737. ὑμὲ i. q. ὑμᾶς. — ζαμίαν. Schol. ἐπεὶ κόραι ἦσαν καὶ οὐ χοῖροι. ἡ τούτων δὲ φροντὶς καὶ δαπάνη πολλή ἐστιν. Ad hunc vocis ζημία usum vid. Alex. ap. Athen. III, 104 d. (Mein. III, 407) ὡς αὐτὸν ὄντ' αὐτοῖσι τῆς τέχνης μόνον σωτῆρα, τοὺς ἄλλους δὲ πάντας ζημίαν. Antiph. ap. Stob. Flor. 51, 18 (Mein. III, 150) τὸ προῖκ' ἀποθανεῖν ἐστι φανερὰ ζημία.

v. 738. Μεγαρικά τις μαχανά. „Μεγαρεῖς nomen, quod in Μεγαρῆς convertendum est, hominibus astutis et callidis adhibetur declarandis, quo pertinet proverbium: Μεγαρέων δάκρυα, pariterque Μεγαρικὰ μηχανά apud Arist. Ach. 704. Dind., probe haec annotante schol.: ἀντὶ τοῦ πονηρὰ, πανοῦργος μηχανή. διεβάλλοντο γὰρ ἐπὶ πονηρίᾳ οἱ Μεγαρεῖς, ἄλλα μὲν λέγοντες, ἄλλα δὲ ποιοῦντες“. Hanov. Ex. crit. p. 13. Fortasse etiam poëta significare vult, Megarensem filias ad speciem porcellorum adornantem jocari in modum comoediae Megarensis, ad cujus similitudinem Arist. in hac comoedia se accommodavit, docente Bergkio Com. Att. Rell. p. 359 (ubi vid. etiam p. 273. 286.) Cfr. Vesp. 57. γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον.

χοίρους γὰρ ὑμὲ σκευάσας φασῶ φέρειν.
περίθεσθε τάσδε τὰς ὁπλὰς τῶν χοιρίων.
ὅπως δὲ δοξεῖτ' εἶμεν ἐξ ἀγαθᾶς ὑός·
ὡς, ναὶ τὸν Ἑρμᾶν, αἴπερ ἰξεῖτ' οἴκαδις,
τὰ πρᾶτα πειρασεῖσθε τᾶς λιμοῦ κακῶς.
ἀλλ' ἀμφίθεσθε καὶ ταδὶ τὰ ῥυγχία,

v. 739. χοίρως Elmsl. Dind. Ox. Bl. Mein. Falso. cfr. Rang. 693, 694, 695. Böckh. C. I. 1052 ἐκγόνους, R. 696, 698, 699, 700 προξένους. — ὑμμὲ Δ. ὑμ' ἐνσκευάσας Pors. — φάσω Kust. — φέρεν Br. Elmsl. Dind. Ox. Bl. Bekk. Mein. φέρειν R. Bgk. recte. Ahrens II, 303. „vulgo ειν apud plerosque, qui mitiore Doride utuntur." cfr. p. 170.

v. 740. Suid. in ὁπλή. — τὰς σπολὰς Nauck. Bull. de l'acad. imp. des sciences de St. Petersb. 1860. II, 317. falso; Aeolicum est; vid. Ioann. Gramm. in Hort. Adon. 244, 6. οἱ Αἰολεῖς ἀντὶ τοῦ τ τὸ π, στολὴν σπολήν. — χοιρίνων tentabat Mein. τὼς χοιρία Hamak.

v. 741. Suid. in σῦς et ὗς. — δοξῆτ' omisso ἐξ Suid. — ἦμεν ABCPRΓ. vulgo. ἦμες Δ. Tituli Megarensium ap. Böckh. 1052. Rang. 693—702 ad unum omnes praebent εἶμεν. Cfr. Ahrens II, 170.

v. 742. εἴπερ libri, vulgo. αἴπερ Elmsl. Bl. Haec scriptura contra librorum auctoritatem restituenda est sec. Ahrens. II, 380. — ἴξετ' P. edd. ante Elmsl. ἵξεῖτ' R. ἰξεῖτ' Elmsl. sqq. — οἴκαδες lemma scholii. Kust.

v. 743. πρῶτα R. πρᾶτος legitur in titulo Megarensi Böckh. C. I. 1050. ἄπρατα Ahrens. Mus. Rhen. 1843, 467. — λιμῶ Δ. Bentl. Elmsl. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Mein.; quod severioris Doridis est. De genere feminino pro masculino dialecti Atticae vid. Ahr. II, 386.

v. 744. ταδὴ Ald. Junt. Ahrens. II, 272. ταδὶ ABCPR. vulgo, utriusque scripturae mentionem facit Scholiasta.

v. 740. Reddit Megarensis puellis ungulas porcellorum. περίθ. Thesm. 380. περίθου νυν τόνδε (scil. τὸν στέφανον) πρῶτον πρὶν λέγειν. — ὁπλὰς, Hesych. ὁπλαί, αἱ πυξίδες, ἢ ὄνυχες ἵππων καὶ ἑτέρων κτηνῶν. De equis Eq. 602. Suid. in ὁπλή. ὁ κυκλοειδὴς ποὺς τῶν κτηνῶν, οἷον βοῶν, προβάτων καὶ τῶν λοιπῶν, τῶν ἐχόντων μικροὺς ὄνυχας ἐν τοῖς τῶν ποδῶν ὀπισθίοις. κυρίως δὲ ἐπὶ ἵππων. H. l. dicitur de porcis, ut Simon. frgm. 22. (Schneidew.) ὁπλὰς ἐκίνει τῶν ὀπισθίων ποδῶν sec. schol. Suidae verbis monitus correxit Nauck., de quo vide supra.

v. 742. De ναὶ vid. ad v. 730. — ἰξ. οἴκ. i. e. Si tam male partes vestras agetis, ut vos vendere non possim.

v. 743. τὰ πρᾶτα — τᾶς λιμοῦ. Schol. ἀντὶ τοῦ ἄκρας λιμοῦ πειραθήσεσθαι. Ran. 421 κἄστιν τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας, ubi vid. Thiersch. Contra Ahrensium, qui l. l. contendit τὰ πρῶτα c. gen. solum de personis dici posse, monemus, h. l. gradationem necessariam esse.

v. 744. ῥυγχία. Theophil. ap. Athen. X, 417 b. (Mein. III, 629) ῥυγχίον, κωλῆν, πόδας, τέτταρας ὑείους. Simul dat Megarensis filiabus rostra, quae aeque atque ungulas induunt.

κἤπειτεν ἐς τὸν σάκκον ὧδ' ἐσβαίνετε.
ὅπως δὲ γρυλλιξεῖτε καὶ κοΐξετε
χήσεῖτε φωνὰν χοιρίων μυστηρικῶν.
ἐγὼν δὲ καρυξῶ. Δικαιόπολις δὲ πᾷ;
Δικαιόπολι, ἦ λῇς πρίασθαι χοιρία;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί; ἀνὴρ Μεγαρικός;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἀγορασοῦντες ἵκομες.

v. 745. κἤπειτεν vulgo. Ahrens. II, 384. κἤπειθεν Junt. I. κἤπειτ' R. κἤπειτά γ' Kust. „Formam ἔπειτεν a grammaticis Ionicae dumtaxat concessam dialecto Pindari reddidit Hermannus Observ. de dial. Pind. p. XXI. Hic videmus eam etiam in Megarensis ore versari." Reis. Conj. I, 222. — εἰς R. Inv. Dind. 25.

v. 746. γρυλλιξεῖτε libri, vulgo. γρυλιξεῖτε Dind. 30. Ox. Bl. Lectio librorum mutanda non est, cfr. Plut. 307. Lob. ad Phryn. p. 101. — ὁπῶς Ahrens. II, 34. — γρυλιξεῖτε κοΐ, κοΐ, κοΐ Hamak.

v. 747. χήσεῖτε Bekk.

v. 748. ἐγὼ R. Inv. Dind. 25. — καρυξῶ γε P. Ald. Junt. Kust. καρυξῶ γα Br. καρυξῶ R. Inv. Dind. Bl. Bekk. Bgk. Mein. Bentl. Eng. Praef. Lys. p. XX Herm. El. doctr. metr. p. XII. καρ. Δικαιόπολίν γα· πᾷ Elmsl. — Δικαιόπολιν. ὄπα Δικ.; Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25. Bekk. Δικαιόπολιν ὄπα. Δικ. R. Dind. 28, 30, Ox. Bl. Bgk. Fritzsch. Quaest. Lucian. p. 141 „ὄπα pro exhortativo ὅπως" Ahrens. II, 371. ὄπᾳ Bekk. ὀπᾷ Ahrens. Dial. II, 34, 369. Δικαιόπολιν. ὅ γα Δικαιόπολις ἦ λῇς Reis. Diar. Jen. 1817, p. 404. καρυξῶ. Δικαιόπολις δὲ πᾷ; Hamak. Mein. (καρυξῶ = clamitabo scil. ὑμὲ = vos porcellos).

v. 749. Δικαιόπολις P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25. Elmsl. Δικαιόπολι R. Dind. 28. sqq. — χοιρίους P.

v. 750. ἀγοράσοντες ABCPR. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Bekk. ἀγορασεῦντες Bl. ἀγορασοῦντες Elmsl. Bgk. Mein. Ahrens. II, 216,[4]), 217,[b]). — ἥκομες Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25, 28. ἥκομεν ΡΓΔ. ἵκομεν R. ἵκομες Elmsl. Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. Ahrens. II, 183. fortasse εἵκομες Ahrens. II, 344.

v. 745. σάκκος a Phrynicho Ecl. p. 257 L. Doricae dialecto tribuitur. — In saccum irrepunt puellae.

v. 747. χήσ. φων. Vesp. 562. ἀλλ' ἀκροῶμαι πάσας φωνὰς ἱέντων εἰς ἀπόφυξιν. — χοιρ. μυστ. Sues immolabantur Cereri. Ran. 337. ὦ πότνια πολυτίμητε Δήμητρος κόρη, ὡς ἡδύ μοι προσέπνευσε χοιρείων κρεῶν. Pac. 374. 375. Herm. Antt. sacr. §. 23, 23. Wiesel. Denkm. d. Kunst. II, 96.

v. 748. Quum dubium sit, num ὅπως exhortativum, ut οἶσθ' ὅτι, in fine enuntiati poni possit, cfr. Schneidew. ad Pind. Ol. XI, 10, 11, secutus sum Hamakerum, cujus explicationem supra indicavi. Verba Δικαίοπ. δὲ πᾶ; ad domum Dic. conversus loquitur Megarensis.

v. 749. ἦ λῇς; Schol. ἆρα θέλεις;

v. 750. Dic. e domo progressus accuratius Megarensem aspicit.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πῶς ἔχετε;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

διαπεινᾶμες ἀεὶ ποττὸ πῦρ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ἡδύ τοι, νὴ τὸν Δί', ἢν αὐλὸς παρῇ.
τί δ' ἄλλο πράττεθ' οἱ Μεγαρῆς νῦν;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οἷα δή.
ὅκα μὲν ἐγὼν τηνῶθεν ἐμπορευόμαν,
τὤνδρες πρόβουλοι τοῦτ' ἔπρασσον τᾷ πόλι,

v. 751. Ad διαπεινᾶμες cfr. Ahrens. II, 197. — αἰεὶ P. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. αἰὲς Br. in adn. ἀεὶ RΓ. Suid. in διαπεινῶμεν et διαπίνωμεν. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Ahrens. II, 378b. — πρὸς τὸ Suid.

v. 753. Μεγαρεῖς ACP. Ald. Junt. Kust.

v. 754. Praefigunt ἀλλὰ γὰρ BP. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Inde ἄλλα γ' vel ἀλλ' ὅκκα Bentlej. — ὅκα μέν γα P. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. ὅκα μέν γα B. ὅκα μὲν ἐγὼν ΑΓ. Elmsl. Dind. 29, 30. Ox. Bl. Bekk. Bgk. Mein. ἔγωνγα Br. ἐγώ (ἐγὼ) R. Inv. Dind. 25. om. ἐγώ C. — τηνόθεν ABCP. vulgo. τηνῶθεν R. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Ahrens. II, 269. — ἐμπορευόμην Γ. ἐπορευόμαν Br. ἐξεπορευόμαν tent. Mein.

v. 755. ἔπραττον vulgo. ἔπρασσον Elmsl. Bl. Rang. 699 praebet πράσσων; 695—700, 702 θάλασσαν. Ahr. II, 100. — τῇ P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Bekk. — πόλει P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. πόλι Mein. Bl. in Addendis. Ahrens. II, 231. — τὰν πόλιν mavult Elmsl., sed Rang. 699 πράσσων τὰ συμφέροντα τῷ δάμῳ. — τὤνδρες vel potius τὤνδρες malunt Elmsl. Bl. Mein. Ahr. II, 222.

v. 751. διαπεινᾶμες παρὰ προσδοκίαν dictum est pro διαπίνομες. Cfr. Pac. 1130 seqq. Ach. 985 seqq. Acerbe ridet famem Megarensium. Ignis, potus, tibiae una commemorantur Theocr. Idyll. VII, 65, 66. 71. οἶνον ἀπὸ κρητῆρος ἀφυξῶ πὰρ πυρὶ κεκλιμένος. — αὐλησεῦντι δέ μοι δύο ποιμένες. Porsonus cfr. jubet Plat. Rep. IV, 420 e. ἐπιστάμεθα γὰρ τοὺς κεραμέας πρὸς τὸ πῦρ διαπίνοντάς τε καὶ εὐωχουμένους.

v. 752. Dicaeopolis respondet, quasi Megarensis de bibendo locutus sit. Ad ἀλλὰ — τοι vide ad v. 194.

v. 753. πράττεθ' οἱ Μεγαρ. similiter v. 282 legitur παῖε πᾶς, ubi vid. exempla. Krüg. l. l. §. 45, 2, 6. — οἷα δὴ scil. πράττομεν. Plat. Rep. IV, 420 a. ἐξέσται αὐτοῖς — οὐδ' ἀναλίσκειν ἄν ποι βούλωνται ἄλλοσε, οἷα δὴ οἱ εὐδαίμονες δοκοῦντες εἶναι ἀναλίσκουσι. Eurip. Heracl. 632. πάρεσμεν, οἷα δή γ' ἐμοῦ παρουσία. Nos diceremus: *So, So!* Galli: là là!

v. 754. τηνῶθεν i. q. ἔνθεν.

v. 755. πρόβουλοι. Schol.: στρατηγοί, quam explicationem omnes tituli Megarenses confirmare videntur, qui post verbum ἐστρατάγουν longam nominum seriem exhibent.

v. 756. ἀπολοίμεθα ironice dictum pro σωθείημεν. cfr. Pac. 370, ubi ἀγα-

οπως τάχιστα καὶ κάκιστ' ἀπολοίμεθα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αὐτίκ' ἄρ' ἀπηλλάξεσθε πραγμάτων.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

σά μάν;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δ' ἄλλο Μεγαροῖ; πῶς ὁ σῖτος ὤνιος;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

παρ' ἀμὲ πολυτίματος, ᾇπερ τοὶ θεοί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἅλας οὖν φέρεις;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οὐχ ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε;

v. 756. ὁπῶς Ahrens. II, p. 32.

v. 757. ἀπαλλάξεσθε vulgo. ἀπαλλάξασθε Γ. ἀπηλλάξασθε Cobet. ἀπηλλάξεσθε Bgk. in adn. ad ed. II. Mein. — σά μάν APR. margo B. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. σαμάν Ald. Junt. Kust. σὰ μέν C. τί μάν B. τιμάν Δ, cujus in margine est „γρ. σαμάν.“ σί μάν prop. Bl. in adnot.

v. 758. Verba τί δ' ἄλλο continuant Megarensi, sequentia Dic. tribuentes P. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. — Receptam distributionem exhibent AB. Suid. in τί δ' ἄλλο Μεγαροῖ. Scal. edd. recentt.

v. 759. παρὰ με Γ. παρ' ἀμὶ Elmsl. Dobr. „vel παρ' ἄμμι.“ παρ' ἀμὲ Ald. Junt., Kust. Br. Inv. Bekk. Dind. 30. Ox. παρ' ἀμὲ PR. Dind. 25, 28. Bl. Bgk. Mein. Greg. Corinth. p. 237 ed. Schaef. Ahrens. II, 483. cfr. ex Epilyci Coralisco „παρ' Ἀπέλλω.“ παρ mavult Mein. — αἷπερ Γ. ἅπερ τ' οἱ θεοὶ P.

θὸν τοσουτονὶ λαβὼν de morte legitur. — Ad κάκιστ' ἀπολ. cfr. v. 778.

v. 757. ἀπηλλάξεσθε πραγμ. vid. ad v. 201. Arist. ap. Stob. 60, 7 (Mein. II, 1108) ἀπαλλαγέντα τῶν κατ' ἀγορὰν πραγμάτων. Nos diceremus: *So werdet ihr die Schererei sofort los sein*“. Vox πράγματα spectat famem et miseram reipublicae conditionem Megarensium. — σά μάν Schol. τί γὰρ ἄλλο καταλείπεται ἢ τοῦτο; Redde: quippini? σά Megarice pro τίνα dictum esse, docet Ahrens II, 277. Cfr. Schol. L V. Il. α, 554 de ἅσσα: ἔστι δὲ κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν δύο μέρη λόγου, τὸ ἃ ἄρθρον καὶ τὸ σὰ Μεγαρικὸν δηλοῦν τὸ τινά. cfr. Eustath. 148, 38 σά, ὃ δηλοῖ τὸ τινὰ Μεγαρικῶς καὶ Δωρικῶς. Et Magn. 157, 48 σά, ὅ ἐστι Μεγαρικὸν δηλοῦν τὸ τινά.

v. 758. Ad Μεγαροῖ cfr. Lys. 1131 Πυθοῖ. Thuc. V, 18, 10 Πυθοῖ καὶ Ἰσθμοῖ. Krüg. l. l. §. 46, 1, 4. 41; 12, 12 seqq. — πῶς ὁ σ. ὤ.; Eq. 480 πῶς οὖν ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς ὤνιος;

v. 759. Ludit poeta duplici significatione vocis πολυτίμ.; valet enim primo „summe venerandus“ (de diis Ach. 807. Eq. 1390. Nub. 269, 293, 328. Vesp. 1001. Av. 667, 978, 1016. Thesm. 286, 594. Ran. 337, 397; de hominibus Ran. 851, de deorum sedibus Ran. 324), deinde de „rebus, quae plurimo emuntur“ dicitur. Arist. Stob. 60, 7 (Mein. II, 1108) καὶ μὴ περιμένειν ἐξ ἀγορᾶς ἰχθύδια τριταῖα πολυτίμητα. Cfr. Mein. ad Menandr. p. 43. Lob. ad Ajac. p. 242.

v. 760. De salinis Megarensium

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐδὲ σκόροδα;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ποῖα σκόροδ'; ὑμὲς τῶν ἀεί,
ὄκχ' ἐσβάλητε, τὼς ἀρουραῖοι μύες,
πάσσακι τὰς ἀγλῖθας ἐξορύσσετε.

v. 761—763. Greg. Corinth. p. 244. ed. Schaef.

v. 761. ὁμὲς Junt. I. — ὢν P. vulgo. ὧν Reisk. γῶν Ahrens. τῶν R. Elmsl. sqq. — σκόροδ' ἀμές; τῶν conj. Mein.

v. 762. ὄκχ' ἐσβάλητε. ABCR. Gregor. Corinth. p. 244. Br. sqq. Ahrens. II, 323: ὄκκα = ὄκα κα = ὅταν. ὄχ' ἐσβάλητε P. ὄκχ' ἐσβαλεῖτε Ald. Junt. Frob. Fri. Raph. Bis. Kust. οὐκ εἰσβαλεῖται Suid. in εἰσβαλεῖται. — τῶς Elmsl. — ἀρωραῖοι vulgo. ἀρουραῖοι R. recte, quum omnes tituli Meg. ap. Rang. habeant βουλᾷ.

v. 763. αἰλίθας P. ἀγλίθας vulgo. ἄγλιθας Suid. in ἄγλιθες, ubi ita scriptum, ὡς ἀρουραῖοι μύες ὠρύσσετε πασσάλῳ τὰς ἄγλιθας. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. ἀγλῖθας Kust. Br. Inv. Elmsl. Bekk. Dind. 25. Choerobosc. ad Theodos. 353, 12. σεσημειωμένου τοῦ ἀγλὶς ἀγλῖθος· τοῦτο γὰρ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ δος, ἀλλὰ διὰ τοῦ θος, ἔχει δὲ μακρὸν τὸ ῑ κατὰ τὴν γενικήν, καὶ σημαίνει τὴν κεφαλὴν τοῦ σκορόδου. — γλίθας R.

vid. ad v. 521. — οὐχ ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε; Rursus ambigue dictum est; spectant enim haec verba et imperium maris, quod Athenienses tum tenebant, (Schol. διὰ τὸ θαλλασσοκρατεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἔφη), et occupationem insulae Minoae (quinto belli anno, ante Christum 427. Thuc. III, 51), ex qua, exadversum Megara sita, Athenienses prohibebant Megarenses, quominus salem exportarent. Nisaea ipsa, ubi salinae erant, octavo belli anno, ante Chr. 424 (Thuc. IV, 69) expugnata est. De insulae Minoae situ egerunt v. Velsen Arch. Anz. XII, p. 381 seqq.; Conze et Michaelis Annal. d. Inst. 1861, p. 13; Conze Philolg. XIX, p. 164.

v. 761. De allio Megarensium vide ad v. 521. Pac. 1000. 246, ubi Schol. ἡ γὰρ Μεγαρικὴ γῆ σκοροδοφόρος. Saepissime hoc cibo vescebantur Graeci cfr. Beck. Charicl. I, 435. — De versu vid. Eng. Praef. Lys. p. XXVI. — Ad ποῖος cfr. ad v. 109. — H. l. ἀεὶ paenultima correpta, quae v. 751 producitur.

v. 762. ὄκχ' ἐσβάλητε. Vid. Plut. Pericl. 30. τοὺς δὲ στρατηγούς, ὅταν ὀμνύωσι τὸν πάτριον ὅρκον, ἐπομνύειν, ὅτι καὶ δὶς ἀνὰ πᾶν ἔτος εἰς τὴν Μεγαρικὴν ἐμβαλοῦσι. Thuc. IV, 66. Μεγαρῆς οἱ ἐν τῇ πόλει πιεζόμενοι ὑπό τε Ἀθηναίων τῷ πολέμῳ, ἀεὶ κατὰ ἔτος ἕκαστον δὶς ἐσβαλλόντων πανστρατιᾷ ἐς τὴν χώραν, κτλ. — τὼς ἀρουρ. μύες. De Atheniensibus dictum, qui celeriter escensionem faciunt, celeriterque naves rursus conscendunt. Bgl. comp. Synes. epist. 105. fin. δίκην ἀρουραίου μυὸς ἐνεδεδύκει τῇ πέτρᾳ. Nos diceremus: „*Wie Wasserratten*".

v. 763. ἀγλῖθας. Schol. τὰς κεφαλὰς τῶν σκορόδων. Vesp. 679, 680. — πάσσακι Schol. ὑποκοριστικῶς τῷ πασσάλῳ. Eustath. p. 540 πάσσαξ ὁ πάσσαλος λέγεται καθ' ὑποκορισμόν. Schwab. de deminut. p. 48; derivatum est a πάσσος, ut βώμαξ a βωμός, θρόναξ a θρόνος. Valet paxillum. Ut vites Atheniensium a Lacedaemoniis excidebantur, sic Megarensium campi alii copia opulenti ab Atheniensibus vastabantur.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δαὶ φέρεις;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

χοίρους ἐγώνγα μυστικάς.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καλῶς λέγεις· ἐπίδειξον.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἀλλὰ μὰν χαλαί.
ἄντεινον αἰ λῇς· ὡς παχεῖα καὶ καλά.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

χοῖρος, ναὶ Δία.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί λέγεις σύ; ποδαπὴ χοῖρος ἥδε;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

Μεγαρικά.

v. 764. τί δὲ φέρεις P. — χοίρως Bentl. Elmsl. Bl. Mein. severioris Doridis est. — ἐγών γα Elmsl.

v. 765. μὴν (α superscr.) Γ.

v. 766. αἲ Ald. Junt. Kust. — παχεῖαι καὶ καλαὶ P. Ald. Junt. Kust. παχεῖα καὶ καλά ACRΓ. Greg. Corinth. p. 252. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. παχεῖα καὶ καλή Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 12. παχεῖα χἠπαλά Mein. in adn. — Fritzsch. l. l., probatus Bgkio in adn. ad ed. II., verba inde ab ὡς παχ. Dic. tribuit.

v. 767. τουτὶ τῇ ἦν P. — ναὶ μὰ δία Γ. — νὴ R.

v. 768. ποδαπὴ δ' ἠτὶ χοῖρος Ald. Junt. Frob. Bis. ποδαπὴ δ' ἐστὶ χοῖρος (omisso ἥδε) Kust. Br. ποδαπὴ χοῖρος ἥδε R. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. „Lege ποδαπὴ δή 'στι vel ποδάπ' ἥδ' ἐστί" Bentl.

v. 766. De apocope in ἄντεινον vid. Ahrens. II, p. 353 seqq. Rang. 695, 697, 698 ἀγγράψαι. 696, 698 ἀνθέμεν. 697 ἀνθήτω. — Schol. ἀνάτεινον, εἰ βούλει, καὶ κρεμάσας ἐπίσκεψαι, πόσου βάρους εἰσίν; simul monstrat filias, alteram post alteram, qua re numerus singularis explicatur.

v. 767. Dic. contrectans puellas cognoscit, eas porcellos non esse. — τουτὶ τί ἦν τ. πρ. Est mirantis et indignabundi. Cfr. Ran. 438. Plut. 1097. vid. ad v. 157. — χοῖρος. Inde ab hoc versu ludit poeta duplici vocabuli χοῖρος significatione, quod valet sus et pudendum muliebre, cfr. Thesm. 289, 538. Eccl. 724. Eandem ambiguitatem inesse in latino porcus, tradit Varro R. R. II, 4, 10. „Nam et nostrae mulieres, maxime nutrices, naturam, qua feminae sunt, in virginibus appellant porcum, et Graeci χοῖρον". H. l. dicit Megarensis: „Cunnus, per Jovem".

v. 768. χοῖρος valet h. l. porcus.

ἦ οὐ χοῖρός ἐσθ' ἅδ';

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἔμοιγε φαίνεται.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οὐ δεινά; θᾶσθε τοῦδε τὰς ἀπιστίας·
οὔ φατι τάνδε χοῖρον εἶμεν. ἀλλὰ μάν,
αἱ λῇς, περίδου μοι περὶ θυμιτίδων ἁλῶν,
αἱ μή 'στιν οὗτος χοῖρος Ἑλλάνων νόμῳ.

v. 769. ἦ οὐ vulgo. ἢ οὐ Bl. — ἅδε R.

v. 770. θᾶσθαι P. Δ. θᾶσθε Greg. Corinth. p. 222. ed. Schaef. Ahrens. II, 342. — τοῦδε vulgo. τῶδε Bl. Mein. — τὰς ἀπιστίας libri. vulgo. τᾶς ἀπιστίας Dind. 25. τόνδε. τᾶς ἀπ. Elmsl., qui ad τόνδε subaudiri jubet τὸν χοῖρον. — τὰν ἀπιστίαν mavult Bl.

v. 771. φασι R. — οὐ φατὶ Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. οὔ φατι Dind. 28, 30. Ox. sqq. Ahrens. II, 312. — τόνδε P. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. τάνδε R., ut videtur. Inv. Dind. sqq. — ἦμεν vulgo. εἶμεν scribendum est, cfr. ad v. 741.

v. 772. Suid. in θυμιτίδων et περίδου Schol. Eq. 788. — αἱ λῇς PR. vulgo. εἰ βούλει Schol. Eq. Suid. in περίδου, omisit in θυμιτίδων. — περίδου P. Suid. Schol. Eq. vulgo. περιδοῦ Γ. edd. ante Br. om. hoc verbum R. Inv. — νῦν μοι Ald. Junt. Kust. Br. Bekk. νύν μοι Elmsl. Dind. 25. Bl. (cfr. Nub. 644) μοι omisso νῦν PRΓ. Schol. Eq. Suid. Inv. Dind. 28, 30. Ox. Bgk. Mein. cfr. adn. ad v. 738. τύ μοι prop. Blayd. — θυμιτιδᾶν Ald. Junt. Kust. Bgk. Mein. Bl. in Addendis. θυματιδᾶν ABCPΔ. θυμητίδαν R. Inv. θυμητιδᾶν Γ. Dind. 28, 30. Ox. θυμητίδων Suid. in περίδου (θυμητίδα in Cod. Ox.) θυμιτίδος Schol. Eq. 788. θυμιτᾶν Kust. in notis Bergl. Br. Elmsl. Dind. 25. Bekk. Bl. θυμιτῶν Suid. in θυμιτίδων probante Kustero. περὶ θυμαιτιδᾶν ἁλῶν vel θυμιτάων tentavit olim Bl. θυμιτίδων „Dorienses αἱ ἅλες dixisse videntur (cfr. Diall. II, 386), ut Attici οἱ ἅλες, unde v. 1099 ἅλας θυμίτας". Ahrens.

v. 769. χοῖρος h. l. denuo significat τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. — ἅδ', talis elisio in fine orationis alicujus personae non raro invenitur, Eq. 999. 1204. 1218. 1257. Nub. 726. 729. 733. 753. 778. 826. 849. 1185. Av. 150. 164. 817. 1015. 1224.

v. 770. οὐ δεινά; verte: Nonne indignum hoc est? (Bgl.) — τὰς ἀπιστίας, ad pluralem numerum cfr. Nub. 832. Pac. 65. Lys. 342 (μανιῶν). Thesm. 680 (μανίαις). Eq. 290 (ἀλαζονείας). Cratin. ap. Priscian. XVIII, p. 203 (Mein. II, 123) μοχθηρίας. Krüg. l. c. §. 44, 3, 5.

v. 772. περίδου μοι: „mecum da pignus"; ut h. l. cum dativo conjunctum legitur Nub. 644, sine dativo Ach. 1115. Sequitur εἰ μή Nub. 645. πότερον -ἤ Ach. 1115. Cum περί c. gen., ut h. l. Eq. 791. — De re cfr. Beck. Charicl. I, 446. Athen. IX, 366 dicit: καὶ ἅλας δὲ ἡδυσμένους ὁρῶ ἐν ἄλλαις παροψίσιν. Poll. VI, 71 commemorat ἅλας ἡδυντῆρας. Plin. Nat. hist. 31, 7, 41. conditur etiam sal odoribus additis. ibid. 21, 89 tritum cum sale thymum. Schol. ad h. l. οἷον μετὰ θύμου τετριμμένων. Hunc condiendi salis modum hodie non novimus.

v. 773. αἱ μή, cfr. Nub. 645. — χοῖρος valet pudendum muliebre. — Ἑλλάνων νόμῳ = communi hominum opinione.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ἔστιν ἀνθρώπου γε.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ναὶ τὸν Διοκλέα,
ἐμά γα. τὺ δέ νιν εἶμεν αὖ τίνος δοκεῖς;
ἢ λῆς ἀκοῦσαι φθεγγομένας;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

νὴ τοὺς θεούς,
ἔγωγε.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

φώνει δὴ τὺ ταχέως, χοιρίον.
οὐ χρῆσθα; σιγῇς, ὦ κάκιστ' ἀπολουμένα;

v. 774. νὴ R.

v. 775. Gregor. Corinth. p. 227 ed. Schaef. — τὺ Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. Bekk. Bl. Mein. σὺ libri. Ald. Junt. Kust. Dind. 28, 30. Ox. Bgk. — ἤμεναι Ald. Junt. I. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. Bekk. Mein. εἴμεναι libri. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. Gregor. Corinth. εἶμεν αὖ suspicatur Ahrens. II, 316. ἤμενε Junt. II. εἶμεν οὕτινος ἐδόκεις; Hamak.

v. 777. σὺ libri. Ald. Junt. Dind. 28. — χοιρίδιον P. (ABC. ut vid.) Ald. Junt. Kust. χοιρίον Bentl. Br. ex Dorvill. emend. ad Charit. p. 239 sqq. τὸ χοιρίον R.

v. 778. σιγῆς ABCPRΔ. Ald. Junt. Inv. Bgk. σιγᾶς Schol. Bentl. Kust. Br. Bekk. σιγῆν Greg. Corinth. p. 228. Br. in adn. Elmsl. Dind. Bl. Mein. οὐ χρῆν σιωπῆν vel οὐ χρῆν τυ σιγᾶς prop. Bl. οὐ χρῆσθα; σιγᾷς; Bgk. Mus. Rhen. I, p. 89, ubi Ahrens. II, 195 correxit σιγῇς; probante Fritzschio ad Thesm. v. 554. — ἀπολούμενα Ald. Junt.

v. 774. Nunc demum Dicaeopolis argutias verborum intelligere videtur, et inde ab hoc versu voce χοῖρος pro cunno utitur, Megarensis vero porcum ea voce significat. Sententia igitur est: „Pudendum est quidem, sed mulieris". — ἀνθρώπου i. e. mulieris. Cfr. Lys. 936. Eur. Hippol. 472. — Διοκλέα, heros Megarensium fuit Diocles, ᾧ καὶ ἀγῶνα τελοῦσι τὰ Διόκλεια Schol. cfr. Theocr. Id. XII, 27—29. Νισαῖοι Μεγαρῆες ἀριστεύοντες ἐρετμοῖς, ὄλβιοι οἰκείητε τὸν 'Αττικὸν, ὡς περίαλλα ξεῖνον τιμήσασθε Διοκλέα τὸν φιλόπαιδα.

v. 775. νιν encliticam formam huic dialecto vindicat Ahrens. II, 255. — ἐμά γα scil. ἔστιν. Megarensis respondet: Et quidem mea filia est, quasi dixerit Dicaeopolis: at ex homine nata est.

v. 776. ἢ λῆς, vid. ad v. 749. — φθεγγομένας est genitivus sing. numeri.

v. 777. χοιρίον i. e. porcelle.

v. 778. οὐ χρῆσθα; σιγῇς, vertendum: „*Hast du keine Lust? du schweigst?*" Derivatur a χράω, quod est χρῄζω, quod saepius legitur ap. Nostrum, Nub. 358. Thesm. 751. Cfr. apud Sophoclem, Antig. 887 εἴτε χρῇ θανεῖν. Ajac. 1373 σοὶ δὲ δρᾶν ἔξεσθ' ἃ χρῇς. Electr. 606 εἴτε χρῇς κακήν. Bgk. Com. Att. Rell. 135, 333. Lob. ad Buttm. Gr. Gr. II, 330. Ahrens. II, 195, 353. Dind. ad Soph. Antig. 887. — ὦ κάκ. ἀπολουμένα; refertur femininum ad praecedens χοιρίον, cfr. ad v. 465. — Ad hanc locutionem cfr. 924. Pac. 2. Vesp. 412.

πάλιν τὺ ἀποισῶ, ναὶ τὸν Ἑρμᾶν, οἴκαδις.

ΚΟΡΗ

χοῖ χοῖ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

αὗτα 'στὶ χοῖρος;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

νῦν γε χοῖρος φαίνεται.
ἀτὰρ ἐκτραφείς γε κύσθος ἔσται.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

πέντ' ἐτῶν,
σάφ' ἴσθι, ποττὰν ματέρ' εἰκασθήσεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' οὐχὶ θύσιμός ἐστιν αὐτηγί.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

σά μάν;

v. 779. τ' ἀποισῶ R. Inv. Dind. Bekk. Ahrens. II. 253. τύ γ' ἀποισῶ Greg. Corinth. p. 231. ΑΒCΡΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl., at τύ encliticum particulam γα respuit. τυ ἀποισῶ Bl. Bgk. Mein. τυ non eliditur Eq. 1225. Theocr. XIV, 1. Sophr. frgm. 74. Ahr. — ἀποισῶν deleta littera ν, Γ. — ναὶ μὰ τὸν R, ut vid., Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28. ναὶ τὸν Elmsl. in adn. Dind. 30. Ox. sqq.

v. 780. κοί κοί R.

v. 782. κύστος Γ. τε κύσθος P. — πέντ' ἐτῶν Megarensi tribuit Elmsl. Dind. 28, 30, Ox. Bl. Mein. Dicaeopolidis sunt in libris et editionibus vett. Dind 25. Bekk. Bgk.

v. 784. οὐδὲ P. (ABC. ut vid.) Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28. Ox. Bekk. Klotz. Jahn. Annal. 1849, p. 250. οὐ R. οὐχὶ Dind. 30. Bl. Bgk. Mein. — — αὐτηί Ald. Junt. Kust. Inv. αὐτηγί ΑΒCΡΓΔ. Br. Elmsl. sqq. — Verba αὐτηγί — θύσιμός ἐστι (v. 785) om. R. — τί μήν ΡΔ. vid. ad v. 757.

v. 779. His verbis (cfr. v. 742 sqq.), quibus puellae extremam famem pater minatur, filia commovetur, ut silentium rumpat.

v. 781. Megarensis voce χοῖρος significat porcum; Dic. ambigue respondet, dicit enim: Nunc quidem, postquam grunnivit, porcus esse videtur, sed verba ejus etiam sic explicari possunt: Nunc quidem, quamdiu parvula est puella, cunnus ejus χοῖρος vocatur (cfr. locum Varronis in adn. ad v. 767), sed quum adoleverit, κύσθος erit, i. e. αἰδοῖον adultarum feminarum cfr. Ran. 430. Lys. 1158.

v. 782. πέντ' ἐτῶν i. e. intra quinquennium. vid. ad v. 83.

v. 783. σάφ' ἴσθι. Plut. 889. Ran. 296, 918. Av. 604. Pac. 875. — ποττὰν ματέρ' εἰκ. Sine dubio etiam haec spurca sunt. Schol. πρὸς τὸ τῆς μητρὸς αἰδοῖον.

v. 784. θύσιμος apud Comicos nisi h. l. non invenitur. — De σά μάν vid. ad 757.

πᾷ δ' οὐχὶ θύσιμός ἐστι;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κέρκον οὐκ ἔχει.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

νέα γάρ ἐστιν· ἀλλὰ δελφακουμένα
ἑξεῖ μεγάλαν τε καὶ παχεῖαν κἠρυθράν.
ἀλλ' αἰ τράφειν λῇς, ὧδε τοι χοῖρος καλά.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡς ξυγγενὴς ὁ χοῖρος αὐτῆς θατέρᾳ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ὁμοματρία γάρ ἐστι κἠκ τωὐτοῦ πατρός.

v. 785. πᾶ Dind. 28, 30, Ox. Bl. Bgk. πᾷ Elmsl. Dind. 25. Bekk. Mein. Ahrens. II, 370.

v. 786—788. Athen. IX, 374 f. v. 786—787. Suid. in δέλφακας.

v. 786. νέα vulgo. νεαρὰ Schol. ad 739. Athen. Mein. non male. — δελφακούμενα R.

v. 787. κέρυθράν Γ. κηρυθράν Höpfn.

v. 788. εἰ R. — τράφεν vulgo, sed secundum leges mitioris Doridis scribendum est τράφειν. τρέφειν P. — χῶρος Ald. Junt. χοῖρος Kust.

v. 789. αὐτῇ θατέρᾳ P. — κύσθος vulgo. χοῖρος οὗτος θἀτέρῳ Hamak. probatus Mein.

v. 790. ὁμοματρία vulgo. ὁμομάτριος Hamak. ὁμογαστρία Burgess. in Class. Journ. XXXVII, 318. — ταὐτοῦ P. Ald. Junt. Kust. τωὐτοῦ ΑΒΓΔ. Bgk. τωὐτῶ Br. Inv. Elmsl. Bl. Bekk. Mein.

v. 785. πᾷ i. e. πῶς. Lys. 171. — κέρκον οὐκ ἔχει. Ad explicandum hunc locum juvat Pac. 1054 ἡ κέρκος ποιεῖ καλῶς ubi Schol. ἔθος γὰρ εἶχον τὴν ὀσφῦν καὶ τὴν κέρκον ἐπιτιθέναι τῷ πυρί, καὶ ἐξ αὐτῶν σημείοις τισὶ κατανοεῖν, εἰ εὐπρόσδεκτος ἡ θυσία, καὶ ἄλλα τινὰ πρὸς τὰ νεύματα σημεῖα λαμβάνειν, περὶ ὧν τὴν θυσίαν ἐποίουν. Richt. Proleg. Pac. p. 77. „Denique haec caudae ossisque sacri observatio pars quasi posterior sacrificii videtur fuisse.“ Herm. Antt. sacr. §. 28, 21.

v. 786. δελφακουμένα i. e. adulta. Suid. in δέλφακας· τοὺς μεγάλους χοίρους. Schol. τοὺς γὰρ μείζονας λοιπὸν χοίρους δέλφακας ἐκάλουν. Cratinus ap. Athen. XIV, 657 a. (Mein. II, 100) δέλφακας μεγάλους. Thesm. 237. Lys. 1060 legitur δελφάκιον. Compluribus locis etiam significat porcellum, ut δέλφαξ medium tenere videatur inter χοιρίον et χοῖρος (cfr. v. 788.)

v. 787. κἠρυθράν scil. κέρκον. De membro virili hic versus accipiendus est. cfr. Thesm. 239. τὴν κέρκον φυλάττου νυν ἄκραν. Ad adjectiva μεγ. καὶ παχ. cfr. Pac. 1348 τοῦ μὲν μέγα καὶ παχύ. Nub. 539 ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου, παχύ. Eccl. 1048. De porco Pac. 927 ἀλλ' ὑῒ παχείᾳ καὶ μεγάλῃ. Praeterea memini apud Shakespearium Rom. and Juillet Act I. Sc. III. legi: *„Yea“, quoth my husband, „fall'st upon thy face? Thou wilt fall backward, when thou com'st to age; wilt thou not, Jule?“ it stinted, and said — „Ay!“*

v. 788. τράφειν, Ahrens. II, 117. = εἰ τρέφειν θέλεις.

v. 789. Schol. διὰ τὸ ἀδελφὰς εἶναι αὐτάς. — κύσθος, quod significat puden-

αἴ δ' ἂν παχυνθῇ κἀναχνοιανθῇ τριχί,
κάλλιστος ἔσται χοῖρος Ἀφροδίτᾳ θύειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' οὐχὶ χοῖρος τἀφροδίτῃ θύεται.

v. 791. ἀλλ' ἂν R. Inv. Dind. unde scripsit Ahrens. II, 382. ἀλλ' αἰ. αἴκα Bl. (qui praeterea proponit καἴκα et addit „possis etiam χὤκκα = χὤταν). αἴκα δὲ Hamak. αἴ δ' ἂν ABCP. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. Bekk. Bgk. Rangab. 695, 696: οἷς ἂν ά πόλις τίθησιν, fortasse rectius τιθῇσιν. — κἀναχοανθῇ ABCRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. κἂνχνοανθῇ P. κἀναχωανθῇ Elmsl. Dind. Bl. δ' ἀναχνοανθῇ Mein. in textu, qui in adn. probat δ' ἀγχνοανθῇ propositum a Blaydesio. καὶ ὑποχνοανθῇ servato digamma aut καὶ περιχνοανθῇ prop. Bl. κἀγχνοανθῇ Hamak. κἀναχοιανθῇ Both. Bgk. Ahrens. II, 189. cfr. κοιαχτήρ in titulis Laconicis 1, 2, quos nuper ediderunt Conze et Michaelis in Annali dell' Instit. Tom. XXXIII, ubi tertius praebet κοαχτήρ. Ad ἀναχν. cfr. ἀναγραψάτω Rang. 693. ἀναγράψαι 696. — τριχὶ ABCRΓΔ. Elmsl. Dind. Bl. Bekk. Bgk. γ' ἐν τριχὶ P. Ald. Junt. Kust. τᾷ τριχὶ Br. Inv. πᾶς τριχὶ Hamak. θ' ὕστριχι Mein. fortasse ex Plat. Com. ap. Clem. Alex. Strom. VII, 718 (Mein. II, 624) κοὐδὲν ἀφ' ὑὸς γίγνεται πλὴν ὕστριχες καὶ πηλὸς ἡμῖν καὶ βοή.

v. 792. ἐστὶ P. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. ἔσται R. Bentl. Reis. Conj. 1, 283. Inv. Dind. sqq. pro ἔσται χοῖρος Hamak. prop. ἐσσεῖταί ποχ'. — θύεν Elmsl. Bl. Mein.

v. 793. τῆι ἀφροδίτηι R. τῇ ἀφροδίτῃ PΓ. τῇ ἀφροδίτᾳ Δ. τῇ 'φροδίτῃ Ald. Junt. Kust. Br. Inv. τἀφροδίτῃ Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. χοῖρός τἀφροδίτῃ (i. e. χοῖρός τοι Ἀφρ.) Mein.

dum adultarum feminarum, h. l. ineptum est; glossema genuinae scripturae χοῖρος videtur esse, quam bene restituit Hamakerus, reliqua vero intacta relinquenda esse censeo; ad comparationem compendiariam, quae dicitur, cfr. v. 783.

v. 791. Meinekii emendatio θ' ὕστριχι mihi non probatur, quum Megarensis, quem de filiae pudendo verba facere sequens versus docet, ambigue loqui debeat, ὕστριχι contra solum setas hispidas suis significare possit. — ἀναχν. Schol. ἀντὶ τοῦ δασυνθῇ· χνοῦς γὰρ ἡ πρώτη θρὶξ καὶ λεπτή· τουτέστιν ἐὰν ἀκμάσῃ καὶ ἡβήσῃ. Cfr. Nub. 978. Porro Aristag. ex Metagenis Auris ap. Athen. XIII, 571 b. (Mein. II, 761) νῦν δ' οὐχ ὑμῖν ἀγορεύω ἄρτι χνοαζούσας αὐλητρίδας.

v. 792. Obscoene loquitur Megarensis; Dic. vero respondet, quasi dixerit ille: „aptissimus erit porcus, qui Veneri immoletur". — Meg. paenultimam verbi θύειν corripit, quae ap. Nostrum semper producitur, cfr. Av. 565—568, ubi quinquies legitur. At vide Eurip. Electr. 1141 θύσεις γὰρ οἷα χρή σε δαίμοσιν θῦειν, qui locus transpositis duobus postremis verbis sanari potest, et Stratonem ap. Athen. IX, 382 c., v. 19, 20 (Mein. IV, 545) „οὐδ' ἄρα θύεις ἐρυσίχθον'"; οὐχ ἔφην ἐγώ. „βοῦν δ' εὐρυμέτωπον"; οὐ θύω βοῦν ἄθλιε, ubi vid. Mein.; ejusdem Hist. Crit. Com. p. 427.

v. 793. Dic. χοῖρος pro porco dictum accipit. De re vid. Herm. Ant. sacr. §. 26, 3. Prell. Myth. Gr. I, 290 n. 3 docet, porci sacrificium a Venere non prorsus alienum fuisse. Schol. πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων οὐ θύουσι χοίρους τῇ Ἀφροδίτῃ ὡς βδελυττομένῃ διὰ τὸν Ἄδωνιν αὐτόν. Apollod. 3, 14, 4, 5. ὕστερον δὲ θηρεύων Ἄδωνις ὑπὸ σύὸς πληγεὶς ἀπέθανε.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οὐ χοῖρος Ἀφροδίτᾳ; μόνᾳ γα δαιμόνων.
καὶ γίνεταί γα τᾶνδε τᾶν χοίρων τὸ κρῆς
ἅδιστον ἂν τὸν ὀδελὸν ἀμπεπαρμένον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἤδη δ' ἄνευ τῆς μητρὸς ἐσθίοιεν ἄν;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ναὶ τὸν Ποτιδᾶν, καί κ' ἄνις γα τοῦ πατρός.

v. 794. οὐ χοῖρος; Ἀφρ. μόνᾳ κτλ. A. Ald. Junt. Kust. οὐ χοῖρος Ἀφροδίτᾳ; μόνᾳ κτλ. BCΓ. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — γε R. Ald. Junt. Kust.
ων
Dind. 28. — δαίμονι Δ. δαιμονίων (h. e. δαίμονι) Γ.

v. 795. γίγνεται Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. γίνεται Ahrens. II, 42. γίνεταί γε R. — τῶνδε τῶν RΓΔ.

v. 796. ἅδιστον Bekk. — ἐς ΒΓΔ. ἀν Bgk. ἂν vulgo. Ahrens. II, 354, qui p. 357. suspicatur ἂν pro ἀμφὶ dictum esse. — ὀβελὸν R. — ἀμπεπαρμένον Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. ἐμπεπαρμένον libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk.

v. 798. Ποτείδαν P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25. Bekk. Ποτειδᾶν Bgk. Mein. Ποτειδᾶ ΒΔ. Elmsl. Dind. 28. 30. Ox. Bl. ποτεῖδα A. ποτείδα Γ. ποπίδα C. ποσειδῶ R. „Verius Ποτιδᾶν, quam Ποτειδᾶν, quum certo constet, antiquiorem Doridem simplici vocali usam esse, vid. Diall. II, 294. Possis tamen suspicari, ipsum Aristophanem diphthongum e consuetudine Attica ascivisse, ut Ποτείδαια in Atticis titulis (etiam saec. V.) scriptum reperitur, ut C. I. I, 170, 171. Rangab. n. 370. Catal. Trib. LV, LXIII, XCIII, XCVII (Rang. 172, 181, 215, 221). Quum vero meliores libri extremum ν non agnoscant, vereor, ne genuina lectio sit τὸν Πότῑδα, simili metaplasmo, atque Ἄϊδος, Ἄϊδι ab Ἀΐδης. Conferantur etiam Ποσείδιππος, Πόσειδις alia, quae ad stirpem Ποσειδ revocanda sunt." Ahrens. — κἂν ἄνευ ΒΡΓΔ. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bgk. κἄνευ ACR. ἂν κἄνευ Ald. Junt. Kust. κἂν ἄνις Bentl. καί κ' ἄνις Eng. ad. Lys. 171. Bl. Mein. — γε R. – τῶ πατρός Bl. Bgk. Mein.

v. 794. χοῖρος rursus obscoene dictum.

v. 795. Etiam haec obscoena sunt. Epicharm. frgm. 51 Ahrens (Diall. II, 444) ἔστι δ' ἅδιστον κρέας. Antiphan. ap. Athen. III, 100 d. (Mein. III, 129) μήτραν τινὲς πωλοῦσιν ἥδιστον κρέας. Plat. ap. Clem. Alex. Strom. VII, 718 (Mein. II, 624) τὰ γὰρ κρέα ἥδιστ' ἔχουσι (scil. ὕες).

v. 796. ὀδελὸν i. e. ὀβελόν significat hastam virilem et veru, ludit ergo Megar. ambiguitate. cfr. v. 1007 ἵν' ἀναπείρω τὰς κίχλας.

v. 797. ἐσθίοιεν ἂν propter particulam ἤδη adjectam sensu futuri dictum est. Cfr. Plut. 96.

v. 798. Cfr. Epicharm. frgm. 62. Ahrens. Diall. II, 446. ναὶ τὸν Ποτιδᾶν. — Hic excursus, denuo spectans famem Megarensium, finitur v. 810. H. v. Megarensis ambagibus Dicaeopolidi declarat, se puellas vendere velle, et in sequentibus facillimum se praebet.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δ' ἐσθίει μάλιστα;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

πάνθ' ἅ κα διδῷς.

αὐτὸς δ' ἐρώτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

χοῖρε χοῖρε.

ΚΟΡΑ

κοΐ κοΐ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τρώξεσθ' ἐρεβίνθους; εἰπέ μοι.

v. 799. ἃ δίδως lemma scholii. ἃ καὶ δίδως libri. Ald. Junt. Kust. Inv. Bekk. ἃ κἂν διδῷς Br. ἅ κα διδῷς Porson. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. De κα producto vid. ad v. 737. —

v. 800. In P sic distributus: Δικ. αὐτὸς δ' ἐρ. Μεγ. χ. χ. Br. et Inv. exhibent κόρη α'. — ἐρώτα Bekk. — Pro χοῖρε χοῖρε mavult Elmsl. χοιρίον propter caesuram in quinta sede insolitam, sed vid. Eng. Lys. p. XXIV. Klotz. Jahn. Annal. Vol. L, p. 399. χοῖρε semel tantum Bl. χύρρε χύρρε Bgk. in adn. ed. II. cfr. Ael. Dionys. ap. Eustath. ad Od. p. 1752, 32: χύρρε ἐπίφθεγμα πρὸς τοὺς ὗς. Hesych. χύρρα. οὕτως εἰώθασι ταῖς ὑσὶν ἐπιφθέγγεσθαι. Sed haec vox ab iis potius videtur adhibita esse, qui sues in viis agebant, quam ab iis, qui eas comiter compellabant, ut h. l. Dicaeopolis. — κοΐ ter positum exhibet Γ. Bl.

v. 801. Priora verba tribuit Megarensi P. — Br. Inv. scribunt κόρη α'. — τρώγοις ἂν vulgo. — κοΐ ter ABCΓ. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. κοΐ bis R. Ald. Junt. Kust. Mein. κοΐ semel P. — ἐχὼν κοΐ κοΐ vel τρώγοις ἐρεβίνθους αὐτὸς ἄν; K. κοΐ κοΐ Bentl. — τρώγεις ἐρεβίνθους, εἰπέ μοι; K. κοΐ κοΐ prop. Klotz. Jahn. Annal. 1849, 244. ex Schol. ad Clem. Alexandr. IV, p. 109, 9. ed. Klotz., qui habet τρώγοις ἂν κτλ. Inde Bgk. in adn. ad ed. II. fecit τρώγοις ἐρεβίνθους, εἰπέ μοι; κοΐ κοΐ. — Mein. post ἐρεβίνθους lacunae signum ponit eamque explere studet verbis φέρε δὴ vel λέγε δή. — Equidem pro vulgato τρώγοις ἂν scripserim τρώξεσθ' cfr. κεκράγατέ v. 804. Praeterea cfr. v. 319 εἰπέ μοι, τί φειδόμεσθα τῶν λίθων, ὦ δημόται; 328 εἰπέ μοι, τί τοῦτ' ἀπειλεῖ τοὔπος, ἄνδρες δημόται;

v. 799. ἐσθίει, scil. τὰ χοιρία. Corrigi posse putat Blaydesius: τί δ' ἐσθίουσ' ἥδιστα;

v. 800. De imperativi forma ἐρώτη cfr. Ahrens. Diall. II, 195.

v. 801. ἐρέβινθος Pac. 1136, Eccl. 45, 606. Nub. 1396. Ran. 545, quibus lo is plerumque membrum virile significari dicunt interpretes, ut etiam h. l. Schol. tradit: ἔπαιξε πρὸς τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρός, ἐπεὶ καὶ ἐρέβινθον αὐτὸ καλοῦσι. Sed quum totius hujus loci cardo in ridenda fame et paupertate Megarensium versetur, nequitiam in h. l. inesse nego. (cfr. Pherecr. ap. Athen. II, 55 b. (Mein. II, 341) τρώγων ἐρεβίνθους ἀπεπνίγη πεφρυγμένους). Nihil aliud significat poeta, quam rem minimam, ut Nub. 1396 οὐδ' ἐρεβίνθου idem valet, quod οὐδὲ γρῦ (cfr. Richt. ad Pac. 1128).

ΚΟΡΑ

κοΐ κοΐ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δαί; φιβάλεως ἰσχάδας;

ΚΟΡΑ

κοΐ κοΐ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

[τί δαί; σὺ καὶ τρώγοις ἂν αὐτάς;

ΚΟΡΑ

κοΐ κοΐ.]

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡς ὀξὺ πρὸς τὰς ἰσχάδας κεκράγατε.

v. 802. 804. Suid. in φίβαλις.

v. 802. Megarensi tribuit P. — Br. et Inv. habent κόρη α'. — τί δέ; Suid. — φιφάλεως R. — „ἰσχάδας suspectum“ Bgk. in adn. ad ed. II. — κοΐ ter Γ.

v. 803. non agnoscit h. v. Suid. — ejecerunt Bentl. Dind. 30. Ox. Mein., uncinis inclusit Bgk.; post versum 805 collocat P., praefixo nomine Δικ., quamquam ejusdem sunt etiam priora. — τί δαὶ σῦκα τρώγοις ἂν αὐτός ΑΓ. σύ κα τρ. ἄ. αὐτ. R. sec. Dind. (κἀτρώγοις sec. Inv.) σύκα Mein. — σὺ κατατρώγοις ἂν αὐτός C. σὺ κατρώγοις αὐτὸς ἂν B. σῦκα τρώγοις αὐτὸς ἂν Junt. II. Kust. Frob. Bis. τί δὲ σῦκα τρ. αὐτ. ἂν P. Ald. Junt. I. Fri. Raph. τί δαί; σὺ σῦκα τρώγοις ἄν; Fritzsch. Jahn. Ann. 1829, 13. τί δαὶ σύ; καὶ τρώγοις ἂν αὐτάς; Br. Inv. Bekk. τί δαὶ σύ; τρώγοις ἂν Elmsl. Dind. 25. 28. Bl. τί δαί; σὺ καὶ τρώγοις ἂν αὐτάς; Bgk. — κοΐ bis libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. Bgk. Mein. κοΐ ter Elmsl. Dind. 25. 28. Bl. — Br. Inv. scribunt κόρη β'.

v. 804. κεκράγατον edidit Br.

v. 802. φιβάλεως ἰσχάδας. Schol. γένος συκῆς ἡ φίβαλις. Schol. Pac. 628. τὴν κορώνεων: κορώνεως ὡς φιβάλεως. ἔστι δὲ εἶδος συκῆς. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι. Hesych. φιβάλεα. εἶδος σύκων, καὶ ἡ συκῆ ὁμωνύμως. τινὲς δὲ ἰσχάδας. Pherecr. ap. Athen. III, 75 b. (Mein. II, 287) τῶν καλουμένων φιβάλεων σύκων πολλοὶ μὲν μέμνηνται τῶν κωμῳδιοποιῶν, ἀτὰρ καὶ Φερεκράτης κτλ.: „καὶ τῶν φιβάλεων τρῶγε σύκων τοῦ θέρους“. Hermipp. ap. Athen. III, 77 a. (Mein. II, 406) τῶν φιβάλεων μάλιστ' ἂν ᾖ τῶν κοράκεων. — Docet Mein. Hist. crit. I, 97 casum rectum esse φιβάλεως. cfr. Theodos, Bekk. Anecd. 1197. τὰ πολλὰ εὑρίσκονται παρὰ Ἀθηναίοις εἰς ως μὴ ἔχοντα προϋποκείμενον κοινόν, οἷον κορώνεως, φιβάλεως, δαμερίππεως, χελιδώνεως, ἱέρεως. ἔστι δὲ τὸ μὲν κορώνεως καὶ φιβάλεως καὶ δαμερίππεως καὶ χελιδώνεως εἴδη φυτῶν, τὸ δὲ ἱέρεως τὸν ἱερέα σημαίνει. cfr. Pac. 628 ἐπεί τοι τήν κορώνεών γε μου ἐξέκοψαν (scil.: συκῆν). Athen. XIII, 582 χελιδώνεως (scil. συκῆ vel ἰσχάς). — ἰσχάδας Vesp. 296. Pac. 634. 1217. 1219. Eq. 755. Plut. 191, 677. 801. 811. 1122. Beck. Charicl. II, 450.

v. 803. Rectissime scripsit hunc versum Bgk., tamen ejiciendus est, ut turpiter concinnatus e v. 801 et 802. „Ad praecedentia verba φιβάλεως ἰσχάδας adscriptum fuit, opinor, σύκα τρώγοις ἄν.“ Dind.

v. 804. De ὀξύ cfr. ad v. 231. — κεκράγατε. Pluralis numerus de duabus

ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν τῶν ἰσχάδων
τοῖς χοιριδίοισιν. ἆρα τρώξονται; βαβαί,
οἷον ῥοθιάζουσ', ὦ πολυτίμηθ' Ἡράκλεις.
ποδαπὰ τὰ χοιρί'; ὡς Τραγασαῖα φαίνεται.
ἀλλ' οὔτι πάσας κατέτραγον τὰς ἰσχάδας.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἐγὼ γὰρ αὐτᾶν τάνδε μίαν ἀνειλόμαν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

νὴ τὸν Δί', ἀστείω γε τὼ βοσκήματε·

v. 805. Suid. in τρώξονται, qui etiam ἆρα τρώξονται e sequenti versu affert.

v. 806. τρύξονται R. Inv.

v. 807. 808. Suid. in ῥοθιάζουσιν.

v. 808. χοιρία ABCRΓΔ. — Τραγασαῖος memorat Steph. Byz. in Τραγασαί.

v. 809. Continuatur h. v. Dicaeopolidi in ABCPRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Megarensi tribuunt Hirschig. Bgk. Mein. — οὐχὶ ABCPΓΔ. vulgo. οὔτι R. Dind. Bl. Bgk. Mein. Fritzsch. ad Thesm. 1114.

v. 810. ἐγὼ vulgo. ἐγὼν Elmsl. Bl. — αὐτῶν vulgo. αὐτᾶν Elmsl. Bl. Mein. — ἀνειλόμην ABCPΓ. ἀνειλόμαν Edd. — ἀνελόμαν R.

v. 811. τὰ βοσκήματε P.

puellis usurpatur v. 806. 807. 809. 834. — πρὸς τὰς ἰσχάδας. Aliter Vesp. 103 κέκραγεν ἐμβάδας, ubi valet „clamantem postulare.“

v. 805. ἐνεγκάτω. De formis hujus imperativi vid. Richt. ad Pac. 1100 (1109 Bgk.), ἔνεγκε scribendum esse docentem, reliquas formas aoristi primi esse. — De τις cum imperativo vid. ad v. 571. — ἔνδοθεν e domo, contrarium est ἔνδον v. 395 seqq. — De schemate Attico, quod vocatur, vid. ad v. 184.

v. 806. Inter verba Dicaeopolidis ἆρα τρώξονται; caricae a servo afferuntur. — βαβαί mirantis est, ut Av. 272, saepe vero indignabundi (σχετλιαστικόν) Pac. 247. Lys. 1078.

v. 807. ῥοθιάζουσ'. Schol. ἀθρόως καὶ μετὰ κτύπου φωνῆς ὁρμῶσι καὶ ἐσθίουσι. θαυμαστικῶς δὲ τὸ οἷον. Nos diceremus: „*schmacken*“; proprie dicitur de strepitu undarum. Vide Indicem ap. Mein. Com. — De πολυτίμηθ' vide ad . 759·

v. 808. Τραγασαῖα. Τραγασαί fuit urbs Troadis, vid. Hesych. et Steph. Byz. H. l. alluditur ad aoristum τραγεῖν (v. 809 κατέτραγον), v. 853 ad τράγος, ubi vid. adn. Sic supra finxerat poeta v. 724 ἐκ Λεπρῶν a λέπειν, v. 726 Φασιανός a φαίνειν, v. 234 Βαλληνάδε a βάλλειν.

v. 809. Sine dubio hic versus Dicaeopolidi tribuendus est, qui miratur, e tanta copia caricarum ne unam quidem reliquam esse, et Megarensem confiteri cogit, se fame coactum unam sustulisse.

v. 810. Ridetur extrema Megarensium fames. Schutz. vertit: Ita est, nam ego hanc unam sustuleram.

v. 811. ἀστείω i. e. lepidus. Falso Scholiasta: ἀνθηρὰ καὶ καλά. — ἀστεῖον λέγειν legitur Ran. 5. 901. 906. Nub. 204. Vesp. 1258. ταὐτομολεῖν ἀστεῖον εἶναί σοι δοκεῖ; Plut. 1150. ἀστεῖον τὸ κέρδος Nub. 1064. ἀστειοτάτας ἐπινοίας Eq. 539. κραμβίδιον ἀστεῖον πάνυ Antiph. ap. Poll. VI, 55 (Mein. III, 5). ἀστεῖον ἑφθὴ τευθίς Sotad. ap. Athen. VII, 293 a.

πόσου πρίωμαί σοι τὰ χοιρίδια; λέγε.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

τὸ μὲν ἅτερον τούτων σκορόδων τροπαλίδος,
τὸ δ' ἅτερον, αἰ λῇς, χοίνικος μόνας ἁλῶν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὠνήσομαί σοι· περίμεν' αὐτοῦ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ταῦτα δή.
Ἑρμᾶ 'μπολαῖε, τὰν γυναῖκα τὰν ἐμὰν

v. 812—814. Suid. in. πόσου.

v. 812. πρίαμαι P.

v. 813. ἕτερον libri. Suid. Ald. Junt. Kust. Br. Bekk. ἅτερον Br. in adn. Inv. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. Ahrens. II, 114. — τουτῶν Ahrens. II, 31. τουτί Elmsl. in adn. τοῦτο Elmsl. in contextu. — τροπαλλίδος Schol. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. τροφαλλίδος Suid. in πόσου. τροπηλίδος Suid. in τροπηλίς. τροπαλίδος ΡΓΔ. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. Ahrens. II, 144.

v. 814. τὸν Γ. — ἕτερον Suid. corrector in Cod. Oxon. in πόσου. — ἂν λῇς Junt. II. Frob. Bis. — χοίνικας R. — μὸν ἁλῶν P.

v. 816. Ἑρμῇ ἐμπολαῖε P. Ἑρμῇ 'μπολαῖε B. Dawes. Misc. crit. p. 244. Ἑρμ' ἐμπολαῖε ACRΓΔ. Schol. Ald. Junt. Kust. Ἑρμᾶ 'μπολαῖε Scalig. Kust. in adn. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Pors. Exempla congessit Kidd. ad Daw. Misc. Crit. p. 448.

(Mein. III, 585.) χρεῖσκιον ἀστεῖον πάνυ ὕειον Alexid. ap. Athen. XIV, 655 f. (Mein. III, 472.) ἐν ἀργυρῷ ποτηρίῳ ἀστειοτάτῳ τὴν ὄψιν Alexid. ap. Athen. III, 125 f. (Mein. III, 408.) — βοσκήματε, de pecudibus dicitur. cfr. Xen. Cyrop. VIII, 1, 9. καὶ ἵππων καὶ κυνῶν ἐπιμελητὰς καθίστη, οὓς ἐνόμιζε καὶ ταῦτα τὰ βοσκήματα βέλτιστ' ἂν παρέχειν αὐτῷ χρῆσθαι.

v. 812. πόσου πρ. σοι. Ran. 1229. ἐγὼ πρίωμαι τῷδ'; Ach. 815. ὠνήσομαί σοι. Pac. 1261. τούτῳ - τὰ δόρατα ταῦτ' ὠνήσομαι, ubi Schol. Ἀττικῶς εἶπε τούτῳ ὠνήσομαι ἀντὶ τοῦ παρὰ τούτου ὠνήσομαι. —χοιρίδια. Pac. 376, 389.

v. 813. Allia poscit Megarensis, quia domi eorum egebat, cfr. v. 761. — τροπαλίδος sic Dorice pro τροπηλίδος, formatum a verbo τροπέω = τρέπω. Suid. τροπηλίς · ἡ τῶν σκορόδων δεσμή (alliorum fasciculus). Similia, sed corrupta tradit Hesych. in τριοπηλίς et τριτοπηλίς. Alibi haec vox non legitur.

v. 814. Schol. ἀστείως δὲ ὁ Μεγαρεὺς ἅμα καὶ περιπαθῶς ταῦτα παρὰ τοῦ Δικαιοπόλιδος ζητεῖ, ἃ πρότερον οἱ Μεγαρεῖς ἄλλοις παρεῖχον.

v. 815. σοι cfr. ad v. 812. — περίμεν'. Thesm. 70 περίμεν', ὡς ἐξέρχεται. Plut. 1191. ἀλλὰ περίμεν'. Haec locutus Dicaeopolis discedit in domum. — ταῦτα δὴ scil. δράσω. Nos diceremus: *Ja wohl.* Vesp. 951. ταὐτά νυν Vesp. 1008. ταῦτα Pac. 275. Vesp. 142. Eq. 111. Cfr. Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 78 a.

v. 816. Idem epitheton Mercurii legitur Plut. 1155 ἀλλ' ἐμπολαῖον. cfr. Prell. Myth. Gr. I, 321. Apud Rhodios vocabatur Mercurius ἐπιπολαῖος sec. Hesych. in ἐπιπολαῖος. — Ad accusativum

οὕτω μ' ἀποδόσθαι τὰν τ' ἐμαυτοῦ ματέρα.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

ὤνθρωπε, ποδαπός;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

χοιροπώλας Μεγαρικός.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

τὰ χοιρίδια τοίνυν ἐγὼ φανῶ ταδὶ
πολέμια καὶ σέ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

τοῦτ' ἐκεῖν', ἵκει πάλιν,
ὅθενπερ ἀρχὰ τῶν κακῶν ἁμὶν ἔφυ.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

κλάων μεγαριεῖς. οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

Δικαιόπολι Δικαιόπολι, φαντάζομαι.

v. 817. ἐμαυτοῦ R. Ald. Junt. Kust. Dind. 28. Bgk. ἐμαυτῶ Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 30. Ox. Bekk. Bl. Bentl. ἐμωυτῶ Mein. — μητέρα Mein.

v. 818. ἄνθρωπε P. Ald. Junt. Kust. Br. ὤ'νθρωπε Elmsl. ὤνθρωπε Bekk. ὦνθρωπε RΓ. Inv. Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 819. τοίνυν γ' ἐγώ BP. Ald. Junt. Kust. τοίνυν ἐγώ ACRΓ. Br. Inv. sqq. — φανῶ vulgo. φαίνω Bl. Mein. ex versu 912.

v. 820. ἥκει BR. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Inv.

v. 821. ἁμῖν vulgo. ἄμμιν Junt. I. ἁμίν γ' mavult Elmsl. Scribendum est ἁμὶν ἔφυ sec. Ahrens. II, 260. — ἀρχὰ vulgo. ἀρχά Dobr. Mein.

v. 822. κλαίων R. — μεγαρεῖς P. — σάκκον PR.

v. 823. φαντάζομαι Suid. vulgo. Ahrens. II, 97. vid. ad v. 732. φαντάδδομαι Valken. Dind. Bl. Mein.

c. inf., quem falso Schol. suspendit a γένοιτο, cfr. adn. ad 248.

v. 818. Prodit sycophanta a dextera proscenii parte.

v. 819. φανῶ i. q. ἐσυκοφάντει v. 519.

v. 820. πολέμια καὶ σέ. cfr. v. 912. 914. Nos diceremus: *Contrebande.* De hac accusatione, quae φάσις vocabatur, cfr. Herm. Antt. publ. §. 136. Dimidia pars multae ad accusatorem redibat, Böckh. Staatsh. I, 120 n. b. Schoem. Antt. Gr. I, 496. — τοῦτ' ἐκεῖν', vid. ad v. 41. Reis. Conj. I, 279. — ἵκει v. 742. 750.

v. 821. Spectat hic versus sycophantarum injurias. Schol. ἐκ τοῦ συκοφαντεῖν δηλονότι. Cfr. quae Dic. exposuerat supra v. 516—522.

v. 822. μεγαρίζειν i. e. et Megarice loqui, et Megarice cogitare, i. e. decipere. cfr. ad v. 738. Similia sunt βακίζων Pac. 1072. βεμβικιᾶν Av. 1465. — κλάων, respondet κλάων γε σύ v. 827. — σάκος, Schol. σάκος νῦν δι' ἑνὸς κ. ἀνωτέρω (v. 745) δὲ διὰ δύο. Cfr. Phryn. Lob. p. 257. Δωριεῖς διὰ τῶν δύο κκ, 'Αττικοὶ δὲ δι' ἑνός, ubi vid. quae congessit Lob.

v. 823. Hes. et Suid. φαντάζομαι·

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὑπὸ τοῦ; τίς ὁ φαίνων σ' ἐστίν; ἀγορανόμοι,
τοὺς συκοφάντας οὐ θύραζ' ἐξείρξετε;
τί δὴ μαθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

οὐ γὰρ φανῶ τοὺς πολεμίους;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κλάων γε σύ,
εἰ μὴ 'τέρωσε συκοφαντήσεις τρέχων.

v. 824. φαντάζομαι. Δικ. ὑπὸ τοῦ; τίς BP. Ald. Junt. edd. ante Br. Elmsl. Both. Bl. Bgk. Mein. Bentl. Ahrens. II, 277. φαντάζομαι ὑπὸ τοῦ . Δικ. τίς AC et correctus B, ex quo edidit Br.: φαντάζομαι ὑπό του. Δικ. τίς κτλ. Inv. Dind. Bekk. — Porro Dicaeopolidi pergentes: ἀγορανόμοι AR, Γ. (in quo nihil adnotatum, utri tribuatur). ὦ ἀγορονόμοι ΒΔ. ὦ 'γορανόμοι Br. Inv. οἱ 'γορανόμοι Bentl. ἀγορανόμοι Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Megarensi tribuentes: ἀγορανόμοι C. οἱ δ' ἀγορανόμοι P. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust Reisk. (qui verba Dic. pergit).

v. 825. Dic. nomen praefigunt CP. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. — ἐξείργετε Γ.

v. 826. τίη R. τιὴ ABCPΓΔ. Ald. Junt. Kust. Inv. Dind. 25, 28. Bekk. Scalig. τί δὴ Br. Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. Herm. ad Vig. p. 760. τί δαὶ Elmsl. — μαθὼν ABCPRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Bl. Bekk. Bgk. παθὼν conj. Br. Scal. Elmsl. Mein.

v. 827. κλαίων. R.

v. 828. μὴ 'τέρωσε ABCP. Ald. Junt. Br. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Porson. μὴ ἑτέρωσε Kust. Elmsl. μήτ' ἑτέρωσε R. Inv. μή γ' ἑτέρωσε mavult Br. — ἰὼν ABCP. Ald. Junt. Kust. Br. τρέχων R. Inv. Elmsl. sqq.

συκοφαντοῦμαι. Megarensis, perterritus, a Dic. auxilium petit.

v. 824. Dic. e domo procurrens verbera sycophantae minatur, cfr. v. 724. 968. 54 οἱ τοξόται, ubi vid. adn. — De agoranomis vide ad v. 723.

v. 825. ἐξείρξετε forma pronuntiatu difficilis. Similia congessit Lob. Paral. I, 36. εἵρχθη Thuc. IV, 63. V, 94. Lys. c. Andoc. 105, 53. εἱρχθείς Lyc. c. Leocr. 164, 112.

v. 826. τί δὴ μαθών; Vesp. 251. τί μαθὼν Plut. 908. σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις. Nicol. ap. Stob. XIV, 7. (Mein. IV, 579) τί γὰρ μαθών. — Quum φαίνειν valeat συκοφαντεῖν et lucere, ludit poëta in ambiguitate. Dicit ergo Dic.: sine ellychnio luces? vel: cur hominem defers, qui nulla ellychnia importaverit?

v. 827. Cfr. πῶς γὰρ σωθησόμεθ' ἄλλως; Eccl. 786. ὄντως γὰρ οἴσεις; — κλάων γε σὺ scil.: φανεῖς. Eccl. 1027 ἀλλ' ἔμπορος εἶναι σκήψομαι . Γρ. α'. κλάων γε σύ. Eq. 282. ἐξάγων γε τἀπόρρηθ' scil. ἐχθεῖ. Arist. ap. Schol. Nubb. 633 (Mein. II, 953) οἰμώζουσά γε scil. καταβέβληκεν.

v. 828. Av. 991. οὔκουν ἑτέρωσε χρησμολογήσεις ἐκτρέχων; 1260. οὔκουν ἑτέρωσε πετομένη καταιθαλώσεις τῶν νεωτέρων τινά; Post hunc versum Sycophanta, cui Dic. lora minatur, aufugit.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οἷον τὸ κακὸν ἐν ταῖς Ἀθάναις τοῦτ' ἔνι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

θάρρει Μεγαρίκ'· ἀλλ' ἧς τὰ χοιρίδι' ἀπέδου
τιμῆς, λαβὲ ταυτὶ τὰ σκόροδα καὶ τοὺς ἅλας,
καὶ χαῖρε πόλλ'.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἀλλ' ἁμὶν οὐκ ἐπιχώριον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πολυπραγμοσύνης· νῦν ἐς κεφαλὴν τράποιτό μοι.

v. 829. om. ταῖς P.

v. 830. ἀλλὰ ἧς RΓ. ἀλλ' ἧς τὰ χοιρίδι' vulgo. ἀλλ' ἧς ἀπέδου τὰ χοιρία Elmsl. Both. „quia numquam senarium claudit vox trisyllaba, quae duas priores corripit, nisi praecedat monosyllaba,“ at vid. Enger. Praef. Lys. p. XXVII.

v. 831. ταύτη Γ.

v. 832. πολλὰ ἀλλὰ μὶν R. πολλὰ ἀλλὰ μὲν ΓΔ. πολλάγε ἀλλὰ μὲν P. πολλά γ' ἀλλὰ μὲν Ald. Junt. Frob. Kust. Br. Inv. ἀλλὰ μὴν lemma scholii. πολλά γ' ἀλλὰ μὴν Bis. πόλλ'. Μεγ. ἀλλ' ἁμὶν Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Eng. Praef. Lys. p. XX.

v. 833. πολυπραγμοσύνης vulgo. πολυπραγμοσύνη R. Dind. Bl. Mein. Fritzsch. ad Thesmoph. 1109. — νῦν libri. νυν Br. Elmsl. Bekk. Bl. Mein. — τρέποιτ' ἐμοί P. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. Inv. Dind. τράποιτ' ἐμοί. Bl. Mein. τράποιτό μοι R. Bekk. τρέποιτό μοι Bgk. — Post πολυ. vulgo colo interpungitur. „prave post πολυπραγμοσύνης cum Frischlino interpunxit Heindorf ad Plat. Protag. p. 575“ Reis. Conj. I, 267; πολυπραγμοσύνης enim si ab reliquis secernatur, articulum non recte abesse. Post νυν colon posuerunt Br. Bekk. Sine interpunctione versum scribunt Elmsl. Bl. Mein.

v. 829. τὸ κακὸν i. e. οἱ συκοφάνται. cfr. Nub. 907.

v. 830. Μεγαρίκ' vid. ad v. 180.

v. 831. τιμῆς i. e. pretium. cfr. v. 895.

v. 832. χαῖρε πόλλ'. cfr. ad v. 200. —ἐπιχώριον Schol.: τὸ χαίρειν διὰ τὰ κατέχοντα ἡμᾶς κακά. Redde: Valere apud nos mos non est. Plut. 47. ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον. 342. οὔκουν ἐπιχώριόν γε πρᾶγμ' ἐργάζεται.

v. 833. Optime intellexit hunc locum Boissonade in Wolfii Analactis III, 81. „Scripserim, mutata duntaxat interpunctione: πολυπραγμοσύνης. νῦν εἰς κεφαλὴν τρέποιτό μοι. Dic. Vive valeque multum! Meg. Sed valere apud nos moris non est. Dic. Oh loquendi intemperantiam! Inmeum jam vertat caput formula inauspicatior!“ De genitivo absolute posito vid. Krüg. l. l. §. 47, 3, 1, qui ex Platone attulit ὦ Πόσειδον, δεινῶν λόγων sine articulo. Theocr. 15, 75 χρηστῶ κ' οἰκτίρμονος ἀνδρός. — ἐς κεφαλ. τρ. μ. Lys. 915. εἰς ἐμὲ τράποιτο. Nub. 40 ἐς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται. Pac. 1063 ἐς κεφαλὴν σοί. Plut. 526. idem. 651 μὴ δῆτ' ἔμοιγ' ἐς τὴν κεφαλήν. Plura congessit Mitch. ad h. l. Quum haec locutio sit male precantium, facete „χαῖρε πολλά“ formula inauspicata

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ὦ χοιρίδια, πειρῆσθε χἄνις τοῦ πατρὸς
παίειν ἐφ' ἀλὶ τὰν μᾶδδαν, αἴκα τις διδῷ.

ΧΟΡΟΣ

εὐδαιμονεῖ γ' ἄνθρωπος. οὐκ ἤκουσας οἷ προβαίνει σύστ. α'.
τὸ πρᾶγμα τοῦ βουλεύματος; καρπώσεται γὰρ ἀνὴρ

v. 834. χἄνις Elmsl. — πειρᾶσθε R. — τῶ vulgo.

v. 835. παίειν om. R. — ἀλίταν Br. Inv. — παῖεν ἐφ' ἄλεσι Hamak. — μάζαν libri Ald. Junt. μᾶζαν Dind. 28. μάδδαν Portus. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. Bekk. Bgk. μᾶδδαν Dind. 30. Ox. Bl. Mein. vid. ad v. 732.

v. 836. ἄνθρωπος libri. Ald. Junt. Kust. ὤνθρωπος Br. Inv. — κοὐκ P. — ἠκούσαθ' mavult Blayd. — προυβαίνει ΓΔ. — εὐδαιμονεῖς, ὤνθρωπε· τίς οὐκ ἤκουσεν οἷ προβαίνει Hamak., qui fallitur credens Dic. proscenium non reliquisse.

v. 837. ἀνὴρ libri. Ald. Junt. Kust. ὠνὴρ Br. Inv.

esse statuitur. — Aoristus τράπ. praeferendus est, qui in talibus formulis usitatissimus est. cfr. Ach. 92. Lys. 915. Plut. 180.

v. 835. παίειν i. e. avide vorare, nostrum *beischlagen*. Idem valet ἐρείδειν Pac. 25, ubi Schol. συντόνως ἐσθίει, et κόπτειν ap. Poll. IX, 102. σποδεῖν Pac. 1306. Pherecr. ap. Athen. III, 111 b. (Mein. II, 274) cfr. Mein. II, 8. φλᾶν Pac. 1306. Menand. ap. Plut. de Sanit. p. 133 B. (Mein. IV, 280). Hesych. παίει· τύπτει, πλήττει, κρούει, δέρει ἢ ἐσθίει. — ἐφ' ἀλὶ τὰν μᾶδδαν = ἐσθίειν μετὰ τῶν ἁλῶν τὸν ἄρτον διὰ τὸ ἀπορεῖν προσφαγίου. Arist. ap. Eustath. p. 73 extr. (Mein. II, 1193) ἐπὶ τῷ ταρίχει τὸν γέλωτα κατέδομαι. cfr. Ach. 967 ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω. Simile est Gallorum *café au lait*. Megarensis postquam puellas Dicaeopolidi tradidit, abit. Dic. domum intrat; proscenioque vacuo relicto, Chorus fortunam, quam Dic. pace composita sibi ipse fecerit, praedicat.

v. 836. De metro vide Rossb. et Westph. III, 207 seqq. Quattuor sunt systemata melica, quorum unumquodque constat e binis tetram. iamb. acatal., ternis dim. iamb. acat., quos sequitur paroemiacus logaoedicus (cfr. Pac. 955. 1038.) Arses in duas syllabas breves solvi possunt (cfr. 850, 851, 856), sed nusquam anapaesto cyclico locus est, quapropter ἀεί, v. 849, corruptum est. Ad sententiam cfr. Vesp. 885 seqq., 1450 seqq., ubi similiter Chorus pristinam suam opinionem deposuit. Praeterea vide infra v. 971 seqq., 1008 seqq. — εὐδαιμονεῖ. Redde: *Es geht ihm gut*. Pac. 696. — ἤκουσας ad spectatores directum esse putans. Blaydesius ἠκούσαθ' correxit; sed potius Chorus se ipsum alloqui videtur, ut infra v. 1015, 1042. — οἷ. Vesp. 1451. προβαίνει = quo evadat. Aliter Cratin. apud Ioann. Alexandr. de accentu p. 29, 25 (Mein. II, 60) ἐπίσχες αὐτοῦ, μὴ πέρα προβῇς λόγου. Soph. Ant. 853 προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους.

v. 837. τὸ πρᾶγμα τοῦ βουλεύματος i. e. τὸ βούλευμα. Alex. ap. Athen. III, 123 e. (Mein. III, 468) πρᾶγμα δ' ἐστί μοι μέγα φρέατος. Nub. 2 τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον, ibique Teuff. Eq. 1219. Ach. 150. — καρπώσεται scil. τὸ βούλευμα i. e. lucrum ex eo facit. Vesp. 520 ἥτις ἡ τιμή 'στί σοι καρπουμένῳ τὴν Ἑλλάδα. Plat. Euthyd. 305 e. καρποῦσθαι τὴν σοφίαν.

ἐν τἀγορᾷ καθήμενος·
κἂν εἰσίῃ τις Κτησίας
ἢ συκοφάντης ἄλλος, οἰ-
μώζων καθεδεῖται·
οὐδ' ἄλλος ἀνθρώπων ὑποψωνῶν σε πημανεῖ τι· σύστ. β΄.
οὐδ' ἐξομόρξεται Πρέπις τὴν εὐρυπρωκτίαν σοι,

v. 838. ἐν τῇ ἀγορᾷ P. ἐν τ' ἀγορᾷ BCΓΔ. ἐν τῇ 'γορᾷ lemma scholii. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. ἐν τἀγορᾷ Elmsl. sqq. commemorat hanc scripturam Schol. οὑν τἀγορᾷ Hamak., dictum esse putans de mercatore Athenas proficiscente.

v. 839. εἰσῄει R.

v. 841. οἰμώζων γε Δ, cujus vitiosam scripturam v. 847 conferas.

v. 842. Suid. in πημανεῖ. πημανεῖται P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28. Bekk. πημανεῖ τις conj. Elmsl. Bl. πημανεῖ τι conj. L. Dind. ad Xen. Cyrop. VIII, 7, 15. Dind. 30. Ox. Bgk. Mein. πημανεῖ Suid. in ipsa voce. — ὑποφαίνων R. sec. Inv. ὑποφανῶν R. sec. Bekk.

v. 843. ἐξομόρξεται Edd. fere omnes Bl. Bekk. Bgk. ἐναπομόρξεται Suid. in h. v., idem videtur Scholiasta legisse. Kust. Pors. Elmsl. Both. Mein. — Πρέμις Suid. — σου AR.

v. 838. ἐν τἀγ. καθήμενος, scil.: Dicaeopolis, qui solus omnium Atheniensium emit venditque. Cfr. Pherecrat. ap. Athen. XIII, 612 a. (Mein. II, 276) μυροπολεῖν καθήμενον ὑψηλῶς ὑπὸ σκιαδείῳ. Alexid. ap. Athen. VI, 226 a. (Mein. III, 439) τὸ μὴ πωλεῖν καθημένους ἔτι τοὺς ἰχθυοπώλας.

v. 839. Κτησίας, Schol. οὗτος ὁ Κτησίας ὡς συκοφάντης διαβάλλεται, praeterea prorsus ignotus est; apud Philetaerum et Anaxilam vero, mediae comoediae poetas, saepius Ctesias quidam propter voracitatem et gulositatem ridetur. Vide Indic. ap. Mein. Com. frgm.

v. 841. καθεδεῖται h. l. valet: auxilio destitutus sedebit, ut Germanicum: *dahersitzen*. Cfr. Arist. ap. Zonar. II, 1168 (Mein. II, 1190) οἰμώζων κάθου. Cratin. ap. eundem (Mein. II, 231) τὴν χεῖρα μὴ 'πίβαλλε, μὴ κλάων κάθῃ. Ad οἰμώζων cfr. etiam Eccl. 942. οἰμώζων ἄρα νὴ Δία σποδήσεις.

v. 842. ὑποψωνῶν, in praepositione ὑπὸ h. l. vis superandi inest, ut Eq. 1161. ὑποθεῖν δ' οὐκ ἐῶ. Redde: majore pretio te vincens. Recte ergo Schol.: ἐπὶ ὀψωνίᾳ κακουργῶν βλάψει, διότι αὐτὸς μόνος συναλλάττει τὰς ἀγοράς. Eadem significatione usurpantur παροψωνεῖν ap. Cratin. Athen. IV, 172 b. (Mein. II, 71) et παραγοράζειν Alex. ibid. (Mein. III, 409.) — Quum verbum πημαίνεσθαι activo sensu non inveniatur, rectissime scribitur πημανεῖ τι: passive legitur Soph. Aj. 1155 ἴσθι πημανούμενος, vid. Janson „De medii generis futuris passive usurpatis" in Jahn. Annal. 1854, p. 506 seqq.

v. 843. De Prepide nihil constat, videtur muliebria passus esse. Sententia haec est: Quia nunc solus in foro versaris, Prepis impudicitiam suam tibi non affricabit. — ἐξομόρξεται Schol. ἐναποψήσεται, ἐναπομάξει; sic Suid. interpretatur variam scripturam ἐναπομόρξεται. At ἐξομόρξεται retinendum esse videtur, ut Eur. Bacch. 344 μηδ' ἐξομόρξει μωρίαν τὴν σὴν ἐμοί. Herc. fur. 1399. ἀλλ' αἷμα μὴ σοῖς ἐξομόρξωμαι πέπλοις (Bgl.).

οὐδ' ὠστιεῖ Κλεωνύμῳ·
χλαῖναν δ' ἔχων φανὴν δίει
κοὐ ξυντυχὼν σ' Ὑπέρβολος
δικῶν ἀναπλήσει·
οὐδ' ἐντυχὼν ἐν τἀγορᾷ πρόσεισί σοι βαδίζων σύστ. γ'.
Κρατῖνος εὖ κεχαρμένος μοιχὸν μιᾷ μαχαίρᾳ,

v. 846. 847. Suid. in Ὑπέρβολον.

v. 846. ξυντυχὼν P. Suid. in Cod. Oxon. Ald. Junt. Kust. Br. ξυντυχών σ' R. Suid. Inv. Elmsl. sqq. κοὐ ξυντυχὼν Ὑπέρβολος δικῶν σ' ἀναπλήσει mavult Bl.

v. 847. δικῶν σε ἀναπλήσει Δ (cfr. v. 841). δικῶν ἂν πλήσσει Suid. Cod. Oxon.

v. 848. ὁ δ' Ald. Junt. Frob. Fri. οὐδ' R. Kust. Br. Inv. sqq. — ἐντυχὸν R. — ἐν τ' ἀγορᾷ ΒCΓΔ. ἐν τἀγορᾷ Elmsl. Dind. sqq. ἐν τῇ ἀγορᾷ P. ἐν τῇ 'γορᾷ AR. Ald. Junt. Frob. Bis. Br. Inv.

v. 849. Suid. in μοιχός. — ἀεὶ κεκ. libri. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 28, 30. Ox. Bekk. Bl. αὖ κεκ. mavult Elmsl. Mein. ἀποκεκαρμένος Reis. Conj. I, 45. Dind. 25. Bl. (Av. 806 σκαφίον ἀποτετιλμένῳ. Thesm. 838 σκαφίον ἀποκεκαρμένην). ἀνακεκαρμένος Bentl. ἀγκεκαρμένος Bgk. in adn. ed. II. εὖ κεκαρμένος Rossb. et Westph. III, 207. ἀεὶ κεκαρμένον Ald. Junt. I. Frob. ἀεὶ κεκραμένον Junt. II.

v. 844. Ad ὠστίζεσθαι c. dat. cfr. ad v. 25. „Nec in turba truderis a Cleonymo". Schol. οὐδὲ πιεσθήσῃ ὑπὸ Κλεωνύμου, ἀναγκάζοντός σε κινεῖν. Pac. 1006 similiter usurpatur τυρβάζεσθαι. καὶ περὶ ταύτας ἡμᾶς ἀθρόους ὀψωνοῦντας τυρβάζεσθαι Μορύχῳ — ἄλλοις τένθαις πολλοῖς. De Cleonymo vid. ad v. 88.

v. 845. χλαῖναν φανήν. Schol. φαεινήν, λαμπράν. Eccl. 347 φανὴ γὰρ ἦν (scil. ἡ σισύρα). Falso Bothius vertit: Etiamsi dives fueris, nam divitis fere esse χλαῖναν φανήν. Hoc loco vestis φανὴ est et manebit, quia Dic. solus in foro est. — δίει i. e. transibis forum.

v. 846. Ὑπέρβολος. Schol. τοῦτον ὡς φιλόνεικον διαβάλλει συνεχῶς Ἀριστοφάνης. De eo cfr. Meinek. Hist. Crit. Com. p. 188—195, praecipue p. 190.

v. 847. δικ. ἀναπλ., quod Hyperboli fuit munus, antequam ad rempublicam administrandam accessit: litibus te opplebit. Sic Nub. 1023 καταπυγοσύνης ἀναπλήσει. Plat. Apol. 32 c. βούλομαι ὡς πλείστους ἀναπλῆσαι αἰτιῶν. Proprio sensu usurpatur a Pherecr. ap. Eustath. Il. p. 898, 7 ἀνέπλησα τὠφθαλμὼ πάλης φυσῶν τὸ πῦρ. Theognet. ap. Athen. III, 104 b. (Mein. IV, 549) τῶν ἐκ τῆς στοᾶς λογαρίων ἀναπεπλησμένος.

v. 848. Jam se convertit Chorus ad Cratinum perstringendum. Contra sententiam complurium interpretum docet Bergk. Com. Att. Rell. p. 202, h. l. Cratinum poëtam comicum traduci. Exagitatur enim non solum vita ejus libidinosa, sed reprehenditur etiam, quod negligenter et festinanter fabulas componat. Futilia sunt, quae Schol. de melico quodam poëta Cratino protulit. Vide praeterea, quae Bergkius l. l. uberrime commentatus est.

v. 849. ἀεὶ falsum est, quia anapaesto cyclico in his systematis iambico-melicis locus non est; probatur mihi εὖ sec. Ephipp. ap. Athen. XI, 509 d. (Mein. III, 332) εὖ μὲν μαχαίρᾳ ξύστ' ἔχων τριχώματα. — μοιχὸν comice significat tonsu-

ὁ περιπόνηρος Ἀρτέμων,
ὁ ταχὺς ἄγαν τὴν μουσικήν,
ὄζων κακὸν τῶν μασχαλῶν

v. 850—853. Suid. in ὄζων.

v. 850. οὐδ' ὁ περιπόνηρος ABCPRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. οὐδ' ὥσπερ ὁ περιπ. Suid. οὐδ' om. Bentl. Pors. ap. Gaisf. ad Heph. p. 245. Reis. Conj. I, 36, 46. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. uncis includit οὐδ' Bekk. ὁ περιπόνηρός τ' Ἀρτέμων Hansing. Philolog. 1852, p. 197.

v. 851. παχὺς Bentl.

v. 852. κακῶν ACP. — κὰκ bis Suid.

ram, qua utebatur Cratinus. Plura tonsurarum genera enumerat Poll. II, 29. κουρᾶς δὲ εἴδη κῆπος, σκάφιον, πρόκοττα, περιτρόχαλα. Schol. Av. 806. δύο δὲ εἴδη κουρᾶς, σκάφιον καὶ κῆπος, τὸ μὲν οὖν σκάφιον τὸ ἐν χρῷ · ὁ δὲ κῆπος τὸ πρὸ μετώπου κεκοσμῆσθαι. „κῆπος *sind die alterthümlichern zierlichen Zöpfe,* σκάφιον *der kurze Haarschnitt*" Müll. Arch. §. 330. n. 1. Jam ut cognoscamus, quid sibi velit μοιχὸν, procedendum est a μιᾷ μαχαίρᾳ. Hesych. in ipsa voce dicit: τὴν λεγομένην κῆπον κουρὰν μιᾷ μαχαίρᾳ ἐκείροντο; id. in κῆπος. εἶδος κουρᾶς παρὰ Πέρσαις, ἣν οἱ θρυπτόμενοι ἐκείροντο ὡς ἐπίπαν ἐν μιᾷ μαχαίρᾳ; unde elucet, h. l. μοιχὸν praeter exspectationem pro κῆπον dictum esse, quum utrumque tensurae genus novacula confectum sit. Certe cum Bothio non est dicendum „quoniam ea tonsura utebantur moechi", cavillatur potius poeta Cratini vitam libidinosam. μιᾷ μαχ. Pollux. II, 32. X, 140 docet, instrumentum, quod h. l. verbis μιᾷ μαχαίρᾳ significatur, ψαλίδα dictum esse. Cfr. Phot. p. 198 μίαν μάχαιραν, τὴν ψαλίδα. Ἀριστοφάνης. Schol. μιᾷ δὲ μαχαίρᾳ εἶπεν ὃ καλοῦμεν ἡμεῖς ξυράφιον, i. e. novacula; sed quae commemorantur Cratino apud Poll. X, 140 (Mein. II, 38) μάχαιραι κουρίδες sunt forfex.

v. 850. Reis. l. supra l. probavit, οὐδ' delendum esse et eundem Cratinum h. l. significari. Schol οὐ γὰρ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Κρατῖνον βούλεται δηλῶσαι. Quum vero v. 849 Cratini vita libidinosa carpatur, in h. v. simile quid inesse debet. Quaerendum igitur est, quis fuerit ille Artemo. Plut. Pericl. 37. narrat, Periclem bello Samio ab Artemone, machinatore peritissimo, novis machinis inveniendis adjutum esse; Artemonem claudum fuisse, quumque semper curru vectus esset, ὁ περιφόρητος vocatum esse. Sed hoc cognomen originem duxit ab Artemone majore, aequali Aristidis, homine luxurioso et effeminato, qui plurimum tempus domi degebat, et interdum in lectica prae luxu circumferebatur, cfr. Athen. p. 533 e. (qui laudat nonnullos Anacreontis versus). Ita factum est, ut verba περιφόρητος Ἀρτέμων in proverbium abirent ad significandum hominem mollem et luxuriosum. Praeter exspectationem h. l. Arist. περιφόρητος mutavit in περιπόνηρος, ut acerbius Cratinum rideret. Cfr. Welcker. ap. Müll. Arch. §. 121. n. 3.

v. 851. Negligentia et festinatio Cratini in componendis fabulis carpitur.

v. 852. ὄζων c. dupl. gen. cfr. Eccl. 524 εἰ τῆς κεφαλῆς ὄζω μύρου. Cfr. Thiersch. ad Plut. 1017, et quae congessit Bergk. Com. Att. Rell. p. 277.

πατρὸς Τραγασαίου·
οὐδ' αὖθις αὖ σε σκώψεται Παύσων ὁ παμπόνηρος σύστ. γ'.
Λυσίστρατός τ' ἐν τἀγορᾷ, Χολαργέων ὄνειδος,
ὁ περιαλουργὸς τοῖς κακοῖς,
ῥιγῶν τε καὶ πεινῶν ἀεὶ
πλεῖν ἢ τριάκονθ' ἡμέρας

v. 853. τραγασαῖος commemorat ex Arist. Steph. Byz. in Τραγασαί.

v. 854. αὖτις R. — παρὼν ὁ παμπόνηρος Hamak.

v. 855. Λυσίστρατός ἐστιν ἐν ἀγορᾷ Schol. Vesp. 872. — ἐν τ' ἀγορᾷ ΒΓΓΔ ἐν ἀγορᾷ Ald. Junt. Kust. ἐν τῇ ἀγορᾷ P. ἐν τῇ 'γορᾷ Scal. Br. Inv. Λυσίστρατος ἔτ' ἐν τἀγορᾷ Hamak. ἐν τἀγορᾷ Elmsl. Dind. Bekk. Bgk. Mein. Reis. I, p. 36. τ', ἐν τἀγορᾷ Bl.

v. 856—859. Suid. in περιαλουργός.

v. 858. πρὶν lemma scholii.

v. 853. Alludit poëta ad τράγον (latine: hircum olere), ut supra v. 808 ad τραγεῖν, ubi vid. adnot. Schol. ὡς δυσώδη διαβάλλει αὐτόν. Tales vocat τραγομασχάλους Noster Pac. 814. Cfr. Horat. Epod. 12, 5. Polypus an gravis hirsutis cubet hircus in alis cett.

v. 854. Chorus perstringit alios homines Atheniensibus notissimos. — αὖθις αὖ saepissime ita conjunguntur. Nub. 1379. Av. 79. 789. 792. 796. 1087. Lys. 1150. Thesm. 552. 862. Ran. 1234. cfr. ad v. 9. — Παύσων fuit pictor pauperrimus. Schol. οὗτος ὁ Παύσων ζωγράφος πένης σκωπτολόγος. Commemoratur Plut. 602. Παύσωνα κάλει τὸν ξύσσιτον, ubi Schol. ὁ Παύσων δὲ ἐπὶ πενίᾳ κωμῳδεῖται ζωγράφος ὤν. Thesm. 949 ἅπερ (scil.: τὼ θεὰ) καὶ Παύσων σέβεται καὶ νηστεύει, ubi Schol. Παύσων ὁ ζωγράφος εἰς πενίαν διαβάλλεται καὶ διὰ τοῦτο εἶπε νηστεύει. Eadem tradit Suidas in Παύσωνος πτωχότερος et Παύσων καὶ Ἶρος. Lepores eum amasse docet Aristot. Poët. II, 2. ὥσπερ οἱ γραφεῖς, Πολύγνωτος μὲν γὰρ κρείττους, Παύσων δὲ χείρους, Διονύσιος δὲ ὁμοίους εἴκαζε, quae verba eo referenda sunt, quod rerum ludibria (*Carricaturen*) pingebat, quod genus picturae contemtum fuit. Fritzsch. ad Thesm. 949 uberrime de eo egit. Cfr. Müll. Arch. §. 137, 4. — παμπόνηρος vid. Eq. 1283.

v. 855. Λυσίστρατος. Schol. ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο, ἐν ἐνίοις δὲ καὶ πένης ὁ αὐτὸς καὶ κυβευτής. ἐκαλεῖτο δὲ χηναλώπηξ. Commemoratur idem Vesp. 787 — ὁ σκωπτόλης, ib. 1302, 1308 inter convivas Philocleonis enumeratur. Eq. 1266 equites ei maledicere nolunt. Cfr. Arist. ap. Galen. Praef. Lex. Hippocr. V, 706 (Mein. II, 1033, ubi vid. Bergk.), Richter. ad Vesp. 787, 1302, qui omnibus eis locis eundem Lysistratum spectari statuit, excepto Lys. 1105, ubi vid. Enger. Perstringitur ut mollis, pauper, aleator, scelestus, adulator, scurra, cinaedus. — Ad τε pro οὐδὲ positum cfr. Nub. 994 ἄλλο τε μηδέν pro μηδὲ ἄλλο. — Χολαργός fuit pagus tribus Acamantidis. cfr. Leake p. 235.

v. 856. ὁ περιαλ. τ. κακ. Schol. ὁ κακοῖς βεβαμμένος, ἢ ὁ βαθὺς τοῖς κακοῖς. malis quasi tinctus, vel immersus, metaphora ducta a purpurea veste, quae ἁλουργίς dicitur. Cfr. Eq. 967 ὡς ἁλουργίδα ἔχων καπάπαστον.

v. 858. H. v. extrema fames signi-

τοῦ μηνὸς ἑκάστου.

ficatur, quum Lysistratus in uno mense plures dies esuriat, quam qui mensem efficiant. Cfr. Eccl. 808. πλεῖν ἢ τριάκονθ' ἡμέρας. Saepius pro mense τριάκονθ' ἡμέραι dixisse videntur Graeci. Menand. ap. Diog. Laert. VI, 93 (Mein. IV, 104) ἐπὶ πείρᾳ δοὺς τριάκονθ' ἡμέρας. Thuc. IV, 47, 12. Böckh. Staatsh. II, 52.

ΒΟΙΩΤΟΣ. ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ. ΝΙΚΑΡΧΟΣ. ΧΟΡΟΣ. ΘΕΡΑΠΩΝ ΛΑΜΑΧΟΥ.

ΒΟΙΩΤΟΣ

Ἴττω Ἡρακλῆς, ἔχαμόν γα τὰν τύλαν κακῶς.
κατάθου τὺ τὰν γλάχων' ἀτρέμας, Ἰσμηνία·

v. 860. Suidas in τύλσ. — ἴστω γ' Suid. ἴτθ' Ἡρ. Dawes. Misc. Crit. p. 134. Burg. Ad ἴττω cfr. Ahrens. I, 177. Et. Magn. ἴττω ἀντὶ τοῦ ἴστω Βοιωτικῶς. Phavorinus ἴττω Ἡρακλῆς. παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει ἀντὶ τοῦ ἴστω. Cfr. Fίστορες ap. Keil. Syllog. p. 14. III, 13.

v. 861. τοι R. — ἰσθμηνία R. Ἰσμεινία Böckh. C. I. p. 720. Cfr. Ἰσμεινίας

v. 860. Prodit a sinistra proscenii parte cum servo Boeotus, in magno sacco olera, aves, alias pecudes portans, quem sequuntur tibicines Thebani. Qui quum Boeotica dialecto utatur, praemonendum esse duco, Aristophanem meo judicio hanc dialectum non tam accurate cognitam habuisse, quam supra Doricam Megarensis, sed formis vocabulorum Atticis paucas tantum Boeoticas admiscuisse, ideoque in scribendis sequentibus versibus caute agendum et vestigia librorum manu scriptorum diligenter servanda esse.

v. 860. ἴττω Ἡρακλῆς, attende synizesin. Exempla sunt ἔα αὐτὸν Ran. 508. μὴ εὕρω Ran. 169. μὴ ἡμεῖς Thesm. 536. μὴ οὐ Ach. 320. ἐπεὶ οὐδὲ Lys. 272. ἐγὼ οὐ Eq. 340. Ran. 33. Ἀπόλλω οὐ Ran. 508. ἐγὼ ᾠχόμην Eccl. 550. Synizesin non agnoscit Dawes. Misc. Crit. p. 235 ed. Kidd. — Cfr. 911 ἴττω Δεύς. Exempla hujus jurandi formulae congessit Valkenaer. ad Eur. Phoen. 1677 (1671 Valk.). cfr. Kidd. l. l. De Hercule Thebano vid. Prell. Myth. Gr. II, 277 — 285. — τὰν τύλαν. vid. infra v. 954. Schol.: ἔκαμον τὸν ὦμον κακῶς βαστάζων. Hesych. τύλαι· αἱ ἐν ταῖς χερσὶ φλύκταιναι, ὡς περισσά τινα, καὶ τοῖς ὤμοις. Teleclid. ap. Schol. ad h. l. (Mein. II, 377) τραχήλου τύλαν. Poll. VII, 133 τύλη δ' ἐκαλεῖτο ἡ ἐπὶ τοῖς τραχήλοις αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀχθῶν γενομένη τριβή. Schol. etiam agnoscit formam masculinam τὸν τύλον.

v. 861. Ad κατάθου τὺ cfr. Ran. 627. — γλάχων' Dorice et Boeotice, Attice βληχών, Ionice γληχών. cfr. Bekk. Anecd. p. 30, 15. Schol.: κλίνεται καὶ γληχὼ ὡς Σαπφώ, καὶ βληχώ. De duplici forma γληχώ et γλήχων vid. Ahrens Kuhn Z. III, 105. Greg. Corinth. p. 40, 41. Thom. Mag. 53, 7. 8. Hugo Weber, Etymol. Untersuch. Halle 1861. I, p. 80 derivanda esse censet βληχώ et βλήχων a radice mal, quae significet album

ὑμὲς δ', ὅσοι Θείβαθεν αὐληταὶ πάρα,
τοῖς ὀστίνοις φυσῆτε τὸν πρωκτὸν κυνός.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

παῦ' ἐς κόρακας. οἱ σφῆκες οὐκ ἀπὸ τῶν θυρῶν;
πόθεν προσέπτανθ' οἱ κακῶς ἀπολούμενοι
ἐπὶ τὴν θύραν μοι Χαιριδῆς βομβαύλιοι;

C. I. 1577. Ἰσμεινιῆος C. I. 1578. Keil. p. 51. Ἰσμεινικέταο Keil. p. 102. C. I. 1593. Complures vero hujus nominis homines enumerat Keil. in Indice ad Syll. Inscr. Boeot. per η scriptos.

v. 862. ὑμεῖς ΓΔ. Corinna frgm. 9. οὐμές — θείαθεν AC. θήβαθεν BPRΔ. Θειβήω Keil. Syllog. X, 3. Θειβεῖος Böckh. C. I. 1583. Θείβιχος 1577. Ahr. I, 184. Θειβάδας Rangab. 1319. Ahr. I, 525. — αὐλειταὶ Bl. Böckh. C. I. p. 721. αὐλείτας ibid. 1582.

v. 863. Suid. in ὀστίνοις et πρωκτός. — φυσᾶν τε Suid. in πρωκτός. φυσεῖτε R. φυσῆτε Ahr. I, 202.

v. 864. εἰς Elmsl.

v. 865. προσέπταν Ald. Junt. Kust. Br. προσέπτανθ' R. Inv. Elmsl. Dind. sqq. προσέπτονθ' Dawes.

v. 866. Χαιριδεῖς libri. Ald. Junt. Kust. Bgk. Χαιριδῆς Br. Inv. Χαιριδῆς Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Mein. — μου Bekk. fort. ex R. — βομβαυλιοί R. βαμβαύλιοι Mein.

colorem; γληχώ et γλήχων contra a radice, gal, quae et ipsa inveniatur in vocabulis, album colorem spectantibus, ut γάλα, γαλῆ all. γλάχων valet mentha pulegium, nostrum *Polei*, quae herba album habet florem. — Ἰσμηνίας infra v. 954 Ἰσμήνιχε vocatur; nomen servi a flumine Ismeno derivatum, cfr. Arist. Lys. 697. Θηβαία Ἰσμηνία. Eandem terminationem -ίας praebent 32 nomina Boeotica in Indice Keil. l. l.

v. 862. De πάρα vid. ad 129. — Tibicines Thebani quaestus causa totam Graeciam pervagabantur. cfr. Bod. Gesch. d. Hell. Dichtk. II, 2, 351. Maxim. Tyr. Diss. XXIII, 2, 440. Θηβαῖοι αὐλητικὴν ἐπιτηδεύουσι καὶ ἔστιν ἡ δι' αὐλῶν μοῦσα ἐπιχώριος τοῖς Βοιωτοῖς.

v. 863. τοῖς ὀστίνοις. Antiatticista Bekk. Anecd. I, 110, 25. ὄστινα: τὰ ὀστέϊνα. Ἀριστοφάνης. Schol. ἐπεὶ τὸ παλαιὸν ἀπὸ τῶν ἐλαφείων ὀστῶν κατεσκεύαζον τοὺς αὐλούς. Hesych. in κάκτος. — φυσῆτε de tibicinibus Pac. 954. Thesm. 1175. — τὸν πρωκτὸν κυνός. Proverbium erat de lippis ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾶν, cfr. Eccl. 255 τούτῳ μὲν εἶπον ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾶν; quod spectans Boeotus cum contemtu h. l. loquitur.

v. 864. παῦ' ἐς κόρακας, quod idem legitur Av. 889, compositum est ex παῦ' (Ran. 122. παῦε, πνιγηρὰν λέγεις) et βάλλ' ἐς κόρακας (Vesp. 835. Thesm. 1079. Plut. 782. ἔρρ' ἐς κ. Pac. 500. Plut. 604. ἀπόφερ' ἐς κ. Pac. 1221, sine imperativo ἐς κ. Pac. 19, 117. Plut. 394.) cfr. Richt. ad Vesp. 835. — οἱ σφῆκες Schol. ἀπὸ τοῦ ἠχεῖν τοὺς αὐλητὰς ὡς οἱ σφῆκες. — ἀπὸ θυρῶν scil. ἄπιτ'. Eq. 728 οὐκ ἄπιτ' ἀπὸ τῆς θύρας; Krüg. I. l. §. 53, 7, 4. Haec verba loquens Dic. indignabundus e domo progreditur et tibicines, qui quaestus in foro Dic. faciendi causa Athenas venerant, foribus repellit.

v. 866. De Chaeride vid. ad v. 16. Ridicule fingit poeta vocem Χαιριδεύς

ΒΟΙΩΤΟΣ

νεὶ τὸν Ἰόλαον, ἐπιχαρίττως γ᾽, ὦ ξένε·
Θείβαθι γὰρ φυσάντες ἐξόπισθέ μου
τἄνθεια τᾶς γλάχωνος ἀπέκιξαν χαμαί.
ἀλλ᾽ εἴ τι βούλει, πρίασο τῶν ἐγὼ φέρω

v. 867. sine persona P. — νὴ vulgo. νεῖ A. νεὶ Br. Inv. Elmsl. Dind. 28. Ox. Bekk. Bl. Mein. Böckh. l. l. p. 721, sic ἐπειδεὶ pro ἐπειδὴ C. I. 1569, μεὶ pro μὴ ibid. Keil. Syll. III, 2. Ahrens. I, 184. — Ἰώλαον R. Ἰόλαν „Dorice" Dobr. De contractione in Ἰόλαον neglecta vid. Ahr. II, 522, cujus exemplis adde Keil. Syll. p. 18. — ἐπιχαρίτως ἄν γ᾽ ὦ P. Ald. Junt. Kust. ἐπιχαρίτως γ᾽ ἄν ὦ Br. Inv. ἐπιχαρίττω γ᾽ ὦ R. sec. Bekk. Bgk.: „ἐπιχαρίττω Boeoti dixisse videntur, quum gratias agerent et salutarent aliquem." ἐπιχαρίττῃ γ᾽ ὦ mavult Bl. ἐπεχαρίξα μῶ ξένε Mein. ἐπιχαρίττως γ᾽ ὦ Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Hanov. Ex. crit. p. 134. Ahr. I, 177.

v. 868. Θήβαθι BP. Θείβαθι Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Ahrens. II, 525. Θείβαθε Elmsl. assentientibus Bgk. et Mein. in adnot. — φυσῶντες A. φυσῶντες (α superscr.) Γ. φυσᾶντες vulgo. Ahrens. I, 202. φύσαντες R. φυσάντες scrib. vid. Ahr. I, 210. II, 524, a φύσημι. — ἐξόπισθ᾽ ἐμοῦς prop. Bl.

v. 869. καὶ τὰ ἄνθεα τὰς P. καὶ τ᾽ ἄνθεα τᾶς Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. τἄνθεια τᾶς ΒΔ. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. fortasse recte, nam Gramm. Bekk. Ann. Ox. III, 238, 7 testatur, genitivum βασίλιος Boeotice etiam βασιλεῖος scriptum esse. τἄνθια τᾶς R. Bgk. in adn. ed. II. Ahrens. I, 179, 205. τἄνθεα ACΓ. Scripserim καὶ τἄνθια vel flores, sive τἄνθια γα τᾶς. — De γλάχων vid. Ahrens. II, 516. — ἀπέκιξαν vulgo. ἀπέκειξαν Hesych. Bis. Elmsl. — χαμαί vulgo, „fortasse χαμοῖς" Ahrens. II. 525. χαμούς A.

v. 870. εἴτι Ald. Junt. Elmsl. αἴ τι Bl. — De πρίασο vid. Ahr. II, 525. — τῶν pro ὧν vid. Ahr. I, 208. — ἰὼν Bl. in adn.

eodem suffixo, quo pulli animalium significantur. cfr. ἀετιδεύς, ἀλωπεκιδεύς, γαλιδεύς, ἱερακιδεύς, λαγιδεὺς alia, ab ἀετός, ἀλώπηξ, γαλῆ, ἱέραξ. vid. Schwab. de demin. p. 70. Aperte h. l. cum contemtu dictum est. — βομβαύλιοι. Hesych. in ipsa voce: ὁ αὐλητής. ἀπὸ τοῦ βομβεῖν. Thesm. 1176 verbis τί τὸ βόμβο τοῦτο; sonus tibiae significatur. Lepide hoc vocabulo alludit ad βομβυλιός, de quo Schol.: εἶδος μελίσσης. Vesp. 107 ὥσπερ μέλιττ᾽ ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται. Perstat ergo in metaphora.

v. 867. Ioalus, Herculis amicus, a Thebanis summa religione colebatur. Prell. Myth. Gr. II, 182. — Recte restituit Elmsl. ἐπιχαρίττως γ᾽, pro ἐπιχαρίστως Boeotice dictum, ut supra ἴττω pro ἴστω. ἐπιχάριστος et ἐπιχαρίστως per στ scripta nusquam quidem leguntur, sed inveniuntur ἀχάριστος et ἀχάριτος, εὐχάριστος et εὐχάριτος. — Ad constructionem cfr. Eq. 258 τύπτομαι. Χορός. ἐν δίκῃ γ᾽ scil.: τύπτει. Sic ex praecedenti ἀπολούμενοι huc repetendum est ἀπολοῦνται, ut sententia sit: Me volente, hospes, in malam rem abierint. Schol.: κεχαρισμένως ἡμῖν ἀπόλοιντ᾽ ἄν.

v. 869. Ridicule vim et impetum tibiarum in majus extollit Boeotus; cfr. Pac. 954 φυσῶντι καὶ πονουμένῳ. — ἀπέκιξαν. Schol. τὰ ἄνθη τῆς γλήχωνος ἀπέβαλον. De verbo ἀποκίχω vid. Buttm. Schol. Od. λ, 579. Hesych. ἀπέκειξαν· ἀποπεσεῖν φυσῶντες ἐποίησαν.

τῶν ὀρταλίχων ἢ τῶν τετραπτερυλλίδων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ χαῖρε, κολλικοφάγε Βοιωτίδιον.
τί φέρεις;

ΒΟΙΩΤΟΣ

ὅσ' ἐστὶν ἀγαθὰ Βοιωτοῖς ἁπλῶς,
ὀρίγανον, γλαχώ, ψιάθοως, θρυαλλίδας,
νάσσας, κολοιούς, ἀτταγᾶς, φαλαρίδας,

v. 872. ὦ χαῖρε χαῖρε κοιλικοφάγε Δ. κολικοφάγε Γ. κολλικοφάγε Athen. III, 112 f. Steph. Byz. in Βοιωτία. Erotian. p. 202. Galen. p. 504 ed. Franz.

v. 873. ὅσ' ἔστ' ἂν BCP. Ald. Junt. Kust. Herm. ad Vig. p. 819. ὅσ' ἔστιν AR. Pors. Advers. p. 197 ed. Lips. edd. plurimae. ὅσ' ἔστ' ἀγάθ' ἔν γε Βοιωτοῖς suspicatur Elmsl. — ἁπλοῖς P.

v. 874. γλάχω Elmsl. Buttm. Gr. Gr. I, 214. ψιάθως Bentl. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Mein. Ahrens. I, 201. ψιάθους R. Ald. Junt. Kust. ψιαθούς Bgk. — θριαλλίδας P.

v. 875. 876. Athen. IX, 395 e.

v. 875. κολοιούς Ald. Junt. Kust. Dind. 28. Bgk. κολοιῶς Bentl. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. 30. Ox. Bekk. Mein. κολοιώς Bl.

v. 871. ὀρταλίχων. Hesych. ὀρτάλιχον · οἱ μήπω πετόμενοι νεοσσοί, καὶ οἱ ἀλεκτρυόνες. Theocr. XIII, 12. Aesch. Agam. 54. Cfr. Strattid. ap. Athen. XIV, 621 f. (Mein. II, 781.) ξυνίετ' οὐδὲν πᾶσα Θηβαίων πόλις, — οἳ — ὀνομάζετε τὸν ἀλεκτρυόνα δ' ὀρτάλιχον. Schol. ad h. l. ὀρταλίχων δὲ τῶν ἀλεκτρυόνων κατὰ τὴν τῶν Βοιωτῶν διάλεκτον. De formatione deminutiva hujus vocis, quae plerumque in nominibus propriis invenitur, vid. Schwab. l. l. p. 49. Ahr. I, 216, II, 528. H. l. in universum de avibus, quas secum fert, dictum est. — τετραπτερυλλίδων. Schol. τῶν ἀκρίδων, παρὰ τὸ δ' ἔχειν πτερά. Locustis Graecos vesci solitos esse, tradit Kusterus, cfr. ad v. 1116; rectius Elmslejus sensit, de quadrupedibus, quos affert Boeotus, dictum esse. — De deminutivis in — υλλις exeuntibus vid. Schwab. l. l. p. 34.

v. 872. κολλικοφάγε. Schol. κόλλιξ εἶδος ἄρτου περιφεροῦς. Hesych. κόλλικας · εἶδός τι ἄρτου. Eccl. p. 202. κόλλικες · ἀρτίσκου εἶδος, ὡς πλακούντων; ergo panis rotundi genus, certe cibus asperrimus significatur et notatur πολυφαγία Boeotorum. Cfr. Beck. Charicl. I, 495. — Βοιωτίδιον, derivatum est a Βοιώτιος, cfr. infra v. 953. Antepaenultima producitur, quum vocales stirpis et suffixi coaluerint, ut in βιβλίδιον, δικαστηρίδιον, δεσμίδιον all. a βιβλίον, δικαστήριον, δέσμιον. Cfr. Schwab. l. l. p. 66.

v. 873. ἀγαθά Eccl. 838 ὡς αἱ τράπεζαί γ' εἰσὶν ἐπινενασμέναι ἀγαθῶν ἁπάντων. Pherecr. ap. Hesych. in ἐπίμεστα (Mein. II, 350) βριθομένης ἀγαθῶν τραπέζης de apparatu epularum dictum est.

v. 874. ὀρίγανον. cfr. Eustath. 1148, 27 οὕτω δὲ καὶ τὸ ὀρίγανον καὶ ὁ ὀρίγανος. — τοῦτο δὲ καὶ θηλυκῶς λέγεται. Sic Eccl. 1030. Est planta succu et odore acerbo, „amaracus sive origanum majorana (Linné) Billerb. Flora class. p. 154. — De γλαχώ vid. ad v. 861. — ψιάθους Schol. ἡ χαμεύνη καὶ τὸ φυτόν, ἐξ οὗ πλέκεται ψίαθος. Ran. 567, ubi Schol. οἷον καὶ τὰ στρώματα τοῦ πανδοχείου. Stragula e viminibus confecta, in quibus dormire solebant pauperes Lys. 921. Vid. praeterea Phryn. p. 309 ed. Lob.

v. 875. νάσσας = νήσσας. cfr. Pac.

τροχίλους, κολύμβους.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡσπερεὶ χειμὼν ἄρα
ὀρνιθίας ἐς τὴν ἀγορὰν ἐλήλυθας.

ΒΟΙΩΤΟΣ

καὶ μὰν φέρω χᾶνας, λαγὼς, ἀλώπεκας,
σκάλοπας, ἐχίνως, αἰελούρως, πικτίδας,
ἴκτιδας ἐνύδρους, ἐγχέλεις Κωπαΐδας.

v. 876. Suid. in ὀρνιθίας. Phryn. Bekk. An. I, 55, 30. Schol. Pac. 1003. — τροχίλως κολύμβως Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. 30. Ox. Bl. Mein. κολύμβους R.

v. 877. εἰς Δ. Phryn. Schol. Pac. Elmsl. Dind. 28. 30. Bl. Bgk. — ὡσπερεὶ — ἐλήλυθας om. R. — εἰς τὴν ἀγορὰν ὀρνίθι' εἰσῆλθες φέρων Dobr.

v. 878. λαγῶς R.

v. 879. σκάλοπας libri. Et. Magn. p. 715, 29. σκάλωπας Bis. Kust. — ἐχίνως Ahrens. I, 201. — αἰελούρως ABC. Ahrens. I, 201. vulgo. αἰλούρως Frob. Bis. αἰολούρως Dawes. Misc. Crit. p. 257. Burg. (478 Kidd.) — πικτίδας ACRΓ. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. πυκτίδας Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. Bekk. πυκτικὰς vel πυκτικοὺς prop. Both.

v. 880. ἰκτίδας R. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Elmsl. Dind. 28. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. ἰκτῖδας Br. Inv. Dind. 25. Bekk. ἴκτιδας lemma scholii. Cfr. Hasius ad Steph. Thes. IV, 578.

1004, ubi merces enumerantur, quas Boeoti Athenis vendere solebant. — φαλαρίδας = fulica atra, *Wasserhuhn*. cfr. Av. 565 φαληρίδι, ubi Schol. ὄρνεον λιμναῖον εὐπρεπές. — ἀτταγᾶς. Arist. ap. Athen. IX, 387 f. ἀτταγᾶς ἥδιστον ἕψειν ἐν ἐπινικίοις κρέας. Lob. ad Phryn. p. 117. 118.

v. 876. τροχίλους Pac. 1004. — κολύμβους = mergos. Av. 304. Hesych. κόλυμβοι · αἱ κολυμβίδες, τὰ ὄρνεα ἢ ζωΰφια ἐν κολυμβήθραις.

v. 877. χειμὼν ὀρνιθίας. Quum Boeotus tot avium genera enumeret, respondet Dic.: „Venisti ergo in forum tamquam tempestas, quam aves praenunciant.“ Cfr. Phryn. l. supra l.: ὀρνιθίας χειμών: ὃν οἱ ὄρνιθες προσημαίνουσι, γέρανοί τε καὶ κορῶναι καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον . ἐτίθεσαν δὲ τὸ ὄνομα ἐπὶ τῶν ἀηδῶν καὶ μισητῶν καὶ προσημαινόντων ἀηδίαν πραγμάτων . καὶ γὰρ οἱ τὸν χειμῶνα προδηλοῦντες ὄρνιθες μισοῦνται. Cfr. similem vocem ἐκνεφίας Alex. ap. Athen. VIII, 338 d. (Mein. III, 403), et Eq. 437 ὡς οὗτος ἤδη καικίας ἢ συκοφαντίας πνεῖ.

v. 878. χᾶνας. cfr. Pac. 1004.

v. 879. σκάλοπας. Etym. Magn. l. l. σκάλοψ ὁ σπάλαξ λέγεται παρ' Ἀττικοῖς . καὶ λέγει Νικοκλῆς σκάλοπας, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει. Schol. μύας τινὰς, οὓς φαμὲν σκάλοπας. Hesych. σκάλοψ, ἀσπάλαξ, ζῷον γεώρυχον, τυφλόν = talpa. cfr. Plin. Nat. hist. VIII, 58. — αἰελούρως i. e. feles, a jactando caudam appellatae, Hesych. αἰολεῖν · κινεῖν. Cfr. Moeris p. 37. αἰέλουρος Ἀττικῶς, αἴλουρος Ἑλληνικῶς, ubi vid. Pierson. Anaxandrid. ap. Athen. VII, 299 f. (Mein. III, 181), Timocl. ap. Athen. VII, 300 a. (Mein. III, 590), ubi eadem scripturae varietas est. — πικτίδας. De hoc animali nihil notum est; Bothius, qui proposuit πυκτικὰς vel πυκτικοὺς, vertit feles pugiles.

v. 880. ἴκτιδας ἐνύδρους i. e. lu-

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ τερπνότατον σὺ τέμαχος ἀνθρώποις φέρων,
δός μοι προσειπεῖν, εἰ φέρεις τὰς ἐγχέλεις.

ΒΟΙΩΤΟΣ

πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπᾴδων κορᾶν,
ἔκβαθι τῷδε κἠπιχάριτται τῷ ξένῳ.

ἐνύδρους PR. Ald. Junt. Frob. Bis. Kust. Dind. 28, 30. Ox. ἐνύδρεις Scalig. ἐνύδριας Dobr. Elmsl. Bl. Bgk. Mein. „praestat fortasse ἐνύδρις, cujus mediam syllabam os boeoticum recte producit" Mein. ἐνύδρως Br. Inv. Dind. 25. Bekk. Dubius, quae sit vera scriptura, Rav. secutus sum. — ἐγχέλιας Bl. Mein. ἐγχέλεας mavult Dind. ἐγχέλεις vulgo. Ahrens. II, 519. ἐγχέλις Mein. in adnot. — Propter πικτίδας et ἴκτιδας conjunctim posita Bl. h. l. corruptum esse putat; proponit ex Herod. IV, 109. ἰκτίδας κάστορας ἐνύδριας. Sed mutare noluimus.

v. 881. τέμμαχος P.

v. 882. ἆς φέρεις mavult Blaydesius.

v. 883. sine persona P. — κωπαίδων P. Κωπαΐδων ABCRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. Κωπᾴδων Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 884. τῷδε P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Bekk. Bgk. τῶνδε A. τῶδε scil. τοῦ σπυριδίου Br. conj. τῶδε adverbialiter pro hinc dictum esse judicans Ahrens. II, 525. τᾷδε Elmsl. τεῖδε Mein. (cfr. Theocr. I, 12). τυῖδε Bl. Bgk. in adnot. ad ed. II dubitat, utrum τεῖδε an τυῖδε scribendum sit. τυῖδε Koen. ad Greg. Cor.

tras. Προπαροξυτόνως hanc vocem scribendam esse, cognoscitur ex Arcad. p. 35, 6 et Eustath. p. 809 extr. Hesych. ἔνυδρος· ζῷον ποτάμιον ἀμφίβιον ὅμοιον κάστορι. Suid. ἴκτιδας· εἶδος ζῴου, ὡς οἱ κάστορες· ἢ ἔνυδρον· ἔστι δὲ ἰχθυοφάγον. Duo tantum animalia h. v. enumerantur. — ἐγχ. Κωπ. Pac. 1004. Lys. 35. 36. 702 c. Schol. Athen. VII, 50—56. Poll. VI, 63. Böckh. Staatsh. I, 145. Beck. Charicl. I, 442. Herm. Antt. privv. §. 25, 17.

v. 881. τεμάχη. cfr. Schol. Nub. 339 ἐπὶ ἰχθύων τὸ τέμαχος καὶ ἐπὶ πλακοῦντος, ἐπὶ δὲ κρεῶν οὐκέτι. Schol. Ran. 517. κόμματα τῶν ἰχθύων. Phryn. p. 21 Lob. τέμαχος μόνον ἐπὶ ἰχθύος λέγεται. Thom. Mag. s. v. Eustath. p. 867, 53. cfr. Ach. 1100. Eccl. 606, 842. Eq. 283, 1177. Plut. 894. Stratt. ap. Athen. VII, 327 e. (Mein. II, 779) Κωπάδων ἁπαλῶν τεμάχη.

v. 882. Ut supra Phaletem (v. 266), sic h. l. anguillas sollemniter salutat.

v. 883. Maximam anguillarum Boeotus expromens alloquitur, verbis fere usus Aeschyli ex Hoplon crisi (Nauck. p. 44, n. 168): δέσποινα πεντήκοντα Νηρῄδων κορᾶν. Cfr. Eurip. Iph. Taur. 427: ὅπου πεντήκοντα κορᾶν τῶν Νηρῄδων χοροὶ μέλπουσιν. — πρέσβειρα, Hesych. προτιμητή, ἀρχηγέτις. Lys. 86. πρέσβειρά τοι — Βοιωτία. Non raro anguillae cum puellis comparantur. Lys. 703. παῖδα χρηστὴν κἀγαπητὴν ἐκ Βοιωτῶν ἔγχελυν. Eubul. ap. Athen. VII, 300 c. (Mein. III, 236) τεῦτλ' ἀμπεχομένης παρθένου Βοιωτίας Κωπᾴδος. De Phalericis apuis dicit Eubul. ap. Athen. III, 108 a. (Mein. III, 242) τευτλὶς καὶ Φαληρικὴ κόρη.

v. 884. Locum varie ab interpretibus tentatum, in quo Dind. hyperbaton invenire sibi visus est, conjungens τῷδε cum ξένῳ, bene expedivit Ahrensius, qui cum Brunckio τῶδε scribit, sed hanc vocem adverbialiter pro hinc dictum esse censet; deinde κἠπιχάριτται mutato accentu cum R. scribit, imperativum aor. I.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ φιλτάτη σὺ καὶ πάλαι ποθουμένη,
ἦλθες ποθεινὴ μὲν τρυγῳδικοῖς χοροῖς,
φίλη δὲ Μορύχῳ. δμῶες, ἐξενέγκατε
τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῥιπίδα.
σκέψασθε παῖδες τὴν ἀρίστην ἔγχελυν,
ἥκουσαν ἕκτῳ μόλις ἔτει ποθουμένην·
προσείπατ' αὐτὴν, ὦ τέκν'· ἄνθρακας δ' ἐγὼ
ὑμῖν παρέξω τῇδε τῆς ξένης χάριν.

p. 396. τῶδε i. e. ὧδε Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 13. — κήπιχάριττα P. Ald. Junt. Kust. κήπιχάριττα A. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Et. Magn. 367, 19 explicat: ἀντὶ τοῦ ἐπιχαρίζου, Βοιωτικῶς, παρὰ Ἀριστοφάνει. κήπιχαρίττως Δ. κήπιχάριττε Bgk. κήπιχαρίτται R. κήπιχάριτται Ahrens. I, 177. Mein.

v. 886. τραγῳδικοῖς A.

v. 887. μωρύχωι R.

v. 888. ῥιπίδα Poll. X, 94. — μοι om. R.

v. 889. σκέψασθε δὲ Γ. — κρατίστην Athen. VII, 299a. Eustath. p. 1240, 19. Grammat. Hermanni p. 321. — ἐγχέλυν R. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl.

v. 890. ἔτει[β] ποθουμένην[α] Γ.

v. 891. προσείπαθ' αὐτὴν ('factum ex') P. — ὦ τέν' Junt. II. Frob. Bis. Kust. ὦ τᾶν Brubach. ὦ τὰν Reisk.

medii esse judicans pro antiquiore forma ἐπιχάρισσαι; docet enim duplex ττ in aor. I. pro antiquo duplici σσ positum esse, I, 212, cfr. κατασκευάττη. Sic sententia optime procedens haec est: Egredere hinc (scil. ex corbe) et gratificare hospiti. (cfr. l. Et. Magni supra laud.). Praeterea perstat in metaphora puellarum, de quibus amatoribus se permittentibus dicitur χαρίσασθαι. cfr. Eq. 517. Hesych. χαρίσασθαι: παρασχεῖν · λέγονται γὰρ αἱ γυναῖκες χαρίζεσθαι αἱ πρὸς συνουσίαν ἑαυτὰς ἐκδιδοῦσαι.

v. 886. Male tuetur Dic. personam suam, commemorans comoediam.

v. 887. Morychus fuit homo gulosus. Pac. 1008, Vesp. 506, 1142 vita ejus otiosa, opulenta ac luxuriosa perstringitur. Errat scholiasta, qui tradit, eum fuisse poetam tragicum. Cfr. Plat. Com. ap. Schol. Nub. v. 109 (Mein. II, 652.) Bgk. Com. Att. Rell. p. 345 seqq., ubi etiam de proverbio μωρότερος Μορύχου agitur.

v. 888. ἐσχάρα i. e. foculus portabilis. cfr. Vesp. 938. Av. 1232. Eq. 1286 pro pudendo muliebri dictum est. Phryn. Bekk. An. I, 40, 15. ἐσχάρα, τὸ σκεῦος, ἐφ' ᾧ ὀπτᾶται κρέας ἢ ἰχθύς. Arist. ap. Poll. X, 104 (Mein. II, 945), ubi coqui vasa enumerantur, dicit: δοίδυξ, θυεία, τυροκνῆστις, ἐσχάρα. Beck. Charicl. I, 205. — ῥιπίδα cfr. ad v. 666.

v. 889. σκέψασθε, Schol.: ἀντὶ τοῦ θεάσασθε, sensu Homerico usurpatum = admiramini.

v. 890. ἕκτῳ ἔτει vid. ad v. 266. — De μόλις vid. Enger. ad Lys. 328. Fritzsch. Thesm. 447, qui praeter hanc formam etiam μόγις Aristophani concedunt.

v. 891. προσείπατ' vid. ad 266.

v. 892. τῆς ξένης scil. anguillae. cfr. Lys. 701.

ἀλλ' ἔσφερ' αὐτήν· μηδὲ γὰρ θανών ποτε
σοῦ χωρὶς εἴην ἐντετευτλιωμένης.

ΒΟΙΩΤΟΣ

ἐμοὶ δὲ τιμὰ τᾶσδε πᾷ γενήσεται;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀγορᾶς τέλος ταύτην γέ που δώσεις ἐμοί·
ἀλλ' εἴ τι πωλεῖς τῶνδε τῶν ἄλλων, λέγε.

ΒΟΙΩΤΟΣ

ἰώγα ταῦτα πάντα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

φέρε, πόσου λέγεις;

v. 893. εἴσφερ' Elmsl. Dind. 28, 30. Bekk. Bl. Bgk. ἔκφερ' R.

v. 894. χωρισθείην Suid. in ἐντετευτλανωμένης. — ἐντετευμετλανωμένης P. ἐντετευτλανωμένης vulgo. ἐντετευτλιδωμένης, quod proposuerat Bl., Mein. ἐντετευτλιωμένης mavult Bl.

v. 895. ἐμὺ scrib. censet Bl. — τιμᾶι τᾶισδε R. — παῖ ABR. Inv. πεῖ Br. Bekk. πᾶ Ald. Junt. Kust. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. πᾷ Elmsl. Dind. 25. Mein. Ahr. II, 525. πῶ Bl. in Adn. pro πόθεν. — γενείσεται Böckh. restituendum judicat C. I. I, 721. quod etiam Bl. mavult.

v. 897. εἴτι Ald. Junt. Elmsl. Bekk.

v. 898. ἰώγα BCPRΓΔ. Ald. Junt. I. Kust. Elmsl. Dind. Bgk. Ahrens. I, 206. Hesych. ἰώγα, ἔγωγε. Βοιωτοί (cfr. τούν et τού). ἰώγε A. ἰῶγα Junt. II. ἰώνγα Br. Inv. Bekk. ἰώνγα Bl. Mein. ex Apollonio de pronom. p. 324. Bekk.

v. 893. Quum perspicuum non sit, cur anguillam in domum portari jubeat Dic., postquam antea v. 887 dixerit ἐξενέγκατε τὴν ἐσχάραν, praeferenda mihi videtur scriptura libri Ravennatis ἔκφερ'; cupide enim exspectat Dic., ut foculus efferatur. Sed mutare nolui. — μηδὲ κτλ. Parodia versus Euripidei Alc. 374, ubi Admetus: μηδὲ γὰρ θανών ποτε σοῦ χωρὶς εἴην, τῆς μόνης πιστῆς ἐμοί.

v. 894. ἐντετευτλ. Schol. ἀντὶ τοῦ μετὰ τεύτλων ἑφθείσης. μετὰ τεύτλων γὰρ ἤσθιον τὰς ἐγχέλεις. cfr. Pac. 1014, ubi eadem tradit scholiasta. Plura exempla praebent fragmenta Comicorum: Pherecr. ap. Athen. VI, 268 e. (Mein. II, 300). Eubul. ap. Athen. VII, 300 c. (Mein. III, 223), id. ap. Athen. VII, 300 b. (Mein. III, 222), id. ap. Athen. VII, 301 a. (Mein. III, 248.) Bgk. Com. Att. Rell. p. 293. De τεῦτλον i. e. beta vulgaris cfr. Thiersch. ad Ran. 942 (961 Th.). Scripsi cum Bl. ἐντετευτλιωμένης a τεύτλιον (cfr. Moer. p. 362 τεύτλιον, Ἀττικῶς. σεῦτλον, Ἑλληνικῶς ubi vid. Sallier.), quum verbum τευτλανόω a τεῦτλον deduci posse non videatur.

v. 895. De τιμὰ i. e. pretium vid. v. 831.

v. 896. Tale tributum Dic. a Megarensi non exegerat. Schol. ἔθος ἦν τὸ παλαιόν, ὡς καὶ μέχρι τοῦ νῦν, τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ τέλος διδόναι τοῖς λογισταῖς (cfr. ad v. 723.). λέγει οὖν ὁ Δικαιόπολις ὅτι τέλος λαμβάνω ταύτην ὑπὲρ ὧν ἐπώλησας. Schol. B. ad Il. φ, 203. καὶ ἐν τῷ ἀγορανομικῷ δὲ νόμῳ Ἀθηναίων διέσταλται ἰχθύων καὶ ἐγχελύων τέλη. Böckh. Staatsh. I, 438 seqq.

v. 897. λέγε in fine versus positum saepe legitur, cfr. 297. 812.

v. 898. ταῦτα πάντα scil. πωλῶ.

ἢ φορτί' ἕτερ' ἐνθένδ' ἐκεῖσ' ἄξεις;

ΒΟΙΩΤΟΣ

ἰώ,

ὅ τι γ' ἔστ' Ἀθάνασ', ἐν Βοιωτοῖσιν δὲ μή.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀφύας ἄρ' ἄξεις πριάμενος Φαληρικὰς
ἢ κέραμον.

ΒΟΙΩΤΟΣ

ἀφύας ἢ κέραμον; ἀλλ' ἔντ' ἐκεῖ·
ἀλλ' ὅ τι παρ' ἁμῖν μή 'στι, τῖδε δ' αὖ πολύ.

v. 899. ἐνθένδε κεῖσ' Ald. Junt. Kust. ἐνθένδ' ἐκεῖσ' C. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. ἐντεῦθεν ἐκεῖσ' Bekk. fort. ex R. — ἄξεις ἰών; B. ὅτι ACP. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Bekk. ἄξεις; B. ἰώ· ὅτι ΒΔ. Elmsl. Bgk. Ahrens. I, 206. Schol.: καὶ δύο στιγμαὶ ἐν τῷ ἄξεις, εἶτα τὸ ἰώ. ἄξεις; B. ἰώνγ', ὅ τι Bl. ἄξεις; B, ἰὼν ὅ τι Mein.

v. 900. ἔντ' Δ. ἔσθ' Ald. Junt. ἔστ' Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bgk. Bl., qui omittit γ'. γ' ἐν Mein. — Ἀθάναις vulgo. ἐν Ἀθάναις Bekk. Ἀθάνας lemma scholii. Ἀθάνασ' Elmsl. Ahrens. II, 525. Ἀθάνης Bloomf. Mus. Crit. II, 584. ἀθήναις R. — βοιωτοῖσι ΡΓ. Ald. Junt.

v. 902. pro ἢ restituendum censet εἰ Böckh. C. I. I, 721. — De ἐντὶ vid. Ahrens. I, 208.

v. 903. περ R. πὰρ Mein. in adnot. — ἁμὶ Elmsl. Both. ἁμῖν Ahr. I, 208, cfr. dat. plur. secundae personae οὑμῖν ap. Bekk. Anecd. Ox. I, 146. 15. — μὴ omisso ἐστί Ald. Junt. Frob. Bis. μὴ ἐστὶ P. μει· pro μὴ restituit Böckh. C. I. I, 721. — τᾷδε vulgo; „vix ferri potest“ Ahr. II, 525, qui I, 189 n. 4. „Hesych. τί δαί, τί γὰρ ἄλλο, ἢ τί γάρ; Κρῆτες · Βοιωτοὶ δὲ ἐνθάδε · Ἀττικοὶ διὰ τί δή. Diversa, ut solet, miscuit, Boeoticum voluit τῖδε.“ Itaque h. l. fortasse τῖδε legendum. — αὖ vulgo. οὖν Δ.

v. 899. φορτί' ἕτερ' est nostratium *Rückfracht*. — ἐκεῖσ' i. e. Thebas. — ἰώ Schol. γράφεται καὶ ἰώ ἀντί τοῦ ἐγώ.

v. 900. Schol. ταῦτα ὠνήσομαι παρὰ τῶν Ἀθηναίων, ἅπερ Βοιωτοὶ οὐκ ἔχουσιν. His verbis jam significat Boeotus, se sycophantam domum reportare velle.

v. 901. ἄρ' = si sententiam tuam recte assequor. — De apuis vid. ad v. 640. Phalericae celeberrimae erant. Av. 76. τοτὲ μὲν ἐρᾷ φαγεῖν ἀφύας Φαληρικάς. Arist. ap. Athen. VII, 285 e. (Mein. II, 1152.) Sotad. ap. Athen. VII, 293 a. (Mein. III, 586.) Praeterea vid. locum Eubuli, laud. ad v. 883.

v. 902. κέραμος h. l. non valet argilla, sed vasa fictilia. Krüg. l. l. §. 44, 1. 1. cfr. Eubul. ap. Athen. XI, 471 d. (Mein. III, 220.) Alex. ap. Athen. IV, 164 f. (Mein. III, 501) et Mein. Praef. ad Menandr. p. XVII. Hesych. κέραμος · πίθος. Phot. κεραμόν, λέγεται ἐπὶ τῶν λεκανίδων. Arist. ap. Poll. VII, 162 (Mein. II, 1093) significat tegulas. — ἐκεῖ. Thebis Phalericae apuae quidem non sunt, sed apuas ibi emere potest Boeotus.

v. 903. ἁμῖν i. e. Thebis. — τῖδε i. e. Athenis. Rursus significat sycophantam.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐγῷδα τοίνυν· συκοφάντην ἔξαγε,
ὥσπερ κέραμον ἐνδησάμενος.

ΒΟΙΩΤΟΣ

νεὶ τὼ θιώ,
λάβοιμι μέντᾶν κέρδος ἀγαγὼν καὶ πολύ,
ᾇπερ πίθαχον ἀλιτρίας πολλᾶς πλέων.

v. 904. ἐγῴδα τοίνυν συκ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. Lob. ad Phryn. p. 342. ἐγῷδα τοίνυν· συκ. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. cfr. Vesp. 1181, 1205. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 13.

v. 905. νὴ R. Ald. Junt. Kust. Dind. 28, 30. Bgk. νεῖ A. νεὶ Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. Ox. Bekk. Bl. Mein. cfr. ad v. 867. — σιὼ vulgo. θιὼ Bl. Mein. Ahrens. I, 173. Keil. Syllog. n. 1. θιός. 9. θιῷς. Rang. 1303. θιός 1304. Θιογενίδαο. Hunc versum, quem Dobraeus in suspicionem vocavit, ejecit Mein.

v. 906. λάβοιμ' ἂν P. λάβοι R. λάβοιμι μέντἂν vulgo. μέν τ' ἂν Ald. Junt. Kust. μέντ' ἂν Br. μέν τἂν Elmsl. μέντοι κέρδος ἀγαγών κα πολύ mavult Blayd., offensus particulae ἂν usu in ore Boeoti. At vid. adnot. ad v. 860.

v. 907. Suid. in ἀλιτρία et gramm. Bekkeri Anecd. I. 377, 6. — ἅπερ Ald. Junt. Kust. ᾇπερ Br. sqq. Ahrens. II, 525. — πολλὰς R. Ald. Junt. Kust. πολλᾶς Bentl. Bergl. Br. sqq. — πλέον Br.

v. 905. Vasa fictilia accurate in fasciculos colligari debebant, ideoque male agunt cum sycophanta v. 929 seqq. — τὼ θιὼ i. e. Amphion et Zethus, heroes Boeotorum, a quibus aeque colebantur, atque a Lacedaemoniis Castor et Pollux. Eur. Phoen. 606. καὶ θεῶν τῶν λευκοπώλων δώμαθ'. Hesych. in Διόσκουροι. οἱ 'Ελένης ἀδελφοὶ καὶ Ζῆθος καὶ 'Αμφίων, λευκόπωλοι καλούμενοι. Schol. Od. τ, 518. — Dobraeus hunc versum in suspicionem vocavit, dicens: „Vide Pors. ad v. 928“ (qui v. 928 e v. 905 et 932 turpiter concinnatum esse judicat, cui nemo non assentietur). „Nunc quaero de hoc etiam versu; nondum enim agitur de modo auferendi.“ Sed mihi hic versus genuinus esse videtur. Primo enim exclamatio νεὶ τὼ θιώ, quae gaudium Boeoti significat, hujus loci tam propria est, ut eam dimittere nolimus. Deinde accurate mihi reputanti v. 926 seqq. Dic. et Boeotus, qui simul in sycophantam invehuntur, ex composito agere videntur. Denique consentaneum est Musae Aristophaneae, Dicaeopolidem, bis voce κέραμος commemorata, in hanc cogitationem incidere.

v. 907. Schol. ὥσπερ πίθηκον ἁμαρτίας καὶ ἀδικίας πεπληρωμένον. Bene Frischl. „Multis referta flagitiis et fraudibus.“ Reisig. exempla congessit: Ran. 1372 ἀτοπίας πλέων. Eur. Alc. 727 ἀναιδείας πλέων. Soph. Electr. 607 ἀναιδείας πλέαν. Aj. 745 μωρίας πολλῆς πλέα. Adde Cratin. ap. Athen. IX, 410 d. (Mein. II, 20) ἀτιμίας πλέως. Semper ergo vituperatio in his dicendi formulis inest. — πλέως. De talibus adjectivis vid. Bgk. Com. Att. Rell. p. 28. — ἀλιτρ. Hesych. ἀλιτρίας (melius fortasse ἀλιτροὺς) · ἁμαρτωλούς. — Eodem modo de simiis dicit Eubul. ap. Athen. XII, 519 a. (Mein. III, 260) πίθηκον ἐπίβουλον κακόν. cfr. ad v. 120. Proverbium ὄνος ἐν πιθήκοις ap. Menand. ap. Gellium N. A. II, 23 (Mein. IV, 189) sec. Proverb. Coisl. 370 spectat summam oris turpitudinem.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ μὴν ὁδὶ Νίκαρχος ἔρχεται φανῶν.

ΒΟΙΩΤΟΣ

μικκός γα μᾶκος οὗτος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ἅπαν κακόν.

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

ταυτὶ τίνος τὰ φορτί' ἐστί;

ΒΟΙΩΤΟΣ

τῶδ' ἐμὰ

Θείβαθεν, ἴττω Δεύς.

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

ἐγὼ τοίνυν ὁδὶ

v. 908. 909. Suid. in μικρός.

v. 908. ὅδε Suid. ed. Med. ὁδὶ id. in Cod. Oxon. — ἐξέρχεται R.

v. 909. μικός P., in quo totus versus Boeoti est. — γε R. — μικρός γε μῆκος. Suid. — ἀλλὰ πᾶν Suid.

v. 910. ἐστίν Δ. — τώδ' C. τῷδ' Ald. Junt. „fortasse τώδ'; ἐμὰ monstrans duas sarcinas suas et Ismeniae" Bgk. in adnot., non probatus Engero (Jahn. Annal. 1853, 68, p. 264) propter dualem huic loco non aptum. τῶ δ'; ἐμά Fritzsch. (Jahn. Annal. 1829, p. 15) i. e. τίνος δ' ἄλλου; — ἐμοῦς Br. Inv.

v. 911. Θήβαθεν BCP. Θείβαθεν A. Ahrens. II, 525 vulgo. vid. ad v. 862. — ἴττω vid. ad v. 860. — Ζεύς P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28. Δεύς lemma scholii. Elmsl. Dind. 30. Ox. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Ahrens. I, 175. — τοίνυν γ' ὁδί P. Ald. Junt. Kust.

v. 908. Prodit sycophanta a dextera proscenii parte. Νίκαρχος, de quo Schol.: κωμῳδεῖται ὡς συκοφάντης, apud Comicos alibi non commemoratur. — φανῶν vid. ad v. 819.

v. 909. ἅπαν κακόν. Av. 430 παιπάλημ' ὅλον. Philem. ap. Stob. XVIII, 8, 9 (Mein. IV, 62) ἅπας πονηρὸς οἶνος ὁ πολύς ἐστ' ἀεί. Theocr. Adon. 20 ἅπαν ῥύπον. 148 χὠνὴρ ὄξος ἅπαν, ubi vid. Valcken.

v. 910. Ad conjunctionem genitivi τῶδ', qui est pro ἐμοῦ, et pronom. poss. ἐμά cfr. 774 ἀλλ' ἔστιν ἀνθρώπου γε, ubi respondetur ἐμά γα. Similes sunt loci Plut. 33. τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ — νομίζων ἐντετοξεῦσθαι βίον. Eur. Electr. 366 πόσις ἐμὸς αὐτῆς τῆς ἀθλίας. Krüg. l. l. §. 51, 2, 11. Praet. Nub. 1202 ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν. Ach. 93. τόν τε σὸν τοῦ πρέσβεως. Soph. Oed. Col. 344 τἀμὰ δυστήνου κακά.

v. 911. ἴττω Δεύς. Sollemnis jurandi formula Thebanorum. Cfr. Plat. Phaed. p. 47, c. καὶ ὁ Κέβης, ἴττω Ζεύς, ἔφη, τῇ αὐτοῦ φωνῇ εἰπών. Epist. p. 1290 c. ἴττω Ζεύς, φησὶν ὁ Θηβαῖος. Soph. Antig. 184 ἴστω Ζεύς. Trachin. 399 ἴστω μέγας Ζεύς, idem legitur Eur. Iph. Taur. 1077. — Ad ἐγὼ τοίνυν ὁδὶ cfr. v. 819. — πολέμια vide v. 820.

φαίνω πολέμια ταῦτα.

ΒΟΙΩΤΟΣ

τί δὲ κακὸν παθὼν
ὀρναπετίοισι πόλεμον ἦρα καὶ μάχαν;

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

καὶ σέ γε φανῶ πρὸς τοῖσδε.

ΒΟΙΩΤΟΣ

τί ἀδικείμενος;

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

ἐγὼ φράσω σοι τῶν περιεστώτων χάριν.
ἐκ τῶν πολεμίων εἰσάγεις θρυαλλίδα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἔπειτα φαίνεις δῆτα διὰ θρυαλλίδα;

v. 912. τί δαὶ κακὸν vulgo. ταυταγί. τί δαί παθὼν (ejecto κακὸν) conj. Elmsl. Dind. Bl. Enger. Praef. Lys. XX. Metri causa sine dubio cum Bentl. Herm. ad Vig. p. 848. Mein. scribendum est τί δὲ κακὸν παθών.

v. 913. ἦρῳ P. ἦρω Ald. Junt. ἦρω R. Kust. Bl. ἦρα A. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bgk. Mein., contractum ut φυσᾶντες ex φυσάοντες. — μάχην R.

v. 914. Initium versus sine persona P. καὶ σὲ φανῶ R. Inv. καὶ σέ γε φανῶ P. vulgo. — τοῖσι R. — ἀδικειμένος vulgo. ἀδικούμενος Δ. ἀδικημένος PR. ἀδικευμένος Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, 16. — ἀδικείμενος Elmsl. in notis, Mein. Ahrens. I, 210. II, 524. Böckh. C. I. I, 721. Eng. Praef. Lys. XIX.

v. 916. 918. 920—922. Suid. in θρυαλλίς.

v. 916. πολεμίων εἰσάγεις PC. Ald. Junt. Kust. Br. Mein. Suid. πολεμίων γ' εἰσάγεις ABRΓΔ. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. — θρυαλλίδα Suid. Elmsl. Dind. Mein. θρυαλλίδας ABCRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. Bl. Bgk. θριαλλίθας P.

v. 917. deest in R. δῆτα διὰ θρυαλλίδας BP. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. δῆτα θρυαλλίδας AC. δῆτα διὰ θρυαλλίδος Bentl. Bgk. I. Thiersch. Aristophanea p. 692. δῆτα καὶ θρυαλλίδα Elmsl. Dind. δῆτα διὰ θρυαλλίδα Bl. Bgk. II. Mein. δῆτα τὰς θρυαλλίδας prop. Br. in notis.

v. 913. ὀρναπ. Schol.: ἀντὶ τοῦ ὀρνέοις. ὡς ἐπὶ ἐθνῶν δὲ λέγει. — πόλεμον ἦρα. Av. 1189 πόλεμος αἴρεται. Plat. Com. ap. Priscian. Instit. Gramm. XVIII, 211 (Mein. II, 653) Κλέωνι πόλεμον ἠράμην.

v. 914. καὶ σέ γε κτλ. cfr. 820. — ἀδικείμενος est partic. praes., formatum ad similitudinem verborum in μι exeuntium, et habet significationem perfecti, cfr. v. 314. Thuc. I, 38 ἀδικούμενος. Krüg. l. l. §. 53, 1, 3. Sic legitur in titulo Arcadico, quem ediderunt Bergk. Ind. Schol. Hal. $18^{60}/_{61}$ et Michaelis in Jahn. Annal. 1861, 585, lin. 3 ἀδικήμενος τὸν ἀδικέντα.

v. 915. Recte Schol.: οὐκ εἰς τὴν χάριν, ἀλλὰ τῶν παρόντων (i. e. Dic. et serv.), ὡς φιλόπολις.

v. 916. θρυαλλ. vid. v. 874.

v. 917. ἔπειτα sic in sententia interrogativa positum Nub. 227. 1249. Thesm. 637. Plut. 1148. — Si scriberetur θρυαλλίδος, eodem modo luderet Aristoph. atque supra v. 826.

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

αὕτη γὰρ ἐμπρήσειεν ἂν τὸ νεώριον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

νεώριον θρυαλλίς; οἴμοι· τίνι τρόπῳ;

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

ἐνθεὶς ἂν ἐς τίφην ἀνὴρ Βοιώτιος
ἅψας ἂν ἐσπέμψειεν ἐς τὸ νεώριον

v. 918. 920. 921. Suid. in νεώρια.

v. 918. ἐμπρήσειε τὸν νεώριον Suid. in θρυαλλίς. ἐμπρήσαιεν ἂν τὸ νεώριον Suid. in νεώρια. — τὸν νεώριον P. Ald. Junt.

v. 919. Δικ. νεώριον θρ. Νικ. οἶμαι. Δικ. τίνι τρόπῳ; Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28, 30. Bekk. Bgk. Totum versum Dic. tribuit, simul mutato οἶμαι in οἴμοι, Elmsl. in notis Dind. Ox. Bl. Mein.

v. 920. εἰς Elmsl. Dind. 28. — τίφην Suid. in νεώρια. σίλφην Suid. in θρυαλλίς. σκάφην Hamak.

v. 918. Alciphr. I, Ep. 32 ὄψει σεαυτὴν ἢ τὰ νεώρια ἐμπεπρηκυῖαν, ἢ τοὺς νόμους καταλύουσαν (Kust.)

v. 919. Ut Dic. magis stultitiam Nicarchi miraretur, recepi emendationem Elmsleji.

v. 920. Utraque particula ἂν ad ἐσπέμψειεν referenda est. cfr. Eq. 856. 57. Ran. 96. 97. Nub. 1383. Ad collocationem verborum cfr. Nub. 1382. 167. Vesp. 212. Lys. 519. — Locus explicatu difficillimus et varie ab interpretibus tractatus. Quorum priores vocem τίφην de animalculo, Latinorum blatta, nostratium Schabe, explicant, verba Scholiastae secuti: „τίφην οἱ Ἀθηναῖοι καλοῦσι τὴν καλουμένην σίλφην. ἔστι δὲ ζῷον κανθαρῶδες. Dicunt igitur timere sycophantam, ne Boeotus ellychnium accensum ad blattam alligaret, neve per canalem eam in navale immitteret. Contra quae monendum est, sine dubio ellychnium canalis aqua exstinctum iri. Altera explicatio nititur loco Plinii Nat. hist. 18, 20, 4. „Tiphe, ex qua fit in nostro orbe oryza, i. e. ptisana oryzae similis“. cfr. Theophr. Hist. plant. 4, 4. De caus. 6. Billerb. Flor. class. p. 27. „Hordeum zeocriton Linn. *Deutscher Reiss, ein Mittelding von Spelt und Gerste.*“ Hanc explicationem amplexus est Blaydesius, cujus verba appono: „Scilicet periculum erat, ne ellychnium accensum τίφης culmo fistuloso infixum per cloacam in navale immitteret Boeotus, servato vento secundo vehementiore, quo incendium naves facilius corriperet.“ At culmi fistula augustior certe fuit, quam cui ellychnium infigi posset. Locos, quos Elmslejus et Blaydesius ad tuendam hanc sententiam contulerunt, omitto. Verissima denique est explicatio, quam Elmslejus protulit, Dind. probavit, qui τίφην de navicula dictum accipit. Suid. (in σίλφη) enim tradit: ὄνομα ζωυφίου. καὶ σίλφας λέγουσιν εἴδη ἀκατίων. Praeterea cfr. Schol. τίφην οἱ Ἀθηναῖοι καλοῦσι τὴν καλουμένην σίλφην et Phryn. p. 300 ed. Lob. σίλφην, καὶ τοῦτο διεφθαρμένον. τίλφην (leg. τίφην Elmsl.) γὰρ οἱ παλαιοὶ λέγουσι. Schol. Pac. 143. Ναξιουργής: πλοῖα ἦν οὕτω λεγόμενα, κάνθαροι, ἐν Νάξῳ γενόμενα, ὡς νῦν σίλφας τινὰ λέγουσιν ἀκατίων εἴδη. At cogitandum est de navicula, qualem pueri ludibrii caussa efficere solent. Prohibere igitur studet sycophanta, quominus Boeotus in naviculam accensum ellychnium

δι' ὑδρορρόας, βορέαν ἐπιτηρήσας μέγαν.
κεἴπερ λάβοιτο τῶν νεῶν τὸ πῦρ ἅπαξ,
σελαγοῖντ' ἂν εὐθύς.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε,
σελαγοῖντ' ἂν ὑπὸ τίφης τε καὶ θρυαλλίδος;

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

μαρτύρομαι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ξυλλάμβαν' αὐτοῦ τὸ στόμα·
δός μοι φορυτόν, ἵν' αὐτὸν ἐνδήσας φέρω

v. 921. εἰσπέμψειεν Suid. in θρυαλλίς. Elmsl. Dind. 28, 30. Bl. Bgk. — εἰς Δ. Suid. in θρυαλλίς Elmsl. Dind. 28. — τὸν νεώριον P.

v. 922. ὑδρορόας ΒΓ. Inv. ὑδρορροῆς Elmsl.

v. 924. ἂν αἱ νηῦς ABCΔ. Ald. Junt. Kust. ἂν αἱ νῆς Γ. ἂν — Δικ. αἱ νῆς; Bl. ἂν — Δικ. αἱ νῆς, Fritzsch. ad Thesm. 611, probatus Meinekio in adn. crit. ἂν αἱ νῆες PR. ἂν εὐθύς Piers. ad Moerin. p. 266 ex Schol. ad v. 923: ἐὰν ἅψηται μόνον, εὐθὺς καίονται. — ἀπολούμεναι P.

v. 925. delet hunc versum Hamak.

v. 927. 928. Suid. in φορυτός.

v. 927. In B. huic versui praefixa fuit persona Boeoti, quam duplici litura induxit librarius: quam enim versum 929 praefixerat personae notam Δικ. mutavit imponeret (ἐνθείς), eamque per cloacam in navale immitteret.

v. 921. ἅψας i. e. accendens.

v. 922. ὑδρορρόας, Schol. ὑδρορρόα καλεῖται τὸ μέρος τῆς στεφανίδος, δι' οὗ τὸ ἀπὸ τοῦ ὄμβρου ὕδωρ συναγόμενον κατέρχεται. cfr. Vesp. 126 c. Schol. — ἐπιτηρεῖν i. e. servare. cfr. Eq. 1031. — Navalia in Piraeeo ad septentrionem versus sita erant.

v. 923. λαβέσθαι c. gen. cfr. v. 1214. De igni Thesm. 242 πρὶν ἀντιλαβέσθαι τοῦ πρωκτοῦ τὴν φλόγα, ubi lectio valde fluctuat.

v. 924. σελαγοῖντ' ἄν. Schol. ἀντὶ τοῦ καίοιντο. Hesych. in σελαγίζει · αἴθεται, φλέγεται, et in σελαγεῖται · τὰ αὐτά. Aliter Nub. 285, 604, ubi valet „fulgere". — εὐθύς. Librorum scripturam, quam Fritzschius et Blaydesius corrigere studebant, sequentes, male repeteremus νεῶν v. 923, et νηῦς v. 924. Praeterea forma νῆς exemplis firmari non potest; denique Dicaeopolidis oratio multo majorem vim habet, a verbis ὦ κάκιστ' ἀπ. (Vesp. 412. Pac. 2. Ach. 778) incipiens. Itaque Piers. emendationem recepi.

v. 925. Mirantis et indignabundi sunt tales interrogationes, optativum c. ἂν sine interrogationis particula exhibentes, quae praecedentia verba repetunt. cfr. Av. 815. 1386. Nub. 1183. Vesp. 1156.

v. 926. μαρτύρομαι Verbum sollemne eorum, qui vapulant. cfr. Pac. 1119. Av. 1031. Nub. 494. φέρ' ἴδω, τί δρᾷς, ἤν τίς σε τύπτῃ; Στρ. τύπτομαι, κἄπειτ' ἐπισχὼν ὀλίγον ἐπιμαρτύρομαι. Dic., Boeotus, famuli adstantes in Nicarchum invehuntur.

v. 927. Quum ex v. 929, 932, 952 eluceat, Dicaeopolidem ipsum sycophantam illigare, hunc versum cum Bothio

[ὥσπερ κέραμον, ἵνα μὴ καταγῇ φορούμενος.]

ΧΟΡΟΣ

ἔνδησον, ὦ βέλτιστε, τῷ συστ. α'.

in Χορ. prioris scripturae vestigiis etiamnum exstantibus. — ἐνδήσας vulgo. — φέρω B. φέρω R. Suid. Ald. Junt. Kust. Elmsl. Dind. Bgk. Mein. φέρῃ Br. Inv. Bekk. φέρῃς Bgk. in adnot. ad ed. II. στέγω conj. Reisig. Conj. I, 15. ἐνδήσω φέρων Dind. Bl. ἐνδήσω φέρειν Elmsl. in adnot. ἐνδήσω · φέρε prop. Mein.

v. 928. Secundum Dobraeum ap. Kidd. ad Dawes. Misc. p. 447 et Bothium male concinnatus ex v. 905 et 931; ejecerunt h. v. Dind. 30. Ox. Mein., uncis inclusit Bgk. Idem sensit Hermannus sec. Reisig. Conj. I, 14. Pro genuino habent Hanov. Ex. Crit. p. 101, 106 et Klotz. Jahn. Annal. 1849, p. 245. Hermannus ap. Erfurdtium in horreo Regiom. III, 432 ex his duobus versibus systema constituit tale: δός μοι φορυτὸν, ἵν' αὐτὸν ἐν– | δήσω φέρων, ὥσπερ κέραμον, | ἵν' ὅδε γε μὴ | φορούμενος καταγῇ. — φορούμενος libri. Suid. Ald. Junt. Kust. Inv. Dind. 28, 30. Bl. Bgk. Mein. φερόμενος Br. Elmsl. Dind. 25. Bekk. Rossbach. III, 193. Reisig. Conj. I, 14. Hanov. p. 101. Herm. Elem. doctr. metr. p. 138.

v. 929. Reisig. in sequentibus strophicam responsionem constituit hoc modo: 929 — 931 str. α' = 932 — 934 antistr. α'. 935 str. β' = 936 antistr. β'. 937 — 939 μεσῳδ. 940 — 942 str. γ' = 943 — 945 antistr. γ'. 946 str. δ' = 947 antistr. δ'. 948 — 951 ἐπῳδ. — ὦ λῷστε lemma scholii. — ἔνδησον οὖν ὦ λῷστε conj. Elmsl., qui vulgatam edidit. — τῶν ξένων Bgk. in adn. ed. I, non probatus Engero.

et Bergkio Boeoto tribuere non possumus. — In vulgata scriptura prima persona φέρω inepta est, unde versum Boeoto nonnulli tribuerunt. Brunckii φέρῃ posceret medialem formam ἐνδησάμενος (v. 905). Dindorfii ἐνδήσω mihi perplacet, sed φέρων me non intelligere fateor. Optima mihi videtur Elmsleji emendatio ἐνδήσω φέρειν, sed mutare nolui. — φορυτὸν, Schol.: φρύγανον, σχοινίον, δέσμην χόρτου συρφετώδους. Similia tradit Hes. in voce eadem.

v. 928. φορούμενος scribendum est, quum καταγῇ mediam corripiat; indicativus ἐάγην, qui habet duplex augmentum, mediam producit, reliqui modi ᾰ corripiunt. Cfr. Ahrens. Hom. Formenl. §. 197 adn. 1. Huic legi repugnare videtur Arist. ap. Poll. II, 39 (Mein. II, 1182) ἵνα μὴ κατᾱγῇς τὸ σκαφίον πληγεὶς ξύλῳ, ubi tamen scriptura non satis certa est et articulus τὸ emendatione Toupii nititur. Apud Homerum saepius α in hoc verbo producitur.

v. 929. Dum Chorus vv. 929—951 canit, sycophanta a Dicaeopolide et servis in fasciculum ut vas fictile colligatur. Comice epitheta, quibus poëta in seqq. versibus utitur, ambigue de vase fictili ac de sycophanta dicta sunt. — De metro vid. Rossbach et Westph. III, 208. Respondent versibus 929—939 vss. 940—951. Utraque cantici pars continet terna systemata, quae constant e ternis dim. iamb. acatal., quibus inserti sunt singuli monometri iamb.; praeterea inter alterum et tertium systema utriusque partis bini dimetri catalectici leguntur. — βέλτιστε i. e. Dicaeopolis.

ξένῳ καλῶς τὴν ἐμπολὴν
οὕτως, ὅπως
ἂν μὴ φέρων κατάξῃ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοὶ μελήσει ταῦτ᾽, ἐπεί   συστ. β.
τοι καὶ ψοφεῖ λάλον τι καὶ
πυρορραγὲς
κἄλλως θεοῖσιν ἐχθρόν.

ΧΟΡΟΣ

τί χρήσεταί ποτ᾽ αὐτῷ;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πάγχρηστον ἄγγος ἔσται,
κρατὴρ κακῶν, τριπτὴρ δικῶν,   συστ. γ΄.

v. 930. 931. Moeris p. 155.

v. 930. τὴν ἐμπολὴν οὕτως ὅπως vulgo. Moeris. τὴν ἐμπολήν. οὕτω δ᾽ ὅπως Elmsl.

v. 931. ὅπως μὴ καὶ φέρων κατάξει duo codd. Moeridis. Elmsl. Dind. 25. τ. ἐμπ. ὅπ. μὲν φέρων κατάξει alii libr. Moer., κατάξῃ alii. — ἂν μὴ φέρων κατάξῃ vulgo. κατάξῃς Bgk. in adn. crit. ad ed. I. non probatus Engero.

v. 932. ψοφεῖ vulgo. ψοφῇ P.

v. 933. λάλον τὲ Δ. — πυρορραγές Suid. in h. v. et in ψόφου πλέων vulgo. πυρροραγές Junt. I. II. Frob. περιρραγές ΒΔ. πυριρραγές Polluc. Codd. mscpti VII, 164.

v. 936. πάγχρυσον Γ. παγχρύσειον Δ.

v. 930. τῷ ξένῳ i. e. Boeoto. — τὴν ἐμπολήν, Moeris p. 155 τὰ φορτία, respondet accuratissime nostratium „*Einkauf*“. Apud Anonym. ap. Clem. Alex. Paed. II, 89 Sylb. (Mein. IV, 611) ἐμπόλημα eodem sensu legitur. — Elmsl. ad firmandam emendationem laudat Ran. 905, at h. l. vulgata sine dubio retinenda est.

v. 932. ἐπεί τοι καὶ i. e. quandoquidem. Ran. 509. Pac. 628. Eur. Med. 677. Suppl. 879.

v. 933. ψοφεῖν dicitur de rebus; inprimis de januis, cfr. Lys. 1 et 14 τί αἱ θύραι ψοφοῦσι; Eur. Herc. fur. 78 ὅταν πύλαι ψοφῶσιν. De clavis Ach. 533 τύλων ψοφούντων. Praeterea Vesp. 143 ἡ κάπνη ψοφεῖ. Hoc loco Dic. de sycophanta loquitur tamquam de vase fictili, quod digito pulsantes explorant. Sequentia λαλόν τι solum de Nicarcho dicta esse possunt, sed πυρορραγές, ambiguum est. Schol. πυρορραγὴς κέραμος ὁ ἐν πυρὶ ῥηγνύμενος. ὁ δὲ κέραμος πυρορραγὴς γενόμενος σαθρὸν ἠχεῖ. cfr. Suid. l. l. Poll. VII, 164. Et. Magn. p. 697. πυρορραγὲς · ὁ ἦχος τῶν κεραμικῶν σκευῶν ἐν τῷ πυρὶ κατεαγότων.

v. 934. κἄλλως θ. ἐχθρ. solum sycophantam spectant. — λάλ., πυρ., ἐχθρ. adverbialiter usurpata sunt.

v. 935. cfr. Plut. 941. τοῖς δ᾽ἐμβαδίοις τί χρήσεταί τις; Pac. 230 τί δῆτα ταύτῃ τῇ θυείᾳ χρήσεται; Pac. 1257 ἔτ᾽ ἐστὶ τοῖσι κράνεσιν ὅ τι τις χρήσεται; De accusativo vid. Krüg. §. 46, 5, 9.

v. 937. κρ. κακ. Alludit ad etymologiam vocis κρατήρ, quae ducta est a verbo κεράννυμι = miscere, quod

φαίνειν ὑπευθύνους λυχνοῦ-
χος καὶ κύλιξ
τὰ πράγματ' ἐγκυκᾶσθαι.

ΧΟΡΟΣ

πῶς δ' ἂν πεποιθοίη τις ἀγ- ἀντισ. ά.
γείῳ τοιούτῳ χρώμενος
κατ' οἰκίαν
τοσόνδ' ἀεὶ ψοφοῦντι;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἰσχυρόν ἐστιν ὦγάθ', ὥστ' ἀντισ. β.
οὐκ ἂν κατάξειας ποτ', εἴ-
περ ἐκ ποδῶν

v. 938. ὑπευθύνοις Poll. X, 116. — Mein. post κύλιξ indicavit lacunam dipodiae iambicae („excidit fortasse ἅπαντα κακά") propter illud v. 949 glossema „τοῦτον λαβὼν," quod ejiciendum esse jam pridem multi censuerunt.

v. 939. καὶ πράγματ' R. Mein.

v. 940. πεποιθείη P. Ald. Junt. Frob. γεγηθοίη Herwerdenus. πεποιθοίη vulgo. Ald. Junt. in lemmate scholii.

v. 941. τούτῳ P.

v. 943. ἰσχυρὸν ἐστ' RΔ. Inv. ἰσχυρὸν δ' ἐστ' Γ.

v. 944. καταγείη vulgo. κατεαγοίη Cob. assentiente Mein. in adnot.

est rabularum et sycophantarum. — τρ. διχ. cfr. Nub. 447 περίτριμμα δικῶν. τριπτὴρ est vasculum, cfr. Suid. et Harpocr. τριπτὴρ ἐστὶ πιθάκνη ἐκπέταλος, οἷα τὰ ἐπιλήνια. Pro δικῶν exspectes ἐλαιῶν secundum Poll. VII, 151 ὁ δὲ κρατήρ, εἰς ὃν ἀπορρεῖ τοῦ ἐλαίου τὸ πιεζόμενον, τριπτήρ. Schol. ὁ δὲ εἶπε δικῶν διὰ τὸ ἐπιτρίβειν αὐτὸν τὰ πάντα δικάζοντα καὶ συκοφαντοῦντα.

v. 938. φαίνειν. Ludit poeta eadem ambiguitate, qua v. 826. — λυχνοῦχος, Schol.: ὃν λέγομεν φανὸν ἢ λαμπτῆρα. Nostratium „*Candelaber*" vid. Müll. Arch. §. 302, 3. Pherecr. ap. Athen. XV, 699 f. (Mein. II, 271) τὸν λυχνοῦχον ἔκφερ' ἐνθεὶς τὸν λύχνον. Alex. ap. Athen. XV, p. 1561 Dind. ἐξελὼν ἐκ τοῦ λυχνούχου τὸν λύχνον. — ὑπευθύνους cfr. Herm. Antt. publ. §. 147, 6. §. 154.

v. 939. τὰ πράγματ' praeter exspectationem pro τὰ φάρμακ' dictum est, ut monuit Elmsl. cfr. v. 269.

v. 940. πῶς δ' ἂν κτλ. Hac interrogationis formula utuntur negantes. cfr. Nub. 1082 θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο; Eq. 88. Sententia haec est: S e d q u o m o d o q u i s s e c u r e u t a t u r e j u s m o d i v a s e? Schol. τῷ συκοφάντῃ λέγει, διὰ τὸ καὶ αὐτὸν κράζοντα μέγαν ἦχον ποιεῖν.

v. 942. τοσόνδ' spectat ingentem Nicarchi clamorem. — ψοφοῦντι cfr. ad v. 933. — De correpta prima vocis ἀεὶ vid. Reisig. Conj. I, 45. „Particulae ἀεὶ enim in iambicis versibus ita tantum prima corripitur, si ipsa per se sola pedem versus cujusque implet et complectitur."

v. 944. Vulgatum καταγείη sine dubio corruptum est, quum indicativus aoristi II. pass. qui duplex habet augmentum, producat vocalem α, conjunct.,

κατωκάρα κρέμαιτο.

ΧΟΡΟΣ

ἤδη καλῶς ἔχει σοι.

ΒΟΙΩΤΟΣ

μέλλω γέ τοι θερίδδειν.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ', ὦ ξένων βέλτιστε, νῦν ἀντισ. γ'.

v. 945. κάτω κάρα Dind. Bgk. — κρέμαιτό γε P. Ald. Junt. Kust. Br. κρέμαιτο RΓ. Suid. in κατωκάρα. Inv. Elmsl. sqq. — κὰκ pro ἐκ mavult Bgk. in adnot. ed. II.

v. 946. γέ σοι Δ. Sequentia sic conformavit Bgk. in adn. ad ed. II. Χορ. ἤδη καλῶς ἔχει σοι; Δικ. μέλλω γε τονθορύζειν (ut hoc prorsus quemadmodum κωδωνίζειν proprie de equis explorandis dictum sit). Χορ. ἀλλ', ὦ ξένων βέλτιστε, συντόνθρυζε κτλ.

v. 947. Suid. in θερίζειν. — γέ τοι vulgo. δέ τοι Δ. γά τοι Bl. — θερίδδειν Ald. Junt. Kust. Dind. 28. Bgk. De duplici δδ vid. Ahr. I, 175. cfr. Rangab. 898: γραμματίδδοντος. De terminatione vid. Ahr. I, 210. θερίσδειν Δ. θερίδδεν Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. 30. Ox. Bekk. Bl. Mein.

v. 948. συνθέριζε vulgo; uncis circumscripserunt Dobr. Elmsl. Dind. 25; ejecerunt Dind. 28, 30. Ox. Bl. νῦν θέριζε Mein. (cujus in editione typothetae errore legitur σὺ θέριζε). Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 17 proponit: ἀλλ' ὦ σέ τοι θέριζε καὶ τοῦτον λαβὼν πρόσβαλλ'.

opt., imperat., partic., infin. corripiant. cfr. Ahrens Etymol. Homer. §. 197, adn. 1. Sic legitur Vesp. 1428 κατεάγῃ, Ach. 928 κατᾶγῇ; formae reliquorum modorum apud Comicos non inveniuntur. Eandem legem sequitur aoristus ἁλῶναι. Vesp. 355 ἑάλω. Ach. 622. Plut. 481 ἁλῶ. Thesm. 790 ἁλῶναι. Plut. 168. Nub. 1079 ἁλούς., (optat. et imperat. formae apud Comicos non leguntur). Cobetus locum emendare tentavit scribendo κατεᾶγοίη, quae forma, quamquam rectissime formata est, (cfr. Ach. 1180. Thesm. 403. Plut. 545), tamen propter significationem mihi non probatur. Scripsi igitur κατάξειας (cfr. 1166 κατάξειε, 931 κατάξῃ, Vesp. 1436 κατέαξ'), ut sententia haec sit: Firmum est, ut non facile frangas unquam, si pedibus suspendatur demisso capite. Cfr. Böckh. C. I. I, n. 545, qui haec verba in poculo rotundo Athenis reperto inscripta affert.: Κηφισοφῶντος ἡ κύλιξ. ἐὰν δέ τις κατάξῃ, δραχμὴν ἀποτείσει. —

Ad ὥστ' c. optat. et ἂν cfr. Nub. 1151. Av. 1126.

v. 945. Ad ἐκ ποδῶν cfr. Av. 1387 κρέμαται μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἡμῶν ἡ τέχνη. Vesp. 808 ἀμὶς μὲν κρεμήσετ' ἐκ τοῦ παττάλου. — κατωκάρα, Schol. κατὰ κεφαλήν· οὕτως δὲ ὑφ' ἓν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν. Greg. Cor. d. Dial. Att. §. 60. τὸ ἐπὶ κεφαλὴν πεσεῖν κατωκάρα λέγουσιν Ἀττικοί, οὐ διῃρημένως, ἀλλ' ὑφ' ἕν. Suid. s. v. Eustath. ad Il. ω, p. 1960, 39. Schol. Pac. 153.

v. 946. Sententia est: Jam bene tibi colligatus est sycophanta (Bl.)

v. 947. θερίδδειν, metaphora ab agricultura ducta est. Recte igitur Schol. Rav. ὡς γεωργός φησι, μέλλω θερίζειν καὶ μέλλω κερδαίνειν πολλὰ καὶ καρποῦσθαι. cfr. supra v. 906. Haec verba respicit Dic. v. 957.

v. 948. Scriptura valde fluctuat. Meo quidem judicio τοῦτον λαβών, quae glossemate in textum irrepserunt, ejicienda sunt, quum poëta θέριζε consulto

θέριζε καὶ πρόσβαλλ', ὅποι
βούλει φέρων,
πρὸς πάντα συκοφάντην.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μόλις γ' ἐνέδησα τὸν κακῶς ἀπολούμενον.
αἴρου λαβὼν τὸν κέραμον, ὦ Βοιώτιε.

ΒΟΙΩΤΟΣ

ὑπόκυπτε τὰν τύλαν ἰών, Ἰσμήνιχε,
χὤπως κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβούμενος.

v. 949. καὶ τοῦτον λαβὼν vulgo. τοῦτον λαβὼν uncis incluserunt Bgk. II. Rossbach. et Westph. II, 208. τουτονὶ λαβὼν Dobr. Bl. — πρόβαλλ' Ald. Junt. Kust. Br. Bgk. πρόσβαλ' Δ. πρόσβαλλ' ΡRΓ. Inv. Dobr. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Mein. — ὅπου P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. ὅποι Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 17. Bl. Bgk. Mein.

v. 953. κεραμὸν R.

v. 954. Addunt ante ὑπόκυπτε verba ἴθι δὴ ΒΔ. ἴθι δῆθ' Br. — ὑπόκυπτε τυΐδε τὰν τύλαν, Ἰσμήνιχε tentat Blayd. — ἰὼν Ἰσμ. R. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Both. Bl. Bgk. Mein. ὦ Ἰσμήν. P. Ald. Junt. Kust. — ὦ om. ΒΔ. Br.

v. 955 — 958 Boeoto continuantur in P. Ald. Junt. Kust. v. 955 continuatur Boeoto; reliqui tres Dicaeop. tribuuntur in B. Br. Inv. Bekk. v. 955 — 958 Dicaeopolidi tribuuntur ab Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 955. Hunc versum post v. 953 transponit Hirschigius, non probatus Klotzio Jahn. Annal. 1849, p. 254. — χὡς πως P. χ' ὡ πως Ald. Junt. I. χ' ὅπως Junt. II. Kust. χῷπὼς Br. Inv. χὤπως Elmsl. Bekk. χὤπως Dind. Bl. Bgk. Mein. — μάλ' οἴσεις Bl., μάλα ad εὐλαβούμενος referens, quod vereor ne falsum sit. — „fortasse εὐλαβουμένως" Bgk. adn. ad ed. II.

repetisse videatur. Dedi cum Meinekio νῦν θέριζε, ut sententia sit: Jam, hospes optime, fructum cape ex merce empta et utere ea ad quamcunque rem. Ceterum jam Scholiasta illud glossema legit, qui versus 948—951 ex tribus dim. acatal. et uno catalect. constare dicit.

v. 951. πρὸς πάντα συκοφάντην. Praeter exspectationem pro πρὸς πάντα δεινόν dictum est. Cfr. Ran. 968. σοφός γ' ἀνὴρ καὶ δεινὸς ἐς τὰ πάντα. Wielandius vertit: *„ein Taugenichts — zu allem."* Respondet nostratium locutio: *„Mädchen für alles."*

v. 952. Boeotus et Ismenias ad discedendum se parant. — μόλις eodem modo usurpatum legitur Lys. 72. — κακ. ἀπολ. cfr. v. 865.

v. 953. cfr. v. 1140 τὴν ἀσπίδ' αἴρου et 1142. αἴρου τὸ δεῖπνον. — τὸν κέραμον i. e. Nicarchum, vid. ad v. 929. — Βοιώτιε cfr. Steph. Byz. in Βοιωτία: τὸ ἐθνικὸν Βοιωτός, λέγεται καὶ Βοιώτιος.

v. 954. τύλαν vid. ad v. 860. Comparat Bgl. Procop. Epist. 55. ἀλλ' ὑποκύπτειν δεῖ τὸν αὐχένα καὶ ζυγὸν ἀνάγκης ὑπομένειν ἑκόντας. Aliter usurpavit hoc verbum Noster Vesp. 555 ἱκετεύουσίν θ' ὑποκύπτοντες. — Ἰσμήνιχε. De hac deminutione Boeotica nominum propriorum vide Böckh. C. I. I, 726. Ahr. I, 216. Keil. Syllog. p. 88. Schwab. De demin. p. 49. Exempla sunt Ἀθανίας = Ἀθάνιχος, Σαμίας = Σάμιχος. Ἀσώπιχος. Ὁμολώϊχος (Rang. 898). Καράϊχος (ibid.) Δαμάτριχος alia.

v. 955. Cfr. ὅπως οἴσεις Ach. v. 253.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πάντως μὲν οἴσεις οὐδὲν ὑγιές, ἀλλ' ὅμως·
κἂν τοῦτο κερδάνῃς ἄγων τὸ φορτίον,
εὐδαιμονήσεις συκοφαντῶν γ' οὕνεκα.

ΘΕΡΑΠΩΝ ΛΑΜΑΧΟΥ

Δικαιόπολι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί ἔστι; τί με βωστρεῖς;

ΘΕΡΑΠΩΝ

ὅ τι;
ἐκέλευε Λάμαχός σε ταυτησὶ δραχμῆς

v. 957. κερδάνοις Br. inconsulto lectore Inv. κερδαίνῃς vel κερδήνῃς mavult Elmsl. — ἄγαν RΔ. „fortasse ἀγαγὼν" Mein. (coll. v. 906). — Totum versum om. Γ.

v. 959. Famuli verba in his versibus usque ad v. 905 tribuuntur ἀγγέλῳ in P. et edd. Brunckio prioribus. — τίς ἐστι ABCPRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. τί ἔστι Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. — ὅτι Bekk. Bl.

v. 960. ἐκέλευσε P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Ox. Bekk. Bgk. Klotz. Jahn. Ann. 1849, p. 245. ἐκέλευε Elmsl. (cfr. 962, 1051, 1073) Dind. 25, 28, 30. Bl. Mein. — ταύτης τῆς δρ. P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. 28. Bekk. ταυτησὶ δρ. Dobr. Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. ταυτησὶ τῆς δρ. R. sec. Bekk.

— Propter particulam καὶ hunc versum cum Br. Inv. Bekk. Boeoto dedi. cfr. Ran. 627. κατάθου σὺ τὰ σκεύη ταχέως, χὤπως ἐρεῖς ἐνταῦθα μηδὲν ψεῦδος. Eq. 222, 456, 497. — κατοίσεις = scil. Thebas, quae in regione depressa sitae sunt.

v. 956. ἀλλ' ὅμως scil. οἴσεις. Cfr. Ach. 402, 408. Particula ὅμως sic absolute posita neque ap. Comicos, neque ap. Soph. et Aesch. legitur. Eurip. Hecub. 842. πιθοῦ, πάρασχε χεῖρα τῇ πρεσβύτιδι τιμωρόν, εἰ καὶ μηδέν ἐστιν, ἀλλ' ὅμως. Cum futuro invenitur Antiph. ap. Athen. VIII, 338 e. (Mein. III, 13) ἁδρὸς γάρ ἐστιν . ἀλλ' ὅμως οὐ γεύσεται. Sosip. ap. Athen. IX, 377 f. (Mein. IV, 483) ἀλλ' ὅμως ἐγὼ φράσω.

v. 957. Contra Elmsl. moneo, etiam verba κοιλαίνω et λευκαίνω aoristum primum per ᾱ formare, inter ᾱ et η̄ fluctuare σημαίνω et καθαίρω, vid. Ahr. Etym. Hom. §. 184 adn. 3.

v. 958. εὐδαιμονήσεις i. e. quiete vives. — συκοφ. γ' οὕνεκα. Schol. εἰς τὸ κατὰ συκοφάντας μέρος. cfr. v. 386 λαβὲ δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα κτλ. Boeotus abit cum Ismenia per parascenium spectatoribus sinistrum.

v. 959. Prodit servus Lamachi e domo, quae in scenae pariete repraesentata est. — Inde ab hac scena id potissimum agit poeta, ut felicitatem Dicaeopolidis, qui pacem cum Lacedaemoniis fecit, opponat miseriae Lamachi, qui in bello perseverare studet. — τί ἔστι, cfr. Eq. 150. τί ἔστι · τί με καλεῖτε; — βωστρεῖς. Lys. 685. Av. 274 τί βωστρεῖς; Pac. 1146 τόν τε Μανῆν ἡ Σύρα βωστρησάτω. βωστρέω (Od. μ, 124) a βοάω ductum est, ut ἐλαστρέω (Il. σ, 543) ab ἐλάω. cfr. Lob. Parall. p. 450. — De ὅ τι cfr. ad v. 106.

v. 960. Ex usu Nostri recte Elmsl. imperf. restituit. cfr. Eq. 514. 1049.

ἐς τοὺς Χόας αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν,
τριῶν δραχμῶν δ' ἐκέλευε Κωπᾷδ' ἔγχελυν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὁ ποῖος οὗτος Λάμαχος τὴν ἔγχελυν;

ΘΕΡΑΠΩΝ

ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὃς τὴν Γοργόνα
πάλλει, κραδαίνων τρεῖς κατασκίους λόφους.

v. 961. εἰς vulgo. ἐς Dind. Ox. Mein. — Χόας vulgo. Χοᾶς Buttm. Gr. Gr. I, 241. Dind. 25. — αὐτοῦ P. αὐτῷ vulgo. αὑτῷ Mein.

v. 962. ἐκέλευσε P. — Κωπαϊδ' Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. Κωπᾷδ' Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 963. ὁποῖος libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. ὁ ποῖος lemma scholii. Elmsl. sqq. — τὴν om. P. — ἐγχέλυν Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. ἔγχελυν Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 964. ὃς τὴν vulgo. ὅς γε τὴν R. ὅς γε mavult Elmsl. Dind. 25, 28. (cfr. v. 574, 1181. Lys. 560).

v. 965. τρισὶ κατασκίοις λόφοις ΓΔ. sed cfr. Aesch. Sept. v. 366. κατασκίοις λόφοις R. (qui utrum τρεῖς an τρισὶ habeat, ex Bekkeri adnotatione cognosci non potest) lemma scholii in Ald. Junt.

1181. Eccl. 1137. Pherecr. ap. Athen. XV, 690 d. (Mein. II, 298) ἔστην δὲ κἀκέλευον ἐγχέασθαι νῷν μύρον. Antiph. ap. Athen. XII, 553 c. (Mein. III, 84) τήν τε παῖδ' — τοὺς πόδας ἐκέλευ' ἀλείφειν πρῶτον. Vid. Menkium ad Lucian. Gallum 7. — ταυτησὶ δραχμῆς. Recte articulus omittitur, quum praesentes res significantur. Krüg. l. l. §. 50, 11, 22. Ach. 130, 187. 585, 1049. Eq. 1177. 1181. Vesp. 262. 1132. Ran. 170. Plut. 227. Exempla, ubi ὅδε eodem modo articulo caret, sunt 336. 454. 768. 810. 985. 1191. Eq. 1166. Lys. 1072. Eccl. 27. ὁδὶ cum nominibus propriis omisso articulo legitur 418. 908.

v. 961. Scribendum est Χόας (cfr. v. 1000); χοᾶς descendit a casu recto χοεύς, i. e. congius. Schol. τὸ δὲ χοᾶς, ὅτε ἐπὶ τῶν μέτρων τίθεται, περισπᾶται. Nub. 1238. Eccl. 45. Festum illud celeberrimum dicitur Χόες, gen. Χοῶν, Χουσί (Ach. 1211), Χόας. Agebatur mense Anthesterione (i. e. Febr. et Mart.) alterque erat dies Anthesteriorum, quorum primus Πιθοίγια, postremus Χύτροι vocabatur. Cfr. Herm. Antt. sacr. §. 58. Schneider Att. Theaterw. p. 52 — 54. Prell. Myth. Gr. I, 528. Choum die Athenienses lautissime epulabantur. — τῶν κιχλῶν De schemata Attico vid. ad v. 184.

v. 963. ὁ ποῖος, cum contemtu quaerit Dic. Cfr. ad v. 418. Hanov. Exercitt. p. 94. Ach. 372 seqq. Eccl. 90 seqq. 124 seqq. Ran. 1210 seqq. Plut. 400 seqq.

v. 964. Epitheta δεινὸς et ταλαύρινος Pac. 241 Bello tribuuntur, ταλαύρινος Marti Il. ε, 289; υ, 78; χ, 267. Derivatur hoc adjectivum a radice ταλ, quae inest in τλῆναι et ἐτάλασα et a voce ῥινός, quod digamma habuisse videtur, cfr. L. Meyer Vgl. Gramm. p. 79 et 209. Richt. ad Pac. 241 ab adjectivo λαβρός deducit. Explicatur a Schol. ad h. l. et ad Pac. 241 per ὑπομονητικὸς ἐν τῇ μάχῃ; similia tradunt Suid. Hesych. Proprie significare videtur eum, qui clypeum vibrat. — Γοργόνα dictum de clypeo capite Gorgoneo insignito. Articulus habet vim possessivam, neque omitti potest. Vid. Krüg. l. l. §. 50, 2, 3.

v. 965. τρεῖς λόφους Pac. 1173. Ach. 575. — κατασκίους Aesch. Septem

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἂν μὰ Δί', εἰ δοίη γέ μοι τὴν ἀσπίδα·
ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω·
ἢν δ' ἀπολιγαίνῃ, τοὺς ἀγορανόμους καλῶ.
ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τόδε λαβὼν τὸ φορτίον
εἴσειμ' ὑπαὶ πτερύγων κιχλᾶν καὶ κοψίχων.

ΧΟΡΟΣ

Εἶδες ὦ, εἶδες, ὦ πᾶσα πόλι, τὸν φρόνιμον ἄνδρα τὸν ὑπέρσοφον, στρ.

v. 966. εἰ δοίει μοί γε P. γ' ἐμοί Br. Inv.

v. 967. ταρίχῃ P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. ταρίχει Dobr. Reisk. Bl. Bgk. Mein.

v. 968. Suid. in ἀπολιγαίνει. — ἂν lemma scholii.

v. 970. εἴσι μ' Γ. — κιχλᾶν vulgo. κιχλῶν R. Dind. 30. Ox. — ὑπὸ Pors.

v. 971—975. Suid. in ἀνθηρά.

v. 971. εἶδες ὦ semel Suid. Elmsl. εἶδες ὦ ὡς πᾶσα P. — πόλις R. —

v. 366 de Tydeo: τρεῖς κατασκίους λόφους σείει. Agam. 479 κήρυκα κατάσκιον κλάδοις ἐλαίας. Suppl. 341 ἕδρας κατασκίους, 349 κλάδοισι κατάσκιον.

v. 966. οὐκ ἂν scil. μεταδοίην. Sic modus omittitur Plut. 924. Nub. 108. Vesp. 297.

v. 967. ταρίχει. Cibus erat vilissimus, praecipue militum et pauperum. Schol. τοῦτο γὰρ ἐν τοῖς πολέμοις ἤσθιον (cfr. Ach. v. 1101.) Nicostr. ap. Athen. III, 118 e. (Mein. III, 279.) ἀλλ' ἐπριάμην παρ' ἀνδρός, ὦ γῆ καὶ θεοί, ταριχοπώλου πάνυ καλοῦ τε κἀγαθοῦ τιλτὸν μέγιστον, ἄξιον δραχμῆς, δυοῖν ὀβολοῖν, ὃν οὐκ ἂν καταφάγοιμεν ἡμερῶν τριῶν ἤδη κατεσθίοντες δώδεκα. ὑπερμέγεθες γάρ ἐστιν. Cfr. Böckh. Staatsh. I, 145. Opponitur anguilla Copaica, cibus exquisitissimus. De genere vocis τάριχος vid. Herm. ad Lucian. De hist. conscr. p. 136. — κραδαινέτω praeter exspectationem dictum est pro φαγέτω. De locutione φαγεῖν τι ἐπί τινι vid. ad v. 835.

v. 968. ἀπολιγαίνῃ. Schol. ἐὰν δὲ θορυβῇ ἢ ὀξέως βοᾷ. Alludit ad magniloquentiam Lamachi v. 572 seqq.

v. 969. τόδε τὸ φορτίον i. e. omnia, quae a Boeoto emerat Dic.

v. 970. εἴσειμ' scil. in domum. cfr. v. 202. — κιχλ. καὶ κοψ. Utrumque avium genus memoratur a Nicostrato ap. Athen. II, 65 d. (Mein. III, 280) τί οὖν ἀγοράζω; — ὁπόσα σὺ βούλει, καὶ κίχλας καὶ κοψίχους, ὀρνιθάριά τε τῶν ἀγρίων τούτων συχνά · χαρίεν γάρ. Av. 1080. 1081. κόψιχος idem valet atque κόσσυφος (*Schwarzdrossel* vel *Amsel*). Hesych. in κόψ. εἶδος ὀρνέου, ὃ κόσσυφος παρ' ἐνίων λέγεται . τάσσεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ θαλασσίου. Herm. Antt. priv. §. 25, 14. — ὑπαὶ a Schol. ad h. l. et Av. 1426 explicatur per μετά; significare videtur coopertus alis cett. Krüg. l. l. §. 68, 43, 1. — Quod schol. tradit, alludi h. l. ad carmen aliquod populare, verum esse videtur, nam sic forma κιχλᾶν explicationem habet. — Haec verba locutus, Dic. omnia, quae emit, prehendit, inque domum suam sese confert, servi eum sequuntur.

v. 971. Metrum hujus carminis ab editoribus varie constitutum est, lacuna difficultatem parante; postquam vero Dindorfius v. 988 lacunam unius dimetri paeonici recte indicavit, versus accuratissime respondent. Stropha constat ex uno versu trium dim. paeonic. (Eng. De Resp. p. 8: dim. cretic. et tetram. paeon.),

οἷ' ἔχει σπεισάμενος ἐμπορικὰ χρήματα διεμπολᾶν,
ὧν τὰ μὲν ἐν οἰκίᾳ χρήσιμα, τὰ δ' αὖ πρέπει χλιαρὰ κατεσθίειν.
αὐτόματα πάντ' ἀγαθὰ τῷδέ γε πορίζεται.
οὐδέποτ' ἐγὼ Πόλεμον οἴκαδ' ὑποδέξομαι,
οὐδὲ παρ' ἐμοί ποτε τὸν Ἁρμόδιον ᾄσεται

„Strophica sequentia esse, putat Hermannus de Metr. p. 364. Finitur stropha verbo πορίζεται (976), antistropha verbo προκαλουμένου (984), reliqua constituunt epodum." Hotib.

v. 974. οἷ' ἔχει om. ACP. Ald. Junt. Kust. Dind. 25. Both. exhibent BRΔ. Br. Elmsl. Dind. 28, 30. Ox. Bekk. Bl. Bgk. Mein. οἷον ἔχει Suid. — σπεισάμενος οἷ' ἔχει inverso ordine R. Inv. σπεισάμενον Ald. Junt. Kust. Dind. 25. Both. — „ἐμπορικὰ delendum, adscriptum id a glossatore, quod versus respuit." Hotib.

v. 975. καθεσθίειν Junt. II. — Post hunc versum Br. et Both. v. 988 et 989 inserunt.

v. 979. οὐδέποτ' ἐγὼ τοῦτον ὑποδέξομαι Suid. in οὐδέποτ' ἐγώ. οὐδ. ἐγ. τ. εἰσδέξομαι Suid. in πάροινος, ubi Mscrpta exhibent ἐκδέξομαι. — πόλεμον Bekk. Πόλεμον Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 17.

sequitur pentameter paeonicus (Rossbach. et Westph. III, 545. Eng. l. l. p. 8: paeon. tetram. et monom.), quem excipit versus trium dim. paeon. Sequuntur novem versus binorum dim. paeon. (Rossb. l. l.), quibus additur tetram. troch. catal., ut Vesp. 1283 (cfr. Rossb. p. 548.) Eos errare, qui verba inde a Κύπριδι κτλ. v. 990 Dic. tribuunt, etiam agnoscit Eng. l. l. — Cordacem saltasse choreutas, colligimus ex Rossb. l. l. p. 546. — In stropha v. 971 — 987 Chorus Dicaeopolidem ob felicitatem praedicat et bello maledicit, cujus naturam et indolem accuratius describit. — πᾶσα πόλι i. e.: s p e c t a t o r e s.

v. 974. Ad constructionem cfr. Nub. 918 γνωσθήσει τοί ποτ' Ἀθηναίοις, οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους. Av. 1211. ἤκουσας αὐτῆς οἷον εἰρωνεύεται. — Ad σπεισάμενος vid. ad v. 199.

v. 975. Priora hujus versus verba Scholiasta refert ad aves, quae domi aluntur „τῶν ὀρνέων τὰ μὲν χρήσιμα καὶ ἀνθηρὰ κατὰ τοὺς οἴκους ἀνατρέφομεν, τὰ δὲ μὴ ἀνθηρὰ κατεσθίομεν." Videtur de stragulis et ellychniis cogitandum esse. — χλιαρὰ i. e. t e p i d a, c o c t a. Haec vox, ut docet Meinekius, apud poetas Atticos antepaenultimam producit, cfr. Cratin. ap. Athen. XIV, 646 e. (Mein. II, 90), eundem ap. Athen. VII, 315 b. (Mein. II, 99); corripit Epicharm. ap. Athen. XI, 479 a. Alcman. ap. Athen. IV, 416 c.

v. 976. ἀγαθά de ciborum apparatu Eccl. 839. Similia sunt Cratin. ap. Stob. 103, 11 (Mein. II, 110) αὐτόματα τοῖσι θεὸς ἀνίει τἀγαθά. Diphil. ap. Athen. IX, 370 e. (Mein. IV, 380) ἥκει αὐτόματα πάντα τἀγαθά. cfr. Bgk. Com. Att. Rell. p. 305. — τῷδε γε cfr. 346 ὅδε γε. — πορίζεται h. l. sensu passivo accipiendum est.

v. 979. Attende asyndetum, quo transit Chorus ad sententiam de Bello exponendam, cfr. infra v. 989 b. — Πόλεμος cfr. Pac. 205.

v. 980. τὸν Ἁρμ. ᾄσεται. Alluditur ad vetus quoddam scolium. Schol. ἐν ταῖς τῶν πότων συνόδοις ᾖδόν τι μέλος Ἁρμοδίου καλούμενον, οὗ ἡ ἀρχή· Φίλταθ' Ἁρμόδι', οὔ τί που τέθνηκας. Adde Hesych. Ἁρμοδίου μέλος · τὸ ἐπὶ Ἁρμοδίῳ ποιηθὲν σκόλιον ὑπὸ Καλλιστράτου οὕτως ἔλεγον. Ex Athen. XV, 695 A edidit pulcherrimum hoc carmen Schneidew.

ξυγκατακλινείς, ὅτι παροίνιος ἀνὴρ ἔφυ,
ὅστις ἐπὶ πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας ἐπικωμάσας
εἰργάσατο πάντα κακά, κἀνέτρεπε κἀξέχει
κἀμάχετο καὶ προσέτι πολλὰ προχαλουμένου
'πῖνε κατάκεισο λαβὲ τήνδε φιλοτησίαν'

v. 981. Pro toto hoc versu Suidas priore loco habet παροίνιος ἀνὴρ ἔφη, altero ὅτι πάροινος ἔφυ. — συγκατακλινείς ACP. Ald. Junt. Kust. σ[ξ]υγκατακλ. Γ. — παροίνιος libri. vulgo. παροινικὸς mavult Elmsl. Bl. Mein.

v. 982. ἔχοντά μ' Blayd. in adn. Hamak. Non male.

v. 983. κἀνέτραπε libri. vulgo. κἀνέτρεπε Elmsl. Dind. Bl. Mein.

v. 984. προχαλουμένου vulgo. προσκαλουμένου C. προσκαλουμένους ΑΒΔ. προσκαλουμένα Γ. προχαλουμένους Br.

v. 985. πῖθι Hamak.

Del. II, 456. Praeterea vid. Bgk. Com. Att. Rell. 226 seqq. 368 seqq. Fritzsch. Qu. Arist. I, 50 seqq. Commemoratur Vesp. 1225. — De more Graecorum inter potandum canendi vid. Herm. Antt. priv. §. 28, 31. Ilgen Σκολιά i. e. Carmina convivalia Graecorum Jenae 1798. Ulrici, Gesch. d. Hell. Dichtk. II, 376. — De Harmodio et Aristogitone, qui Hipparchum occiderunt, vid. Thuc. VI, 54 sqq. Sententia igitur est: Mecum numquam potabit. Cfr. Eq. 1288 ὅστις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα μὴ σφόδρα βδελύττεται, οὔ ποτ' ἐκ ταὐτοῦ μεθ' ἡμῶν πίεται ποτηρίου. Soph. Antig. 374. μήτ' ἐμοὶ παρέστιος γένοιτο μήτ' ἴσον φρονῶν ὃς τάδ' ἔρδει.

v. 981. Syllaba τι sub ictum cadit, ut Thesm. 678, 684, de qua re vid. Richt. ad Vesp. 853. — παροίνιος Schol. μέθυσος καὶ ὑβριστής, δηλονότι ὁ πόλεμος. Elmsl. ex Vesp. 1300, ubi παροινικώτατος firmatum est libris mscptis, correxit; sed meo quidem judicio utraque forma recte se habet atque h. l. scriptura librorum intacta relinquenda est. Hesych. habet πάροινος; in frgm. Com. πάροινος semel, παροίνιος nusquam legitur. Schol. Vesp. 1240 dicit: ἀλλ' ἐν τοῖς Πραξίλλης φέρεται παροινίοις (scil. μέλεσι).

v. 982. ἐπικωμάσας, Schol. μετὰ φθορᾶς εἰσπεσών. Men. ap. Zonar. II, 1745 (Mein. IV, 286) ἡμέραν τρίτην ἐπεκώμασ' ἡμῖν. — πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας respicit conditionem agricolarum Atheniensium ante exordium belli. — ἀγάθ' de cibis dictum. Vesp. 1304 εὐθὺς γὰρ ὡς ἐνέπλητο πολλῶν κἀγαθῶν ἐνήλλετ'. Diph. ap. Athen. IX, 370 e. (Mein. IV, 380) ἧκει φερόμεν' αὐτόματα πάντα τἀγαθά. Amphid. ap. Athen. III, 100 b. (Mein. III, 312) χορταζόμεσθα πᾶσιν ἀγαθοῖς. Pherecr. ap. Hesych. in ἐπίμεστα (Mein. II, 350) βριθομένης ἀγαθῶν τραπέζης.

v. 984. προχαλουμένου scil. ἐμοῦ, cfr. Schol. et Krüg. l. l. §. 47, 4, 3. Valet invitare. Cum dupl. acc. legitur Ach. 652, c. acc. rei Eq. 796, c. acc. personae ap. Platon. Com. ap. Eustath. ad Od. p. 1479, 47 (Mein. II, 687) Σὲ δὲ κοκκύζων ὄρθρι' ἀλέκτωρ προχαλεῖται. Menand. ap. Schol. Plat. Bekk. p. 365 (Mein. IV, 147) ἱππεῖς προχαλεῖσθαι εἰς πεδίον.

v. 985. τήνδε φιλ. De articulo omisso vid. ad v. 960. — φιλοτησίαν scil.: κύλικα, ut Lys. 203 δέσποινα Πειθοῖ καὶ κύλιξ φιλοτησία. Phot. p. 649, 9, φιλοτησία: ἡ κύλιξ, ἣν κατὰ φιλίαν τοῖς φίλοις προὔπινον. Alexid. ap. Athen. XI, 502 b. (Mein. III, 515) φιλοτησίαν σοι τήνδ' ἐγὼ κύλικα προπίομαι. Theopomp. ap. Athen. IX, 470 f. (Mein. III, 804) φιλοτησίαν δὲ τήνδε σοι προπίομαι. Alexid. ap. Athen. X, 431 a. (Mein. III, 408) τῆς φιλοτησίας ἐγὼ μεστὰς προπίνω γ' ἴσον ἴσῳ κεκραμένας.

τὰς χάρακας ἧπτε πολὺ μᾶλλον ἔτι τῷ πυρί,
ἐξέχει θ' ἡμῶν βίᾳ τὸν οἶνον ἐκ τῶν ἀμπέλων.
. . . . ταί τ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἅμα καὶ μεγάλα δὴ φρονεῖ, ἀντιστρ. 988
τοῦ βίου δ' ἐξέβαλε δεῖγμα τάδε τὰ πτερὰ πρὸ τῶν θυρῶν.

v. 986. πολλοῦ Γ. — ἐν τῷ πυρί P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Bekk. Bl. Mein. ἔτι τῷ πυρί Herm. El. doctr. metr. p. 509. Dind. Bgk. Reis. Conj. I, 192.

v. 987. ἡμῶν vulgo. ἡβῶν Hamak. ὑμῶν Γ. et lemma scholii.

v. 988. Lacunam dimetri paeonici indicavit Dind. 28, pedis paeonici Elmsl. — ταί τ' R. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. τῷδ' A. Br. Elmsl. Dind. 25. Bekk. τάδ' BC. Brub. τὰ δ' P. lemma scholii. τᾷδ' Ald. Junt. Kust. καί τ' Inv. τόδδειπνον Δ. ὃς δ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἐλᾷ „ille vero ad convivium pergit" Reisk. κᾆτ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον . . . ἅμα Dind. in adn. ad ed. 1825, probatus Fritzschio Jahn. Annal. 1829, p. 17. πάντα τῷδ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον Boissonadius in Wolfii Annal. III, 80. Lacunam explevit Bgk. εἶδες ὦ τόνδ'; ἐπείγει περὶ τὸ κτλ. vel etiam οἷ' ἐπείγει περὶ τὸ κτλ., ut v. 971 alterum εἶδες ὦ deleatur. Bl. ex schol. verbis pro τ' ἐπὶ suspicatur περὶ. — ἅμα vulgo. δειπνονθ' ἅμα R. θαμὰ Inv. omittit Δ. — δὴ om. C. γε P. Ald. Junt. Kust.

v. 989a. δεῖγμα πρὸ τῶν θυρῶν Suid. in δεῖγμα. ἐξέβαλλε Suid. ed. Med. — τάδε addidit Br. ex conjectura Inv. Elmsl. sqq. om. Ald. Junt. Kust.

v. 986. τὰς χάρακας, Schol. τοὺς πεπηγότας καλάμους ἐν τοῖς ἀμπέλοις ἔκαιεν. Herm. Antt. priv. §. 15, 19. De genere hujus vocis cfr. Schol. Vesp. 1201: ἐπὶ τῶν ἀμπέλων ἡ χάραξ, ἀρσενικῶς δὲ ἐπὶ τῶν πρὸς πολιορκίαν. Cfr. Lobeck. Phryn. 61. Praeterea Schol. Ach. 1174 χάραξ δέ ἐστι ξύλον, ἐν ᾧ τὰς ἀμπέλους δεσμοῦσιν, ὥστε ἵστασθαι καὶ μὴ πίπτειν εἰς τὴν γῆν. — Quum stropha et antistropha hujus carminis accuratissime sibi respondeant et, ut infra videbimus, v. 998 ἅπαν ἐν κύκλῳ scribendum sit, non dubitavi h. l. emendationem Hermanni ἔτι τῷ πυρί recipere. Cfr. Eq. 617. ὦ καλὰ λέγων, πολὺ δ' ἀμείνον' ἔτι τῶν λόγων ἐργασάμεν'. Thuc. I, 137, 4. εἴργασμαι-πολὺ δ' ἔτι πλείω ἀγαθά. Medium ἅψεσθαι, cum ἐν πυρὶ conjunctum, legitur quidem Od. ι, 378 ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν ἅψεσθαι, sed activum et passivum nisi cum dativo conjunctum non legi. cfr. Antiphanes ap. Athen. XV, 686 b. (Mein. III, 145) δᾷδα ἡμμένην χρηστῷ πυρί. Aesch. Agam. 286 ἐρείκης θῶμον ἅψαντες πυρί. Septem. 204 στράτευμ' ἀπτόμενον πυρὶ δαΐῳ. Praeterea de ἅπτειν et ἅπτεσθαι vid. Lob. ad Aj. v. 700.

v. 987. Praeter exspectationem pro ἐκ τῶν πίθων vel ἐκ τῶν ἀμφορέων dicit ἐκ τῶν ἀμπέλων. De populatione vitium vid. v. 183. 232. — ἡμῶν cum τὸν οἶνον conjungendum est, quum βίᾳ ap. Nostrum numquam cum genitivo legatur.

v. 988. Rectissime Dindorfius, probatus Engero De Resp. p. 3, lacunam dim. paeonici indicavit, ut syllaba ταί, quam servavit R., terminatio sit verbi finiti, quod Schol. explicat verbis: ἐπείγει, σπεύδει; quibus in fine addit ὁ δὲ λόγος, Δικαιόπολις σπουδάζει περὶ τὸ δεῖπνον. — Subjectum est Dicaeopolis secundum verba scholiastae: πρὸς τὸ ἄνω ἀπέδωκε περὶ τοῦ Δικαιοπόλιδος. Quae fuerint verba Chori, omnino incertum est.

v. 989 a. Dum Chorus stropham

ὦ Κύπριδι τῇ καλῇ καὶ Χάρισι ταῖς φίλαις ξύντροφε Διαλλαγή,
ὡς καλὸν ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἄρ' ἐλάνθανες.
πῶς ἂν ἐμὲ καὶ σέ τις Ἔρως ξυναγάγοι λαβών,
ὥσπερ ὁ γεγραμμένος ἔχων στέφανον ἀνθέμων.
ἦ πάνυ γερόντιον ἴσως νενόμικάς με σύ;

v. 989 b. Hunc versum et sequentes usque ad v. 1000 Dicaeopolidi tribuebant Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25. Bekk. Choro continuant Elmsl. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. Eng. De Resp. p. 3. — Suid. in Διαλλαγή. — ταῖς χάρισι ταῖς ΓΔ.

v. 990. ἐλαοίθανες P.

v. 991. 992. Suid. in ἀνθέμων.

v. 991. ἐμέ τε καὶ σέ ΒΓΔ. Inv. — ξυναγάγῃ ΓΔ. Suid.

v. 992. ἀνθ'.. ἀνθῶν P.

v. 993. ἦ — σύ; vulgo. ἢ — σύ. Kust. Interrogationis signum sustulit Elmsl.

canit, Dic. aves coemtas occidit earumque capita et pennas evulsas foras ejecit, ut vicinis, praecipue Lamacho stomachum moveret. Sic explicanda sunt verba δεῖγμα τοῦ βίου, i. e. victus lauti documentum. Hodie testae ostrearum coenae lautissimae testes sunt.

v. 989 b. Chorus transit ad laudem Pacis, quam cum puella pulcherrima comparat. — Διαλλαγήν eodem modo tamquam personam alloquitur Lys. 1114. ποῦ 'στιν ἡ Διαλλαγή; — Κύπριδι κτλ. Schol. καλῶς δὲ ἡ εἰρήνη τῇ Ἀφροδίτῃ καὶ ταῖς Χάρισι φίλη, ὅτι οἱ γάμοι καὶ αἱ ἑορταὶ ἐν καιρῷ τῆς εἰρήνης ἄγονται, καὶ ὅτι ἡδίστη καὶ ἐπιχαρής ἐστι. Cfr. Pac. 618 seqq. ταῦτ' ἄρ' εὐπρόσωπος ἦν (scil. ἡ εἰρήνη) οὖσα συγγενὴς ἐκείνου. πολλά γ' ἡμᾶς λανθάνει, ubi secundum scholiastam (εὔμορφος δὲ εἰσάγεται ἡ Εἰρήνη οὖσα) persona muta inducitur; quod hoc loco factum esse, vix crediderim. — ξύντροφε, cum dativo Soph. Electr. 1190 ὁθούνεκ' εἰμὶ τοῖς φονεῦσι σύντροφος: cum genitivo Av. 579 τῶν ἐμῶν ὕμνων ξύντροφ' ἀηδοῖ. Eubul. ap. Athen. III, 108 a. (Mein. III, 242) τηγάνων σύντροφα μειρακύλλια.

v. 990. ὡς-ἄρα. Eq. 1170. Pac. 819. Nub. 1476. Soph. Trach. 871. Eur. Hippol. 1169. Reis. Conj. I, 274. — ἐλάνθανες scil. ἐμέ, per longos belli annos.

v. 991. πῶς cum ἄν et opt. optantis est. cfr. Eq. 16. 17. 82. Pac. 68. Thesm. 22. 1016. Praeterea vid. Dawes. Misc. Crit. p. 207 Burg.

v. 992. γεγραμμένος i. e. pictus. Vesp. 97. Ran. 538. Lys. 679. Ran. 938. Schol. Ζεῦξις ὁ ζωγράφος ἐν τῷ νάῳ τῆς Ἀφροδίτης ἐν ταῖς Ἀθήναις ἔγραψεν Ἔρωτα ὡραιότατον, ἐστεμμένον ῥόδοις. Müll. Arch. §. 137, 4. Amor corona redimitus rarissime invenitur ap. Müll. et Wiesel. Denkm. d. a. K. cfr. n. 644. — ἀνθέμων i. e. ῥόδων. Falso Schol. διὰ ὑπερβατοῦ conjungit ἐλάνθανές με ὥσπερ ὁ γεγραμμένος Ἔρως. Sententia est: Utinam me et te copulet Amor aliquis, ut iste pictus.

v. 993. γερόντιον = senem decrepitum. Eq. 42. Nub. 700. — νενόμικας habet significationem praesentis. cfr. Krüg. l. l. §. 53, 3, 3. Eq. 714. — Ambigue haec dicta sunt, valent enim: Aut forte putas, me nimis esse senem, ut pace diu frui non possim? et: Aut forte putas, me nimis esse senem, ut uxorem ducere non possim? Hanc sententiam refu-

ἀλλά σε λαβὼν τρία δοκῶ γ᾽ ἂν ἔτι προσβαλεῖν·
πρῶτα μὲν ἂν ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν,
εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκίδων.
καὶ τὸ τρίτον ἡμερίδος ὄρχον, ὁ γέρων ὁδί,
καὶ περὶ τὸ χωρίον ἐλᾷδας ἅπαν ἐν κύκλῳ,

v. 994. προσλαβεῖν Reisk. — Blayd. mavult: δοκῶ κἂν τρί᾽ ἔτι προσβαλεῖν.

v. 995. πρῶτον Δ. — ἂν om. R. — ἐλάσω Δ.

v. 996. συκίων P. συκιδίων R.

v. 997. τὸ om. Δ. — κλάδον ABCRΓΔ. lemma Scholii. ὄρχον P. Ald. Junt. Kust. Bl. Mein. Vir doctus in Allg. dtsche Bibl. Vol. IV, p. II, 363. ὄσχον Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. ὄζον Bgk. — ἡμερίδος ἂν κλάδ᾽ Both. prop.

v. 998. ἅπαν ἐλαΐδας ἐν ABCP. Ald. Junt. Kust. (ἐλάϊδας). Br. Inv. ἅπαν γ᾽ ἐλᾷδας κύκλῳ Elmsl. ἅπαν ἐλᾷδας κύκλῳ Bentl. Both. Bl. ἐλαίδας ἅπαν ἐν Γ. ἐλαίδος ἅπαν ἐν Δ. ἐλαΐδας ἅπαν ἐν R. Bekk. ἐλᾷδας ἅπαν ἐν Herm. El. doctr. metr. p. 509. Dind. 28, 30. Ox. Bgk. Mein. ἐλαΐδας ἅπαν κύκλῳ Reis. Conj.

tantes, senes tria enumerant, quae perfecturos se esse sperant; sed ambigue loqui pergunt.

v. 994. δοκῶ c. ἂν et infin. saepius invenitur, Vesp. 1198. Pac. 306. 710. Av. 355. Lys. 115. Eccl. 1127. Plut. 380. — προσβαλεῖν i. e. comprimere, Hesych. προσβαλὼν· προσελθών. id. πρόσβαλον (rectius πρόσβαλε vel προσβαλοῦ). προσκατακλίθητι. Schol. εἰ καὶ γέροντά με δοκεῖς ὁρᾶν, ὅμως λαβών σε, ἰσχύσω συγγενέσθαι σοι τρὶς καὶ πολλάκις. παίζει δὲ ἑξῆς. Praeterea significant haec verba: Spero fore, ut bello finito tria adhuc perficiam.

v. 995. Propriam hujus versus sententiam docet Schol.: ὄρχος δὲ καὶ ὄρχατος στίχος ἀμπέλων ἢ ἑτέρων φυτῶν· παρὰ τὸ ἔρχεσθαι δι᾽ αὐτῶν τὰς τάξεις τῶν φυτῶν. Hesych. ὄρχοι. στίχοι ἀμπέλων. Optime huc quadrat verbum ἐλαύνειν, ut ap. Homerum legitur ἕρκος- (Il. σ, 564), τεῖχος- (Od. ζ, 9), τάφρον- (Il. ι, 349, η, 449) ἐλαύνειν. Nequitia vero inest in allusione ad ὄρχεις, i. e. testiculi. Schol. ὡς φιλογέωργος ἀλληγορεῖ ὡς ἐπὶ συνουσίας. Similis ambiguitas est Av. 568 βασιλεύς ἐστ᾽ ὀρχίλος ὄρνις. Lys. 409 ὀρχουμένης μου τῆς γυναικὸς ἑσπέρας ἡ βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος. — De πρῶτα μὲν — εἶτα vid. ad v. 649.

v. 996. Repetendum est ex v. 995 verbum ἐλάσαι. — νέα μοσχίδια. Schol. τὰ νέα βλαστήματα. Hesych. in μοσχίδια· μοσχεύματα, et in μοσχεύματα· τὰ νεόφυτα. — συκίδων. Schol. οὕτως δὲ καλοῦνται αἱ νέαι συκαῖ. Adde Arist. ap. Poll. VII, 152 (Mein. II, 1103) τὰ δὲ φυτευτήρια τῶν σύκων συκίδας Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Λημνίαις. Plantare ergo cupiunt senes tenera germina ficuum. Nequitia inesse videtur in συκίδων, quum σῦκον saepius membrum muliebre significet. Pac. 1349 τῆς δ᾽ ἡδὺ τὸ σῦκον, ubi Schol. τὸ τῆς Ὀπώρας αἰδοῖον λέγει. Ibidem 1346 συκολογοῦντες ambigue videtur dictum esse. Adde Eccl. 708.

v. 997. Librorum scripturam κλάδον ob mensuram paenultimae, quae corripitur (Eur. Ion. 80. Aesch. Eum. 43. Lys. 632. Av. 239), servare non possumus; itaque ὄρχον, quod habent edd. prim. et Cod. P., scribendum est; tres enim sulcos ducere volunt, ἀμπελίδος, συκίδων, ἡμερίδος; nequitia rursus in allusione ad ὄρχεις inest. — ἡμερίς. Hesych. et Suid. ἄμπελος.

v. 998. In tanta scripturae varietate tenendum est, praepositionem ἐν,

ὥστ' ἀλείφεσθαί σ' ἀπ' αὐτῶν κἀμὲ ταῖς νουμηνίαις.

I, 192. Lob. ad Phryn. p. 39. ἐλᾷδας ἅπαν κύκλῳ Dind. 25. ἅπαν ἐλαΐδας κύκλῳ Mein. in ed. Menandr. p. 51. ἅπαν ἐλάδας κύκλῳ Ahlwardt. ad Pind. Ol. II, 81.

v. 999. ἀλείψασθ' ἀπ' αὐτῆς ταῖς νουμηνίαις Suid. in ἀλείψας. — ἀλείφεσθαι σ' Dind. 28, 30. Ox. Bgk.

quae omnium librorum consensu firmatur, nullo modo expungi debere; quumque ultima syllaba vocis ἅπαν producatur (cfr. Bekk. Anecd. 416, 11: οἱ Ἀττικοὶ ἐκτείνουσι τὴν ὑστέραν. Ahlwardt. ad Pindari l. l. Mein. Menand. p. 51. Ellendt. Lex. Soph. At corripitur in tetram. anap. Plut. 493, ubi vid. Thiersch. cfr. παράπᾶν Plut. 691 et Anaxandr. ap. Stob. 68, 1 (Mein. IV, 195) in senariis), scribendum est cum novissimis editoribus ἐλᾷδας. — Ceterum vide Harpocrat. in περίστοιχοι. Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Νικόστρατον περὶ τῶν Ἀρεθουσίου ἀνδραπόδων · Φυτευτήρια ἐλαιῶν περιστοίχων κατέκλασεν. Δίδυμος δέ τι γένος ἐλαιῶν περιστοίχους καλεῖ, ἃς Φιλόχορος στοιχάδας προσηγόρευσε. μήποτε δὲ περιστοίχους κέκληκεν ὁ ῥήτωρ τῶν κύκλῳ περὶ τὸ χωρίον ἐν στοίχῳ πεφυκότων.

v. 999. Rursus in hoc versu obscoenitas latet. — νουμηνίαις. Tempore intermenstruo Athenis sacra privata agebantur. Cfr. Herm. Antt. sacr. §. 46, 6. Vesp. 96. Mein. Frgm. Com. I, 140.

ΚΗΡΥΞ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ, ΓΕΩΡΓΟΣ, ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ, ΚΗΡΥΞ, ΛΑΜΑΧΟΣ.

ΚΗΡΥΞ

Ἀκούετε λεῴ· κατὰ τὰ πάτρια τοὺς χόας
πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος· ὃς δ' ἂν ἐκπίῃ
πρώτιστος, ἀσκὸν Κτησιφῶντος λήψεται.

v. 1000. Ammonius in χόας p. 148.

v. 1000—1002. inde a verbis κατὰ τὰ πάτρια Suid. in ἀσκὸς Κτησιφ.

v. 1000. λεώς Kust. ex Ammonio in χόας. — τὰ om. R. — τοὺς χόας ΑΒΓΔ, R. ut videtur. Suid. Cod. Oxon. et alius ap. Steph. Thes. p. 10552. Br. Elmsl. Dind. 28, 30. Ox. Bekk. Bl. Bgk. Mein. τὰς χοὰς C. edd. ante Br. Suidae ed. Mediol. postulantibus ipsis Suidae verbis. τὰς χόας P. (fort. χοάς). τῆς χόας Ammon. τοὺς χοᾶς Br. in adnot. Inv. Dind. 25 τὰς χοᾶς Valcken. ad. Ammon. — De metro hujus versus vid. Eng. Lys. p. XXVII.

v. 1002. Κτηφισοφῶνος Junt. II. κτησιφόντος R.

v. 1000. Prodit praeco. — ἀκούετε λεῴ. Formula sollemnis praeconum. Pac. 551 ἀκούετε λεῴ· τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι. Av. 448 ἀκ. λ. τοὺς ὁπλίτας ἀπιέναι. Susar. ap. Tzetz. in Cram. Anecd. III, 336 (Mein. II, 3) ἀκ. λ. Σουσαρίων λέγει τάδε. Pac. 298. δεῦρ' ἴτ', ὦ πάντες λεῴ. De numero plurali in hac formula usurpato vid. Bentl. Phalar. p. 261. — τοὺς χόας πίνειν. Falso haec verba a nonnullis interpretibus de festo Choum accipiuntur, tamquam praeter exspectationem πίνειν dictum sit pro ἄγειν, (cfr. Demosth. p. 999, 9.) Significantur congii, qui in conviviis, quibus ille festus dies celebrabatur, hospitibus exhauriendi apponi solebant. — De declinatione vocis χοῦς vel χοεύς, composita ex formis, ab utroque nominativo ductis, exposuerunt Elmsl. ad h. l. Buttmann. Gramm. Gr. I, 240. Lobeck. Paralip. p. 233. cfr. praeterea Steph. Thes. VIII, 1547.

v. 1001. ὑπὸ τῆς σάλπιγγος. Krüg. l. l. §. 68, 43, 1. Bergl. laudat Theopyl. Simoc. Epist. 44 τοῖς ὑπὸ τῆς σάλπιγγος θελγομένην ἠχήμασιν. Archil. ap. Schol. Av. 1426 ᾄδων ὑπ' αὐλητῆρος. Adde Herod. I, 17 ἐστρατεύοντο ὑπὸ σαλπίγγων. Xen. Anab. 3, 4 ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων.

v. 1002. De πρώτιστος vid. ad v. 28. — ἀσκὸν Κτησιφῶντος. Schol. ὡς παχὺς καὶ προγάστωρ ὁ Κτησιφῶν σκώπτεται. Apud Comicos alibi non commemoratur.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ παῖδες, ὦ γυναῖκες, οὐκ ἠκούσατε;
τί δρᾶτε; τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε;
ἀναβράττετ᾽, ἐξοπτᾶτε, τρέπετ᾽, ἀφέλκετε
τὰ λαγῷα ταχέως, τοὺς στεφάνους ἀνείρετε.
φέρε τοὺς ὀβελίσκους, ἵν᾽ ἀναπείρω τὰς κίχλας.

v. 1003. οὔκουν ἀνύσετε Dobr.

v. 1005. τρέφετ' ἐφέλκετε R.

v. 1006. ταχέως ad antecedentia referunt Elmsl. Bl. Bgk. Mein.; reliqui ad sequentia.

v. 1007. φέρετε Suid. in ἀναπείρατε. — ἵν' ἀπείρω P. ἵνα πήξω Poll. X, 95. ἵν' ἀναπήξω Bentl. in Ep. ad Hemsterh. p. 303. Elmsl.

Significatur uter maximus, optimum hominis vinolenti praemium. Cfr. Suid. in ἀσκὸν Κτησιφῶντος. Homines pingues et vino deditos utres Graeci vocare solebant. Antiph. ap. Athen. XII, 552 (Mein. III, 8) τοῦτον οὖν δι' οἰνοφλυγίαν καὶ πάχος τοῦ σώματος ἀσκὸν καλοῦσι πάντες οὑπιχώριοι. Alex. ap. Athen. XI, 470 e. (Mein. III, 417) κατά τε τὴν παροιμίαν ἀεί ποτ' εὖ μὲν ἀσκὸς εὖ δὲ θύλακος ἄνθρωπός ἐστι, ubi utris commemoratio etiam ad bibacitatem spectat. — De Choum festo diversa miscuerunt Scholiastae, quorum alter de ascoliis narrat, de quibus vid. Herm. Antt. sacr. §. 57, 10. 11. Prell. Myth. Gr. I, 528 docet: „*Der zweite Tag (der Anthesterien) war der der Choen, ein grosser öffentlicher Schmaus, wo jeder Gast seinen* χοῦς *auserlesenen Weines bekam, und unter Trompetenschall förmliche Wettkämpfe im Trinken angestellt wurden. Dazu bekränzte man sich mit den ersten Blumen des Frühlings*“. Hesych. ἀσκὸν λήψεται . ἀσκὸς νικητήριος ἐτίθετο καὶ μετὰ σάλπιγγος ἔπινον. Aliter Aelian. Var. hist. II, 41. καὶ ἐν Διονυσίου δὲ τῇ τῶν Χοῶν ἑορτῇ προὔκειτο ἆθλον τῷ πιόντι πλέον στέφανος χρυσοῦς, καὶ ἐνίκησε Ξενοκράτης ὁ Χαλκηδόνιος. Cfr. Athen. X, 437. Schol. ad Ach. 1224. δηλοῖ ὡς ἄρα τὴν ἐπιμέλειαν ὁ βασιλεὺς εἶχε τῆς ἁμίλλης τοῦ χοός, καὶ τὸ ἆθλον ἐδίδου τῷ νικήσαντι, τὸν ἀσκόν. Cfr. infra vv. 1204. 1225. 1229. 1230. 1234.

v. 1003. Dicaeopolis, dum e domo progreditur, servos, uxorem filiamque alloquitur.

v. 1005. ἀναβράττειν valet coquere. Pac. 1196. ἀναβράττω κίχλας. Ran. 509. κρέα ἀνέβραττεν ὀρνίθεια. Pherecr. ap. Athen. VI, 269 c. (Mein. II, 316) κίχλαις ἀναβράστοις. — τρέπετ'. Schol. ἀναστρέψατε τὰ ὀπτώμενα κρέα. Horat. Sat. 1, 5, 72 „Macros cum turdos versat in igne.“ — ἀφέλκετε Schol. τὰ ὀπτηθέντα ἐξέλκετε.

v. 1006. τὰ λαγῷα scil. κρέα. Pac. 1150. 1196. Vesp. 709 cum Schol. Herm. Antiq. priv. §. 25, 12. Id. ad Lucian. De hist. conscrib. p. 135. Atheniensibus cibus gratissimus erat. Una cum turdis commemoratur Pac. 1195. Alex. ap. Athen. XIV, 642 d. (Mein. III, 458.) Plat. Com. ap. Athen. X, 441 e. (Mein. II, 674.) — τοὺς στεφάνους ἀνείρετε cfr. locus Prelleri laud. ad v. 1002. Alibi στέφανοι πλέκονται, ut Eccl. 844. cfr. Thesm. 457. δεῖ γὰρ ἀνδράσιν πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.

v. 1007. ἀναπείρειν i. e. veru affigere; verbum πείρειν ejusque composita, ut docet Elmslejus, rarissime apud poëtas Atticos leguntur; itaque Elmsl., Bentlejum secutus, scripsit ἀναπήξω,

ΧΟΡΟΣ

ζηλῶ σε τῆς εὐβουλίας, στρ.
μᾶλλον δὲ τῆς εὐωχίας,
ὤνθρωπε, τῆς παρούσης.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δῆτ', ἐπειδὰν τὰς κίχλας ὀπτωμένας ἴδητε;

ΧΟΡΟΣ

οἶμαί σε καὶ τοῦτ' εὖ λέγειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τὸ πῦρ ὑποσκάλευε.

ΧΟΡΟΣ

ἤκουσας, ὡς μαγειρικῶς
κομψῶς τε καὶ δειπνητικῶς

v. 1008 – 1010. Suid. in ζηλῶ.
v. 1008. πῆ οὐ σ' ἐβουλίας P.
v. 1010. ἄνθρωπε Suid. vulgo. ὤνθρωπε Elmsl. ὦνθρωπε Bl.
v. 1012. ὠπτημένας Δ. — ἴδητ' edd. ante Br. ἴδητε libri, Br. sqq.
v. 1014. ὑποσκάλαυε (ee) Γ.

comparari jubens Eccl. 843 λαγῷ' ἀναπηγνύασι, cui loco addatur Alex. ap. Athen. IV, 134 a. (Mein. III, 486) ἥδιστ' ἂν ἀναπήξαιμ' ἐπὶ τοῦ ξύλου λαβών (scil. hominem; ubi Mein.: „Supplicii genus significat illud, quo malefici ligno tamquam cruci affigebantur"). Apud Homerum ἀναπείρω eodem sensu atque hoc loco legitur Il. β, 426 σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες. Sic etiam vocem συνέριθος, semel tantum ab Homero usurpatam (Od. ξ, 32), Noster recepit Pac. 786.

v. 1008. Dum Dic. turdos affigit, Chorus eum propter lautum victum beatum praedicat. De metro hujus cantici vid. Rossb. et Westph. III, 208. Stropha (v. 1008 – 1017) ex duobus systematis ternorum versuum iamb. constat, quae duobus tetram. iamb. catal. separantur. Respondet antistropha v. 1037 – 1046. — ζηλῶ σε c. gen. legitur Eq. 837. Vesp. 1450. Thesm. 175.

v. 1010. Scribendum ὤνθρωπε ex praecepto Krügeri §. 45, 3, 1.

v. 1011. τί δῆτ' scil. λέξαιτε ἄν. Cfr. τί δῆτ' ἂν Nub. 154, 769. Lys. 399, quibus locis sequitur εἰ cum opt. aor. Pac. 863 τί δῆτ', ὅταν c. conj. praes. Pac. 859, Pac. 916 τί δῆτ' ἐπειδὰν cum conj. praes. sive aoristi.

v. 1014. ὑποσκάλευε. Schol. Rav. ἀναφύσα, ζωπύρει. Pac. 440, σκαλεύοντ' ἄνθρακας, ubi Schol. ζωπυροῦντα τοὺς ἄνθρακας. Hesych. in σκαλεύει · κινεῖ, ἀναστρέφει, ὀρύσσει.

v. 1015. ἤκουσας. Chorus se ipsum alloquitur, vid. ad v. 836. — μαγειρικῶς, redde: *kochkunstgerecht*. cfr. Eq. 376. Pac. 1017. — De re coquinaria libros conscriptos fuisse docet Herm. Antt. priv. §. 25, 24.

v. 1016. δειπνητικῶς. Ab Aristophane haec vox videtur ficta esse. cfr. Anaxipp. ap. Athen. IX, 403 e. (Mein. IV, 460) ὁ γὰρ τοιοῦτός ἐστιν οὐ δειπνητικός, πρὸς τῷ φιλεῖν δὲ τὴν διάνοιάν ἐστ' ἔχων. Similiter ex Eupolide affert Antiatticista p. 79, 22 (Mein. II, 480) ἀρι-

αὐτῷ διακονεῖται;

ΓΕΩΡΓΟΣ

οἶμαι τάλας.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Ἡράκλεις, τίς ούτοσί;

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἀνὴρ κακοδαίμων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κατὰ σεαυτόν νυν τρέπου.

ΓΕΩΡΓΟΣ

ὦ φίλτατε, σπονδαὶ γάρ εἰσι σοὶ μόνῳ,
μέτρησον εἰρήνης τί μοι, κἂν πέντ' ἔτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δ' ἔπαθες;

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἐπετρίβην ἀπολέσας τὼ βόε.

v. 1017. αὐτῷ γε P. Ald. Junt. Kust., metro turbato, quum διακονεῖται alteram syllabam producat. αὐτῷ et ab alia manu superne adscriptum γε B. αὐτὰ sine γε R. αὐτῷ ACΓ. Pors. Br. sqq.

v. 1018. Initium versus sine persona, deinde post Ἡράκλεις Δικ. P. — ὦ om. Δ.

v. 1019. σεαυτὸν νῦν Ald. Junt. Kust. σαυτὸν νῦν R. σεαυτόν νυν Br. Inv. sqq. κατά σ' αὐτὸν τρέπου P.

v. 1020. μοὶ μόνῳ P.

v. 1021. κείς Elmsl. κάς Scal. κἂν πέντετες Bentl.

v. 1022. τί ἔπαθες Ald. Junt. Elmsl. τί δ' ἔπαθες libri. Kust. Br. Dind. sqq, —

στητικός, explicans ἀντὶ τοῦ ἔθος ἔχων ἀριστᾶν.

v. 1017. διακονεῖται i. e. sibi ministrare. Soph. Phil. 286. χἄδει-μόνον διακονεῖσθαι, ubi Schol. ὑπηρετεῖσθαι ἐμαυτῷ. Plat. Legg. 763 a. διακονοῦντές τε καὶ διακονούμενοι ἑαυτοῖς. Activo vero sensu usurpatur Lucian. Dial. Deor. 24 ὁ δὲ Μαίας, τῆς Ἀτλαντίδος, διακονοῦμαι αὐτοῖς.

v. 1018. Prodit agricola ejulans. — ὦ Ἡράκλ. Eccl. 1068.

v. 1019. Idem versus legitur Nub. 1263. Sententiam recte explicat Schol.:. ἐν σεαυτῷ ἔχε τὴν κακοδαιμονίαν, μὴ ἐπιμίγνυσο ἡμῖν κακοδαιμονῶν. Schol. Nub. l. l. κατὰ σαυτοῦ νῦν χώρει καὶ μὴ καθ' ἡμῶν. Vesp. 1493 similiter κατὰ σαυτὸν ὅρα.

v. 1020. Eodem modo ambigua vocis σπονδαὶ significatione ludit v. 187 seqq.

v. 1021. μέτρησον. Schol. ἀντὶ τοῦ δάνεισον. Hesiod. Op. 347 εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι αὐτῷ τῷ μέτρῳ. Theopomp. a Schol. laud. (Mein. II, 801) ἢ μετάδος, ἢ μέτρησον, ἢ τιμὴν λαβέ. — κἂν πέντ' ἔτη. Ad constructionem vid. Vesp. 92. Lys. 671. Plut. 126.

v. 1022. ἐπετρίβην, Schol. ἀπωλό-

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πόθεν;

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἀπὸ Φυλῆς ἔλαβον οἱ Βοιώτιοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὢ τρισκακόδαιμον, εἶτα λευκὸν ἀμπέχει;

ΓΕΩΡΓΟΣ

καὶ ταῦτα μέντοι, νὴ Δί', ὥπερ μ' ἐτρεφέτην
ἐν πᾶσι βολίτοις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εἶτα νυνὶ τοῦ δέει;

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἀπόλωλα τὠφθαλμὼ δακρύων τὼ βόε.
ἀλλ' εἴ τι κήδει Δερκέτου Φυλασίου,

ἐπιτρίβειν Ald. Junt. Frob. Bis. ἐπετρίβην ABCPΓΔ. Scal. Bentl. Edd. pleraeque. ἐπετριβόμην R. συνετρίβην lemma Scholii.

v. 1023. πόθεν γ' P. Ald. Junt. Kust. πόθεν δ' Elmsl. ad Soph. Oed. Col. 13 (p. 356). πόθεν ABCRΓΔ. Steph. Byz. in Φυλή Br. Inv. Elmsl. sqq.

v. 1024. κακόδαιμον Suid. in ἀμπεχόμενος. τρισκακοδαίμων P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Bgk. τρὶς κακοδαίμων Elmsl. — ἀμπέχῃ Δ, lemma scholii, Suid.

v. 1025. ὥσπερ A. Ald. Junt. Kust. ὥπερ BCΔ. Bentl. Reisk. Br. Inv. sqq. ὁπερ (sic) R. ὡς P. — ἐτρεφέτην Suid. in βόλιτος, vulgo. ἐτραφέτην A.

v. 1026. δέῃ A. δέῃ (ει supra) Γ.

v. 1028. κήδῃ Δ.

μην. cfr. Pac. 246. Lys. 1090. Thesm. 557. Eccl. 1068.

v. 1023. Quum ultima vocabuli πόθεν syllaba sub ictum cadat, praesertim cum ante interpunctionem positum sit, vitiosus hic versus videtur; cfr. Eng. Lys. p. XXVII. Sed mutare nolui. — Φυλή erat pagus tribus Oeneidis et castellum Atticae (cfr. Leake Demen, p. 129) situm in itinere, quod ab Athenis Thebas ferebat. Aberat ab Urbe centum stadia (Diod. Sic. XIV, 32.)

v. 1024. εἶτα λευκὸν ἀμπέχει; Graeci lugentes atra vestimenta gerere solebant. cfr. Plut. Pericl. 38 οὐδεὶς δι' ἐμὲ τῶν ὄντων 'Αθηναίων μέλαν ἱμάτιον περιεβάλετο. Beck. Charicl. II, 202. Herm. Antt. priv. §. 39, 27.

v. 1025. καὶ ταῦτα, vid. ad v. 168. ὥπερ ad τὼ βόε v. 1022 referendnm est.

v. 1026. ἐν πᾶσι βολίτοις, aptissimum in ore agricolae, dictum est pro ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς, quod erat in proverbio et Vesp. 709 mutatum est in ἐν πᾶσι λαγῴοις. Suid. in βόλιτος: οὕτω δὲ λέγονται οἱ σπέλεθοι τῶν βοῶν (cfr. Eq. 658.) Schol. ad h. l. ἀντὶ τοῦ ἐν πάσῃ τρυφῇ, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Pherecrat. ap. Athen. VI, 268 e. (Mein. II, 299) ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς πάντα τρόπον εἰργασμένα, ubi vid. Mein., qui laudat Theopomp. ap. Heph. p. 76, 4. Amph. ap. Athen. III, 99 f. Bgk. Com. Att. Rell. p. 305. — εἶτα νυνὶ τοῦ δέει; Plut. 827. ἔπειτα τοῦ δέει; Reis. Conj. I, 263.

v. 1028. ἀλλ' εἴ τι κήδει, cfr. Nub.

ὑπάλειψον εἰρήνῃ με τὠφθαλμὼ ταχύ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ὦ πονήρ', οὐ δημοσιεύων τυγχάνω.

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἴθ' ἀντιβολῶ σ', ἤν πως κομίσωμαι τὼ βόε.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κλᾶε πρὸς τοὺς Πιττάλου.

ΓΕΩΡΓΟΣ

σὺ δ' ἀλλά μοι σταλαγμὸν εἰρήνης ἕνα
ἐς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί.

v. 1029. ὑπάληψον Junt. II.

v. 1030. Suid. in δημοσιεύω. — πόνηρ' Bekk. — δημοσιεύω P.

v. 1031. κομίσωμεν P.

v. 1032 — 1034. Suid. in Σπίτταλος.

v. 1032. κλαῖε P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. κλᾶε ΓΔ. Br. in appendice. Elmsl. sqq. — Pro οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ Suid. exhibet ἄπελθε. — τοὺς Πιττάλου P. vulgo. τοῦ Πιττάλου RΓ. Bentl. Bgk. τοῦ σπιττάλου Suid. Ed. Med. τοὺς σπιττάλους Suid. Cod. Oxon. τὰ Πιττάλου Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 19.

v. 1033. 1034. Poll. X, 168.

v. 1033. στεναγμὸν Suid. Cod. Ox. — Verba ἕνα ἐς τὸν καλ. om. Suid.

v. 1034. εἰς vulgo. ἐς Dind. Ox. Mein. — ἔνσταξον Suid. — τουτουνί Δ. σταγονί Suid. Cod. Oxon.

106. Tragoediam sapit. — Agricolae nomen fuit Δερκέτης sive Δέρκετος, priorem formam habet scholiasta ad v. 1018; alterius nominis hominem exhibet titulus ap. Böckh. C. I. I, 295. Pro certo h. l. nihil affirmare possumus.

v. 1030. δημοσιεύων. Publice Athenis constituebantur medici, qui gratis aegrotis mederentur. Schol. οἱ δημοσίᾳ χειροτονούμενοι ἰατροὶ καὶ δημόσιοι προῖκα ἐθεράπευον. Cfr. Plut. 407. Plat. Gorg. 455 b. Politic. 259. Böckh. Staatsh. I, 169. Beck. Charicl. II, 95 sqq. Herm. Antt. priv. §. 38, 9.

v. 1031. Quum semper apud Nostrum formulam ἴθ' ἀντιβολῶ σε imperativus sequatur, cfr. Nub. 110. Vesp. 162. 975. Pac. 400, etiam hoc loco subintelligere debemus imperativum δὸς sive μέτρησον. — De ἤν in interrogatione indirecta usurpato vide ad v. 732.

v. 1032. Pittalus medicus publice constitutus fuisse videtur, cfr. Vesp. 1432, et infra v. 1222. Scribendum esse censeo τοὺς, quia, ubi nomen proprium primum commemoratur, articulus deesse solet (cfr. interprett. ad Greg. Corinth. p. 45 ed. Kön.); deinde libri manuscripti fere omnes et Suidas litteram σ exhibent; denique constat, medicos discipulos secum habuisse, cfr. Xen. Memorab. IV, 2, 5. Schol. λείπει δὲ τὸ μαθητάς.

v. 1033. σὺ δ' ἀλλὰ cfr. ad v. 191.

v. 1034. Calamum secum attulit agricola. — De constructione εἰς — ἐνστάλαξον vid. Dawes. Miscell. Crit. p. 437 ed. Kidd. cfr. infra v. 1068. ἵν' οἶνον ἐγχέω λαβὼν ἐς τοὺς χόας.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐδ' ἂν στριβιλικίγξ· ἀλλ' ἀπιὼν οἴμωζέ που.

ΓΕΩΡΓΟΣ

οἴμοι κακοδαίμων, τοῖν γεωργοῖν βοιδίοιν.

ΧΟΡΟΣ

ἀνὴρ ἐνεύρηκέν τι ταῖς ἀντιστρ.
σπονδαῖσιν ἡδύ, κοὐκ ἔοι-
κεν οὐδενὶ μεταδώσειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κατάχει σὺ τῆς χορδῆς τὸ μέλι. τὰς σηπίας στάθευε.

v. 1035. στροβιλικίγξ Δ. στριβίκίγξ R. στριβιλίκιγγ' prop. Mein. — ἀλλὰ πιὼν R. — ποι P. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. Diud. Ox. Bekk. Bl. Mein. που R. a man. rec. Δ. Inv. Dind. 25, 28, 30. Bgk. μου R. a man. pr.

v. 1036. βοϊδίοιν edd. ante Elmsl.

v. 1037. ἀνεύρηκέ τι P. Ald. Junt. Kust. ἀνεύρηκέν τι Br. Inv. Dind. 25, 28, 30. Bekk. ἐνεύρηκέν τι Dobr. in Addendis ad Arist. Dind. Ox. Bl. Bgk. ἀνηύρηκέν τι Elmsl. ἐνηύρηκέν τι Mein. — ἀνὴρ libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv.

v. 1039. οὐδ' ἐνί prop. Elmsl. secundum Pors. praef. Hecub. p. XXXV. Cfr. Herm. Elem. doctr. metr. p. 101.

v. 1040. κατάχεε P. Kust. — σὺ om. P.

v. 1035. στριβιλικίγξ i. e. ne tantillum quidem. Similia sunt οὐδὲ γρῦ Plut. 17. οὐδὲ πασπάλην Vesp. 91. οὐδ' ἀκαρῆ Vesp. 54. Av. 1649. Suid. in ἐποποῖ. στριβιλικίγξ ἀντὶ τοῦ οὐδεμίαν ῥανίδα. Schol. στρίβος δὲ καλεῖται ἡ λεπτὴ καὶ ὀξεῖα βοή. λικίγξ δὲ ἐλαχίστη βοὴ τοῦ ὀρνέου. — που conjungendum est cum οἴμωζε, ποι ad ἀπιὼν referendum esset.

v. 1036. βοιδίοιν. Piers. ad Moer. p. 276. Pors. Praef. Hecub. p. LIII. Schwab. de deminut. p. 67 docent, hanc vocem diphthongo scribendam esse, ut βασιλείδιον a βασιλεF-, ἀμφορείδιον ab ἀμφορεF-, γρᾴδιον a γραF-.

v. 1037. Incipit antistropha. — ἐνεύρηκεν c. dativo conjunctum est, ut νοῦς ἔνεστί μοι.

v. 1039. Correxit Porsonus, ne ultima vocis trisyllabae sub ictum caderet, cujus „nimiam subtilitatem“ vituperat Dindorfius, suam ipsius notam ad Soph. Oed. R. 867 laudans.

v. 1040. χορδῆς. Schol. χορδὴ καλεῖται τὸ παχὺ ἔντερον τοῦ προβάτου. Plerumque est farcimen, ut Nub. 455. Ach. 1119. Verbum χορδεύω legitur Eq. 214, unde ductum est χόρδευμα Eq. 315. χορδαῖς ὀπταῖς ἐριφείοις commemorat Pherecr. ap. Athen. VI, 269 c, (Mein. II, 316.) Id genus, quod nos dicimus *Blutwurst* invenitur ap. Sophil. ap. Athen. III, 125 e. (Mein. III, 582) χορδήν τιν' αἱματῖτιν αὐτῷ σκευάσαι ἐκέλευσε. cfr. Beck. Charicl. I, 436. — κατάχει τὸ μέλι, vid. v. 1130. Melle utebantur veteres, ut cibis dulcedinem tribuerent. Herm. Antt. priv. §. 24, 22. Etiam nostrates farcimen, quod vocant „*Rinderwurst*“ saccharo condiunt. Ad constructionem cfr. v. 246. — Exempla anapaesti in dim. iamb. usurpati congessit Reisig. Conj. I, 38. Vesp. 1104. 1212. Eq. 371. 372. 374. 445. 917. Ran. 984. 987.

ΧΟΡΟΣ

ἤκουσας ὀρθιασμάτων;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὀπτᾶτε τἀγχέλεια.

ΧΟΡΟΣ

ἀποκτενεῖς λιμῷ 'μὲ καὶ
τοὺς γείτονας κνίσῃ τε καὶ
φωνῇ τοιαῦτα λάσκων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὀπτᾶτε ταυτὶ καὶ καλῶς ξανθίζετε.

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ

Δικαιόπολι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τίς οὑτοσί, τίς οὑτοσί;

v. 1043. τἀγχέλια R. τὰ 'γχέλεια Ald. Junt. Kust.

v. 1044. λιμῷ με vulgo. λιμῷ 'μὲ Mein.

v. 1045. κνίσσῃ Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. κνίσῃ Γ., conj. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. κνήσῃ P. κνήσηι R.

v. 1047. Sine persona P.

v. 1048. Initium sine persona P. — Δικαιόπολι semel, τίς οὑτοσί; bis, vulgo. — Δικ. bis, τίς οὑτοσί; semel, Dobr. Bl. Bgk. in adnot. ad ed. II. Mein. Dobraei emendatio perplacet, sed mutare nolui.

v. 1041. σταθευε, Schol. ὄπτα. cfr. Lys. 376. Eccl. 127 σηπίαις ἐσταθευμέναις. Sotad. ap. Athen. VII, 293 a. (Mein. III, 585) ἀστεῖον ἐφθὴ τευθὶς ὠνθυλευμένη καὶ πτερύγι' ἁπαλῶς σηπίας ὠπτημένα, ubi vid. Mein.

v. 1042. Chorus se ipsum alloquitur, ut v. 1015. — ὀρθιασμάτων, Schol. ἀνατάσεως ῥημάτων, τῶν μετὰ βοῆς κόμπων, ἢ τῶν μελῶν, παρόσον ὄρθιος νόμος κιθαρῳδικός. Verbum ὀρθιάζειν ejusque composita saepius apud Aesch. leguntur. ὀρθιάζειν Aesch. Pers. 693. ἐξορθιάζειν Choeph. 269. ἐπορθιάζειν Agam. 29. Pers. 1051.

v. 1043. τἀγχέλεια scil. κρέα. Respicit Dic. ad v. 887 seqq.

v. 1044. Contra Elmslejum, qui comma post 'μέ ponens, vertit: me quidem fame enecabis, vicinos vero tuos nidore et clamore, moneo, verba ἀποκτενεῖς λιμῷ unam quasi efficere notionem et aeque ad 'μὲ atque ad τοὺς γείτονας pertinere. — Chorus etiam Pac. 1312 esuriens inducitur.

v. 1045. τοὺς γείτονας. Significatur Lamachus.

v. 1046. λάσκων i. e. clamans. Cfr. supra v. 410. Aesch. Ag. 605 (Bgl.).

v. 1047. ξανθίζετε, Schol. πυρρὰ τῇ ὀπτήσει ποιεῖτε. Cfr. 1106 καλόν γε καὶ ξανθὸν τὸ τῆς φάττης κρέας.

v. 1048. Prodit paranymphus a dextra proscenii parte. Poll. III, 40 ὁ δὲ καλούμενος παράνυμφος νυμφευτὴς ὀνομάζεται καὶ πάροχος. ἐπὶ ζεύγους δὲ τὰς νύμφας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετῄεσαν, εἰ δὲ πεζὴ ἀφικνεῖτο ἡ νύμφη, χαμαίπους ἐλέγετο. Hesych. in νυμφαγωγός. καλεῖται γὰρ πάροχος τῶν φίλων τις, ὁ ἐπὶ τῷ ὀχήματι ἅμα τῇ νύμφῃ καὶ τῷ νυμφίῳ

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ

ἔπεμψέ τίς σοι νυμφίος ταυτὶ κρέα
ἐκ τῶν γάμων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καλῶς γε ποιῶν, ὅστις ἦν.

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ

ἐκέλευε δ' ἐγχέαι σε τῶν κρεῶν χάριν,
ἵνα μὴ στρατεύοιτ', ἀλλὰ βινοίη μένων,
ἐς τὸν ἀλάβαστον κύαθον εἰρήνης ἕνα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀπόφερ', ἀπόφερε τὰ κρέα καὶ μή μοι δίδου,

v. 1049. ταυτὶ τὰ κρέα ΑΒΓΔ. — σοι om. Ald. Junt. — ἔπεμψέ τίς σοι τὰ κρέα ταῦτα νυμφίος Br.

v. 1050. καλῶς ποιῶν CP, Ald. Junt. Kust. — ὅστις περ ἦν P. Ald. Junt. Kust.

v. 1051. H. l. et in sequentibus versibus pro Παραν. P. exhibet Θεράπων.

v. 1052. στρατεύητ' Γ. — κινοίη R.

v. 1053. Suid. in ἀλαβαστοθήκας. — εἰς Elmsl. Dind. 28. ἐς libri. Suid. vulgo. — τόνδ' Br. Dind. 28. — ἀλάβαστον ACR. Suid. Inv. Elmsl. sqq. ἀλάβαστρον B. Schol. Ald. Junt. Kust. Br. — κόσθον P.

v. 1054. ἀπόφερε, ἀπόφερε R.

ὀχούμενος · οἷον παράνυμφος. Av. 1740 Ἔρως appellatur Ζηνὸς πάροχος γάμων τῆς τ' εὐδαίμονος Ἥρας. Beck. Charicl. II, 464. Herm. Antt. priv. §. 31, 18.

v. 1049. ταυτὶ κρέα vid. ad v. 960.

v. 1050. ἐκ τῶν γάμων. Epulis lautissimis nuptias celebrari solitas esse, docet Noster Pac. 1192. 1307 seqq. — Ad καλῶς γε ποιῶν cfr. Eq. 258, 1180. Ach. 867. Pac. 271. Plut. 863. Eccl. 804.

v. 1051. Ad ἐκέλευε cfr. ad v. 960. Pherecr. ap. Athen. XV, 690 d. (Mein. II, 298) ἔστην δὲ κἀκέλευον ἐγχέασθαι νῷν μύρον κτλ., qui locus varie ab interpretibus tentatus est.

v. 1052. μένων scil. οἴκοι, valet idem atque infra v. 1060 ὅπως ἂν οἰκουρῇ.

v. 1053. ἀλάβαστον i. e. ampulla, guttus. Thom. Mag. ἀλάβαστον δίχα τοῦ ρ̄ Ἀττικοί, μετὰ δὲ τοῦ ρ̄ Ἕλληνες. Eustath. p. 1161, 27. εἰσὶ λέξεις ἐπένθεσιν παθοῦσαι τοῦ ρ̄, διὰ τραχύτητα ἐπιτετηδευμένην σεμνῶς — ὁμοιοπαθὲς δὲ καὶ τὸ ἀλάβαστρον. Sine littera ρ hanc vocem praebent Lys. 947 (ex codd. R. Aug. B, vid. Enger.); Menand. ex Eustathii loco laud. (Mein. IV, 318); Crates ap. Athen. I, p. 268 a. (Mein. II, 238) consentientibus omnibus libris; Alex. ap. Athen. XV, 691 e. (Mein. III, 410) ex cod. A et Eustathio; id. ap. Athen. VIII, 365 d. (Mein. III, 449); τἀλαβάστια Eubul. ap. Poll. X, 120 (Mein. III, 253.) Alteram formam habent Arist. ap. Poll. VII, 177 (Mein. II, 1216) μύρου ἀλάβαστρον; id. ap. Poll. X, 121 (Mein. II, 1164) ἀλαβαστροθήκας (de quibus vid. Müll. Arch. §. 299, 8.) De horum vasorum forma docet Schol. ἔστι δὲ λήκυθος ἡ ὦτα μὴ ἔχουσα, ἧς οὐκ ἔστι λαβέσθαι; plura dabit Müll. l. l. §. 298, 2, 4. Alludit poëta h. l. ad unguenta, quibus utebantur Graeci in nuptiis. Cfr. Plut.

ὡς οὐκ ἂν ἐγχέαιμι χιλιῶν δραχμῶν.
ἀλλ' αὑτηὶ τίς ἐστιν;

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ

ἡ νυμφεύτρια
δεῖται παρὰ τῆς νύμφης τι σοὶ λέξαι μόνῳ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

φέρε δή, τί σὺ λέγεις; ὡς γελοῖον, ὦ θεοί,
τὸ δέημα τῆς νύμφης, ὃ δεῖταί μου σφόδρα,
ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
φέρε δεῦρο τὰς σπονδάς, ἵν' αὐτῇ δῶ μόνῃ,
ὁτιὴ γυνή 'στι τοῦ πολέμου τ' οὐκ αἰτία.
ὕπεχ' ὧδε δεῦρο τοὐξάλειπτρον, ὦ γύναι.

v. 1055. χιλίων vulgo. χιλιῶν Dind. 25. 30. Ox. Bl. Bgk. μυρίων R. Inv. Bekk.

v. 1057. τί σοι Dind. Ox. Bekk. Bgk. I.

v. 1058. 1059. Suid. in δέημα.

v. 1058. γέλοιον Bekk.

v. 1062. δ' οὐκ R. Inv. Dind. 25. — ἀξία vulgo. αἰτία mavult Blayd. Mein. Recte.

v. 1063. ἐξάλειπτρον ex hoc loco memorant Poll. X, 121. Antiatticista ap. Bekk. Anecd. I, 97, 17.

529. Lys. 943. Xenoph. Conviv. II, 3 αἱ μέντοι γυναῖκες, ἄλλως τε καὶ ἢν νύμφαι τύχωσιν οὖσαι, μύρου μέν τι καὶ προσδέοιντ' ἄν. — κύαθος etiam a Romanis cyathus vocabatur; continebat 0,0398 Preuss. Quart. cfr. Hultsch. Metrol. p. 81.

v. 1055. Schol. χιλιῶν περισπῶσιν Ἀττικοί · γράφεται καὶ χιλίων. Suid. χιλιῶν · οὕτως οἱ Ἀττικοὶ περισπῶσι. Ioann. Alexandr. de accent. p. 18, 6 τὸ χιλιῶν φασι παρ' Ἀθηναίοις παραλόγως περισπᾶσθαι. cfr. Pac. 1237 cum adnot. Richteri, Eq. 660 cum Schol.

v. 1056. Prodit Pronuba. Hesych. νυμφεύτρια · ἡ συμπεμπομένη ὑπὸ τῶν γονέων τῇ νύμφῃ. Poll. III, 41. ἡ δὲ διοικουμένη τὰ περὶ τὸν γάμον γυνή, νυμφεύτρια. Herm. Antt. priv. §. 31, 19.

v. 1057. δεῖται λέξαι. cfr. v. 632. — σοὶ - μόνῳ cfr. Pac. 660.

v. 1058. Dic. pronubae aurem praebet. Cfr. Nub. 1483. Pac. 660 seqq. γελοῖον. De accentu magna est dissensio veterum grammaticorum; γελοῖον scribendum esse tradunt Arcad. p. 45. Etym. M. 224, 39. Ael. Dionys. ap. Eustath. p. 205, extr., γέλοιον praecipiunt Apoll. de pronom. p. 323. Moeris p. 109. Schol. Ran. 6. Plura vide ap. Dind. in Steph. Thes. II, 555.

v. 1059. δεῖται δέημα, Krüg. l. l. §. 46, 5. — σφόδρα c. verbo conjunctum legitur v. 71. 258. 371. 509. 700.

v. 1060. ὅπως ἂν c. conj., ut h. l. ad explicandum substantivum usurpatum, alibi apud Nostrum non invenitur. — Falso tradit Schol. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τὴν οἰκίαν τὸ πέος ἔφη, τὸ πέος enim nominativus est, et οἰκουρεῖν valet se domi tenere. Hermipp. ap. Athen. VIII, 344 c. (Mein. II, 399) τοὺς μὲν ἄρ' ἄλλους οἰκουρεῖν χρῆν. Apud Nostrum bis nomen οἰκουρός legitur Lys. 759, Vesp. 970. — Praeterea οἰκουρῇ alludit ad οὐρά. cfr. Hesych. in Σαννίον. τὸ γὰρ αἰδοῖον ἔσθ' ὅτε οὐρὰν ἔλεγον, ὡς Εὔπολις.

v. 1063. Pac. 431. ὕπεχε τὴν φιά-

οἶσθ' ὡς ποιεῖτε τοῦτο; τῇ νύμφῃ φράσον,
ὅταν στρατιώτας καταλέγωσι, τουτῳὶ
νύκτωρ ἀλειφέτω τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
ἀπόφερε τὰς σπονδάς. φέρε τὴν οἰνήρυσιν,
ἵν' οἶνον ἐγχέω λαβὼν ἐς τοὺς χόας,

ΧΟΡΟΣ

καὶ μὴν ὁδί τις τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακὼς

v. 1064. ποιεῖται ABCPΓ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28. ποιεῖτε RΔ. Dind. 30. Ox. Bekk. Bgk. |Mein. ποιείσθω suspic. Elmsl. ποιῆσαι Bl., qui interrogationis signum e medio versu sublatum post φράσον posuit. — φάσον Ald. Junt. — Audacius egit Mein., qui hunc versum ejecit.

v. 1065. τουτωὶ Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. Bekk.

v. 1066. ἀλειφέ γε subducta lineola P. — τὸ om. R. sec. Dind. ἄλειφε τὸ R. sec. Bekk.

v. 1068. εἰς Elmsl. Dind. 28. — χοᾶς Br. in adnot. Inv.

v. 1069. ὁδί γε Δ. ὁδὶ τίς Ald. Junt. — „Nescio an legendum συνεσπακώς" Dobr.

λην. Eccl. 820. — τοὐξάλειπτρον ab Antiphan. ap. Poll. IV, 183 (Mein. III, 120) inter apparatum medici enumeratur: κατεσκευασμένος λαμπρότατον ἰατρεῖον εὐχάλκοις πάνυ λουτηρίοισιν, ἐξαλείπτροις, χολιχνίοις, σικύαισιν, ὑποθέτοισιν. Sunt vascula, in quibus medici unguenta servabant.

v. 1064. Blaydesio displicet indic. praes. pro imperativo aoristi positus, cogitanti illi de formula οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον Eq. 1158. Av. 80. ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον Pac. 1061. Av. 54. οἶσθα νυν ὅ μοι ποίησον Hermipp. ap. Athen. XI, 476 a. (Mein. II, 400.) οἶσθ' ὅ τι ποίησον Menand. ap. Schol. Eur. Hec. 229. Greg. Cor. p. 15 (Mein. IV, 297.) οἶσθ' ὡς ποίησον Soph. Oed. R. 543. At nostri loci, ubi interrogatio indirecta verbum οἶσθα sequitur, longe alia ratio est. Exempla sunt Aristom. ap. Athen. XIV, 650 d. (Mein. II, 733) Ὁ Χῖος οὐκ οἶσθ' ὡς ἀμαμηλίδας ποιεῖ; Antiph. ap. Athen. XI, 459 a. (Mein. III, 41) οἶσθ' οὖν ὅπως δεῖ τοῦτό σ' ἐκπιεῖν; Praeterea Blaydesium offendit imperativus ἀλειφέτω post φράσον, quod asyndetum, cujus exemplum apud Nostrum quidem non inveni, tamen hujus loci gravitati comicae aptissimum habeo.

v. 1065. καταλέγωσι idem ac καταλόγους ἐποιοῦντο Thuc. VI, 26, 2, ubi Schol. κατέλεγον. Lys. 393. ὁ δὲ Δημόστρατος ἔλεγεν ὁπλίτας καταλέγειν Ζακυνθίων, i. e. delectum habere. τουτῳῒ scil. τῷ ἀλείμματι.

v. 1066. Paranymphus cum muliere discedit.

v. 1067. Servum alloquitur Dic. — οἰνήρυσις, cfr. supra v. 245. Hesych. ἀγγεῖον, ὡς κοτύλη, μεθ' οὗ τὸν οἶνον ἀντλοῦσιν. De forma vid. Müll. Arch. §. 298, 2, 2.

v. 1068. De constructione vid. ad v. 1034.

v. 1069. Hic versus et sequens tragoediam sapiunt. — ἀνεσπακώς Schol. ἐσκυθρωπακώς. Cfr. Alex. ap. Athen. VI, 224 f. (Mein. III, 391.) Philem. in Compar. Men. et Philem. p. 364 (Mein. IV, 58.) Menand. ap. Stob. Floril. 108, 31 (Mein. IV, 242.) Xen. Conviv. III,

ὥσπερ τι δεινὸν ἀγγελῶν ἐπείγεται.

ΚΗΡΥΞ

ἰὼ πόνοι τε καὶ μάχαι καὶ Λάμαχοι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τίς ἀμφὶ χαλκοφάλαρα δώματα κτυπεῖ;

ΚΗΡΥΞ

ἰέναι σ᾽ ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ τήμερον
ταχέως λαβόντα τοὺς λόχους καὶ τοὺς λόφους·
κἄπειτα τηρεῖν νιφόμενον τὰς ἐσβολάς.
ὑπὸ τοὺς Χόας γὰρ καὶ Χύτρους αὐτοῖσί τις
ἤγγειλε λῃστὰς ἐμβαλεῖν Βοιωτίους.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἰὼ στρατηγοὶ πλείονες ἢ βελτίονες.

v. 1070. ἀγγέλων R.

v. 1071. 1073—1077. tribuunt Ἀγγέλῳ Libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25. Bekk. Bgk. Κήρυκι Elmsl. (ex v. 1083) Dind. 28, 30. Ox. Bl. Mein. Recte.

v. 1071. λάμαχαι P.

v. 1072. ἀμφὶ χαλκοφάλαρα divisim Suid. in τίς ἀμφὶ Reiske. Br. Inv. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. ἀμφιχαλκοφάλαρα conjunctim Libri. Ald. Junt. Kust. Elmsl. Etym. M. p. 95, 15.

v. 1075. εἰσβολὰς vulgo. ἐσβολὰς Dind. Ox. Mein.

v. 1077. ἐσβαλεῖν Blayd, non probatus Klotzio Jahn. Annal. 1849, p. 246.

v. 1078. Sine pers. P. — πλείονες vulgo. πλέονες Bentl. Elmsl., hunc versum ex Telepho Euripidis sumtum esse censens. — v. 1078—1080 a Bothio Dic. tribuuntur. — De metro vid. Eng. Lys. p. XXVI.

10. Eq. 631 κἄβλεψε νᾶπυ καὶ τὰ μέτωπ᾽ ἀνέσπασεν.

v. 1071. Praeco festinans accedit. μάχαι καὶ Λάμαχοι v. 269. Praeterea vid. Cratin. min. ap. Athen. XV, 669 b. (Mein. III, 375) μάχαι δ᾽ ἄλλοισι καὶ πόνοι μέλοι (ubi de scriptura dubitant interpretes).

v. 1072. Lamachus e domo sua progreditur. — χαλκοφάλαρα. Schol. ἀντὶ τοῦ πολύχαλκα, proprie valet: aereis phaleris instructa. Sine dubio tragici cujusdam, fortasse Euripidis, versum comice imitatur poeta. cfr. Bacch. v. 60 βασίλειά τ᾽ ἀμφὶ δώματ᾽ ἐλθοῦσαι τάδε κτυπεῖτε Πενθέως.

v. 1074. Cfr. supra v. 575, ubi λόφοι, qui Dicaeopolidi primum sub oculos cadunt, priore loco nominantur; hoc loco λόχοι propter expeditionem Lamacho imperatam eum locum obtinent.

v. 1075. ἐσβολαί sunt aditus, fauces. Herod. VII, 207 hac voce de Thermopylis utitur. Xen. Anab. I, 2, 21. — νιφόμενον. Tempore Anthesteriorum nives cadere bene poterant; cfr. ad v. 961.

v. 1076. De re cfr. ad v. 961. — De usu praepos. ὑπὸ c. acc. vid. Krüg. §. 68, 45, 1.

v. 1078. Elmslejus correxit, quum πλείονες versui tragico aptum non esset. At docet Blaydesius, tragicos formam πλέονες raro usurpare, comicos numquam.

οὐ δεινά, μὴ 'ξεῖναί με μηδ' ἑορτάσαι;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἰὼ στράτευμα πολεμολαμαχαϊκόν.

ΛΑΜΑΧΟΣ

οἴμοι κακοδαίμων, καταγελᾷς ἤδη σύ μου.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ τετραπτίλῳ;

v. 1079. Dicaeopolidis nomen praefigunt consentiente Schol., Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. Lamacho continuant Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. — 'ξεῖναι μὲ Hanov. Ex. crit. p. 129. — ἑορτάς; P.

v. 1080. Sine persona P. — πολεμομαχαϊκόν Δ.

v. 1081. καταγελᾷ R. — ἀεί pro ἤδη mavult Elmsl.

v. 1082. διαμάχεσθαι Suid. in βούλει et Γηρυόνης. — Γηρυόνι Suid. in βούλει. Nominis formae sunt Γηρυών, Γηρυόνης, Γηρυονεύς, ΓΑΡΥΓΟΝΕΣ (Annal. del Inst. V, p. 231).

— De comparativi usu vid. Krüg. §. 49, 5 atque de praetorum numero adnot. ad v. 598.

v. 1079. Schol., qui hunc versum Dicaeop. tribuit, dicit: ἴσως διὰ τὸν τῶν στρατιωτῶν θόρυβον. Tamen vv. 960. 961 docent, Lamacho eum tribuendum esse, qui festum Athenis agere volebat. — δεινὰ μὴ 'ξεῖναι, cfr. ad v. 315. — Exempla formarum encliticarum pronominum personalium in initio enunciati ex prioribus nexi positarum attulit Hanov. p. 129, cfr. Av. 1550.

v. 1080. πολεμολαμαχαϊκόν. Vox comice ficta, alludens ad Λάμαχος, μάχη, ἄχος, 'Αχαϊκός.

v. 1081. οἴμοι - καταγελᾷς, vid. 606, 680. Pac. 1245. Jam conversa est fortuna Lamachi; cujus verba (593) ταυτὶ λέγεις σὺ τὸν στρατηγὸν πτωχὸς ὤν; in mentem revocantur. — Non mala est Elmsleji emendatio, quum legatur apud Lucian. Hermot. 51 οὐκ, ἀλλ' ὑβριστὴς ἀεὶ σύ. Navig. 27 ἀεὶ σύ μοι, ὦ Λυκῖνε, ὑπεναντίος. Aeschyl. Prom. 42 ἀεί γε δὴ νηλὴς σὺ καὶ θράσους πλέως.

v. 1082. Versus explicatu difficilis est. Geryones, ex fabula Herculis notissimus, tria habebat corpora (Eur. Herc. fur. 423), sex manus, sex pedes, et alas (Schol. Hes. Theog. 287 ex Stesichoro). Quattuor eum alas habuisse, tantum ex nostro loco constat. Cfr. Voss. Myth. Briefe II, 15. Müll. Arch. §. 410, 4. p. 677. Prell. Myth. Graec. II, p. 203, 5. Quaeritur, quis h. l. nomine Geryonis appellatus sit. Bothius tradit, τετράπτιλος et τετραπτερυλλὶς (v. 871) idem esse, et significari canem catenarium in introitu Dicaeopolidis. Eum ridicule senem appellare Γηρυόνην a γῆρυς: vox, latratus. Idem vertit: Vin' pugnare cum hoc Geryone quadrupede? simulque senem cogitare contendit Cerberum tricorporem. At quid sibi velit canis catenarius, equidem non video. Meinekius Hist. crit. p. 352, et Prell l. l. Lamachum ipsum significari putant. Quod si verum esset, h. v. Lamacho tribuendus esset, quod aperte parum aptum est. Praeterea Lamachus cristam nondum in capite gerit. Wielandius, Blaydesius, alii putant, Dic. quattuor pennas ex eis, quas ante fores disjecerat (v. 989), arripuisse easque tamquam cristam capiti suo impositas tenuisse, ut Lamachi τρεῖς λόφους rideret. Schutzius addit, Lamachum, versum praecedentem pronuntiantem, simul gestu significasse verbera Di-

ΛΑΜΑΧΟΣ

αἰαῖ,
οἵαν ὁ κῆρυξ ἀγγελίαν ἤγγειλέ μοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αἰαῖ, τίνα δ' αὖ μοι προστρέχει τις ἀγγελῶν;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Δικαιόπολι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί ἔστιν;

ΑΓΓΕΛΟΣ

ἐπὶ δεῖπνον ταχὺ
βάδιζε τὴν κίστην λαβὼν καὶ τὸν χόα.

v. 1083. αἶ αἴ P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Bekk. αἰαῖ Dind. Bl. Bgk. Mein. αἶ αἶ Δ., lemma scholii. ἆ ἆ mavult Dobr. — ἤγγειλ' ἐμοί Br. Inv.

v. 1083. 1084. inverso ordine exhibent ΓΔ.

v. 1084. αἶ αἶ P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Bekk. αἰαῖ Dind. Bl. Bgk. Mein. αἶ αἶ Δ, lemma scholii. — προστρέχεις ἀγγ. R.

v. 1085. ἄγγελος praefigunt P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25, 28. Bekk. Bgk. κῆρυξ Dind. 30. Ox. Bl. Mein.

v. 1086. κίστην libri, vulgo. Poll. X, 136. κίσται καὶ κιστίδες, ὡς ἐν 'Αχαρνεῦσιν 'Αριστοφάνης. κίστιν lemma scholii. Schol. 961. Suid. in χοᾶ. Ald. Junt. Kust. — χοᾶ Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25, 28. Bekk. χόα R. Elmsl. Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein.

caeopolidi infligenda; deinde regerere Dic. βούλει μάχεσθαι; Res haec est: Neque crista Lamachi h. l. ridetur, neque Dic. pennas capiti suo imponit. Quum enim Geryones alas non in capite, sed in humeris gerat, Dicaeopolis nihil aliud facit, quam pennas humeris suis applicat. Sic se ipsum cum Geryone comparat, quem divitem opulentumque et dominum magnorum gregum fuisse omnes fabulae narrant (cfr. Prell. l. l. p. 203; praeterea Ephippus comoediam Γηρυόνην scripsit, cujus fabulae nomen ad fastum regis cujusdam Macedonici significandum fictum videtur, cfr. Mein. Frgm. Com. I, 352. III, 323.) Tota enim hac scena Dic. Lamacho stomachum movet eo, quod ipse in omnium bonorum affluentia vivit, Lamachus misere vitam degit, atque hoc loco rursus acerbe eum mordet alludens ad lautissimas epulas, quibus festum celebraturus est; eaque de causa se ipsum Γηρυόνην vocat. Dicit ergo: Vin' tu, homo pauperrime, mecum pugnare, qui omnibus bonis abundo?

v. 1083. De voce αἰαῖ extra versum posita vid. ad v. 241.

v. 1085. Nuntius accurrit, quem sacerdos Bacchi misit, ut Dic. ad coenam invitaret.

v. 1086. τὴν κίστην. Schol. τὴν ὀψοθήκην. Mos erat Athenis, ut ad coenam invitati maximam partem ciborum secum afferrent; sic etiam hoc loco ea, quae Bacchi sacerdos praebet (v. 1090 sqq.) minoris momenti sunt. Cfr. Xen. Memor. III, 14, 1. Talem coenam vocabant δεῖπνον ἀπὸ σπυρίδος, Pherecr. ap. Athen. VIII, 365 (Mein. II, 284.) Beck. Chaaricl. I, 420. Herm. Antt. priv. §. 27, 22. Schol. ad h. l. et ad v. 961. — χόα. Vide Prellerum, laud. in adn. ad v. 1002.

ὁ τοῦ Διονύσου γάρ σ' ἱερεὺς μεταπέμπεται.
ἀλλ' ἐγκόνει· δειπνεῖν κατακωλύεις πάλαι.
τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἐστὶν παρεσκευασμένα,
κλῖναι, τράπεζαι, προσκεφάλαια, στρώματα,
στέφανοι, μύρον, τραγήμαθ', αἱ πόρναι πάρα,
ἄμυλοι, πλακοῦντες, σησαμοῦντες, ἴτρια,
ὀρχηστρίδες, τὰ φίλταθ' Ἁρμοδίου, καλαί.

v. 1087. τὸν γὰρ Διονύσου P.

v. 1088. δειπνεῖν γὰρ Δ. — pro κατακωλύεις prop. Bl. σὺ κωλύεις, conferri jubens Lys. 607.

v. 1089 — 1094. Plura ex his non satis accurate excerpsit Suid. in ἰτρία.

v. 1089. ἐστὶ PRΓΔ. Suid.

v. 1090. κλίναι Ald. Junt.

v. 1091. στέφανοι vulgo. στέφος Suid.

v. 1092. Tria posteriora vocabula attulit Athen. XIV, 646 c. — ἴτρια scriptum ap. Athen. Suid. in ἰτρία Arcad. De accent. 119, 18. Bl. Bgk. Mein. ἰτρία Et. Magn. 479, 40. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, 21 dubitat, utrum sit rectum.

v. 1093. τὸ „Φίλταθ' Ἁρμόδι'“ ᾄδεται Bl. conj.

Schol. 961 et Eq. 95. Herm. Antt. sacr. §. 58, 15.

v. 1087. Athenienses Choum die festo amicos ad coenam invitare solebant. Schol. ad v. 961. Athen. X, 437 d. Τῇ δὲ ἑορτῇ τῶν Χοῶν ἔθος ἐστὶν Ἀθήνησιν πέμπεσθαι δῶρά τε καὶ τοὺς μισθοὺς τοῖς σοφισταῖς, οἵπερ καὶ αὐτοὶ συνεκάλουν ἐπὶ ξενίᾳ τοὺς γνωρίμους. Herm. Antt. sacr. §. 58, 15. Dicaeopolidem invitat sacerdos Bacchi qui luxuriose vivebat. Cfr. Eupol. ap. Hesych. in ἱερεὺς Διονύσου (Mein. II, 433), Hipponicum, qui ex vini usu rubicundum faciei colorem duxerat, sacerdotem Bacchi vocantem; sacerdotes Bacchi vero rubicunda facies decebat.

v. 1088. ἐγκόνει, cfr. Plut. 255, ἴτ', ἐγκονεῖτε, σπεύδεθ' κτλ.

v. 1089. τὰ δ' ἄλλα scil.: praeter cibos, quos quisque secum afferebat.

v. 1090. κλῖναι et στρώματα. cfr. Eccl. 840. κλῖναι τε σισυρῶν καὶ δαπίδων νενασμέναι. Herm. Antt. priv. §. 27, 9. στρώμ. erant supellex hominum divitum. — προσκεφ, i. e. pulvinaria, quae brachia sinistra accubantium sustentabant. Herm. l. l. §. 27, 16.

v. 1091. στέφανοι, μύρον. Eccl. 841. αἱ μυροπώλιδες ἑστᾶσ' ἐφεξῆς, 844. στέφανοι πλέκονται. Nicostr. ap. Athen. XV, 685 c. (Mein. III, 287) μύρον, στεφάνους-λαβέ. — τραγήμαθ'. Eccl. 844. φρύγεται τραγήματα. Ran. 510. καὶ τραγήματα ἔφρυγεν. Nicostr. l. l. κόσμησον αὐτὴν (scil. τράπεζαν) παντοδαποῖς τραγήμασιν. Herm. Antt. priv. §. 28, 7. Beck. Char. I, 449. πόρναι, Eccl. 845. χύτρας ἔτνους ἕψουσιν αἱ νεώταται.

v. 1092. ἄμυλοι i. e. placentae ex farina triticea confectae. Pac. 1195. Hesych. s. v. Etym. M. p. 787, 42. — πλακοῦντες. Ran. 507. — ἴτρια. Athen. XIV, 646 c. ἴτριον · πεμμάτιον λεπτὸν διὰ σησάμου καὶ μέλιτος γενόμενον.

v. 1093. ὀρχηστρίδες, cfr. Ran. 514,

ἀλλ' ὡς τάχιστα σπεῦδε.

ΛΑΜΑΧΟΣ

κακοδαίμων ἐγώ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ γὰρ σὺ μεγάλην ἐπεγράφου τὴν Γοργόνα.
σύγκλειε, καὶ δεῖπνόν τις ἐνσκευαζέτω.

ΛΑΜΑΧΟΣ

παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὸν γύλιον ἐμοί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὴν κίστην ἐμοί.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἅλας θυμίτας οἶσε, παῖ, καὶ κρόμμυα.

v. 1094. ὡς τάχος Suid.

v. 1095. Suid. in ἐπεγράφου. — σὴ Junt. I.

v. 1096. ξύγκλειε Elmsl. σύγκλῃε Mein. σὺ δ' ἐγκόνει · δειπνόν κτλ. Schutz. — παῖ, δειπνόν τε συσκεύαζέ μοι Bl. ex Vesp. 1251 et Pherecr. ap. Athen. VIII, 365a (Mein. II, 274).

v. 1097. Abest in APR. (sec. Bekk.).

v. 1098. Sine persona P. Lamacho tribuunt Ald. Junt. — κύστην Γ.

v. 1099. Sine persona P. Lamacho continuant Ald. Junt. — θυμίτας Schol. ad 772. Suid. in ἅλας, vulgo. Vide adn. crit. ad v. 772. — θυμοίτας ΓΔ. — θυμητίδας Suid. in περίδου. — οἶσε παῖ vulgo. δοὺς ἐμοὶ Schol. ad 772. Suid. in περίδου. — κρόμυα R.

καὶ γὰρ αὐλητρίς γέ σοι ἤδη 'νδον ἐσθ' ὡραιοτάτη, χὠρχηστρίδες ἕτεραι δύ' ἢ τρεῖς. Nicostr. l. l. αὐλητρίδα λαβέ. Saltatrices semper apud Graecos sub finem convivii intrasse, docet Beck. Char. I, 471. — τὰ φίλταθ' 'Αρμ. Alludit poëta ad notissimum scolium, de quo diximus ad v. 980. Emendatio Blaydesii probari non potest, quia scolia sub finem demum epularum canebantur, nunc hospites Sacerdotis coenare nondum coeperunt. 'Αρμόδιος h. l. pro „fine convivii“ dicitur.

v. 1095. Lamacho regerit Dic. „Merito infelix es, quippe tu magna Gorgone insignisti clypeum tuum“. (Vid. ad v. 574.) Cfr. Pac. 685. ὅτι (ὁ δῆμος) αὑτῷ πονηρὸν προστάτην ἐπεγράψατο, ubi Schol. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μετοίκων τοὺς προστάτας προγραφόντων ἑαυτοῖς.

v. 1096. σύγκλειε, i. e. Occlude domum! sed Dic. mandatum servi v. 1139 demum exsequuntur; quod omittens Schutzius mutavit.

v. 1097. Sequitur lepidissima scena. Dic. enim, apparatum coenatorium sibi efferri jubens, verba Lamachi, qui cibum militarem et arma poscit, imitatur et ad ridiculum detorquet. — τὸν γύλιον, Schol. σπυριδῶδες πλέγμα, ἐν ᾧ τὰς τροφὰς ἔχοντες οἱ στρατιῶται ἐβάδιζον ἐπὶ πόλεμον. Harpocr. in γύλιος. Est nostratium *Tornister*. Cfr. Pac. 527, 788. De accentu vid. Bekk. Anecd. p. 228, 29. ὀξυτόνως δὲ ἀναγνωστέον, ὥς φασιν, οὐχὶ δὲ παροξυτόνως. Hesych. scripsit γύλλιος et γύλλιον.

v. 1099. De re vid. ad v. 772. — οἶσε. Cfr. Moer. p. 285. οἶσε, 'Αττικῶς. φέρε, 'Ελληνικῶς καὶ κοινῶς. Cfr. Ach. 1101. 1121. Ran. 482. Alex. ap. Athen.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοὶ δὲ τεμάχη · χρομμύοις γὰρ ἄχθομαι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

θρῖον ταρίχους οἶσε δεῦρο, παῖ, σαπροῦ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κἀμοὶ σὺ δημοῦ θρῖον· ὀπτήσω δ᾽ ἐκεῖ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἔνεγκε δεῦρο τὼ πτερὼ τὼ ᾽κ τοῦ κράνους.

v. 1100. Lamacho tribuit P. — τεμμάχη P. — χρομμύοις γὰρ ἄχθομαι affert Suid. in ἄχθομαι.

v. 1101. Dic. tribuit P. Dic. continuant Ald. Junt. — θρίον Ald. Junt. — οἶσε σαπροῦ δεῦρο μοι P. lineola subducta. Ald. Junt. Kust. οἶσε παῖ σαπροῦ δεῦρο C. οἶσε δεῦρο παῖ σαπροῦ ΑΒRΓΔ. Suid. in θρία Br. Inv. Elmsl. Dind. sqq.

v. 1102. Lamacho tribuit P. — κἀμοὶ δὲ δὴ σὺ παῖ P. Ald. Junt. Kust. σὺ delevit Bentl., παῖ Pors. κἀμοὶ σὺ δὴ παῖ ΑΒΓΔ. Br. Inv. Dind. Bekk. Bgk. I. κἀμοὶ σὺ δημοῦ Elmsl. (comparans Eq. 954) Bl. Bgk. II. Mein. κἀμοὶ δὴ σὺ C. καί μοι σὺ δὴ R.

v. 1103. Sine persona P. — τῷ πτερῷ Ald. Junt. — τῷ ᾽κ τοῦ Ald. Junt. τὼ

III, 114 d. (Mein. III, 436.) Anaxipp. ap. Athen. IV, 169 b. (Mein. IV, 465). Menand. ap. Athen. XV, 700 b. (Mein. IV, 87.) Apud Comicos alibi non legitur, omnino ap. Atticos rarissime invenitur hic imperativus, ap. Hom. saepius. Infinitivo οἴσειν pro praesenti φέρειν utitur Pindar. Pyth. IV, 181. φαμὶ οἴσειν. — χρόμμυα vid. ad v. 550.

v. 1100. De τεμάχη vid. ad v. 881.

v. 1101. θρῖον ταρίχους, i. e. Salsamentum folio ficulneo involutum. Proprie θρῖον significat folium ficulneum, deinde, quum Graeci plura ciborum genera his foliis involvere solerent, cibi a folio nomen traxerunt. Hesych. in θρίον. βρῶμα σκευαστόν · διττὴ αὐτοῦ ἡ σκευασία · ἡ μὲν διὰ ταρίχου · ἡ δὲ διὰ ᾠῶν, ἐπιχεομένου μέλιτος. συκῆς δὲ φύλλα οὐχ ἁπαλὰ ἐπετίθετο. Adde Poll. VI, 57. καὶ τὸ μὲν ὄνομα τῷ ἐδέσματι προσέθηκε τὸ φύλλον. Cfr. Eq. 954 δημοῦ βοείου θρῖον ἐξωπτημένον. Recte Schutzius addere videtur: „Quum igitur dicitur θρῖον ταρίχους, intelligitur frustum „salsamenti, quantum folio ficulneo involvi solet aut potest“. — Ceterum de τάριχος vide ad v. 967. — σαπροῦ Phot. σαπρὸν οὐ τὸ μοχθηρὸν καὶ φαῦλον, ἀλλὰ τὸ παλαιόν. Phryn. ed. Lob. p. 377. ἅπαντα γὰρ ἃ φέρει μαρτύρια, ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ καὶ σεσηπότος εὕρηται κείμενα. Cfr. Bgk. Com. Att. Rell. p. 315. Thesm. 1025 cum Schol. Plut. 1086. τρὺξ παλαιὰ καὶ σαπρά. Lamachi egestas significatur.

v. 1102. Optime Elmslejus ex Eq. 954, supra laud., dedit δημοῦ, quum verisimile sit, Dicaeopolidem non minus, quam Lamachum id nominasse θρίων genus, quod sibi afferi velit. De hoc cibo vid. Schol. Eq. 954, et Ran. 134. Eustath. ad Il. p. 757. 53. Schol. Ach. 1101. σκεύασμα δέ τι παρὰ Ἀθηναίοις τὸ θρῖον. ὅπερ λαμβάνει ὕειον στέαρ ἢ ἐρίφειον καὶ σεμίδαλιν καὶ γάλα καὶ τὸ λεκιθῶδες τοῦ ᾠοῦ πρὸς τὸ πήγνυσθαι, καὶ οὕτως εἰς φύλλα συκῆς ἐμβαλλόμενον ἥδιστον ἀποτελεῖ βρῶμα. — ἐκεῖ scil. in convivio.

v. 1103. Ex h. l. colligere possumus, Lamachum praeter cristas (λόφους)

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοὶ δὲ τὰς φάττας γε φέρε καὶ τὰς κίχλας.

ΛΑΜΑΧΟΣ

καλόν γε καὶ λευκὸν τὸ τῆς στρουθοῦ πτερόν

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καλόν γε καὶ ξανθὸν τὸ τῆς φάττης κρέας.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κἀμοὶ λεκάνιον τῶν λαγῴων δὸς κρεῶν.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἀλλ' ἦ τριχόβρωτες τοὺς λόφους που κατέφαγον.

'κ τοῦ Kust. sqq. τὸ τοῦ R. τὼ τοῦ Bekk. — Ex v. 584. Bl. τὸ πτερὸν τοὐκ τοῦ κράνους scribendum esse censet.

v. 1104. Sine persona P.

v. 1105. Dic. tribuit P. — στρούθου Mein. in adn.

v. 1106. ξανθικὸν Γ.

v. 1107. Ante hunc versum legebantur vv. 1111 et 1112. Transposuit cum Boissonad. in Wolf. Anal. III, 79. Mein. — λοφίον et λοφεῖον commemorat Schol.

v. 1108. Poll. VI, 86. — καί μοι R. — λαγώων Ald. Junt. Br. Inv.

v.. 1109. ἀλλ' ἦ — κατέφαγον. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Mein. ἀλλ' ἦ — κατέφαγον; Hartung. Schutz. Bgk. Klotz. Jahn. Annal. 1829, p. 251; id. ad Devar. II, 54. — ἀλλ' αἱ Plut. in Comp. Arist. et Menandri (Morall. p. 853 c). — τριχόβρωτες vulgo. Schol. τριχοβρῶτες Poll. II, 24. Suid. in ipsa voce. Schol. etiam hanc scripturam agnoscit Elmsl. τριχίβρωτες Δ. τριχοβόστρυχες Plut. Codd.

duas pennas in galea habuisse; eas veteres ad utrumque galeae latus affixisse, docent imagines apud Rich. Illustr. Wörterb. d. Röm. Alterth. in Sicarius, et ap. Guhl et Koner Leben d. Gr. u. Röm. I, 260, fig. 264 d. — Τρεῖς λόφους vide ap. Rich. l. l. in Galea n. 8.

v. 1105. ἡ στρουθός. Hes. ὁ καταφερὴς καὶ λάγνος. Ἀττικοὶ δὲ τὰς στρουθοκαμήλους. Cfr. Av. 875.

v. 1106. ξανθόν cfr. v. 1047.

v. 1107. λοφεῖον. Schol. δηλοῖ τὴν θήκην τῶν λόφων; idem est cristae, quod σάγμα (574) clypeo. Cfr. Nub. 751, ubi significat speculi thecam. — De forma ἐξένεγκε vid. Richt. ad Pac. 1100 (1109 Bgk.).

v. 1109. Dedi ἀλλ' ἦ, sed delevi interrogationis signum sec. Kühn. Gr. ampl. §. 799 adn. Verte: At profecto crinivorae tineae cristas meas corroserunt. — De accentu vocis τριχόβρωτες dubitatur (cfr. Lob. ad Aj. 274. Parerg. ad Phryn. p. 612.) Similia sunt Eurip. Cycl. 93, γνάθον τήνδ' ἀνδροβρῶτα. Soph. Aj. 820 σιδηροβρῶτι. Hesych. χειροβρῶτι δεσμῷ. Phot. 606, 7. τριχόβρως: θηρίον ὃ τοὺς τῶν περικεφαλαίων λόφους διαβιβρώσκει. Hesych. τριχόβρως: θηρίδιον, κατεσθίον τοὺς λόφους τῶν περικεφαλαίων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ἤ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρχυν κατέδομαι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ὤνθρωπε, παῦσαι καταγελῶν μου τῶν ὅπλων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ωνθρωπε, βούλει μὴ βλέπειν ἐς τὰς κίχλας;

ΛΑΜΑΧΟΣ

ὤνθρωπε, βούλει μὴ προσαγορεύειν ἐμέ;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐχ, ἀλλ' ἐγὼ χὼ παῖς ἐρίζομεν πάλαι.
βούλει περιδόσθαι κἀπιτρέψαι Λαμάχῳ,
πότερον ἀκρίδες ἥδιόν ἐστιν ἢ κίχλαι;

v. 1110. ἤ vulgo. ἦ —; Bgk. — μίμαρχυν ABCP. Br. in adn. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. Poll. VI, 56. μίρμαχυν ΔR. μίμαρχιν Schol. Ald. Junt. Kust. Br. in contextu.

v. 1111. 1112. Hi duo versus vulgo ante v. 1107 leguntur; vid. ad. v. 1107.

v. 1111. om. hunc versum A. — ὤνθρωπε vulgo. ὦ 'νθρωπε Bekk. ἄνθρωπε Δ.

v. 1112. ὤνθρωπε vulgo. ὦ 'νθρωπε Bekk. ἄνθρωπε ΓΔ. — εἰς vulgo. ἐς Dind. Ox. Mein.

v. 1113. Sine persona P.

v. 1114. οὔχ Bl. — χῴ Ald. Junt. Kust.

v. 1115. περιδέσθαι ΓΔ.

v. 1110. De ἀλλ' ἤ vid. not. ad v. 1109. — μίμαρχυν. Schol. μίμαρχις σκευασία τις τῆς κοιλίας ἢ τῶν ἐντέρων. οἱ δὲ τὴν ἐκ τοῦ λαγῴου αἵματος καὶ τῶν ἐντοσθίων σκευαζομένην καρύκην. Hesych. in μίμαρχυς: κοιλία καὶ ἔντερα τοῦ ἱερείου μεθ' αἵματος σκευαζόμενα, μάλιστα δὲ καὶ ἐπὶ λαγῳῶν, ὁτὲ δὲ καὶ ἐπὶ ὑός. Diphil. ap. Athen. IX, 401 a. (Mein. IV, 375) γλυκεῖα δ' ἡ μίμαρχυς. Pherecr. ex Hesych. in ipsa voce (Mein. II, 350.) Beck. Char. I, 440. Est fere nostratium: *Hasenragout;* cibi appetentiam faciebat.

v. 1111. Boissonad. in Wolf. Anal. III, 79 causam, qua hunc versum et sequ., qui ante 1107 legebantur, huc transposuerit, sic exponit: „In diverbio facetissimo Dicaeopolin inter et Lamachum versus me semper legentem moratur hic: ὤνθρωπε, βούλει μὴ προσαγορεύειν ἐμέ; Sed quid sibi vult istud προσαγορεύειν ἐμέ? Nam in praecedenti versiculo ἀλλ' ἤ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρχυν κατέδομαι, nulla est προσαγόρευσις". Turbatum sententiarum ordinem optime vir doctus restituit.

v. 1112. βούλει μὴ cum infin. est minantis. Av. 1025. βούλει δῆτα τὸν μισθὸν λαβὼν μὴ ἔχειν, ἀλλ' ἀπιέναι;

v. 1113. Iterata formula ὤνθρωπε, βούλει probatur, Boissonadium verum vidisse.

v. 1114. οὐχ, scil. προσαγορεύω σε.

v. 1115. περιδόσθαι vid. ad 772. — ἐπιτρέψαι Schol. ὥστε κρῖναι. Ran. 811. Vesp. 521.

v. 1116. ἀκρίδες, cibus vilissimi pretii. Locustis Graecos vesci solitos esse, docet Nicophon ap. Schol. Av. 82

ΛΑΜΑΧΟΣ

οἴμ' ὡς ὑβρίζεις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τὰς ἀκρίδας κρίνει πολύ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

παῖ παῖ, καθελών μοι τὸ δόρυ δεῦρ' ἔξω φέρε.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

παῖ παῖ, σὺ δ' ἀφελὼν δεῦρο τὴν χορδὴν φέρε.

ΛΑΜΑΧΟΣ

φέρε, τοῦ δόρατος ἀφελκύσωμαι τοὔλυτρον.
ἔχ', ἀντέχου παῖ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ σύ, παῖ, τοῦδ' ἀντέχου.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τοὺς κιλλίβαντας οἶσε, παῖ, τῆς ἀσπίδος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ τῆς ἐμῆς τοὺς κριβανίτας ἔκφερε.

v. 1117. Dic. nomen om. P.

v. 1119. om. A.

v. 1120. δόρατος ἐλκύσαμαι P. ἀφελκύσομαι R.

v. 1122. σκιλίβαντας R. κιλλιβῶντας P. Cfr. Poll. X, 146.

v. 1123. παῖ, τοὺς ἄμητας κριβανίτας ἔκφερε Hotib. laudato Plut. v. 999. — καὶ τοὺς ἐμῆς (scil. ἀσπίδος κιλλίβαντας) τοὺς κριβανίτας ἔκφερε suspic. Schutz.

(Mein. II, 848) ἅπερ ἐσθίει τὰ πόνηρ' ὀρνίθια, σέρφους ἴσως, σκώληκας, ἀκρίδας, πάρνοπας. — κίχλαι, respicit Dic. ad v. 1112.

v. 1117. οἴμ' ὡς ὑβρίζεις Pac. 173. 1210. Ach. 479 (ἀνὴρ ὑβρίζει). — Ludit poeta similitudine vocum ὑβρίζεις et ἀκρίδες. — κρίνει πολύ, scil. ἥδιον εἶναι. Cfr. Diphil. ap. Stob. Flor. XCI, 17 (Mein. IV, 423) ἰσχυρότερον κρίνω τὸ χρυσίον πολύ.

v. 1118. Cfr. Il. ε, 209 ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα — ἑλόμην. ω, 268 κὰδ δ' ἀπὸ πασσαλόφι ζυγὸν ᾕρεον.

v. 1119. χορδήν, vid. ad v. 1040. — ἀφελών i. e. foco detrahens. cfr. Ran. 518. ὡς ὁ μάγειρος ἤδη τὰ τεμάχη ἔμελλ' ἀφαιρεῖν χἠ τράπεζ' εἰσῄρετο.

v. 1120. τοὔλυτρον. Schol. τοῦ δόρατος τὴν θήκην. — Ad φέρε c. conj. cfr. Vesp. 148. 183. Pac. 234. 252. Lys. 238. Plut. 768. Eccl. 34 all.

v. 1121. ἔχ' i. e. tene. Vesp. 1149. Pac. 1193. — τοῦδ' ἀντέχου Secundum Schol. significatur veru, unde carnes detrahantur. Fortasse obscoenitas latet, ut Vesp. 1342.

v 1122. τοὺς κιλλίβαντας. Schol. τρισκελῆ ἐστί τινα ξύλα, ἐφ' ὧν τιθέασι τὰς ἀσπίδας. Saepius utebantur hoc instrumento ad mensam sustentandam, Hesych. κιλλίβαντες τραπεζῶν βάσεις καὶ ὑποθέματα ἢ τρισκελεῖς τράπεζαι. Cfr. imago ap. Rich. l. l. in Cilliba. Etiam pictores eo usos esse docet Poll. VII, 129 ἐφ' οὗ δὲ πίνακες ἐρείδονται, ὅταν γράφωνται, ξυλόν ἐστι τρισκελές. καλεῖται δὲ ὀκρίβας καὶ κιλλίβας.

v. 1123. Ludit poëta verbis κιλλί-

ΛΑΜΑΧΟΣ

φέρε δεῦρο γοργόνωτον ἀσπίδος κύκλον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κἀμοὶ πλακοῦντος τυρόνωτον δὸς κύκλον.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ταῦτ' οὐ κατάγελώς ἐστιν ἀνθρώποις πλατύς;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ταῦτ' οὐ πλακοῦς δῆτ' ἐστὶν ἀνθρώποις γλυκύς;

ΛΑΜΑΧΟΣ

κατάχει σύ, παῖ, τοὔλαιον. ἐν τῷ χαλκίῳ
ἐνορῶ γέροντα δειλίας φευξούμενον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κατάχει σὺ τὸ μέλι. κἀνθάδ' εὔδηλος γέρων
κλάειν κελεύων Λάμαχον τὸν Γοργάσου.

v. 1124. 1125. Plut. Moral. p. 853 c.

v. 1125. γυρόνωτον Plut., quod probant Kust. et Mein.

v. 1126. Suid. in κατάγελως. — πλατύς vulgo. πολύς R.

v. 1128. παῖ om. P. — ἐν τῷ χαλκίῳ libri, Schol. vulgo. ἐν τῷ χαλκείῳ Suid. in κατάχει. ἐκ τοῦ χαλκίου Poll. X, 92. Elmsl. Dind. 28. — Dind. (Ox.) haec verba, antea cum praecedentibus conjuncta, ad sequentia retulit.

v. 1129. ὁρῶ A.

v. 1130. κἄνθανδ' Γ. ἔνδηλος Bl. Mein. — γέρων · κλάειν κελεύω ACP. Ald. Junt. Kust. γέρων κλάειν κελεύων BRΓΔ. Reisk. Bentl. Br. Inv. Elmsl. sqq.

βαντας et κριβανίτας. — τῆς ἐμῆς (scil. γαστρὸς), ut sententia sit: Et ventris mei fulcra effer panes clibanarios; simul ventrem digito monstrat. — De hoc panis genere vid. ad v. 86.

v. 1124. γοργόνωτον, referendum est ad Gorgonem, cujus imaginem in medio clypeo gestat Lamachus; vox formata est ad similitudinem adjectivorum χαλκόνωτον (ἀσπίδα) Eur. Troad. 1136. σιδηρονώτοις (δ' ἀσπίδος τύποις) Phoen. 1130. — κύκλος apud Aeschylum saepius scutum significat. Sept. 489. ἀσπίδος κύκλον λέγω. 496, 591, σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν κύκλῳ.

v. 1125. τυρόνωτος i. e. caseo tectus. Forma usitatissima placentarum erat rotunda. Beck. Char. I, 450.

v. 1126. κατάγελως πλατύς. Phryn. ed. Lob. p. 471 γέλως πλατὺς, οὐχὶ πολὺς ἐρεῖς, ubi vid. adn. Cfr. Synes. Epist. 50. γέλως ἂν εἴη πλατύς. Theophyl. Simoc. Ep. 10. ἐγὼ δὲ πλατὺν γέλωτα τῶν σῶν καταχέω δογμάτων. Pac. 815. ὧν καταχρεμψαμένη μέγα καὶ πλατύ.

v. 1128. Lamachus servum oleo umbonem clypei perfundere eumque polire jubet.

v. 1129. Cfr. Plut. 382, ὁρῶ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον. — δειλίας φευξούμενον, alludit Lam. ad γραφὴν δειλίας, de qua vid. ad v. 601. Cfr. Eq. 368 διώξομαί σε δειλίας.

v. 1130. καταχ. σὺ τὸ μέλι, cfr. v. 1040. Simulat Dicaeop., se in p en tam melle perfusam intuentem suam ipsius imaginem videre.

v. 1131. Γοργάσου. Ho omen legitur Paus. IV, 3, 10. Lamachus, qui sec. Thuc. VI, 8 filius Xenophanis fuit, Gorgasi filius comice vocatur aut propter

ΛΑΜΑΧΟΣ

φέρε δεῦρο, παῖ, θώρακα πολεμιστήριον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἔξαιρε, παῖ, θώρακα κἀμοὶ τὸν χόα.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἐν τῷδε πρὸς τοὺς πολεμίους θωρήξομαι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐν τῷδε πρὸς τοὺς συμπότας θωρήξομαι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τὰ στρώματ᾽, ὦ παῖ, δῆσον ἐκ τῆς ἀσπίδος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τὸ δεῖπνον, ὦ παῖ, δῆσον ἐκ τῆς κιστίδος.

v. 1132. παῖ δεῦρο RΓ. δεῦρό μοι mavult Elmsl. — πολεμηστήριον P.

v. 1133. χοᾶ vulgo. χόα Elmsl. Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. om. R.

v. 1135. H. v. om. ΑΓ. — ξυμπότας Br. Elmsl. — θωράξομαι Et. Magn. p. 460, 38 in θώραξ.

v. 1136. αὖ παῖ P.

v. 1136 et 1138 conjunctos tribuunt Lamacho, Dicaeopolidi v. 1137 et 1139 P. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. Both. — Bekkerus sic ordinatos exhibet; Lam. 1136. 1138. Dic. 1137. Lam. 1140. Dic. 1139. Lam. 1141. Dic. 1142. Sequutus sum R. Inv. Bgk. Mein. v. 1137, 1138. om. ΑΓ.

v. 1137. κίστιδος libri, Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. κιστίδος correctum e Poll. X, 136. et e Suida in κίστις. Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. — Pro τὸ δεῖπνον suspic. Schutz. τὸ δέπας νυν.

Gorgonis imaginem, aut quia fuit discipulus Gorgiae. Cfr. Bgk. Com. Att. Rell. p. 63.

v. 1132. θώρακα πολεμιστήριον. Pac. 235 θυείας πολεμιστηρίας. Vesp. 1195 c. Schol.

v. 1133. Verte: Loricam et mihi, puer, effer congium.

v. 1135. θωρήξομαι. Schol. οἷον μεθυσθήσομαι. id. ad v. 1133: θωρήξασθαι γάρ ἐστι τὸ καθοπλισθῆναι (ut v. 1134), ἀλλὰ καὶ τὸ πίνειν καὶ τὸ μεθυσθῆναι. Cfr. Schol. ad Vesp. 1195. Cfr. Pac. 1286. Theogn. 508 θωρηχθείς = ebrius. id. 841 οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται, ἓν δ᾽ ἀχάριστος, εὖτ᾽ ἂν θωρήξας μ᾽ ἄνδρα πρὸς ἐχθρὸν ἄγῃ. Hesych. θόριξις ἐνοοποσία, καὶ θώρηξις καθόπλισις, ubi vid. interpretes. — De hoc usu praepositionis ἐν vid. Kühn. Gr. ampl. §. 600, 3 a.

v. 1136. στρώματα i. e. stragula, quibus noctu milites utebantur. Idem valet στρωματεύς, cfr. Alex. ap. Athen. XI, 473 d. (Mein. III, 433), ubi in descriptione supellectilis militis cujusdam legitur πλησίον δὲ κείμενον στρωματέα καὶ γύλιον αὐτοῦ (scil. ὁρῶ); praeterea vide Apollod. Gel. ap. Poll. X, 138 (Mein. IV, 439), ubi de eadem re agitur, μάχαιρα, λόγχη, στρωματεύς. Cave, ne confundas cum fimbriis clypeorum (λαισήϊα), de quibus egit Welcker. apud Müll. Arch. §. 342, 6. — Clypeus stragulis alligatur.

v. 1137. De epulis, ad quas hospites cibos secum afferre solebant vid. Beck.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τὸν γύλιον οἴσω λαβών.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐγὼ δὲ θοἰμάτιον λαβὼν ἐξέρχομαι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τὴν ἀσπίδ' αἶρου καὶ βάδιζ', ὦ παῖ, λαβών.
νίφει. βαβαιάξ· χειμέρια τὰ πράγματα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αἶρου τὸ δεῖπνον· συμποτικὰ τὰ πράγματα.

v. 1138. δ' ἐμαυτόν P. om. hunc versum A.

v. 1139. δὲ om. ΡΓ.

v. 1141. om. R., loco vacuo relicto.

v. 1142. om ΑΓ. — τὸ δεῖπνον αἶρου Mein. in adnot. — συμποτικὰ γὰρ πράγμ. P. ξυμποτικά Elmsl. — Klotz. Jahn. Annal. 1856, p. 551 hunc locum sic explet: αἶρου τὸ δεῖπνον, [καὶ βάδιζ', ὦ παῖ, λαβών. κνισᾷ · βαβαιάξ·] συμποτικὰ τὰ πράγματα.

Charicl. I, 420 seqq. Vocabantur δεῖπνα ἀπὸ σπυρίδος.

v. 1139. Domus Dic. nunc occluditur.

v. 1141. νίφει, vid. ad v. 1075. — βαβαιάξ vid. ad v. 64.

v. 1142. Hic versus ex duobus versibus, qui duobus praecedentibus Lamachi respondebant, concinnatus esse mihi videtur, quum tota hac scena versus versui accuratissime respondeat, et hoc loco versus singularis offendat. Fortasse sic explendus est locus: αἶρου τὸ δεῖπνον (vel cum Mein. τὸ δεῖπνον αἶρου) καὶ βάδιζ' ὦ παῖ, λαβών . ἰού, παπαιάξ · συμποτικὰ τὰ πράγματα. Dedi παπαιάξ ex Eur. Cycl. 153. 'Οδ. ἰδού. Σειλ. παπαιάξ, ὡς καλὴν ὀσμὴν ἔχει. Ar. Lys. 924. Κιν. δός μοί νυν κύσαι. Μυρ. ἰδού. Κιν. παπαιάξ. ἧκέ νυν ταχέως πάνυ. Postea vidi, Klotzium l. l. eandem viam ingressum esse, sed paullo aliter locum constituisse. — Uterque discedit, Lamachus in sinistram, Dic. in dextram proscenii partem. Servi dominos sequuntur, alter coenam, alter clypeum portans.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΧΟΡΟΥ ΕΤΕΡΑ.

ΧΟΡΟΣ

Ἴτε δὴ χαίροντες ἐπὶ στρατιάν.
ὡς ἀνομοίαν ἔρχεσθον ὁδόν.
τῷ μὲν πίνειν στεφανωσαμένῳ,
σοὶ δὲ ῥιγῶν καὶ προφυλάττειν,
τῷ δὲ καθεύδειν

v. 1144. ἀνομίαν P. ἀνομοίαν δ' Mein. in adn.

v. 1146. ῥιγοῦν καὶ A. Br. ῥιουγνῶν (factum ex ῥιγῶν[οῦν]) καὶ C. ῥιγῶντι P. Ald. Junt. Kust.

v. 1147. τῷδε Br. ὧδε C. χὤδε καθεύδειν Mein. in adn., qui haec verba cum sq. versu post 1145 transponi jubet. — καξεύδειν Junt. I.

v. 1143. Proscenio vacuo relicto Chorus ad spectatores conversus canit alteram parabasin, quae ex commatio, stropha et antistropha tantum constat. Cfr. Richt. Prol. Vesp. p. 84. — ἴτε δὴ χαίροντες. Formula in initio parabasium usitatissima. Eq. 498. Pac. 729. Nub. 510 ἀλλ' ἴθι χαίρων. Vesp. 1009 ἀλλ' ἴτε χαίροντες. — στρατιάν i. e. militia. cfr. ad v. 521.

v. 1145. τῷ μὲν scil.: γενήσεται.

v. 1146. δὲ producitur. Brevis vocalis in arsi posita ante litteram ρ producitur apud Arist. Ach. 412. Eq. 546. Nub. 416. 647. Vesp. 982. 1487. Pac. 699. 740. Ran. 406. 495. 1066. Plut. 51. 1065, ut docet Blaydesius in Appendice ad h. l. — ῥιγῶν. Nub. 416. Vesp. 446. Av. 712. 935. Forma dorica (cfr. Ahr. Dial. Dor. p. 204) etiam Atticis usitata. Buttm. Gr. Gr. §. 105. not. 16.

v. 1147. Quum verbis τῷ μὲν Dicaeopolis, σοὶ δὲ Lamachus, τῷ δὲ rursus Dicaeopolis significaretur, Brunckius, Porsonus, Meinekius mutaverunt scripturam Codicibus confirmatam; contra quos Elmslejus vulgatam recte se habere probavit ex tribus primis hujus fabulae versibus atque e Plut. 751—759, ubi legitur οἱ γὰρ δίκαιοι — ὅσοι δ' ἐπλούτουν — οἱ δ' ἠκολούθουν.

μετὰ παιδίσκης ὡραιοτάτης,
ἀνατριβομένῳ τε τὸ δεῖνα.
Ἀντίμαχον, τὸν Ψακάδος, τὸν μέλεον, τῶν μελέων ποιητήν, στρ.
ὡς μὲν ἁπλῷ λόγῳ, κακῶς ἐξολέσειεν ὁ Ζεύς·

v. 1148. ὡραιωτάτης P.

v. 1149. Suid. in εὐθυρρήμων. — ἀνατριβομένῳ τε ABCPR. Ald. Junt. Kust. Inv. Dind. Mein. ἀνατριβομένῳ γε Reisk. Elmsl. Bekk. Bl. Bgk. σοὶ δ', ἀνατρίβειν γε Br. Porsonus h. l. sic explevit: τῷ μὲν ὅλην τὴν νύκτα καθεύδειν μετὰ παιδίσκης ὡραιοτάτης· σοὶ δὲ στύσαντ' αἰθριοκοιτεῖν, ἀνατριβόμενόν τε τὸ δεῖνα.

v. 1150—1160. Suid. in τευθίδες.

v. 1150. Ψακάδος PRΓ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Mein. ψεκάδος ΒΔ. Suid. in Ἀντίμαχος. ψεκάδα Suid. in τευθίδες et ψεκάς. ψακάδα Schol. videtur legisse. Cfr. Schol. Nub. v. 1022. — Verba τὸν ξυγγραφῆ usque ad ποιητὴν om. Suid. in τευθίδες. — τὸν ξυγγραφῆ P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. Bekk. Bgk. Mein. τὸν ξυγγραφέα Lemma scholii. τὸν μέλεον Elmsl. Bl. τῶν μελέων Dobr. — τὸν μελέων ποιητὴν ABCΓΔ. Br. Dind. Bgk. τῶν μελέων ποιητὴν PR. Inv. Elmsl. Bekk. Bl. Mein. τὸν μελέων τὸν ποιητὴν Ald. Junt. τὸν μέλεον ποιητὴν Kust. τῶν μελέων τὸν ποιητὴν Bgl. τὸν μέλεον ποιητὴν Dobr.

v. 1151. ἁπλῷ Suid. Cod. Oxon. vulgo. ἁπλῶς Suid. Ed. Med. — δ' ἐξολέσειεν Γ. ἀπολέσειεν Suid. ἂν χ' ὀλέσειεν P. — ὀξέως Suid. Cod. Oxon.

v. 1149. ἀνατριβομένῳ, Vesp. 739. 1344. — τὸ δεῖνα, Schol. τὸ αἰδοῖον λέγει. cfr. Vesp. 524. Ran. 918. Lys. 926, quibus locis obscoenitas non inest.

v. 1150. De metro hujus carminis choriambo-logaoedico vide Rossb. et Westph. III., p. 498 seqq. ibid. 337. — Antimachus, qui, choregi munere fungens ol. 88, 1, eodem anno, quo Aristophanes Callistrato Daetalenses fabulam in scenam deferendam tradiderat, sine dubio bene cognitum habuerat, non Callistratum, sed Aristophanem fabulam composuisse, tamen Aristophanem ipsum ad coenam lautissimam non invitaverat; ideoque nunc a Nostro acerbissime carpitur. Cfr. Fritzsch. de Daetalensibus p. 9. Bgk. ap. Mein. Frgm. Com. II, 939 et 1021. Cfr. Plut. de gloria Athen. 6. οἱ δὲ χορηγοὶ τοῖς χορευταῖς ἐγχέλεια καὶ θριδάκια καὶ σκελλίδας καὶ μυελὸν παραθέντες εὐώχουν ἐπὶ πολὺν χρόνον φωνασκουμένους καὶ τρυφῶντας. Secundum Schol. Nub. 1022 quattuor fuerunt Antimachi, quorum qui h. l. commemoratur cognomine ὁ Ψακάδος appellatur, quia loquens circumstantes saliva aspergere solebat: Schol. ad h. l. Ψακὰς δὲ οὗτος ἐκαλεῖτο, ἐπειδὴ προσέρραινε τοὺς συνομιλοῦντας διαλεγόμενος. Idem legem tulisse videtur „μὴ δεῖν κωμῳδεῖν ἐξ ὀνόματος", de qua egit Bgk. Com. Att. Rell. p. 142. — Et in stropha et in antistropha Chorus optat, ut spes fallatur Antimachi, qui olim Aristophanem ea spe, ut invitaretur, dejecerat. — De scriptura hujus loci moneo, sine dubio vocem ξυγγραφῆ glossemate in textum irrepsisse; unus enim e quattuor Antimachis fuit ξυγγραφεύς (cfr. Schol. ad Nub. 1022). Hac voce, quae ne metro quidem apta est, quum in antistropha (v. 1161) choriambus κᾆθ' ἕτερον respondeat, expunctum esse adjectivum μέλεον, vidit Elmsl., probatus Engero De Resp. p. 14. Unde sequitur, pro τὸν μελέων legendum esse τῶν μελέων. Similiter ludit Antiphan. ap. Athen. XIV, 643 d. (Mein. III, 121) ἀνθεσιπότατα μέλεα μελέοις ὀνόμασιν ποιοῦσιν. — μελέων forma non contracta legitur Av. 744. 750.

v. 1151. ἁπλῷ λόγῳ i. e. ut bre-

ὅς γ' ἐμὲ, τὸν τλήμονα, Λήναια χορηγῶν ἀπέκλεισ' ἄδειπνον.
ὃν ἔτ' ἐπίδοιμι τευθίδος
δεόμενον, ἡ δ' ὠπτημένη
σίζουσα παρ' ἁλὸς ἐπὶ τραπέζῃ κειμένῃ
ὀκέλλοι· κᾆτα μέλλοντος λαβεῖν

v. 1155. πλήμονα P. — ἀπέλυσ' ἄδειπνον P. Ald. Junt. Kust. Br. Dind. Ox. Bl. Bgk. Mein. Dobr. ἀπέλυσεν ἄδειπνον Schol. ABC. ἀπέλυσαν ἄδειπνον Δ. ἄδειπνον ἀπέλυσεν Suid. in τευθίδες. ἀπέκλεισε δειπνῶν R. Inv. ἀπέκλεισε δείπνων pro varia scriptura exhibet Schol. ἀπέκλεισ' ἄδειπνον Elmsl. Dind. 25, 28, 30. Bekk. Both.

v. 1156 — 1160. Suid. in ψεκάς.

v. 1156. ὃν ἔτ' ABCRΓΔ. Suid. in τευθίδες et ψεκάς Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. ὅν γ'. ἔτ' P. Ald. Junt. Kust. ὅτ' Suid. Cod. Oxon. in ψεκάς. ὅν ποτέ γ' ἐπίδ. Br. ὅν ποτ' ἐπίδ. Reis. Conj. I, 123. — ἐπίδοιμι vulgo. ἴδοιμι Suid. in τευθίδες. — τευθίδα καθεδόμενον Hamak.

v. 1157. ἀπτημένη P.

v. 1158. παρ' ἁλὸς Thiersch. Aristophanea p. 693. λιπαρά τ' suspic. Hamak., cui Mein. in adn. assentitur, sed mavult λιπαρός. — τραπέζῃ P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25. Bekk. Bgk. τραπέζης ΓΔ. Suid. in τευθίδες et ψεκάς Elmsl. Dind. 28, 30. Ox. Bl. Mein. „fortasse ἐπὶ ταγήνου" Bgk. in adn. ed. I. — κειμένῃ Thiersch. Arist. p. 693. Both. Eng. Jahn. Annal. 1853, p. 264.

v. 1159. ὀκέλλει Suidae Cod. Oxon. utrobique. ὀκέλλα Suid. Ed. Med. in τευθίδες. εἰσέλθοι conj. Hamak.

viter dicam. cfr. Eccl. 231. ἁπλῷ τρόπῳ ἐῶμεν ἄρχειν.

v. 1155. Λήναια χορηγῶν. Demosth. 535, 12 χορηγῶν παισὶ Διονύσια. — Sequor Elmslejum, quum apud Comicos ἀπολύειν notione excludendi, quam poscit Scholiastae explicatio, nusquam legatur.

v. 1156. τευθίς. Schol. εἶδος ἰχθύος θαλασσίου. Assabantur hi pisces testibus Metag. ap. Athen. VII, 269 e. (Mein. II, 753), Anaxandr. ap. Athen. IV, 131 a. (Mein. III, 184), Eubul. ap. Athen. XIV, 622 e. (Mein. III, 212.) Saepe cum σηπίαις conjuncti commemorantur. Anaxipp. ap. Athen. IX, 403 e. (Mein. IV, 460.) Sotad. ap. Athen. VII, 293 a. (Mein. III, 585.)

v. 1158. σίζουσα significat stridorem piscis, qui assatur. Eq. 929 τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων ἐφεστάναι σίζον. Alex. ap. Athen. VII, 324 b. (Mein. III, 471.) — Quum πάραλος de loligine, quae in medio mari vivit, vix dici possit, et inter se repugnent notiones verborum κειμένη et ὀκέλλοι, correxit F. Thierschius. — τραπέζῃ κειμένῃ est mensa extensa, ad dapes recipiendas proposita. cfr. Hom. Il. ω, 445. Xen. Anab. VII, 3, 11. Comparatur piscis cum navi, quae ex alto mari veniens ad oram appellit. Schol. ὀκέλλοι · προσορμίζοι, ὡς ἐπὶ νεώς. — παρ' ἁλὸς dicitur loligo, ut recens capta eoque delicatior.

v. 1159 seq. De metro horum duorum versuum vid. Richt. Proleg. Pac. p. 50. Basim iambicam sequuntur tres dipodiae iambicae, pro quartae dipodiae pede priore syllaba τρίσημος est; finem facit dipodia iambica catalectica. Respondent v. 1171. 1172.

αὐτοῦ κόων ἁρπάσασα φεύγοι.
τοῦτο μὲν αὐτῷ κακὸν ἕν, κᾆθ᾽ ἕτερον νυκτερινὸν γένοιτο. ἀντιστρ.
ἠπιαλῶν γὰρ οἴκαδ᾽ ἐξ ἱππασίας βαδίζων,
εἶτα πατάξειέ τις αὐτοῦ μεθύων τὴν κεφαλὴν Ὀρέστης
μαινόμενος· ὁ δὲ λίθον λαβεῖν
βουλόμενος ἐν σκότῳ λάβοι
τῇ χειρὶ πέλεθον ἀρτίως κεχεσμένον·
ἐπᾴξειεν δ᾽ ἔχων τὸν μάρμαρον,

v. 1160. αὐτοῦ λαβεῖν ΓΔ. — ἁρπάσας φάγοι Suid. utrobique.

v. 1161. καὶ θάτερον Bentl.

v. 1165. Suid. in ἠπίαλος. — βαδίζων vulgo. Suid. Cod. Oxon. βαδίζει Suid. ed Med. βαδίζοι Bentl.

v. 1166. Suid. in Ὀρέστης. — κατάξειέ vulgo. πατάξειέ Dind. ex Rav. Bl. Mein. — αὐτὸν Suid. „non displiceret" Elmsl. — μεθύοντος Δ. om. Suid. — τῆς κεφαλῆς ACP. Schol. Ald. Junt. Kust. Br. Elmsl. Dind. τὴν κεφαλὴν R. Inv. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 1167. βαλεῖν ACP. Ald. Junt. Kust. Br. Reis. Conj. I, 123. — ὁ δ᾽ αὖ Br.

v. 1170. πελεθὸν Ald. Junt. Kust. Elmsl. πέλεθον B. Br. in adnot. Inv. Dind. Bl. Bgk. Mein. σπέλεθον AC. Schol. ad Eccl. 595. Br. Bekk. Suid. in σπέλεθος. — κατεχεσμένον Γ.

v. 1171. ἐπαΐξειεν Ald. Junt. ἐπαΐξειε Kust. ἐπαίξειε P. ἐπαίξειεν ΓΔ. ἐπᾴξειεν

v. 1160. ἁρπάσασα, dicitur de eis, qui avidius bibunt vel devorant. Av. 892. Pac. 300. 1118. Eccl. 866.

v. 1165. Ad nominativi participii usum cfr. Krüg. Gr. Gr. §. 45, 2, 2. — ἠπιαλῶν. Hesych. ῥιγῶν. τὸ γὰρ πρὸ τοῦ πυρετοῦ ῥῖγος ἠπίαλόν φασιν. Similia tradit Scholl. ad h. l. et ad Vesp. 1038, ubi fragm. ex Thesm. secundis affertur (Mein. II, 1086) ἅμα δ᾽ ἠπίαλος πυρετοῦ πρόδρομος. — ἱππασία. Schol. ὡς ὄντος αὐτοῦ ἱππέως. καὶ γὰρ ἕως ἑσπέρας διατρίβουσιν ἐν τῇ δοκιμασίᾳ οἱ ἱππεῖς.

v. 1166. De εἶτα post participium posito vid. ad v. 24. — Si re vera R. exhibet πατάξειε, praefero; quamquam activum verbi κατάγνυμι cum accusativo conjunctum non inusitatum est. Vid. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 22. — Ὀρέστης, commemoratur Av. 1490. εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρῳ τῶν βροτῶν νύκτωρ Ὀρέστῃ. Av. 712. εἶτα δ᾽ Ὀρέστῃ χλαῖναν ὑφαίνειν, ἵνα μὴ ῥιγῶν ἀποδύῃ. Hic Orestes, filius Timocratis, perstringitur ut noctu obvios percutiens et vestibus exuens. Cfr. Mein. Hist. crit. Com. I, 137.

v. 1167. μαινόμενος dicitur ob insaniam cognominis Orestis, filii Agamemnonis. — ὁ δὲ scil. Antimachus.

v. 1170. πέλεθον. Moeris p. 310. πέλεθος, Ἀττικῶς. σπέλεθος, Ἑλληνικῶς, ubi vid. Pierson.

v. 1171. μάρμαρον. Saepissime apud Homerum. Il. π, 734. Od. ι, 498. H. l. facete dictum pro πελέθῳ propter

χᾆπειθ' ἁμαρτὼν βάλοι Κρατῖνον.

ABR. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. — μάρμαρον vulgo. βόρβορον cum Hermanno Mein. Cfr. Vesp. 259.

etymologiam a verbo μαρμαίρειν, quod est splendere.

v. 1172. Κρατῖνον. De eo vid. ad v. 848. — Chorus rursus ad proscenium se convertit.

ΘΕΡΑΠΩΝ ΛΑΜΑΧΟΥ, ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Ὦ δμῶες, οἳ κατ' οἶκόν ἐστε Λαμάχου,
ὕδωρ ὕδωρ ἐν χυτριδίῳ θερμαίνετε·
ὀθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζετε,
ἔρι' οἰσυπηρά, λαμπάδιον περὶ τὸ σφυρόν.

v. 1174. Pro Θεράπων habent Ἀγγ. P. Ald. Junt. Kust. Elmsl. Personae notam om. Bl. — οἶκον ἐστὲ Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 25, 28. Bekk. οἶκόν ἐστε Elmsl. Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. ἔσται R. ἐσταλαμάχου Δ.

v. 1175. χυτρίῳ P. Edd. ante Br. χυτριδίῳ R. Dawes. Misc. crit. p. 204. Burg. (382 Kidd.) Br. sqq.

v. 1176. κηρωτὸν Γ. — παρασκευάζεται Poll. IV, 183.

v. 1177. om. R., spatio vacuo relicto. — ἔργοις ὑπηρὰ P. ἐργ' οἰσυπηρὰ ABCΓΔ. Ald. Junt. Frob. ἔρι' οἰσυπηρὰ lemma scholii. Poll. VII, 28. Suid. in οἰσύπη Kust. Br. Inv. sqq. — λαμπάδια Suid. in h. v. — τὸν Γ.

v. 1174. A sinistra proscenii parte festinanter accurrit servus domumque Lamachi pulsat. — Praestat „Θεράπων“, quum sec. v. 1140 famulus Lamachum comitatus sit.

v. 1175. Cfr. Ran. 1339. θέρμετε δ' ὕδωρ. Pac. 843 καὶ θέρμαιν' ὕδωρ. — Optime scripsit Dawes. χυτριδίῳ. Cfr. Ach. 463. Pac. 202. Eccl. 745. De suffixo ίδιον vid. Schwab. de demin. p. 65.

v. 1176. ὀθόνια. Hesych. in h. v. λινᾶ ἱμάτια. Schol. τὰ λεγόμενα παρὰ ἰατροῖς λυχνώματα. Est nostratium „*Charpie*“. — κηρωτήν. Inter mundum mulierum enumeratur ab Arist. ap. Poll. VII, 95. (Mein. II, 1078), ubi significat fucum. Hoc loco est ceratum. cfr. Poll. X, 150.

v. 1177. Suid. in οἰσύπη . ὁ ῥύπος τῶν ἐρίων . οἰσυπηρὸς · ῥυπαράς . ἔρια οἰσυπηρὰ, ῥύπου πεπληρωμένα. Greg. Corinth. Dial. Ion. 150 ‚οἰσύπη δὲ, τὸ τῶν ῥυπαρῶν προβάτων ἔριον.‘ Moer. p. 288 οἰσυπηρὸν ἔριον, Ἀττικῶς· ῥυπαρὸν Ἑλληνικῶς, ubi vid. Pierson. = lana succida, medicamentum apud Graecos magni aestimatum. Cfr. Wesseling. ad Herod. p. 393, 42. — λαμπάδιον. Hesych. λαμπάδιον: τὴν λεπτὴν κειρίαν, ᾗ ἐπιδοῦσιν. Schol. λαμπάδιον δὲ καταδέσμου εἶδος. Dio Cass. 68, 8. Poll. X,

ἀνὴρ τέτρωται χάρακι διαπηδῶν τάφρον,
καὶ τὸ σφυρὸν παλίνορρον ἐξεκόκκισεν,
καὶ τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθον πεσών.

v. 1178. ἀνὴρ ABCPRΓΔ. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. ἁνὴρ Elmsl. Dind. sqq. ἀνήρτηται τέτρωκε Suid. cod. Oxon.

v. 1179. Suid. in παλίνορον. — παλίνορον Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Dind. 28, 30. Ox. παλίνορρον Elmsl. Dind. 25. Bl. Bgk. Mein. παλίνωρον Hesych. in h. v. Bentl. Bekk. Elmsl. in not. παλίνορος Schutz. — ἐξεκόκκισεν P. Suid. in h. v. Ald. Junt. Kust. Dind. 25, 28. Bgk. II. Mein. ἐξεκόκκισε Br. Inv. Elmsl. Dind. 30. Ox. Bekk. Bl. Bgk. I. ἐξεκόμισεν Δ. ἐξεκόμισε Suid. in παλίνορον. ἐξεκόκκυσεν sec. Bgl. videtur legisse Schol.

vv. 1181 — 1188. uncis inclusit Bl. ejecit Mein.

149 inter instrumenta medicorum enumerat.

v. 1178. χάραξ h. l. sudis. cfr. ad v. 986.

v. 1179. ἐξεκόκκισεν, cfr. Pac. 63. Lys. 364. 448. Nicom. ap. Athen. II, 58 a. (Mein. IV, 587.) Schol. ἀντὶ τοῦ ἐξέβαλεν, ἐξέκλασεν . ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κόκκων . θέλει δὲ εἰπεῖν, ἔκλασεν τὸν πόδα. Schol. Pac. 63. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ῥοιῶν τῶν τοὺς κόκκους ἐκβαλλουσῶν. Nos diceremus: „*auskernen, aussteinen*". Hesych. in παλίνωρον, hunc locum respiciens: εἰς τοὐπίσω ἐξέκλασεν καὶ ἐξέβαλεν. ἀπὸ τῶν ἐκκοκκιζομένων ῥοιῶν.

v. 1180. Ad genitivum τῆς κεφαλῆς cfr. Vesp. 1428. Pac. 71. Krüg. Gr. Gr. §. 47, 15, 3.

v. 1181 — 1188. Propter multas causas hi versus suspecti sunt. 1) v. 1181 male repetitus est ex v. 574, ubi optime dictus erat de clypeo, qui diu in theca jacuerat, h. l. significaret, signum e clypeo excidisse. Jam Dobraeus h. v. delevit. 2) Vox κομπολάκυθος, supra v. 589 ad deridendum Lamachum excogitata, h. l. in ore servi ineptum est; praeterea vocabulum πτίλον illum locum in mentem vocat. 3) Verba πρὸς πέτραισι male congruunt cum περὶ λίθον πεσὼν v. 1180. 4) Usus accusativi absoluti v. 1182 rarissimus est. 5) Jam antiquitus scriptura fluctuasse videtur; Scholiasta enim ad v. 1182 tradit: γράφεται δὲ οὕτως πτίλου δὲ τοῦ μεγάλου πεσόντος ἐς τὰς πέτρας δεινὸν μέλος ἐξηύδα ὁ Λάμαχος (ubi Schutz. scripsit πρὸς πέτραις, delens ὁ et in fine addens τάλας). 6) Postremi tres versus damnati sunt ab Helbigio, qui Mus. Rhen. 1860, p. 258 haec fere disseruit: „*Der Sklave erzählt, dass trotz des verrenkten Fusses sein Herr aufgestanden sei, mit Räubern gekämpft habe und schliesslich flüchtigen Sklaven begegnet sei. Merkwürdig, dass dies alles ein Mann thun kann, dessen Fuss gelähmt ist! — Ferner schweben die 3 Verse vollständig in der Luft. Es wird nicht berichtet, dass Lamachus aufstand, sondern d. Bote fügt gleich hinzu, dass sein Herr in eine Schleuse gefallen sei. Hierauf verfolgt L. Räuber, begegnet flüchtigen Sklaven. Woher die Räuber und woher die Sklaven kamen, wird nicht angegeben; ebensowenig, was die Folge der Begegnung war. — Endlich stören jene 3 Verse den Scherz. L. wird nämlich darum verspottet, dass er nicht in der Schlacht verwundet wird, sondern zufällig sich selbst verletzt. Und der Witz im folgenden Dialoge beruht namentlich darauf, dass L. mit tragischem Pathos über die zufällige Verletzung klagt. Dieser Scherz wird vollständig durch die 3 Verse verdorben. Vollständig ist die Gedankenverbindung, wenn wir dieselben streichen. Wahrscheinlich standen sie in*

καὶ Γοργόν᾽ ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος.
πτίλον δὲ τὸ μέγα κομπολακύθου πεσὸν
πρὸς ταῖς πέτραισι, δεινὸν ἐξηύδα μέλος·
ὦ κλεινὸν ὄμμα, νῦν πανύστατόν σ᾽ ἰδὼν
λείπω φάος τοὐτ᾽, οὐκέτ᾽ οὐδέν εἰμ᾽ ἐγώ.
[τοσαῦτα λέξας εἰς ὑδρορρόαν πεσὼν,
ἀνίσταταί τε καὶ ξυναντᾷ δραπέταις
λῃστὰς ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορί.]
ὁδὶ δὲ καὐτός· ἀλλ᾽ ἄνοιγε τὴν θύραν.

v. 1181. Suid. in Γοργόνη. Hunc versum delevit Dobr., ut repetitum ex v. 574. uncis inclusit Bgk. II. — Γοργόν Dind. 28. Γοργόν᾽ vulgo. — ἐξέγειρεν R. ἠξήγειρεν Junt. I.

v. 1182. μεγακομπολακύθου conjunctim R. — pro πεσὸν suspic. λιπὼν Bgk. in adn. crit. ed. II.

v. 1184. Excidisse nonnulla censet Bgk.

v. 1185. φάος γε τοὐμόν· οὐκέτ᾽ εἰμ᾽ Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. γε om. R. φάος τόδ᾽ οὐκέτ᾽ οὐδέν εἰμ᾽ Nauck. cfr. Eq. 1243. Eur. Alc. 387. φάος τοὐτ᾽ οὐκ. οὐδ. εἰμ. Mein. λείπω φάος ποθεινόν susp. Dind.

v. 1186. ἐς Γ. — ὑδρορροὴν Elmsl. ὑδροράαν R. — Blayd. proponit: τοσ. λέξ. εἰς ὑδρορ. πεσ. τὴν Γοργόν᾽ ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος· ἀνισταμένῳ δέ τις ξυναντᾷ δραπέτης λῃστὴς κτλ.

v. 1187. δραπέτης Schutz. Bl.

v. 1188. λῃσταῖς Elmsl. Bekk. λῃστής Schutz. Bl. — Pro ἐλαύνων scrips. ἐλῶν νιν Schutz. — δραπέταις· λῃστὰς δ᾽ ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορὶ — ὁδὶ κτλ., ut adventu Lamachi impeditus sit, quominus pergat, nisi forte unus alterve versus excidit. Bgk. in adnot. ad ed. I., non probatus Engero Jahn. Annal. 1853, p. 264.

irgend einer Komoedie des Aristophanes oder eines andern komischen Dichters an einer Stelle, wo ein ähnliches Unglück berichtet wurde. Ein Leser schrieb die Parallelstelle an den Rand, von wo sie durch einen Zufall in den Text kam." Ut Helb. v. 1181—1185 pro genuinis habet, ita Klotzius Jahn. Annal. 1849 p. 246 seqq. totum h. l. defendit. Omnibus igitur accurate perpensis, v. 1186—1188 uncis inclusi.

v. 1181. Γοργόν᾽ h. l. imaginem tantum Gorgonis significat, supra v. 574 totum clypeum.

v. 1182. Ad accusativum absol. cfr. Arist. ap. Poll. VII, 67 (Mein. II, 1185) ἀλλὰ τὸ στρόφιον λυθὲν τὰ κάρυά μοὐξέπιπτεν.

v. 1184. Tragici cujusdam hi duo versus videntur esse. Cfr. Nauck. Frgm. Trag. Adesp. n. 28. p. 657. — ὦ κλεινὸν ὄμμα. Recte Hotibius periphrasin haec esse „personificatae plumae" docuit.

v. 1185. Secutus sum Meinekium.

v. 1186. Varia variorum editorum commenta singillatim pertractare eo facilius supersedere possumus, quod Helbig. luculenter ostendit, hos versus ejiciendos esse.

v. 1189. ὁδὶ δὲ καὐτός, Vesp. 1360. Av. 1718. ἄνοιγε τ. θ. scil. ut Lamachus inferatur.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἀτταταῖ ἀτταταῖ
στυγερὰ τάδε γε κρυερὰ πάθεα. τάλας ἐγὼ
διόλλυμαι δορὸς ὑπὸ πολεμίου τυπείς.
ἐκεῖνο δ' αἰαχτὸν ἂν γένοιτο,
Δικαιόπολις ἄν, εἴ μ' ἴδοι τετρωμένον,

v. 1190—1213. a Burg. sueto more male habiti sunt Class. Journ. N. 37, p. 128 sqq.

v. 1190. ἀτταπαττατά P. Ald. Junt. Kust. Br. ἀτταπαττᾶ lemma scholii. ἀτταταταταὶ Suid. in ἐποποῖ. ἀταταταταὶ Elmsl. ἀτταταῖ ἀτταταῖ R. Inv. Dind. Hotib. Both. Bl. Bgk. Mein. ἀτταταὶ ἀτταταί Bekk. ἆ παπαῖ ἆ παπαῖ susp. Bgk.

v. 1191. γε om. R. Dind. 28, 30. Ox. γε τάδε mavult Bgk. in adn. ed. II. στυγερὰ τάδε γε delentur ab Hotib. κρυερὰ τάδε, στυγερὰ πάθεα Bgk. adn. ad ed. I. στυγερὰ κρυερὰ τάδε τὰ πάθεα Mein. susp.

v. 1193. Verba δορὸς — τυπεὶς delentur ab Hotibio.

v. 1195. ἐκεῖνο δ' οὖν BP. Ald. Junt. Kust. Br. Hotib. ἐκεῖνο δ' ACRΓ. Dobr. Inv. Elmsl. sqq. — αἰαχτὸν ἂν οἰμωκτὸν ἂν γένοιτό μοι P. Ald. Junt. Kust. Br., qui post prius ἂν in adnot. inserit γ'. αἰαχτὸν οἰμωκτὸν ἂν γένοιτό μοι ACR. Inv. Elmsl. Bekk. Both. αἰαχτὸν οἰμωκτὸν γένοιτ' ἄν μοι ΒΔ. αἰαχτὸν ἂν γένοιτό μοι Pors. Reis. Comm. de part. ἂν p. 117. Dobr. Hotib. Dind. in adn. ad 1825, 28, 30. Ox. Bl. Bgk. αἰαχτὸν ἂν γένοιτο Dind. 25. Bgk. in adnot. crit. edd. I, II. Mein.

v. 1196. Δικαιόπολις γὰρ εἴ μ' ἴδοι ABC., ut vid., P. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Hotib. Δικ. ἂν εἴ μ' ἴδοι Γ. Bgk. Δικ. ἄν μ' ἴδοι R. Dind. in adn. ad ed. 1825, 28, 30. Ox. Bekk. Δικ. εἴ μ' ἴδοι Δ. Dobr. Elmsl. Both. Bl. Mein. Δικ. γὰρ ἄν μ' ἴδοι Dind. 25.

v. 1190. Lamachus ejulans et latera pro dolore contrectans a sinistra proscenii parte affertur; v. 1198 prodit Dicaeopolis a dextra proscenii parte, ebrius inter duas meretrices a convivio rediens. Vis comica, quae in hujus scenae verbis ipsis inest, numeris augetur, quum Lamachus versibus utatur, qui Threnorum tragoediae proprii sunt (Schol. θρηνῶν παρατραγῳδεῖ), eosque Dic. imitetur et ad ridiculum detorqueat. Unde responsio antistrophica totius loci sequitur. Metra a Rossbach. et Westph. III, 266 accuratissime descripta sunt, quibuscum tamen compluribus locis consentire non possumus. Ceterum attendas, Lamachi iambos saepissime solutos esse, sed rarissime thesin irrationalem, quae dicitur, habere; Dicaeopolidis contra versus ad comoediae numeros proprius accedere. Responsio sequentium versuum usque ad v. 1225 haec est: α', v. 1190—1197 = 1198 — 1204 β'. 1205 = 1206. γ'. 1207 = 1208. δ'. 1210 = 1211. ε'. 1212 = 1213. ζ'. 1214—1215 = 1216—1217. η'. 1218 — 1219 = 1220 — 1221. θ'. 1222 — 1223 = 1224 — 1225.

v. 1191. στυγερά. cfr. infra v. 1207. Eur. Andr. 110 δουλοσύναν στυγεράν. Hippol. 177 στυγεραὶ νόσοι.

v. 1193. Ridicule lamentatur Lamachus, se ab hostibus vulneratum esse, at vid. v. 1178, ἀνὴρ τέτρωται χάρακι διαπηδῶν τάφρον.

v. 1195. Rectissime Porsonus verba οἰμωκτὸν ἄν, quae glossemate in textum irrepserunt, ejecit. μοι cum Dind. Bgk. Mein. delevi.

v. 1196. Quum hic versus respon-

χᾀτ' ἐγχάνοι ταῖς ἐμαῖς τύχαισιν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀτταταῖ ἀτταταῖ
τῶν τιτθίων, ὡς σκληρὰ καὶ κυδώνια.
φιλήσατόν με μαλθακῶς, ὦ χρυσίω,
τὸ περιπεταστὸν τὸ μανδαλωτόν.
ὦ συμφορὰ τάλαινα τῶν ἐμῶν κακῶν,
τὸν γὰρ χόα πρῶτος ἐκπέπωκα.

v. 1197. χᾀτ' ἐγχάνοι Δ. Dobr. Elmsl. Hotib. Both. Bl. Bgk. Mein. κατεγχάνοι Γ. sic legisse Scholiastam colligimus ex interpretatione „καταγελάσοι". κατεγχάνοι γε ABCP., ut vid., Ald. Junt. Kust. Br. Inv. χᾀτ' ἐγχανεῖται R. Dind. Bekk. — ταῖς ἐμαῖσι τύχαις P. ταῖς ἐμαῖσιν ἂν τύχαις ABCP., ut vid., Ald. Junt. Kust. Br. Inv. ταῖς ἐμαῖς τύχαισιν RΓΔ. Dobr. Elmsl. Hotib. Dind. Both. Bekk. Bl. Bgk. Mein.

v. 1198. ἀτταλαττατὰ P. Ald. Junt. Kust. Br. ἀτταλατταταὶ ἀτταταί Bekk. ἀταταταταὶ Elmsl. ἀτταταῖ ἀτταταῖ R. Inv. Dind. Bl. Bgk. Mein. ἆ παπαῖ ἆ παπαῖ susp. Bgk.

v. 1199. τῶν τιθίων Γ. τὰ τιτθί' Dind. adn. crit. ad ed. 1825, 1828. — σκληρὸν Γ.

v. 1200. μαλθακῶς μ' Dind. adn. crit. ad ed. 1825, 1828.

v. 1201. Suid. in περιπεταστόν. — κἀναπιμανδαλωτὸν ἂν P. κἀπιμανδαλωτὸν ἂν Ald. Junt. Kust. Inv. κἀπιμανδαλωτόν ABCRΓΔ. Elmsl. Dind. Bekk. Both. Bgk. κἀπιμανδαλωτὸν αὖ Reisk. Br. καὶ τὸ μανδαλωτόν Bentl. Elmsl. in not. Bl. Mein. καὶ μανδαλωτόν Bgk. in adn. ed. I., non probatus Engero Jahn. Annal. 1853, p. 264. τὸ μανδαλωτόν Bgk. in adn. ed. II.

v. 1203. 1205. Suid. in συμφορά. Vulgo hic versus Lamachi est et post sequentem legitur, transposuit Bgk. — ὦ ξυμφορὰ Elmsl. Both.

v. 1204. χοᾶ πρῶτος ACRΓ. Br. Inv. Dind. 25, 28. Bekk. χοᾶ νῦν πρῶτος B.

deat v. 1202, trim. iamb. acat. constituendus est, quem sola scriptura Cod. Γ praebet. Collocatio particulae ἂν, quae apud Nostrum quidem alibi non invenitur, defendi potest, si Δικαιόπολις appositionis loco ad ἐκεῖνο positum accipimus; saepe enim particula ἂν, ubi bis vel saepius posita est, ei voci additur, quae magna vi efferenda est.

v. 1197. De ἐγχάνοι vid. ad v. 221.

v. 1199. τῶν τιτθίων, de genitivo vid. ad v. 64. — σκληρὰ de papillis apud Comicis alibi non usurpatur. — κυδώνια i. e. Cydoniis malis similia. cfr. Canthar. ap. Athen. III, 81 d. (Mein. II, 836) κυδωνίοις μήλοισιν ἴσα τὰ τιτθία. — μῆλα mammas vocat Noster Eccl. 903. Lys. 155. Crates ap. Athen. II, 50 e. (Mein. II, 248.)

v. 1200. Alloquitur Dic. duas meretrices, quas contrectat et osculat.

v. 1201. Commemorantur duo osculorum obscoenorum genera. Schol. εἴδη φιλημάτων ἐρωτικῶν, ἐν ᾧ δεῖ τὴν γλῶτταν τῶν καταφιλούντων λείχειν. Ad prius cfr. Hesych. περιπετάσας: περιβαλών. Praeterea vid. eundem in μανδαλωτὸν. φίλημα ποιὸν οὕτω καλεῖται. Thesm. 131, καὶ θηλυδριῶδες καὶ κατεγλωττισμένον καὶ μανδαλωτόν.

v. 1203. Ironice loquitur Dicaeopolis, Lamachum ridens.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἰὼ ἰὼ τραυμάτων ἐπωδύνων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἰὴ ἰὴ χαῖρε Λαμαχίππιον.

ΛΑΜΑΧΟΣ

στυγερὸς ἐγώ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί με σὺ χυνεῖς;

ΛΑΜΑΧΟΣ

μογερὸς ἐγώ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί με σὺ δάκνεις;

ΛΑΜΑΧΟΣ

τάλας ἐγὼ ξυμβολῆς βαρείας.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τοῖς Χουσὶ τίς ξυμβολάς σ' ἔπραττεν;

(sed νῦν minio subductum). Edd. ante Br. χόα πρῶτος Elmsl. Dind. 30. Ox. Bl. Bgk. Mein. — ἐκπέπωκά γε P. Ald. Junt. Kust. γε om. ABCRΓΔ. Br. Inv. sqq.

v. 1205. Suid. in ἰώ. — ἰὼ ἰώ vulgo. ἰὼ ἰὼ ὦ Δ. ἰὼ ἰὼ ὦ P. — ἐπωδύνων vulgo. ἐπωδίνων Γ. — Post hunc versum Mein., Hotibium sequens, lacunam unius versus indicavit.

v. 1206. Sine persona P. — ἰὴ ἰὴ ὦ χαῖρε P. Ald. Junt. Kust. Br. — Λαμαχιππίδιον R. Inv. Elmsl. Λαμαχίσκιον suspic. Mein.

v. 1207. 1208. Hi duo versus vulgo sic leguntur: ΛΑΜ. στυγερὸς ἐγώ ΔΙΚ. μογερὸς ἐγώ ΛΑΜ. τί με σὺ χυνεῖς; ΔΙΚ. τί με σὺ δάκνεις; Invertit ordinem et personarum significationem mutavit Mein. ex Bgkii correctura (ad ed. II.), qui ipse vulgatam edidit. — κινεῖς ΑΒΓ. χονεῖς Reisk.

v. 1210. ἐγὼ τῆς ἐν μάχῃ libri. Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Elmsl. Dind. 25. Bekk. Verba τῆς ἐν μάχῃ deleverunt Dind. adn. ad ed. 1815, 28. Bl. Mein., uncis inclusit Bgk. ἐγὼ τῆς ξυμβολῆς Hotib. Both. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, 23. Enger. ibid. 1853, p. 264. — νῦν ξυμβολῆς BP. Ald. Junt. Kust. νῦν om. ACRΓ. Br. Inv. Elmsl. sqq.

v. 1211. τ. Χ. γάρ τις ξυμβολὰς ἐπράττετο; vulgo. τίς ξυμβολὰς ἐπράττετ' Hotib.

v. 1206. Λαμαχίππιον, o Lamache eques! formatum a ficto nomine Λαμάχιππος ad similitudinem nominum Φίλιππος et Φιλίππιον.

v. 1207 seq. Dicaeopolis, Lamachum non curans, cum meretricibus jocatur.

v. 1210. Ludit poëta ambigua significatione vocis ξυμβολῆς, quae valet casus et stips, qui jocus ineptus esset, si Lamachus diserte adderet τῆς ἐν μάχῃ.

v. 1211. De „δειπνεῖν ἀπὸ συμβολῶν" cfr. Beck. Char. I, 419. Schol. λέγεται γὰρ συμβολὴ καὶ ἐπὶ δείπνου τοῦ ἐκ κοι-

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἰὼ ἰὼ Παιὰν ἰὼ Παιὰν ἰώ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τήμερον Παιώνια.

ΛΑΜΑΧΟΣ

λάβεσθέ μου λάβεσθε τοῦ σκέλους· παπαῖ,
προσλάβεσθ', ὦ φίλοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοῦ δέ γε σφὼ τοῦ πέους ἄμφω μέσου
προσλάβεσθ', ὦ φίλαι.

τίς ξυμβολάς σ' ἔπραττεν; omisso γὰρ Bgk. in adn. ad ed. I. probatus Engero, qui tamen γὰρ retinendum esse censet. Jahn. Annal. 1853, 264.

v. 1212. ἰὼ ἰὼ vulgo. ἰὼ semal RΓΔ. — Παιὰν Παιάν vulgo. Παιὼν Παιών Elmsl. ἰὼ Παιὰν ἰὼ Παιὰν Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 23. ἰὼ ἰὼ Παιὰν ἰὼ Παιὰν ἰώ Dind. in adn. ad ed. 1825. Bgk.

v. 1213. νῦν Παιώνια Hotib. Dind. 28., probati Fritzschio Jahn. Annal. 1829, p. 23. et Engero ibid. 1853, p. 264. νῦν γε σήμερον Παιώνια R. Inv. Bekk. (qui edidit τήμερον).

v. 1214. παπαί vulgo. παπαῖ Dind. Bl. Bgk. Mein.

v. 1215. προσλάβεσθέ μ' ὦ CP. Ald. Junt. Kust. προσλάβεσθ' ὦ ABRΓΔ. Br. Inv. sqq. — φίλαι R.

v. 1216. μοῦ P.

v. 1217. προσλάβεσθέ μ' ὦ CP. Ald. Junt. Kust. προσλάβεσθ' ὦ ABRΓΔ. Br. Inv. sqq.

νοῦ ἐπιτελομένου. Eubul. ap. Athen. VI, 239 a. (Mein. III, 240) ὅστις δ' ἐπὶ δεῖπνον ἢ φίλον τιν' ἢ ξένον καλέσας ἔπειτα συμβολὰς ἐπράξατο, φυγὰς γένοιτο μηδὲν οἴκοθεν λαβών. Dicaeopolis cavillans e Lamacho quaerit, quis eum ad coenam invitarit et stipem ab eo exegerit. — Activum πράττειν rarius legitur, quam medium πράττεσθαι, sed cfr. Xenoph. Anab. VII, 6, 17. ἐὰν πράττητε αὐτὸν τὰ χρήματα, ibid. 40. παρὰ Σεύθου ἡμῖν τὸν μισθὸν ἀναπρᾶξαι. Plat. Leg. VI, 774 d. πραττόντων δὲ οἱ ταμίαι τούτοιν τοῖν θεοῖν, καθάπερ ἐρρήθη τῶν μὴ γαμούντων πέρι τοὺς ταμίας ἐκπράττειν ἑκαστότε. Pind. Ol. III, 10. στέφανοι πράσσοντί με τοῦτο θεόδματον χρέος. Pyth. IX, 103 ἐμὲ δ' ὦν τις — πράσσει χρέος.

v. 1212. De Παιὰν cfr. Prell. Myth. Gr. I, 188. Significatur Apollo sanans, qui Ἰήιος vel Παιήων sive Παιάν appellatur. Cfr. Vesp. 874 Ἰήιε Παιὰν, ubi, ut h. l., sermonem tragicum imitatur poeta, qui alibi forma Παιὼν utitur (Eq. 408. 1318. Pac. 453. 454. 555. Av. 1763. Thesm. 311. 1035. Plut. 636. Elmsl.). Cfr. Soph. Oed. R. 154. ἰήιε Δάλιε Παιάν. Trach. 221 ἰὼ ἰὼ Παιὰν Παιάν. Aesch. Agam. 148 ἰήιον δὲ καλέω Παιᾶνα. Ovid. A. am. II, 1.

v. 1213. Παιώνια, festum Apollinis, de cujus tempore dubitatur. Cfr. Herm. Antt. sacr. §. 62, 2. — οὐχὶ νυνὶ cfr. Eccl. 982, 991.

v. 1214. Lamachus servos alloquitur.

v. 1215. προσλάβεσθ' cfr. Pac. 9, ubi Schol. explicat „βοηθήσατε“.

v. 1216. Dic. meretrices alloquitur.

v. 1217. προσλάβεσθ' h. l. notione prehendendi dictum, ut Lys. 202.

ΛΑΜΑΧΟΣ

εἰλιγγιῶ κάρα λίθῳ πεπληγμένος,
καὶ σκοτοδινιῶ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κἀγὼ καθεύδειν βούλομαι καὶ στύομαι
καὶ σκοτοβινιῶ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

θύραζέ μ᾽ ἐξενέγκατ᾽ ἐς τοῦ Πιττάλου
παιωνίαισι χερσίν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡς τοὺς κριτάς μ᾽ ἐκφέρετε· ποῦ ᾽στιν ὁ βασιλεύς;

v. 1218. ἰλιγγιω vulgo. εἰλιγγιῶ R. Bl. Mein.

v. 1220. 1221. om. A.

v. 1220. κἀγώ γ᾽ ὀπύειν Bentl.

v. 1221. σκοτοδινιῶ BP. Ald. Junt. Kust. σκοτοβινιῶ CRΓ. Br. sqq.

v. 1122. εἰς Elmsl. Dind. 28. ὡς ex Elmsl. conj. Bl. — τὸν Πιττάλου ABC. (ut videtur) P. Ald. Junt. Kust. Br. τοῦ Πιττάλου R. Inv. Elmsl. Dind. Bgk. Mein. Bentl. Reisk. τοὺς Πιττάλου Bl. ex Elmsl. conj. τὰ Πιττάλου Elmsl. conj. (comp. Vesp. 1432). πεττάλου Δ.

v. 1218. De εἰλιγγιῶ vid. ad v. 581. — κάρα λίθῳ πεπληγμ. cfr. v. 1180.

v. 1219. Qui vertigine corripitur, ei tenebrae oboriuntur. σκοτοδινιῶ derivatum est a σκοτοδινέω. Plat. Legg. 663 b. σκοτοδινιᾶν τὸ πόρρωθεν ὁρώμενον πᾶσι παρέχει. Lob. Phryn. p. 82. Σκοτοδείνη appellatur meretrix ap. Archedicum ap. Athen. XI, 467 f. (Dobr.). Ut h. l. poeta ludit verbis σκοτοδινιῶ et σκοτοβινιῶ, ita Ran. 740 verbis πίνειν et βινεῖν.

v. 1220. στύομαι. Pac. 728 πολλοὶ ποθοῦντες ὑμᾶς ἀναμένουσ᾽ ἐστυκότες, et saepius apud Nostrum.

v. 1221. σκοτοβινιῶ i. e. in tenebris concumbere gestis a verbo βινέω ad similitudinem praecedentis σκοτοδινιῶ facete formatum. Ab eodem verbo ductum est βινητιῶμεν, quod legitur Lys. 715.

v. 1222. θύραζε. Moeris p. 185. θύραζε, ᾽Αττικῶς. ἔξω, ῾Ελληνικῶς. Cfr. Plut. 244. 955. Nub. 632. 1384. 1389. Eq. 607. Vesp. 70. — ἐς τοῦ Πιττάλου Quum Aristophanes in his formulis numquam articulum ponat (cfr. εἰς vel ἐς c. simplici genitivo personae Vesp. 1250. Lys. 622. 725. Nub. 964. ἐξ Pac. 1154. Plut. 84. ἐν Eq. 400. Antiphan. ap. Athen. I, 14 f. (Mein. III, 137.) Eupol. ap. Athen. III, 106 b. (Mein. II, 429)), et Vesp. 1432 legatur ἐς τὰ Πιττάλου, cum Elmslejo bene etiam h. l. contra Rav. auctoritatem scribi possit ἐς τὰ Π., sed plura exempla hujus formulae, ubi genitivus personae cum articulo usurpatur, congessit Lobeck. ad Phryn. p. 100.

v. 1223. παιωνίαισι, Schol. ταῖς ὑγιειναῖς · ταῖς θεραπευτικαῖς. Soph. Phil. 1345, παιωνίας ἐς χεῖρας ἐλθεῖν. Aesch. Suppl. 1066, χειρὶ παιωνίᾳ κατασχεθών. Agam. 848, φαρμάκων παιωνίων. 1199, πῶς ἂν ὅρκου πῆγμα γενναίως παγὲν παιώνιον γένοιτο; Mysis ap. Phot. p. 344. εὐχαῖς δὲ σώζοις δεσπότας παιωνίαις.

v. 1224. βασιλεύς. Schol. δηλοῖ, ὡς ἄρα τὴν ἐπιμέλειαν ὁ βασιλεὺς εἶχε τῆς ἁμίλλης τοῦ χοός, καὶ τὸ ἆθλον ἐδί-

ἀπόδοτέ μοι τὸν ἀσκόν.

ΛΑΜΑΧΟΣ

λόγχη τις ἐμπέπηγέ μοι δι' ὀστέων ὀδυρτά.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὁρᾶτε τουτονὶ κενὸν. τήνελλα καλλίνικος.

ΧΟΡΟΣ

τήνελλα δῆτ', εἴπερ καλεῖς γ', ὦ πρέσβυ, καλλίνικος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ πρός γ' ἄκρατον ἐγχέας ἄμυστιν ἐξέλαψα.

v. 1224. με φέρετε ΒΓΔ.

v. 1226. ὀδυρτά R. Inv. Elmsl. Dind. Bekk. Bl. Bgk. Mein. ὀδύρτα P. Ald. Junt. Kust. ὀδυρτῇ Br. e Suida in ὀδύρσῃ. ὀδυρτί tentat Blayd.

v. 1228. καλεῖς omisso γ'. P. Ald. Junt. Kust. Inv. Dind. καλεῖ σὺ πρέσβυ Kust. in adnot. καλεῖς γ' R. Elmsl. Bekk. Bgk. Mein. Reis. Conj. I, 239. Fritzsch. Jahn. Annal. 1829, p. 24. καλεῖς μ' Bgk. in adn. ad ed. II. κρατεῖς γ' Bl., cui assentitur Mein.; idem omissa particula γ' conjecit Hamak. comparans Vesp. 1515. — ὦ om. Ald. Junt. Kust. — Totum hunc versum om. B. post versum 1230 infert Δ.

v. 1229. χέας Γ. — ἄμυστιν ἐξέλαψα attulit Suid. in ἀμυστί.

δου τῷ νικήσαντι τὸν ἀσκόν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀρχή τις ἐστίν. ἦν δὲ καὶ τῶν μυστηρίων ἐπιμελητής, τῶν πομπῶν καὶ τῶν θυσιῶν ἦρχεν. Cfr. Schneid. Att. Theaterw. p. 59, n. 68, imprimis Poll. VIII, 90. Vide adnotata ad v. 1002. — Ceterum Blaydesius intellexit, hoc loco etiam judices certaminis dramatici indicari, quorum favorem sibi conciliare studet Aristophanes (cfr. Nub. 1115. Av. 1101. Eccl. 1154.) — Consulto poeta Lamachum et Dicaeopolin induxit servos se efferre jubentes, ut finem fabulae praepararet.

v. 1225. Metrum hujus cantici exposuit Rossb. III, 199; constat e sex tetram. iamb. catalecticis, uno dim. iamb. acatal., quem sequitur tetr. iamb. catal. — Pompa ordinatur; Lamachus ejulans praefertur, sequitur Dicaeapolis, qui a duobus servis humeris portatur, comitantibus duabus meretricibus; Chorus agmen claudit. Sic omnes per dextrum orchestrae aditum exeunt. — λόγχη, rursus gloriose mentitur Lamachus, cfr. v. 1178. — ὀδυρτά adj. pro adv. cfr. adn. ad v. 2.

v. 1227. τουτονὶ scil.: τὸν χόα. — τήνελλα καλλίνικος, verba desumta sunt ex carmine in Herculem ab Archilocho composito, qui vocem τήνελλα novavit, ut sonum citharae imitaretur. Carmen ap. Schneidew. Delect. II, 195 sic legitur ὦ καλλίνικε, χαῖρ' ἄναξ 'Ηράκλεες, αὐτός τε καὶ 'Ιόλαος (all. κιόλαος), αἰχμητὰ δύο, τήνελλα καλλίνικος. Cfr. Pind. Ol. IX, 1 cum Schol. et interprett. (Bode Gesch. d. Hellen. Dichtk. II, 1, 315), quibus locis narratur, cani solitum esse hoc carmen ad tibiam aut citharam; ubi autem etiam instrumenta defuissent, tum vero chori praefectum eo loco, ubi ephymnium esset, cecinisse τήνελλα ad imitandum instrumentorum sonum, post quam vocem quum chorus succinuisset καλλίνικος, ita demum conjunctim illud τήνελλα καλλίνικος cantatum esse. Sic etiam h. l. Dicaeopolis voce praeit.

v. 1228. De εἴπερ-γε cfr. ad v. 307 καλεῖς. Sententia est: quandoquidem carmen illud canere nos jubes, tibi morem geremus. Blaydesii emendatio, quam vertit: si quidem victor es, necessaria non est.

v. 1229. καὶ πρός γ' cfr. Eur. He-

ΧΟΡΟΣ

τήνελλά νυν, ὦ γεννάδα· χώρει λαβὼν τὸν ἀσκόν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἕπεσθέ νυν ᾄδοντες, ὦ τήνελλα καλλίνικος.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἑψόμεσθα σὴν χάριν
τήνελλα καλλίνικον ᾄ-
δοντες σὲ καὶ τὸν ἀσκόν.

v. 1230. τήνελλα νῦν Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. τήνελλα νῦν γ' BRΔ. τήνελλά νυν Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. — ὦ ἀγεννάδα Ald. Junt. Kust. ὦ γεννάδα ABCRΓΔ. Scal. Br. Inv. Elmsl. Dind. Bl. sqq.

v. 1231. ἕπεσθε νῦν Ald. Junt Kust. Br. Inv. Bekk. ἕπεσθέ νυν Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein. — ᾄδοντες οὖν mavult Elmsl. ᾄδοντες ἐμὲ susp. Bl.

v. 1232. ἐπεψόμεσθα Γ. — τήνελλα καλλίνικος post χάριν addunt Elmsl. Dind. 25, 28.

v. 1233. καλλίνικος Δ.

v. 1234. ᾄδοντες om. Γ. — σε καὶ Ald. Junt. Kust. Br. Inv. Bekk. σὲ καὶ Elmsl. Dind. Bl. Bgk. Mein.

racl. 641. Phoen. 610. (Bl.) — De more uno spiritu hauriendi cfr. Beck. Char. I, 469. Herm. Antt. priv. §. 28, 26. — ἐξέλαψα. Pac. 885 τὸν ζωμὸν ἐκλάψεται, ubi Schol. ἐκπίεται, ἐκροφήσεται.

v. 1230. γεννάδα. cfr. Ran. 738. 39.

v. 1232. σὴν χάριν tui gratia. Kühn. Gr. Gr. ampl. §. 599, adn. 2. Cfr. Plat. Phaedr. 234 e; Soph. 242 b; Hipp. maj. 291 b. (Bl.).

Index.